

Rp.org_KB1960_01_Jan_Nr.05	2
Rp.org_KB1960_02_Febr_Nr.06	18
Rp.org_KB1960_03_Mrt_Nr.07	41
Rp.org_KB1960_04_Apr_Nr.08	54
Rp.org_KB1960_05_Mei_Nr.09	74
Rp.org_KB1960_06_Juni_Nr.10	92
Rp.org_KB1960_07_Juli_Nr.11	113
Rp.org_KB1960_08_Aug_Nr.12	131
Rp.org_KB1960_09_Sept_Nr.01	150
Rp.org_KB1960_10_okt_Nr.02_n	174
Rp.org_KB1960_11_nov_Nr.03_n	195
Rp.org_KB1960_12_dec_Nr.04_n	214

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen
Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage
Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te 's-Gravenhage
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Ulestraten-L.
Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Laan van Eik en Duinen 178
's-Gravenhage - Tel. 0 70 - 360145

★

Uitgave

Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

1e JAARGANG

No. 5 — Januari 1960
VERSCIJNT 1 x PER MAAND

★

INHOUD o.a.:

Nieuwjaarswens
Internationaal contact
„Witte Valken”
Experiment op de Veluwe
Albert Schweitzer
Fotomontage
Kees en Koos vieren kermis
in de kleuterklas
Boven Cincinnati vliegt
politie-luitenant Ahrt Mehring
in een helikopter
Genealogie (2e artikel)
Voor Moeder en Kind
Personalia

Foto omslag:

„Kijk, het remsysteem deugt ook niet”, zei wmr. I J. Lentink, één van de Witte Valken, tijdens een controle op de rijksweg 28

Zwaar ongeval bij Zevenaar werd basis van internationaal contact

door owmr. W. VONK te Zevenaar

Kort geleden zijn vier leden en de groepscommandant van de groep Zevenaar officieel ontvangen in Recklinghausen door de politiepresident dr. Rosendahl en de Oberbürgermeister. Zij bezochten de politieopleidingsschool waar zeventien jongemannen in opleiding zijn en er werd door de International Police-Association een feestavond aangeboden. Kort daarna heeft het andere personeel van de groep een bezoek aan Recklinghausen gebracht.

Dit internationale contact had een tragische achtergrond, namelijk een ongeluk dat in mei van dit jaar bij Zevenaar gebeurde. Daarbij werden de Kriminalmeister Heinz Krella en zijn echtgenote uit Herten zeer zwaar gewond. Zij waren met hun zoon onderweg om in Nederland een vakantieadres te zoeken, maar deze tocht liep bijzonder slecht af. Mevrouw Krella werden beide benen afgekneld en de heer Krella moesten beide benen worden geamputeerd. Het Duitse politiebld voor Nord-Rhein Westfalen spreekt ten aanzien van het optreden van de rijkspolitie van de groep Zevenaar over „voorbeeldige kameraadschap”.

„De Nederlandse politieambtenaren hielden de beknelde slachtoffers in de armen, totdat zij

MENSELIJKHEID EN COLLEGIALITEIT

Collegialiteit kent geen grenzen, dat heeft de groep Zevenaar in het afgelopen jaar duidelijk getoond. De manier waarop deze groep maandenlang heeft getracht het lot van een Duitse collega en diens echtgenote te verzachten, heeft tot ver over de grens de aandacht getrokken. Een Duits politiebld maakte er uitvoerig melding van en wij zijn door bijgaand artikel van de opperwachtmeester W. Vonk te Zevenaar in de gelegenheid ook in het Korpsblad Rijkspolitie gewag te maken van de bijdrage die Zevenaar tot een beter internationaal begrip en meer wederzijdse waardering leverde.

bevrijd konden worden. Daarna werd het echtpaar in kameraadschappelijke verbondenheid met al het nodige verzorgd. De groepscommandant van Zevenaar, adjudant Stornebrink organiseerde een berichtendienst waardoor iedere plaatselijke politieambtenaar dagelijks van de toestand van het echtpaar op de hoogte was terwijl tevens werd bericht of bezoeken mogelijk of wenselijk waren. Nederlandse collega's en hun echtgenoten sierden de kamer met bloemen”.

Vervolg op pag. 3

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Zo werden de leden van de groep Zevenaar in Recklinghausen ontvangen

Veel belangstelling voor contact-vormingsavonden van Reserve-Rijkspolitie

De uitreiking van de diploma's en insignes te Helmond

INTERNATIONAAL CONTACT vervolg van pag 2

Aldus het Duitse blad, dat voorts gewag maakt van het feit, dat toen bijna twee maanden later het echtpaar Krella naar een ziekenhuis in Duitsland vervoerd kon worden, alle Nederlandse collega's met hun vrouwen en kinderen afscheid namen. Als afscheidsgeschenk werd onder meer een zilveren sigaretten-aansteker met het wapen van Zevenaer aangeboden.

Zo had het bezoek van de Nederlandse Rijkspolitie-ambtenaren aan Recklinghausen een wel zeer tragische achtergrond. Daarbij werden uiteraard de heer en mevrouw Krella bezocht, maar tijdens de ontvangsten en maaltijden is tevens een ruimer internationaal contact gegroeid.

De leden van de groep Zevenaer ontdekten, in collegiale gesprekken dat in Duitsland de aspiranten zijn vrijgesteld van militaire dienst. Er werd over en weer gesproken over werktijden, werkzaamheden en salarissen, waarbij tot uitdrukking kwam, dat een Kriminalmeister, in rang overeenkomend met een opperwachtmeester in ons land, een maandsalaris heeft van ruim D.M. 900 zonder kindertoelage. Voorts wordt een kledingtoelage verstrekt van D.M. 25 per maand. De politie in Recklinghausen heeft de beschikking over een groot aantal auto's. Op iedere 600 inwoners van Recklinghausen is er een politieambtenaar.

„Collegialiteit kent geen grenzen”, schreef het Duitse politieblad. Het contact dat tussen Zevenaer en Recklinghausen is ontstaan en waarbij de I.P.A. eveneens een rol speelde, heeft de juistheid van die bewering wel aangetoond.

District 's-Gravenhage

De contactavond van het district 's-Gravenhage, die werd bijgewoond door onder meer de commissaris der Koningin in de provincie Zuid-Holland, mr. J. Klaasesz, de Algemeen-Inspecteur J. Gerritsen, de waarnemend directeur-generaal van de Directie Politie bij het Ministerie van Justitie mr. A. M. van Liere, de Territoriaal Inspecteur, de kolonel W. de Gast en vele burgemeesters, vormde een van de eerste avonden in dit kader.

De districtscommandant, de overste Jhr. W. A. Gevers Deynoot heeft in zijn openingswoord onder meer de betekenis van een goed geoefende reserve-rijkspolitie gepropageerd.

„Wanneer er — onverhoopt — voor

In de afgelopen maanden zijn in alle districten de jaarlijkse contact- vormings- en bindingsavonden voor de Reserve-Rijkspolitie gehouden.

En overal in het land zijn de onderlinge contacten verstevigd en hebben de reservisten zich bezonnen op het belang van hun positie, zulks ook al kwam op alle bindingsavonden ook het amusement aan bod.

Over enkele van deze avonden melden onze correspondenten:

ons land en het staatkundig bestel moeilijke tijden mochten aanbreken, dan worden vele bijzondere taken opgedragen aan het beroeps-Korps Rijkspolitie, dat nu reeds met een groot personeelstekort te kampen heeft”, zo zei hij. „De plaatsen die dan open zijn, zullen moeten worden aangevuld door reservisten. Het is de taak van de instructeurs de reservisten hiervoor zo goed mogelijk te bekwamen en dat kan alleen wanneer de reservisten de oefenavonden geregeld bezoeken”, aldus overste Jhr. Gevers Deynoot, die het een bewijs van onderlinge goede verhoudingen achtte, dat de jubilerende Rijkspolitiekapel en het Rijkspolitie-mannenkoor uit Groningen op deze

vervolg op pag. 7

Generaal J. Gerritsen overhandigt tijdens de contactvormingsbijeenkomst der Reserve-Rijkspolitie in het district 's-Gravenhage, aan de directeur van de Rijkspolitiekapel, res.-luitenant J. K. van de door het Rijkspolitiepersoneel aangeboden „Rijkspolitie defileermars”.

Leden van (versterkte) verkeersgroep Apeldoorn verwierven bijnaam „Witte valken“

EXPERIMENT OP DE VELUWE

„De Witte valken“. Die bijnaam hebben de leden van de (versterkte) verkeersgroep Apeldoorn in de afgelopen maanden verworven, sinds zij op de Zuiderzeestraatweg van Nijkerk tot Oldebroek een verscherpte surveillance uitvoerden. Dit geschiedde in het kader van een experiment, dat in opdracht van de Algemeen Inspecteur door het Bureau Verkeerszaken van de Rijkspolitie in samenwerking met de Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat is ontwikkeld. In de maanden oktober en november is een geïntensiverde surveillance ingesteld, die in het komende voorjaar en in de zomer zal worden herhaald en waardevolle gegevens zal opleveren voor het vaststellen van de meest ideale surveillance-intensiteit.

Er is op de Zuiderzeestraatweg (Rijksweg 28) echter niet slechts sprake van een experiment, dat feiten zal opleveren voor de verkeerscontrole in de toekomst, maar tevens van een geheel nieuwe methode, namelijk om de overtredders van achteren in te halen, hetgeen mogelijk wordt door een verhoogde surveillancesnelheid.

Het experiment onder meer is ook bedoeld om na te gaan of een meer intensieve controle van invloed is op het aantal ongevallen en overtredingen. Ook in dit verband werden al waardevolle gegevens verzameld. De proefnemingen op de Zuiderzeestraatweg, die in zekere opzichten doen denken aan reeds in het buitenland ingevoerde surveillancemethoden zijn derhalve in meer dan een opzicht van betekenis en gezien tegen de achtergronden van de reorganisatie van de verkeersgroepen van de Rijkspolitie is een en ander temeer boeiend. In bijgaand artikel is dan ook uitvoerig aandacht besteed aan het experiment Zuiderzeestraatweg.

Verrassend optreden van rijkspolitie in voor toekomst belangrijke proefneming

„Dat kunt u nooit geconstateerd hebben, want ik kwam jullie net tegen“. Dat zei kort geleden een overtreder van de maximumsnelheidsbepalingen, die op de Rijksweg 28 oftewel de Zuiderzeestraatweg ofwel de dodenweg, ergens tussen Nijkerk en Oldebroek werd aangehouden door leden van de verkeersgroep Apeldoorn. Zij hadden deze automobilist ingehaald en gelijk „witte valken“ hun prooi van achteren aangevallen. De automobilist had inderdaad even tevoren een patrouillewagen van de Rijkspolitie uit tegenovergestelde richting zien passeren, maar zijn verweer hield geen steek, want het was een andere wagen, een van de drie tot het nieuwste opvallende materieel van de Rijkspolitie behorende patrouillewagens die over een traject van vijftig kilometer een geïntensiverde surveillance uitvoerden in het kader van het experiment Zuiderzeestraatweg. Deze proefneming heeft voor de toekomstige verkeerscontrole belangwekkende gegevens opgeleverd en menige automobilist een verdiend proces verbaal omdat de rijkspolitie sneller was en op andere plaatsen dan hij verwachtte en omdat hij niets wist van het experiment Zuiderzeestraatweg.

W. van der Berg controleren de wmr. I G. L. Mulderij en de wmr. A. W. Veenliet de „verdachte“ voertuigen van onder tot boven.

De Witte Valken wmr. J. G. L. Mulderije en wmr. A. W. Veenfliet constateerden een snijgeval, passeerden de dader en wachtten op hun prooi. Daar komt 'ie, zeiden ze.

Voor dit experiment, bedoeld om na te gaan in hoeverre een versterkte patrouille gang met opvallend materiaal een gunstige invloed heeft op het algemene verkeersgedrag en tegelijkertijd om proefondervindelijk vast te stellen welke surveillance-intensiteit als norm kan worden aangenomen voor de verkeersgroepen, werd in nauwe samenwerking met de Directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat de Zuiderzeestraatweg gekozen. Dit is wellicht een gevolg geweest van het feit, dat deze weg bepaald berucht is. Personeel van Rijkswaterstaat had bovendien verkeerstellingen op deze weg gehouden onder meer om te trachten vast te stellen wat de oorzaken van de vele ongevallen zijn. Hierbij werden tijdens een controle op een kruispunt bij Putten in twee uur tijd 75 overtredingen geconstateerd.

16 uur . . . . . iedere dag

Normaal gesproken werd er op deze straatweg slechts met een wagen gepatrouilleerd, maar per 1 oktober werden het drie opvallende patrouilwagens van het nieuwste type, voorzien van mobilifooninstallaties en lichtbakken met blauwe zwaallichten ingeschakeld. Deze wagens waren van 's morgens zeven tot 's avonds elf uur vrijwel onafgebroken op de weg. Tussen die twee tijdstippen werd de surveillance normaal verricht met een wagen. Er werd gebruik gemaakt van opvallend materieel omdat volgens proeven in de Verenigde Staten de surveillance hiermee zeker evenveel re-

sultaat oplevert als met onopvallend materieel. Tenslotte is er ook nog zoiets als preventie.

Meer bedachtzaamheid

Die preventieve werking alleen was evenwel met de enigszins overtrokken controle onvoldoende om de weggebruikers al bij voorbaat tot een onberispelijk gedrag te brengen. Maar wel was al spoedig meer bedachtzaamheid bij de weggebruikers te constateren. Hoewel de snelste wagens en het meest langzame verkeer niet werd beïnvloed, liep toch de gemiddelde snelheid terug. De filevorming bleef wel gelijk, maar de blokken werden langer, doordat men grotere onderlinge afstanden in acht ging nemen. Nochtans bleek al spoedig, dat op de spitsuren en met name in de vroege avonden eigenlijk niet van een overtrokken surveillance gesproken kon worden.

Opgevoerde surveillance-snelheid

De verrassing van het experiment was voor de weggebruikers, dat de surveillancewagens, die vroeger niet alleen in een matig gangetje in de stroom van het verkeer meereden en dikwijls obstakels voor anderen vormden, die bovendien meestal alleen overtredingen van het tegemoetkomend verkeer constateerden, nu www.rijkspolitie.org Gebaseerd op de ervaringen met de

pijlsnelle Porschegroepen, die in Duitsland op de Autobahn opereren, werd nu ook op de Zuiderzeestraatweg de surveillance-snelheid opgevoerd. Met een tempo van gemiddeld tachtig à vijfentachtig kilometer per uur, bij een gemiddelde snelheid van omstreeks zeventig tot tachtig kilometer van het gewone verkeer, werden de zondaars nu in de rug aangevallen. Als gevolg daarvan werden zeer dikwijls geheel andere overtredingen geconstateerd en kon vooral ook tegen snijgevallen

De commandant van de Verkeersgroep Apeldoorn, de adj. D. F. A. van den Berg (midden), overlegt met de wmr. J. J. Lentink (rechts) en de wmr. C. Driehuizen.

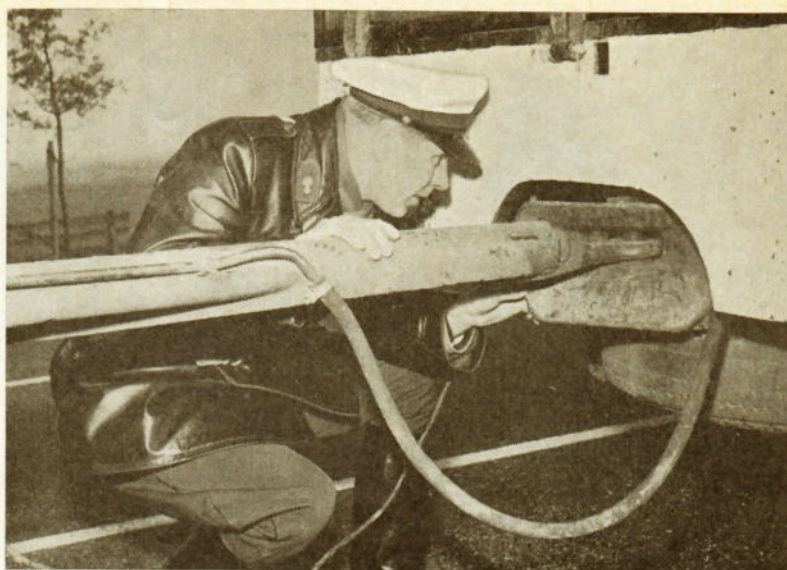
worden opgetreden, hetgeen zonder enig pardon geschiedde. De verkeerspatrouilles hadden namelijk de opdracht gekregen zeer streng te zijn, in het bijzonder bij overtreding van de gedragsregels. In principe werd verbaliserend opgetreden en al die verbalen vormden boeiende stof, want ze werden allemaal gemerkt; bijna duizend stuks in de maand oktober. Daarna waren ongeveer zeventig verbalen bij terzake artikel 23 van het Wegenverkeersreglement, dus ten aanzien van fouten bij de gehele inhaalprocedure, vooral wegens snijden. Omstreeks driehonderd weggebruikers struikelden over de verlichtingsvoorschriften.

Invloed op ongevallencijfer

Een ander aspect van dit experiment is de invloed van een enigszins overtrokken controle op het ongevallencijfer. Het ligt eigenlijk wel voor de hand, dat bij een meer intensieve controle een patrouillewagen sneller op een aanrijding stuit, die men zonder ontdekking door de rijkspolitie onderling geregeld zou hebben. Dit heeft uiteraard invloed op het totale ongevallen cijfer, dat in oktober 1959 hoger was dan in dezelfde maand van 1958. Toen werden er namelijk 29 aanrijdingen geconstateerd tegen 41 in 1959, bij ongeveer dezelfde weersomstandigheden. In 1958 waren er echter negentien zware ongevallen tegen slechts twaalf in 1959, zodat de ernst van de ongelukken stellig is teruggedrongen.

Meer zorgvuldigheid

Na een maand was al te constateren, dat het experiment Zuiderzeestraatweg een gunstige invloed heeft. De

Het controleren van een koppeling is ook voor de wmr. Veenliet een koud kunstje (Vooral in de winter).

weggebruikers werden zonder meer voorzichtiger en namen minder risico's. De garagehouders langs het traject kregen opvallend meer te doen omdat bewoners van de streek zelfs kleine defecten direct lieten verhelpen. Bij de rijdende surveillance bleken namelijk ook de technische tekortkomingen van de voertuigen goed naar voren te komen, terwijl in een zelfde tijdsbestek rijdend meer auto's gecontroleerd kunnen worden dan bij een staande controle. Een voorbeeld van de invloed van de verscherpte controle is wel de opmerking van een Veluwebewoner, die beschikte over een voertuig, dat in deplorabele staat verkeerde. Hij zei: „k Heb m'n vehikel maar verkocht, want nu gaat

't teveel kosten". De versnelde en stevigere surveillance kweekte bovendien goodwill bij de zorgvuldige weggebruiker. Dat bleek duidelijk toen een van de patrouillewagens een overtreder van de maximumsnelheid passeerde en aanhield. De inzittenden van een andere wagen, die de overtreding ook hadden opgemerkt, betuigden hun instemming met het optreden van de mannen, die als „witte valken" hun prooi van achteren grepen, door een gejuich aan te heffen.

„'t Is of ze 't ruiken" . . . .

Zo gingen dus de „witte valken" in snel tempo langs de Zuiderzeestraat-

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG
Activiteit op de Zuiderzeestraatweg

weg. Niet alleen bestuurders van personenauto's hebben hierdoor een bijdrage tot hun opvoeding in het verkeer ontvangen, ook menige vrachtwagenchauffeur werd op grond van overtredingen of gebreken aan zijn voertuig aan de annalen van het experiment toegevoegd.

„Hoe kunt u met zo'n aanhangwagen op de weg komen”, zei een van de „witte valken” vermanend tegen een chauffeur, die deed alsof hij niets wist van de doorgezakte veren, de slechte banden, de onvoldoende remmen en de slecht gelaste breuken. En een ander zei tegen zijn rijder: „Hoe bestaat het. 't Is alsof ze 't ruiken als ze je voorbijrijden”.

Handen vol werk

De „witte valken” hadden handen vol werk. Het was ook niet voor niets, dat de verkeersgroep Apeldoorn werd versterkt met tien man van de verkeersgroepen in Zwolle, Nijmegen, Doetinchem, Almelo, Leeuwarden, Winschoten, Assen en Groningen. Ieder half uur meldden de drie wagens zich bij de Centraal-post Harderwijk om hun positie door te geven, de rijrichting en wat dies meer zij. De planton maakte hiervan notities en herhaalde elk bericht, zodat de mannen in iedere wagen daaruit zelf al konden afleiden of de wagens te dicht op elkaar reden of niet. Zo nodig gaf de planton aan de patrouillecommandanten nog aanwijzingen en zo verliep het patrouilleren zonder problemen.

Bij dit experiment Zuiderzeestraatweg, dat werd uitgevoerd onder supervisie van het Hoofd Bureau Verkeerszaken, de majoor W. H. van Ballegooijen De Jong en waarvan de luitenant E. Spierenburg, toegevoegd officier van de Overste Jonkheer A. M. C. Mollerus, commandant van het district Apeldoorn, de uitvoerende leiding had, werd onder de weggebruikers nog een enquête gehouden.

„Hoeveel wagens zegt U?”

Aan het einde van het traject vroegen de weggebruikers. Hoeveel politiewagens heeft u gezien? Het bleek, dat negen procent meer dan drie wagens had opgemerkt. Bij donker schijnt de opvallendheid van de patrouillewagens niet zo groot te zijn als men zou vermoeden en ook dat is van belang voor de resultaten van dit experiment, dat in de komende maanden nog zal worden herhaald en waarvan de resultaten invloed zullen hebben op de toekomstige surveillance op Nederlands grote wegen.

ADJUDANT J. J. VAN DER ZANDE

TE DE BILT GEHULDIGD

„Er zijn maar weinig politie-ambtenaren, die hun 40-jarig ambtsjubileum nog in actieve dienst vieren.”

Dit onder meer zei de Territoriaal Inspecteur in het ressort Amsterdam, de kolonel E. Meijer, tijdens een te De Bilt gehouden bijeenkomst in verband met het 40-jarig jubileum van de adjudant J. J. van der Zande, chef de bureau Staf, district Utrecht.

Deze samenkomst werd bijgewoond door alle groepscommandanten in het district Utrecht, de commandant van de bereden groep Bithoven, vele collega's van de adjudant Van der

Zande en vertegenwoordigers van de Nederlandse Politieverbond en de Rijkspolitie Sport- en Ontspanningsvereniging in het district Utrecht. De districtscommandant, de overste P. Laverman, heeft, gevolgd door vele andere sprekers de plichtsbeachtiging, het inzicht en de collegialiteit van de jubilaris geprezen. Hij reikte tevens de gebruikelijke gratificatie uit. Daarbij bleef het overigens niet, want de heer Van der Zande en zijn echtgenote kregen vele geschenken in ontvangst te nemen en werden best in de bloemen gezet.

vervolg van pag. 3

Contact-vormingsavonden van Reserve-Rijkspolitie

avond van reservisten meewerkten. De Generaal J. Gerritsen heeft namens het beroepspersoneel van het korps tijdens deze bijeenkomst een door de heer A. Bosch Sr. gecomponeerde Rijkspolitiedefileermars aangeboden en de generaal sprak zijn waardering uit voor wat de Rijkspolitiekapel en het Rijkspolitie mannenkoor onder leiding van de reserve-luitenant H. Ch. Hoogervorst en de heer Th. Westen presteren.

District Eindhoven

De pogingen om de reserve-rijkspolitie in het district Eindhoven op de vereiste sterkte te brengen, zijn nog niet geslaagd, doch er werden wel successen geboekt, zoals bijvoorbeeld bij de groep Mierlo, waar veertien reservisten werden aangesteld. Aldus heeft de overste P. Oom verklaard tijdens de contact-vormingsbijeenkomst van dit district, die gehouden werd te Helmond.

Deze avond werd bijgewoond door vele autoriteiten van rijks- en gemeentepolitie en ettelijke burgemeesters. De overste P. Oom reikte tijdens deze bijeenkomst, waarvan de organisatie voor de eerste maal in handen was gesteld van de reservewachtmeesters Engeler, Carels en Van Wezel, de medailles en oorkonden uit aan zeven reservisten. Voorts kregen 23 reservisten het diploma „geoefend man” en zeventien voor „buitengewoon geoefend man”. Cabaret en dansen vormden de bestanddelen voor de ontspanning op deze avond.

District Utrecht

De betekenis van de contact-vormingsbijeenkomst van dit district wordt belicht door de overste P. Laverman,

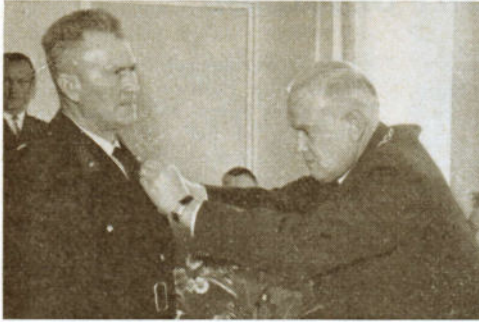
zulks in het bijzijn van onder meer de Territoriaal Inspecteur in het ressort Amsterdam, de kolonel E. Meijer, de kabinetchef van de commissaris der koningin in de provincie Utrecht, de heer J. Küppers en vele burgemeesters. De uitreiking van diploma's en medailles voor 10-jarig dienstverband gingen ook hier vooraf aan de uitvoering van een amusementsprogramma. De aansporing om de oefenavonden geregeld te bezoeken kwam hier tenslotte in het slotwoord van de reservewachtmeester 1e kl. A. P. H. Carpay.

District Nijmegen

De contact-vormingsavond van het district Nijmegen is dit jaar gesplitst in twee avonden, namelijk een in Berg en Dal en een in Tiel. In zijn openingswoord voor de bijeenkomst te Berg en Dal heeft de districtscommandant, de majoor A. Cammaert, optimistische geluiden laten horen over de activiteit ten aanzien van de reserve-rijkspolitie in zijn district, dat — zo zei hij — kwantitief landelijk aan de spits gaat. Vijftig procent van de reservisten is in het bezit van een diploma en de majoor zei voorlopig de 75% als volgende mijlpaal te zien. Het uitreiken van de vrijwilligersmedaille aan de reservewachtmeester J. Langens van de groep Ubbergen, vormde tevens de symbolische aanbidding van deze medaille aan zesentwintig andere reservisten met tien jaar trouwe dienst. Twaalf reservisten kregen het diploma buitengewoon geoefend man, vijf het diploma voor geoefend man. Het Nijmeegse Studentencabaret en het jeugdkwintet uit Geldermalsen, alsmede een dansorkest van de Nijmeegse gemeentepolitie zorgden daarna voor een stijlvol verder verloop van de avond.

Groepscommandant van Mierlo werd ere-burger

Burgemeester J. J. F. Krol speldde de adjutant J. Hendriks de medaille verbonden aan het ereburgerschap op.

(Foto: Techn. Recherche Eindhoven)

Te Mierlo, in het Brabantse, is de groepscommandant, de adjutant J. Hendriks niet slechts vanwege zijn bijna veertigjarige staat van dienst, waarin hij een gewaardeerde persoonlijkheid is geworden door zijn vakbekwaamheid en plichtsbetrachting, maar met name om zijn verdiensten voor de Mierlose gemeenschap, door de raad van deze gemeente benoemd tot ere-burger.

Burgemeester J. J. F. Krol heeft hem in aanwezigheid van onder meer de districtscommandant, de overste P. Oom, burgemeesters van omliggende gemeenten en talrijke collega's de bij deze onderscheiding behorende legpenning in brons op de borst gespeld.

Dit geschiedde bij de feestelijke officiële in gebruikname van het nieuwe groepsbureau te Mierlo. De groep Mierlo heeft vele jaren onder weinig representatieve en weinig plezierige omstandigheden moeten werken, in een bureau, dat veel had van een krot. De overste Oom zei bij de opening van het nieuwe bureau onder meer dat de nestor der groepscommandanten, adjutant Hendriks in dit bureau „zijn armoede” in stille

ingetogenheid heeft gedragen. Bij deze zeer feestelijke opening, waarbij de onderscheiding van adjutant Hendriks als van meer dan plaatselijke betekenis voor het Korps Rijkspolitie gezien mag worden, zijn vele hartelijke woorden gesproken, onder meer ook door inspecteur W. R. van Wieland uit Geldrop en commissaris A. L. J. de Groot uit Helmond, die de goede samenwerking tussen rijk- en gemeentepolitie prezen.

De adjutant Hendriks is sinds 1946 commandant van de groep Mierlo. In de aan het ereburgerschap verbonden oorkonde wordt er ook op gewezen, dat zijn verdiensten reeds eerder zijn gehonoreerd met de eremedaille in goud, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau en onder andere met het oorlogsherinneringskruis voor actieve militaire dienst in de afgelopen oorlog.

Ressort Groningen kampioen op Volleybaltoernooi 1959

door Wmr. II G. P. SCHOTHORST

Een homogene ploeg van het ressort Groningen heeft in Hilversum beslag gelegd op het Korpskampioenschap Volleybal 1959, waarmee Den Bosch werd ontroond, zij het dan, dat de Groninger zege nog enige tijd aan een zijden draad heeft gehangen.

Groningen en Den Bosch gaven elkaar weinig toe, doch Groningen was mentaal sterker, Den Bosch kreeg een inzinking en de Noorderlingen wonnen met 2—1. Arnhem versloeg Amsterdam met 2—0 en vervolgens Den Haag met dezelfde stand. Intussen werd Amsterdam met 2—0 door Den Bosch verslagen met de hachelijke stand 16—14. Vervolgens versloegen Groningen en Den Bosch nog eens Amsterdam en Den Haag, beide met 2—0.

Nog waren er kansen voor een kampioenschap van Den Bosch waarvoor een misstap van Groningen voldoende zou zijn. De teams van Groningen en Den Bosch maakten echter in de volgende wedstrijden geen fouten en versloegen Arnhem en Den Haag, alweer met 2—0. De voorlaatste wedstrijd van Den Haag tegen Amster-

dam ging om de vierde en vijfde plaats. Den Haag won in de derde set overtuigend.

De laatste wedstrijd tussen Arnhem en Groningen gaf ook nog kansen voor Arnhem, Den Bosch en Groningen hadden beide drie punten, Arnhem twee.

Tussen Arnhem en Groningen moest de derde set de beslissing geven en Groningen zegevierde toen met 1—2 en werd Korpskampioen.

De volledige uitslagen van deze wedstrijden waren als volgt:

Teams	1e set	2e set	3e set	Uitslag
Groningen—Den Bosch	10—15	15—9	15—12	2—1
Arnhem—Amsterdam	15—12	15—9	—	2—0
Den Haag—Arnhem	4—15	10—15	—	0—2
Amsterdam—Den Bosch	9—15	14—16	—	0—2
Amsterdam—Groningen	6—15	3—15	—	0—2
Den Bosch—Den Haag	15—6	15—6	—	2—0
Den Bosch—Arnhem	15—3	15—6	—	2—0
Groningen—Den Haag	15—1	15—10	—	2—0
Den Haag—Amsterdam	15—8	7—15	15—10	2—1
Arnhem—Groningen	15—10	9—15	11—15	1—2

No. 1 en korpskampioen	Ressort Groningen	met 4 punten
No. 2	Ressort Den Bosch	met 3 punten
No. 3	Ressort Arnhem	met 2 punten
No. 4	Ressort Den Haag	met 1 punt
No. 5	Ressort Amsterdam	met 0 punten

Het ressort Den Haag ontroonde Amsterdam als zwemkampioen als zwemkampioen

Van Zijl verbeterde NPSB rekord

door Owmr. J. J. H. VAN AERSEN

(foto's Techn. Recherche 's-Gravenhage)

In het Kolpabad te Vlaardingen ontroonde in december het ressort Den Haag het ressort Amsterdam als zwemkampioen. Den Haag kwam hiermede als eerste in het bezit van de door de Algemeen Inspecteur der rijkspolitie voor dit kampioenschap beschikbaar gestelde wisselbeker. Weliswaar had Amsterdam verleden jaar in Venlo voor de eerste maal deze titel veroverd, maar toen was er nog geen wisselbeker.

Het heeft in het prachtige Kolpabad danig gespannen. Na acht van de tien zwemnummers was het verschil tussen beide rivalen precies een halve punt, nml. 58 om 58½. In de 3 x 25 meter wisselslag persoonlijk en de 5 x 50 meter vrije slag estafette waren de Hagenaars echter onweerstaanbaar, waardoor ze uiteindelijk met 6½ punt voorsprong zegevierden.

Terwijl het ressort Arnhem zich onopvallend van een stevige derde plaats verzekerde, week de spanning in de „staartgroep”, die werd gevormd door Groningen en Den Bosch, eveneens niet van de lucht. Tot aan het zesde nummer, het popduiken, wist Den Bosch een kleine voorsprong te handhaven. De Groningers bleken echter bij het gekleed zwemmen over meer „lucht” te beschikken, waarmee zij precies een halve punt voorsprong konden veroveren. Te weinig echter om de laatste plaats te kunnen ontlopen, want in het laatste nummer, de 5 x 50 meter vrije slag estafette, werden zij weer door de Zuidelijken voorbijgestreefd.

RECORDVERBETERING

Het nummer 100 meter schoolslag werd bijzonder spectaculair, doordat de Haagse crack Van Zijl erin slaagde het reeds op zijn naam staande NPSB-rekord op dit nummer, te verbeteren. Hij bracht het van 1.23.7 op 1.21.8, een prestatie, die uiteraard met luid gejuich werd ontvangen.

Start 25 m. vrije slag veteranen. Op startblok no. 2 de fotograaf, die zijn toestel even aan een ander heeft toevertrouwd, ook een kans te wagen

RUMOER

Minder gejuich, ja zelfs rumoer, ontstond er bij het nummer 3 x 50 meter wisselslag estafette. Volgens de mening van enkelen startte de derde Haagse zwemmer Spruijt vóórdat zijn voorganger had aangetikt, hetgeen na afloop een fel protest van de concurrenten uitlokte. De keerpuntcommissaris was echter in zijn beslissing zeer resoluut, zodat Den Haag niet werd gediskwalificeerd. Een beslissing, die ook wij echter niet geheel en al kunnen waarderen, daar ook naar onze waarneming Spruijt „los” was vóór zijn voorganger aantikte. Maar de beslissing van de keerpuntcommissaris is onaantastbaar. En gelukkig was dit incidentje echter niet van invloed op de prettige, sportieve sfeer van dit kampioenschapstoernooi, hetgeen een compliment inhoudt aan het adres van de deelnemers.

WATERPOLO

Alvorens de prijsuitreiking plaats vond, werd nog een waterpolowedstrijd gespeeld tussen „Hermadad” uit Rotterdam en een Rijkspolitie-zevental. De Rotterdammers bleken hierbij als taem iets beter dan onze vertegenwoordigers, die echter in Spruijt over een schutter van formaat beschikten. Jammer, dat hij het enkele malen teveel alleen wilde doen, waardoor een paar goede kansen verloren gingen. Het werd tenslotte een verdiende 5—4 overwinning voor „Hermadad”, nadat de rust met 3—2 in het voordeel van de Rotterdammers was ingegaan. Spruijt scoorde alle doelpunten voor de Rijkspolitie.

PRIJSUITREIKING

De generaal, die aanvankelijk de prijzen zou uitreiken, was onderweg door dienstomstandigheden „gestrand”. De uitreiking werd daarom verricht door overste A. C. van Gorkum. Deze dankte de sportvereniging „Luctor” voor de perfecte organisatie van dit kampioenschap, waardoor zelfs op het tijdschema kon worden ingelopen. Adjudant Souer, voorzitter van „Luctor”, bracht op zijn beurt dank aan de bedrijfsleider van het Kolpabad, de heer Traas, die zich met zijn personeel zo bijzonder had ingespannen, om alles naar wens te laten verlopen. Hij liet zijn dankwoorden vergezeld gaan van enkele presentjes. Namens de Nederlandse Politie Sportbond sprak nog de zwemgedelegeerde, de heer Smit. Hij feliciteerde de Rijkspolitie met dit uitstekend geslaagde zwemfeest en de wachtmeester Van Zijl in het bijzonder met zijn recordverbetering. De heer Smit sprak echter zijn teleurstelling uit over het feit, dat zo weinig Rijkspolitieleiden in NPSB-verband uitkomen. Hij gaf als zijn mening te kennen, dat grotere deelname in NPSB-verband de prestaties ongetwijfeld gunstig zou beïnvloeden.

BELANGSTELLING

De belangstelling viel ons, ronduit gezegd, tegen. We zullen er verder maar het zwijgen toe doen, maar hopen toch, dat een volgende maal van hoog tot laag, wat meer interesse wordt getoond voor de sportieve prestaties van onze vertegenwoordigers. De aanwezigheid van Overste P. C. Silver en de Vlaardingse commissaris van politie Dr. C. N. Peyster, werd op hoge prijs gesteld.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

vervolg op pag. 12

verlopen. Schweitzer kwam naar Europa om zijn rede voor deze prijs uit te spreken, een rede die naar hij zelf zei geen nieuwe ideeën bevatte, maar waarin hij wel de overtuiging uitsprak dat de kracht van de geest in staat is een nieuwe mentaliteit te scheppen, een nieuwe zedelijke gezindheid!

Zoals de toestand nu is hebben alle afzonderlijke volken alle redenen om zich bedreigd te voelen en alle recht om paraat te zijn met vreselijke wapenen waarover wij beschikken. Maar juist onder zulke omstandigheden wachten wij op de groei van een geest van verzoening: tot die groei moeten wij allen bijdragen. „Uit naam van al diegenen, die zwoegen voor de vrede, smeek ik de volken de eerste stap te zetten op dit nieuwe pad!”

Eerbied voor het leven

Dit is Albert Schweitzer ten voeten uit: het grote gevaar dat de wereld bedreigt nooit onderschatkend, steeds weer bezield door het levensvuur dat bij hem niet te doven schijnt en waarop hij zijn gehele wezen en streven baseert en dat hij uitdraagt als een waardige volgeling van de discipelen, ver weg in het donkere Afrika, het land dat hem opnam als één van haar eigen zonen, maar waar hij meer dan zoon alleen werd, meer dan broeder der zwarten. Door daden van liefde werd hij de eerste die door en voor Christus de grote prijs verwierf en voorbeeld voor allen op aarde werd.

Het is ook de wereldvermaarde theorie over de „EERBIED VOOR HET LEVEN” die de grote dokter vanuit Afrika aan de bewoners van de aarde meedeelde en waarin hij afziet van de vraag wat de zin van deze wereld is en daarvoor in de plaats stelt het probleem: wat het eenzame leven van ieder in stand houdt.

Schweitzer zelf zegt dat het de aan elk leven gegeven en in elk leven diep en onverwoestbaar ingeplante levenswil is. „IK BEN LEVEN DAT LEVEN WIL” is de directe zekerheid die elk over zichzelf nadenkend mens zich opdringt. De wil om te leven schuilt onverwoestbaar in alle levenden; ook wanneer wij in de loop van ons leven leed en smart, strijd en geweld, ellende en nood steeds weer ontmoeten, zo werkt toch de wil om te leven voort en houdt ons staande.

De mens die de wil om te leven bewust beaamt wordt door de dokter als een dappere varengast gekenmerkt. Weliswaar kent hij het doel van de reis niet, de laatste en grootste zin van het leven wordt voor hem verborgen gehouden, maar hij weet dat dit ene doel nader zal komen wanneer hij maar op zijn kompas vaart en vertrouwt. Dit kompas heet „Eerbied voor het leven”, eerbied voor alles wat leeft en de wil tot leven bezit. Niet alleen eerbied in het denken, niet als een gevoel uit traditie, maar eerbied in het werkelijke zijn van alle dag voor mensen van alle gezindten en karakters.

Dr. Schweitzer zegt daarvan zelf in een van zijn geschriften:

„Het is geen gemakkelijke leer, die de ware ethiek mij in het oor fluistert. Je bent gelukkig, zegt ze en daarom ben je ook geroepen veel te geven. Wat je meer dan anderen ontvangen hebt aan gezondheid, natuurlijke gaven, energie, succes, heerlijke kinderjaren en prettige familieomstandigheden, mag je niet zomaar als iets, dat vanzelfspreekt, aanvaarden. Je moet daar iets voor teruggeven. Je dient een meer dan gewone toewijding voor het leven te hebben. Voor een gelukkig mens is de stem van de ware ethiek gevaarlijk, als hij er tenminste naar luisteren wil . . . . . Eerbied voor . . . . . biddelijk veeleisend!”

Levend voorbeeld

Het is maar enkelen gegeven een in zichzelf afgeronde mens te zijn, nog bij hun leven een symbool van de hoogste offervaardigheid te worden. Plato deed het, Gandhi eveneens en Schweitzer doet het. Hij is een eenzame rots.

Ieder had van hem — die op 14 januari aanstaande 85 jaar wordt en die nog steeds in Afrika zijn heilzaam werk verricht — gehoord, ieder kende hem al voor hij in 1952 — te laat — de Nobelprijs ontving.

Door een onbeschrijfelijke wijze van doen is hij het levende voorbeeld van de algemene opvatting omtrent een toegewijd leven van grote gaven. De man met alle talenten die hij eigener beweging opgaf om in het oerwoud zijn roeping als zendeling-arts te vervullen.

Meer dan 45 jaren werkt een leven dat leven wil en nog steeds zoveel te doen heeft voor de mensheid in het donkere Afrika, dat zich gelukkig mag prijzen met deze mens in wiens hart een vlam van grote eenvoud en van eenvoudige grootheid brandt.

vervolg van pag. 9

Zwemkampioenschappen

Overste A. C. van Gorkum reikt de wisselbeker uit aan de Wmr. Te kl. J. D. v. d. Berg van het ressort Den Haag

EINDUITSLAG

En voor de statistiek dan nog de einduitslag:

1. Ressort 's-Gravenhage	81 1/2 pt.
2. Ressort Amsterdam	75 pt.
3. Ressort Arnhem	43 pt.
4. Ressort 's-Hertogenbosch	26 pt.
5. Ressort Groningen	18 1/2 pt.

Veteranendriekamp

1. Fijnenberg, ressort Den Bosch	4 pt.
2. H. v. Drumpt, ressort Den Haag	8 1/2 pt.
3. S. v. d. Sluis, ressort Groningen	9 1/2 pt.
4. J. v. Veen, ressort Amsterdam	14 pt.
5. A. J. H. Bosch, ressort Arnhem	19 1/2 pt.
6. J. Bakker, ressort Amsterdam	19 1/2 pt.

Het lijstje van persoonlijke kampioenen ziet er als volgt uit:

50 meter schoolslag — D. v. Beek ressort Amsterdam — 42 sec.
50 meter borstcrawl — A. Spruijt, ressort Den Haag — 32,5 sec.
50 meter rugslag — A. Spruijt, ressort Den Haag — 39 sec.
100 meter schoolslag — W. P. v. Zijl, ress. Den Haag 1,21,8 — NPSB-record
100 meter borstcrawl — W. P. v. Zijl, ressort Den Haag — 1,10 sec.
50 meter gekleed zwemmen (waarvan laatste 15 m. met drenkeling) H. W. Botter, ressort Amsterdam.

11.

12.

Spieg

13.

14.

16.

15.

17.

19.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

1.

4.

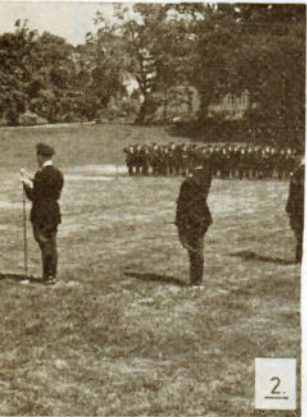

5.

n 1959

6.

2.

8.

7.

3.

9.

10.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Kleine Kees en Koos vieren kermis in de kleuterklas

door Mej. L. J. M. KLEYN

Een ware geschiedenis met nabetrachting

In mei 1951 wordt aan de Officier van Justitie een proces-verbaal gezonden opgemaakt tegen verdachten Kees Knol, oud 7 jaar en Koos Knol, oud 4 jaar terzake diefstal en vernieling. Wat is er voorgevallen? Uit het proces-verbaal lezen we:

De dienstdoende wachmeester van het dorp K. komt op het kruispunt van 2 landwegen vader Knol tegen. Deze is op zoek naar zijn beide zoon-
tjes, die 's middags om 2 uur van huis zijn gegaan en om 8 uur 's avonds nog niet waren teruggekeerd. Volgens vader kwamen ze altijd tegen half acht 's avonds thuis.

Terwijl vader en de wachmeester staan te praten voegt zich de „rustend” onderwijzer bij het tweetal. Hij deelt mede dat hij de beide jongens heeft zien klauteren in het raam van de kleuterschool waarbij het gordijntje van een der ramen was weggevallen.

Turend langs de weg ziet het pratende drietal de beide jongens in de verte aankomen.

Aanhouding en verhoor

Het proces-verbaal vermeldt:

„Toen beide kinderen mij, verbalisant, genaderd waren zag ik dat de oudste jongen Kees een kartonnen voorwerp onder zijn arm had en de jongste Koos droeg een gevulde papieren zak. Terstond heb ik, verbalisant, de kinderen staande gehouden in bijzijn van de vader en onderzocht wat deze kinderen bij zich hadden. Mij, verbalisant, bleek dat het kartonnen voorwerp een map was, waarop gedrukt stond „Wij vlechten matjes met houten latjes”. Voorts hield de map nog in plakfiguren, zes kaarten en een thermometer.

Koos had in het zakje dat hij bij zich droeg kerstboomkaarsen, knijpers en kerstversiering. Alle voorwerpen waren kennelijk afkomstig uit de kleuterschool. De vader verklaarde dat geen der voorwerpen zijn kinderen toebehoorde, waarna ik, verbalisant, de voorwerpen in beslag heb genomen . . . . .”

Daarop heeft verbalisant de jongens in bijzijn van de ouders thuis gehoord.

vervolg pag. 18

Hoewel het een goede gewoonte is, de blik vooruit gericht te houden, is een terugblik op zekere tijdstippen bepaald waardevol. Het is van belang te weten wat goed was en wat niet, omdat men er conclusies aan kan ontleiden voor het bepalen van de koers voor de toekomst. Een terugblik is echter niet steeds het opmaken van een soort balans, het is ook het afsluiten van een bepaalde periode en het begin van een nieuwe. De terugblik van het Korpsblad Rijkspolitie over het jaar 1959 vindt U op de pagina's 14 en 15. Feiten uit een heel politiejahr, foto's van enkele hoogtepunten of van zaken die ons Korps bezig hielden, gemonteerd tot twee pagina's, samengebracht door de adjudant C. P. A. Kanters, met foto's van de Technische Recherches te Groningen, Arnhem, Den Bosch, Roermond, Den Haag en Amsterdam. Bij de foto's, die ten dele voor zich zelf spreken, zijn de volgende feiten voldoende om een aantal gebeurtenissen voor de vergetelheid te behoeden:

SPIEGEL VAN 1959

1. Beëdiging adsp. wachtmrs. aan de opleidingsschool te Arnhem. 8 juni.
2. Beëdiging officieren aan de opleidingsschool te Arnhem. 29 mei.
3. Jhr. B. W. F. de Beaufort, dir. off. der R.P. 3e kl., commandant ere-escorte van H.M. de Koningin bij de opening der Staten Generaal op prinsjesdag.
4. Opperw. Harms (parketgr. 's-Gravenhage) ontvangt uit handen van de dir. off. der R.P. 2e kl., Jhr. W. A. Gevers Deynoot de zilveren medaille van de Orde van Oranje Nassau. Koninginnedag, 29 april.
5. Loosdrecht 16 juni. Roulette in boerderij: inval o.l.v. Districtscommandant der R.P. Utrecht.
6. De Generaal spelt Overste Rome-lingh de versierselen „Officier in de Orde van Oranje Nassau” op de borst. 29 april.
7. Sportontmoeting Volleybal: Distr. Eindhoven — Rijkswacht Turnhout.
8. Generaal Kolonel Oor en Overste Weerts in geanimeerd gesprek bij officiële opening districtsbur. Roermond. 28 februari.
9. Vele malen hebben wij ook dit jaar helaas collega's en veelal jonge collega's grafwaarts moeten dragen. Op deze foto de begrafenis wmr. der R.P. . . . . . 1 juni.
10. Een van de vele brandkastkraken die ook weer in Nederland plaats vonden.
11. Spoorwegongeval Berghem op 5 november.
12. Uitreiking medailles 10 jaar trouwe dienst Reserve Rijkspolitie Distr. Nijmegen, te Berg en Dal door de dir. off. der R.P. 3e kl. A. Cammaert.
13. Woning van moord te Putte (N.-Brabant), waar een echtpaar en een lid van de marechaussee dood werden gevonden.
14. Generaal Pahud de Montagnes reikt aan Adj. Sauer de legpenning NOC uit bij 25 x NOC-proeven.
15. Verkeerscontrole ergens in het Noorden.
16. 29 april. Kolonel Oor reikt aan vinnr.: Adj. A. C. Vissers, Adj. C. A. J. Heijnsbergen en Adj. J. H. Huskens de gouden eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau uit.
17. Opleidingsschool o.l.v. Off. der R.P. 2e kl. P. H. Borra bij de Airborne Wandeltocht te Oosterbeek op 12 sept.
18. Begeleidingsploeg van de Tour Olympia: 6-daagse amateurronde voor wielrenners. 26 t.m. 31 mei.
19. 29 april. Generaal feliciteert Mej. L. J. M. Klein, Dir. off. der R.P. 3e kl., hoofdoft. toegevoegd voor jeugd-zaken met haar benoeming tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

vervolg van pag. 17

„Schokkende” verklaringen

De oudste jongen Kees, 7 jaar oud verklaart het volgende:

„Ik ben met mijn broertje Koos in de school geweest. Twee keer zijn we er geweest. Eerst 's middags en toen nog een keer. Hoe laat het was weet ik niet. Wij hebben de kasten leeggegooid, stofzuiger uit de kast gehaald en ding er in gedaan en zuigen. Koos heeft water in die zak gedaan. Ik heb de ruiten in die kast kapot geslagen met een ijzer ding van de stofzuiger. Ik heb het petroleumtoestel aangestoken en Koos heeft de plaat er op gegoooid. Koos heeft het stel omgeschopt en met olie gegoooid. Ik keek daarop achter het bord en heb daar de lucifers gepakt. Koos deed die kraan open en ik die. Koos heeft op de pot gedrukt (zijn behoefte gedaan in de kamerpot, verbalisant). Ik heb het toen in het fonteintje gegoooid (de inhoud van de kamerpot, verbalisant). Ik weet niet waarom ik het gedaan heb. Ik deed het zomaar. Ik wist wel dat ik het niet doen mocht.”

De tweede verdachte de 4-jarige Koos Knol beantwoordde de door mij, verbalisant, gestelde vragen met „ja” of „neen” of „ik weet het niet”. In het geheel genomen bevestigde hij door zijn antwoorden zijn deelneming aan de vooromschreven handelingen, zoals deze in de verklaring van de eerste verdachte worden weergegeven.

Getuigen

Behalve het verhoor van verdachten worden nog een 4-tal getuigen gehoord waaronder de voorzitter van het schoolbestuur, die verklaart: „Niemand vergunning te hebben gegeven om goederen uit het schoolgebouw weg te halen en zich toe te eigenen of aan het schoolbestuur toebehorende goederen te beschadigen of onbruikbaar te maken.”

De Technische Recherche van de Territoriale Inspectie wordt ingeschakeld en een 6-tal foto's geven een goed beeld van de wanorde, die door de jeugdige verdachten is aangericht. Een keurig uitgevoerde situatietekening van school en klaslokaal vervolmaakt dit proces-verbaal.

In de bijgevoegde staat van inlichtingen, die zeer summier gegevens bevat ten behoeve van justitiële statistiek staat opgetekend voor wat betreft

Kees dat hij lezen en schrijven kan voor zover een middelmatig leerling van zijn school dit geleerd heeft. Van belang voor de behandeling van het proces-verbaal door de justitie zijn de laatste regels waarin verbalisant opmerkt: „In het gezin zijn 7 kinderen, waaronder de oudste 13 jaar en de jongste een half jaar is. De vader van het gezin maakt op mij een ongevoelige, lusteloze indruk. Deze indruk is ook die van andere personen, die hem meer van nabij kennen. De moeder is zich de verantwoording betreffende de opvoeding van de kinderen meer bewust, doch zij voelt dat zij de kinderen niet aan kan. De oorzaak hiervan is dat zij geestelijk niet sterk genoeg is. Ook was zij reeds enige tijd in een inrichting om tot rust te komen. Zij is steeds blij als de kinderen buiten zijn, omdat haar hoofd het anders niet kan uithouden.”

„Misdad” en straf

Zal de Officier van Justitie, die dit proces-verbaal in handen krijgt tot een strafvervolgung tegen Kees en Koos overgaan? In ons land is dit formeel mogelijk, omdat in de kinderstrafwet van 1901 de minimum leeftijd voor strafbaarheid is komen te vervallen. (Vóór de invoering van deze kinderstrafwet zou vervolging van het kind niet mogen plaats vinden voordat het kind de leeftijd van 10 jaar had bereikt).

Het strafrecht is dus op Kees en Koos van toepassing. Het strafrecht is gebaseerd op het beginsel dat de maatschappij zich verdedigen moet tegen de aantasting van de rechtsorde. De straf wordt dus niet opgelegd ter bescherming van de dader, maar ter bescherming van de andere leden van de samenleving.

De straf wordt bepaald naar de mate van de schuld en de ernst van het feit. Men kan pas van schuld spreken als de dader verantwoordelijk gesteld kan worden voor zijn daad, dus toerekenbaar is. Kunnen Kees en Koos toerekenbaar worden geacht voor de strafbare feiten, die zij hebben begaan? Toerekenbaar in de zin van „het strafbare feit voldoende te beseffen en volgens dit besef zijn wil te bepalen”.

Had in dit geval proces-verbaal moeten worden opgemaakt en moet strafrechtelijke vervolging worden ingesteld en een straf worden uitgesproken? Is een straf, die vergelding ten behoeve van de maatschappij inhoudt hier op zijn plaats?

Dit boeiende en tegelijkertijd actuele artikel over twee jeugdige delinquenten van zeven en vier jaar en de aspecten in en om de „zaak” waarin zij verwickeld werden door het plegen van misdrijven genoemd in de artikelen 311 en 350 van het Wetboek van Strafrecht, werd geschreven door mej. L. J. M. Kleyn, hoofd-officier toegevoegd voor jeugdzaken in het ressort 's-Gravenhage.

Mej. Kleyn vertoeft momenteel voor studie in de Verenigde Staten.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De kleuterklas na afloop van de „kermis” van Kees en Koos.

vervolg van pag. 18

Formeel juridisch bekeken is de zaak rond en kan het justitiële apparaat gaan draaien. In 1949 werd in ons land nog een kind van beneden 10 jaar een onvoorwaardelijke tuchtschoolstraf opgelegd.

Formeel zou deze straf aan Kees en Koos ook kunnen worden opgelegd, want de schade die zij hebben aangericht in de kleuterklas was niet gering. Maar hoe zit het met de toerekeningsvatbaarheid en met de gezinsomstandigheden?

Nieuwe inzichten

De nog jonge wetenschappen van psychologie en psychiatrie zijn langzamerhand doorgedrongen ook in het justitiële apparaat. Deze geesteswetenschappen, die nieuwe inzichten en opvattingen brengen, maken dat de simplistische juridische aanpak thans als niet meer verantwoord wordt gevoeld.

Toerekeningsvatbaarheid van het kind en onderzoek naar zijn gezinsomstandigheden zijn thans elementen, die alle aandacht krijgen, omdat de ervaringen in het verleden en de onderzoeken van de laatste jaren hebben uitgewezen dat pas na het vaststellen van de „diagnose” doelmatig kan worden gewerkt.

Aanpassing van het politie- en justitie-apparaat aan de nieuwe ziens-, benaderings- en behandelingswijzen ten opzichte van jeugdige delinquenten is een proces dat op gang is gekomen en behalve juridische scholing ook andere deskundigheid noodzakelijk maakt. Er zijn dan ook in verband hiermede wijzigingen in de kinderstrafwet voorgesteld en het ontwerp hiervan is reeds bij de kamerleden ingediend terwijl vorig jaar het burgerlijk kinderrecht uitbreiding heeft ondergaan. De verschuiving van zienswijze heeft reeds plaats gevonden en in het voorbeeld van de zaak Kees en Koos Knol zal in de toekomst nog wettelijk worden bepaald, dat hier geen strafrechtelijke behandeling op zijn plaats is maar een civielrechtelijke benadering en behandeling is geboden dat wil zeggen dat de autoriteiten, die met een dergelijke vorm van wangedrag in aanraking komen niet slechts aan de daad alle aandacht zullen mogen schenken, maar dat de persoon van de jeugdige dader in relatie tot zijn ouders en zijn gezin in de eerste plaats zullen moeten worden bekeken. Met meer onderscheidingsvermogen en op een gedifferentieerdere wijze zal in de toekomst — voor wat betreft minderjarigen — recht worden gedaan. Een eerste vereiste zal zijn dat het kind en de ouders moeten kunnen begrijpen dat de maatschappij — en dit gebeurt meestal allereerst door de politie — hun gedrag dat de rechtsorde verstoort, afkeurt. Onnodig leed toebrengen moet vermeden worden. Bij de verdere behandeling door de justitie moeten tevens straffen aangepast zijn aan de individuele behoefte van het kind in verband met zijn wangedrag in een concrete situatie. Het is voor ieder — ook al heeft hij geen

studie gemaakt van psychologie en psychiatrie — duidelijk dat de oorzaken van het wangedrag van Kees en Koos Knol liggen in de gezinssituatie, bij de „lusteloze” vader en de geestelijk zwakke moeder, die de opvoeding van zeven kinderen niet aan kan.

Welke maatregelen zijn ten opzichte van de broertjes Knol dan ook getroffen?

Geen vergelding maar hulp

Zij zijn door de Officier van Justitie niet strafrechtelijk vervolgd, maar de Raad voor de Kinderbescherming werd ingeschakeld, een onderzoekstelling aan de Kinderrechter gevraagd en het rekwest werd toegewezen. De Kinderrechter heeft een gezinsvoogd benoemd, dus geen antwoord van vergelding of straf op de gepleegde misdrijven, maar een reactie van steun en hulp bij de opvoeding. Dit voorbeeld geeft duidelijk weer de verschuiving van aanpak en behandeling, die heeft plaats gevonden, verschuiving van aandacht voor de strafbare daad naar de oorzaken, die hiertoe hebben geleid, verschuiving van aandacht voor het individu naar aandacht voor het gezin.

Wil de politie in deze geest haar taak vervullen, dus meedoen met de veranderde opvattingen dan zal zij op de hoogte moeten blijven van de ontwikkeling van de nieuwe inzichten in de meer gedifferentieerde behandeling van jeugdzaken. Het is mijn stellige overtuiging, dat haar aanzien hierdoor groter wordt.

Professor Dr. J. C. Hudig, buitengewoon hoogleraar in het kinderrecht en de kinderbescherming aan de Universiteit te Utrecht eindigt haar rede, uitgesproken bij de aanvaarding van haar ambt op 27 april 1959 met de volzin:

„Voor een rechtvaardige en juiste kinderrechtsspraak is „oordeel des ondersheids” van de rechter nog belangrijker dan oordeel des ondersheids van het kind.”

Professor Dr. J. C. Hudig werd in 1938 aangesteld als inspectrice van de kinderpolitie te Rotterdam, welke taak zij tot 1946 vervulde, waarna zij voor studie naar Amerika vertrok. Hierna volgde in 1948 haar benoeming als eerste vrouwelijke kinderrechtster in ons land bij de arrondissementsrechtbank te Rotterdam. Naast deze functie is zij voorjaar 1959 benoemd als eerste vrouwelijke buitengewoon hoogleraar. De titel van haar inaugurale zeer lezenswaardige rede luidt: „Problemen rondom de strafrechtelijke verantwoordelijkheid bij kinderen.”

Met een kleine variant op haar uitspraak zou ik deze ware geschiedenis willen besluiten met: Voor een rechtvaardige en juiste behandeling van jeugdzaken is „oordeel des ondersheids van de politieambtenaar” nog belangrijker dan „oordeel des ondersheids van het kind”.

Uit de vele binnengekomen afrekeningen van het abonnementsgeld '59-'60 van het Korpsblad, is ons gebleken dat veelal per groep of onderdeel betaald wordt. Degenen die zich hiermede belast hebben willen wij gaarne onze dank betuigen.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Personalia

Aanwijzing voor functie

Ressort Amsterdam

Owvr. R. Poorta, tot Gr.Cdt., Park. Gr., 1-12-'59, Haarlem.

Ressort 's-Gravenhage

Adj. C. J. v. Burg, tot Districts-adjudant, 1-12-'59, Middelburg.

Ressort Arnhem

Owvr. H. Denekamp, tot Groepscommandant, 16-11-'59, Vollenhove.

Ressort Groningen

Adj. D. J. Pauw, tot Groepscommandant, 2-11-'59, Coevorden.

Bevorderingen

Ressort Amsterdam

tot Adjudant:

A. L. van der Sluis, Maarsse, 1-11-'59.

Ressort 's-Gravenhage

tot Adjudant:

G. C. v. d. Bergh, Lekkerkerk, 1-11-'59; C. den Otter, Middelburg (Staf District), 1-11-'59; W. v. Ringelesteijn, Hardinxveld-Giessendam, 1-11-'59; P. v. Nieuwenhuijzen, Wassenaar (Ber. Gr.), 1-11-'59.

tot Opperwachtmeester:

J. C. Roomeljeijer, 's-Gravenhage (Park. Gr.), 1-11-'59; J. Bom, 's-Gravenhage (Staf T.I.), 1-12-'59; J. Broere, Poortugaal, 1-12-'59.

Ressort 's-Hertogenbosch

tot Adjudant:

J. Boluijt, Steenberg, 1-11-'59.

tot Opperwachtmeester:

L. M. Welbers, Elsloo, 1-12-'59.

Ressort Arnhem

tot Adjudant:

A. P. M. de Wit, Druten, 1-11-'59; E. Klein Nagelvoort, Hengelo, 1-12-'59.

tot Opperwachtmeester:

S. W. Scheen, Zeddam, 1-12-'59; T. Drenth, Nijkerkerveen, 13-10-'59; G. v. d. Berk, Heilig Land, 1-12-'59.

Ressort Groningen

tot Adjudant:

P. van Doorn, Witmarsum, 1-11-'59.

tot Opperwachtmeester:

L. Otten, Ooster Hoogbrug, 1-12-'59.

Rijkspolitie te Water

tot Opperwachtmeester:

P. Kalkman, Maasbracht, 1-11-'59.

Opleidingschool der Rijkspolitie te Arnhem

tot Adjudant:

M. ten Ham, Arnhem, 1-12-'59.

Verplaatsingen

Ressort Amsterdam

J. F. v. Diepen, Owvr., van Wilnis naar Asten (ress. 's-Hertogenbosch), 9-11-'59; H. E. v. Bijnen, Wvr. 1e kl., van Wijdewormer naar Wilnis, 9-11-'59; P. v. d. Stoep, Owvr., van Linschoten naar Loosdrecht, 16-11-'59; A. Wiglema, Owvr., van N.W. Beemster naar Dirkshorn, 1-12-'59; W. J. Grimijzer, Wvr. 1e kl., van Dirks-horn naar Schoorl, 1-12-'59; W. Dijkstra, Wvr., van 'Den Burg naar Leeuwarden (Rp. te W.), 1-12-'59; J. E. Houweling, Wvr., van Bunschoten naar Montfoort, 1-12-'59.

Ressort 's-Gravenhage:

C. J. van Burg, Adj., van 's-Gravenhage (Park. Gr.) naar Middelburg (Staf Distr.), 1-12-'59; L. Verhoef, Wvr. 1e kl., van Schoonhoven naar Leidschendam, 16-11-'59; A. Walhout, Owvr., van Sas van Gent naar Middelburg (Distr. Rech.), 1-12-'59.

Ressort 's-Hertogenbosch

R. Poorta, Owvr., van Maastricht (park.gr.) naar Haarlem (park.gr.),

Ambtsjubilea

Adj. H. C. Vlaskamp
te Dordrecht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 15-11-1959

Wachtm. 1e kl.
G. B. A. Jaket
te Wassenaar
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 15-11-1959

Wachtm. 1e kl.
L. A. v. d. Heuvel
te IJsselstein
ressort Amsterdam
25 jaar op 15-11-1959

Wvr. 1e kl. C. Stam
te Twisk
ressort Amsterdam
25 jaar op 15-11-1959

Adj. W. Gunnink
te Diepenveen
ressort Arnhem
25 jaar op 15-11-1959

Adj. A. Kranenburg
te Arnhem
ressort Arnhem
25 jaar op 14-11-1959

Owvr. D. de Vries
te Weerselo
ressort Arnhem
25 jaar op 12-11-1959

Wachtm. 1e kl.
A. L. v. Geldrop
te 's-Hertogenbosch
ress. 's-Hertf.bosch
25 jaar op 15-11-1959

ress. A'dam, 1-12-'59; J. A. Dullaart, Owvr., van Werkendam naar Sprang-Capelle, 11-11-'59; D. v. Barneveld, Owvr., van Sprang-Capelle naar Werkendam, 12-11-'59; J. Deelen, Owvr., van Oirsbeek naar Schijndel, 12-11-'59; J. in 't Veld, Wvr. 1e kl., van Oisterwijk naar Waspijk, 26-11-'59; J. Christiaans, Wvr. 1e kl., van Deurne naar Waalre, 3-11-'59; H. G. C. Schuttelaar, Wvr. 1e kl., van Echt naar Haelen (L.), 30-11-'59.

Ressort Arnhem

C. G. Weenink, Wvr. 1e kl., van Voorst naar Opheusden, 16-11-'59; H. A. Kamps, Wvr. 1e kl., van Alphen naar Druten, 16-11-'59; J. G. H. M. Damhuis, Wvr. 1e kl., van Tubbergen naar Borne, 16-11-'59; H. Denekamp, Owvr., van Olst naar Vollenhove, 16-11-'59; W. A. G. Rutgers, Wvr. 1e kl., van Elbergen naar Zutphen (park.gr.), 20-11-'59.

Ressort Groningen

D. J. Pauw, Adj., van Nieuwolda naar Coevorden, 2-11-'59; K. Stoel, Wvr. 1e kl., van Kimsverd naar Nieuweroord, 9-11-'59; J. Hiemstra, Wvr. 1e kl., van Haule naar Tjerkgaast, 9-11-'59; H. Stoppels, Wvr. 1e kl., van Nieuw Schoonebeek naar Ide, 16-11-'59; R. v. d. Woude, Wvr. 1e kl., van Anjum naar Haule, 16-11-'59; F. Kroon, Wvr., 16-11-'59; K. van Ingen, Owvr., van Aduard naar Uithuizen, 27-11-'59.

De dienst verlaten

Ressort Amsterdam

S. Kok, Adj., Haarlem, 1-12-'59; P. Kooiman, Wvr., Schagerbrug, 1-12-'59.

Ressort 's-Gravenhage

L. Kouwen, Adj., Renesse (Distr.adj. Middelburg), 1-12-'59; W. J. P. Peeters, Owvr., 's-Gravenhage (Park.Gr.), 1-12-'59; B. v. Otterlo, Owvr., 's-Gravenhage (Mr. Geweermaker), 16-11-'59.

Ressort 's-Hertogenbosch

H. J. L. v. d. Hoogen, Wvr., Gennep, 1-12-'59; F. Rigter, Wvr. 1e kl., Borg-haren, 1-12-'59.

Ressort Arnhem

J. G. Paschedag, Wvr. 1e kl., Druten, 10-11-'59.

Ressort Groningen

H. de Haan, Wvr. 1e kl., Hoogkerk, 1-12-'59.

Opleidingschool van het Korp Rijkspolitie te Arnhem

F. G. Klinkum, Adsp., Arnhem, 1-12-1959.

Overleden personeel

Ressort 's-Gravenhage

G. Melse, Wvr. 1e kl., Zwartewaal, 17-11-'59.

Ressort Arnhem

H. J. Heer, Owvr., Geesteren, 26-11-1959.

Ressort Groningen

E. Schipper, Owvr., Ruinen, 24-11-'59.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Snel optreden van Rijkspolitie te Water bij ramp Tuindorp-Oostzaan

De overste A. K. Holthuis, districts-commandant Rijkspolitie te Water in Amsterdam.

„IJZEREN TEAM” VOERDE STRIJD TEGEN ELEMENTEN

Meer dan een etmaal lang is het kolkende water uit het kanaal H, een zijtak van het Noordzeekanaal, in woeste vaart de Noorder IJ-polder binnengestroomd.

Door een dijkgat, dat van dertig tot zeventig meter uitspoelde, stroomde naar schatting acht miljard liter water de polder binnen. Toen had de ramp Tuindorp-Oostzaan zijn volle omvang bereikt. Een gebied van 450 hectare stond blank.

Het water klotste tegen de gevels van ruim 2600 huizen, maar toen het de hoogste stand nog maar nauwelijks had bereikt, was het grootste deel van de 11.250 bewoners van Tuindorp-Oostzaan, die geëvacueerd moesten worden, naar elders overgebracht, door vorst en striemende wind, door sneeuwstorm en door de grauwe troosteloosheid van een rampgebied, dat kort tevoren een frisse stadswijk was, waar men zo „heerlijk buiten” woonde.

Voor de ramp zijn volle omvang had bereikt, hebben omstreeks zestig man van de Rijkspolitie te Water, in samenwerking met de gemeentepolitie van Amsterdam, vrijwilligers van het Nationaal Rampenfonds en vele anderen, in een hard gevecht tegen de elementen, bergen werk verzet. Over de ramp

Zware en verantwoordelijke taak verricht in eensgezinde daadkracht

„Er is een dijkdoorbraak in Zijkanaal H, de polder loopt vol”! Dit bericht komt telefonisch binnen aan het Groepsbureau van de Rijkspolitie te Water aan de Westerdoksdijk te Amsterdam. Het is 14 januari 1960, 7.00 uur voormiddag en met betrekkelijke rust wordt het bericht door de Wachtcommandant aan zijn Groepscommandant doorgegeven, die er onmiddellijk met twee boten heenvaart.

Volle kracht gaat het over het IJ, richting Hembrug.

De eerste meldingen zijn wel niet alarmerend, maar de polder loopt vol, dus dan zullen die paar boerengezinnen en het vee geëvacueerd moeten worden is de conclusie aan boord.

De te nemen maatregelen worden besproken.

Waar het gat in de dijk zit blijkt ook bij informatie per mobilfoon een open vraag. „Ergens in de Oostzanerdijk”, maar die is lang en op de situatieschets ziet U, dat bedoeld werd de weg langs Zijkanaal H.

In de monding van Zijkanaal H, ziet de bemanning voorlopig niets en in volslagen duister tast de voortvarende R.P. 32 met zijn zoeklicht de dijk af. De snelheid is niet groot meer, het zou im-

en het werk van de Rijkspolitie te Water schreef de overste A. K. Holthuis bijgaand artikel. Hij spreekt niet over de diensten van twaalf uur en langer, over leden van de Rijkspolitie die door het water sjouwden en na uren naar huis gingen, maar alleen om droge kleren aan te trekken. Hij praat ook niet over de kerels van staal, die te schor waren om te praten, of te moe om op hun benen te staan of die met griep rondliepen, maar toch doorzetten. Wie, zoals wij met vletten het rampgebied in geweest is, wie de telefoonpost op de R.P. 16 heeft gezien, wie op die Rijkspolitie heeft geleefd, die menigeen op de been hield, die

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

schor van ellende nat en vuil binnenkam, en wie in het rampgebied de troosteloze ravage heeft gezien en de met vaste hand bestuurde vletten zag gaan of heeft horen roepen: „Tweede straat bakboord”, die weet, dat hier een prestatie is geleverd door een ijzeren team, zonder persoonlijke naijver of geldingsdrang, zonder streverij om op te vallen, vocht dit team Rijkspolitiemannen en anderen, bezielde van de wil om te doen wat plicht is, verbeterde strijd tegen de elementen. De feiten over die strijd, waarin prestaties werden geleverd die ook binnen het Korps respect afdwingen, vindt de lezer in bijgaande reportage.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen
Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage
Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te 's-Gravenhage
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester te klas
E. de Heus te Ulestraten-L.
Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Laan van Eik en Duinen 178
's-Gravenhage - Tel. 0 70 - 360145

★

Uitgave

Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

1e JAARGANG

No. 6 februari 1960
VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

INHOUD o.a.:

Rijkspolitie te Water bij ramp
Tuindorp-Oostzaan

Rijkspolitie te Elten

„Dan vecht ik me liever dood“

International Police Association

Voor Moeder en Kind

Verkeersinstructie te Klaaswaal

Verkeerscompetitie

Reserve Rijkspolitie

Vuurwerk en Oudejaar

Personalia

Foto omslag:

Terwijl de Rijkspolitie te Water te Amsterdam in felle actie was bij de watersnood, waren vele leden van de landgroepen elders paraat, ook bij de tientallen schaatswedstrijden.

mers best een klein gat kunnen zijn waar ongemerkt voorbijgevaaren wordt. De R.P. 55 vaart achter en de bemanning kijkt eveneens scherp uit.

„We lopen nog te hard” meent de bootcommandant van de 32 en neemt de gashandle iets terug, echter zonder resultaat. Nóg minder gas, maar de snelheid neemt toe. Een schreeuw: „Hard bakboord!”, een moment van spanning en geen seconde te vroeg is de R.P. 32 opgedraaid om volle kracht vóór een reeds 40 meter breed gat naar de overkant te sturen.

De bootcommandant van de R.P. 55 hoort de schreeuw aan boord van de 32 niet, ziet alleen veel schroefwater en krijgt daarna een kolkende zee in de bundel van zijn licht, terwijl hij er onmiddellijk daarna met grote snelheid naartoe gezogen wordt.

Een wonder, gepaard gaande met de juiste reacties aan boord, redden schip en bemanning.

Dwars voor het gat waar het water zich bruisend in stort, raakt de boot namelijk een eenzaam overgebleven paaltje van een remming, zwenkt iets en met een snelle manoeuvre wordt de overkant van het gat bereikt. Zo was de eerste confrontatie van de Rijkspolitie te Water te Amsterdam met de ramp Tuindorp-Oostzaan.

Deze kaart, vervaardigd door de wachtmeester J. de Jong, geeft een uitstekend beeld van de situatie in Tuindorp-Oostzaan.

In de volgende uren en dagen zijn er vele benarde situaties geweest, maar niemand heeft de schrik na een voorval zo lang in de benen gezeten, zoals dat een half uur later nog met de bemanning van de R.P. 55 het geval was.

Alarm

De plaats van de dijkdoorbraak was

nu in ieder geval goed bekend, maar de vermoedelijke gevolgen werden eveneens gerealiseerd. Het kokende water aan de overkant loog er niet om, hier was sprake van een ramp, die een groot deel van Tuindorp-Oostzaan binnen korte tijd moest bedreigen.

De boot van de Groep Zaandam wordt gealarmeerd, terwijl de eerste vrouwen en kinderen die kleu-

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

mend in de vroege morgen op de dijk staan, aan boord worden genomen.

Eerste hulp

Al vrij spoedig zijn de collega's uit Zaandam ter plaatse, die de eerste hulpverlening overnemen en daarna later zorgen voor bewaking. De berichten geven naarmate de tijd vordert enig overzicht van de ernst van de ramp. Men spreekt van een bedreiging van 20.000 inwoners van Tuindorp-Oostzaan. De R.P. 32 en 55 gaan full speed terug naar dit bedreigde gebied en de bootcommandant van de R.P. 55 wordt afgelost om naar zijn huis in het bedreigde gebied te gaan.

Buiten . . .

Er wonen behalve twee van onze gezinnen, nog meer politiegezinnen en overheidspersoneel in dit gedeelte van Amsterdam. Een mooie buurt met laagbouw, je woont er nog een beetje „buiten”. Met een polder zijn we in Nederland zo vertrouwd geraakt, dat immers niemand zich meer realiseerde dat een groot gedeelte van het dorp op -2.20 A.P. ligt. Wie dacht bovendien bij dit kalme weer aan een dijkdoorbraak? Het waterpeil van Amsterdam stond op het fatale moment zoals gebruikelijk op ongeveer -0.50 A.P. . . . . Later op de morgen brengt men dit kunstmatig door spuien in IJmuiden en sluiting van de sluisen in Amsterdam terug op -0.75 A.P., maar dan nog leerde een eenvoudig re-

Onder toezicht en leiding van de Rijkspolitie konden bewoners van huizen in het overstroomde Tuindorp-Oostzaan lijfgoed en dekens in veiligheid brengen. De foto toont een trieste processie na de aankomst van een bootje bij hoger en dus droog gelegen gebied. (Foto: Flip Martens, A.N.P.-foto, Amsterdam).

kensommetje dat de huizen 1.40 tot 1.60 meter in het water zouden komen te staan.

Al gauw komen er in verband met het lage waterpeil echter noodkrenten. De Spaarndammerpolder liep „leeg”, Amsterdam jammert dat de electriciteitsvoorziening gevaar gaat lopen en dat de miljoenen palen waarop onze stad nu eenmaal gebouwd is een te lage waterstand niet kunnen verdragen. Men zag zich gedwongen weer terug te gaan naar -0.55 en thans is de stand weer -0.50 meter, hetgeen dus op sommige plaatsen zelfs 1.80 meter hoogte in de polder betekende.

Onheil en chaos

Het had dan ook zo weinig nut, dat vele bewoners verdwaasd hun kostbaarste bezittingen op de tafels en kasten plaatsten. Slechts de eerste

verdieping en de zolders konden voorlopig behoud betekenen. Vaak liet men alles staan, het kon immers niet waar zijn, al luidden de kerkklokken nog zo onheilspellend. Door de straten reden de politieauto's met luidsprekers, maar de bewoners geloven niet aan een ramp. Men bleef afwachten, zelfs toen het water in de straten en huizen stroomde. Binnen enkele uren komt het water hoger, het gat is groot, de polder betrekkelijk klein, het noodlot voltrekt zich en al gauw is de chaos een feit.

Snelle actie

Wat men in de reportages en foto's in de kranten niet zag en las, is hoe in enkele uren de Rijkspolitie te Water met vletten de straten in trok vanaf een punt gelegen aan de dijk van het Cornelis Douweskanaal. De vletten worden met een snelheid alsof zij vederlicht zijn, over de dijk getrokken. Op dit geïmproviseerde punt (zie schets) worden noodsteigertjes geslagen, die ons nog steeds goede diensten bewijzen. Ook H.M. de Koningin, die tijdens een korte tocht met ons meevoer, maakte er een dankbaar gebruik van.

Onbekende vletten

Binnen enkele uren beschikten we reeds over een 15-tal vletten die ieders bewondering — niet in het minst die van ons — afdwongen. We hebben fouten gemaakt bij de eerste improvisatie, maar onze grootste fout is daarbij wellicht ge-

Terwijl een adspirant van de Gemeentepolitie Amsterdam enkele bewoners helpt bij het sjouwen van wat zij inderhaast meenemen, gaat de districts-adjudant G. M. Agterberg andermaal naar de centralpost R.P. 16 om nieuwe
WWW.RIJKSPOLITIE.ORG
(Foto: Wim Bont, N.V. De Arbeiderspers, Amsterdam).

weest, dat wij niet wisten dat men ergens over deze uitstekende plasticvletten met een maximaal drijfvermogen beschikte. We hopen dat we in ons waterrijke landje met de vele polders voor verdere rampen van dit formaat gespaard blijven, doch mocht U ooit met een ramp van enige omvang worden geconfronteerd, wendt U zich dan tot het Nationaal Rampenfonds in 's-Gravenhage.

Dit fonds bood onmiddellijk bij monde van zijn vice-voorz. Staatsraad mr. W. Schokking, alsmede van de oud-commissaris van Politie te Velsen, de heer J. P. Weyburg, alle mogelijke hulp aan. In bijzonder korte tijd zagen we voor ons bureau een enorme trailer met deze fraaie vletten en nieuwe aanhangmotoren verschijnen. Met de bemanning die uit vrijwilligers van de kustreddingsbrigade bestaat, konden wij wel „uit vissen” gaan.

Op een vraag aan onze districtsadjutant, hoe deze mensen zich in de praktijk gedroegen, had hij een kort antwoord: „Zó”, en hij maakte zo overtuigend het bekende manuaal

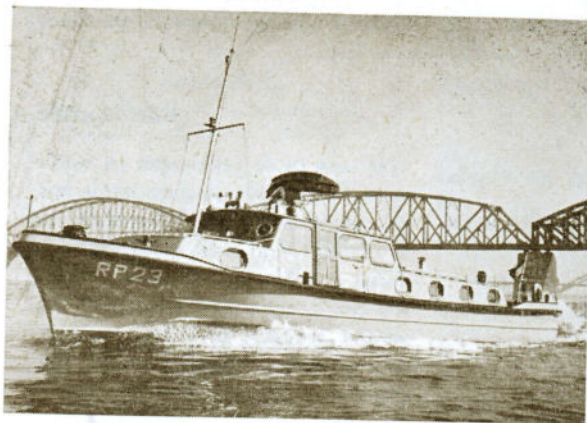

Zo voer H.M. Koningin Juliana (in de voorste vlet) door het rampgebied. In de achterste vlet o.m. hoofdinspecteur Timmermans van het Nationaal Rampenfonds.
(Foto: Jan Peeterse, N.V. De Arbeiderspers, Amsterdam).

met de duim omhoog, dat hier geen plaats voor twijfel overbleef.

De leiding was bij de hoofdinspecteur G. J. Timmermans uit Velsen

in goede handen. Hij merkte echter aan den lijve, dat een mens het zelfs in barre kou niet helemaal zonder slaap kan stellen.

**OOK DE „R P 23”
dankt zijn verbluffende
vaareigenschappen aan de**

SCHOTTEL - ROERPROPELLER
de ideale voortstuwing en besturing voor
Patrouille-, Directie- en Werkboten

Uitvoerige inlichtingen worden verstrekt door

UNITRANS N.V.

Melkwegstraat 12 — DEN HAAG
Telefoon 850502-850511

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

A. WITZEL

**KANTONGERECHTSOPROEPING
EN TRANSACTIE IN HANDEN
DER POLITIE**

*Leidraad voor de opsporingsambtenaar
met een voorwoord van Mr. G. H. C. van Dijken,
substituut-officier van justitie te Utrecht*

Tekst wetsartikelen (met aantekeningen en jurisprudentie). De oproeping. De transactie in handen der politie. De kennisgeving van oproeping. De telastlegging in de oproeping. De nietigverklaring van de oproeping. Uitvoeringsvoorschriften. Formulieren.

Modellen van telastleggingen.

Losbladig met band compleet f 7.90

**SCHAAAFSMA EN BROUWER
DOKKUM**

Postbus 10 - Telefoon 05190-2321 - Giro 83 31 11

Zo stapten bewoners van het rampgebied aan boord van de vletten . . . .

Bewaking en evacuatie

Nog in de middag van de rampdag verzocht de Burgemeester van Amsterdam aan de Rijkspolitie te Water om de bewaking en verdere evacuatie in het ondergelopen gebied op zich te nemen.

Wij hebben in de loop der dagen enkele pluimpjes voor ons werk gekregen, maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen, dat wij ten aanzien van vele instanties ettelijke ronden voorlagen. Immers: over het water konden wij zonder enige stagnatie alles

aanvoeren, de geïmproviseerde centraalpost konden wij handhaven en onze snelle boten werkten binnen enkele uren met mobilifoons op dubbele frequentie (Gemeente- en Rijkspolitie), dank zij de goede hulp van de Rayon-Inspecteur van de P.V.D. A. W. Schouten en zijn staf, die in hetzelfde gebouw zijn ondergebracht.

Wij hebben al eens meer de lof gezongen over onze snelle Schottelvaartuigen, die zich in de kleinste openingen van een vaarwater wringen en . . . bewegen, maar toen onze Commandant Kolonel H. van Boxtel met spoed vier van deze vaartuigen naar Amsterdam had gedirigeerd, onderhielden we met het rampgebied een pendeldienst, die alle hulpverlening in de schaduw stelde. Nog nooit hebben de motoren zo tevreden geronkt als thans, nu zij per dag 24 uur moeten draaien. De R.P. 16 werd tot noodposthuis gepromoveerd, terwijl als onderkomen voor het personeel Rampenfonds een tot ledigheid gedoemde Gemeentelijke Veerpont werd ingericht. De Koninklijke Marine die personeel met vletten ter beschikking had gesteld van de Gebiedscommandant, verzette bergen werk.

Een eerste vereiste na de hulpverlening aan bewoners, was de honderden vaartuigen, kano's, pontons, vlotten, motordekschuiten (!), stalen

motorboten en dergelijke weer via dezelfde plaats als waarover zij gekomen waren, namelijk over de dijk, uit het rampgebied te verwijderen. De Nederlandse Dok- en Scheepsbouw Maatschappij pakte op onze verzamelplaats alles wat dreef in een grote kraan en deponeerde dit op de wal of in het water.

Inlossing van garantie . . . .

Er ging vanaf de 14e januari om vier uur 's middags geen vlet meer het rampgebied in of er was een man van de Rijkspolitie te Water aan boord, daar wij de totale verantwoordelijkheid voor orde- en vei-

Aanvankelijk vluchtten moeders met hun kinderen per fiets voor het opkomende water, later werden zij per boot van de bovenverdieping van hun huizen gehaald.

Zo werd er met de vletten van het Nationaal Rampenfonds geventileerd in het overstromde gebied. WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

ligheid in het noodgebied aan de Burgemeester van Amsterdam hadden gegarandeerd.

Waar we in het begin al dit personeel vandaan hebben getrokken is een vraag, die we nu nog slechts met moeite kunnen reconstrueren. We zagen onze districtsrecherche en bureaumensen wedijveren om nog even te laten zien, dat zij het varen niet verleerd hadden. Het ware bloed verloochende zich niet, al werd soms wat schamper door collega's opgemerkt dat het niks meer voorstelde. Zienderogen werden we de eerste chaotische toestand de baas. Bewoners werden van de zolders gehaald, vooral toen de Burgemeester bij be-

sluit het gebied begrensd door Kanaaldijk, weg langs Zijkanaal H, de Oostzanerdijk, het Perenpad, de Meeteensingel en de Cornelis Douwesweg tot te evacueren gebied verklaarde.

Pontoniers kwamen

Toen immers moesten ook de vrijwillig verblijvenden verdwijnen. De 15e januari des morgens kregen we de beschikking over een aantal grote torpedisten-vletten met pontoniers uit Keizersveer. De snelle 25 P.K. aanhangmotoren bleken niet op de lage snelheid in de ondergelopen straten met allerlei obstakels te voldoen, maar de bemanning was goud waard, vooral toen de eerstvolgende dagen honderden mensen in de gelegenheid moesten worden gesteld om hun achtergelaten huisdieren en de hoogstnoodzakelijke kleding op te halen, na de hulpverlening aan bewoners. Zij bemerkten tegelijkertijd dat hun achtergebleven goed uitstekend werd bewaakt.

Het water zakt

Gode zij dank hebben we de voor ons zo opwekkend voorspelde 15° à 17° vorst misgelopen. De felle oostenwind die ons 's nachts met 7° vorst

om de oren joeg was ons genoeg en de dijk bij het gat te veel. In allerijl zagen we zandzakken aanvoeren, omdat de dijk aan de binnenkant afkalfde. De zorg voor het ijsbreken, werd ons ten dele door de wind ontnomen. Het water zakt zeer langzaam doordat men ook nu na vier dagen nog maar op bescheiden schaal pompt. Er kan een veel grotere massa water worden uitgepompt, doch men moet voorzichtig zijn.

We zien de daken van auto's verschijnen. In sommige daken zitten grote deuken, waarvan we de oorzaak kennen, omdat we in het nachtelijk duister wel eens vast gevangen zijn, maar de vletten hielden het. Onze taak is nog lang niet ten einde. Als het gebied droog is, zullen wij de bewaking weer aan onze collega's van de Gemeentepolitie over dragen.

Het water zakt, de vletten zullen straks niet meer kunnen varen, maar de lieslaarzen staan klaar . . .

Door het water wadend en via ladders gingen leden van de Rijkspolitie te Water ook in de dagen na de ramp verlaten huizen binnen, om op door de bewoners aangegeven plaatsen geldkistjes en sieraden te zoeken, die zij tenslotte via de voordeur in veiligheid brachten. Van die activiteiten geven deze foto's een goed beeld.

(Foto's: H. van Riet Paap, 's-Gravenhage)

Nachtelijke patrouilles in het overstroomde gebied moesten voorkomen dat de verlaten huizen werden geplunderd.
(Foto: H. van Riet Paap, 's-Gravenhage).

VRAAG EN AANBOD

Te koop:

EEN GOEDE SCHRIJFMACHINE
merk Super-Speed (Smit-Corona);
prijs f 100.—

J. Splinter, Rayoncommandant der
Rijkspolitie te Hattenerbroek,
telefoon 0 5207-203.

De advertenties (uitgezonderd leerboeken en uniform-kledingstukken) mogen ten hoogste 30 woorden omvatten, inclusief het adres van de inzender, en dienen met de administratiekosten van twee kwartjes (te voldoen in postzegels) v o o r de vijftiende van iedere maand te worden gezonden aan:

Uitgeverij Schaafsma en Brouwer
afd. adm. Korpsblad Rijkspolitie
Postbus 10 — Dokkum

Rustige viering van oud en nieuw in het zuiden

door adjudant J. H. Stoffels

Ook in Limburg werd reeds vroeg in de oudejaarsavond het naderend einde van het oude- en de geboorte van het nieuwe jaar aangekondigd door het afschieten van vuurwerk, schietbommetjes en dergelijke. Rond middernacht was het afsteken van vuurwerk op zijn hevigst. Het werd begeleid door sirenegeloei van diverse fabrieken, fluiten van locomotieven, luiden van klokken en verder wat in dit geval dienstig kon zijn om de weinig slapende medeburgers kond te doen van het aanbreeken van het nieuwe jaar.

De gemakkelikheden in de vele plaatsen sloten pas om twee uur in de morgen. En hoewel de diverse uitgeruchte nachtpatrouilles van de Rijkspolitie binnen kwamen met melding „geen bijzonderheden”, hadden anderen het vrij druk om hen die te veel aan Bacchus hadden geofferd, tot de orde te roepen, terwijl hier en daar een poging tot vechten werd verijdeld.

In de Mijnstreek waar het overigens nogal — vooral bij dergelijke gelegenheden — „pittig” kan toegaan, wenste slechts een drietal jongelui de goed gemeente raad van een patrouillerende Rijkspolitieman, om na het sluitingsuur een openbare gelegenheid te verlaten, niet naar waarde te schatten. Nadat zij zich ogenscheinlijk rustig hadden verwijderd, zochten zij een schuilplaats op, wachtten de patrouillerende R.P.-ambtenaar op, grepen hem stevig vast en mishandelden hem.

Maar ook nu deed de R.P.-ambtenaar zijn plicht. Ofschoon er ter plaatse een Egyptische duisternis heerste — alle straatlantaarns waren inmiddels gedoofd — wist de aangevallen R.P.-man een colbertjasje van zijn belager te bemachtigen, waarmee hij tevens in het bezit kwam van de vereiste bewijzen.

De „heren” werden nog diezelfde nacht in de kraag gepakt, en ter

bevoegder plaatse voorgeleid en ingesloten. De officier van Justitie beviel deze manier van nieuwjaarwensen allerminst. Reeds op 4 januari hoorde de grootste held van het drielal zich veroordelen tot een gevangenisstraf van veertien dagen, terwijl zijn beide vrienden ieder een week gratis logies werd toegemeten. Overigens was het opvallend rustig in het Zuiden, niet mede gerekend de gevallen van dronkenschap en enkele kleine schermutselingen.

Deze reclame van het Veiligheidsinstituut te Amsterdam is, gezien de ervaringen van de jongste oudejaarsavond, nog niet afdoende geweest — niet afschrikwekkend genoeg, denken wij.

Grepen uit het oudejaarsdagrapport van de groep Schaesberg

Twee ronden per motor om ruim dertig café's te sluiten . . . .

door wmr. 1e kl. W. J. Roos.

Toen wij om elf uur op patrouille gingen, was het in de café's en danszalen bijzonder drukte en de bezoekers begonnen ook al wat ruoerig te worden. Op verzoek gingen wij naar het café van J. de B., want „die van het kamp” waren daar en maakten herrie. Het bleek een storm in een glas water.

Inderdaad zaten in het café zes woonwagenbewoners. Zij dronken rustig een glas bier. Een van hen vertelde dat de caféhouder geweigerd had een glas bier te geven, om dat hij „die van het kamp” niet meer wilde tappen. Hij was volgens zijn zeggen bang dat het weer zo zou gaan als twee jaar geleden, toen kampbewoners herrie hadden gekregen en zijn café het had moeten ontgelden. Uiteindelijk had hij hen toch een glas bier gegeven. Wij hebben de kampbewoners de goede raad gegeven hun bier op te drinken en als de caféhouder niet meer wilde tappen, te vertrekken. Daarna zijn wij weggegaan, want we konden niet bij dit café blijven staan, aangezien de gemeente meer dan dertig café's en danszalen telt . . .

Onze komst op het groepsbureau viel bijna samen met de klok van twaalf. Wij hebben elkaar een Zalig en Voorspoedig 1960 toegewenst, met weinig strubbelingen en een saluutverhoging.

Daar in verband met de jaarwisseling het sluitingsuur van de café's en danszalen was bepaald op 1.00 uur en het ondoenlijk was per rijwiel na te gaan of deze café's tijdig gesloten waren, werd het met de motor gedaan. Dat sluiten was geen sinecure. De caféhouders zagen ons graag komen, want het gelukte hen niet, die uitgelaten troep uit hun café's te krijgen. Overal waar wij kwamen, werd ons uitbundig een „Zalig Nieuwjaar” toegewenst, maar gelijk hierachter klonk de vraag van de dorstige menigte, „Krijgen we geen verlenging tot 2.00 uur?” Op straat bleven ze met hele troepen bij elkaar staan en als er een bekende in hun buurt kwam, werd hem eveneens heel luidruchtig alle goeds in 1960 toegewenst. Na met onze trouwe B.M.W., tweemaal een rondje langs de café's gemaakt te hebben, bleken die eindelijk gesloten te zijn. Toen wij voor de controle aan het groepsbureau kwamen bleek ook daar de deur op slot te zijn. Dat was een veeg teken. Het betekende dat er ergens iets aan de hand was. Even later kwam een van onze collega's met een man aan het bureau, die direct naar de dokter moest, hij had zich gesneden bij het inslaan van een ruit. Hij had een „flink stuk in zijn kraag”, en het bleek dat hij op straat was bescho-

ten met een knalpistoeltje, waarbij hij de stukken van de ontploffende knalkurk tegen zijn hals had gekregen. Hij had gezien, dat dit was gedaan door zijn zeventienjarige buurjongen en was naar zijn bureu gegaan, om die jongen „mores” te leren. Toen die niet thuis was, koelde hij zijn woede op een vensterruit.

Deze kwestie was nog niet opgehelderd of wij werden naar Tuindorp ontboden waar iemand een kennis „Gelukkig Nieuwjaar” was komen wensen, maar zo lastig en vooral handtastelijk was geworden, dat hij de deur uitgezet was. Toen had de man twee ruitjes van de voordeur vernield.

Wij waren nog niet goed en wel op het bureau terug, of er kwam een vrouw binnen, roepend, „Heren, kom toch gauw, het is moord en doodslag”. Zij vertelde, dat zij met kennissen Oud en Nieuw gevierd hadden. Dit was heel gezellig gegaan onder het genot van „een glaasje” bier. Op een gegeven moment had haar man, die dronken was geworden, „herrie” met de kennis gekregen en zij was bang dat zij elkaar van kant zouden maken.

Bij onze komst stond de echtgenoot in zijn hemdsmouwen, de andere bewoner in zijn interlock-hemdje.

Zo speelde Bacchus ook in Schaesberg een weinig verheffende rol, wellicht gevaarlijker dan die van het vuurwerk....

OUD EN NIEUW IN VAALS

De nieuwjaarsviering behoort te Vaals, tot de feestelijkheden, welke binnenshuis wordt gevierd, waaronder verstaan moet worden, zowel in eigen familiekring, in de dansgelegenheden en in de café's.

Op de straat is weinig van de nieuwjaarsviering te bemerken. In twee gelegenheden werd oudejaarsbal gehouden, of zoals te Vaals gezegd wordt, Silvesterbal. De dansgelegenheden worden druk bezocht, bijna uitsluitend door jonge lui.

Toen het middernachtelijk uur sloeg, klonken van verschillende kanten de slagen van carbidbussen en ander vuurwerk. Iedereen reikte ieder een hand, ook in de café's, want Limburgers zijn een vriendelijk volk, vriendelijk en leutig, en even voor sluitingstijd van de café's had er een gedeeltelijke volksverhuizing plaats naar het buitenland en togen velen, de zogenaamde doorhouders, naar „der Hans”, die 5 meter over de grens een café drijft in het niemandsland, tussen het Nederlandse en Duitse grenskantoor. Daar werd het feest voortgezet. Ook mag daar na twee uur niemand meer in de café's worden binnengelaten, maar degene die binnen is, kan daar blijven.

Kwart eeuw geleden

Wolvega's brandstofloze motor schokkend wereldnieuws

Wie nu door het rustige Wolvega wandelt, waar het leven zonder al teveel schokkende gebeurtenissen verloopt en waar gemeentebestuurders zich nog vrijwel dagelijks bezinnen op de mogelijkheden om Wolvega meer in de belangstelling van vooral industriëlen te plaatsen, kan zich nauwelijks voorstellen, dat precies een kwart eeuw geleden datzelfde Wolvega in vele vette koppen op de voorpagina's van vrijwel alle kranten ter wereld verscheen. Er was een uitvinder opgestaan, die zijn weerga in de historie niet had: Johannes Wardenier een 22-jarige, uit Steenwijkerwold geboortige jongeman had een brandstofloze motor uitgevonden: „Een motor, die geen benzine, geen olie en geen water nodig heeft. Beeft dus, Bataafsche en Texaco, beef sir Henry Deterding, aan uw macht komt een einde,” aldus lezen wij in krantenberichten uit die dagen, die een bijzonder boeiende informatiebron vormen, maar niet bij machte zijn duidelijk te maken waar de fantasie een kwart eeuw geleden begon of ophield. Wie nu in Wolvega naar deze zaak vraagt, krijgt een vaag schouderophalen ten antwoord.

„Och”, zegt men, „dat is al zo lang geleden.”

Op z'n kop

Maar een feit is, dat Wolvega een kwart eeuw geleden op z'n kop stond. In het gemeentehuis werd een persconferentie gehouden, onder leiding van de toenmalige burgemeester. De jonge uitvinder zat er onaangedaan bij en verklaarde toen officieel onder meer: „Ik ben er in geslaagd een motor te construeren, die geen benzine, geen water en geen afkoeling behoeft, en zal werken op samengeperste lucht. Onafgebroken draaiend gebruikt de motor per jaar voor niet meer dan vijftientwintig gulden aan brandstof. De motor had al proefgedraaid in verschillende chassis en auto's. In die dagen verleend, er waren plannen voor een proeftocht door Euro-

... Johannes Wardenier ...

pa, kortom het was allemaal zoiets als een DAF-600 van de crisisjaren.

Motor van 5 cc

Er zou een fabriek verrijzen, waarin 13.000 arbeiders werk zouden vinden. Autobussen van negen meter lengte zouden aangedreven kunnen worden met een motor van 5 cc en 20 cm grootte.” Wolvega barstte bijna, de krantenknipsels geven er een beeld van. Wie z'n baard voelde groeien, ging in Wolvega naar de kapper, wie sigaren wilde kopen, deed het in Wolvega. De P.T.T. liet, buiten de bestellingen om, zakken post bij de uitvinder bezorgen en de boeren hadden volgens de kranten een excuus om ter bespreking van het grote nieuws, begoten met brandewijn met suiker, langer in de kroeg te zitten, dan hun vrouwen lief was.”

Twijfel

En toch: uit die kranteberichten sprak ook twijfel. Sommige

journalisten schreven kennelijk terwijl de onzekerheid aan hen knaagde. „Het merkwaardige is niet dat de uitvinding gedaan is, maar dat zeer velen er aan geloven,” zo lezen wij ergens en in hetzelfde verhaal schrijft dezelfde journalist: „Kort daarna vertrok de uitvinder voor zaken met een deskundige naar Steenwijk. Dat kan een aanwijzing zijn voor de echtheid van de uitvinding. Want uit de grap gaat niemand „voor zaken naar Steenwijk”.....

Het regende berichten. Een van de bladen had een interview met de uitvinder, die daarin een beeld gaf van de manier waarop de samengeperste lucht door de motor circuleerde, doch tevens verklaarde niet te kunnen zeggen, hoe het technisch allemaal ging. Een wethouder verklaarde aan een ander blad, dat de vinding internationaal beschermd was. De wethouder had de motor stationair zien draaien, zei hij.

160 km per uur

Als de motor dag en nacht werkt, kan hij drie jaar functioneren maar eenmaal per jaar moet hij worden gecontroleerd en moet worden bekeken of hij ook geforceerd is, aldus dit interview, waarin voorts werd

gezegd, dat het rijden met een door de nieuwe motor aangedreven auto als volgt ging: „Je gaat achter het stuurrad zitten, haalt een handle over en de motor trekt direct met volle kracht op. In den motor bevindt zich een vliegwieltje.” Volgens den uitvinder, zo gaat dit verhaal verder, kan men met een dergelijke wagen een snelheid van 160 kilometer per uur halen. Voor een leek kan het rijden met de wagen gevaarlijk zijn. De motor remt weliswaar zichzelf, maar heeft toch nog een reserve-rem. Als je 60 à 70 kilometer rijdt en je zou de handle overhalen, zou je over de kop vliegen. Er zit 5 atmosfeer druk op de remmen.”

Ernst en luim

Enfin, bij het doornemen van de knipsels vindt men ernst en luim, rijp en groen, onzin en wijze woorden in een vreemde, niet te scheiden chaos dooreen en zo zijn die knipsels toch wel een juiste neerslag van de chaos in Wolvega, de chaos van geruchten en luchtkastelen. Een van de kranten schreef na het interview: „Let wel, bij dit onderhoud in het gemeentehuis van Wolvega waren wijze en vroede mensen als de burgemeester, de wethouders en de gemeentesecretaris aanwezig.

Wat wil men nog meer? Als deze heren er aan geloven, welke reden is er dan nog voor twijfel?”

Luchtkasteel stort in

Intussen, iedereen praatte, niemand zag de motor. De geheimzinnigheid bleef en plotseling nog in dezelfde maand stortte het hele luchtkasteel, dat Wolvega volledig had overschaduwd, ineen. De uitvinder, die omdat men nooit kon weten, vergunning had een revolver te dragen, werd onverwachts opgenomen in een zenuwinrichting.

Men noemde de uitvinder plotseling een kind, men verweet de autoriteiten dat zij de zaak hadden opgeblazen.

Mysterie bleef

En nu, een kwart eeuw later weet men in Wolvega nauwelijks of Wardenier nog leeft of niet. Evenmin weet men wat er van de hele affaire waar is geweest. Was hier sprake van een geniale practical joke, was het een zaak om enkele lieden een modderfiguur te laten slaan? Is het waar, dat de uitvinder gestopt zou zijn door een of meer fabrieken? Niemand weet het. Nochtans, de uitvinder leeft, en wie hem naar de hele zaak vraagt, krijgt bedaarde antwoorden. Nee, van „brandstofloze” motor heb ik nooit gesproken, zegt Wardenier dan, dat zou immers het perpetum mobile zijn geweest. Het ging om het principe van de heteluchtmotor, „die later ook is geproduceerd.” Enfin, zo is dat dan. De motor van een kwart eeuw terug schijnt pas na de oorlog bij een opkoper te zijn gesloopt. En wie de hele zaak nu nogeens in normale proporties tracht te bekijken en de uitlatingen van Wardenier en de krantenknipsels van vroeger naast elkaar legt, die komt tot de conclusie, dat de zaak nog na een kwart eeuw eigenlijk nog altijd een mysterie is, het mysterie van Wolvega.

**TRAGISCH EINDE VAN HET
DRAMA-WARDENIER.**

**JONGE UITVINDER
OVERSPANNEN.**

Hij heeft verklaard, dat zijn mededeelingen op fantasie berusten.

**Brandstofloze motor
bestaat niet.**

OPWINDING IN FRIESLAND.

WOLVEGA, 9 Nov. — De 22-jarige J. Wardenier, de uitvinder van den brandstoflozen motor, is gisteravond in overspannen toestand in de zenuwafdeling van prof. Van der Scheer in het Academisch Ziekenhuis tusschen gelaten. Zij

De heer J. Wardenier.

Dit alles ware niet zoo erg geweest, wanneer de gemeentelijke autoriteiten en een aantal particulieren zich niet

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Reproductie van een van de „merkwaardige” krantenknipsels van 25 jaar geleden.

Niets uit dit blad mag worden veelevoudigd of gepubliceerd, door middel van druk, fotocopie of op welke andere wijze ook, zonder uitdrukkelijke schriftelijke goedkeuring van de redactie, zelfs niet, al zou een en ander geschieden met bronvermelding

Politie bewaakte Wardenier maar strafbare feiten werden niet geconstateerd

Wie zich vandaag de dag nog eens verdiept in de kwestie Wardenier, komt er niet uit. Wie Wardenier onbevooroordeeld aan het woord laat, komt tot de conclusie, dat het hele drama wel bar overdreven is geweest, dat er destijds sprake was van een soort kettingreactie van berichten en gebeurtenissen, waarvan zowel autoriteiten als Wardenier, — die nu als een rustige en vriendelijke veertiger in Steenwijkerwold leeft, — slachtoffers zijn geworden.

Enkele vragen ...

Bij een rustige beschouwing van de zaak rijzen er enkele vragen, die bepaald interessant zijn. Heeft Wardenier de gemeente of anderen opgelicht? En als dat zo was, waarom is hij dan niet gearresteerd en veroordeeld? Of: als er geen sprake was van oplichting, waarom is dan de volledige waarheid over de geruchtmakende motor niet aan het licht gebracht, is er dan toch wellicht een motor geweest? En tenslotte: wat had destijds de politie te doen met deze affaire?

Drie soorten politie

Het heeft ons in dit verband in de eerste plaats veel moeite gekost om enigszins wegwijs te worden in de politieke verhoudingen van die dagen. De Friese gemeente Weststellingwerf had toen voor wat betreft de politie nogal wat keus. Er waren, naar verluidt, twee brigades maréchaussee, een in Wolvega en een in Noordwolde, er was gemeentepolitie in Wolvega en er waren zes veldwachters in de gemeente, brigadecommandant Van der Werf, die later naar Meppel ging, nog een Van der Werf, brigadier G. Hofma, de brigadier titulair G. van der Wal, die nog in Wolvega woont, wijlen W. Russen in Scherpenzeel, T. Onderweegs en dan nog de heer G. T. Vos te Oldeholtspade, nu directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau te Heerenveen.

Vuurwapen

De heer Vos, met wien wij over deze kwestie een kort gesprek hadden, zei ons: „Wardenier droeg in die dagen een vuurwapen, waarvoor hij een speciale vergunning kreeg, omdat men bang was, dat een aanslag op hem gepleegd zou worden. Hij werd op al z'n tochten vergezeld door een lid van de gemeentepolitie in burger”.

Voorts werd ons uit gesprekken wel duidelijk, dat de toenmalige burgemeester, die nog maar kort in deze gemeente was, het slachtoffer is geworden van valse voorspiegelingen en fantasterijen. Toen Wardenier tenslotte ter observatie werd opgenomen in de kliniek van Prof. Van der Scheer te Groningen, zulks „in zijn eigen belang”, zoals dat heette, is er in Wolvega een besloten raads-

vergadering gehouden, waarin de burgemeester manmoedig alle schuld op zich nam, met de aantekening, dat hij een van de wethouders, die voorvechter was van Wardenier, had geloofd.

Zonder vragen

Niemand in Wolvega heeft aan oplichting gedacht. Wardenier werd als een koning verzorgd, maar hij vroeg nooit om geld. Alles werd hem aangeboden. Bovendien werd hij na afloop van het drama niet voor geheel normaal gezien. En zo is Wardenier uit handen van justitie en politie gebleven.

„In 1935 is er zelfs nog geprobeerd een apparaat te laten draaien, maar dat ging electrisch. En een echte motor zoals toen werd beweerd, is er nimmer geweest”, zo heeft men ons verzekerd.

P. B. O.

Pu-Blieke Overdenking

Het is niet, dat ik iets heb tegen sommige lieden, die bij het Korps Rijkspolitie solliciteren en zich onderwerpen aan enkele tests, integendeel! Doch, hoewel ik enkele maanden geleden ook al met u mocht verwijlen bij enkele antwoorden, gegeven op vragen bij het onderdeel algemene ontwikkeling van dat toelatingsexamen, moet ik dat nu andermaal doen. Die antwoorden zijn mij namelijk tot stut en steun geweest bij het overwegen van de mogelijkheden voor dit nieuwe jaar. Ik heb het voortdurend als een nadeel gezien, dat men alle feiten en gebreken uit het oude jaar, meesleekt in het nieuwe. Reeds jaren heb ik gesukkeld omtrent de vraag wat A.O.W. eigenlijk betekent. Genoemde examens hebben mij bij het begin van dit jaar geleerd: het is Algemene Ontwikkeling en op dit
WWW.RIJKSPOLITIE.ORG
mij zoveel, dat ik de terugblik en de toekomst aandurf.

Voor wat betreft de terugblik moest ik door deze examen-antwoorden met weemoed denken aan de uitvinder Jan Pieterzn Coen, aan de filmsterren Sjors Vormby en Clar Cabel, Ester Vieljans (waarom nou niet één s-je erin) en Dany Kanni (van wie ik zeker weet dat „kan-ni” laster is). Voorts zijn mij de orkestleiders Bach en Gijsbrecht van Amstel in herinnering gebracht, mitsgaders het bezoek van Eisenhower aan Nederland, dat mij helemaal was ontgaan evenals twee andere belangrijke gebeurtenissen in het binnenslands nieuws: het mooie weer en de opstand van de Zeeuwe in Den Haag, waarvan ik helemaal niet wist, dat de Zeeuwen daar wat mee te maken hadden. Maar dat zal wel repesaille zijn voor de verenhistorie.

A propos, als u weer eens reden hebt te mopperen over slechte wegen of zo, schrijf dan even aan de A.N.W.B., de Algemene
vervolg op pagina 17

Nederlands en toch Duits . .

Waarschijnlijk in deze maand worden de Nederlands-Duitse besprekingen hervat, waarin het gaat om de toekomstige status van Elten en Tudderden, de gebieden, die ruim tien jaar geleden door grenscorrecties Nederlands werden. Bij deze onderhandelingen schijnt het kleine gebied van Wyler bij Beek onder Nijmegen, waar vooral Nederlanders wonen en dat Nederland dus wil houden, tot nu toe een struikelblok te zijn geweest. Hoe dan ook, het is niet onwaarschijnlijk, dat Elten en Tudderden weer geheel Duits zullen worden. In dit verband hebben wij een bezoek gebracht aan Elten, om de situatie van vandaag te bekijken, en voorts om een gesprek te hebben met de leden van de groep Elten van het Korps Rijkspolitie, die bij eventuele teruggave weer zullen moeten verhuizen.

Elten is tien jaar Nederlands, maar de jongens dragen er Duitse petjes, de vitrages van de huizen zijn op Duitse wijze gesloten: potdicht. En schlagers als „Rote Rosen, rote Lippen, roter Wein“, zijn er bar populair. Elten is wel tien jaar Nederlands, maar de sfeer bleef Duits en de Eltenaren zijn Duitsers gebleven. Nationaliteit van een bevolking is geen zaak, die verandert met een grenscorrectie, geen jasje, dat men verwisseld, wanneer het weer anders wordt. Maar, teruggave van dit gebied zou een strop worden voor een groot deel van de bevolking en van „Verbitsering an der Grenze“, waarover een Duits blad heeft geschreven, is bepaald geen sprake. Dat blijkt ook uit de goede verhoudingen, waarover adjudant W. Visser ons vertelde.

Toeristenstroom

Ruim tien jaar na grenscorrecties nog onzekerheid over toekomstige status

Er wonen nog een ‚Zahnarzt‘ en een ‚Meisterschneider‘, er is nog een ‚Schwanenapotheke‘ en een bakkerij heet er nog ‚Bäckerei‘. Ge loopt het risico door de herbergier van een Wirtshausachtig café, na een monsterende blik over de flessen groen, geel, blank, oranje en rood vuurwater op de tapkast, te worden aangesproken met de vraag: ‚Sie wünschen?‘ En de ‚juke box‘ in de hoek van de gelagkamer heeft ternauwernood te verduren gehad van Anglo-Amerikaanse muzikale infiltratie en speelt vrijwel uitsluitend Duitse Schlagers. En toch, toch is Elten al ruim tien jaar Nederlands gebied, een Duitse enclave onder Nederlands bewind, met Koninklijke Marechaussee aan de grensovergang, die waarschijnlijk de drukste aan onze oostgrens is en met een Rijkspolitie-groepsbureau in Duitse stijl, van waaruit het politietoezicht wordt bedreven. Er is in tien jaar tijd zo het een en ander veranderd in Elten, dat van een grauw dorp met talrijke ruïnes, tot een welvarend gebied werd, dat profijt heeft getrokken van de grote belangstelling voor een bij Nederland gevoegd stukje Duitsland, van Nederlandse voorlichting en Nederlandse sociale maatregelen. Economisch heeft men volslagen vrede met de zaak, behoudens enkelingen. Het grootste deel van de bevolking zegt: ‚Laat het allemaal zo maar blijven hier in Elten, maar je moet niet vragen, willen jullie Nederlanders worden‘, aldus verklaarde de groepscommandant van de Rijkspolitie in Elten, de adjudant W. Visser ons. Elten is dus Nederlands geworden door de grenswijziging, maar toch Duits gebleven: een merkwaardige situatie, waaraan wellicht een eind zal komen, wanneer de Nederlands-Duitse onderhandelingen over de gecorrigeerde gebieden leiden tot de overeenkomst: teruggave. Dat zal economisch gezien waarschijnlijk voor een groot deel van de bevolking tot een achteruitgang leiden en voor de vooruitgeschoven posten van de Nederlandse instanties, ook voor de rijkspolitie zal dat betekenen: vertrek.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Het groepsbureau in Elten is Duits van stijl maar de wachtmeester A. Minor, klaar om op patrouille te gaan, is daar al sinds lang op uitgekeken.

„Butterstrasse” droegen bij tot meerdere welvaart van Elten

Op 23 april 1949 stonden de Eltenaren hun wenkbrauwen te fronsen langs de wegen, waarlangs de Nederlanders kwamen om ook dit gebied van bijkans tweeduizend hectare in bezit te nemen. Er is toen heel wat in de Eltenaren omgegaan.

Geen „vergelding”

Menigeen vreesde, dat het nieuwe Nederlandse bestuur nu eens fiks de knoet zou gaan hanteren, als een soort vergelding voor wat tijdens de oorlog in Nederland was gebeurd. Lieden, die wat op hun kerfstok hadden, waren voor die drieëntwintigste april al over de nieuwe grens getrokken, samen met vertegenwoordigers van Duitse firma's en een aantal gepensioneerden. Er stond op een muur geschilderd: „Wir wollen Deutsch bleiben”, maar het leek op een kreet in de ruimte. Enkele van hen hebben wellicht later spijt gekregen evenals een paar zakenlieden, die ook hun biezen hadden gepakt omdat ze dachten geen bestaan meer te zullen hebben. Want, het is allemaal anders uitgepakt dan zij vermoedden. De Nederlanders waren niet voor de grenscorrectie gepoorterd uit wraakzuchtige overwegingen „Reasons for the claim” waren slechts douane-technische verbeteringen, die hierdoor mogelijk zouden worden en waterstaatsbelangen. Het Nederlandse gebied in de omgeving had namelijk last van de afwatering van Duitse industriën en men wilde daar door in het gecorrigeerde gebied te treffen maatregelen een einde aan maken.

„Anständiger Mann”

Nee, van knoet en wraak is niets gebleken en de omstreeks 3500 inwoners van dit gebied vinden de landdrost dr. A. Blaauboer „ein ganz anständiger Mann”, omdat hij steeds begrip heeft getoond voor de problemen van de Eltenaren, en omdat men slechts weer tot de conclusie moest komen, dat hij het goed met Elten voor had. Dr. Blaauboer, de commandant van de Marechaussee en van de Rijkspolitie hadden zich een soort van dictatoriale positie kunnen scheppen, maar dat is allemaal niet gebeurd. De bevolking werd in het bestuur van Elten gemengd en er werden contacten gelegd, die de onderlinge verhouding tussen overheid en bevolking bepaald goed maakten.

Beter . . . .

Voor de meeste bewoners van Elten en Hoog Elten is het er in de afge-

In eerste aanleg is het een merkwaardig schouwspel, een wachtmeester van het Korps Rijkspolitie tegen de achtergrond van een echte „Bäckerei”, maar in Elten is dat gewoon.

lopen tien jaar wel beter en zeker niet slechter op geworden. En voor velen is er voor wat betreft hun dagelijks leven niet zo veel veranderd. Degenen, die voor de correctie in Duitse fabrieken werkten, doen dat veelal nog. Ze trekken iedere dag de grens over. Anderen hebben werk gevonden in bedrijven te Doetinchem, Arnhem of elders. En het maakt niet zo veel verschil of men in Duitse, dan wel in Nederlandse fabrieken werkt; in Duitsland zijn de lonen hoger, in Nederland de sociale voorzieningen beter en de prijzen lager. Wie Duits loon heeft en in Elten woont, profiteert toch van enkele Nederlandse sociale voorzieningen en van de lagere prijzen. Een groep van de bevolking, die lang ontevreden is geweest, was die van de boeren en tuinders, die aanvankelijk niet mee konden komen, doch onder meer dank zij Nederlandse voorlichting, zijn de klachten van die zijde langzaam ook verminderd.

Toeristencentrum

En de Middenstand, wel, die heeft het in Elten nog nimmer zo goed gehad als in de afgelopen tien jaar. Wanneer WWW.RIJKSPOLITIE.ORG samen een toeristencentrum, dat speciaal na de grenscorrectie een bijzon-

dere aantrekkingskracht schijnt te hebben gekregen. Er zijn niet veel Nederlanders meer, die nog nooit in Elten zijn geweest en ook van de andere kant van de grens stromen de bezoekers toe.

Het verkeer in Elten is ieder jaar maanden achtereenvolgend van een dermate grote omvang, dat de Rijkspolitie er de handen vol aan heeft, om de drukte bij de grenspost Elten-Hüthung, nog maar niet te spreken. Er zijn dagen, dat het personeel van de Rijkspolitie thuishoort met hoofdpijn, maar nochtans met het prettige gevoel, dat de verkeersstroom weer in goede banen is geleid.

Op die hoogtijdagen maakte de bevolking van Elten van het al of niet tot Duitsland behoren geen probleem, zo heeft de landdrost eens verklaard. Hij achtte het in dat gesprek de vraag of men nu zo hard zou juichen, wanneer het gebied weer bij Duitsland zou worden gevoegd. „Wanneer men echter de Eltenaren zou vragen de Nederlandse nationaliteit aan te nemen, dan zouden de meesten bedanken”, zo zei hij. En, dr. Blaauboer achtte dit begrijpelijk. De cultuur van de bevolking is Duits, hun historie is Duits en men voelt zich Duitser. Er zouden generaties overheen moeten gaan, voor de situatie op dit punt zou zijn gewijzigd.

Overigens is er van officiële zijde in de afgelopen tien jaar zeer veel gedaan aan de verbetering van wegen, aan de straatverlichting, aan herstel van openbare gebouwen. De drinkwatervoorziening is verbeterd, de kerk werd hersteld en er werd voor een aanzienlijk bedrag aan credieten verstrekt voor restauratie van door de oorlog getroffen gebouwen. De kogelgaten zijn verdwenen, er werden nieuwe huizen gebouwd, kortom, Elten heeft op enkele punten een ander aanzien gekregen. Het lijkt minder smoezelig. Maar het schilderachtige bleef bewaard. Men krijgt hier nog altijd de indruk in een ander land te zijn en dat is wellicht wat vele toeristen naar Elten lokt en waar tenslotte de Bäckereien, Conditoreien, de Gasthöfe en de Wirtshausachtige restaurants, wel bij varen.

Herstel „Stiftskirche“

Op de fraaie Elterberg is de oude Stiftskirche, die oorspronkelijk dateert van het jaar 963, andermaal in opbouw. Tijdens de afgelopen oorlog, toen Elten negen weken onder granaatvuur heeft gelegen, werd deze kerk voor de derde maal verwoest. De toren werd het eerst weer hersteld, terwijl in de tot een ruïne herschapen kerk vierstruiken en onkruid welig tierden bij het altaar vol kogelgaten . . . In de sacristie staat het beeld van St. Machutus, een heiligenbeeld met een romaanse vrouwenromp en een hoofd in barok. Volgens de legende zou dit beeld tijdens de beeldenstorm te Dordrecht in de Merwede zijn geworpen en vandaar uit, tegen de stroom op, in Neder-Elten terecht zijn gekomen, waar het werd gevonden. Het werd in de Elterkerk geplaatst en tenslotte in de Stiftskirche op de Elterberg neergezet, waarheen in de loop der eeuwen

Miljoenen voertuigen en passanten geven groep Elten druk werk

vele moeders met hun zieke kinderen zijn getrokken, teneinde om genezing te smeken.

Het beeld van St. Machutus heeft negen weken granaatvuur overleefd en de legende hebben wij ons nog eens laten vertellen, door de man, die op de Elterberg prentbriefkaarten verkoopt, bij de kerk en bij de Drususbron, die uit het twaalfde jaar voor Christus moet dateren.

Trekpleister

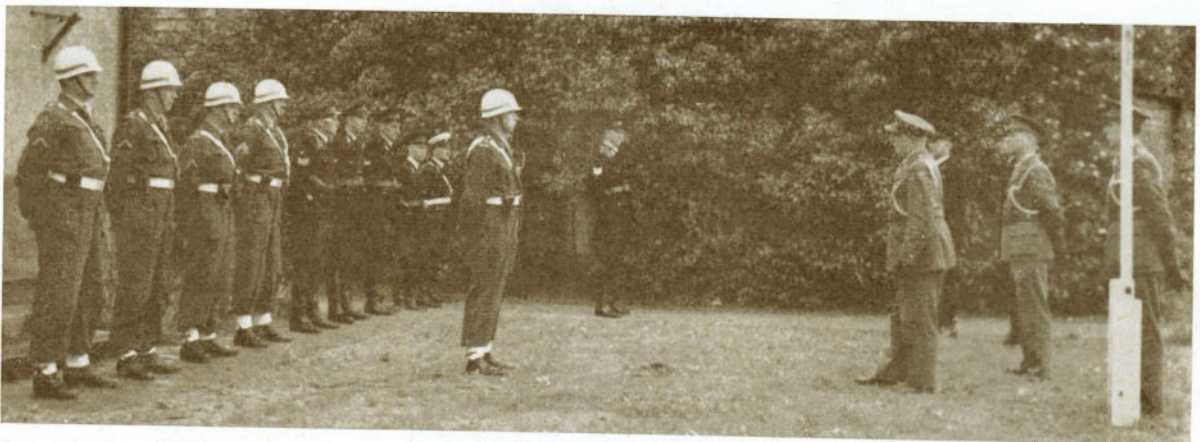
Ook de Elterberg, nu compleet met uitkijktoren, die een schitterend panorama biedt over het Rijndal en vele plaatsen in de omgeving, ook die berg is een trekpleister geworden, waar binnenkort dagelijks vele bussen met luid ronkende motoren duizenden toeristen tegenop zullen zeulen. De Nederlander wil dan wel eens het gevoel hebben in het buitenland te zijn en merkt niets bijzonders, wanneer de ober bij het hotel op de Elterberg hem vraagt: „Sie wünschen?“.

Hij zal een schip zien varen over de Rijn. Hij zal zeggen: „Kijk dat is nou echt Duitsland“. Maar het is de vraag, hoelang het merkwaardige stukje Nederland, dat Elten heet, nog Nederlands zal zijn . . . .

Aan de gevel van een gebouw van typisch Duitse stijl aan de Bundesstrasse 8 bij Elten, hangt het vertouwde Rijkspolitielantaarntje en in dat gebouw zetelt de adjudant W. Visser nu bijna zeven jaar achter een groot bureau, sinds in juni 1953 het politietoezicht in het gebied van Elten door de Koninklijke Marechaussee werd overgedragen aan het Korps Rijkspolitie. „Het is hier prettig werken, we hebben een goede verstandhouding met de 3500 bewoners van de streek en met de autoriteiten hier en zelfs met de politie tot ver in Duitsland“, aldus adjudant Visser, die dit standpunt huldigt, ook al hebben hij en zijn zes mannen van de groep Elten het gedurende het voorjaar en de zomer razend druk. „Binnenkort begint de grote stroom weer“, zeggen de mannen van de groep Elten en die simpele opmerking heeft een grote inhoud, die eigenlijk al naar voren komt uit de cijfers ten aanzien van de grenspassage.

In het afgelopen jaar gingen er 5.024.124 personen over de grens, 1.326.752 personenauto's, 45.734 vrachtauto's, 24.910 autobussen en 131.889 motorrijwielen en bromfietsen.

„In de tulpentijd stort het verkeer zich als in een gold-rush over de grens“, zegt adjudant Visser. „We

De overdracht op 1 juni 1953 van het politietoezicht op Elten door de Koninklijke Marechaussee aan het Korps Rijkspolitie. Rechts kolonel J. A. M. de Hoog, destijds gewestcommandant te Arnhem en majoor H. W. Offers, toen districtcommandant te Doetinchem. Midden op achtergrond adjudant W. Visser en links [WWW.RIJKSPOLITIE.ORG](http://www.rijkspolitie.org) door, Reehuis, Heerink en Kuiperij en voorts van de Koninklijke Marechaussee overste L. de Zeeuw, nu hoofd van de B.B. te Arnhem.

Adjutant W. Visser

... druk maar met plezier ...

hebben het hier gehad, dat er een file wagens stond van vier kilometer lengte en de Verkeersgroep van Doetinchem er met solomotoren en mobilfoonwagens aan te pas moest komen, om het verkeer zelfs via 's Heerenberg, Terborg en Anholt te leiden".

Trouwens, het is in Elten, dat voor het verwerken van een zo grote verkeersstroom te nauw is, niet alleen druk in de tulpentijd. In het vakantie seizoen komen de toeristen voor Elten en de toeristen, die zich vanuit Nederland in Duitsland storten en Duitsers, die in omgekeerde richting zo snel mogelijk aan zee willen zijn.

Butterstrasse

„Vroeger”, zegt adjudant Visser, „vroeger werd hier gesmokkeld, nu hebben we de tijd gehad van het boterhalen”. De Bundesstrasse 8, waaraan wij hier zitten, werd omgedoopt in Butterstrasse 8. Er was een periode, dat de boter in Duitsland zes Mark kostte of f 5,40, en hier f 3,20 per kilogram. Verleden jaar heeft de zuivelfabriek van Elten zelfs aan de grote vraag naar boter en kaas niet kunnen voldoen en er werden toen grote partijen van elders gehaald. Maar smokkel, nee, daar is niet veel sprake van.

Reich in's Heim?

De bevolking heeft het nu ook goed. Weet u, in verband met een mogelijke teruggave kent men hier zelfs niet meer de oude leuzé „Heim in's Reich”, maar ook het grappe „Reich ins Heim” en dat zegt wel iets. Doch, de meeste Eltenaren zouden wanneer hen ernaar gevraagd werd zeggen: „Laat ons Duitsers blijven, maar laat ook verder alles maar zoals het is”, zegt de adjudant Visser, die ook van oordeel blijkt, dat een eventuele

volksstemming over teruggave of niet, de gemoederen wellicht onnodig zou verhitten en dat een onafwendbaar aan de stemming gekoppelde propaganda-actie wellicht de hartstochten zeer hoog zou doen oplaaen.

Met plezier

Als Elten terugggegeven wordt, zullen wij vertrekken, maar we werken hier met veel plezier, zelfs als het hele Ruhrgebied passeert om naar zee te gaan en zelfs als in de zomer de hele wereld geen andere grenspost dan Elten schijnt te kennen en er dus de nodige drukte met de verkeersregeling alle hens aan dek roept. De criminaliteit is hier zeer laag, maar ondanks alle toezicht het ongevallencijfer, met overigens vooral blik schade, hoog.

In 1959 hadden we meer dan zeventig aanrijdingen”, aldus de adjudant van de groep Elten, die op zijn vooruitgeschoven post vele goede contacten in Elten en tot ver in het Ruhrgebied een prettige samenwerking heeft met collega's over de grens, wanneer dat zo uitkomt.

Overigens: afgezien van de mogelijke teruggave van Elten, wanneer in de naaste toekomst de autoweg Arnhem-Emmerich klaar komt, dan zal de verkeersintensiteit in Elten waarschijnlijk belangrijk teruglopen en dan zal, evenals bij teruggave van Elten ook de belangstelling van Nederlandse dagjesmensen voor Elten aanzienlijk dalen.

Tot zolang hebben de mannen van de groep Elten in dit merkwaardige stukje Nederland nog druk werk. Over enkele weken zal de verkeersmoloeh zich voor de zoveelste maal door Elten beginnen te wringen...

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

... schrijfmachines in Elten tikken
precies zoals overal ...

vervolg van pagina 13

P. B. O.

Nederlandse Wegverbruikersbond. Hebt u problemen inzake uw hengelacte, zoek dan contact met de K.N.V.B., de Koninklijke Nederlandse Visserijbond.

Het is gewoonte om zo rond de jaarwisseling even te denken aan goede bekenden. Herinnert u zich ons aller Alva? Nou, die maakt carrière hoor. Hij is nu midvoor van het Braziliaanse elftal. En tot slot, vers uit de examenantwoorden van de aspirant-adspiranten, nog enkele bemoedigende aantekeningen betreffende de nationale en internationale politieke toestand. Dat gaat maar best, ontdekten we, vooral in organisatorisch opzicht. We zijn destijds begonnen met één NAVO, de Noord Hollandische Verenigt Organisatie (da's een mond vol!), en nu hebben we al een reeks filialen; namelijk de Nederlandse Algemene Veiling Overeenkomst, de Nationale Atoomvrede, de Nederlandse Algemene Vereniging van Ongehuwden (weg met de verzuiling!) en de Nederlandse Autobusvervoer Onderneming, waar ik beslist nog eens mee op stap wil en die dus ook weer perspectieven voor 1960 biedt.

Een ding verontrust mij: vroeger spraken we van K.S.G. als zijnde het Koninklijk Seismologisch Genootschap, maar de kandidaten voor ons Korps hebben alsmaar gesproken over de Koninklijke Staten-Generaal en in hetzelfde verband over het Koninklijk Schuttersgilde en dat is wel wat vreemd. Daar wil ik het toch eens over hebben met de K.R.O. (de Katholieke Kerk onder de Paus), de N.C.R.V. (de Christelijke Kerk onder dominé) en de V.A.R.A. (de Sosiale Democraten).

Maar toch vrienden, dank zij al deze examenantwoorden gaan we moedig het nieuwe jaar in. Want, wat kan ons gebeuren, zolang het A.N.P., de Nederlandse Padvindersonog altijd „het nieuwsbericht voorspeld”, zolang de uitgifte van onze munten en bankbiljetten wordt verzorgd door de Nederlandse Muntslagerijen, onder leiding van Maarten Toonder.

Ach ja, wat zou Heer Ollie B. Bommel tegenwoordig doen. Wij hoorden nu dat hij iets met de Toto te maken heeft. Maar als 'ie daarover met mij wil praten, hang ik weer het bekende bordje met de letters N.B. aan de deur: Niet bellen

MOMUS

Zeeuwse wachtmeester weigerde geld en moest toen voor zijn leven vechten

door adjudant C. den Otter

Enkele weken geleden, stond de wmr. 1e kl. A. Wolf, bij de brug die in zijn standplaats Oost- en West-Souburg over het kanaal door Walcheren ligt. Uit een café in de nabijheid kwamen twee mannen. Ze stapten op hun fietsen en wilden de brug oprijden, maar omdat een van hen, — een bekende van de wachtmeester —, geen licht op zijn fiets had, liet hij hem afstappen. Vloekend begon de man aan zijn lamp te morrelen. Tegelijkertijd stelde de wachtmeester vast, wat hij al had vermoed: de man was door drankgebruik onbekwaam om te fietsen. Hij gelastte hem mee te gaan naar het groepsbureau. De man onderbrak zijn vloekenvloed en gooide het over een andere boeg. „Als je me niet bekeurt, krijg je vijf en twintig gulden van me”.

Toen hij merkte dat de rijkspolitieman in het geheel niet reageerde op zijn voorstel, kwam hij dreigend op hem af en gaf hem met vloeken en tieren te verstaan, dat hij hem over de brugleuning zou gooien. Zijn vriend probeerde hem te sussen en wilde hem meenemen naar Middelburg. De wachtmeester handhaafde echter zijn bevel: „Mee naar het bureau!”

Gedachtig aan hun verblijf in „De Vriendschap” wilde de vriend wel helpen om dit plan te dwarsbomen. Onverhoeds kwam ook hij op de wachtmeester af met de bedreiging hem in het kanaal te zullen werken. Voordat de rijkspolitieman kans kreeg zijn wapen te gebruiken, was hij in een gevecht gewikkeld met beide mannen. Hij kreeg een regen van slagen te incasseren en werd tegen de brugleuning gedrukt. Toen werd

Deze foto geeft een goed beeld van de gang van zaken bij een vechtpartij met als inzet een biljet van vijftentwintig gulden, de eer van het Korps Rijkspolitie en het leven van de wachtmeester 1e kl. A. Wolf

(foto's: Techn. Recherche 's-Gravenhage).

het voor hem met recht een gevecht voor zijn leven.

Op een gegeven ogenblik lag hij reeds achterover, half over de brugleuning, vier meter boven het diepe kanaal en er mankeerde maar weinig aan of hij werd er over heen gegooid.

Intussen waren enkele burgers te hulp gekomen die er in slaagden hem te ontzetten. Toen de aanvallers moesten loslaten na een worsteling van 10 minuten was de wachtmeester Wolf zo vermoeid, dat hij zijn plannen tot aanhouding moest opgeven. De beide vechtersbazen hadden het intussen beter gevonden om snel weg te fietsen. Ze konden echter na enkele uren in hun woning worden gearresteerd.

De wachtmeester Wolf kwam met enkele lichte verwondingen en een gescheurde jaskraag uit de strijd. Zijn onversaagde houding en zijn krachtig verweer vormen weer een episode, die het gehele Korps Rijkspolitie tot eer strekt.

DAN VECHT IK ME LIEVER DOOD

„Dan vecht ik me liever dood”. Dit zei een Zeeuwse wmr. 1e kl. enige tijd geleden, toen zijn groepscaptain tijdens een theoretiesprak over het feit, dat de politiemansoms in de verleiding kan komen om niet op te treden, wanneer hem verleidelijke aanbiedingen worden gedaan, of wanneer dit optreden zijn leven in gevaar kan brengen. De andere rijkspolitiemannen, die deze les bijwoonden, glimlachten, want stond de wachtmeester, die dit zo fel zei, niet bekend als de kleinste politiemans in heel Zeeland?

Dit voorval zal nog lang in herinnering blijven, want kort daarna bleek deze wmr. 1e kl. niet slechts een man van woorden te zijn. Hij kreeg geld aangeboden, weigerde, werd aangevallen en vocht voor zijn leven en daarmee tegelijk . . . voor de eer van het gehele Korps. Die man is de wmr 1e kl. met de toepasselijke naam: Wolf, A. Wolf te Oost- en West-Souburg!

De wachtmeester 1e kl. A. Wolf op de brug, waar hij bijna zijn leven eindigde . . .

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

POLICE ASSOCIATION bij 10-jarig bestaan inderdaad „International“

Groeiend contact over de grenzen heen
van grote betekenis

door wmr. 1e kl. TH. A. LEENDERS

I. P. A.

Het is een verheugend teken, wanneer er behalve het gebruikelijke diplomatieke verkeer, ook op andere wijze internationale contacten in de wereld groeien. Voor wat betreft de politie speelt de International Police Association op dit punt in toenemende mate een rol van betekenis. Reeds enkele malen kregen wij feiten hieromtrent op tafel, onder meer over bezoeken aan Duitsland en België, waartoe het contact via de I.P.A. in het afgelopen jaar heeft geleid. Internationaal contact betekent: beter onderling begrip en daardoor mogelijk een bijdrage tot een betere verstandhouding onder de volken en voorts ook een verruiming van de blik van hen, die bij dit contact betrokken worden. Dit alles is de reden, waarom wij hierbij een artikel publiceren van de secretaris van het district Nijmegen, de wmr. 1e kl. Th. A. Leenders, over ontstaan, doel en streven van de I.P.A., waarvan het algemeen secretariaat voor de Nederlandse afdeling gevestigd is aan de Melis Stokelaan 816 te 's-Gravenhage.

De International Police Association (I.P.A.) werd tien jaar geleden gesticht als gevolg van een reeds jaren gevoelde behoefte aan een organisatie, die door het leggen van vriendschapsbanden zou kunnen meehelpen tot een internationale binding van ambtenaren van één grote dienst: de politie.

Het idee voor een dergelijke organisatie was niet nieuw, want reeds in 1912 trachtte de heer Tison van de Parijse politie een internationale politievereniging op te richten. De wereldoorlog van 1914-1918 verhinderde echter deze poging. Na de tweede wereldoorlog werden overal in de wereld en op elk gebied internationale contacten noodzakelijk geacht en aan een Engelse politiemann, Arthur Troop, komt de eer toe de grondslag gelegd te hebben voor het stichten van een internationale politievereniging, die tot doel heeft internationale vriendschapsbanden tussen de politiemannen en -vrouwen over de gehele wereld te leggen.

Op 1 januari 1950 werd de „International Police Association“ een feit en werd de eerste Britse afdeling opgericht. Troop schreef destijds over zijn streven in het in binnen- en buitenland bekende Engelse politiebld „Police Review“ en ontving daarop vele bijvalsbetuigingen. Contacten met collega's in geheel Europa wer-

den gezocht en gelegd. Dit alles is inmiddels uitgegroeid tot hechte vriendschapsbanden, verspreid over geheel Europa, ja over de hele wereld. De vele individuele en officiële bezoeken van politiemensen uit Europa aan elkaar zijn daar een sprekend bewijs van.

Een officieel bezoek van een aantal Engelse I.P.A.-leden in september 1952 aan 's-Gravenhage was voor een aantal Nederlandse politieambtenaren aanleiding om te trachten ook in Nederland een afdeling van de I.P.A. op te richten. Na vele voorbereidende werkzaamheden kon in januari 1953 de oprichtingsvergadering worden gehouden. De Nederlandse Afdeling der I.P.A. heeft dus inmiddels het eerste lustrum gevierd en is nog steeds groeiende. De afdeling heeft leden door het hele land en vrijwel bij alle korpsen.

Doel en streven

Het doel en streven van de I.P.A. is onder meer het verenigen door diensten vriendschapsbanden van alle leden en gepensioneerde leden van de politie, ongeacht hun rang, geslacht, ras, kleur, taal of godsdienst. De I.P.A. brengt kontakten tot stand tussen leden van de politie in alle landen door correspondentie, het doorbrengen van vakantie's bij leden in het buitenland en op andere wijze en wil een betere verstandhouding

Deze, door de Hamburger Aero-Lloyd gemaakte luchtfoto geeft een goede indruk van het I.P.A. kampeercentrum Berghausen am Bergbad Würden, in de nabijheid van Wuppertal, met het enige „warmwaterzwembad“ in het Bergische land. Ook dit jaar wordt daar weer een kamp ingericht. Andere vakantie mogelijkheden zijn er o.m. door de Almhütte, in Allgau, waarover de I.P.A. de beschikking heeft. Het vervoer kost slechts 1,50 meter hoogte bij Oberstaufen en de vertielfkosten zijn zeer gering.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Rijkspolitie-instruktors in moderne verkeersschool te Klaaswaal

door adjutant W. Schipper

Monument van samenwerking in centrum van in betekenis toenemende Hoekse Waard

tussen politie en publiek door sociale-, culturele en andere werkzaamheden bevorderen, evenals een nog betere verstandhouding en een hechtere samenwerking tussen alle politiekorpsen in de wereld.

Het uitgeven van een tijdschrift en andere literatuur, behoort eveneens tot de activiteiten. Het is de bedoeling dat in ieder land een I.P.A.-afdeling bestaat. De I.P.A. voert als devies: „*Servo per Amikeco*” hetgeen betekent „*Dienst door Vriendschap*”.

De organisatie is ingeschreven bij de UNESCO te Parijs en heeft een Internationaal Uitvoerend Raad, bestaande uit de heren: A. Roches, Directeur Generaal van de Stedelijke Politie te Parijs als President. Vice-presidenten zijn: Dr. Jur. Th. Mommsen, Kriminoberrath - Hoofd Kriminele politie te Dortmund en A. Smeyers, Commissaris van politie-Officier van het O.M. bij de politierechtbank te Antwerpen; Secretaris-generaal: A. Troop, Sergeant of Police te Stamford, Engeland en penningmeester: M. Logean, Sous-brigadier van de politie te Genève.

In deze organisatie met een dergelijke veelomvattende doelstelling tonen de politieambtenaren bovendien, dat zij ook internationaal vriendschappelijk kunnen samenwerken en -leven, ongeacht het verschil in taal, nationaliteit, rang, stand of godsdienst. Het uitgroeien van de I.P.A. heeft dit bewezen.

In de kleine gemeente Klaaswaal, middenin de Hoekse Waard staat sinds kort een verkeersschool, waarin een verkeerstafel is opgesteld, die tot de fraaiste en modernste in ons land moet worden gerekend. Een en ander is een monument van eendrachtige samenwerking van bevolking, Veilig Verkeer, enkele industriëlen en de leden van de groep Klaaswaal van het Korps Rijkspolitie.

Een verkeersschool in het kleine Klaaswaal, lijkt in eerste aanleg een zekere luxe, maar regeren is vooruitzien, ook in de gemeente Klaaswaal, die in de toekomst volgens de huidige plannen zal worden doorsneden door de grote verkeersweg Rotterdam—Middelburg en Rotterdam—Antwerpen.

Aangezien de uitvoering van de Deltawerken ook in andere zin gevolgen voor de Hoekse Waard zal hebben en omdat — afgezien van dit alles — het juist voor de plattelandsbevolking noodzakelijk is vertrouwd te

raken met en in het moderne verkeer, in en buiten hun directe omgeving, heeft de school te Klaaswaal ongetwijfeld een belangrijke functie.

Geschiedenis

Het mag zo zijn, dat de verkeersschool in Klaaswaal pas kort geleden is geopend, maar niettemin heeft dit instituut al een geschiedenis. Die begon omstreeks vijf jaar geleden, toen de postcommandant der Rijkspolitie, de o.wmr. W. Dral, nu behorend tot de groep Marum, het initiatief nam tot het bouwen van een verkeerstafel.

In samenwerking met enkele lieden, die beschikken over technisch vernuft, werd een tafel ontworpen, die er niet alleen zijn mocht, maar er ook kwam. Door de o.wmr. Dral en de wmr. 1e kl. T. J. Brouwer, die nog tot de groep Klaaswaal behoort, werden vele lessen gegeven, waarbij menigeen zich het hoofd brak op alle mogelijke verkeerssituaties, die de verkeerstafel bleek te kunnen opleveren.

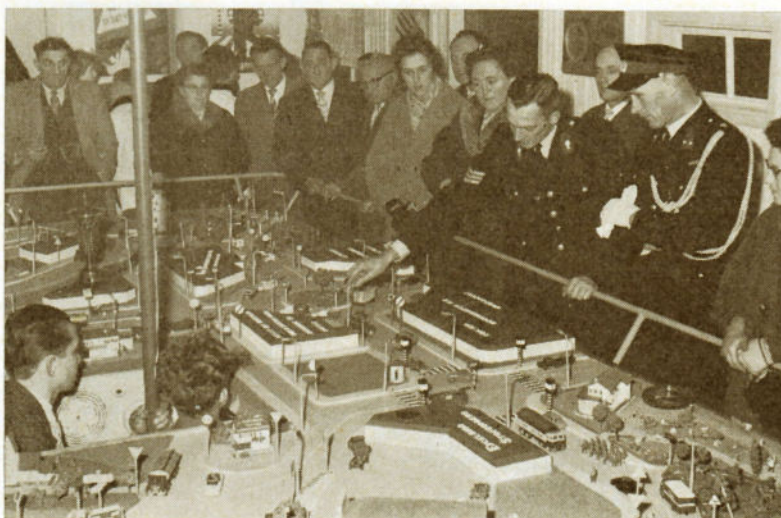
„Service through Friendship”

*With Very Best Wishes
for a Happy Christmas
and a
Successful New Year
from*

Alfred E. Loked
Devon County Police
England

Thanks for your help for
my holiday

Een van de vele bewijzen van via de I.P.A. gegroeide goede internationale banden.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG legt de districtsadjutant H. C. Vlaskamp uit Dordrecht een vraagstuk voor . . .

Problemen

Daarmee zou de historie van de verkeersschool al zijn geschreven, ware het niet, dat het schoollokaal, waarin de verkeerstafel — met een oppervlakte van bijna zestien vierkante meter — was ondergebracht, niet langer kon worden gemist. De tafel moest worden afgebroken, werd opgeslagen in een boerderij en scheen zijn ondergang tegemoet te gaan.

Het bestuur van de afdeling Veilig Verkeer zocht naar een mogelijkheid de verkeerstafel opnieuw onder te brengen. Maar de financiën waren steeds weer een beletsel voor een bevredigend resultaat. In de periode dat de verkeerstafel niet gebruikt kon worden, gingen overigens de verkeerslessen normaal, zij het dan met behulp van eenvoudiger middelen, door.

In deze periode werd door het bestuur van de afdeling alles in het werk gesteld om de prachtige verkeerstafel een blijvend onderkomen te verschaffen. In de herfst van 1959 kwam er een kentering ten goede. Caltex Nederland stelde een belangrijk bedrag beschikbaar voor de aankoop van een houten gebouw, dat kon worden aangekocht, nadat een collecte in de gemeente ook nog f 1250.— had opgeleverd.

Met medewerking van velen werd dit een fraaie verkeersschool, waarin de verkeerstafel in herboren schoonheid prijkt, aangepast aan de juiste wijzigingen in de verkeerswetgeving.

Nieuwe bloei

Andermaal zijn ook lieden met technische scholing aan de slag geweest, met als resultaat dat de gehele tafel is verlicht, dat spoortreinen rijden, knipperbollen aan en uit flikkeren, kortom, dat in de verkeersschool

Verkeerscompetitie voor reservisten leidde tot groter activiteit

door res.-adj. F. DE JAGER

Straks een winnaar voor gehele land?

Sinds enige tijd is in alle districten van het Korps Rijkspolitie sprake van een verhoogde activiteit van de Reserve Rijkspolitie als gevolg van de verkeerscompetitie, na een proef van een van de districtscommandanten, uitgeschreven door de Algemeen Inspecteur en bedoeld voor alle reservisten in Nederland.

Voor deze competitie, die meerdere binding en verhoging van de activiteit der reservisten beoogt, had moeilijk een meer actueel onderwerp gekozen kunnen worden. Reeds wekelang geven de instructeurs van vrijwel alle groepen theorie over de Wegenverkeerswet en het Wegenverkeersreglement.

sprake is van een volledig en frequent verkeer, zoals Klaaswaal zelf dat wellicht in de toekomst zal kennen. Een industrie ter plaatse, schonk in samenwerking met de Shell-Nederland zes uniformen voor verkeersbrigadiers, die de uitrusting van de school completeren.

Rijkspolitieambtenaren fungeren in deze school als instructeurs, opdat kleuter en grijsaard van Klaaswaal zich in toenemende mate veilig langs 's Heren wegen kunnen bewegen.

In deze dagen is het ongeveer zover, dat een commissie, waarin zowel het beroepspersoneel als reservisten vertegenwoordigd zijn, vragen vaststellen, aan de hand waarvan de reservisten van de groepen, die aan de competitie deelnemen, aan de tand gevoeld worden aangaande hun verworven kennis. Daarbij is gesteld, dat tenminste 75 % van de groepen moet deelnemen. De groepen met het hoogste aantal punten zullen weer onderling prestatie leveren, zodat tenslotte per district een winnende groep naar voren komt. Allereerste is het plan voor deze verkeerscompetitie met instemming ontvangen en menige groep probeert er het beste van te maken.

Een verheugend verschijnsel is, dat op de oefenavonden nu niet slechts de trouwe bezoekers te vinden zijn, maar ook vele anderen. Er zijn groepen, waarbij de belangstelling voor deze avonden toenam van nog geen 10 % tot omstreeks 60 % van het totale aantal reservisten. Gesteld kan worden, dat de deelname als een soort erenzaak voor de betreffende groep wordt gezien. Ook vele instructeurs beschouwen het zo. Daarnaast is gebleken, dat instructie over (droge) wetten niet bepaald animerend werkt, dat overigens de vogelwet en de jachtwet meer de belangstelling hebben dan instructie over dienstvoorschriften, maar dat de Wegenverkeerswet en het Wegenverkeersreglement wel de grote interesse hebben. Zo heeft de Verkeerscompetitie niet alleen geleid tot een groter bezoek aan de oefenavonden, hetgeen in eerste aanleg winst is, maar op lange termijn zal hieruit tevens voortvloeien, dat de kandidaten voor de examens geoefend en buitengewoon geoefend man, de Wegenverkeerswet en Wegenverkeersreglement geen al te grote problemen opleveren.

Intussen vernamen wij uit diverse delen van het land de wens dat deze competitie niet zal eindigen bij een winnaar per district, doch dat de competitie zal worden voortgezet tot de ressorts en zelfs tenslotte zal leiden tot een competitie met een winnende groep voor het gehele land.

Instructie van de verkeersbrigadiers te Klaaswaal
(Foto's Techn. Recherche 's-Gravenhage)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Een politiegezin (uit de stad) op het platteland

BRIEF VAN EEN WACHTMEESTERSE

„Het was natuurlijk wel even een vreemde, maar toch een aangename gewaarwording, dat getracht wordt het ons in dit blad naar de zin te maken.

Ik besef echter, dat het nu eigenlijk de hoogste tijd is om niet langer in een luie stoel deze goede zorgen te waarderen.

Het is natuurlijk voor ons vrouwen nieuw, dat wij er ook in betrokken worden; over het algemeen wordt van ons verwacht, dat wij onze neus niet in de zaken van onze echtgenoot steken. Ik ben dan ook gaarne bereid mijn medewerking te verlenen aan onze rubriek, die van de vrouw”.

Aldus luidt de ontboezeming van de echtgenote van een wachtmeester, ergens - op het Nederlandse platteland, - die de daad bij het woord heeft gevoegd en direct naar de pen heeft gegrepen om bijgaand artikel te schrijven, waarin zij het Rijkspolitiegezin op het platteland, een onderwerp, dat haar en vele andere vrouwen wel het meest na aan het hart ligt, onder de loupe neemt.

... of je dochter plukt sneeuwkllokjes in eigen tuin ...

Het politiegezin is wellicht niet zo'n geweldig spannend onderwerp, maar toch is het misschien wel eens goed daar een babbeltje over te maken. Want, de omstandigheden waaronder de man thuis leeft hebben grote invloed op zijn werkklust. En ook al behoren onze mannen meestal niet tot de hoog geplaatsten, we kunnen het ook zo bekijken, dat zij de onmisbare fundamenten vormen van het geheel.

Nu zijn wij aan het begin van de maand wat optimistischer over deze omstandigheden dan aan het einde daarvan en dat is nu juist de kwaal, die onze positie verre van ideaal doet zijn. Er wordt van ons verwacht, dat we op financieel gebied onkreukbaar zijn; we hebben onze naam als keurig gezin hoog te houden, maar vraag niet hoeveel beleid dat kost met het ons toebedeelde salaris.

Benauwd

Het publiek weet meestal niet hoeveel moeite het de vrouw van die keurige politieambtenaar kost om de eindjes aan elkaar te knopen. Daar praten we ook niet over, om het prestige van onze man niet te schaden, maar zo onder elkaar hoeven we daar geen doekjes om te winden. Het ligt er niet aan, dat we niet rond kunnen komen, want dat gaat precies; maar dat is het hem nu juist! Dat het zo precies kan, dat er nooit gelegenheid is om wat reserve te vormen, dat we geen tegenslagen op kunnen vangen; dat maakt het leven van de politieambtenaar zo benauwd.

De verplaatsingen zorgen er — ondanks de minder prettige kanten en die weer in het financiële vlak liggen — voor, dat wij niet altijd aan het zelfde plekje vastgeroest zitten. Wij leren steeds weer nieuwe mensen kennen; je kunt nog eens opnieuw beginnen en je leeft zó eigenlijk veel intenser, dan menigeen, die zijn hele leven in hetzelfde kringetje blijft.

Verandering

Zelf hebben we in het afgelopen jaar zo'n verandering meegemaakt en wel een heel grote, namelijk vanuit het centrum des lands naar het platteland. Weg uit het mensengewoel, het drukke verkeer en niet te vergeten van de straaljagers, naar een plaats, waar je de sfeer nog vooroorlogs zou kunnen noemen.

Wat het een hele overgang zou zijn, dat ook wel,

... of je ziet zoonlief met een schepnet langs de slootkant gaan ...

Voor Moeder

maar in de ogen van vrienden en collega's was het een soort emigratie. Natuurlijk heeft elke medaille twee zijden. We zitten nu midden in de natuur en zijn daar ook helemaal op aangewezen. Het kunnen genieten van de natuur is dus een eerste vereiste om je op het platteland gelukkig te kunnen voelen. Dit moet immers gesteld worden tegenover de mogelijkheid om gezellig te kunnen winkelen of een bioscoop te bezoeken, waar men op het platteland niet zo gemakkelijk toe komt.

Bureau aan huis

Een belangrijk verschil ligt ook in het werk van de politieambtenaar op het platteland; de vrouw wordt er nauwer bij betrokken, zij moet nu de mensen aan de telefoon en aan de deur te woord staan in verband met politieaangelegenheden en het bureau is vaak aan huis. Dat laatste is niet direct iets om de gezelligheid te verhogen, maar het helpt wel mee om je meteen in de gemeenschap opgenomen te voelen.

Voor de kinderen is buiten wonen een genot! Ze kunnen naar hartelust zwemmen, vissen, ravotten en er dieren op na houden zonder in conflict te komen met de burens of met andere kinderen; ze hebben de ruimte! Dat geeft zowel voor de ouders als voor de kinderen heel wat minder spanningen. Kunt U zich indenken dat, als je een tijdlang in een flatgebouw gewoond hebt, en je ziet zoonlief op blote voeten door de wei achter z'n geit aanhollen, of met een schepnet langs de slootkant gaan, of je dochter sneeuwklukjes plukken in eigen tuin, dat je dan een echte „gelukskriebel“ kan krijgen?

Nadelen

Natuurlijk zijn er ook nadelen verbonden aan het wonen op het platteland. Die schijnen trouwens beter bekend te zijn, dan de voordelen, want ze werden tot in den treure voor ons opgesomd vóór ons vertrek. Gebrek aan comfort, ja zeker, maar dat vloeit bepaalt niet voort uit de huizen. Vele rijkspolitieambtenaren wonen in nieuwbouw-woningen, dus van alle gemakken voorzien. Het viel ons ook op, dat het vaak van die leuke woningen waren, waarop het rijkspolitiebordje prijkte. Wat wel als een bezwaar aangevoeld

en Kind

wordt, zijn de hogere vervoerskosten en het gebrek aan concurrentie. Voor kleding, schoenen en boeken is men aangewezen op grotere plaatsen en ook de verder lerende kinderen kunnen terplaatse niet terecht, wat weer reiskosten met zich meebrengt. Terwijl het leven op het platteland dus voor ons duurder is, verkeren we in de zotte situatie, dat het salaris achteruit is gegaan omdat wij in een lagere standplaatsklasse terecht zijn gekomen.

Dat zijn zo ongeveer de voornaamste nadelen van het leven van een politieg gezin op het platteland, dat absoluut grote aantrekkelijkheden heeft. Eigenlijk is het niet mogelijk stad en platteland tegen elkaar af te wegen. Immers, wat de één als voordeel ziet, zal de ander heel anders bekijken. Maar wellicht heeft deze overpeinzing van een politievrouw er toch toe bijgedragen, de pessimisten een andere kijk te geven op het leven van een politieg gezin in zo'n „gat“ op het platteland.

Een „wachtmeester“.

De sneeuwklukjes en crocussen bloeien toch weer

't Gebeurde een paar weken geleden.

In het grasperk voor een groot huis stonden een sneeuwklukje en een crocus dicht bij elkaar. Het leek er nog niet op, dat het al bijna voorjaar was, en een koude wind woei om de hoeken van het huis. Maar toch waren er aan het sneeuwklukje en de crocus al mooie bloempjes en hieraan was te zien, dat de lente in aantocht was.

— Crocus —, zei het sneeuwklukje zachtjes, — zouden de mensen wel zien, dat het gauw lente wordt, dat alle bomen weer groen worden en alle planten weer knoppen krijgen? Ik geloof, dat niemand het ziet. Iedereen holt ons voorbij —

— Ik weet het eigenlijk niet, sneeuwklukje, — antwoordde de crocus een beetje somber. Weet je, als alle mensen nu eens een ogenblikje stil bleven staan, om naar de groenende bomen en de kleurige bloemen te kijken en iets probeerden te voelen van het wonder van het voorjaar, dan zouden we misschien geen ruzies van grote

mensen meer zien, en geen kinderen meer zien vechten. Maar de mensen hebben het altijd zo druk . . . . .
Waarom staan we hier eigenlijk te bloeien? We kunnen netzogoed de boodschap van het voorjaar niet vertellen —

Maar juist, toen de crocus uitgesproken was, kwam er een moeder voorbij met een jongen en een meisje.

— Kijk, jongens, — zei de moeder, — nu begint gauw de lente. Zien jullie daar die twee bloempjes? Die kondigen de lente aan — En de moeder wees naar het sneeuwklukje en de crocus.

De bloempjes bogen de kopjes naar elkaar toe.

— We hebben ons toch een beetje vergist, crocus, — zei het sneeuwklukje zacht. — Laten we toch maar doen net als ieder voorjaar: bloeien, misschien worden de mensen daar vrolijker van —

En zo komt het dat de sneeuwklukjes en de crocussen ook dit jaar weer in bloei staan en de mensen vertellen dat het weer voorjaar wordt . . . . .

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Zo komt het, dat de sneeuwklukjes en de crocussen ook dit jaar weer bloeien

PERSONALIA

OVERLEDEN PERSONEEL

Wmr. 1e kl.
M. Batenburg,
Giessenburg
18-12-'59
ress. 's-Gravenhage

Adjutant
B. Groeneweg,
Markelo
18-12-'59
ress. Arnhem

Wmr. 1e kl.
G. J. van Tongeren,
Omnen
5-11-'59
ress. Arnhem

Owmr.
H. J. Heer,
Geesteren
26-11-'59
ress. Arnhem

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

P. Kop, wmr. 1e kl., van Bennebroek naar Halfweg, 15-12-'59; P. Kop, wmr., van Bennebroek naar Haarlemmerliede, 15-12-'59; Per 1-1-'60: D. Versluis, owmr., van Amsterdam naar Groningen (ressort Groningen); J. F. Hoekstra, adj., van Utrecht naar Amsterdam; G. A. Verbaan, adj., van Castricum naar Eindhoven (ressort 's-Hertogenbosch); G. Kuhlman, wmr. 1e kl., van Nigtevecht naar Lopik.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

P. Korsen, owmr., van De Zilk naar Hillegom, 1-12-'59; J. v. d. Have, van Boskoop naar Leimuiden, 1-12-'59; N. G. v. d. Poel, owmr., van Leimuiden naar Reeuwijk, 1-12-'59; J. F. Wage, wmr. 1e kl., van Eede naar Oostburg, 15-12-'59; H. L. Warrens, wmr., van Hoofdplaat naar Eede, 15-12-'59; M. H. Botbijn, wmr., van Wateringen naar 's-Gravenzande, 28-12-'59; J. Schurink, wmr. 1e kl., van Leiderdorp naar Kouderkerk, 29-12-1959; S. W. de Heer, adj., van Middelharnis naar Valburg (ressort Arnhem), 1-1-'60.

RESSORT ARNHEM

A. Rens, wmr. 1e kl., van Ermelo naar Hattem, 2-12-'59; H. Mulder, wmr. 1e kl., van Vollenhove naar Nagele, 15-12-'59; W. J. Bouwman, wmr., van Tuk naar Urk, 15-12-'59; H. J. Hesselink, wmr. 1e kl., van Nunspeet naar Warnsveld, 15-12-'59; J. Kamphuis, wmr., van Urk naar Tuk, 15-12-'59; J. Otten, wmr., van Brummen naar Nunspeet, 16-12-'59; B. A. de Haan, wmr. 1e kl., van Zutphen (parket) naar Twello, 22-12-'59; H. de Kler, wmr. 1e kl., van Twello naar Zutphen (parket), 28-12-'59.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

J de Waal, wmr. 1e kl., van Cadier en Keer naar Oirsbeek, 1-12-'59; J. L. W. Saes, owmr., van Posterholt naar Mellick en Herkenbosch, 1-12-'59; A. van Meer, wmr. 1e kl., van Fijnaart naar Moerdijk, 2-12-'59; J. H. Heideman, wmr. 1e kl., van Alphen (N.Br.) naar Tilburg (Staf Distr.), 7-12-'59; P. J. v. Hegelsom, wmr. 1e kl., van Haelen naar Echt, 14-12-'59; F. J. v. d. Hogen, owmr., van Someren naar Maastricht (Park.gr.), 15-12-'59; J. de Jong, wmr., van Zundert naar Ulicoten, 15-12-'59; J. van Baalen, wmr. 1e kl., van Hooge Zwaluwe naar Barendrecht (ressort 's-Gravenhage), 17-12-'59; P. H. P. Bastiaans, wmr. 1e kl., van Rothem naar Maastricht (Park.gr.), 28-12-'59; J. J. A. Smeets, wmr. 1e kl., van Bergen naar Afferden, 4-1-'60.

RESSORT GRONINGEN

F. van Limbergen, wmr. 1e kl., van Uithuizen naar Aduard, 11-12-'59; E. de Vries, wmr. 1e kl., van Marssum naar Anjum, 14-12-'59; F. v. d. Werf, wmr. 1e kl., van Dokkum naar Rijen (ressort 's-Hertogenbosch), 15-12-'59; M. Th. Berendsen, wmr., van Buitenpost naar Kimswerd, 15-12-'59; H. Kremer, wmr., van Den Andel naar Roodeschol, 15-12-'59; J. Olijve, wmr. 1e kl., van Valthe naar Nijeveen, 16-12-'59; P. J. Drent, wmr. 1e kl., van Coevorden naar Valthermond, 16-12-'59; J. Elzinga, wmr. 1e kl., van Zevenhuizen naar Grijskerk, 28-12-'59; J. A. Tammenga, wmr. 1e kl., van Gieterveen naar Zweeloo, 28-12-'59; J. W. Koops, owmr., van Zweeloo naar Ruinen, 28-12-'59; G. Schoonbeek, wmr. 1e kl., van Zuidwolde naar Doetinchem (Verk.gr. res. Arnhem), 4-1-'60.

RIJKSPOLITIE TE WATER

N. H. de Jonge, wmr., van Wemeldinge (Gr. Wemeldinge) naar Gouda (Gr. Aalsmeer), 1-12-'59.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-1-'60 verplaatst naar:

RESSORT AMSTERDAM

J. F. H. Brandes, adsp., Nederhorst den Berg; S. Haitsma, adsp., Wieringerwerf; F. Hinkema, adsp., Avenhorn; L. Kollen, adsp., Assendelft; G. H. Simmelink, adsp., Abcoude; W. J. van den Bremen, adsp., Bergen-Binnen; J. C. Schipperijn, adsp., Maarssen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

C. P. Boer, adsp., Hellevoetsluis; A. van den Bos, adsp., Beneden-Hardinxveld-Giessendam; A. van der Graaf, adsp., Nieuwkoop; E. Graveland, adsp., Europoort; H. W. van Gijn, adsp., Europoort; J. Heinen, adsp., Oudewater; M. C. Hoek, adsp., Zierikzee; A. Jalving, adsp., Voorshoten; C. C. M. Jehée, adsp., Noordwijkerhout; H. P. Kater, adsp., Waddinxveen; D. J. de Klerck, adsp., Pijnacker; C. J. de Koning, adsp., Aardenburg; B. Kreft, adsp., Zoetermeer; B. Lolkema, adsp., Rijnsburg; H. Oost, adsp., Hillegom; M. Quist, adsp., Wateringen; J. J. Soeterbroek, adsp., Sassenheim; A. Vrieling, adsp., Barendrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

G. B. Bossink, adsp., Horst; J. B. Dieder, adsp., Rijen; J. Nauta, adsp., Sprang-Capelle; A. F. de Schepper, adsp., Ulvenhout; H. Versteegen, adsp., Vlijmen.

RESSORT ARNHEM

D. van Dorp, adsp., Malden; J. Haarman, adsp., Lobith-Tolkamer;

Schaatsen voor Hein ..

In een van de vorige nummers van het Korpsblad Rijkspolitie kwam in de rubriek „Voor moeder en kind” een kinderverhaal voor over Rob en Hein, die in feite ruzie hadden om een paar schaatsen, eigendom van Rob, maar fel begeerd door Hein. Naar aanleiding daarvan is de reserve-wachtmeester C. Andeweg te Strijen in de pen geklommen. Hij schreef de redactie onder meer: „Rob en Hein zijn weer goede vrienden geworden, getuige de vogelhuisjes die zij timmerden, maar hoe moet het nu als het weer gaat vriezen, want Hein heeft nog altijd geen schaatsen”. En, de heer Andeweg geeft zelf meteen een antwoord op zijn vraag. Hij schrijft: „Bij mij in de schuur hangt nog een paar schaatsen. Hein kan ze van mij cadeau krijgen”. En, aangezien de Hein uit het verhaal niet bestaat, vragen wij nu: Is er ergens in Nederland een Hein, (of een Jan, Piet of Klaas), die daar belang bij heeft? Die schaatsen hangen er nog! Een briefje aan de reserve-wachtmeester 1e kl. C. Andeweg Spui 14 te Strijen, is genoeg. Niet allemaal tegelijk s.v.p.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

J. Halma, adsp., Berkum; B. van der Hoek, adsp., Zevenaar; J. L. van Kampen, adsp., Hengelo (Gld); T. J. Karrenbeld, adsp., Twello; J. J. Nijdam, adsp., Wierden; G. J. Regelink, adsp., Hattem; B. H. Vijge, adsp., Denekamp; J. A. Wendrich, adsp., Brummen.

RESSORT GRONINGEN

A. G. van Engelenhoven, adsp., Nieuw Schoonebeek.

RIJKSPOLITIE TE WATER

H. Alberts, adsp., Amsterdam; J. J. Antonisse, adsp., Amsterdam; K. S. van Etteger, adsp., Amsterdam. L. H. P. van Leeuwen, adsp., Enkhuizen; A. Pap, adsp., Zwartsluis; M. Woning, adsp., Vlaardingen.

Benoemingen

Mr. L. M. C. Rollin Couquerque, benoemd tot Dirig. Off. der Rijkspolitie 2e klasse, 's-Gravenhage 1-6-'59.

Aanwijzing voor functie**RESSORT AMSTERDAM**

Adj. J. F. Hoekstra, tot Hoofdsport-instructeur in het res. A'dam, 1-1-'60.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Adj. G. Overbeeke, tot groepscommandant, Kapelle, 1-1-'60.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Owvr. J. L. W. Saes, tot groepscommandant, Melick en Herkenbosch, 1-12-'59; Adj. G. A. Verbaan, tot districtsadjutant, Eindhoven, 1-1-'60.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Owvr. G. H. Dolman, tot groepscommandant Rech. gr. Zeehaven, Amsterdam, 1-1-'60.

Bevorderingen**DIRECTIE POLITIE VAN HET MINISTERIE VAN JUSTITIE Hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking**

A. Oosterveld, 's-Gravenhage, 1-7-'59, bevordert tot Dirig. Off. der Rijkspolitie 1e kl.

RESSORT AMSTERDAM

tot wachtmeester:

A. W. Messie, Monnikendam, 2-12-'59.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

B. de Vries, 's-Hertogenbosch, 1-10-'59; Per 1-1-'60: J. A. C. de Bruijn, Heeze; T. Derks, Schinveld; T. G. de Grood, Swalmen; P. Kersten, 's-Hertogenbosch; C. Oosthoek, Bavel-Heusdenhout; J. Pothof, Schaesberg; F. M. van Riel, verk. gr. Eindhoven; T. Roelofs, Born; H. C. Smeets, Hunsel; N. C. Troost, Klundert; G. A. Wouterse, Putte.

tot adjudant:

F. Landerloo, Beek (L.), 1-1-'60.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

H. C. J. F. van Drumpt, 's-Gravenhage, 1-1-'60; P. Groenendijk, De Lier, 1-1-'60; J. van der Have, Leimuiden, 1-12-'59.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'60: M. P. Blinde, 't Harde; B. Witteveen, Hattem; A. Bakker, Doetinchem; M. Udo, Doetinchem.

tot wachtmeester 1e kl.:

G. Klamer, Lienden, 1-1-'60; G. Driënhuizen, Apeldoorn, 1-1-'60.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

H. E. Huizinga, Termunten, 1-1-'60; J. Slot, Haulerwijk, 1-1-'60.

tot wachtmeester 1e kl.:

A. Lever, Zuidbroek, 1-1-'60.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot opperwachtmeester:

L. Hoedemaker, Amsterdam, 1-1-'60.

Ambtsjubilea

Owvr. G. Kolbach,
Stolwijk
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-1-60

Adj. M. H. Nebbeling
Midden-Beemster
ressort Amsterdam
25 jaar op 7-12-59

Adj. D. Kluijstra,
Heerhugowaard
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-1-60

Wvr. 1e kl.
J. Wagenaar,
Diemen
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-1-60

Wvr. 1e kl.
A. Jongkees,
Alkmaar
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-1-60

Wvr. 1e kl.
W. Rietkerk,
Driebergen
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-1-60

Adj. M. H. Segers,
Terheijden
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-1-60

Adj. C. E. Groen,
Hedel
ressort Arnhem
25 jaar op 10-12-59

In dienst getreden**RESSORT AMSTERDAM**

J. Vermeulen, Amsterdam, benoemd tot Off. 2e kl., 1-1-'60.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

I. H. P. de Jonge, Papendrecht, ben. tot wachtmeester, 1-12-'59;

H. van Laar, 's-Gravenhage (Terr. Insp.), benoemd tot Off. 2e kl., 1-1-'60.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

W. D. Lanting, 's-Hertogenbosch, ben. tot Off. 2e kl., 1-1-'60.

RESSORT ARNHEM

G. J. Feijlbrief, Arnhem, benoemd tot Off. 2e kl., 1-1-'60.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-1-'60 benoemd tot aspirant der Rijkspolitie, met standplaats Arnhem Opleidingsschool:

N. van den Berg, D. Bergsma, Tj. Bleeker, K. de Boer, H. J. van der Boom, H. J. Bossink, B. van Dalen, M. Dekker, J. H. van Deijl, W. Domburg, R. van Doorn, A. Ekemans, G. Gerrits, J. J. Haumers, P. H. van Hek, U. Hoekstra, H. Hutting, D. de Jong, H. de Jong, J. Kats, A. Ket, B. A. Klein-Gebbink, T. Krikken, P. J. van Leeuwen, P. W. Lit, A. B. M. Loohuis, Th. C. Luijks, P. J. van Melick, D. J. van der Molen, J. B. M. Mulder, J. van Orden, W. V. Raa, C. J. Reichgelt, L. Th. Reigersberg, K. Th. Rinzema, A. van Rosendaal, J. A. Verblauw, L. Voorderhake de Keizer, J. C. Wadners, K. E. Werkman,

K. Wiersma, L. J. A. M. van Winden, A. Wolf, K. van der Woude.

De dienst verlaten**RESSORT AMSTERDAM**

J. G. Uffen, adj., Amsterdam, 1-1-'60; J. H. Landsmeer, wvr. 1e kl., Amsterdam, 1-1-'60.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-1-'60: F. den Hooglander, adj., Middelburg; J. Roobol, owvr., 's-Gravenhage; B. Boogerd, adj., Kloetinge; F. v. d. Zande, adj., Hontenisse; M. Malestijn, wvr. 1e kl., 's-Gravenhage/Delft; A. M. Kruijssen, wvr., Leidschendam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-1-'60: J. W. A. Jansen, wvr. 1e kl., 's-Hertogenbosch; J. J. Cox, wvr. 1e kl., Maastricht; P. R. Raedts, wvr. 1e kl., Susteren; J. H. Dierckx, wvr. 1e kl., Horst; A. H. S. Koenders, owvr., Veldhoven; E. v. d. Zalm, adj., Asten.

RESSORT ARNHEM

Per 1-1-'60: A. A. ter Horst, wvr., Zeddam; J. A. Hulst, wvr. 1e kl., 's-Heerenberg; G. B. Bontjer, wvr. 1e kl., Apeldoorn.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-1-'60: R. Zijlstra, adj., Groningen; W. E. Y. Kalt, wvr., Marssum; K. van Lingen, owvr., Appelcha; D. van der Mei, wvr. 1e kl., Groningen; H. Komduur, wvr. 1e kl., Groningen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-1-'60: A. van Schaik, adj., Amsterdam; L. J. Hoogesteger, wvr. 1e kl., Harlingen.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Leden van post Prinsenbeek beschermen dagelijks 54 kinderen tegen 80 treinen en 12.000 auto's

door M. RASENBERG te Prinsenbeek

Dankbare taak voor forse „klaar-overs”

In Prinsenbeek bij Breda leiden de leden van het Korps Rijkspolitie sinds kort kinderen over de onbewaakte overweg en over de rijksweg Rotterdam-Antwerpen. De opperwachtmeester I. Rasenberg en de wachtmeesters 1e kl. J. Aarts en S. Timmermans hebben het er om beurten druk met dit bijzondere deel van hun taak. En zij doen het graag, want een doeltreffender bijdrage tot de veiligheid van de kinderen van Prinsenbeek kan momenteel moeilijk geleverd worden.

Prinsenbeek ligt vijf kilometer noordwestelijk van Breda. Deze gemeente wordt doorsneden door twee belangrijke verkeersaders: de spoorlijn Breda-Dordrecht met een frequentie van 80 treinen per dag en sinds 1948 de internationale verkeersweg Antwerpen-Rotterdam met een frequentie van 12.000 auto's per dag. Bij Prinsenbeek, een gemeente met een verspreid wonende agrarische bevolking, lopen spoorlijn en

verkeersweg parallel. De leden van de ongeveer zestig gezinnen, die aan de oostelijke zijde van deze verkeersaders wonen, kunnen via vijf kruisingen het dorp aan de westkant van spoorlijn en verkeersweg bereiken. Ook de vierenvijftig schoolkinderen moeten dagelijks enkele malen de verkeersweg en spoorlijn oversteken. En speciaal dat is in de afgelopen jaren in toenemende mate een bron van angst en verdriet geworden.

Droeve balans

Opperwachtmeester Rasenberg heeft het aantal ongelukken op de spoorwegovergangen bijgehouden. Sinds 1948 zijn er 22 ongelukken gebeurd, waarvan 13 met dodelijke afloop, terwijl 6 personen zwaar gewond werden. Op de kruising rijksweg-secundaire weg gebeurden 20 aanrijdingen, waarvan 4 met dodelijke afloop. Het ligt wel voor de hand, dat niet slechts de kinderen steeds angstiger werden om over te steken nadat diverse vriendjes waren verongelukt. Ook de ouders, die niet steeds kans zien hun kinderen weg te bren-

Prinsenbeek: forse bescherming van 54 kinderen bij oversteken van rijksweg en onbewaakte
WWW.RIJKSPOLITIE.ORG
(foto: Verkeersgroep Breda, Techn. Recherche 's-Hertogenbosch)

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen
Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage
Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te 's-Gravenhage
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Ulestraten-L.
Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Laan van Eik en Duinen 178
's-Gravenhage - Tel. 0 70 - 360145

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekkuum 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Uitgave

Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

1e JAARGANG

No. 7 — Maart 1960
VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

INHOUD o.a.:

Reservisten van Staphorst
in het duister
Radar bij Verkeerscontrole
Rijkspolitie-Carnaval
Tuindorp Oostzaan
Teenagers en wij
Zeehondenvangst op Groenland
Waar gaan wij heen?
Ardennen fraai vakantie-land
Personalia

Foto omslag:

De ovmr. J. W. Hillebrand (links)
uit Apeldoorn en de wachtm. 1e kl.
L. Muris uit Maastricht tijdens de
proeven met de radar-apparatuur
voor verkeerscontrole, waarover
meer in dit nummer.

Reservisten van Staphorst in het donker

De reservisten van Staphorst hebben kort geleden een roemrucht wapenfeit geleverd, door in diepe duisternis en in snepende kou het nuttig avontuur te zoeken in eigen gemeente. Dertien van de veertien reservisten zijn in aanwezigheid van bur-

gemeester H. van der Wal en onder leiding van de groepscommandant van Staphorst, de adjudant P. Steinfort en de instructeur H. Coenraads, in een geblindeerde bus gestapt, zulks in gezelschap van hun echtgenoten. Zonder dat zij ook maar een

glimp van de omgeving konden opvangen, zijn zij via een zeer vreemde route rondgereden tot de bus ten slotte ergens in een bos, op omstreeks vijftien kilometer van Staphorst stopte. Daar werden enkele korte instructies gegeven en om de vijf minuten werd een reservist met zijn vrouw uit de bus gelaten. Daar stonden ze dan in het donker en in de kou, om half negen 's avonds en met de opdracht om tussen half twaalf en half een te verzamelen. Boven iedere verwachting waren alle reservisten om één uur op de plaats van bestemming, een prestatie, die bewondering kan wekken. Niemand had de verzegelde envelop met routebeschrijving, die de reservisten hadden meegekregen voor het geval zij het spoor geheel bijster zouden raken, opengescheurd. Dat neemt overigens niet weg, dat deze oriëntatie-oefening ruimschoots stof tot napraat heeft opgeleverd.

★

VAN DE REDAKTIE

In dit nummer is onder meer het summiere verslag opgenomen van een oriëntatie-tocht door het nachtelijk duister van de reservisten van Staphorst. Dit „wapenfeit” werd ons slechts „bij overlevering” bekend en dat is jammer omdat de redactie van het Korpsblad Rijkspolitie gaarne alle aandacht aan de reservisten besteedt, doch vrijwel nooit iets uit deze kring verneemt. Het ware wenselijk, dat hierin verandering werd gebracht, maar zonder medewerking van de reservisten zelf is dat onmogelijk, even onmogelijk als het zou zijn om ten aanzien van het beroepspersoneel allerlei feiten te belichten, wanneer van die zijde niet geregeld tips en bijdragen werden ingezonden. Het gaat om feiten, die ook de reservisten in de rest van het land kunnen interesseren en die feiten zijn er, men verzuimt slechts ze te melden, hetgeen te betreuren is al was het alleen maar uit een oogpunt van meer dan regionale binding!

Prinsenbeek

gen en op te halen, staan iedere dag doodsangsten uit.

Het Gemeentebestuur heeft er lange tijd bij de Nederlandse Spoorwegen op aangedrongen om deze overgangen te laten vervallen en dan in samenwerking met Rijkswaterstaat een viaduct aan te leggen, maar daar is niets van gekomen.

De laksheid eiste een hoge tol. Enkele weken geleden kwam op de onbewaakte overweg andermaal een kind om het leven. Enkele kinderen moesten, na veilig de verkeersweg gepasseerd te zijn, voor de overweg wachten voor een naderende trein. Het slachtoffer wilde op het laatste ogenblik zijn zusje volgen, dat de overweg al gepasseerd was. Hij werd door de trein gegrepen en dodelijk gewond.

Maatregelen

Nog dezelfde avond kwam de buurtschap Grintweg, waar het slachtoffer woonde, in vergadering bijeen en besloot men de kinderen niet meer naar school te sturen voor de overgangen beveiligd waren. Burgemeester P. Baetens van Prinsenbeek werd met dit besluit in kennis gesteld, maar die achtte het in andere zin onverantwoordelijk om de kinderen thuis te houden.

Teneinde de trage gang van zaken bij het streven naar verbetering van de situatie kracht bij te zetten werd een persconferentie belegd om de publieke opinie in brede kring te winnen. Dat bleef niet zonder resultaat. Kranten, radio en televisie wijdden artikelen en uitzendingen aan Prinsenbeek.

Oplossing

Enkele dagen later werd burgemeester Baetens naar Den Haag ontbo-

den om een bespreking bij te wonen met ingenieurs van de Nederlandse Spoorwegen en Rijkswaterstaat en een afgevaardigde van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Op deze conferentie werd aan de Gemeente de toezegging gedaan, dat parallel met de spoorlijn een weg aangelegd zou worden aan de oostzijde van de spoorlijn, die dan uitkomt op een bestaand viaduct. Zolang deze weg echter nog niet aangelegd is, blijft het gevaar op de wegkruising nog steeds aanwezig. Vooral 's avonds is het erg misleidend omdat er dan moeilijk onderscheid gemaakt kan worden tussen de koplampen van een trein die in aantocht is of de lichten van auto's, die over de rijksweg rijden.

Intussen leveren de leden van de post Prinsenbeek iedere dag een bijdrage tot vermindering van angst en onveiligheid door 's morgens en 's avonds de kinderen bij het oversteken te helpen. Aangezien men er echter van doordrongen is dat de leden van het Korps Rijkspolitie ook nog een andere taak hebben dan het bewaken van overwegen, wordt een andere oplossing gezocht, om de veiligheid te verzekeren tot de beloofde nieuwe weg gereed zal zijn. Er wordt aan gedacht om binnen de kortst mogelijke tijd enkele verkeersbrigadiers op te leiden, die de jeugd veilig kunnen overloodsen. Doch ook dat is een noodmaatregel.

Populair . . .

Tot zo lang zullen de leden van de post Prinsenbeek een bijzondere, maar dankbare taak hebben, door als forse „klaar-overs” te fungeren, waardoor „onze” (rijks)-politie bij een populair figuur is geworden.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Proefnemingen vanuit „De Varenkamp”

Radar-apparaat opent vele perspectieven bij verkeerscontrole

Met minimum aan man-uren maximale bijdrage tot meer veiligheid op de weg

„Nee, schikken maar. Radar, daar is toch niet tegen te praten.” Dat zeiden de automobilisten, die enkele weken geleden in Woudenberg werden aangehouden wegens overschrijding van de maximum-snelheid, wanneer zij hoorden, dat hun overtreding feilloos was vastgelegd met behulp van een radar-apparaat. Vanuit de Verkeersschool „De Varenkamp” is gedurende enkele weken met radar-controle geëxperimenteerd in het district

Utrecht en daarbuiten. De resultaten voor deze voor ons land unieke proeven zijn zowel voor de weggebruikers als voor het Korps Rijkspolitie, bepaald verbazingwekkend. Radar opent voor de politiecontrole ongekende perspectieven en zal het Korps Rijkspolitie in staat kunnen stellen met een minimum aan man-uren een maximale bijdrage te leveren tot de verkeersveiligheid.

Belangrijk Experiment

Het mag zo zijn, dat de Nederlandse politie met personeelsgebrek te kampen heeft, dat zeventig procent van alle politieman-uren aan het verkeer is gewijd, en dat de verkeerscontrolemethoden jarenlang de grote vlucht van het verkeer maar nauwelijks hebben kunnen bijhouden. De kwade kansen van de nonchalante of onverantwoordelijke weggebruiker stijgen echter desondanks momenteel in snel tempo, naarmate de reorganisatie van de verkeerscontrole door het Korps Rijkspolitie vordert. De plannen voor de reorganisatie van de Verkeersgroepen van het Korps Rijkspolitie, tot stand gekomen door jarenlang onderzoek en intensieve bestudering van alle facetten van het hedendaagse (en toekomstige) verkeer, worden nu met voortvarendheid uitgevoerd.

Nog maar enkele maanden geleden verscheen de eerste Technische Patrouillewagen, nu is op de wegen in een deel van het land de T.P.W. reeds een vertrouwde en onmisbare verschijning geworden. En, terwijl het verdere programma voor de reorganisatie nog volop in uitvoering is, werd in het kader hiervan een in meerdere opzichten belangwekkende proef gedaan, namelijk een verkeerscontrole met behulp van radar. Met de Verkeersschool De Varenkamp te Bilthoven als basis, werd dit voor ons land unieke experiment ondernomen, dat een primeur was voor Nederland en waarbij de betekenis is aangetoond van de nieuwste mogelijkheden om langs puur technische weg feilloos overtredingen aan het licht te brengen. De resultaten van dit experiment openen niet alleen nieuwe „kwade kansen” voor onverantwoordelijke weggebruikers, maar vooral ook vele nieuwe gezichtspunten op het terrein van de verkeerscontrole. Het blijkt mogelijk om met een minimum aan personeel en een maximum aan direct en ook aan preventief effect belangrijke onderdelen van het verkeerstoezicht uit te oefenen. Het is een begin van een noodzakelijke aanpassing van het toezicht aan de aard van het verkeer, door een verdere mechanisatie bij de politie, waaraan niet te ontkomen zal zijn. Alle aspecten van het „experiment radar” achten wij van dermate grote betekenis, dat wij daaraan in dit nummer WWW.RIJKSPOLITIE.ORG rig aandacht besteden.

Dagen achtereenvolgend heeft een nogal vreemd konvooi het terrein van „De Varenkamp” verlaten, een van de bekende blauwe bestelwagens en een grote, snelle patrouillewagen gingen langs 's Heren wegen, om tenslotte te stoppen ergens binnen de vijftig kilometerzone van een of andere plaats. De bestelwagen werd langs de kant van de weg geparkeerd en twee leden van de versterkte verkeersgroep van Bilthoven vatten post op enkele honderden meters afstand.

Feilloos . . . . .

Niemand zag iets bijzonders in de blauwe bestelwagen, maar menige automobilist met teveel haast werd op afdoende wijze gewaar, dat er wel degelijk iets bijzonders mee was. De snelheid van zijn voertuig was feilloos aangegeven via de in de bestelwagen opgestelde radarapparaat en een signaal met de koplampen van de bestelwagen was voldoende om de postende verkeers-

Wanneer de antenne met een hoek van 20° op het te controleren weggedeelte is gericht, werkt de apparatuur feilloos.

groepleden te vertellen wat er aan de hand was. „Radar?“, zeiden de automobilisten half ongelovig bij de proef die wij in Woudenberg mee-maakten, „nou nee, dan schikken we maar, want radar, daar is niet tegen te praten“.

Onaantastbaar wapen

En zij hadden gelijk. Radar wordt het onaantastbare wapen tegen snelheidsmaniakken, het afdoende middel vooral bij de controle op de maximum-snelheid, die voor de verkeersveiligheid van groot belang blijkt te zijn.

Hoewel de maximum-snelheidsbepalingen niet meer van vandaag of gisteren zijn, was het Korps Rijkspolitie tot nu toe niet overgegaan tot aanschaffing op grote schaal van materiaal voor snelheidscontrole. Dat was niet uit gebrek aan keus, want er kwam veelsoortig materiaal op de markt.

Tere zaak . . . .

Juist de veelheid van hulpmiddelen pleitte voor een diepgaand markt-onderzoek, vooral ook, omdat controle op de maximum-snelheid een tere aangelegenheid is. Bij de meeste apparaten voor de controle hierop, komt het teveel aan op de handeling van de mens, met alle mogelijkheden van onnauwkeurigheid en aanvechtbare feiten als onprettig en veelal tijdrovend gevolg. Er dienden vrij grote marges in acht genomen te

worden, marges tot ongeveer tien procent en de vraagstukken bij dit alles golden niet slechts voor de rijkspolitie.

Proeven

Ook in Duitsland heeft na het invoeren van bepalingen voor maximumsnelheid aanvankelijk de mening postgevat dat de controle op de naleving van de voorschriften een nogal hachelijke zaak is. Uitgebreide onderzoeken, die van de zijde van het Bureau Verkeerszaken van het Korps Rijkspolitie in Duitsland zijn gedaan, hebben echter aangetoond, dat men over onze Oostgrens de oplossing heeft gevonden op een wijze, die ook voor ons land wijde perspectieven opent, namelijk met inschakeling van radar. Zo is de enige beschikbare proefapparatuur in snel tempo van Denemarken naar Nederland gedirigeerd.

Het Telefunken-radar-apparaat, waarmee de Verkeersgroep Bilthoven heeft geëxperimenteerd, blijkt vele mogelijkheden te hebben. De set bestaat behalve de voedingsset, uit twee delen, namelijk een zender-ontvanger en een antenne, die een gerichte straal uitzendt, die door een willekeurig passerend voertuig, dat door deze straal gaat, wordt gereflecteerd. Uit het verschil tussen het uitgezonden en het ontvangen trillingsgetal geeft de radar-zender-ontvanger zonder mankeren de snelheid aan van het passerende voer-

„Dit is Radar-controle, meneer“, zeiden de leden van de verkeersgroep Bilthoven tegen de verbaasde automobilisten.

tuig. De bediening is eenvoudig en de snelheid kan zonder meer in kilometers worden afgelezen.

Robot-camera

Deze apparatuur kan worden ingebouwd, zoals dat in Duitsland veelal geschiedt in Volkswagenbusjes, maar kan ook los worden vervoerd. De antenne kan op een statief aan de kant van de weg worden geplaatst, maar kan ook b.v. in de struiken verdekt worden opgesteld. Bij de proef in Woudenberg was de an-

Zo werden de overtreders van de maximumsnelheid in Woudenberg aangehouden op enkele honderden meters van de controlewagen (midden op achtergrond).

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

tenne onopvallend voor de achterruit van het Ford-busje opgesteld.

Het is zelfs mogelijk om deze apparatuur zonder „bemanning” te laten functioneren. Er is namelijk een speciale robot-camera met electronenflitser geconstrueerd, die synchroon kan worden geschakeld met het radar-apparaat en die zonder meer en dus ook zonder dat er mensenhanden aan tepas komen, een voortreffelijke blitz-foto levert van het voertuig, dat de overtreding beging, een telefoto van het kenteken, de tijd, waarop de overtreding plaats vond en tenslotte de plaats.

Verwachtingen

De eerste proeven met deze apparatuur hebben ertoe geleid, dat ook bij het Bureau Verkeerszaken van het Korps Rijkspolitie grote verwachtingen zijn gewekt, zowel ten aanzien van de praktische werkwijze als ten opzichte van de preventieve betekenis. Met name door de toenemende ontwikkeling van het verkeer alsook om andere redenen worden efficiency en de noodzaak van verdere mechanisatie bij de politiecontrole onafwendbaar.

Dit maakt de proefnemingen met radar tot meer dan een experimentele primeur. Het zou zeer eenvoudig zijn geweest om voor de controle op de maximum-snelheid alle leden van het executief personeel uit te rusten met stopwatches, spiegelkastjes en wat dies meer zij. Het zou grote investeringen hebben gevergd, maar geen ideale oplossing hebben betekend.

Speciale eenheden?

Het controlesysteem met behulp van radar zou zich uitstekend lenen voor het uitrusten van een aantal speciale eenheden voor het gehele land, die op ieder gewenst tijdstip en op iedere plaats kunnen opereren en per dag meer overtredingen onaanvechtbaar kunnen vaststellen dan overall elders met allerlei andere hulpmiddelen en velerlei inzichten en ten koste van een ettelijke malen groter aantal man-uren zou kunnen geschieden.

Een ander voordeel is, dat bij deze werkwijze gebruik kan worden gemaakt van speciale voorgedrukte processen-verbaal, waarop slechts enkele feiten ingevuld behoeven te worden, hetgeen andermaal een vereenvoudiging inhoudt.

Dit alles is wel duidelijk naar voren gekomen bij het experiment radar, waarmee wellicht een nieuw tijdperk in de verkeerscontrole zal worden ingeluid. Daarin zal de politie niet langer een slag achter zijn op de verkeersovertreders, maar een slag voor. Dat is in Woudenberg gebleken, waar argeloze snelheids-overtreders zeiden: „Nou nee radar, daar is toch niet tegen te praten”.

Drie foto's van de radar-controle: boven de opstelling van de apparatuur; midden de ovmr. Hillebrand leest de snelheid af; onder één van de overtreders bleek een functionaris van de apparatuur-fabrikant.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Reorganisatie Verkeersgroepen wordt in snel tempo gerealiseerd

De reorganisatie van de Verkeersgroepen, moeizaam begonnen met de samenstelling van een basisplan en vele sub-rapporten voor de onderdelen, en reeds verleden jaar in uitvoering, wordt met voortvarendheid gerealiseerd. Na de proeven met een hogere surveillancesfrequentie en — snelheid op de Zuiderzeestraatweg ondernomen, en nadat bij wijze van proef de eerste T.P.W. was ingezet in het district Apeldoorn, zijn inmiddels belangrijke vorderingen gemaakt. Met toepassing van de ervaringen, opgedaan in het Zuiderzeestraatwegexperiment, zijn begin januari de eerste vier T.P.W.'s, die dit jaar gereedkwamen, ingezet bij de Verkeersgroep Bilthoven, die sinds enige tijd een aangepast surveillancesysteem op grote schaal aan de praktijk toetst. De groep Bilthoven is in verband hiermee op de voor de toekomst ideaal geachte sterkte van zestig man gebracht. Dat houdt in, dat er van vrijwel iedere verkeersgroep in het land een man naar Bilthoven werd gedetacheerd, een feit, dat ook voor de reorganisatie van de groepen elders van groot belang is, aangezien dan een van de leden van iedere groep nu reeds ingewerkt raakt.

Op de verkeersschool houdt de wachtm. P. Hertog nog positie van de patrouillewagens in het district bij op een kaart. WWW.RIJKSPOLITIE.ORG Straks zullen burgerambtenaren deze taak overnemen.

Nog dit voorjaar centrum van het land aangepast aan moderne eisen

Er zijn nu T.P.W.'s ingezet in de vier kringen van het district. Daarnaast rijden op twee trajecten van vijftig kilometer, namelijk op de rijksweg no. 2 van Amsterdam naar Vianen en op de rijksweg no. 12 van Woerden naar Veenendaal de nieuwe, snelle en opvallende patrouillewagens. Het tempo ligt hoger dan dat van het verkeer, zulks overeenkomstig de ervaringen bij het Zuiderzeestraatweg-experiment, dat niet alleen de ruimere mogelijkheden van het constateren van overtredingen, maar ook de grotere preventieve werking van dit sneller surveilleren heeft aangetoond.

Voorts is er in het district Utrecht nu de geregelde surveillance op B-wegen en zijn er ook iedere nacht constant twee auto's op de weg.

Nieuwe functies

Intussen is er in verband met de reorganisatie een aantal nieuwe functies geschapen, onder meer van technische assistenten, burgerambtenaren die sinds begin februari aan een

opleiding van drie maanden op de verkeersschool bezig zijn en wier functies nu nog door leden van het Korps worden vervuld. Alleen al de verkeersgroep Bilthoven krijgt elf van deze assistenten.

Mobilofonist

Verder is er de nieuwe functie van mobilofonist, de man, die aan de hand van geregelde meldingen van alle wagens, die op de weg zijn, op een magnetische kaart precies bijhoudt, op welke plaats de wagens zich bevinden, zodat zonodig iedere wagen, afhankelijk van zijn positie direct en in zeer snel tempo naar een bepaalde plaats gedirigeerd kan worden.

De mobilfoonpost van de Varenkamp is nu reeds dag en nacht bezet, zoals dat in de toekomst met ieder groepsbureau het geval zal zijn. Het is de bedoeling, dat ook de mobilofonisten burgerambtenaren zijn, maar ook deze verantwoordelijke sleutelpositie wordt in Bilthoven nu nog vervuld door een politieambtenaar.

Owmr. van dienst

In de toekomst zal ieder bureau van een verkeersgroep dag en nacht bezet worden door een opperwachmeester van dienst en ook de garages zullen een dag- en nachtbezetting hebben. Zo kan de opperwachmeester van dienst na een melding van de mobilofonist zo nodig 's nachts bijvoorbeeld ook de T.P.W. uit de garage laten vertrekken.

De huidige surveillance tussen Amsterdam en Vianen betekent nu reeds, dat alleen al op dit traject per etmaal 1000 surveillanceskilometers worden afgelegd. Dat is eigenlijk als proef begonnen, maar intussen is besloten een en ander te handhaven.

Vervolg op pag. 26

Terug in „Slib-dorp - Oostzaan“

Adjutant en wachtmeester, mannen, vrouwen en kinderen keerden weer in chaos

Hoe is het met de kanaries, de zwarte poes, de goudhamsters?

Een maand na de ramp Tuindorp Oostzaan brachten wij een bezoek aan de al acht jaar gepensioneerde adjudant der Rijkspolitie te Water, G. van Noord, die met zijn vrouw zwoegend, maar gelukkig tussen wat bij elkaar geraapte spullen bivakkeerde op een vochtige vloer, tussen behangloze en drijfmaten muren. De haard was keurig zwart gepoetst... van buiten. De binnenkant was een stuk roest, maar dat zag niemand en het was ook niet belangrijk, want die haard snorde op topcapaciteit omdat alles drogen moest. Het dressoir, de schilderijen en eigenlijk bijna alles zag er uit „om op te schieten“, maar „je bent er zo aan gehecht“. Van Noord vertelde een onsamenhangend verhaal over hoe hij was gevlucht, over zijn kippen die allemaal zijn verdronken, over zijn 65-jarige echtgenote die in alle agitatie bij de vlucht over een onder water staand hegje struikelde, languit in het koude water terecht kwam en een zenuwtoeval kreeg. Wij hoorden het verhaal van de manier waarop zij geholpen werden en terugkeerden toen dat maar even mogelijk was, het verhaal van de watersnood van 1916 in Landsmeer, die zij ook meemaakten . . . . .

En nogmaals voelden we de behoefte te schrijven over deze ramp.

Waarom?

Misschien is het om U de ellende die door de bewoners van dit dorp nog steeds wordt ondervonden nog eens onder de ogen te brengen, maar misschien ook om het verkeerde begrip van „het was toch maar een rampje“ weg te nemen en tenslotte wellicht om er nogmaals even bij stil te blijven staan, wat onze erfvijand — het water — weer eens te weeg heeft gebracht.

Lauw

Het eigenaardige van deze watersnood is wel geweest, dat door allerlei oorzaken de doorsnee Nederlander er betrekkelijk rustig, ja zelfs lauw aan voorbij is gegaan. De ramp was wellicht niet suggestief genoeg, er waren immers geen slachtoffers. Bovendien eiste op het

zelfde ogenblik de internationale politieke toestand met president De Gaulle „aan het hoofd“, onze bijzondere aandacht. En het verdere leven, zelfs in het overige deel van Amsterdam, ging zo gewoon door.

Schuld . . . . .

De treinen bleven rustig rijden en U had er weinig of helemaal geen hinder van. Bovendien werden er allerlei oorzaken van de ramp genoemd, die zodanig op een zekere mate van schuld of verzuim duiden, dat we vaak het geluid konden beluisteren dat die Amsterdammers dan ook maar zelf voor de narigheid op moesten draaien. Of die geruchten nu waar zijn of niet, soms leek het wel of men het prettig vond zich daar voorlopig maar achter te verschuilen. Die luttele 15 miljoen gulden schade moet in ieder geval de Gemeente Amsterdam daarom (wáárom?) dan ook zelf maar zien te fourneren en we gaan gewoon over tot de orde van de dag. Dan hadden ze maar niet zo

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

water opzweepte tot meterhoge golven, bewezen de sloepen van het Rampenfonds wat ze waard zijn.

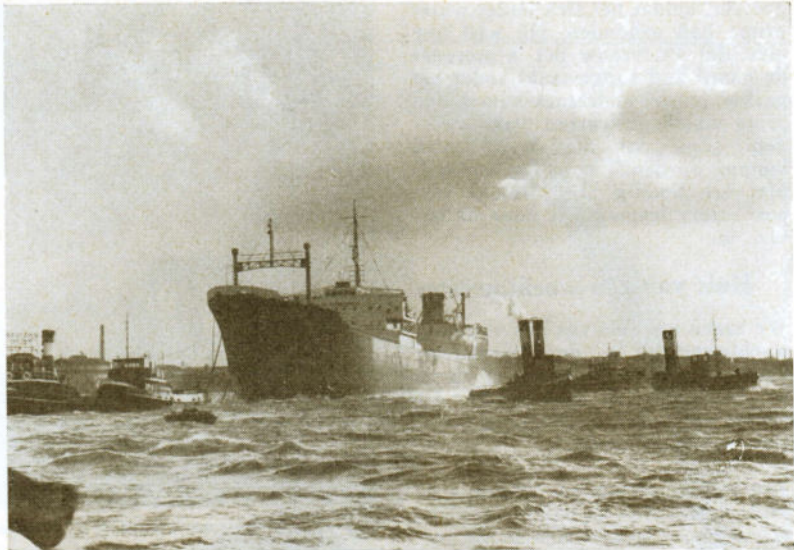

dom moeten zijn... Welke „ze“?. Die hardwerkende Tuindorpers, het Gemeentebestuur, Publieke Werken, Provinciale Waterstaat, het Polderbestuur? Die vragen interesseren niemand kennelijk. „Ze“ moeten betalen, omdat „ze“ schuld hebben aan die dijkdoorbraak

Opmerkelijk was dat wij in 1953 een heel andere houding aannamen. Toegegeven, er was toen meer sprake van overmacht en wat minder van schuld. Die ramp had een enorme omvang en eiste vele slachtoffers en sprak dus veel meer tot de verbeelding.

Zijn de minder suggestieve kant van de ramp en vooral de oorzaak dus de criteria voor onze relatieve lauwheid geweest? Gelukkig zijn er velen, die er anders over hebben gedacht, getuige alle financiële en materiële hulp van alle kanten.

Het Nationaal Rampenfonds trad in werking en zijn voorzitter Prins Bernhard bezocht het rampgebied op de dag dat de bewoners er weer in trokken, uit welk bezoek velen de kracht putten in hun huizen aan de slag te gaan. Kort daarop kreeg de vice-voorzitter mr. W. F. Schokking als dank voor al zijn bemoeiingen de nodige kritiek te slikken, nota bene van een „dankbare“ be-

De storm joeg het slib de huizen in en schepen raakten op drift.

pas voorstellen hoe de huizen in Tuindorp-Oostzaan er uit zagen, toen de polder droog viel en de Rijkspolitie te Water haar tijdelijk bewakingsgebied verliet. Alles zat vol modder en slib.

een Panamees van 8000 ton brak door de vijf meertrossen, als waren het eindjes garen. Na twee dek-schuiten naar de kelder te hebben gejaagd, ramde deze boot tenslotte de aan de overzijde gelegen kade. Weer de schuld van die onnozele Amsterdammers natuurlijk! Zo'n schip moet je aan 30 trossen meren! De op de boeien gelegen „Bussum“ begon langzaam met krabbende ankers lagerwal op te zoeken, maar zes sterke sleepboten kregen het schip in bedwang en sleepten het naar een veiliger plaats.

Nabeschouwing over ramp

in Amsterdam-Noord

door de overste A. K. Holthuis

Districtscommandant Amsterdam Rijkspolitie te Water

woner, die in de Kamer van Koophandel zijn hart eens lekker luchtte. Maar er werd aan deze en andere kritiek rustig voorbijgegaan. Het Nationaal Rampenfonds ging ook over tot de orde van de dag door dezelfde vaste koers te blijven houden. Gelukkig, want alleen op deze wijze kon de eerste nood snel en doeltreffend worden gelenigd.

„Ja, Landsmeer maakten we ook mee in 1916“, zei adjudant Van Noord. „Ervaring moet je hebben met dit soort dingen“, verklaarde hij opgewekt. „We schieten al weer aardig op: als je maar aanpakt...“.

Moeizaam

Nou ja, aanpakken deed men. Maar het gaat moeizaam. Wie thuis de piano volgoot met vuil water en daarna en passant het hele meubilair met modder insmeert, kan zich

Daar had de felle Westerstorm op 20 januari nog even voor gezorgd. Die raasde met windkracht 11 over de polder in de richting van het dorp; klei, modder, wrakhout en alles wat maar even door het opzweepende water meegenomen kon worden, naar de huizen voerend. Het wrakhout bleef in de straten achter, maar de grijs-groene blubber drong in de huizen door tot in de kleinste hoeken en gaten. Diezelfde storm speelde ons 's nachts parten, omdat we onze noodsteigers dreigden te verspelen. In alle vroegte werden zij zo goed en kwaad als het ging aan de bomen verankerend, want het werk moest doorgaan.

Bovendien merkten we, dat we onze „werkgeefster“ — de Amsterdamsche haven — schaamteloos hadden verwaarloosd. We vingden noodseinen van WWW.RIJKSPOLITIE.ORG haven op drift raakten. De „Macuto“

Meterhoge golven

Er heerste spanning, maar de plasticvletten van het Rampenfonds waren die dag pas goed in hun element. Slingerend en stampend namen zij de soms tot een meter hoogte opgezwepte golven... in de straten van Amsterdam-Noord. En er was geen cent gevaar bij, omdat „je overal staande kon drinken“ zoals adjudant Kok lakoniek beweerde. De slootjes aan de rand van het dorp had hij vergeten te noemen, dus één ervan leverde voor de laatste keer een compleet nat uniform op.

Zoiets vergeet je, maar die modder zullen de bewoners niet gauw vergeten! Tenzij je zoals Oud-Adjudant Van Noord „ervaring“ hebt, dan spoel je alles in één dag het huis uit met emmers water die aangesleent moesten worden. Je haalt „even“ al het behang van de muren en je hebt weer een huis waar je in kunt leven. Was er nog nood in Tuindorp, een maand na de ramp?

Huis van de dokter

Van hem gingen we verder naar de dokter van Tuindorp, die ons trots zijn parket wilde laten zien. Dat had 'ie niet opgegeven aan de en-

quêteur, omdat het zich onder water prima had gehouden. Hij wist nog niet, dat z'n vrouw net 's morgens de haard had aangemaakt, zodat het parket in de onderzoek-kamer één grote vlakke golfcarton was geworden. „Zou dat nog bijgeschaafd kunnen worden?” vroeg hij hoopvol. Met een bondig „Da's totaal verpest” sloeg iemand alle hoop de bodem in.

Huis van een wachtmeester

We zagen het huis van één van onze wachtmeesters in de Orionstraat. Practisch de hele vloer lag er uit en we keken in een modderpoel. De muren waren hier en daar met noodstutten ondersteund.

Van gemeentewege was men met de vloer bezig. Nieuwe balken en planken lagen — gedeeltelijk in de carbolineum gezet — buiten in de regen. Het werk stagneerde kennelijk en de vrouw des huizes liep wat doelloos huiverend rond, omdat zij niet op kon schieten. Uitzichtloos leek het ons, maar nu begint het al weer wat te lijken. Een metaalbewerker deed angstig zijn privé gereedschapskist met moeizaam bijeengespaarde precisie-werktuigen open. Verroest en bedorven, dus totaal naar de haaien!

Heeft u uw hobby, uw herinneringen, uw huisdieren, uw mooie sierdieren, het konijn dat op vele tentoonstellingen goede prijzen haalde wel eens in één klap verloren? Dat betekent iets meer dan materiële nood, zo iets verteer je wat moeilijker en daarin kan geen Rampenfonds of wie dan ook voorzien. En nog hoorden we: „Misschien worden ze er nog wel beter van!”

Toch ook humor

Gelukkig zijn er ook andere verhalen en het is wellicht goed ook die te vermelden, mits we de eerste niet vergeten. In sommige woningen hingen de gordijnen al weer keurig gewassen en gestreken voor de ramen en de burens wedijverden om de eer wie het eerst „helemaal” klaar zou zijn. We dachten even terug aan die eerste rampdagen: Aan de man, die we met een ladder van zijn zolder haalden en die met „een ogenblikje heren” midden op de ladder bleef staan, terwijl hij een stuk krijt uit z'n zak haalde en met grote haneputen boven zijn deur schreef: „Ik ben niet thuis”. Ook nu bleek hij niet thuis te zijn. Was de verwoesting hem te machtig geworden?

Gebit

En wat zou er van dat oude vrouwtje geworden zijn, die zo noodzakelijk naar haar woning moest, naar een veronderstelden om wat warme kle-

Zo leefde de wachtm. Te kl. M. Walthuis een maand na de ramp in zijn woning.

(Foto's: Wmr. A. M. Spanjer, Techn. Rech. Amsterdam)

ren te halen. Zij werd via de ladder „boven” afgezet en de vlet ging verder om de overige bewoners in hun bovenhuizen te „droppen”. We kwamen terug en daar zat het vrouwtje tevreden en rustig rond te kijken. „Heeft U alles?” werd er gehaast gevraagd, want niets wees op een pakket kleren of iets dergelijks. Triomfantelijk haalde zij uit haar tasje het gebit van haar man, met een pakje pruimtabak en zei: „Ach meneer, dit is meer dan genoeg, hij is niet te genieten als hij niet pruimen kan!”

Ontsnap

Zou er nog wat van die vier kanaries terecht gekomen zijn, die we met veel moeite uit een grote volière hadden gehaald en die — bij gebrek aan beter — in een broodtrommel werden vervoerd? Dat ons nou ook juist die natte broodtrommel uit de hand moest glippen, zodat de kanaries op de wieken gingen! Even vroeg de ene wachtmeester aan z'n collega: Hoe moeten we dat nu in het vat gieten?”, waarop de andere prompt zei: „Tijdens de redding ontsnapt!”

„Hier is de engel” . . . . .

We zien nog die vier Fraters van de R.K.-school aan de Kometensingel in het nachtelijke duister in onze vlet afdalen. Op hoog bevel mochten ook zij niet in hun home blijven en dus togen we er heen, terwijl zij nog in diepe rust lagen. Bij de school aangekomen werd met de pikhaak op het raam getikt, dat na geopend werd. Spookachtig verscheen het ge-

zicht van een nog half slapende Frater, die beleefd vroeg wat de heren wel kwamen doen, waarop gerepliceerd werd: „Hier is de engel Gabriël, we komen U redden”. Voor dit Heilig geweld zwichten de Fraters en aanvaardden de gedwongen evacuatie

Hoe zou het met die zwarte poes zijn, die onze districtsrechercheur ontsnapte toen de straten al bijna droog waren? Lag het aan de snelheid van de poes of aan het wel wat te zware postuur van de wachtmeester? „Op de rechte einden liep de kat uit, maar in het fijnere bochtenwerk kon 'k hem wel hebben”, zei hij. „Nou ja, er waren meer rechte einden . . . . .”

En „De Bey”

Hoe zou onze „Bey van Tutti-Frutti dorp” zich voelen, nu hij weer gewoon bootcommandant is? Jammer, dat we de gezichtjes van die kinderen niet konden zien, toen pa met de goud-hamsters op het evacuatie-adres terugkwam. Pa was zo goed niet, of hij had er een halve dag aan moeten besteden, om de dieren gezond en wel per vlet uit hun isolement te verlossen.

★

En hoe zou het . . . ach ja, we zouden dit alles zo graag willen weten, omdat we meeleefden met al die mensen in al hun ellende, maar ook met alle humor die vaak uit nood geboren wordt; omdat ook de Rijkspolite te Water de slachtoffers van deze ramp het allerbeste gunt!

(vervolg van pag .14)

TAAL

De taal is gans een volk, daar zijn u en ik het zeker over eens. Er zijn boekdelen geschreven over taalgebruik en taaleigen en er is een Momus, die zich speciaal over het taaleigen in zekere examenuitslagen nogal vermaakt. Momus, een armetierige nazaat van de Griekse god der satire, de spotter en de hekelaar, is niet de enige, welnee! Voor mij ligt een boekje van een mij niet nader bekende heer J. C. v. Wageningen. Deze heer, vernoemd, vraagt onder de titel „Even tijd voor onze taal” aandacht voor ons taalgebruik, dat mij op dit ogenblik zeer na aan het hart ligt en waarmee u en ik ons — samen en in vereniging — enkele ogenblikken zullen vermaken. Genoemde heer spreekt vooral over stijlbloempjes, waarvan er enkele door hem worden opgespoord, aangehouden en voorgeleid. Hij grijpt eerst een handboek der etiquette bij de kraag, waarin staat: „Een jong meisje wordt aan een oude heer voorgesteld en niet omgekeerd” en hij vraagt zich terecht af, waarom men het arme kind bij het voorstellen zou omkeren. „Die oude heer ziet haar toch het liefst van voren,” zegt 'ie. Hij citeert vervolgens een krantenbericht, waarin staat: „Een regiment stormtroepen, dat in de strijd werd geworpen, had vele honderden doden,” en zegt, dat het hem een raadsel is, waarom

die honderden doden in de strijd geworpen moesten worden. Dezelfde scherpzinnige heer hekelt terecht de waarschuwing die hij ergens in een vestiaire aantroef: „Voor diefstal van kledingstukken wordt niet ingestaan”, en de waarschuwing in een tramwagen: „Pas op de zakkenrollers”. Tuurlijk, waarom zouden we op de zakkenrollers passen? We hebben wel wat anders te doen, met onze taal, die gans een volk is. Want — en daarover spreekt de auteur van het boek vernoemd niet — ik heb ook in ons aller Korpsblad zo enkele dingen opgemerkt, geen stijlbloempjes, maar taalbrandnetels, en heel gemene ook! Volgens ons Korpsblad zou Albert Schweitzer gezegd hebben: „Ik heb noch zoveel te doen”. Dat heeft 'ie ook gezegd. Maar het Duitse woord „noch” was keurig vertaald in „nog”. Doch de corrector heeft gedacht „wat dan noch, ik doe het tog”. Dat zodoende . . . . . En een maand later las ik in datzelfde Korpsblad: „Nederland verknald op oudejaarsavond voor twee miljoen gulden vuurwerk”. En daarmee was de hele kop verknald, want Nederland verknalt, nietwaar? En wat Nederland dan wel verknalt, vraagt ge? Nou ja, wat geeft het, in Elten heeft men mij ook al verteld, dat de Nederlanders niet kunnen gringeren. MOMUS

Reorganisatie Verkeersgroepen

vervolg van pag. 8

In de komende twee maanden zal het nieuwe surveillancesysteem ook worden ingevoerd in de gehele provincie Zuid Holland, in Noord Holland bezuiden het Noordzeekanaal en in Gelderland bewesten de Gelderse IJssel. Dan wordt er op dertien trajecten gesurveilleerd van 's morgens zeven tot 's avonds twaalf uur. Dat betekent 220 surveillancesuren of 13.000 trajectkilometers. In dezelfde gebieden draaien dan continue eenentwintig Technische Patrouille Wagens en daarnaast is er uiteraard nog sprake van surveillance met onopvallend materieel.

Met dit alles is de reorganisatie van de verkeersgroepen reeds zover gevorderd, dat het Korps Rijkspolitie, meegerekend nog de leden van de landdienst, die overal beschikbaar zijn, in grote delen van het land tegen iedere situatie is opgewassen.

VRIENDELIJK VERZOEK

Om onnodige administratie- en incassokosten te voorkomen worden de abonnees die nog niet hun abonnementsgeld overmaakten, vriendelijk verzocht dit alsnog **vóór 15 maart** a.s. te doen op postrekening no. **83 31 11**, t.n.v.

Schaafsma & Brouwer
te Dokkum

onder vermelding van groep
of onderdeel.

PERSONALIA

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

P. Verschoor, wmr., van Bergen-Binnen naar Den Oever, 20-1-'60;
Per 1-2-'60: H. Dontje, adj., van Amsterdam naar Groningen (Verk.groep) res. Groningen; J. H. Hovestad, wmr. 1e kl., van Vreeswijk naar Utrecht (Park. Groep); P. v. d. Jagt, wmr. 1e kl., van Wervershoof naar Blokker; B. T. Stroosnijder, wmr., van Diemerbrug naar Uithoorn; N. G. v. Varik, owmr., van Leersum naar Ruinerwold (ressort Groningen); O. v. d. Velde, owmr., van Bennebroek naar Haarlem (Park. Groep).

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-1-'60: D. L. Bravenboer, wmr., van Noordwijkerhout naar Europort; M. Imanse, wmr. 1e kl., van Schoorewoerd naar Woudenberg (ressort Amsterdam); W. P. de Visser, owmr., van Hoek naar Sas van Gent; J. C. Chr. Beuzenberg, wmr. 1e kl., van Sluis naar Hoek; A. Damme, wmr., van Nw. Beijerland naar Oud-Beijerland; L. v. d. Kruit, wmr. 1e kl., van Oud-Beijerland naar Rozenburg; J. J. Soeters, wmr. 1e kl., van Rozenburg naar Europort; P. Verhoek, wmr. 1e kl., van Rozenburg naar Europort; J. D. v. d. Werf, wmr., van Ben. Hardinxveld-Giessendam naar Nw. Beijerland; D. Tigchelaar, adj., van Zoeterwoude naar Hazerswoude; W. Redert, wmr. 1e kl., van Molenaarsgraaf naar Wijn-gaarden.
Per 8-1-'60: S. Spruijt, wmr. 1e kl., van Hillegom naar Vianen; N. Need, wmr. 1e kl., van Vianen naar Schoonrewoerd.
Per 15-1-'60: H. C. J. F. van Drumpt, owmr., van 's-Gravenhage n. Arnhem.
Per 18-1-'60: M. J. de Kok, wmr. 1e kl., van Schipluiden naar Stompwijk; J. de Vries, wmr. 1e kl., van Goede-reede naar Zwartewaal.
Per 25-1-'60: Chr. v. d. Linden, wmr. 1e kl., v. Ooltgensplaat naar Schipluiden.
Per 1-2-'60: G. M. Koning, wmr., van Rijsburg naar Stiens (ressort Groningen); J. Boerma, owmr., van Bleiswijk naar Bennebroek (ressort Amsterdam); W. A. J. van den Wijngaard, owmr., van Dordrecht naar 's-Gravenhage.

RESSORT ARNHEM

Per 29-12-'59: R. P. S. M. Bource, owmr. van Rekken naar Zelhem.
Per 30-12-'59: G. J. H. Weideman, owmr., van Zelhem naar Rekken.
Per 1-1-'60: W. Boelijnk, wmr. 1e kl., van Zevenaar naar Andelst; A. J. v. d.

Pol, wmr., van Vierhouten naar Elspeet; N. Hager, wmr. 1e kl., van Vierhouten naar Elspeet; H. J. Smit, wmr. 1e kl., van Elburg naar Roggebotsluis; J. Kroeskop, wmr. 1e kl., van Emmeloord naar Tollebeek; C. E. v. d. Dikkenberg, wmr. 1e kl., van Herxen naar Wijhe; A. J. de Haan, owmr., van Nederasselt naar Overasselt.
Per 4-1-'60: W. Duinkerken, wmr. 1e kl., van Parketgroep Zwolle naar Oldemarkt; J. J. Drenth, wmr. 1e kl., van Oldemarkt naar Parketgr. Zwolle; J. Buysman, owmr., van Scherpenzeel naar Elspeet.
Per 6-1-'60: C. Reedijk, owmr., van Ernst naar Scherpenzeel; G. Gerrits, wmr., van Ommen naar Genemuiden.
Per 7-1-'60: J. van 't Zand, wmr. 1e kl., van Genemuiden naar Ommen.
Per 8-1-'60: G. Hekman, wmr. 1e kl., van Teuge naar Ernst; J. A. Vermeulen, wmr., van Wezep naar Parketgr. Zutphen.
Per 11-1-'60: K. J. Lassche, wmr. 1e kl., van Epe naar Teuge.
Per 15-1-'60: J. Teske, wmr. 1e kl., van Maurik naar Soestdijk (ress. Amsterdam); R. Mateman, wmr. 1e kl., van Ruurlo naar Soestdijk (ress. Amsterdam); F. J. Hopster, owmr., van Techn. rech. Arnhem naar Parketgr. Arnhem; H. de Jonge, wmr. 1e kl., van Lochem naar Giethoorn; A. H. Numan, wmr., van Doornspijk naar 't Harde.
Per 16-1-'60: H. Stens, wmr. 1e kl., van Lobith-Tolkamer naar Balkbrug; H. B. Smits, wmr. 1e kl., van Balkbrug naar Blokzijl.
Per 18-1-'60: J. W. Peterse, wmr. 1e kl., van Emmeloord naar Parketgr. Arnhem; H. Huisman, wmr. 1e kl., van Herxen naar Emmeloord.
Per 20-1-'60: J. Jansma, wmr. 1e kl., van Wesepe naar Olst.
Per 29-1-'60: J. A. v. d. Wijk, owmr., van Giethoorn naar Tuk; B. J. Lamers, wmr. 1e kl., van Olst naar Kuinre en Blankenham; C. P. Driesprong, wmr. 1e kl., van Kuinre en Blankenham naar Ommen.
Per 1-2-'60: J. Pasman, wmr. 1e kl., van Nunspeet naar Voorst; E. L. Eker, wmr. 1e kl., van Berkum naar Parketgroep Zwolle; J. Hoogvliet, wmr. 1e kl., van Ruurlo naar Grave (ressort 's-Hertogenbosch).
Per 3-2-'60: W. A. Ketelaar, wmr. 1e kl., van Ulft naar Gendringen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 29-12-'59: Th. Hubbers, owmr., van Stein naar Schaesberg.
Per 1-1-'60: P. J. v. d. Steen, wmr. 1e kl., van Ravenstein naar Herpen; C. Huismans, wmr. 1e kl., van Dussen

naar Hank; M. Wildschut, wmr., van Dussen naar Hank.
Per 4-1-'60: A. W. J. Leenen, wmr. 1e kl., van Grave naar Posterholt; G. A. M. Velders, wmr., v. Horn naar Grave; P. Frieling, wmr., van Ravenstein naar Herpen; A. Jansen, wmr., van Echt naar Horn; J. A. J. Seegers, wmr. 1e kl., van Melick naar Wessem; W. B. P. Lamers, wmr., van Wessem naar Herkenbosch.
Per 7-1-'60: F. M. Roostenberg, wmr. van Kaatsheuvel naar Rijen.
Per 11-1-'60: J. D. Miedema, wmr., van Rosmalen naar Sexbierum (ress. Groningen).
Per 15-1-'60: C. van Dipten, wmr. 1e kl., van Ulvenhout naar Breda (Parketgr.); B. de Waard, wmr. 1e kl., van Goirle naar Vlijmen; B. S. Bruijn, wmr. van St. Michielsgestel naar Ravenstein; P. J. Nolten, adj., van Baarle-Nassau naar Dongen; J. Lambregts, wmr. 1e kl., van Zevenbergen naar Langeweg; J. A. Hermans, wmr. 1e kl., van Rucphen naar Schijf.
Per 1-2-'60: F. v. d. Werf, wmr. 1e kl., van Rijen naar Wervershoof (ressort Amsterdam); F. A. Willems, wmr. 1e kl., van Dongen naar Goirle; H. Holt, wmr. van Grave naar Ruurlo (ressort Arnhem).

RESSORT GRONINGEN

Per 1-1-'60: J. J. Engelkes, wmr. 1e kl., van 't Zandt naar Zuidwolde.
Per 15-1-'60: H. van Dijk, owmr., van Hoogkerk naar Nieuwolda; N. van Guldener, owmr., van Gieten naar Diever.
Per 1-2-'60: H. van Aalderen, owmr., van Berger naar Zwolle (parketgr.); S. Proce, wmr. 1e kl., van Kollum naar Ee.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 19-1-'60: H. Kip, wmr. 1e kl., van Delfzijl (Gr. Groningen) naar Harlingen (Gr. Leeuwarden).
Per 1-2-'60: H. J. Maasbach, wmr. 1e kl., van Tiel (Gr. Nijmegen) naar Enkhuizen (Gr. Enkhuizen); D. Visser, wmr. 1e kl., van Enkhuizen (Gr. Enkhuizen) naar Tiel (Gr. Nijmegen); H. Heidekamp, wmr. 1e kl., van Terneuzen (Gr. Wemeldinge) naar 's-Gravenhage (Parketgroep).

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-2-'60: Owmr. J. Boerma, tot groepscommandant, Bennebroek.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-1-'60: Adj. J. Ranselaar, tot districts-adjudant, 's-Gravenhage.
Per 1-2-'60: Owmr. W. A. J. v. d. Wijngaard, tot chef de bureau (T.I. 's-Gravenhage), 's-Gravenhage.

RESSORT ARNHEM

Per 1-1-'60: Adj. S. W. de Heer, tot groepscommandant, Zetten; Wmr. 1e kl. J. Stuit, tot Districts-Rechercheur, Zwolle.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-1-'60: Adj. P. J. Nolten, tot groepscommandant, Dongen.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-1-'60: Owmr. H. van Dijk, tot groepscommandant, Nieuwolda; Owmr. N. van Guldener, tot groepscommandant, Diever.
Per 1-2-'60: Adj. H. Dontje, tot groepscommandant, Groningen (Verk.groep); Owmr. N. G. van Varik, tot groepscommandant, Ruinerwold.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:
A. Jonkman, Koog a. d. Zaan, 1-1-'60;
P. Lujendijk, Amsterdam, 1-2-'60.

OVERLEDEN PERSONEEL

Adjutant
D. Penninkhof
Hoogwoud
30-1-1960
ressort Amsterdam

Wmr. 1e kl.
J. van Dintere
Leuth
2-2-1960
ressort Arnhem

Wmr. 1e kl.
I. Offringa
Borger
17-1-1960

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'60: S.J. Borger, Schalkwijk en Tull en 't Waal.
Per 1-2-'60: P. van Beekum, Wormer; Th. F. Harkema, Kleine Sluis; N. van Tuijl, Utrecht; C. Zwaan, Bilthoven.

RESSORT 's-GRAVENHAGE**tot adjudant:**

D. Tichelaar, Hazerswoude, 1-1-'60.

tot opperwachtmeester:

Per 1-2-'60: J. v. d. Heide, 's-Gravenhage; A. Zeldenrust, Clinge.

tot wachtmeester 1e kl.:

A. Brinkman, Melissant, 1-2-'60.

tot wachtmeester:

B. Lolkema, Rijnsburg, 1-1-'60; J. J. Soeterbroek, Sassenheim, 1-1-'60; C. J. de Koning, Aardenburg, 2-1-'60; A. v. d. Bos, Ben. Hardinxveld-Giessendam, 2-1-'60; D. J. de Klerck, Pijnacker, 4-1-'60; B. Kreft, Zoetermeer, 5-1-'60; H. Oost, Hillegom, 7-1-'60; M. Quist, Wateringen, 7-1-'60; E. Graveland, Rozenburg, 7-1-'60; H. P. Kater, Waddinxveen, 8-1-'60; C. Chr. M. Jehee, Noordwijkerhout, 9-1-'60; L. Vrieling, Barendrecht, 9-1-'60; C. P. Boer, Hellevoetsluis, 10-1-'60; J. Heinen, Oudewater, 10-1-'60; H. W. v. Gijn, Europoort, 14-1-'60; M. C. Hoek, Zierikzee, 16-1-'60; A. v. d. Graaf, Nieuwkoop, 17-1-'60; A. Jalving, Voorschoten, 17-1-'60.

RESSORT ARNHEM**tot adjudant:**

G. A. Tönies, Doetinchem, 1-1-'60.

tot opperwachtmeester:

Per 1-2-'60: J. Baarsen, Borculo; A. F. Jager, Vroomshoop; W. Boeijink, Andelst; P. G. Roos, Beek.

tot wachtmeester 1e kl.:

G. J. Thissen, Horssen, 1-1-'60.

tot wachtmeester:

J. Halma, Berkum, 1-1-'60; B. van der Hoek, Zevenaar, 2-1-'60; D. van Dorp, Malden, 2-1-'60; J. L. van Kampen, Hengelo, 2-1-'60; G. J. Regelink, Hattem, 3-1-'60; T. J. Karrenbeld, Twello, 5-1-'60; J. A. Wendrich, Brummen, 6-1-'60; J. Haarman, Lobith-Tolkamer, 8-1-'60; B. H. Vijge, Denekamp, 8-1-'60; J. J. Nijdam, Wierden, 9-1-'60.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH**tot adjudant:**

M. J. van Denderen, Bergen (L), 1-1-'60.

tot opperwachtmeester:

Per 1-2-'60: P. M. v. Es, Grubbenvorst; S. A. Mostert, Terheijden; H. M. v. Ark, Roermond; A. J. van Loon, Bochtoltz; A. Gootjes, Mechelen; J. de Waal, Oirsbeek.

tot wachtmeester:

A. F. de Schepper, Ulvenhout, 7-1-'60; J. B. Diender, Rijen, 10-1-'60; G. B. Bosink, Horst, 11-1-'60; J. Nauta, Sprang-Capelle, 13-1-'60; H. Versteegen, Vlijmen, 15-1-'60.

RESSORT GRONINGEN**tot adjudant:**

C. Blouw, Bedum, 1-2-'60.

tot opperwachtmeester:

F. van Limbergen, Aduard, 11-12-'59; K. Stoel, Nieuweroord, 1-2-'60; J. A. Tammenga, Zweeloo, 1-2-'60.

tot wachtmeester:

J. Knevelbaard, Uithuizen, 14-12-'59; A. G. van Engelenhoven, Nw. Schoonebeek, 4-1-'60.

RIJKSPOLITIE TE WATER**tot wachtmeester 1e kl.:**

M. Smeltekop, Delfzijl, 1-11-'59; D. R. Koning, Amsterdam, 1-1-'60.

In dienst getreden**RESSORT 's-GRAVENHAGE**

A. Ulrich, wmr. 1e kl., 's-Gravenhage (Staf T.I.), 1-2-'60.

RESSORT ARNHEM

Mej. C. A. Lammers, typiste A, Arnhem, 1-2-'60.

RESSORT GRONINGEN

J. Sevinga, wmr. 1e kl., Leeuwarden, 1-2-'60.

Ambtsjubilea

Adjutant
G. v. d. Zanden
's-Gravenhae
ress. 's-Gravenhage
40 jaar op 20-1-1960

Wmr. 1e kl.
L. C. Segaar
Zevenhuizen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 16-1-1960

Owmr. M. Venne
Wateringen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 21-1-1960

Owmr.
G. J. Versluis
Doorn
ressort Amsterdam
25 jaar op 16-1-1960

Wmr. 1e kl.
L. v. d. Woude
Alkmaar
ressort Amsterdam
25 jaar op 24-1-1960

Wmr. 1e kl.
J. M. Thissen
Eijgelshoven
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 24-1-1960

Wmr. 1e kl.
R. J. A. Siegers
Buchten
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 24-1-1960

Owmr.
D. van Barneveld
Werkendam
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-2-1960

Owmr.
W. H. J. Meuwissen
Simpelveld
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 8-2-1960

Owmr.
C. J. Duivenvoorden
Hoog-Soeren
ressort Arnhem
25 jaar op 1-2-1960

Owmr.
A. de Roode
Westerbork
ressort Groningen
25 jaar op 30-1-1960

Owmr.
A. P. de Graaf
Nigtevecht
Rijkspol. te Water
25 jaar op 21-1-1960

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

F. G. Klinkum, adspirant der Rijkspolitie, Arnhem (Opleidingsschool v.h. Korps Rijkspolitie), 1-1-'60.

De dienst verlaten**RESSORT AMSTERDAM**

B. Douwstra, adj., Soestdijk, 1-10-'59; A. Verboon, arb. contr., Amsterdam, 25-1-'60.

Per 1-2-'60: J. Braad, wmr., Krommenie; H. Oudejans, wmr. 1e kl., Den Oever; H. Pijpker, wmr., Vinkeveen en Waverv.; C. P. Reij, adj., Utrecht.

RESSORT ARNHEM

Per 1-2-'60: G. H. de Pas, wmr. 1e kl., Blokzijl; mej. G. H. te Pas, typiste A, Arnhem.

Per 1-2-'60: J. Renes, owmr., Arnhem; Th. H. Schuurman, owmr., Tuk; J. de Vries, wmr. 1e kl., Zaltbommel; H. H. v. Bommel, wmr. 1e kl., Zieuwent; P. Mannens, wmr., 's Heerenberg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-2-'60: A. C. Vissers, adj., Eindhoven; R. H. H. Rutten, wmr. 1e kl., Montfort.

RESSORT GRONINGEN

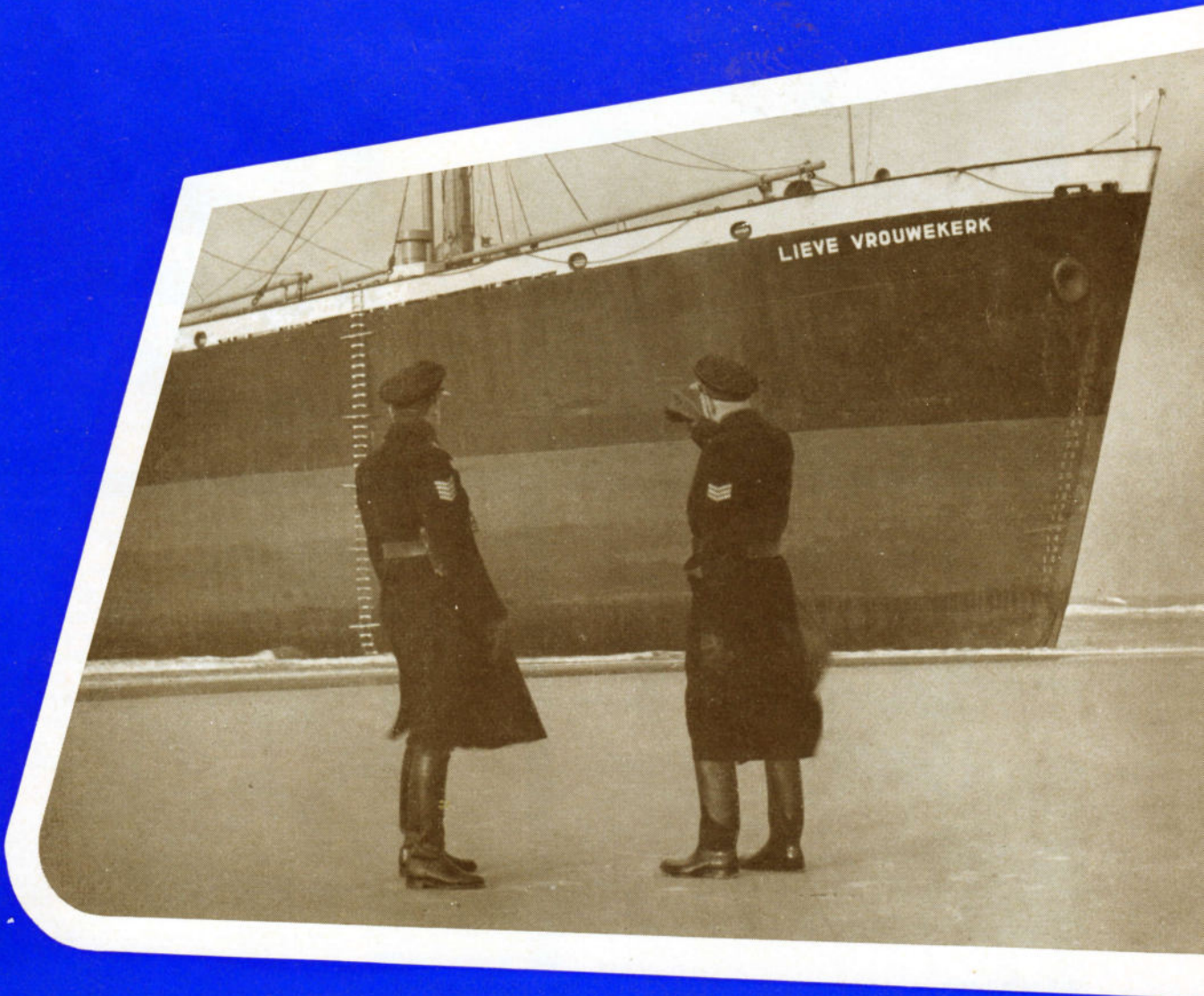
Per 1-2-'60: H. Spa, adj., Ruinerwold; H. A. Brouwer, adj., Groningen; J. Derks, wmr. 1e kl., Westergeest.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-2-'60: J. C. Stiekema, adspirant, Arnhem.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

1e JAARGANG No. 8 - APRIL 1960

Leden groep Texel langs afbrokkelend duin naar gestrande kotter

Stormperiode bewees weer belang van goede verbindingen

door adjudant J. GULMANS te Den Burg

Terwijl de storm de kust van Nederland beukte, werd in het bureau van de rijkspolitie te Den Burg op Texel het bericht ontvangen, dat de Helderse kotter H.D. 79 was gestrand bij strandpaal 17. Kort daarna vertrok op die zondagochtend een patrouille met het doel de kustwacht te helpen de bemanning van boord te halen. Zwarte rollers stormden schuimend op de duinvoet af en de mens stond tegenover krachten, sterker dan hijzelf, krachten, die het water opzweepten en opstuwden tot op de havenkaden van Oude-schild.

Dat was het begin van een dramatische ontwikkeling van deze stranding. Nog voordat de patrouille paal 17 had bereikt, verloor een man van het personeel van het Bergingsbedrijf Doeksen van Terschelling het leven. Van de sloepboot „Stortemelk” werd een sloep gestreken om een verbinding met het gestrande schip tot stand te brengen. De operatie slaagde totdat de sloep terug was bij de Stortemelk en er nog twee mannen moesten overspringen. De sloep werd weggeslagen en sloeg om. Een man werd opgepikt, de tweede, die met zijn kleding verward zat in de schroef, verdronk in het bijzijn van de andere bemanningsleden terwijl de reddingboot Prins Hendrik naderde. In de volle branding bij windkracht 9 of 10, werd van de reddingboot een sloep gestreken waarmee drie redders verbinding maakten met de verongelukte boot. Tot hun nek in het water, brachten zij de tros op het strand en met vereende krachten werd de sloep geborgen, zonder het slachtoffer.

Taaie schipper

De schipper van de gestrande H.D. 79 bleef aan boord, de wind bleef sterk. De volgende nacht werd echter via radio Scheveningen een noodbericht ontvangen van de gestrande kotter, dat aan boord brand was uitgebroken. Opnieuw rukte een patrouille uit naar paal 17 op een tijdstip dat de wind weer

aanwakkerde. Gelukkig was het laag water en ondanks de voorspelde hoogwaterverwachting, kon de patrouille langs het strand het schip bereiken, samen met de brandweer. Politie en brandweer werden door de branding aan boord gehesen. Daar werd een half bewusteloze schipper aangetroffen, die niet meer in staat kon worden gebracht beslissingen te nemen. Politie en brandweer namen het initiatief over en trachtten met behulp van de aanwezige baby-spuut en zeewater de brand in de bemanningsverblijven te blussen. Dit lukte wonderwel, maar vraag niet wat de brandweermensen aan moed en energie hebben moeten opbrengen om met de meest primitieve middelen deze brand te bedwingen. Na de blussing was het hoog tijd het materiaal uit de branding weg te halen en bovenal het schip te verlaten. Voor het laatst werd nog even de verbinding nagekeken van het schip met het strand, enkel een lijn van het whippertoestel, waarlangs de schipper in uiterste nood het schip kan verlaten. Ons voorstel om voor de opnieuw naderende depressie van boord te gaan of zich af te laten lossen, had geen effect. Wij verlieten opnieuw het rampschip met de gedachte: „Wij komen nog wel terug”. Dat duurde tot drie en een halve dag na de stranding, toen de wind opnieuw tot orkaankracht was aangewakkerd.

Vergeefse patrouille

Radio Scheveningen gaf een bericht door, dat de schipper van

RIJKSPOLITIE BIJ STORMWEER

De eerste maanden van het jaar (en de laatste) leveren een grote kans op stormweer, op hoog water langs de kust en op schepen, die stranden. Dit jaar is dat weer gebleken. Langs de gehele kust ontstond een belangrijke verhoging. Grote happen duin werden door de zee weggegreten. Op Texel en Terschelling stroomde het zeewater op de kaden en op Texel en Vlieland liepen schepen op het strand, waarmee niet slechts de Koninklijke Noord- en Zuid-Hollandse Reddingmaatschappij en het Bergingsbedrijf Doeksen van Terschelling te maken kregen, maar ook het personeel van het Korps Rijkspolitie. Over deze strandingen en de activiteiten van leden van het Korps Rijkspolitie bij stormweer, leest u op deze pagina's, compleet met de lering, die uit deze stormperiode valt te trekken en die een en ander van groot belang maakt.

de H.D. zijn schip wilde verlaten. Reddingscommissie en rijkspolitie begaven zich voor de derde maal naar het rampschip. Het schip scheen nu hopeloos verloren. Langs het strand kon het niet worden bereikt. Door de duinen zwoegend, naderde de reddingsexpeditie de uiterste duinrichel. Voor hun ogen zagen de leden meters duin in zee verdwijnen en zij moesten in de eerste plaats op eigen veiligheid letten. De aanwezigheid van mensen op de duintoppen stelde de schipper opnieuw gerust en hij liet Scheveningen radio weten, dat hij toch maar weer wilde blijven.

Het was een dramatisch ogenblik toen met mankracht werd geprobeerd de verongelukte schipper van de achtergrond de gestrande H.D. 79.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Zo zag het haventerrein van Oudeschild er uit op het hoogtepunt van de storm.

De mannen van de kustwacht bleven op hun post. De politie rukte voorlopig weer in, maar bij aankomst op het bureau wachtten nieuwe onheilstijdin- gen. Inmiddels had de Directie van Rijkswaterstaat de beperkte dijkwacht ingesteld, in verband met de aanhoudende Noordwest- storm en verhoogde water- standen tot twee meter. Het ge- meentehuis werd hoofdkwartier van Texel. Vandaar uit werd alles geregeld en bleef men van minuut tot minuut op de hoogte van het stijgen van het water rond het eiland. Het haventer- rein werd geblokkeerd, de veer- boot was gedwongen binnen te blijven. Mannen zwierven langs de zwakke dijken. Politie- man- nen onderhielden de verbinding- en tussen hoofdkwartier en vi- tale posten langs de kust. Iedereen voelde het gevaar, waarin eilandbewoners verke- ren wanneer de storm het water opzweept, wanneer duinen tot een breedte van tien en zelfs tot 25 meter wegslaan en de dijken trillen.

Die avond verzochten vertegen- woordigers van Weismuller — die de gestrande kotter zou ber- gen — een verbinding tot stand te brengen tussen de gezag- voerder van de sleepboot Hec- tor en de schipper van de ge- strande kotter. In de woning van de groepscommandant klonk enkele minuten later via de noodgolf de stem van de kotter-

De reddingboot Prins Hendrik in de volle branding. Op de voor- grond de verongelukte sloep.

(foto's:
Helderse Courant)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

schipper, die de sleepbootkapi- tein liet weten, dat hij er niet aan dacht zijn schip te verlaten.

Ook andere schepen

Diezelfde noodgolf verschaftte ook het bericht van H.M. fregat Roermond, dat bij het lichtschip Texel in moeilijkheden zat en van de „Lieve Vrouwekerk”, die strandde op de Vliehors zonder dat iemand er iets aan kon doen. Wij vertrokken naar de vuur- toren en zagen het schip nog eenmaal draaien, toen zat het muurvast. Bij thuiskomst von- den wij het wachtende bestuur van de reddingscommissie, dat assistentie kwam verzoeken om de schipper van de H.D. 79 zo no- dig met geweld van boord te halen. Maar, bleef de kapitein van de Flying Enterprise ook niet tot het uiterste op zijn schip? Zo heeft de Helderse schipper tenslotte zonder dwang zijn schip verlaten op de avond van dezelfde dag, toen de storm begon te luwen.

Lering

Daarmee en met de berging van de kotter kort daarna, zou dit stormachtige artikel uit zijn, ware het niet dat ook deze stormperiode tot enkele conclusies leidt. In de eerste plaats leert ook deze storm dat de cri- tiek ten aanzien van slechte dij- ken en andere waterkeringen niet ongegrond is.

Voor wat betreft de rijkspolitie- assistentie bleek juist nu het ontbreken van een goede ver- binding met de centraalpost. Wanneer de patrouillewagen eenmaal onderweg was ontbrak het contact en ging dikwijls kostbare tijd verloren tijdens een rit terug naar de bewoonde wereld voor het inroepen van assistentie. Noodberichten moes- ten thuis door derden worden afgeluisterd, maar konden al evenmin worden doorgegeven en bleven liggen als nieuwe ver- rassingen omtrent hetgeen zich op zee afspeelde, de zee, die onze erfvijand is en steeds weer onaangename surprises voor de mens in petto blijkt te hebben.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijk- heid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen

Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te 's-Gravenhage

Adjudant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klas

E. de Heus te Ulsteraten-L.

Res.-adjudant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Laan van Eik en Duinen 178
's-Gravenhage - Tel. 0 70 - 360145

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekku 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Illustrator: Wmr. 1e kl. L. J. Kiewiet

Uitgave

Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

1e JAARGANG

No. 8 — April 1960

VERSCIJNT 1 x PER MAAND

★

INHOUD o.a.:

Rijkspolitie bij stormweer
Gestrand Libertyschip op Vlieland
Reservist redt chauffeur het leven
Pasen in Geraardsbergen
Onze gast
Administratiecursus
Londen
Korpsblad op T.V.-scherm
Knipperlicht
Examens voor reservisten
Voor Moeder en Kind
Wereldgebeuren
Personalia

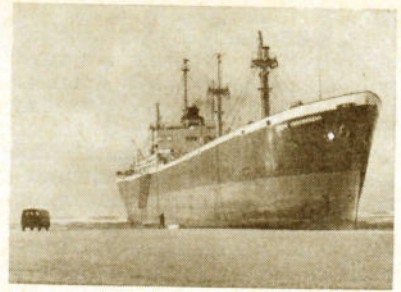
Foto omslag:

Opperwachtmeester B. Reitsma en wachtmeester 1e kl. T. Prins van de post Vlieland, trokken in de afge- lopen weken vele kilometers langs het strand om een vreemde bezoeker aan het eiland te zien: De Lieve Vrouwenkerk (7254 brutoregisterton) die aan de grond liep op de Vliehors.

(Foto: S. Dijkstra, Vlieland)

Gestrand Libertyschip was vreemde gast op Vlieland

Ruim vijf weken zat het 7254 ton metende Libertyschip Lieve Vrouwekerk op de Vliehors, de uitgestrekte zandplaat aan de westpunt van Vlieland. Het schip, dat zonder lading onderweg was van Hamburg naar Antwerpen werd enkele dagen na de stranding van de Helderse Kotter A.D. 79, onafwendbaar door wind en golven naar de Eierlandse gronden gestuwd, maar strandde tenslotte op de Vliehors, die door storm en vloed geheel was overstroomd. De volgende dag konden de bemanningsleden zonder meer met droge voeten op het strand komen, zo hoog zat de Lieve Vrouwekerk als een enorme kolos aan de grond. Pas ruim vijf weken later slaagden de sleepboten Holland, Stortemelk en Doggersbank van het bergingsbedrijf Doeksen van Terschelling er in, de Lieve Vrouwekerk vlot te slepen.

Vijf weken leefde een deel van de bemanning op dit schip met iedere dag hetzelfde panorama om zich heen: de zandplaat en de branding, in de verte de vuurtoren van Texel en achter het achterschip de zee, waarop aan de horizon de schepen te zien waren, die door de E.T.-route benoorden de Waddeneilanden voeren. „Er is hier niet veel te navigeren” zei kapitein B. van Oosten op de brug, waar andere bemanningsleden als gekooide leeuwen heen en weer liepen. „Een schip is als een vrouw, het houdt je 24 uur per dag bezig”, meende de hoofdmachinist A. Jellema. „Als we vlot zijn geef ik een slokje weg”, verklaarde eerste stuurman J. C. de Booy. En in de kombuis hoopte hofmeester G. Korevaar, dat er iedere dag bij laag water proviand aan boord gebracht kon worden.

Nee, Opper Reitsma en Wachtmeester 1e kl. Prins hadden niets met de Lieve Vrouwekerk te doen. Ze zijn wel 18 kilometer ver naar de Vliehors gegaan omdat men nooit kan weten. Zij hebben wel omhoog gekeken tegen de onaandoenlijke boeg van die wel zeer vreemde bezoeker aan hun eiland, maar dat was alles.

Toen zeven jaar geleden de Zweedse Virgo op de Vliehors strandde, was opperwachtmeester Reitsma er ook al bij. Niet ver van dat schip was de Duitse tanker Oder ondergegaan en in tweeën gebroken en die gaf werk.

Dieven

Van Texel kwam het bericht door, dat er met een boot goederen van het achterschip van de Oder gehaald waren. Enfin, de post Vlieland achterhaalde de dief en nam een radiotoestel, kleden en gouden ringen in beslag.

„Wanneer er een buitenlands schip strandt, stelt de rijkspolitie hier een eerste onderzoek in en waarschuwt de Koninklijke Marechaussee. Maar verder leveren gestrande schepen weinig werk op”, zo vertelde opperwachtmeester Reitsma. Het wordt anders, wanneer de scheepslanding aanspoelt.

En jutters

Jutters zijn vrije eilanders. Hun theorie is, dat alles wat aan-

Straks meer werk met 30.000 andere gasten . . .

Maar, de heren van het Korps Rijkspolitie op Vlieland, de opperwachtmeester B. Reitsma en de wachtmeester 1e kl. T. Prins hadden geen werk van die kolos op het strand. In het dorp ging het leven in de winterse regelmaat. De veerboot Vlieland met schipper G. van Keulen aan het roer kwam met de vlag halfstok aan de steiger. Want met die boot kwam Maaïke Visser thuis voor haar laatste tocht door de stille dorpsstraat, een tocht waar opperwachtmeester Reitsma bij was, omdat bij begrafenissen op Vlieland de baar gedragen wordt en de bezoekers lopend volgen. Daarom wordt dan het verkeer stilgelegd. Dat gaat zo op Vlieland.

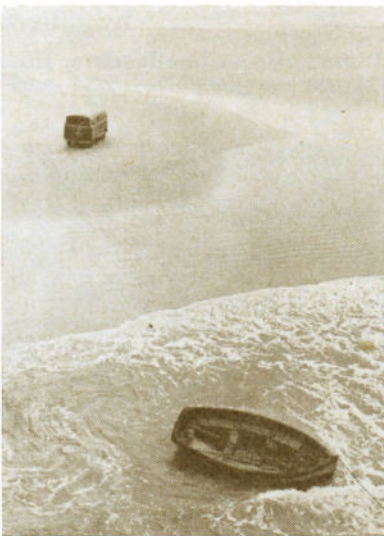
WWW.RIJKSPOLITIE.ORG
Jutters zijn vrije eilanders. „Wat aanspoelt is voor de jutters”, zeggen ze. Maar . . .

spoelt van de jutters is, de wet zegt, dat eigenlijk alles naar de strandvonderij gebracht moet worden en de praktijk komt er op neer, dat de jutter gebruikt hout mag houden. Maar als er een deklust hout aanspoelt, dan moet dat naar de strandvonderij. Na de openbare verkoping van de aangebrachte goederen krijgt de aanbrenger op Vlieland de helft van de opbrengst van rondhout en een derde van wat andere zaken opbrengen.

Maar van de Vrouwekerk spoelde ook niets aan en langs het strand was alleen gebruikt hout te juten.

Zo bleven zoals altijd in de winter vooral de jacht en het toezicht bij militaire objecten, het sluitingsuur na feestavonden de aandacht van de tweemanspost Vlieland opeisen. Binnenkort in de broedtijd is er weer het toezicht bij militaire objecten, het dan, dan barst het toeristenseizoen weer los, waarin er soms ondanks versterking, dikwijls zelfs geen tijd overblijft om de krant te lezen.

Nu heeft opperwachtmeester Reitsma wel tijd om nogeens te denken aan de tijd waarin hij commandant was van de afdeling recherche van de M.P. in Tandjong Priok en zich bezig hield met de grote D.K.G.-verduisteringen. „Toen heb ik meer zaken gehad dan verder in m'n hele leven”, zegt hij. En wachtmeester 1e kl. Prins heeft nu wel tijd om zich zijn diensttijd bij de Verkeersgroep Leeuwarden te herinneren. Maar straks, als de Vrouwekerk ergens ver weg op een van de zeven zeeën koerst, dan is zelfs dit schip vergeten, want dan krijgt Vlieland meer dan 30.000 vreemde bezoekers....

Soms kwam de vloed zo snel op, dat de proviandbrengers onverrichter zake moesten terugkeren.

Drents reservist redt chauffeur het leven

door adjudant M. P. VAN DAM te Odoorn

Zo uit bed in ijsskoude vaart

De reservist H. de Bruin in het Drentse Valthermond is enkele weken geleden op een snijdend koude zondagmorgen zo uit zijn bed in het Noorderdiep gesprongen, om de chauffeur van een te water gereden Volkswagenbusje het leven te redden, hetgeen dank zij zijn onversaagde doortastendheid is gelukt. Dit feit heeft niet nagelaten respect en bewondering te wekken, onder meer van burgemeester J. van Rooyen van Odoorn, die de reservist ter plaatse complimenteerde.

Eigenlijk was de reservist H. de Bruin van de groep Odoorn die zondagochtend nog lang niet van plan om op te staan. Hij werd echter opgeschrikt door een harde klap, gevolgd door een plons in het water van het Noorderdiep, dat bij zijn woning ligt in de nabijheid van een kruispunt.

In pyama

De reservist sprong onmiddellijk uit bed, opende de bevroren ramen en zag een blauw autobusje in het Noorderdiep drijven. Het voertuig zakte langzaam weg en de heer De Bruin begreep, dat spoedige hulp geboden was. Hij begaf zich resoluut, op blote voeten en gekleed in pyama door het slaapkamerraam naar buiten en sprong te water. In het busje vond hij de chauffeur, die achter het stuur bekneld zat, terwijl het water hem al tot de lippen stond. De Bruin ging op het busje liggen en wist door de kapotte voorruit het hoofd van de chauffeur boven water te houden totdat met andere te hulp toegesnelde redders, de bestuurder uit zijn benarde positie kon worden verlost.

Vastgevroren

Toen was de chauffeur gered, maar de reservist, die op het ijzeren dak van het busje was gaan staan, was met zijn voeten vastgevroren en kwam er derhalve niet zonder „velscheuren” af. Later, toen hij met warme koffie „op verhaal” kwam, heeft hij aangegeven, dat hij in pyama in

de vaart terecht was gekomen. Hij hoorde dat het busje met acht inzittenden op een personenauto was gebotst omdat niemand op deze pril le zondagochtend aan „zoiets” al voorrang dacht. De personenauto stond verkreukeld tegen een boom op de plaats van de aanrijding. Zeven passagiers werden uit het busje op straat geslingerd, zodat alleen de chauffeur overbleef voor redder De Bruin. Het was genoeg om aan de goede naam van de reservisten enige lauweren toe te voegen.

BEL-VRAAGSTUK...

Een patrouille van de Verkeersgroep ziet een schooljongen op zijn fiets rijden, terwijl hij het stuur niet vasthoudt. De verkeerswagen stopt en de achter het stuur zittende Oppervachtmeester zegt tegen de jongen: „Heb je misschien ook een fietssleutel bij je?”. De jongen antwoordt: „Nee meneer, maar wat wou U daar dan mee doen?”. De „Oppervachtmeester” zegt: „Heb je het stuur van je fiets halen, want dat heb je niet meer nodig”. De jongen kijkt de Oppervachtmeester ernstig aan en zegt: „Dat is ook zo meneer, maar waar moet ik dan met mijn beelden...”

VRAAG EN AANBOD

Aangeboden:

Te Terhorne, midden in het Friese merengebied, een ruime 4 pers.

KAMPEERWAGEN.

Ideaal voor vis- en watersportliefhebbers.

Huur per week f 45,-, juli/aug. f 55,-.

J. KORT - Terhorne - Tel. 0 5668-208

De advertenties (uitgezonderd leerboeken en uniform-kledingstukken) mogen ten hoogste 30 woorden omvatten, inclusief het adres van de inzender, en dienen met de administratiekosten van twee kwartjes (te voldoen in postzegels) voor de vijftiende van iedere maand te worden gezonden aan:

Uitgeverij Schaafsma en Brouwer
afd. adm. Korpsblad Rijkspolitie
Postbus 10 — Dokkum

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Met krakelingen en teertonvuur luidt Geraardsbergen de Paastijd in

Notabelen drinken wijn met spartelende visjes

door G. CARON, politiecommissaris te Geraardsbergen

In Geraardsbergen zijn weer de merkwaardige feesten van krakelingenworp en tonnekensbrand gehouden, feesten, die behoren tot de oude geplogenheden, waarin de totale bevolking deelneemt en waarbij duizenden krakelingen worden weggegooid, een teerton in brand gestoken en wijn wordt gedronken met levende, spartelende visjes erin. Met deze heidense feesten, die een christelijk tintje kregen, luidt Geraardsbergen ieder jaar de Paastijd in.

Even Geraardsbergen voorstellen: gemeente met de titel van stad, met ongeveer 10.000 inwoners — hoofdplaats van kanton — bespoeld door de Dender — knooppunt van wegen en

spoorwegen (Gent-La Louvière; Denleeuw-Ath) gelegen in de Zuid-oostelijke hoek der provincie Oost-Vlaanderen, meest levend van handel, als nijverheid de fabriek van allumetten en houtvezelplaten, een tweetal grote brouwerijen en kleinere bedrijven.

Geraardsbergen is niet alleen de stad van merkwaardige feesten. Het is ook de plaats, waar in de afgelopen oorlog, toen België al bevrijd was, de bevolking uit Nederlandse plaatsen als Vught, Dodewaard, Elst en Lent werd ondergebracht. Sommige Nederlanders zijn er gehuwd en bleven er wonen. Andere hebben het hart op andere wijze verloren: aan de 110 meter hoge Oudenberg met de vijver, die zelfs in de droogste zomer vol water staat, aan de sublieme vergezichten of: simpelweg aan de „mattetaarten”, die een specia-

. . . bedachtzame dronk . . .

liteit vormen van deze stad, die van zeer oude oorsprong is.

Levende vis in politiemaag?

De oorzaak van het bezoek, dat wij in dit Paasnummer brengen aan de stad Geraardsbergen in het Zuiden van de Belgische provincie Vlaanderen is zeer merkwaardig: „In Geraardsbergen drinken burgemeester en politie-autoriteiten op de eerste zondag van de vasten wijn met een levend visje erin”, zo werd ons verteld. Dat Geraardsbergen de Belgische hoofdstad toeristische concurrentie aandoet, door er ook een echt en onvervalst „Manneke Pis” op na te houden, dat wisten wij. Maar het visioen van politie-autoriteiten, die wellicht tot in de Paasdagen rusteloos door de stad dolen en slapeloos rondwentelen in hun bed, vanwege levende, spartelende visjes in hun maag, liet ons niet helemaal met rust.

Daaraan dankt de lezer bijgaand verhaal over het „Krakelingenfeest” en „Tonnekensbrand”, waarmee Geraardsbergen de Paastijd inluidt.

Dit verhaal werd voor het Korpsblad Rijkspolitie geschreven door politiecommissaris G. Caron, die ons er echter bij berichtte: „Spijtig genoeg wij zelf drinken niet . . .”

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Roerig verleden

Volgens de legende zou een edelman „Geeraard” genaamd, een versterkt kasteel hebben bewoond op het grondgebied van Geraardsbergen. Gezien Geraardsbergen ook een berg bezit, zou de naam voortvloeien uit de samenkoppeling der namen Geeraard en Berg. Geografisch ligt Geraardsbergen op de lijn der „Vlaamse Ardennen” en taalkundig op de taalgrens, in het Vlaamse gedeelte. Een vijftal kilometers verder is het Frans-talig gedeelte. Tijdens de middeleeuwen was het een grensstadje van het graafschap Vlaanderen, zodat het een ruimoerig verleden heeft. Dikwijls is het verbonden geweest in de strijd, met de stad Gent, maar ook dikwijls hebben de Gentenaars het stadje komen bezetten en plunderen.

Legende I

Hoe Geraardsbergen aan zijn merkwaardige feesten kwam, is niet helemaal zeker, behalve

Er is wel belangstelling voor de magische krakelingen op de Oudenberg.

voor wie de legenden geloven wil. Bij een belegering van de stad, gezegd wordt door Walter van Edingen, bestond er een groot gevaar voor hongersnood. De stadsoverheid besloot echter de vijand met list te verdrijven. Zij deden het laatste meel dat in de stad te vinden was, verbakken tot brood. Deze broden en de laatste gevangen vissen, werden over de muren geworpen. De vijand, dit ziende besloot hieruit dat er op verre na nog geen gevaar voor hongersnood in de stad was, gezien de bewoners hun teveel nog wegwerpen. De vijand werd moedeloos en brak het beleg op. Daaraan zou de krakelingeworp z'n bestaan danken, maar die krakelingen, die te Geraardsbergen „mastellen” worden genoemd, zijn kleine, ronde broodjes, zonder gist gebakken in de vorm van een ring en wijzen derhalve in de richting van oud heidendom.

En als de vlaggenoptocht op weg is naar de Oudenberg, is zelfs het stadhuis verlaten, want iedereen gaat mee.

8000 krakelingen

Nu bestaat het feest van krakelingen er in, dat al de maatschappijen van de stad, en de muziekkorpsen, vanuit de stad, in groep naar de 110 meter hoge Oudenberg gaan en voor het stadhuis voorbij trekken. Op het stadhuis staan korven krakelingen, waarachter de geestelijke en wereldlijke overheid. Beide groepen voegen zich bij de optocht. De manden krakelingen worden gedragen door gewone burgers of jongens. Er zijn gewoonlijk 6000 tot 8000 krakelingen. De stoet trekt nu onder luide muzieklonen naar de Oudenberg. Daar worden de krakelingen in de kapel binnengedragen en wordt door de E.H. Deken de litanie van O.L. Vrouwe gebeden. Daarna worden zij gedragen op het hoogste punt van de berg, onmiddellijk achter de kapel.

In het zicht van de toegestroomde menigte wordt aldaar eerst door de E.H. Deken en daarna door de burgemeester en andere overheidspersonen, gedronken uit een schaal waarin wijn met levende visjes. De regel is dat met de wijn een levend visje moet ingezogen worden. Het spartelen van die visjes bespat menig gelaat van drinker, en natuurlijk barst dan telkens een schaterlach uit de menigte. Wanneer allen hebben gedronken, werpt de E.H. Deken eerst een krakeling. Daarna volgt een ware explosie van vliegende krakelingen naar de menigte toe, die gulzig grabbelend vechtend en stotend, joelend en huilend, tracht een krakeling te vangen, te rapen of een ander te ontstelen.

Nadat alle krakelingen weggevoerd zijn, keert de stoet terug naar de stad, en ondertussen blijft er voor toeristen de mogelijkheid om ook eens een glaasje wijn met een levend visje te proeven, in een dronk die vroeger diende om rijke oogst en visvangst af te smeken.

Politie-overste drinkt niet

De politie-overste drinkt niet. Wellicht bestaat er een misverstand omdat in de wetgeving van België de burgemeester hoofd is van de gemeentelijke politie op administratief gebied. De politie-overste behoort niet tot overheden die volgens overlevering dienen te drinken.

Teerton . . . . .

's Avonds heeft dan het Tonnen-Brand plaats. Terug op de Oudenberg. Dit is een ton pek omgeven met stroo, die hoog op

een paal op de Oudenberg staat opgesteld. Wanneer de ton brandt, hebben volksdansen plaats door een volksdansen-groep van onze stad. Het vuur van de Oudenberg wordt door verschillende vuren in omgeving beantwoord.

Legende II

De legende van Tonneken brand heeft een gelijkaardige betekenis: namelijk dat in Geraardsbergen een ridder woonde, wiens twee broeders elk afzonderlijk in de omgeving eveneens in burchten leefden. Wanneer een der drie in nood kwam, hetzij door bezetting of belegering, of wanneer hij bijstand wenste van zijn broeders, ontstak deze op een hoogte een vuur, dat weldra door zijn broeders beantwoord werd ten teken dat zij met versterking afkwamen.

Nochtans mogen we aannemen, dat de feesten van krakelingen, vuren en wijn een vorm zijn

Dans rond het „teertonneken” voor de brand.

van de aloude heidense lentefeesten, waarbij aan de goden geofferd werd.

Volgens de volkslegenden worden aan de krakelingen zekere krachten toegeschreven: De landbouwers uit de omliggende gemeenten hangen de krakelingen in de stallen of geven ze te eten aan hun dieren, om deze te behoeden tegen ziekten of tegenslag. Anderzijds bestaat er een legende, die zegt dat het meisje dat in de vlucht een krakeling vangt, nog ditzelfde jaar een verloofde zal bekomen. En dat is de prettige kant van deze voorjaarsfeesten voor de meisjes van Geraardsbergen. Maar wat geschiedt er eigenlijk met de politie-overste, die een krakeling vangt in de vlucht?

OP VERZOEK NEDERLANDSE VERENIGING VOOR RECHTSPRAAK:

Ontwerp nieuwe verkeerswet met mogelijkheden voor streng en snel recht

VERKEERSREGELING IN KLEIN AANTAL KORTE BEPALINGEN

Ieder jaar verliezen in ons land meer dan 1500 personen het leven door verkeersongevallen en ieder jaar worden er ruim veertigduizend gewond. Het zijn ontstellende cijfers, waarachter een lawine van ideële en materiele schade in rampzalige omvang schuilgaat en die ten nauwste samenhangt met het vraagstuk van de verkeersveiligheid, dat meer actueel wordt naarmate de verkeersintensiteit toeneemt en daaraan gekoppeld het verkeerstoezicht en de verkeerswetgeving.

Snel en streng recht is het uitgangspunt in een nieuwe verkeerswetgeving, die mr. N. J. Polak, vice-president van het Gerechtshof te Leeuwarden, heeft samengesteld op verzoek van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak.

Meer bevoegdheden voor politie

Het is stellig geen nieuws, dat de Nederlandse Verkeerswetgeving al jaren op de helling moet en aangepast dient te worden aan de praktijk. In het afgelopen jaar is prof. mr. A. D. Belinfante, raadadviseur bij het departement van Justitie in opdracht van de regering reeds begonnen met een herziening, doch zoals de Minister van Justitie in de Memorie van antwoord bij de begroting van Justitie voor 1960 reeds heeft verklaard, is dit een werk van vrij lange adem, aangezien prof. Belinfante streeft naar een harmonisering van de wetgeving in ons land met die van diverse andere West-Europese landen. In eerste aanleg lijkt het werk van mr. Polak in dit verband overbodig en mr. Polak heeft dan ook lang gearzeld, voor hij heeft voldaan aan het verzoek van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak, waarin de leden van de rechterlijke macht zijn verenigd. Dat hij toch met zijn wegenverkeerswet en een daarbij behorende beschikking is gekomen, heeft onder meer tot diepere ondergrond, dat harmonisering van verkeersregels internationaal, waaraan ongetwijfeld voordelen zijn verbonden, er naar zijn mening niet toe mag leiden, dat de voor ons land zo belangrijke herziening van de verkeerswetgeving, vertraging ondervindt. Dit is ons duidelijk geworden, in een gesprek, dat wij met mr. Polak hadden over zijn

nieuwe ontwerp, waaraan wij aandacht besteden, omdat een groot deel van de politieambtenaren betrokken is geraakt bij de regeling van het verkeer en voorts omdat het ontwerp van mr. Polak talrijke boeiende aspecten heeft, waarbij hij er bovendien een voorstander van blijkt te

zijn de Nederlandse politie meer bevoegdheden toe te kennen.

„Ik heb al sinds jaren de overtuiging dat een korte, bondige en voor ieder begrijpelijke formulering van de gedragsregels voor de weggebruiker een eerste vereiste is voor de verkeersveiligheid”, aldus mr. Polak. „Te aanzien van de verkeersveiligheid heeft men steeds meer de gewoonte om te spreken over de betekenis van de drie „E's”; education, engineering en enforcement; (men zou kunnen zeggen: opvoeding, zorg voor goede wegen en een zekere macht van politie en justitie). In meer begrijpelijke Nederlandse termen zou men kunnen spreken van over het „Trio” oftewel de rechter, de ingenieur en de onderwijzer. Minstens even belangrijk is overigens de hierin niet genoemde wetgever. Ik ben er van overtuigd dat ongelukken mede gebeuren als gevolg van onze gebrekkige, moeilijk leesbare, onoverzichtelijke verkeerswetgeving. Er gaan vele twijfelpunten in schuil, waarin de Hoge Raad moet beslissen en die beslissingen zijn dan weer aanleiding tot wetswijzigingen”, aldus mr. Polak, die met zijn wetsontwerp, gebaseerd op noodzakelijke wijziging in de verkeerswetgeving

Na de invoering van de wet Polak . . .

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

niet alleen heeft aangetoond, dat herziening op korte termijn mogelijk is, maar bovendien een belangrijke vereenvoudiging ten aanzien ook van mogelijke wijzigingen rekening heeft gehouden. Mr. Polak schiep namelijk geen Wegenverkeerswet en een Wegenverkeersreglement, maar alleen een wet en een beschikking. Het Wegenverkeersreglement, waarin dus de praktische uitwerking van de wet vervat is, vormt een algemene maatregel van bestuur en bij iedere wijziging moet de Raad van State worden geraadpleegd. Een Wegenverkeersbeschikking, zoals die van mr. Polak, kan direct door de minister worden gewijzigd.

Tien geboden

„Uitgangspunt voor het ontwerp is geweest de naar zijn mening bestaande noodzaak voor streng recht, snel recht en eenvoudig leesbare bepalingen”, zegt mr. Polak. Het hele ontwerp is gegrondvest op een algemeen principe: „Een ieder is verplicht, zich zodanig te gedragen, dat de vrijheid van het wegverkeer niet wordt belemmerd of de veiligheid niet in gevaar wordt gebracht of in gevaar kan worden gebracht”, aldus mr. Polak, die ter naleving van deze grondregel tien duidelijke verkeersgeboden stelde:

1. aanwijzingen opvolgen
2. rechts houden
3. naar rechts uitwijken of links inhalen
4. bij richting veranderen voorrang geven aan recht doorgaand rijverkeer
5. op kruisingen geeft achtereenvolgens voorrang:
  - a. gewoon rijverkeer aan voorrangrijverkeer
  - b. langzaam rijverkeer aan snelverkeer
  - c. van links komend rijverkeer aan van rechts komend rijverkeer
6. vóór richting veranderen of stoppen tijdig teken geven
7. verlichting voeren bij duisternis
8. geen alcohol bij rijverkeer
9. vereiste bescheiden bij zich hebben
10. voertuig voldoen aan de eisen.

Bevoegdheid politie

Dit klinkt allemaal nog niet zo erg ingrijpend. Anders is het met de gedachten, die mr. Polak heeft ontwikkeld ten aanzien van de bevoegdheden van de politie en de strafmaat. In artikel 30 lezen wij, dat de opsporingsambtenaren te allen tijde bevoegd zijn tot inbeslagname van daarvoor vatbare voorwerpen en bescheiden, waarvan uitlevering kan

worden gevorderd. Hieronder worden gerekend alle voorwerpen en bescheiden, die kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen. Volgens artikel 31 kunnen opsporingsambtenaren te allen tijde inzage vorderen van alle bescheiden, waarvan naar hun redelijk oordeel inzage voor de vervulling van hun taak nodig is. Zij kunnen ook overgave vorderen. De opsporingsambtenaren hebben, behoudens het bepaalde in artikel 123 van het Wetboek van Strafvordering, te allen tijde toegang tot alle plaatsen, waarvan naar hun redelijk oordeel de betreding voor de vervulling van hun taak nodig is. Zo nodig verschaffen zij zich toegang met hulp van de sterke arm. In woningen treden zij tegen de wil van de bewoner niet binnen dan ter opsporing van een verkeersdelict en vergezeld van een Commissaris van Politie, van de burgemeester of voorzien van een algemene of bijzondere schriftelijke last van de Procureur-generaal van het Gerechtshof, de Officier van Justitie of van een zijner hulpofficieren.

Volgens artikel 33 kunnen de opsporingsambtenaren vorderen, dat bestuurders van voertuigen deze doen stilhouden en controle toestaan op de naleving van de voorschriften, welker overtreding een verkeersdelict betekent. Zij kunnen, indien de belangen van de controle naar hun redelijk oordeel zulks vorderen, het voertuig naar een nabij gelegen plaats overbrengen of doen overbrengen, lossen of doen lossen, dan wel afladen of doen afladen. Zij kunnen vorderen, dat de bestuurders overeenkomstig hun aanwijzingen, ter zake, medewerking verlenen. De opsporingsambtenaren treffen de maatregelen, welke naar hun oordeel noodzakelijk zijn, teneinde de nakoming van een vordering te verzekeren.

„De politie heb ik dus meer bevoegdheden gegeven”, zei ons mr. Polak. Ik ben daarbij uitgegaan van de bevoegdheden, die de Wet op de Economische Delicten ook al geeft. De politie is tegenwoordig zeer bekwaam en kunnen we gerust iets overlaten.

Strafmaat

Afwijkend van wat in andere landen gangbaar is kent het recht in ons land sedert 1880 geen minimumstraffen. Mr. Polak heeft ze in zijn ontwerp wel opgenomen. Als naar zijn oordeel noodzakelijke bouwstenen voor een grotere preventie en het kweken van meer verantwoordelijkheidsgevoel van de weggebruikers, heeft hij de strafmaat verhoogd. Voor ernstige misdrijven van maximaal een jaar tot vier jaar en of een geldboete van ten hoogste vijftienduizend gulden, zulks om een mogelijkheid tot voorlopige hechtenis te scheppen, die er nu alleen is bij het onder invloed van alcohol verkeren. Inge

Mr. N. J. Polak

ONZE GAST

In de komende tien jaar zal — volgens de verwachtingen — het Nederlandse wagenpark toenemen met 50.000 personenauto's, 15.000 vrachtauto's en 100.000 bromfietsen per jaar. De Verkeersintensiteit zal ten opzichte van thans met 70 % stijgen. De bevordering van de verkeersveiligheid heeft de voortdurende aandacht van regering, justitie en politie en er wordt gewerkt aan de noodzakelijke herziening van de verkeerswetgeving.

In dit verband besteden wij in dit nummer uitvoerig aandacht aan een nieuwe wegenverkeerswet, — in talrijke boeiende aspecten, — in korte tijd samengesteld door mr. N. J. Polak, vice-president van het gerechtshof te Leeuwarden, op verzoek van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. Dit ontwerp heeft reeds in brede kring de aandacht getrokken. Het gaat uit van de principes: streng recht en snel recht en dan op korte termijn, zonder in eerste instantie te wachten op nastreving van harmonisering met regelingen in het buitenland. Echter met de mogelijkheid van snelle aanpassing, wanneer zich daartoe de gelegenheid voordoet, zulks in overeenstemming met de uitspraak van Koningin Juliana: „Bij deze aldoor voortgaande vernieuwing van leven en levensgeluk past het nemen van alle mogelijke maatregelen ter beveiliging van het verkeer”.

Het boeiende ontwerp van mr. Polak geeft de politie meer bevoegdheden en ook als zodanig is het voor het Korps Rijkspolitie interessant. Het heeft in officiële kring de discussies losgemaakt en heeft ook in ander opzicht al tot reacties geleid, tot ernstige en luimige, tot een Nederlands Verkeerslied, dat de jeugd de hoofdregels van mr. Polak met de pappelpel moet ingeven en tot een cartoon, waarin Het Vrije Volk zich nog radicaler toonde dan is bedoeld door mr. Polak, die in dit nummer als onze gast zijn ontwerp toelicht in een gesprek, dat wij met hem mochten hebben.

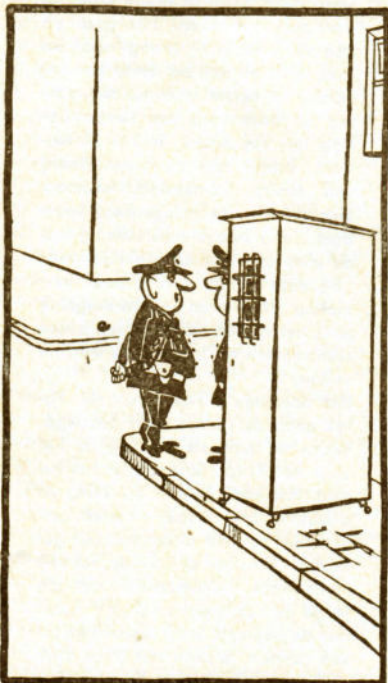
maal zes maanden en een geldboete van ten hoogste tienduizend gulden. Ook de bijkomende straffen, vastgelegd in dit ontwerp, zijn nieuw, zoals ontzegging uit de rechten — bijvoorbeeld het kiesrecht — voor het leven, terwijl hij tevens de ontzegging van de rijbevoegdheid — nu mogelijk voor ten hoogste vijf jaar en bij herhaling tien jaar — mogelijk maakt voor het leven. Mr. Polak heeft bovendien nog meer stokken achter de deur in de vorm van maatregelen, zoals het storten van een waarborgsom, ingeval van misdrijf tot maximaal vijftienduizend gulden, en voor een tijd van hoogstens ier jaar, het opleggen van de verplichting tot verrichting van prestaties tot het goedmaken van de gevolgen van het verkeersdelict en ter beschikkingstelling van de regering, voorzover het belang van de vrijheid van het wegverkeer dit vordert.

In de beschikking op de wet, waarin dus ook de tien geboden voorkomen, stelt mr. Polak, onder meer, dat het de deelnemer aan het rijverkeer verboden is deel te nemen wanneer hij onder invloed van alcoholhoudende drank verkeert en gedurende drie uur na het laatste alcoholgebruik.

Kort en bondig

De bepalingen in deze beschikking zijn kort en duidelijk. „Ik heb gemeend in een aantal korte bepalingen het verkeer te kunnen regelen”, aldus

Snel en streng recht

... en zodra je er een ziet, er in!...

In deze cartoon toonde Het Vrije Volk zich nog radicaler dan mr. Polak.

mr. Polak, die ook heeft gesteld, dat tekens, gegeven door alle verplaatsingsambtenaren, gaan voor verkeerslichten en andere tekens en dat het belang van de verkeersveiligheid zelfs gaat voor de bijzondere regels. „Ik heb daarbij aangesloten bij het binnenaanvaringsreglement, waarin immers staat, dat het goede zeemanschap gaat boven de regels. Nieuw is ook de bepaling, dat de bestuurder die van richting wenst te veranderen of wenst te stoppen, verplicht is te voren en op duidelijke wijze van zijn voornemens daartoe blijk te geven. Dat geldt namelijk volgens mr. Polak voor iedere bijzondere manoeuvre. Ook bij het inhalen dient te voren door het uitsteken van de richtingaanwijzer signaal te worden gegeven, en ik acht het verheugend, dat mr. G. E. Langemeijer, procureur-generaal bij de Hoge Raad zich bij deze suggestie heeft aangesloten”, aldus mr. Polak, die van oordeel is, dat de weggebruiker, geen tolk ter beschikking heeft, die hem de verkeersregels uitlegt, en dat hij ze dus direct moet kunnen begrijpen. Het is ook daarom, dat hij met een wet en een beschikking, met een regeling voor vakmensen en een regeling voor iedereen is gekomen. Mr. Polak is daarbij nog verder gegaan dan de ontwerpers van de nieuwe Luchtvaartwet. „Ik heb niet alleen de technische regeling, maar alles aan de minister gedelegeerd. Het maakt naar mijn mening niet zoveel verschil of een regeling door een algemene maatregel van bestuur of door een ministeriële beschikking tot stand komt”, zegt hij.

Kunt U...?

„Kunt u nu direct zeggen”, zo vroeg hij ons, „of u een voertuig binnen tien of twaalf meter van een bushalte mag laten stilstaan, binnen tien, twaalf of vijf meter van een vluchtheuvel of een kruising van wegen? Ik begrijp helemaal niet waarom het de ene keer tien en de andere twaalf meter moet zijn. Men moet nu werkelijk studeren om de regels en de uitzonderingen te kennen en de vele regels zijn niet nodig, men moet en kan veel meer overlaten aan de aanwijzingen, verkeerslichten, aanduidingen op het wegdek en wat dies meer zij.

Preventie

En voor wat betreft de strenge straffen zegt mr. Polak: „Ik geloof nog steeds in de afschrikkende werking van een mogelijke strenge straf. Men is minder onvoorzichtig, wanneer men een strenge straf vreest. De mogelijkheid van voorlopige hechtenis zal ook nog in gunstige zin bijdragen. Streng recht eist overigens ook snel recht. Ten aanzien van het opleggen van de verplichting tot het verrichten van de prestaties, die de regelen van

wat wederrechtelijk is gedaan of nagelaten, moet ik zeggen, dit te hebben opgenomen met een zekere voorliefde. Ik acht het ongerijmd, dat in verkeerszaken de strafzaak en de civiele zaak, afzonderlijk worden behandeld. Het ontwerp biedt op dit punt nieuwe mogelijkheden, aldus mr. Polak, wiens ontwerp intussen de nodige aandacht heeft getrokken en de nodige discussies heeft uitgelokt, onder meer ten aanzien van de vraag of het ontwerp niet wat revolutionair is ten opzichte van het binnen de perken van het Wetboek van Strafvordering aanvaardbare.

Buiten kijf is bepaald, dat mr. Polak een bijdrage heeft geleverd, waarvan de betekenis in meerdere opzichten niet onderschat mag worden.

VERKEERSLIED

De eerste eis is: „Opgelet!”
't Is altijd weer: „Kijk uit!”
Let op de borden, waar je bent,
de lichten, de verkeersagent,
wáárheen je ook je bliken wendt,
't is altijd weer: „Kijk uit!”

De rechterkant van elke weg
is voor het rijverkeer.
Daar hinder je je buurman niet,
je zorgt, dat je hem ruimte biedt
en dat hij de gevaren ziet,
kortom, je bent een heer!

Je rijdt je voorman links voorbij.
Dat is — wanneer het kan!
Wanneer je ziet: de weg is vrij,
ga dan nooit iemand rechts voorbij,
denk nooit: „De weg is toch voor mij!”
Daar komen doden van!

Je handen zijn altijd paraat,
je geeft de richting aan!
Wat je van plan bent om te doen,
geef tekens, dat eist je fatsoen,
en zo iets moet je tijdig doen
Breng nooit 't verkeer tot staan!

Rijdt iemand op een voorrangsweg,
dan rijdt hij rustig door.
Maar komt hij voor zo'n weg te staan,
dan laat hij alle voorrang gaan
en komt er grote ruimte aan,
dan glipt hij vlug er door!

Bij elke andre kruising geldt:
„Verkeer van rechts gaat voor!”
Behalve dan het snelverkeer,
dat wint het in de regel weer
van 't langzaam gaande rijverkeer,
daar heeft het snelheid voor!

Sla je soms bij een kruispunt af,
dan heel goed opgepast!
Zet recht doorgaand verkeer niet stop.
Je houdt je aan de kanten op,
geeft tijdig tekens en dan — hop!
Zo geef je niemand last!

En rijd je in de duisternis
dan alle lichten aan.
Vóór wit licht en van acht'ren rood,
wie dat niet doet, speelt met de dood,
't gevaar bij duisternis is groot!
Dus alle lichten aan!

(Dit zijn enkele coupletten van een zangspel, waarin de grondslagen van mr. Polak's ontwerp zijn verwerkt, geschreven door J. Boer, inspecteur van het Lager Onderwijs te Groningen voor leerlingen van lagere scholen. Of het puur paedagogisch is bedoeld in de trant van: de jeugd heeft de toekomst, ook op de weg, weten wij niet. Dat het lied uitgevoerd kan worden met behulp van de melodie „Wij trekken door het bos”, komt ons nogal „luimig” voor.)

Registratuurplan: begin van vernieuwing bij administratie

Werkgroep en cursus leiden nieuwe periode in

Het is eigenlijk al sinds lang duidelijk, dat het dringend noodzakelijk is de administratie bij het Korps Rijkspolitie te vernieuwen en in te richten naar de eisen van deze tijd. Vooral de postbehandeling en het archiefbeheer vragen om een radicale vernieuwing. De vaststelling door de Minister van Justitie van het registratuurplan en instructie postbehandeling en archiefbeheer voor de onderdelen van het Korps Rijkspolitie die een zelfstandige administratie voeren en de toepassing bij de stafadministraties, per 1 januari van dit jaar ingevoerd door de Algemeen Inspecteur, zijn dan ook van grote betekenis.

Het registratuurplan met de daarbij behorende instructie postbehandeling en archiefbeheer, waarin richtlijnen worden gegeven voor de inrichting van de administratie bij het Korps Rijkspolitie, vormt de eerste stap op weg naar vernieuwing. De reorganisatie zal geleidelijk geschieden, ook al in verband met personeelsvraagstukken en benodigd materiaal, waardoor gelijktijdige invoering bij alle onderdelen op moeilijkheden zou stuiten.

Aan een en ander is intussen een grondige voorbereiding voorafgegaan. Reeds een jaar geleden werd door de minister van Justitie een werkgroep ingesteld, waarvan de majoor F. M. C. Offermans voorzitter werd en waarvan verder deel uitmaakten de heren L. G. Karper, hoofd van het bureau coördinatie van de centrale afdeling post- en archiefzaken van het ministerie van Justitie, C. J. Brinkman, medewerker aan dit bureau en de adjudanten der Rijkspolitie J. Schoneveld en H. Kuik, ingedeeld bij de Algemene Inspectie en de Territoriale Inspectie Amsterdam.

Deze commissie had tot taak leiding te geven aan en bijstand te verlenen bij de invoering van de nieuwe administratie, leiding te geven bij de instructie van ambtenaren, die met de werkzaamheden zullen worden belast; toe te zien op het actueel houden van het registratuurplan voor het Korps Rijkspolitie en de instructie ten aanzien van de postbehandeling en het archiefbeheer bij dat

korps; adviezen te geven omtrent normalisatie van drukwerken en andere hulpmiddelen voor de administratie.

Die commissie is met voortvarendheid aan de slag gegaan en op advies van deze werkgroep stelde de Algemeen Inspecteur een cursus in voor archiefverzorging en postbehandeling, waarvan de majoor Offermans de leiding had en waarbij de andere leden van de werkgroep als docenten optraden. In ieder ressort werd een dergelijke cursus gehouden, die voor de deelnemers resulteerde in een getuigschrift dat geldt als bewijs van vakbekwaamheid. De administratiecursus is inmiddels beëindigd en dat betekent, dat een nieuwe periode in de papieren wereld rond het Korps Rijkspolitie is ingeluid.

Dat schijnt gepaard te zijn gegaan aan vele vreemde woorden getuige de bij dit artikel afgedrukte cartoon van de wachtmeester 1e kl. J. Kiewiet te Amsterdam en het volgende citaat uit een dichterlijke ontboezeming, waarin de adjudant P. Bouwen, chef de bureau in het district Almelo o.m. schreef:

Eerlijk opgebiecht,
die vele vreemde woorden
die voor en na
in onze hersens boorden,
die klonken maar bar vreemd,
werden toch geleerd
en deden toch wel iets,
hoe of men het ook keert.
Als wij in eigen kring dan
spraken van „gezichtspunt”,
van „zorg” en van „beheer”,
van „decimaal”; „classeren”,
van „ingang” en zo meer,
van „heterogene reeksen”
en „exclusiviteit”;
dan zagen wij bewondering
voor zoveel kranigheid.
Maar hier wil ik wel zeggen,
(doch in vertrouwen dan),
En 't klinkt misschien wel gek
dat dit gebeuren kan;
Als ik aan Arnhem dacht,
dan knéép het in mijn buik.
Ik dacht direct aan Kapper,
aan Brinkman en aan Kuik.
Ik hoorde Schoneveld
doceren: „U.D.C.”
en als de trein ging rijden,
moest ik naar de „W.C.”

„Nu is het voorbij, dit lijden en dit zwoegen”, zo begon de adjudant Bouwen zijn rijm. Maar het is wel duidelijk, dat er nog meer lijden en zwoegen wordt voorkomen door deze reorganisatie en door de cursus, waaraan ook in het volgende nummer van dit blad aandacht zal worden besteed. Voor een juist begrip omtrent de betekenis van een ander is het dienstig eerst een duik te nemen in de papieren wereld. Dat doen op de volgende pagina's de adjudant D. van Buren, chef de bureau van het district Leiden en de wachtmeester 1e kl. G. W. Verbeek te Apeldoorn, die daarbij tot ver in de administratieve annalen graaft.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Reorganisatie in papieren wereld

was dringende noodzaak

door wachmeester 1e kl. G. W. VERBEEK te Apeldoorn

Het manuaal van de groepscommandant, in de trant van „het zit me tot hier”, liet aan duidelijkheid niets te wensen over. „Papyritis”, waagde iemand te veronderstellen en hij was niet ver mis. Het archief, dat de groepscommandant in zijn hoofd had opgebouwd, was vol en het overzicht op die documentatie liep hem uit de hand. Zeker, deze groepscommandant had ook een echt archief. Hij had in de loop der jaren wel het nodige papier opgeborgen. Verscheidene welgevulde ordners getuigden van zijn activiteit, evenals de voorraad op zolder. De voddenman had er graag wat voor neergegeld. Was dit archief dan niet bruikbaar?

„Zal ik jou eens wat vertellen, vriend?” zei de groepscommandant. „Het gaat mis bij de rijkspolitie, helemaal mis! Ze gooien

je plat met papier. D'r is geen zinnig mens, die dat nog kan bijhouden. Bij elke handeling die je verricht vraag je je af „Wie, wat en in hoeveelvoud” je moet melden of rapporteren. En dan nog de correspondentie en periodieke opgaven, en... en”, stotterde hij.

„Legio richtinggevend brieven, waarvan er vele al zo oud zijn als het Korps zelf”, zo vervolgde hij, „moeten je een leidraad zijn. Weet je wat ze mij zijn? Een nachtmerrie! Een groot deel van je kostbare tijd gaat verloren aan administratieve beslommeringen. Zelfs de repressieve politietak eist tegenwoordig in vele gevallen invulling van formulieren en vragenlijsten. Haal je een dronken vent van achter het stuur, dan kun je een uur de psychiater uithangen. En vergeet niet de C. de K. de invordering van het rijbewijs te be-

richten. Denk er om, via de D.C. hoor!”

„Nou ja”, zo besloot de groepscommandant. „Het is allemaal nodig, maar er zit geen systeem in, in de groepsadministraties zijn onhoudbare toestanden.

Voor wat betreft deze groepscommandant, geachte lezer, kan ik U meteen gerust stellen. Zijn pédé (personeelsdossier) hangt nog steeds in de zwanenhals (map met zwanenhalsvormige uitsparingen. Hierin wordt personeelsdossier in kast opgehangen) en psychiatrische hulp behoefde niet te worden ingeroepen. Alleen de planton was wat te veel onder de indruk van de moeilijkheden van zijn baas. Toen zijn districtscommandant hem telefonisch vroeg of de groepscommandant aanwezig was, reageerde hij met: „Nee Overste, hij doet zijn administratie”.

Archief: onmisbare steun voor menselijk geheugen

Dit verhaal over een groepscommandant, die flink slaags was geraakt met de papieren wereld waarin wij leven, is niet alleen een treffende inleiding voor een artikel over de administratie maar vormt tevens een pleidooi voor de reorganisatie, die thans tot stand komt.

Abstract bestaan

De regeling van het maatschappelijk bestaan zonder „papier” is ten enmale onmogelijk. Dagelijks weten we ons door een muur van gedrageregels en voorschriften ingesloten. De omvang van het administrerende, registrerende en controlerende apparaat is verbijsterend. Het is dan ook niet vreemd, dat het abstracte bestaan van onze maatschappij, en dit geldt in het bijzonder voor de Staat, er soms aanspraak op maakt het belangrijkste te zijn. En misschien is dit wel zo, want zonder deze administratieve Moloch is er van een

geordende samenleving geen sprake. Het zou tot een complete chaos leiden.

Zo kan het gebeuren, dat een berg ongeordende voorschriften en correspondentiestukken, alsmede een systeemloze administratie, iemand „van de kaart” vegen. Deze situatie was voor korte tijd (en misschien nu nog

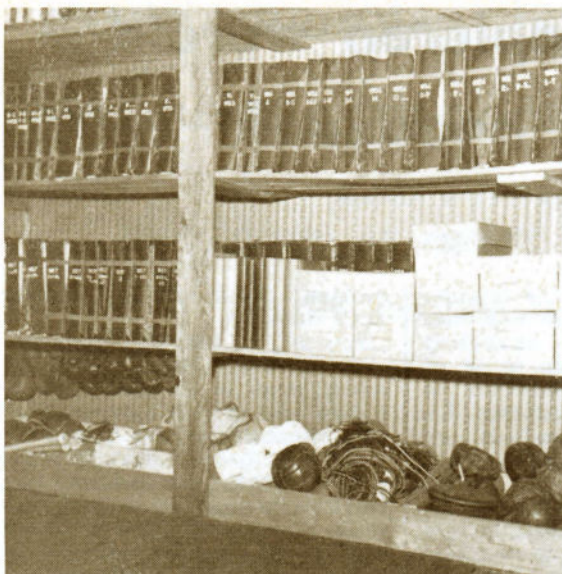
wel) zelfs geen bijzonderheid bij onze administraties. Van een doelmatige documentatie was geen sprake.

Om nog even naar de groepscommandant terug te keren: vele uiteenlopende indrukken en ervaringen stormen dagelijks in een bonte volgorde op hem af. Hij geeft leiding aan zijn groep, ziet de post na en beantwoordt deze, heeft een bespreking met de burgemeester(s), gaat op personeelscontrole, lost moeilijkheden op onder het personeel, doet een discreet onderzoek, geeft een advies over een verkeerssituatie, behandelt een voorgeleiding, pleegt overleg

Met deze fraaie archiefkasten zijn bij de Territoriale Inspectie Groningen vele archiefproblemen uit de wereld.

(Foto: Techn. Rech. Groningen)

... archief
op zolder ...

(Foto: Wmr. 1e kl.
G. J. H. ter Braak,
Apeldoorn)

met de Officier van Justitie, heeft een dienstbespreking met zijn districtscommandant, enz. Van hem wordt verwacht, dat hij op alle vragen een antwoord weet en bekend is met legio voorschriften van Korpsleiding en Justitie. Wanneer hij al deze en andere (privé-) indrukken passief zou ervaren en zonder meer op zich liet inwerken, dan zou er in zijn gedachten een chaos ontstaan. Hij zou niet meer in staat zijn doelbewust te handelen. Gelukkig treedt zijn geest hier ordenend op. Hij gaat zijn indrukken en ervaringen schiften. De dingen van weinig waarde laat hij schieten en datgene wat van belang is, houdt hij vast. Hij gaat sorteren. Hierbij heeft de mens het vermogen verband te leggen tussen nieuwe indrukken en vroegere ervaringen en daarvan maken we dagelijks — zij het onbewust — ontelbare malen gebruik. Deze samenhang is belangrijk, want het stelt hem in staat zijn gedachten te ordenen, logisch te denken en doelbewust te handelen. En dit nu — deze ordening — hebben we juist nodig in onze steeds meer omvattende administraties. We moeten schiften en ordenen. Er moet verband gelegd worden tussen nieuwe zaken en vroegere ervaringen op dit gebied. Voorschriften dienen te worden geraadpleegd. En hiermede komen we op een zeer belangrijk terrein.

Archief en documentatie

We laten de groepscommandant, die in dit artikel ongewild als „patiënt” aan ons voorbij ging, nu los om de zaak wat meer van de praktische kant te benaderen. Het is onmogelijk om de veel-

heid van gesorteerde indrukken en ervaringen uit voorschriften en correspondentie in ons blote hoofd te bewaren. Het is soms mogelijk uit een goed geheugen een beeld op te roepen van een bepaalde zaak of de inhoud van een belangrijk stuk. Maar dat is niet voldoende. Bovendien is „ons” geheugen niet voor anderen toegankelijk. En daarom kunnen we, met niets minder volstaan dan met de „documenten” zelf. Hoewel een geheel sluitende definitie van het begrip documenteren moeilijk valt te geven, kan er onder worden verstaan: Het verzamelen van gegevens en die zodanig ordenen, dat ze als bewijs, ter lering of voor raadpleging beschikbaar

kunnen worden gesteld. Deze gegevens (documentatie) worden volgens een decimaal registratuurstelsel gerangschikt in het archief.

Vroeger .....

Tot voor kort werden volkomen verouderde methoden toegepast om de stroom van correspondentie in een verzameling, die zich beslist niet met de naam archief mocht tooien, op te bergen. Eenheid bestond er niet en iedereen kon zijn archief naar eigen inzicht ordenen. Bovendien werd (en wordt) de archiefverzorging helaas maar al te vaak als bijkomstig werk beschouwd. Wordt de hoeveelheid afgewerkte post te groot, dan kwam soms de opmerking: „Als we vandaag of morgen tijd hebben, dan moeten we die troep ook eens opruimen”. Gooide de rijkspolitie - administraties er dan met de pet naar? Neen, dat beslist niet, maar, en dan komen we voor de zoveelste keer weer bij de laatste woorden van de groepscommandant, er zat (zit) geen systeem in. Er bestonden geen omlinjende voorschriften op het gebied van de postbehandeling en archiefbeheer. Om nog maar niet te spreken van de slechte werkverdeling en gebrekkige administratieve techniek. Een organisatie-onderzoek zou zeker een nuttig effect kunnen hebben.

Honderd-jarig K.B.

Veelal, en dit gold tot ná de laatste wereldoorlog voor de gehele overheidsadministratie,

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

werden, bij gebrek aan beter, verouderde methoden toegepast, die hun oorsprong vonden in een Koninklijk Besluit van . . . 1823! Dit K.B., de eerste regeling van de archiefordening in onze wetgeving, gaf voorschriften voor de „inrigting van de bureaux der onderscheidene Departementen van Algemeen Bestuur en de volbrenging der bij dezelve te verrigten werkzaamheden”. Misschien wel het belangrijkste artikel schreef dwingend voor, dat het archief in een tijdrekenkundige orde, ingevolge de dagtekening en nummer der algemene agenda's (inschrijvingsregister) moest worden gerangschikt (chronologische ordening) en verbood uitdrukkelijk de rangschikking naar de verschillende onderwerpen. Hiermede werd de klok teruggedraaid, omdat de in 1818 ingestelde staatscommissie zich al te veel liet leiden door patriotische gevoelens.

Waarom gemakkelijk?

Was was namelijk het geval? Tijdens de Franse overheersing werd hier de ordening naar de verschillende onderwerpen (par ordre de matières) ingevoerd, waarbij de dossiervorming werd gevolgd. Dit Franse dossierstelsel was praktisch en de handhaving daarvan zou voor de gehele overheidsadministratie van grote betekenis hebben kunnen zijn. Maar helaas, het zal op de eerbiedwaardige heren commissieleden wel hebben gewerkt als een rode lap op een stier. Men vond het, toen de Fransen waren verdwenen, blijkbaar niet gepast dit systeem in de vaderlandse praktijk te laten voortbestaan en verordonneerde — heerlijk die Fransen nog even te kunnen prikkelen — dat teruggekeerd moest worden tot het oude systeem van chronologische ordening. En ook toen men weer goede vriendjes met de Fransen was geworden, bleef het devies „volhouden!” Nu is de chronologische ordening op zichzelf eenvoudig en in die tijd, van omstreeks 1823, toen de hoeveelheid stukken nog zeer gering was, voldoende doeltreffend. Maar met de toename van de stukken kwamen ook de moeilijkheden. Hoe moest men de op deze wijze geordende stukken snel terugvinden? Men nam toen zijn toevlucht tot allerlei hulpmiddelen. Zelfs werden de stukken ingeschreven naar de onderwerpen, een methode die ten grondslag ligt aan het verbannen ordenen (rangschikken) naar de onderwerpen. Nagenoeg 100 jaar heeft men dit systeem vastge-

IMPULS VOOR ROODESCHOOL

HISTORISCHE NOTITIE van adjudant J. Kooistra te Zuidhorn

Twee huiverige mannen, pas teruggekeerd van een nachtrit per M.Z., stapten door de gang van de kazerne en er klonk een kort „slaap ze” . . .

Maar, nauwelijks hing thuis de jas aan de kapstok, of daar ging de telefoon.

„Adjudant, we hebben hier een man bij ons, waar we geen raad mee weten. Kunt U even bij ons komen?” . . . „ja, bij het station”.

In dezelfde gang klonk enige minuten later een kort „mogge” uit de monden van dezelfde mannen die elkaar kort tevoren een goede nachtrust hadden toegewent.

Bij het meest Noordelijke sta-

tion van Nederland was het aardedonker, doch in het schijnsel van de motorkoplamp zagen we hem staan: een lange magere man, houtjetouwtje jas, lang gezicht, opvallende snor en een dito hoed, geflankeerd door twee rijkspolitie mannen. De hoed werd afgenomen en er volgde een zeer diepe buiging. Terwijl de postcommandant — mede passagier — zijn benen strekte en in het zijspan ging staan, met de bedoeling uit te stappen, keek de man over zijn schouder, schuin omhoog en riep met kennelijke verbazing: „Wat een grote kerel!”

Een kort verhoor bracht mij al evenver als de wachtmeesters die hem hadden aangetroffen. De man had echter wel trek in een ritje per zijspan en met een passagier meer, werd de terugtocht aanvaard. Op het groepsbureau werden wij zijn naam gewaar. Hij was fotograaf en stond ingeschreven in het bevolkingsregister van Amsterdam. Een telefoontje naar de hoofdstedelijke politie bevestigde 's mans bewering, dat hij goed bekend stond en nimmer met politie of justitie in aanraking was geweest.

En toen kwam de verklaring: „Op school hebben ze mij verteld dat Roodeschool het meest Noordelijke station van Nederland is. In Amsterdam zijnde, kreeg ik plotseling een impuls, die plaats eens te bezoeken. Wel, en hier ben ik. Is daar iets op tegen? Ik ben fotograaf en reis half Europa af. Nergens ondervind ik last, maar hier . . . hebben ze blijkbaar nog nooit een fotograaf gezien, want ik kreeg het halve dorp achter mij aan. Het gevolg was, dat men mij in het hotel ter plaatse nachtlgies weigerde. U hebt mij nu hier”.

Enfin, gevraagd nachtlgies werd niet geweigerd en de volgende morgen stapte een fotograaf onder veel dankbetuigingen de kazerne uit.

Impulsen zijn toch eigenlijk vreemde dingen, of het nu een impuls is van een rijkspolitieambtenaar om na een nachtpatrouille „slaap ze” te zeggen of een impuls van een fotograaf om naar Roodeschool te gaan . .

Archief van een districtsrecherche. Allemaal keurig, maar het schreeuwt om vernieuwing.
(Foto: Wmr. 1e kl. G. J. H. ter Braak, Apeldoorn)

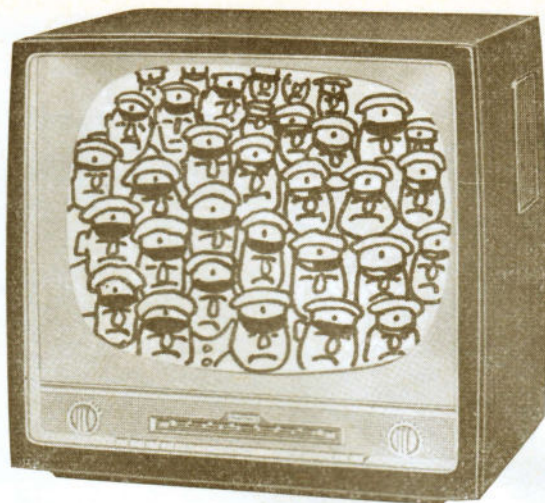
houden. Van eenheid kon geen sprake zijn en vrijwel iedere dienst hield er een eigen interpretatie op na. Reorganisatie werd steeds dringender en onontkoombaar. WWW.RIJKSPOLITIE.ORG nu.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

VERSCHEEN

OP HET T.V.-SCHERM

door wmr. 1e kl. Th. A. LEENDERS te Nijmegen

Het kan in zekere zin als een onvergetelijk feit in de annalen van ons Korpsblad worden beschouwd, dat het op een zaterdagavond in het programma „Scherzo” van Jelle de Vries, plotseling op het beeldscherm verscheen van honderdduizenden televisiekijkers in ons land, waaronder een aantal verbaasde abonné's van ons Korpsblad. Het was bijna niet te geloven, dat in een land, waar elke vorm van reclame voor een zo angstig medium als televisie verworpen wordt, uitgerekend het Korpsblad kans ziet op het beeldscherm te verschijnen. Maar het was er!

De actrice Eenny Mols-de Leeuwe

beeldde volgens de recensies „vier kittige wijfjes” uit en in één van deze scènes verscheen zij als de bezorgde moeder op een bureau van politie teneinde hulp te vragen, omdat haar dochter de „hort” op was. De camera's voerden ons vervolgens binnen in zo'n heerlijke onvervalste bureel-kamer. En toen lieten die camera's zien dat we echt bij de politie „binnen” waren. Eerst verscheen voor de lens — liggend op een bureau in die kamer — een degelijk (op eigen kosten) ingebonden exemplaar van het „Algemeen Politieblad”. Het lag er zo van: kijk, dat hebben we nou beslist iedere dag nodig. Toen stopte

de camera bij de onvolprezen „Politiealmanak” en meteen waren we er „in”. Waren ook bij dit exemplaar de laatste bladzijden niet erg beduimd? Of was de ranglijst, de aorta van het korps er uitgescheurd? Langzaam zwenkte de camera naar links en toen kwam 't: het Korpsblad Rijkspolitie. Als leek zelfs aanvoelend dat iets bij de politie niet af is zonder dit blad, had de regisseur het in de „shots” laten opnemen en terecht. De camera toefde bij dit blad. Het lag daar in een brievenbakje — u kent die brievenbakjes wel, neen, niet dat van de onbegrijpelijke stukken, maar een echt „opgeruimd” bakje — helemaal alleen en in het volle licht der schijnwerpers. Toen verliet de camera-lens het object en zocht ijverig op het bureau naar andere dergelijke hoogstaande producten, doch tevergeefs en de camera keerde danook terug naar het Korpsblad.

Na dit evenement was het stil in de huiskamer. Het was ook haast niet te geloven en uit een stapel tijdschriften heb ik een exemplaar van het Korpsblad gehaald om de ongelovigen — gewone burgers natuurlijk — te bewijzen dat ze niet gedroomd hadden en dat dit één van de moderne manieren van „advertising” voor ons Korps was. Misschien komt het korps ook nog eens écht op het beeldscherm!

LONDEN (vervolg van pag. 17)

oorspronkelijk gebouwd voor William IV toen deze Duke of Clarence was.

En hier is dan Buckingham Palace, de Londense residentie van de Britse regerende vorst sinds de dagen van Koningin Victoria. Maar, de oude koetsier van Londen Lord Mayor is er niet meer. En wanneer het vooruitzicht van een dergelijke tocht te voet U afschrikt, vraagt U dan een moderne taxi-chauffeur U van Mansion House naar Buckingham Palace te rijden zonder door een straat te komen. Zijn antwoord zal waarschijnlijk luiden: „Blimey, Guv'nor — this ain't a 'elicopter!” Maar hij zal graag willen leren hoe hij het kan doen...

Vele wegen . . .

Er zijn vele wegen die naar Engeland leiden, d.w.z. vele mogelijkheden om het Kanaal over te steken. Eén van de meest traditionele overtochten is die van Hoek van Holland naar Harwich en vandaar per trein naar Londen. Voor deze reis bestaan goedkope zomerretours van f 80.— en f 92.— per persoon. Kinderen van 3 t.m. 13 jaar reizen voor half geld en voor gezelschappen wordt reductie verleend. Engeland heeft vele uitstekende kampeerterreinen en goede verbindingen. Via Ostende naar Londen liggen de prijzen nog lager.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

OPENBARING

Sinds enige tijd zwerven er twee vage, onbestemde figuren over mijn bureau. Steeds weer komen ze tevoorschijn uit de papieren janboel. Zij leven in een paar sollicitatie-brieven, een van vele jaren her en een van enkele jaren oud, twee brieven, die bewijzen, dat er op dit ondermaanse heel veel, maar toch heel weinig verandert. Nou, niet dat de sollicitaties voor een functie bij het Korps Rijkspolitie bij mij terecht komen, dat niet. De stukjes literatuur die het portret van twee sollicitanten vormen, zijn gepeurd uit „De Zuidwester” En wat schreef de sollicitant voor een politiefunctie in 1886? Hij nam de pen ter hand en schiep het volgende levenswerk:

Hoog Eerwaarde Heer
Burgemeester

daar ik gehoord hebt asdat door het overleiding van de Heer Van Het riet de post van feltwagter is viekand geworden versoekt ik U Eerwaarde beleeft mijn in sijn plaats te benoeme ik ben zeer flink en gesont getrouwt en 34 jaar oud en ik heb al 11 kinder het volgede kind kan er al iedere dag weer bijkome.

Mijn eigekehje ambag is altijd gewees ruimer van beerpute en sikrette maar omdat het hij gaat verveele om altijd in het . . . te werke hebt ik al lang op wat anders geprikaseert omdat ik nooit bij het pelisie beroo ben gewees en ook nooit geen drank . . . geloof ik wel dat ik voor feltwagter ben gesikt.

In afwagting van het
benoeming
U onderdanige diener

Onderdanig zijn de „diener's” nu niet meer, hetgeen blijkt uit de volgende, vrij recente sollicitatiebrief:

Weledele Heer

Ik ben 30 jaar 1926 geb. Ik ben R.K. Ik ben in de B.S. vandaar naar Indië waar ik bij het stafpeloton als militair politie functioneerde. Ik ken moterijden zowel als auto. Ik ken talen Engels het

10.30 sluiten. . . . .
10.40 Radiojournaal, ... repc. . . . . gages, beschouwingen . . . . .
commentaren van heinde en verre.

10.50 Knipperlicht.

Een programma voor alle weggebruikers onder redactie van Tom Nieuwenhuijsen en Jan Boots.

11.20 Symfonische werken in exotische stijl. (Gr.pl.).

1. Triapurù, Heitor Villa-Lobos. Het New Yorks Filharmonisch orkest o.l.v. Efraim . . . . . 2. Triapurù, Heitor Villa-Lobos.

KNIPPE

RADIOPROGRAMMA VOOR AL

LEVERT BIJDRAGE T

door HANS REINHARDT

beste, ik heb kennis als opsporing zaken zowel binne als buiteland. Mijn laatste salaris was f 120, per week waar ik 'n ongeluk opliep en waar ik 'n schot opliep. Ik heb kennis van verkeer regellen wat ik gedaan heb in Indië. Met al dit zo ik al direkt in 'n betere positie geraken. Mijn vader Rijk ambtenaar. Het liefs zou ik op paard of verder auto of motoren dit kan me weinig schelen. Bij dezen doe ik dan dezen stap om ten goede te functioneren. Ik ben 1 meter 74 1/2 in de zon 1,75 nagelang wat ik eet. Bij deze weeg ik 75 KILO.

In afwachting

Hoogachting

En nou vraag ik u: Hoe is het mogelijk, dat er nog altijd „aantrekkelijke en verantwoordelijke” functies beschikbaar zijn bij het Korps Rijkspolitie? Is dit Korps dan toch niet het laatste, veilige toevluchtsoord voor houtkop, onverstand en onbenul, het warme plekje in de koestering van Vrouwe Justitia? Dit te weten moet voor menigeen een (helaas) zeer late openbaring zijn, die voor de Paasdagen wat extra stof ter overdenking kan geven!

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG MOMUS.

Ten minste twee automobilisten in ons voertuigrijke vaderland hebben zich de laatste maanden ontwikkeld van zorgvuldige rijders tot voorbeeldige weggebruikers. Het redacteurschap van A.V.R.O.'s veertiendaagse programma ter bevordering van een veilig verkeer, „Knipperlicht”, legt Tom Nieuwenhuijsen, hoofd van de Reportagedienst, en Jan Boots, chef van de Omroepdienst, dan ook zware verplichtingen op.

De voortdurende toeneming van het verkeer en de stijging van het aantal ongelukken deden reeds geruime tijd geleden bij Tom Nieuwenhuijsen de gedachte ontstaan aan een programma, dat tot een veilig verkeer zou kunnen bijdragen. Weliswaar zond de A.V.R.O. al enige jaren lang dinsdagmiddags het programma „De zingende bougie” uit — waarin grammofoonplaten werden afgewisseld met door het Verbond voor Veilig Verkeer verstrekte tips — maar noch het Verbond noch de A.V.R.O. kon dit programma op den duur bevredigen.

Met de twijfel aan zijn blijvende waarde viel een verzoek om een nieuw programma voor automobilisten van de K.N.A.C. samen. Na enig beraadslagen werd besloten tot een geheel nieuw programma, dat onder de titel „Knipperlicht” op 28 september van het vorig jaar voor het eerst werd uitgezonden.

1/2 uur „knippen”

„Knipperlicht”, dat men maandag-avonds eens per veertien dagen van tien minuten voor elf tot tien minuten voor half twaalf kan beluisteren en dat telkenmale wordt ingeleid met een speciaal door N.R.U.-technicus P. Bottema bewerkte herkenningsmelodie (waarin elektronisch een

clignoteur is verwerkt), is een programma voor alle weggebruikers.

Tips en problemen

Of men zich gemotoriseerd dan wel als voetganger of fietser deel van het verkeer weet, regelmatig zal men in dit programma, dat wordt samengesteld met medewerking van de A.N.W.B., de K.N.A.C. en het Verbond voor Veilig Verkeer, waardevolle wenken en mededelingen aan-

kleine quiz, bestaande uit drie vragen, die aan het begin van het programma aan hen worden voorgelegd en aan het slot van de uitzending worden beantwoord. Uiteraard wordt het gehele programma steeds muzikaal omlijst.

Vele reacties

De talrijke reacties, telefonisch zelfs tijdens en vlak na iedere uitzending,

LICHT

WEGGEBRUIKERS

MEERDERE VEKEERSVEILIGHEID

treffen, onder meer in de vaste rubrieken. In iedere uitzending worden namelijk verkeersproblemen behandeld door inspecteur J. F. Basten, hoofd van de Verkeerspolitie te Zwolle, brengt de heer P. Ankersmit een door hem en zijn technische collega's van de A.N.W.B. samengesteld voertuig-technisch praatje voor de microfoon en kan men voorts een reportage of vraaggesprek beluisteren, verband houdende met een actuele gebeurtenis op verkeersgebied.

Ook „quiz”

De zelfwerkzaamheid van de luisteraars wordt gestimuleerd door een

wijzen op een verblijvend grote luisterdichtheid. Deze reacties omvatten veelal verzoeken om nadere inlichtingen of uitleg van een proces-verbaal, soms afwijkende meningen en een enkele maal het verzoek om bepaalde verkeerszondars aan de kaak te stellen. Vaak bevatten zij tips, die in een volgende uitzending kunnen worden gebruikt. Meer tips zouden zeker dankbaar worden aanvaard, vooral wenken van deskundige zijde. Of om het maar eens heel duidelijk te zeggen: vooral ook van leden van het Korps Rijkspolitie.

H. Reinhardt

RADIO EN VERKEER

De radio kan een waardevolle bijdrage leveren tot een meerder verantwoordelijkheidsgevoel van de weggebruikers en daarmee tot een grotere veiligheid van het verkeer. Dat geschiedt niet alleen in Cincinnati, waar politieluitenant Art Mehring rondvliegt in een helikopter van de politie en het plaatselijke radiostation WLW, om vanuit de lucht via de radioprogramma's te helpen het verkeer te regelen.

Ook in Nederland draagt de radio een steentje bij tot de verkeersveiligheid, onder meer door het AVRO-programma „Knipperlicht” onder redactie van Tom Nieuwenhuijsen en Jan Boots.

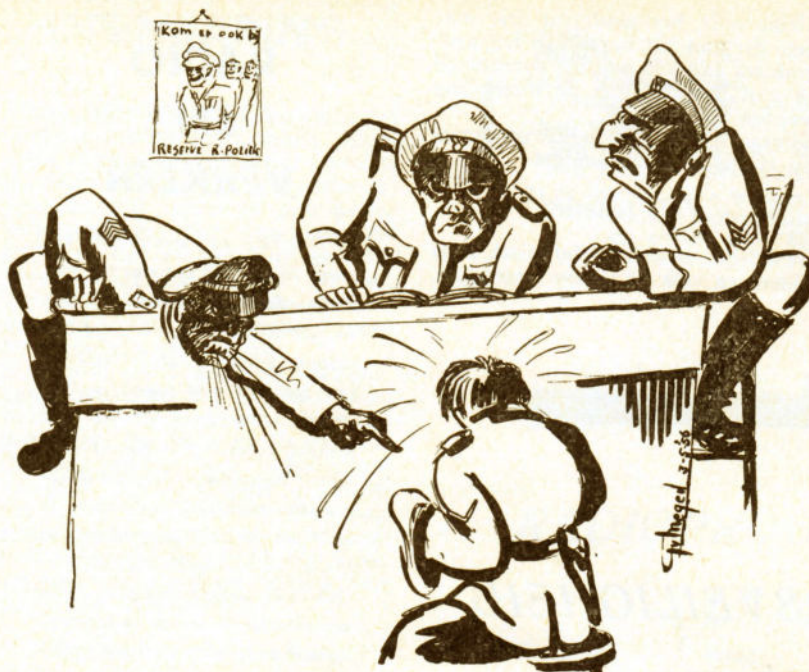
Als vervolg op een artikel over de verkeersregeling via de radioprogramma's in Cincinnati, dat wij in het januarinumnummer van het Korpsblad Rijkspolitie publiceerden, schreef nu Hans Reinhardt bijgaand artikel over „Knipperlicht”, waarvan hij als AVRO-medewerker alles af weet.

Een situatie, die enkele luisteraars — met leedvermaak misschien — weleens als werkelijkheid zouden willen zien: de auto's van Tom Nieuwenhuijsen en Jan Boots zijn met elkaar in botsing gekomen. Inspecteur Basten maakt het proces-verbaal op. De heer Ankersmit beziet de schade en de mogelijkheden van reparatie.

(Foto: Fotopersbur. C. Ferguson, Hilversum)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Examens voor reservisten zijn niet „monsterachtig“

Streven naar tweede en derde balk is erezaak

door res.-adjutant F. DE JAGER

Hoewel de wet zegt, dat iedere Nederlander geacht wordt „de wet“ te kennen, heeft de doorsnee-burger weinig of geen kennis van de wetten, behoudens dat gedeelte wat hij zijn recht noemt of algemeenheden van een bijzondere wet waar hij dagelijks mee geconfronteerd wordt. Bovendien heeft hij de kennis hiervan nog dikwijls met schade en schande opgedaan. En nu moet diezelfde burger, die als reservist uit idealisme zijn steentje wil bijdragen tot het helpen handhaven van orde en rust in moeilijke tijden, in twee uren per week worden opgeleid om „als het moet“ te kunnen worden ingezet.

Het spreekt wel vanzelf, dat het niet eenvoudig is om iemand, die van wettelijke termen, als „verdachte, heterdaad, staande houden, aanhouden“ of „voorgeleiden“, hoogstens in de krant gelezen heeft, in een kort tijdsbestek voldoende begrip hiervan bij te brengen.

De examens voor reservisten, waarop ieder jaar weer vele leden van de Reserve Rijkspolitie het tweede en derde balkje verwerven voor de graad goeferd of buitengewoon goeferd man, geven echter dikwijls aanleiding tot verbazing over de

goede resultaten. Vele reservisten vinden één balkje bepaald te weinig. Zij achten het een erezaak om de examens met goed gevolg af te leggen. Dat zijn degenen, die zo spoedig

mogelijk nadat zij een jaar reservist zijn, deelnemen aan het examen voor goeferd man en wanneer zij een jaar die graad hebben, aan de examens voor buitengewoon goeferd man.

En dat is allemaal minder moeilijk dan het schijnt. Onopgeleid en onvoorbereid kan uiteraard niemand aan een examen deelnemen, dat ligt voor de hand. Maar zolang er bekwame instructeurs zijn, zolang zullen reservisten zich zonder al te grote problemen kunnen bekwamen. De prestaties, die bij de examens worden geleverd, dwingen dikwijls respect af. Immers: het beroepspersoneel krijgt een gedegen, aaneengesloten en afgeronde opleiding en komt daarna pas in de praktische dienst onder leiding van doorgewinterd personeel.

Het burgerberoep van de reservist heeft daarentegen met de politie niets te maken. En het is eigenlijk geen wonder, dat het onder die omstandigheden soms zo moeilijk blijkt om bijvoorbeeld een artikel uit het Wetboek van Strafvordering onder woorden te brengen en er blijk van te geven, dat het ook begrepen is. Daarbij komt dat menigeen blijkt te lijden aan examenvrees. Zo erg en monsterachtig als het schijnt is het echter bepaald niet. En geen enkele examencommissie ziet er zo grimmig uit, als de hierbij afgedrukte caricatuur van een examencommissie uit het zuiden wil doen geloven. Wie een van de examens heeft afgelegd, zal verklaren dat het allemaal best is meegevallen als er tenminste is „gewerkt“. En dat is een reden te meer voor de slogan: „Bij de reservisten alleen goeferde en buitengewoon goeferde mannen.“ Het is ook een reden te meer voor de kandidaten van dit jaar om onbevreesd voor de tafel te verschijnen, voor de anderen om zo snel mogelijk kandidaat te worden!

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

BOSCH

Reeds meer dan 50 jaar de bougie voor iedere motor!

BOSCH - bougies stammen uit de oudste bougiefabriek ter wereld

een „felle”
vonk

Alleenvertegenwoordiging voor Nederland:

N.V. Willem van Rijn

Haarlemmerweg 475 - Amsterdam-W
Telefoon 0 20-185222 (10 lijnen) - Telex 12282

De vierde druk van de losbladige

WEGENVERKEERSWETGEVING

door Th. H. G. A. v. Waesberge en L. G. v. Kats

verschijnt

in twee afleveringen

★

DEEL I - VERSCHIJNT MEI 1960

Volledige tekst van wet en reglement met uitgebreide toelichting. Alle modellen in kleuren en met vermelding van de vereiste afmetingen. Technische- en verlichtingseisen op gekleurde bladen met verduidelijkende tekeningen. Alfabetisch register.

Prijs compleet met band f 16.80

DEEL II - VERSCHIJNT JULI 1960

Bevat een groot aantal bijlagen waarin u praktisch alles vindt, wat u i.v.m. besluiten en beschikkingen van dienst kan zijn. Jurisprudentie; artikelsgew. opgenomen rechterlijke uitspraken.

Prijs compleet met band f 11.80

Beide delen zijn gedrukt op stevig houtvrij papier en losbladig gebundeld in sterke goudgestemp. banden m. stevig mechaniek (vlak openliggend!). Beide delen vormen één geheel; afzonderlijke levering van deel I of II is niet mogelijk.

Ook via uw boekhandel verkrijgbaar

SCHAAFSMA & BROUWER - DOKKUM
UITGAVE VAN WERKEN OP POLITIEGEBIED

PERSONALIA

OVERLEDEN PERSENEEL

Wmr. 1e kl.,
J. Elbers
Diemen
† 1-3-1960
ressort Amsterdam

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-2-'60: J. v. Scherpenzeel, owmr., van Parketgroep Utrecht naar Parketgroep 's-Gravenhage; C. A. Koe-dam, wmr. 1e kl., van Spakenburg naar Driebergen; W. Rietkerk, wmr. 1e kl., van Driebergen naar Nigtevecht; G. H. Simmelink, wmr., van Abcoude naar Vinkeveen en Waverveen.

Per 1-3-'60: M. P. Eits, wmr. 1e kl., van Utrecht (Verkeersgr.) naar Verkeerssch. Bilthoven; J. Blom, owmr., van Elst naar Nieuwpoort (ress.'s-Gravenhage); J. S. v. d. Water, adj., van Uitgeest naar Castricum; J. v. Leeuwen, owmr., van Castricum naar Someren (ress. 's-Hertbosch); C. Voogt, wmr. 1e kl., van Baambrugge naar Abcoude; A. A. C. Quist, wmr. 1e kl., van Weesperkarspel naar Muiden; D. van Beek, wmr., van Aalsmeer-Dorp naar Weesperkarspel; T. N. v. d. Berg, wmr. 1e kl., van Muiden naar Aalsmeer-Dorp; J. D. Reuser, wmr. 1e kl., van Koog a.d. Zaan naar Giessenburg (ress. 's-Gravenhage).

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-1-'60: J. de Bakker, adj., van Bleiswijk naar Berkel en Rodenrijs; A. v. d. Bos, wmr. 1e kl., van 's-Gravenpolder naar Nisse; J. K. v. Schaik, wmr. 1e kl., van 's-Gravenpolder naar 's-Heer (verksch.); J. H. van der Meer, wmr. 1e kl., van 's-Gravenpolder naar

Ammerstol; A. Th. v. Kruijssen, wmr. 1e kl., van Heille naar Sluis.

Per 1-2-'60: Chr. Wisse, owmr., van St. Annaland naar 's-Gravenhage (parketgroep).

Per 2-2-'60: A. J. Th. J. v. Leeuwen, wmr., van Leidschendam naar Nunspeet (ress. Arnhem).

Per 1-3-'60: D. A. Josiassen, wmr. 1e kl., van Kloosterzande naar Graauw en Langendam.

RESSORT ARNHEM

Per 29-1-'60: A. Beun, owmr., van Rijsen naar Tubbergen; J. H. Romp, owmr., van Tubbergen naar Rijsen.

Per 2-2-'60: C. J. Suurland, wmr. 1e kl., van Elspeet naar Epe.

Per 22-2-'60: G. v. Veldhuizen, wmr. 1e kl., van Teuge naar Twello; M. Bouwman, wmr., van Voorst naar Teuge.

Per 1-3-'60: A. Bloemen, wmr. 1e kl., van Nijmegen (verk.groep) naar Bilt-hoven (verk.school); J. H. Karst, wmr. 1e kl., van Doetinchem (verk.groep) naar Bilthoven (verk.school).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-2-'60: C. v. d. Wal, wmr., van Berkel-Enschot naar Dongen; C. Rode, wmr., van Dongen n. Berkel-Enschot. Per 1-3-'60: J. C. O. v. d. Velden, wmr., van St. Anthonis naar Amsterdam (Dienst Luva).

RESSORT GRONINGEN

Per 8-2-'60: Sj. v. d. Meulen, wmr. 1e kl., van Opende naar Ulrum.

Per 11-2-'60: A. J. Bijlsma, wmr., van

Tjerkgaast naar Marssum.
Per 29-2-'60: T. de Gelder, wmr. 1e kl., van Wierum naar Hoofddorp (Ber.Gr.).
Per 1-3-'60: A. Nijenhuis, adj., van Sneek (P.T.D.) naar Bergen op Zoom (P.T.D.).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 13-2-'60: A. G. Frik, wmr. 1e kl., van Groningen naar Delfzijl
Per 1-3-'60: C. de Lang, adj., van Zaandam naar Aalsmeer; J. Goedhart, adj., van Amsterdam naar Zaandam;
J. Bierma, adj., van Aalsmeer naar Leeuwarden.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-2-'60: Adj. J. J. de Ruitter, tot groepscommandant Hontenisse, Kloosterzande; Adj. J. v. Scherpenzeel, tot groepscommandant parketgr., 's-Gravenhage.
Per 1-3-'60: Owmr. J. Blom, tot groepscommandant Nieuwpoort.

RESSORT ARNHEM

Per 1-3-'60: Adj. H. van Aalderen, tot commandant parketgroep, Zwolle.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-3-'60: Owmr. J. van Leeuwen, tot groepscommandant, Someren.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-3-'60: Adj. C. de Lang, tot grps.-commandant, Aalsmeer; Adj. J. Goedhart, tot groepscommandant, Zaandam; Adj. J. Bierma, tot districts-adjutant, Leeuwarden.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjutant:

Per 1-1-'60: M. Attema, Medemblik; J. ten Brink, Weesp; S. Doornbos, Vinkeveen en Waverveen; M. C. de Jong, Edam; D. Poelstra, Anna Paulowna; R. Poorta, Haarlem; P. Terpstra, Muiden; P. Tolman, Montfoort; H. Winter, Monnikendam.

tot opperwachtmeester:

Per 1-3-'60: J. L. v. d. Pauw, Muiderberg.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjutant:

Per 1-1-'60: D. van Buren, Leiden; W. A. J. v. d. Wijngaard, 's-Gravenhage; B. Bolt, Dubbeldam; R. Klinkhamer, Brielle; W. Mudde, Brouwershaven; A. Pipping, Bruinisse; J. Pruijm De Lier; M. A. Stegeman, Zierikzee.
Per 15-2-'60: J. J. de Ruitter, Kloosterzande; J. van Scherpenzeel, 's-Gravenhage.

RESSORT ARNHEM

tot adjutant:

Per 1-1-'60: H. Denekamp, Vollenhove; W. Oor, Beek; J. H. van Ommen, 's-Heerenberg.
Per 1-3-'60: H. van Aalderen, Zwolle.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjutant:

Per 1-1-'60: J. den Bakker, Fijnaart; F. S. Blaas, Boxmeer; A. T. de Boer, Nederweert; E. L. Bruggeman, Made en Drimmelen; J. J. Cremers, Stein; H. L. A. van Loenhout, Berghem; G. Lutters, Thorn; J. L. W. Saes, Melick en Herkenbosch; H. J. P. Verkaart, Eersel.

RESSORT GRONINGEN

tot adjutant:

Per 1-1-'60: J. J. Alers, Slochteren; J. Oosting, Leeuwarden; M. P. v. d. Dam, Exloo; P. v. Blanke, Uithuizen.
Per 15-1-'60: N. van Guldeners, Diever; H. van Dijk, Nieuwolda.
Per 1-2-'60: N. G. v. Varik, Ruinerwold.

Ambtsjubilea

Adj. K. de Boer,
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 11-3-1960

Adj. W. Erkelens,
Wezep
ressort Arnhem
25 jaar op 14-2-1960

Owmr.
N. van Velzen,
Wemeldinge
Rijkspol. te Water
25 jaar op 27-2-1960

Owmr.
A. J. Bloemer,
Heel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-3-1960

Owmr.
C. v. d. Plas,
Boven-Hardinxveld
ress. 's-Gravenhage
25 jaar

Owmr.
A. T. Blanken
Woudrichem
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-2-1960

Wmr. 1e kl.
A. F. Kollema,
Oosterhout
ressort Arnhem
25 jaar op 14-2-1960

Owmr.
C. Gouverneur,
Heerhugowaard
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-3-1960

Owmr.
Th. G. den Hartog,
Amby
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-2-1960

Owmr.
Th. H. Vermeulen,
Limbricht
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-2-1960

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot adjutant:

Per 1-1-'60: M. Boom, Dordrecht;
G. H. Dolman, Amsterdam.
Per 1-3-'60: J. Goedhart, Zaandam.

tot opperwachtmeester:

Per 6-4-'60: J. de Jong, Amsterdam.

tot wachtmeester:

Per 2-1-'60: L. H. P. v. Leeuwen, Enkhuizen; A. Pap, Zwartsluis.
Per 8-1-'60: J. J. Antonisse, Amsterdam; M. Woning, Vlaardingen.
Per 14-1-'60: H. Alberts, Amsterdam.
Per 15-1-'60: K. S. Etteger, Amsterdam.

In dienst getreden

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-2-'60: E. Hoffmeister, adm. ambt. A 2e kl. op a.c., 's-Gravenhage (St.T.I.)
Per 8-2-'60: H. A. M. van Uitert, schrijver A op a.c., Leiden (verkeersgroep).

RESSORT ARNHEM

Per 15-2-'60: M. P. C. Smits, schrijver A, Nijmegen.
Per 1-3-'60: C. H. Diepeveen, wmr. 1e kl., Arnhem; mej. N. B. Olthof, officier 2e kl., Zwolle.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-3-'60: G. J. Maveur, wachtmees-

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-3-'60: H. M. Koene, wmr. 1e kl., Amsterdam (Parketgroep); M. C. H. v. d. Water, wmr. 1e kl., Purmerend; P. Markus, wmr., Amsterdam (Verk.-groep); H. J. N. de Haan, wmr., Amsterdam; H. v. Oostende, wmr. 1e kl., Amsterdam; M. J. F. Put, wmr. 1e kl., Amsterdam; G. v. d. Wetering, wmr., Wormer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-3-'60: H. J. Muller, owmr., Barendrecht; K. Vos, wmr. 1e kl., Leiden.

RESSORT ARNHEM

Per 23-2-'60: Mej. Y. M. L. v. d. Loo, typiste A, Arnhem.
Per 1-3-'60: B. v. d. Ree, owmr., Randwijk; R. v. Beek, adj., Apeldoorn; H. Appelhof, adj., Zwolle; H. W. v. d. Wal, wmr., Wesepe; G. J. Draaijer, wmr. 1e kl., Terwolde; W. Kraaikamp, wmr. 1e kl., Vaassen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-3-'60: M. H. Peeters, adj., Heer; A. L. J. Kooreman, wmr., Linne; J. M. Moors, wmr. 1e kl., Swalmen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-3-'60: S. Blomsma, owmr., Assen.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

1e JAARGANG No. 9 - MEI 1960

Rp.org_KB1960_05_Mei_Nr.09

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen
Luitenant A. C. Vogel te 's-Gravenhage
Luitenant W. F. K. J. F. Frackers te 's-Gravenhage
Adjutant J. Ranselaar te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klas E. de Heus te Ulestraten-L.
Res.-adjutant F. de Jager te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Laan van Eik en Duinen 178
's-Gravenhage - Tel. 0 70 - 360145

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekkum 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Illustrator: Wmr. 1e kl. L. J. Kiewiet

Uitgave

Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111
Abonnementsprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

1e JAARGANG

No. 9 — Mei 1960
VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

INHOUD o.a.:

15 jaar geleden
Rijkspolitie schonk bandrecorders
aan blinden
R.P. 19 vervoerde (blanke) ballast
Jaarlijkse „bollenslag“
Foto-album voor H.M. de Koningin
Kikvorsman Lourmais kreeg escorte
Boeiende rechtszitting in Zwolle
Gifmoord, uniek proces in ons land
Moeder en Kind
Wereldgebeuren
Personalia

Foto omslag:

Bij een felle brand in een huis te Hattem hield de wachtmeester G. J. Regelink van de groep en rayon Hattem het wakend oog gericht op het bergen van kostbaar huisraad en op het publiek.

Rijkspolitie in Noord-Brabant schonk bandrecorders aan blinden

Offervaardigheid van beroeps- en reservepersoneel beloond met vreugde

„Het was mij een voorrecht namens alle in Noord-Brabant dienst doende Rijkspolitie-functionarissen van hoog tot laag, actief- en reserve-personeel, deze giften te mogen overdragen, waarbij ik met voldoening en enige trots constateer dat mijn Brabantse Rijkspolitie-mannen mij hiertoe in staat stelden“, aldus verklaarde de Territoriaal-Inspecteur van het Korps Rijkspolitie in het ressort 's-Hertogenbosch, kolonel J. F. M. M. Oor, toen hij te Rosmalen en in Bergeyk twee blinden gelukkig kon maken met het aanbieden van een bandrecorder.

Aanleiding hiertoe was de oproep van een Brabants Comité tot de bevolking van deze provincie, om door aller medewerking en offervaardigheid een bedrag bijeen te brengen voor de aanschaffing van 200 bandrecorders ter distributie aan evenzo-

vele behoeftige blinden van alle gezindten.

Rond Kerstmis 1959 richtte de Territoriaal-Inspecteur van het Korps Rijkspolitie in het ressort 's-Hertogenbosch een oproep tot zijn mannen in Noord-Brabant en binnen 14 dagen was door het beroeps-, reserve- en burgerpersoneel spontaan een bedrag bijeengebracht voor de aankoop van twee complete bandrecorders.

In Rosmalen

In gezamenlijk overleg met het comité werd een keuze gedaan en zo werd te Rosmalen aan mej. Heijmans als eerste, in tegenwoordigheid van burgemeester L. A. J. Mazairac, de Districtscommandant 's-Hertogenbosch, majoor G. L. J. J. Bekker, enige personeelsleden en een lid van het provinciaal comité met hartelijke toezeggingen een bandrecorder aangeboden. Omdat mej. Heijmans niet alleen blind, maar ook nog aan het ziekbed is gekluisterd, betekent dit toestel voor haar een nieuwe wereld

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

van ontspanning, temeer daar haar tijdens de overhandiging door de aanwezigen nog een abonnement voor de komende vier jaar op het gesproken weekblad per band werd toegezegd.

En in Bergeyk

In Bergeyk was het een gelukkige Ria Huijbregts, die de tweede bandrecorder in ontvangst nam. Ria is blindentelefoniste op de N.V. Weverij „de Ploeg” waar de telefoonapparatuur, speciaal voor de bediening door haar, is omgebouwd.

In de ontvangstzaal van het bedrijf waren voor die gelegenheid aanwezig: de Territoriaal-Inspecteur, de Districtscommandant Eindhoven, overste P. Oom, burgemeester J. A. Linders van Bergeyk, leden van de Ploeg-directie, van het provinciaal comité en enkele personeelsleden van het Korps Rijkspolitie.

Kolonel Oor verklaarde in zijn toespraak, dat juist voor mej. Huijbregts, die bezig is met studie in moderne talen deze bandrecorder zo belangrijk kan zijn, waarbij zij het nuttige verenigend met het aangename tevens kan genieten van goede muziek, waar zij een groot liefhebster van is.

De burgemeester zowel als de directie van de fabriek betuigden hun dank voor de offervaardigheid van het personeel van het Korps Rijkspolitie. Ook hier werd tijdens de uitreiking een abonnement voor vier jaar aangeboden op het gesproken weekblad.

R.P. 19 vervoerde (blanke) ballast naar Groningen

Bij vlaggetjesdag van Urk was R.P. 1 admiraalschip

De R.P. 19 van Delfzijl heeft enkele weken geleden met ongewone blanke ballast en met wolken van tule gevaren. Met een tot vijf koppen uitgebreide bemanning ging de R.P. 19 naar Termunterzijl om de garnalen-koningin Lauwadonia, wier domein gezien haar naam kennelijk het gebied van Lauwers, Wad en Dollard omvat, naar Groningen te brengen, waar zij met de prinsessen Favonia en Borea (oostenwind en westenwind) zou worden ontvangen, dit alles in het kader van de vlaggetjesdag van de Groninger kustvissers van Termunten, Delfzijl, Usquert en Zoutkamp, die onder het motto: „Een flinke Noorderbries” werd gehouden. Niet slechts de R.P. 19 van Delfzijl is in de afgelopen weken bij een vlaggetjesdag betrokken geweest, want ook Urk heeft de aandacht getrokken door een dergelijk festijn. Daarbij fungeerde de R.P. 1 uit Harderwijk als admiraalschip, waarvan de commissaris der Koningin in de provincie Overijssel ir. J. B. G. M. ridder de Van der Schueren en andere autoriteiten een kleurige vlootshow van ver over de honderd schepen gadesloegen.

Het begon in Termunten

Enkele jaren geleden was het in het hoge Noorden de vissersvereniging van Termunten die het initiatief nam tot een noordelijke vlaggetjesdag, waarbij ditmaal voor het eerst de

vissers van Zoutkamp en Usquert ook van de partij waren. In de afgelopen twee jaar voer de vloot naar het oude Emden, ditmaal gingen de gepavoiseerde vaartuigen naar de stad van de Martinatoren. De schepen uit Termunten met de energieke burgemeester Van Kampen, en de boten van Delfzijl en Usquert, via het Eemskanaal, de Zoutkampervloot, onder leiding van opperschipper Spa, vervangend groepscommandant in Groningen, via het Reitdiep. Tegelijk met de komst van de garnalenkoningin werd er een aantal platte dozen aan boord gebracht, die geen garnalengebak maar tule bevatten.

Wat zelden voorkomt op een R.P.-vaartuig gebeurde nu: de kajuittrap werd geblokkeerd en de bemanning, inclusief de districts-adjudant A. de Leeuw dienden uitsluitend aan dek of in de stuurhut te verpozen, waar na verloop van tijd in plaats van gewone meisjes, prinsessen in wolken tule verschenen, die met de nodige vreugde in Groningen zijn ingehaald. Enkele uren later was Lauwadonia weer gewoon Siny Oosterveld, de R.P. 19 weer een gewoon snel vaartuig van de R.P. te Water. Ook de R.P. 59 was intussen nog ingezet om de komst van de vertegenwoordigster der garnalen naar wens te doen verlopen.

Urk is dit jaar voor de tweede maal onder zeil gegaan voor een vlagge-

(vervolg op pag. 19)

Nadat mejuffrouw Huijbregts de kolonel Oor had bedankt voor de tape-recorder van de Rijkspolitie, stelde zij het toestel in werking en hoorde zij verrast zichzelf spreken tijdens een taalles, die tegen de gewoonte in, werd besloten met een mars van de Rijkspolitiekapel.

Foto linksboven:

Mejuffrouw Heijmans te Rosmalen met haar moeder, luisterend naar de weergave van een mars, gespeeld door de Rijkspolitiekapel.

(Foto's: Techn. Recherche s-Herfogenbosch)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Jaarlijkse „bollenlag” trok weer 100.000-den

RIJKSPOLITIE HAD MEER TE REGELEN DAN OOIT

Dit is meer dan ooit het jaar van de bloembol en met name van de tulp, waarvan vier eeuwen geleden de eerste bol uit Turkije in Nederland aankwam. De Paasdagen hebben geleerd, dat de taxaties van een bezoek aan de bollenstreek, groter dan ooit te voren, juist zijn geweest. De enorme toeristenstroom naar het bloemencorso „Lenteparade”, dat op 23 april door de bollenstreek trok, maakte dat ook de Rijkspolitie met van heinde en verre aangevoerde ambtenaren en materieel eer had van de uitgebreide voorbereidingen voor het in goede banen leiden van de jaarlijkse „bollenlag”, die werd ingeluid met de opening van de Keukenhof in Lisse door Prinses Irene.

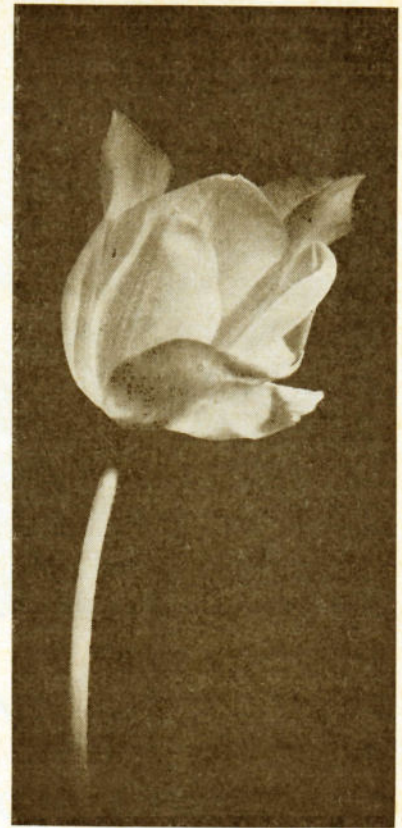
De grote „bollenlag” werd ook voorafgegaan door langdurige vergaderingen van commandanten van het Korps Rijkspolitie, waarbij voor het maken van een plan de campagne veilig kon worden voortgebouwd op de organisatie in vorige jaren. Het groepsbureau te Lisse werd andermaal centraalpost voor de bollenlag. Daar was de verkeerssituatie in de bollenstreek van uur tot uur duidelijk.

Tijdens de Paasdagen verliep alles zo glad dat we wel eens naar een puzzel verlangd hebben, zo verklaarde de districtscommandant drs. Van der Meulen, die ook nog wees op de be-

tekenis van twintig radioposten en het Rijkspolitievliegtuig waardoor het verkeer gespreid kon worden, hetgeen overigens wel nodig was met alleen al tijdens de Paasdagen 122.000 bezoekers aan Lisse, dat 20.000 auto's en 1000 bussen verwerkte. Bij het „kille” bloemencorso was er een versterking van omstreeks 450 man en waren negen mobilfoonwagens en vier vaste radioposten in bedrijf. Voorts waren 70 motorrijders en 17 man bereden politie ingeschakeld, terwijl ook de R.P. 200 en R.P. 201 goede diensten bewezen. De Floriade te Rotterdam heeft, geen afbreuk gedaan aan het bollen-

Nou ja, toen de „bollenlag” nog niet in volle hevigheid was losgebarsten, toen was de dienst soms best te doen, ook voor de wachmeester J. H. C. v. d. Hoven van de groep Lisse. (Foto s: Technische Recherche s-Gravenhage)

.. Magische bloem voor 100.000den ..

streekbezoek, intengedeel: juist vele buitenlanders wilden na de Floriade ook de bollenstreek zien. Het bloemencorso mag voorbij zijn: de bollenstreek is nog steeds een krioelende mierenhoop van auto's, motoren en mensen. De wegen zijn te smal, de parkeerterreinen te klein.

De „bollenlag” duurt nog voort. Zware diensten zijn het deel van vele wachmeesters. De groepscommandanten moeten vele moeilijkheden het hoofd bieden. En de districtscommandant heeft ook dit jaar met een onverwacht probleem te maken gekregen. Pas enkele weken geleden bleek namelijk één van de belangrijkste afvoerwegen tijdens de corsodag, de brug over de Ringvaart bij Hillegom, die de verbinding vormt tussen dit bollendorp en de Haarlemmermeer, afgebroken te zijn. Zonder deze onmisbare schakel in de ketting van verkeersmaatregelen kon het bollenfeest niet slagen.

En zo werd er — na vele besprekingen — door de genie voor een bailey-brug gezorgd, waarmee niet alleen letterlijk maar vooral ook figuurlijk weer een brug geslagen werd om de vele vraagstukken op te lossen.

Maar dat wil niet zeggen dat toen de bollendrukte op volle kracht was losgebarsten, tijd overbleef om bij een van de „wichtjes” van de Keukenhof een oriënterende blik in prospectussen over Jacoba van Beieren's domein te werpen . . . . .

De deputatie van de Rijkspolitie te Water te Amsterdam, die Koningin Juliana een foto-album aanbood van de ramp Tuindorp-Oostzaan, op het bordes van het paleis Soestdijk.

V. l. n. r.: Owmr. J. van Straalen, overste A. K. Holthuis en wmr. J. E. de Jong. Overigens bestond de deputatie uit vier personen, maar aangezien de wmr. Te kl. A. Kes deze foto maakte, is zijn portret afzonderlijk in deze pagina afgedrukt.

Rijkspolitie te Water bood Koningin foto-album van ramp Tuindorp aan

Deputatie onder leiding van overste Holthuis in Paleis Soestdijk ontvangen

Nauwelijks was het slik in de straten van Tuindorp-Oostzaan zo niet verwijderd, dan toch hard geworden in de voorjaarszon of de binnenkomende post bij de Afdeling Documentatie en Statistiek van de Rijkspolitie te Water in Amsterdam, waar de wachtmeester J. E. de Jong de scepter zwaait, begon met de dag toe te nemen. Eigen rapporten, formulieren, verslagen, dag- en weekbladen, periodieken en tijdschriften en vooral ook foto's begonnen een steeds meer overzichtelijk beeld te geven van het prille verleden waarbij wij zo nauw betrokken waren geweest en met het groeien van de hoeveelheid documentatiemateriaal, rijpte ook het plan om een album samen te stellen voor Koningin Juliana, het plan dat tot een ontvangst in Paleis Soestdijk zou leiden.

Het fotomateriaal kwam van vele zijden. Dankbaar gebruik makend van de geperfectioneerde uitvinding van Daguerre om beelden op een gevoelige plaat vast te leggen, had mr. G. W. van Riet Paap, referendaris bij het Ministerie van Justitie te 's-Gravenhage, reeds op 14 januari toen hij in de nachtdienst met ons mee voer in Tuindorp, vele geslaagde

foto's gemaakt, die hij welwillend afstond. Ook de wachtmeester A. M. Spanjer van de Technische Recherche in het ressort Amsterdam der Rijkspolitie, maakte zich op dit punt, vooral tijdens de Westerstorm op 20 januari, zeer verdienstelijk.

Wachtmeester J. E. de Jong had als ervaren schipper vele situaties, waaruit de igitere klieppes van het vak

bleken, vereeuwigd. Met foto's van de mannen van de Kustreddingsbrigade uit IJmuiden en omgeving en enkele die zo over stuur- en bakboord binnenkwamen er bij gerekend, hadden wij een alle fasen van de watersnood omvattende fraaie collectie platen.

De vele door de wachtmeester Spanjer vervaardigde reproducties gaven de doorslag aan het plan om hiervan een album samen te stellen, teneinde dit aan te bieden aan Hare Majesteit de Koningin. Na deskundig advies te hebben ingewonnen werden enkele foto's vergroot en het geheel maakte een keurige indruk.

De finishing touch werd verzorgd door schipper opperwachtmeester

J. van Straalen, die met een aanbiedingsoorkunde de eerste bladzijde van het album tot een waar kunstprodukt maakte: Een zachte achtergrond volgens eigen patent gaf de watersnood weer vanaf de met sneeuwval gepaard gaande dijkdoorbraak tot aan de bemodderde laarzen bij het droogvallen van het gebied. Rechts bovenaan prijkte onze veel omstreden springende granaat en ons eigen embleem — het onklare anker — was daar doorheen verweven. Links onderaan was het wapen van de stad Amsterdam uitgebeeld, een en ander in gevarieerde kleuren.

EERVOL BEZOEK

Wanneer op 31 maart een onbekende stem telefonisch mededeelt dat de Koningin het op prijs zou stellen U de volgende dag, dus 1 april, op het Paleis Soestdijk te ontvangen, dan is het, afgezien van de latent aanwezige mogelijkheid dat het bericht juist is, toch - gezien de datum - wel zaak nog even te informeren of het wel goed werd verstaan. Het antwoord, dat de Districtscommandant van de Rijkspolitie te Water te Amsterdam, overste A. K. Holthuis, bij navraag ten paleize van de particuliere secretaris van de Koningin, J. van den Hoeven, ontving, was bevestigend:

Koningin Juliana wenste een deputatie van het District Amsterdam van de Rijkspolitie te Water te ontvangen en gaf zo de gelegenheid tot het aanbieden van een album met foto's van de ramp Tuindorp-Oostzaan, voor de vorstin samengesteld door de Rijkspolitie te Water in Amsterdam. Over het ontstaan en de aanbieding van dit unieke fotoalbum schreef de wachtmeester 1e kl. A. Kes, die ook tot de delegatie behoorde, de foto linksboven maakte en bijgaand verhaal schreef.

Op 1 april besteeg een deputatie van het District Amsterdam der Rijkspolitie te Water, bestaande uit de commandant, de overste A. K. Holthuis, de opperwachtmeester J. van Straalen, de wachtmeester 1e kl. A. Kes en de wachtmeester J. E. de Jong, via de uitgelegde groene loper de trappen van het Koninklijk Paleis te Soestdijk. Na een ontvangst door een adjudant van Hare Majesteit verscheen Koningin Juliana al zeer spoedig in de fraaie kamer, waar de deputatie zich inmiddels bevond. Na begroeting van de overste Holthuis stelde deze ons aan Hare Majesteit voor, daarbij het aandeel memorende dat ieder bij het tot stand komen van het album had gehad.

Op verzoek van de Koningin namen wij plaats rondom een tafel en bij geserveerde koffie met koek en een sigaret werd het album bekeken. De Koningin informeerde, na de aanbiedingsoorkunde nauwkeurig te hebben bekeken, hoe en waarmee Van Straalen dit had getekend en welke techniek hij daarbij toepaste. Bij het bezichtigen van de foto's vroeg de Koningin of wachtmeester De Jong een opleiding voor fotograaf had gevolgd. De Koningin maakte voorts een compliment voor de wijze waarop de meer dan honderd foto's voor het album waren verzameld. Bij het doorbladeren van het album werden enkele foto's door de overste toegelicht, waarbij de Koningin veel belangstelling toonde voor de foto's gemaakt tijdens de Westerstorm. Zij merkte op, dat deze foto's na haar bezoek waren gemaakt, zulks onder meer afleidend uit het feit dat de wind toen (15 januari) nog oost was. Uit andere vragen van de Koningin bleek dat zij het meest geïnteresseerd was in de hulpverlening aan en het lot van de bewoners van Tuindorp-Oostzaan tijdens en ook na de ramp. Wij hadden de indruk dat Koningin Juliana zo geboeid was, dat zij zich bepaald niet haastte. Om deze indruk te staven zij vermeld dat blijkens tevoren gedane aankondiging deze ontvangst een kwartier zou duren, terwijl het 40 minuten in beslag nam. Dit bezoek — waarbij de Koningin die morgen een paars-groen gekleurde „deux pièces” en bruine schoenen met hoge hakken droeg — werd een zeer prettige, ongedwongen en voor het Korps Rijkspolitie bijzonder eervolle gebeurtenis.

Deze foto's uit het aangeboden album met 100 beelden van de watersnood, boeiden koningin Juliana wel bijzonder.

Kikvorsman Lourmais kreeg escorte van Rijkspolitie te Water

Langdurige vaarpartij achter Rijnzwemmer

door owmr. J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Wie Louis Lourmais is, behoeven wij eigenlijk niemand meer te vertellen, want gedurende vele jaren heeft niemand in ons land kans gezien zoveel publiciteit te krijgen als deze Franse ex - commando - kapitein. Hij kwam — als in het grijs verleden de Batavieren — de Rijn afzakken, om uiteindelijk in Rotterdam als een vorst te worden ingehaald. Of ook de Batavieren destijds een dergelijk huldebetoon is ten deel gevallen, weten we niet. In elk geval kwamen deze in dierenhuiden gehulde jagende, drinkende en dobbelende voorvaders in uitgeholde boomstammen, en dat is geen kunst waarvoor men eerbetoon kan verwachten. Louis Lourmais deed het namelijk zwemmende. Deze koning onder de kikvorsmannen heeft

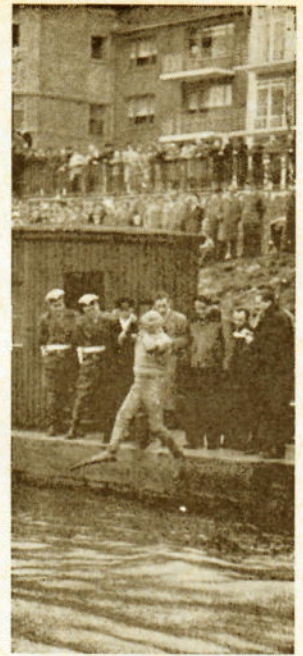
niet alleen overal in de belangstelling gestaan maar verwierf ook escorte van de Rijkspolitie.

Telefoontje . . . .

Het begon met een telefoontje van de Wasserschutzpolizei Emmerich, aan de Rijkspolitie te Water in Nijmegen: Of men zo vriendelijk wilde zijn de heer Lourmais „even” door Nederland te loodsen. En aangezien ook bij de rijkspolitie een vriendelijk verzoek niet vlug wordt afgewimpeld, was de zaak vlug beklonken, vlugger dan de begeleiding zelf . . .

Vreemd vaartuig

De redenen tot deze assistentieverlening scholen overigens niet in de behoefte tot het maken van een vriendelijk gebaar jegens meneer Lourmais of wie

Zo ging monsieur Lourmais, onder grote belangstelling en het wakend oog van twee Duitse politiemannen en de groepscommandant der Rijkspolitie te Water te Nijmegen, adj. G. J. Kok, in Emmerich te water.

ook. U zult namelijk in geen enkel vaarreglement een vaartuig kunnen vinden, dat met de naam „kikvorsman” wordt aangeduid. Bovendien ligt zo'n „vaartuig” erg laag op en dikwijls zelfs onder het water. Begrijpelijk, dat een „aanvaring” onder dergelijke omstandigheden zeker niet denkbeeldig is, temeer wanneer een dergelijk „vaartuig” ook nog bij nacht zijn koers uitzet. En aangezien er voor de politie ook nog altijd zo iets bestaat als een preventieve taak, werd er voldoende aanleiding gevonden om kikvorsman Lourmais met de verschuldigde égards in het grensstation Emmerich op te wachten en hem veilig door de Nederlandse wateren te loodsen.

Dat deze begeleiding zeker niet als overbodig gezien moest worden, was reeds ergens op de Middenrijn in Duitsland gebleken, toen het maar een haartje scheelde, of een Rijnschipper had monsieur Lourmais hardhandig kopje onder geduwd. En

Ook voor mevrouw Lourmais was de zwemtocht van de kikvorsman een langdurige en koude affaire waarbij zij — zoals hier — haar man soms tijdens het zwemmen van nat en droog voorzag, al zou men zeggen dat er eigenlijk voldoende „nat” om Lourmais heen was.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG (Nijmegen).

(vervolg op pag. 12)

Haastig Recht

TE HAASTRECHT

door owmr. W. F. BOXMA te Haastrecht

Dat ambtelijke molens niet, zoals men zegt, altijd langzaam malen, bewijst dit geval van haastig recht in Haastrecht.

KIKVORSMAN

(vervolg van pag. 10)

daar kan wel een Rijnschip, maar geen kikvorsman tegen.

Wie had het zwaarder?

Wie het nu tijdens deze gezamenlijke tocht over Rijn, Waal en Merwede het moeilijkst heeft gehad, de R.P.-bemanningen of de kikvorsman, valt moeilijk te bepalen. De moderne R.P.-vaartuigen zijn ingericht op snelheid en bepaald snel ging het niet met onze kikvorsman. Noodzakelijk was de begeleiding intussen wel. Gedurende de eerste etappe, van Emmerich naar Nijmegen, die grotendeels in het donker werd afgelegd, moest meerdere malen de schijnwerper eraan te pas komen, om de scheepvaart op hun „tegenligger” attent te maken. Daarnaast profiteerde Lourmais van de adviezen der rijkspolitiemannen omtrent stroom en bochten in de rivier, waardoor hij de meest economische koers kon „sturen”.

Zo hebben een aantal Rijkspolitievaartuigen kikvorsman Lourmais veilig naar Rotterdam gebracht, waar de Rijnreiziger met groot enthousiasme werd ontvangen.

Geen commentaar

Wat de R.P.-bemanningen voor commentaar hebben geleverd, toen monsieur Lourmais op een persconferentie liet doorschermen, dat het allemaal was begonnen om de deugdelijkheid van een bepaald soort onderkleding te bewijzen, vermeldt de historie niet...

Op een vrijdag in het begin van dit jaar werd ons telefonisch medegedeeld, dat men verdenking koesterde tegen een vishandelaar, die met zijn tot „rijdende winkel” omgebouwde bestelauto, regelmatig op woensdag- en vrijdagavonden „standplaats innam” op de weg. Dat zulks niet gebeurde om zijn artikelen aan de man te brengen leidde men af uit de omstandigheid, dat de handelaar zich met zijn vrouwelijke bediende in de gesloten verkooppriimte begaf. Vermoedende dat de betrokken handelaar het niet serieus nam met één der artikelen, omschreven in titel XIV van het tweede boek van het Wetboek van Strafrecht, ging ik die avond in burger naar de aangeduide plaats, waar ik mij verdekt opstelde.

Mijn tipgever was ook aanwezig en hij verkende een verderop gelegen gedeelte van de weg. Na enige tijd meldde hij, dat de bestelauto een paar honderd meter verder op de rijbaan geparkeerd stond. In de cabine bevond zich niemand. Aan de achterzijde van het voertuig was een deur waardoor men de verkooppriimte kon betreden. Die deur te openen leek het werk van een ogenblik, maar dat viel tegen. De handelaar had op ongewenst bezoek gerekend. Na herhaald kloppen werd de deur geopend en ging ik de donkere verkooppriimte binnen. Op mijn vraag wat hij al die tijd in het donker uitvoerde, antwoordde hij, dat hij bezig was een bestelling voor een klant klaar te maken. Dit kwam mij erg ongeloofwaardig voor. Hij bleef echter bij zijn verklaring en op mijn vraag of zich nog iemand in de verkooppriimte bevond, antwoordde hij ontkennend.

Mijn aandacht viel op een stuk zeil, dat tegen de hoek van de verkooppriimte en de cabine lag. Het zeil op te tillen was een eenvoudige handeling en mijn vermoeden werd bevestigd. Onder het zeil zat als een vleugellam vogeltje, een jongedame van naar schatting 16 jaar. De handelaar vertelde dat het hem niet bekend was dat de „verstekeling” zich in die verkooppriimte had bevonden.

Enfin, overbrenging van het tweetal naar het groepsbureau volgde en geleiding voor de groepscommandant in zijn kwaliteit als hulp-officier van justitie, was de logische consequentie.

Op grond van verklaringen van het meisje werd proces-verbaal opgemaakt tegen haar werkgever terzake overtreding van artikel 249 van het Wetboek van Strafrecht. Hoewel de verdachte ontkende, werd hij in verzekering gesteld. Na een nacht ingesloten te zijn geweest kwam hij met een volledige bekentenis.

In overleg met de officier van justitie werd de inverzekeringstelling verlengd en moest de verdachte op maandag d.a.v. te 11 uur voor Zijne Edelachtbare worden geleid.

Reeds de maandag daarop, dus twee dagen later werd de vishandelaar, die direct voor de Politierechter terecht staan (ingevolge art. 370 Wetboek van Strafvordering) verkoos boven ingesloten te worden in het Huis van Bewaring in afwachting van een later tijdstip van de terechtzitting, gedagvaard.

Hij kreeg nog gelegenheid voor een bespreking met de hem toegevoegde raadvrouw, die het dossier nog kon doornemen. De vishandelaar werd diezelfde dag veroordeeld tot 3 maanden gevangenisstraf, waarvan 1 maand voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaar en ogenblikkelijke gevangenneming.

Alles bijeen een staaltje van haastig recht te Haastrecht.

VRAAG EN AANBOD

Te huur:

Zomerhuisje voor 7 personen bij zee en bos in Oostkapelle.

Te koop: 2 stuks 2-persoons tenten van zwaar doek à f 25.—.

Te bevragen bij Res.-wachtmeester THOMA te OOST-SOUBURG

De advertenties (uitgezonderd leerboeken en uniform-kledingstukken) mogen ten hoogste 30 woorden omvatten, inclusief het adres van de inzender, en dienen met de administratiekosten van twee kwartjes (te voldoen in postzegels) voor de vijftiende van iedere maand te worden gezonden aan:

Uitgeverij Schaafsma en Brouwer
afd. adm. Korpsblad Rijkspolitie
Postbus 10 — Dokkum

De torenklok van de Mierlo-Houtse kerk maakte zich reeds op om de uren met kleine beetjes af te gaan tellen. In een intiem café'tje, bijna in de schaduw van de toren, vertoefde een eveneens intiem gezelschap. De stemming was genoeglijk. Tot plots een ernstige kloof ontstond en de stilte viel als een steen.

Een der weekend-vierders, zekere heer uit Helmond, miste zijn loonzakje met inhoud. Stilte...! Ontsteltenis...! Het zaad van het wantrouwen was gezaaid. De Helmonder, zwaar boven zijn theewater, stond als op

diende weekloon hier was kwijt geraakt. „Maar ik beschuldig niemand”, voegde hij voorzichtigheidshalve aan zijn relaas toe. Een der aanwezigen bood aan zich te laten fouilleren, waarin overigens niemand bijviel. Wantrouwen!

De beide mannen, die trouwens St. Michaël als schutspatroom hebben, bekeken met achterdocht de trieste gedupeerde figuur, tot een hunner het slachtoffer bij zijn jasje pakte en hem onder het lamplicht trok.

„Laat mij eens kijken...” Een grote hand verdween in de binnenzak van het colbertje op een

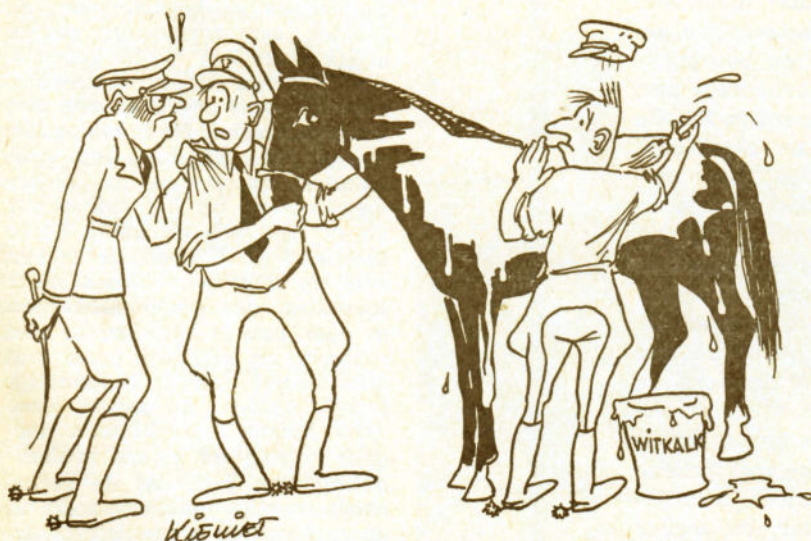
„Neem me nie kwalijk asteblief”

een eiland met zijn ellende alleen. Intensief zocht hij in alle schuilgelegenheden van zijn vele kledingstukken.. zonder uitkomst. De cafébaas hakte de knoop door en draaide een telefoonnummer, dat men bij alle on-genoegegheden pleegt te gebruiken.

Als onafwendbare reactie hierop traden na korte tijd twee rijkspolitieambtenaren in de verstoorte intimiteit. Zij plantten zich zwaar en massief tussen de barkrukjes en taxeerden met wantrouwen het gezelschap, de ongere dader zoekend achter de stille gezichten. De Helmonder lichte geschrokken zijn verlies toe. Hij had reeds andere café's bezocht, maar hij wist heel zeker, dat hij zijn zuur ver-

manier die routine verraadde en kwam gevuld met het spoorloze loonzakje weer te voorschijn. „Is het dit...?” Een zucht van verlichting voer langs de bar. De Helmonder stond zwaar gebukt onder de algemene hilariteit en de beschuldigende blik van de politie.

„Zo vriend. En nou te voet naar Helmond. Ik leg je een rijverbod op tot morgenvroeg zes uur. Ga je toch brommen, dan verlies je opnieuw een loonzakje met inhoud. Geef de mensen hier maar een rondje koffie”, zei een van de rijkspolitiemannen. Maar toen de uniformen reeds in de deur waren mompelde de gedupeerde nog steeds: „Neem me nie kwalijk asteblief”.

Ik zei: „De motoren die spinnen...”

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

MANOEUVRE....

Er is in deze wereld nauwelijks plaats voor Indianen, voor zigeuners, voor displaced persons. De Lappen voelen zich in hun bestaan bedreigd door de oprukkende beschaving en in Zuid-Afrika zijn kleurlingen onwaardig en slechts „vrij” in de lokaalies. Is het eigenlijk een wonder, dat in deze wereld het paard in de verkeerde hoek zit? Het wordt verdrongen door de motor en het aantal paarden loopt gestaag terug. De representatieve waarde van het paard neemt echter navenant toe en dat is met name voor de bereden groepen van het korps Rijkspolitie een prettig feit. Bijzonder onprettig is dat sommige kranten na het bloemencorso een verkeerde manoeuvre van een paard, in de schoenen hebben geschoven van de bereden groepen van ons korps. Tot driemaal toe belandde een van de aan het corso deelnemende landelijke ruiters met zijn ros in het publiek. Dat hoort niet zo, maar de berijder torste een bord met een wapen mee en prikte met de stok het paard in de zij. Zoiets verveelt een paard doorgaans snel, met het vermelde gevolg, inclusief grote consternatie. Enkele kranten verweten dit een Rijkspolitiapaard. Edoch, het paard mag dan gelijk de Lappen, de Indianen of de Zuid-Afrikaners tot de verdrukte groepen behoren, maar het waren genoemde kranten en niet een rijkspolitiapaard, die bij het corso een verkeerde manoeuvre uitvoerden. De kranten moesten beter weten een Rijkspolitie-ruiter voorkomt brokken en bovendien: een Rijkspolitiapaard doet zoiets niet, dat gelooft zelfs geen

MOMUS.

Boeiende rechtszitting in Zwolle was paraatheidsoefening Reserve-Rijkspolitie

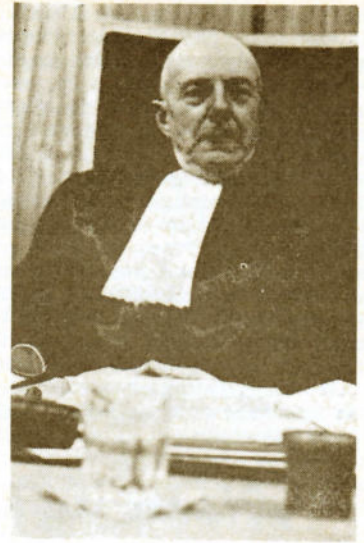
Kort geleden zat op een avond een flink aantal reservisten met hun echtgenoten en vrienden in een van de zalen van het Paleis van Justitie te Zwolle, waar een zeer bijzondere zitting van de Meervoudige Kamer voor Strafzaken zou worden gehouden, met personeelsleden van het Korps Rijkspolitie en van de Reserve-Rijkspolitie achter de grote tafel, compleet in toga . . .

Dat had allemaal zo z'n reden: ook op de cursussen van de reservisten, behorende tot de Parketgroep, de Staf en de Verkeersgroep van de Reserve-Rijkspolitie te Zwolle, worden verschillende bepalingen uit de Nederlandse Wetgeving bestudeerd en verduidelijkt door de theoretische lessen, die niet altijd even gemakkelijk en voor iedere cursist zonder meer duidelijk zijn.

Naast de met ijver gegeven theorie wil de reservist gaarne toepassing van het onderwezene in de praktijk. Zo krijgt hij naast de theorie omtrent zijn wapen ook regelmatig K.S.O.-oefeningen. Dat is ook nodig. De reserve-Rijkspolitie-man zal in bepaalde omstandigheden niet werkelijk reservist kunnen zijn, wanneer hij de theorie van zijn lessen nimmer in praktische toepassing zag. Ook de theorie omtrent „aanhouding en voorgeleiding” uit het Wetboek van Strafvordering behoeft toepassing in de praktijk. Pas daarna zal de betekenis van de wettelijke bepaling hem duidelijk worden.

Verschillende malen krijgen de reservisten van de Rijkspolitie zogenaamde „paraatheidsoefeningen” van gevarieerd karakter, onder meer met betrekking tot de bewaking van belangrijke gebouwen, het opsporen, aanhouden en voorgeleiden van „ontsnapte gevangenen”, droppings enz. In het kader van deze oefeningen werd in Zwolle reeds voor de tweede maal een „terechtstelling” georganiseerd, zulks na zorgvuldige voorbereiding, waarbij alle hulde voor gepensioneerde adjudant van de Rijkspolitie K. Algra.

Voor de zitting „echt” begon gaf de adjudant Algra een klein college over de gang van zaken bij de behandeling van een strafzaak voor de meervoudige kamer. Wat er ging gebeuren was iedereen glashelder, toen de diverse „spelers” in deze zaak naar de bibliotheek van het paleis trokken om zich in toga te kleden. Toen begon pas de merkwaardige zitting van grote instructieve waarde, waarover de heer D. Brouwer, waarnemend griffier van de kinderrechter, en tevens een reservist, vertelt in bijgaand artikel.

Adjudant K. Algra

. . . president van de rechtbank . . .

Beroeps- en res rond

Reserve-adjudant a

Blijkens de dagvaarding was het allemaal begonnen in het kantoor van de steenfabriek van de firma Dwarsboom aan de Vormersteeg te Dubbeldam in het arrondissement Zwolle. Daar had de 42-jarige arbeider Hendrik Spitter de boekhouder van de fabriek een zespuntige glazen asbak naar het hoofd gegooid, omdat hij en enkele medearbeiders een paar uren nog niet betaald kregen. De boekhouder, meneer H. Klinker liep snijwonden op boven de linker wenkbrauw, bij het linker oor en in zijn hals en belde hevig bloedend de Rijkspolitie en een arts op. Het was alleen maar toevallig, dat de glasscherven de ogen van de boekhouder niet raakten en dat hij geen wat men noemt „zwaar lichamelijk letsel” opliep. Zo moest Hendrik Spitter terechtstaan wegens poging tot zware mishandeling, een feit, dat de rechtbank ernstig opneemt, zoals in de zaal van de arrondissementsrechtbank wel duidelijk bleek.

Met gebogen hoofd stond Hendrik Spitter (tot ieders verbazing dezelfde als de reserve-wachtmeester van der Kolk) voor de grote tafel met de imponerende nog-lege-stoelen erachter en met hamer en onvermijdelijk glas water op het glanzende blad. In de zaal klonk geroezemoes van het publiek op de tribune, die een groter aantal belangstellenden herbergde dan voor een zaak wegens poging tot zware mishandeling gebruikelijk is. Het was allemaal gewoon en toch ook anders. 't Was bijvoorbeeld ongewoon dat een brede glimlach het gezicht van menige belangstellende trok toen de rechtbank verscheen. „De rechtbank”, riep met plechtige stem de deurwaarder in

neerde adjudant K. Algra als president, de adjudant H. van Aalderen, commandant van de parketgroep en opperwachtmeester J. Seinen als rechters, de reservist wachtmeester N. O. Salet als griffier en — zoals gezegd — de adjudant Ridders als officier van justitie. En, nadat door de zaal had geklonken waarvoor de verdachte zich moest verantwoorden, begon het uitrafelen van wat er zich in het kantoor van de steenfabriek had afgespeeld tussen verdachte en boekhouder en met de glazen asbak, die het slachtoffer pijnlijke verwondingen en arbeidsongeschiktheid zou hebben opgeleverd.

Het slachtoffer boekhouder Klinker, alias de reserve-wacht-

serve wachtmeesters Pool en Westera.

De getuigen dienden onder het opsteken van de duim van de linkerhand de eed af te leggen dat zij de waarheid en niets dan de waarheid zouden spreken, door het nazeggen van de woorden: „Ik zal de waarheid vertellen”. Als getuige à décharge was de directeur van de firma Dwarsboom gedagvaard, die werd „gespeeld” door de reserve-wachtmeester C. la Faille.

Links was rechts

Reeds bij het begin van de zitting ontstond er enig geharrewar tussen de officier en de raadsman. De officier merkte een fout in de dagvaarding op. Daarin was namelijk sprake van linker wenkbrauw en linker oor, links moest echter rechts zijn en de officier vroeg wijziging van de telastelegging, die hij pas schriftelijk overlegde na een opmerking van de raadsman, die verklaarde anders de wijziging niet te zullen accepteren. Dat de officier toen slechts een blanco stuk papier over de tafel schoof heeft niemand opgemerkt. Tijdens het verdere verloop van de zitting was zonder meer duidelijk dat de officier het slachtoffer beslist langer dan 3 weken arbeidsongeschikt wilde hebben, namelijk 6 weken, teneinde sterk te staan met de term: zwaar lichamelijk letsel.

epersoneel met en zonder toga tafel van het recht

resident — commandant verkeersgroep
officier van justitie . . . . .

wie iedereen de gepensioneerde opperwachtmeester Klap herkende. De officier van justitie, niet behorende tot de zittende magistratuur, was al in de zaal aanwezig en deze figuur bewees, dat de adjudant A. Ridders, commandant van de Verkeersgroep Zwolle, zich als officier van justitie bijzonder op zijn gemak voelde. Zelfs de verdachte, bewaakt door de reserve-wachtmeester Hazelhof van de parketgroep, keek er even met verbazing naar, evenals zijn raadsman, de reserve-wachtmeester D. Brouwer.

Ongewoon college

De rechtbank nam zijn zetels in, het publiek dat respectvol was gaan staan bij het binnentreden van de edelachtbaren, kon gaan zitten. En daar troonden zij achter de tafel: de gepensio-

meester Klinkenberg, werd na de verdachte, als eerste getuige voor het hekje geroepen en daarna de beide collega's arbeiders van verdachte, de re-

Onaangedaan stond de reserve-wachtmeester Hazelhof achter de verdachte (geheel rechts).

Foto boven: Op de publieke tribune wordt met aandacht geluisterd.

Foto midden: V.l.n.r. de adjudant-officier van justitie A. Raggars, de adjudant-rechter B. van Aalderen en reserve-adjudant-president K. Algra.

Foto onder: Het volledige rechtscollege van de Rijkspolitie.

FOTO-EXPOSITIES VAN POLITIE AMSTERDAM

De Fotografische Kring van de Amsterdamse politie zal tegen het einde van dit jaar voor de tiende maal een fototentoonstelling organiseren, die in verband met dit tweede lustrum van bijzondere aard zal zijn, en waaraan zo mogelijk ook niet tot het Amsterdamse Korps behorende politieambtenaren kunnen deelnemen. In 1951 hebben enkele amateurfotografen bij de Amsterdamse politie zich verenigd in de Fotografische Kring. Dat was een feit van betekenis, aangezien de fotografie juist ten aanzien van de vrijetijdsbesteding van de politieambtenaar een waardevol object is. De in de afgelopen jaren gehouden exposities, waarvoor steeds ruimte in het Hoofdbureau van politie beschikbaar werd gesteld, gaven blijk van een stijgend niveau ten opzichte van visie en techniek.

Voor de jubileumtentoonstelling is contact opgenomen met de fotosectie van de Association Artistique de la Préfecture de Police te Parijs en de fotosectie van de Polizei-Sportvereinigung te Wenen, die met een groep zullen deelnemen aan een te houden expositie Parijs-Wenen-Amsterdam die door de Fotografische Kring wordt georganiseerd voor gevorderden.

De amateurs onder de amateurs zullen foto's maken voor een expositie „Amsterdam en zijn bewakers”, die vooraf zal gaan aan een grote tentoonstelling, die in 1961 onder dezelfde titel in de hoofdstad gehouden wordt.

Bovendien zijn er plannen voor het inrichten van een tentoonstelling, waaraan iedere politieambtenaar, ook van het Korps Rijkspolitie kan deelnemen en die werk over „iedere” plaats van inwoning mitsgaders zijn bewoners zal omvatten.

De foto's moeten geheel eigen werk zijn en dienen op minimaal 18 x 24, maximaal 24 x 30 cm te worden ingezonden. Voor adheziebetuigingen en inlichtingen: H. Kars, tel. 0 20-89904 te Amsterdam.

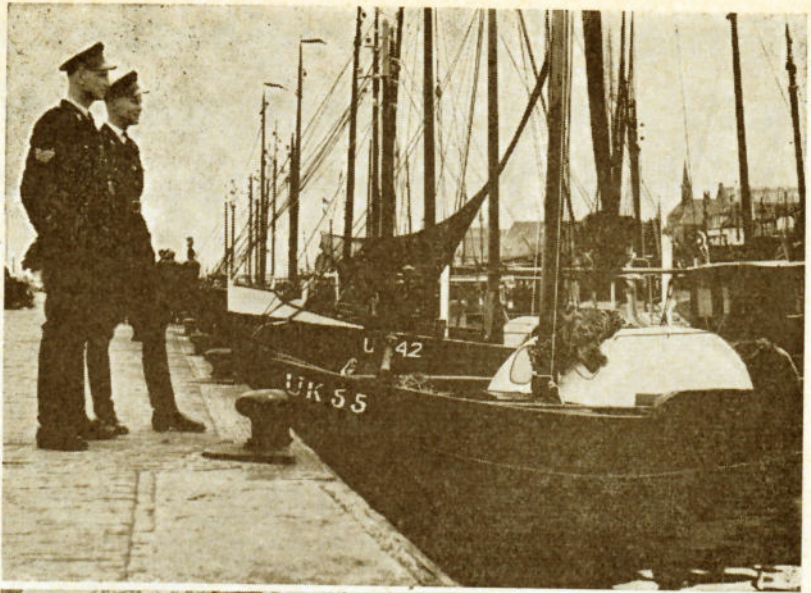
WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

VLAGGETJESDAG VAN URKER VLOOT

(vervolg van pag. 5)

tjesdag, waaraan ook schepen van Spakenburg-Bunschoten, Staveren en andere plaatsen deelnamen. Niet slechts de IJsselmeervloot maar ook de Noordzeevloot van Urk voer uit, nadat de visserijmanifestaties de avond tevoren waren ingeluid met een groot vuurwerk. Dat Urk tot een vlaggetjesdag is gekomen, behoeft nauwelijks verbazing te wekken. Het oude eiland is de enige plaats in het IJsselmeergebied, waar de visserij na de afsluiting van de Zuiderzee een nieuwe, grote toekomst tegemoet is gegaan. De IJsselmeervloot omvat zeven dozijn schepen, de Noordzeevloot eenzelfde aantal. Driekwart van Urks Noordzeevloot dateert van na de oorlog en uit deze grootste kottervloot van Nederland wint 75 % van de Urker bevolking een (best) bestaan. Aan de vlaggetjesdag 1960 waarbij heel Urk op de been of op het water was, namen behalve de R.P. 1, waarop ook de overste H. J. Overbeek meevoer, ook andere R.P.-vaartuigen deel. De R.P. 3 voer aan de kop van de vloot ter bepaling van de koers. De R.P. 4 uit Harlingen vormde het sluitstuk en voorts waren er nog enkele kleinere vaartuigen ingeschakeld.

Slotcommentaar van de overste Overbeek: „Urk is altijd leuk. Ze hadden voor deze vlaggetjesdag 100.000 vlaggen laten maken . . . .”

★

Bij de foto's

Opperwachtmeester A. P. Velders en wachtmeester W. J. Bouwman bij een deel van de Urker vloot, die met 100.000 vlaggen werd versierd.

De vloot van Zoutkamp, Termunten, Usquert en Delfzijl op de noordelijke vlaggetjesdag.

De „garnalenkoningin" Lauwadonia met haar gevolg aan dek van de R.P. 19.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Gifmoord in Leeuwarder strafgevangenis eindigt met uniek proces in rechtspraak van ons land

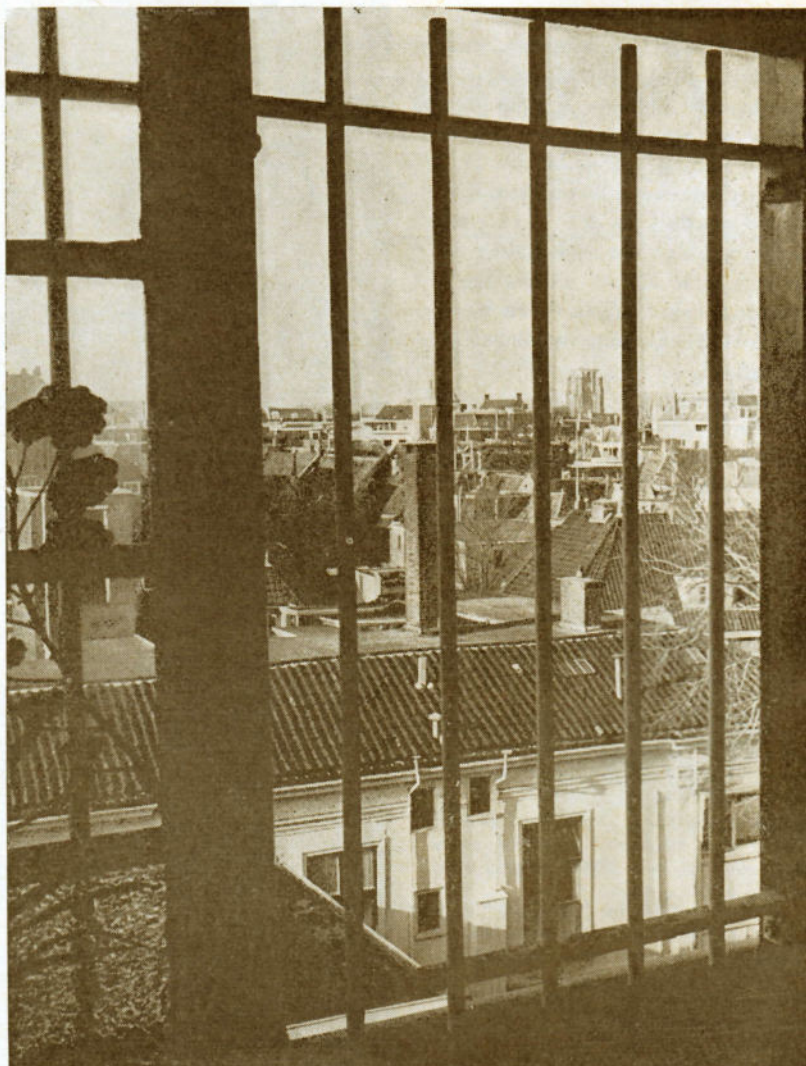
Berkelse arts hoort voor tweede maal beschuldiging:
MOORD DOOR CYAANKALI

De capaciteit van de grote zaal van het paleis van justitie te Leeuwarden is, door het wegbreken van triest bruin geverfde balustraden, uitgebreid tot ongeveer 150 personen en nadat jarenlang van de in deze zaal gehouden rechtzittingen slechts flarden van de verhoren en verklaringen als gevolg van de slechte accoustiek, doordrongen tot verslaggevers en het publiek, zodat men zich terecht kon afvragen of er eigenlijk wel van een openbare zitting kon worden gesproken, is er een geluidsinstallatie aangebracht. Dit alles vond zijn oorzaak in het meest unieke proces van deze eeuw, waarin de Berkelse arts Johannes Franciscus Alphonus Maria Opdam, 43 jaar geleden te Soerabaja geboren en tot levenslang veroordeeld wegens moord door cyaankali op zijn echtgenote, gedurende een proces van drie dagen, waarvoor vijftientig getuigen werden gedagvaard, andermaal terechtstond omdat hij in de gevangenis — in februari 1958 — zijn 34-jarige mede-gevangene A. L. Lodder, — die eveneens tot levenslange gevangenisstraf was veroordeeld omdat hij zijn vrouw met arsenicum van het leven had beroofd, zou hebben omgebracht.

De echtgenote van de Berkelse arts stierf door cyaankali-vergiftiging. Lodder stierf door vergiftiging met cyaankali. Een tot levenslang veroordeelde vermoordt een andere eveneens tot levenslang veroordeelde; het is de geruchtmakendste affaire uit de historie van rechtspraak en gevangeniswezen in deze eeuw, een zaak met mysterieuze en verbazingwekkende aspecten, een zaak die — menselijker wijs gesproken — grenst aan het absurde en waarin de rechtbank door talloze feiten een weg moest zoeken voor het woord schuldig klonk aan het adres van een tot levenslang veroordeelde.

In de vorige eeuw is bij de besprekingen over het afschaffen van de doodstraf, die in 1870 verdween en als zwaarste straf de levenslange gevangenisstraf overliet, de theoretische vraag opgeworpen wat er dan zou

moeten gebeuren met de tot levenslang veroordeelde, die een moord zou plegen in de gevangenis. Het leek te sensationeel, te irreëel om over te praten en het zou bijna een eeuw duren, voor die vraag actueel zou wor-

Door deze tralies voor de ramen van de bibliotheek in de strafgevangenis keek de Berkelse arts uit over Leeuwarden, naar de vrijheid . . . .

den: Op 4 februari 1958 werd de gedetineerde A. L. Lodder dood in zijn cel gevonden. Met vertrokken gezicht en een streep chocolade in een van zijn mondhoeken lag hij in bed. De sectie op het stoffelijk over-schot toonde aan, dat hij door cyaankalivergiftiging om het leven was gekomen.

Na de ontdekking van L's dood volgde het ene sensationele feit op het andere. In de cel van L., in de cellenvleugel van de strafgevangenis, werd een flesje gevonden, waarin cyaankaliresten werden aangetroffen en zelfmoord zou voor de hand hebben gelegen wanneer er onder of bij het flesje niet een briefje was gevonden, waarop in het handschrift van Lodder geschreven stond: „Dit is medicijn, gekregen van Opdam”. Dit briefje bracht de justitie reeds direct bij de Berkelse arts, die intussen tevoorschijn was gekomen met een brief, die hij naar hij verklaarde in zijn kastje had gevonden en waarin Lodder onder de naam Piet Berger bekende schuldig te zijn aan de dood van mevr. Opdam. Hij zou een verhouding met haar hebben gekregen, terwijl hij, toen hij nog in Gouda woonde, onder behandeling van de Berkelse arts was. Deze verhouding zou niet zonder gevolgen zijn gebleven en hij zou mevrouw Opdam hebben aangespoord cyaankali in te nemen ter versterving van de zwangerschap. Lodder verklaarde in dezelfde brief, die naar later is vastgesteld, inderdaad door hem geschreven is, zelfmoord te hebben gepleegd omdat de Berkelse arts de waarheid op het spoor was. Jawel, de brief was wel door Lodder geschreven, maar niet door hem dichtgeplakt, dat is merkwaardig. Het is even merkwaardig als het feit, dat kort daarna uitkwam dat de Berkelse arts in zijn cel over cyaankali had beschikt. Een moeizaam onderzoek bracht steeds nieuwe feiten aan het licht. De Berkelse arts had zijn celbezoeker, de onderwijzer K. Gerhartl gevraagd een gelig poeder te laten analyseren, dat hij op een visschotel had gevonden, naar hij zei. De celbezoeker ging naar de Leeuwarder apotheker drs. N. A. M. van Spanje, die constateerde dat het cyaankali was. Dit feit meldde de celbezoeker wel aan de Berkelse arts, maar niet aan de gevangenisdirectie. Een en ander speelde zich enkele dagen voor de dood van Lodder af en het bewijst dat Opdam cyaankali had. Met betrekking tot de herkomst van het vergif leidde het spoor naar de fotograaf

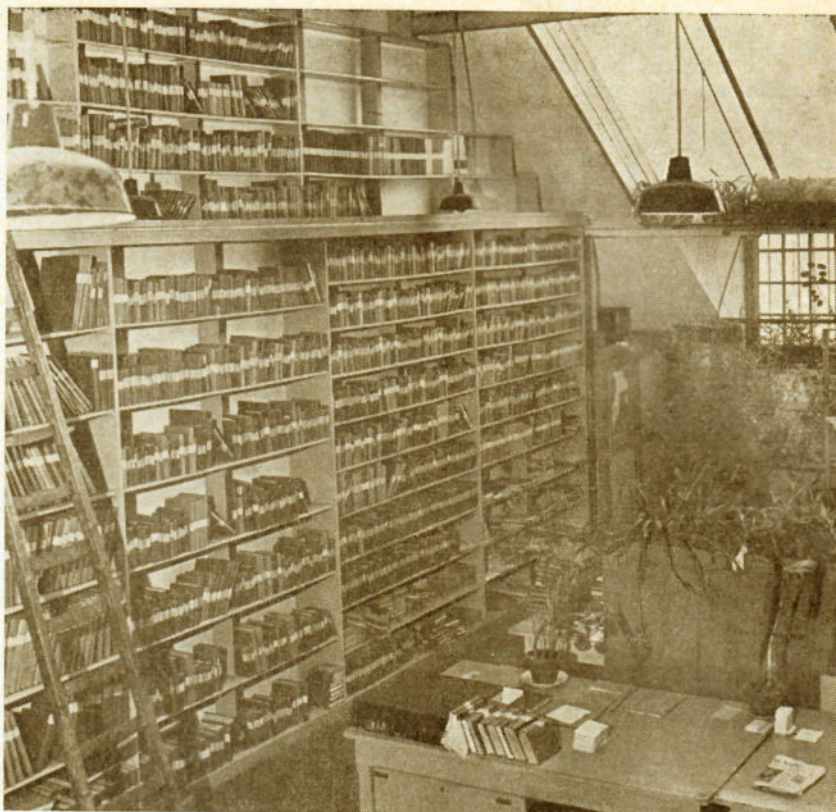
Drie verdiepingen van staal en beton vormen de cellenvleugel in de Leeuwarder gevangenis, waar een man stierf door cyaankali.

Roger Vanderhagen te Gent, een neef van de Berkelse arts. Deze fotograaf reisde op verzoek van Opdam en op diens kosten naar Leeuwarden, waar een langdurig onderhoud plaats vond. Niemand weet wat daarbij besproken is. Feit is, dat de fotograaf tachtig gram cyaankali kocht. Overtuigd van de onschuld van Opdam zond hij op diens verzoek tien gram cyaankali verborgen in een boek en met de bemerking „Voor Piet” aan de stiefvader van Lodder, de conciërge H. C. Duivenvoorde te Voorschoten, die niet wist wat het te betekenen had en het poeder door het toilet liet verdwijnen. Bij de Gentse fotograaf werd zestig gram cyaankali gevonden en de vraag, waar de andere tien gram dan wel bleef, is — althans voor de buitenwacht — nimmer opgehelderd, evenmin als de vraag, hoe de Berkelse arts dan wel op andere wijze aan cyaankali gekomen moet zijn en hoe het vergif in de gevangenis kwam. De feiten zijn bepaald ongenoemd. De gevangenisdirectie had na de dood van L. ook nog een brief van het slachtoffer ontvangen, die het bericht van zijn voorgenomen zelfmoord behelsde. Zowel deze brief als de bekentenis zijn door L. geschreven, dat is intussen wel zeker. De stijl is echter niet die van L. en de speekselproef op de enveloppen leidt ook weer naar O.

Een belangrijk feit is ook nog, dat O. reeds enige tijd de beschikking over cyaankali probeerde te krijgen. Hij verklaarde er proeven mee te willen doen op ratten en muizen om zijn onschuld ten aanzien van de dood van zijn vrouw aan te tonen. Het was daarmee duidelijk, dat O. streefde naar revisie van de Berkelse moordzaak, waarin hij steeds heeft volgehouden, dat hij onschuldig was, hetgeen hij overigens nu weer doet. Het is bij het moeizame vooronderzoek, dat twee jaar heeft geduurd, gebleken, dat O. wel eens clandestien dokterde in de gevangenis. Zo zou hij L. een poeder hebben verstrekt. Waar-

Briefjes speelden een merkwaardige rol bij de eerste berechting van de Berkelse arts; briefjes spelen andermaal een rol bij de vergiftigingsaffaire in de Leeuwarder strafgevangenis, waar de Berkelse arts voor de dood van Lodder in de bibliotheek werkte. Dat is een interessant feit, aangezien O. daarvoor op de hoogte raakte met het volgende: In de Engelse roman „If winter comes“ van Hutchinson wordt de hoofdpersoon ten onrechte beschuldigd van moord door vergiftiging op zijn dienstmeisje met wie hij samenwoonde. Als in het boek het bewijsmateriaal tegen de verdachte angstwekkend wordt, komt er een briefje op tafel, waarin het slachtoffer haar zelfmoord aankondigt. De inhoud van deze roman wordt ook aangehaald in het boek „Verdacht . . . veroordeeld“ van Bob Wallagh, waarvan een exemplaar in de cel van de Berkelse arts werd gevonden.

om de Gentse fotograaf intussen het asperinebuisje met cyaankali juist naar de heer Duijvenvoorde stuurde met de aantekening „Voor Piet“, is nogal raadselachtig, evenals het feit, dat hij ontkent nog een andere zending naar Leeuwarden te hebben verzorgd of zelf iets te hebben afgegeven.

Al met al is deze zaak een bijzonder geruchtmakende, uniek in de annalen van de rechtspraak en van het gevangeniswezen. Drie dagen heeft de rechtbank voor deze zaak uitgetrokken. Vijfentwintig getuigen moeten andermaal diverse punten ophelderen. Behalve leden van het gevangenispersoneel, ambtenaren van de gemeentepolitie, leden van de rijksrecherche en de oppervachtmeester - districtsrechercheur A. Visser te Leeuwarden, alsmede familieleden van het slachtoffer, werden ook verklaringen afgelegd door prof. dr. W. Froentjes, directeur van het gerechtelijk laboratorium te Den Haag, dr. J. Zeldenrust, patholoog-anatoom en gerechtelijk geneeskundige, de apotheker-toxicoloog drs. D. D. de Boer te Den Haag, prof. dr. U. G. Bijlsma, hoogleraar in de pharmacologie te Utrecht, prof. dr. C. J. F. Böttcher, hoogleraar in de fysische scheikunde

en de grafologie te Leiden en J. M. Waltman schriftkundige van het gerechtelijk laboratorium. Dit alles om precies te reconstrueren, welk drama zich twee jaar geleden in de cellenvleugel van de Leeuwarder strafgevangenis heeft afgespeeld, de vleugel van beton en staal, waarin op iedere celdeur de naam van de gevangene staat met de straf, die hem werd opgelegd, de vleugel, waar achter de naam van de Berkelse arts stond: levenslang. Dat woord betekende overigens ook, dat de Berkelse arts door gratie na verloop van jaren op vrije voeten zou kunnen komen. Het betekent ook, dat hij daarna eventueel een tweede levenslange gevangenisstraf zou kunnen gaan uitzitten, wanneer hij nu schuldig bevonden wordt. Zijn schuld in deze zaak kan echter ook leiden tot het niet meer verlenen van gratie en wanneer hij onschuldig zou worden bevonden, zou daaruit wellicht een revisie van het eerste vonnis noodzakelijk op moeten volgen. Dat de Berkelse arts, die nu van moord, gepleegd in de gevangenis wordt beschuldigd, ook voor de rechter gedaagd wordt, al is hij tot levenslang veroordeeld, zal ieder als normaal moeten beschouwen, want de zaak verder ook is . . .

15 jaar geleden

(vervolg van pag. 2)

blijdschap en droefheid wisselden elkaar af.

Die avond was er voor het eerst weer eens normaal eten, zij het dan in kleine porties en absoluut vetvrij. En 's nachts sliep ieder in een eigen krib, met eigen dekens. Dankbaarheid om de bevrijding, droefheid om de kameraden, die in het zicht van de bevrijding toch nog sneuvelen en hoop voor de toekoms beheersten hen.

Nu — vijftien jaar later — bij het doorkijken van deze oude notities uit 1945 komen al die herinneringen weer boven, herinneringen aan echte kameradschap en eensgezindheid. Wat is er van overgebleven? Wat is er in vijftien jaar nog van de idealen en verwachtingen gebleven? Is het allemaal voor niets geweest? Nee! En, nu is het de tijd om ons te bezinnen op ons doen en laten, op menselijke feilen, op de vraag of wij het hoogste offer waard zijn, dat velen ook voor ons brachten!

OVERLEDEN PERSONEEL

Wmr. 1e kl.
A. F. Kolleman,
Oosterhout
ressort Arnhem
† 14-3-1960

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-3-'60: S. A. Veldman, wmr. 1e kl., van Wieringerwerf naar Utrecht; T. den Ouden, owmr., van Verk.groep Utrecht (ress. A.'dam) naar 's-Gravenhage (Techn. rech.) ress. 's-Hage.
Per 1-4-'60: P. van Laatum, wmr. 1e kl., van Breukelen naar De Bilt; J. Vos, wmr. 1e kl., van Haarlem (park.groep) ress. Amsterdam naar Arnhem (park.groep) ress. Arnhem.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-3-'60: A. J. Fortuin, wmr. 1e kl., van Staf T. I. 's-Gravenhage naar Staf Korps Rijkspolitie; C. v. d. Werken, adjudant, van Nieuwpoort naar Verk.school Bilthoven.

Per 1-4-'60: P. Blom, adjudant, van Ouddorp naar Elburg (ress. Arnhem).

RESSORT ARNHEM

Per 4-3-'60: C. J. v. Veldhuizen, wmr., van Hattem naar Wemeldinge (Rijkspolitie te Water).

Per 15-3-'60: T. Brouwer, geleider, van Arnhem (parket) naar Arnhem (opl.school).

Per 1-4-'60: K. Visser, owmr., van Spoolde naar IJsselmuiden; G. Lamers, owmr., van Almelo (park.) naar Geesteren; H. J. Sterenberg, owmr., van Doesburg naar Asten (ress. 's-Hertogenbosch); G. J. Tragter, wmr. 1e kl., van Borculo naar Heerenveen (ressort Groningen); K. van Kuijk, wmr. 1e kl., van Tubbergen naar Enter; H. G. A. Willink, wmr., van Enter naar Tubbergen.

Per 4-4-'60: W. H. A. ten Tije, wmr. 1e kl., van Loil naar Sprundel (ressort 's-Hertogenbosch).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-3-'60: W. J. van Essen, owmr., van 's-Hertogenbosch naar Dordrecht; W. G. G. van Haren, wmr. 1e kl., van Reuver naar Melick.

Per 17-3-'60: J. C. M. Korremans, wmr., van Nieuwendijk naar Dongen.
Per 28-3-'60: J. M. van Loon, wmr. 1e kl., van Hoge en Lage Mierde naar Oisterwijk.

Per 31-3-'60: J. F. M. Baijens, wmr., van Alphen (N.B.) naar Zundert; H. v. d. Hombergh, wmr. 1e kl., van Milsbeek naar Heijthuisen; J. J. Verdonk, wmr. van Lage Zwaluwe naar Geertruidenberg.

Per 1-4-'60: A. A. v. Uden, owmr., van Drunen naar Oisterwijk; H. Peters, wmr. 1e kl., van Oisterwijk naar Alphen (N.B.); L. J. A. Creusen, wmr. 1e kl., van Schijndel naar 's-Hertogenbosch (Staf Distr.); F. W. v. Heumen, wmr., van Heijthuisen naar Mook; B. Bras, wmr. 1e kl., van Sprang Ca-

pelle naar Kaatsheuvel; E. Offerman, wmr., van Oud Gastel naar Raamsdonk; P. Göertz, wmr. van Mook naar Bergen (L.); H. M. Hagen, wmr., van Urmond naar Maastricht (Park.groep).

RESSORT GRONINGEN

Per 1-3-'60: S. Bandsma, schrijver A/C, van Groningen (Parketgroep) naar Groningen (Staf District).

Per 15-3-'60: A. G. Prins, owmr., van Nieuwe Pekela naar Hoogkerk.

Per 1-4-'60: J. Draaisma, owmr., van Boelenslaan naar Sexbierum; H. Jansen, adjudant, van Winschoten (Staf Distr.) naar Amsterdam (Staf Distr.); T. de Jonge, owmr., van Odoorn naar Oosterwolde; J. Miedema, wmr. 1e kl., van Woudsend naar Appelscha; S. van der Sluis, adjudant, van Heerenveen (Staf Distr.) naar Groningen (Staf T.I.).
Per 4-4-'60: J. E. Caro, adjudant, van Koudum naar Markelo (ress. Arnhem); J. Lemson, wmr. 1e kl., van Witmarsum naar Herwijnen (ress. Arnhem).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-3-'60: A. Slingerland, wmr. van Wemeldinge naar Slidrecht.

Per 21-3-'60: J. M. Jansen, wmr., van Amsterdam naar Nijmegen.

Per 1-4-'60: C. Elshout, wmr., van Venlo naar Harderwijk; J. W. Brouwer, wmr. 1e kl., van Harderwijk naar Venlo.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-3-'60: Owmr. J. Zweed, tot groepscommandant Verk., Amsterdam
Per 1-4-'60: Adj. H. Jansen, tot districts-adjudant, Amsterdam; Wmr. 1e kl. P. v. Laatum, tot Instructeur lich. oef., De Bilt; Owmr. D. Zwagerman, tot groepscommandant, Hoogwoud.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-3-'60: Owmr. A. van Bloois, tot groepscommandant, Rozenburg.
Per 1-4-'60: Owmr. M. L. C. de Haan, tot groepscommandant, Hendrik Ido Ambacht; Owmr. H. Timmerman, tot groepscommandant, Capelle a/d IJssel.

RESSORT ARNHEM

Per 1-4-'60: Adj. P. Blom, tot groepscommandant, Ermelo.
Per 4-4-'60: Adj. J. E. Caro, tot groepscommandant, Markelo.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-4-'60: Owmr. A. A. van Uden, tot groepscommandant, Oisterwijk;
Owmr. H. J. Sterenberg, tot groepscommandant, Asten; Wmr. 1e kl. L. J. A. Creusen, tot sportinstruct., 's-Hertogenbosch.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-4-'60: Adj. S. van der Sluis, tot hoofdsportinstructeur, Groningen;
Wmr. 1e kl. G. J. Tragter, tot sportinstructeur, Heerenveen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-4-'60: Adj. H. de Koning, tot groepscommandant, Gorinchem; adj. P. Vlieg, tot groepscommand., Zwolle.

Bevorderingen

Comp. Dir. Politie Min. van Justitie tot opperwachmeester:

Per 1-4-'60: G. Enderman, 's-Gravenhage.

Staf Alg. Inspectie

tot opperwachmeester:

Per 1-4-'60: J. van Luinen, C. Knöps, J. F. v. d. Valk, L. Bloemsa, E. Hoestra, J. J. Verdonk, tot wachmeester 's-Gravenhage.

PERSONALIA

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachmeester:

Per 1-4-'60: J. H. Beijer, Weesperkarspel; H. E. v. Bijnen, Wilnis; M. H. Croese, Amsterdam; L. A. J. v. Rooijen Vleuten; W. F. Stomp, Den Burg; J. v. Vliet, Maarssen; F. v. d. Werf, Wervershoof; A. Wielink, Kamerik; T. de Gelder, Hoofddorp.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 1-3-'60: J. Blom, Nieuwpoort.

tot opperwachmeester:

Per 1-4-'60: C. Abrahamse, Philippine; J. van der Blom, 's-Gravenhage; F. J. Jacobs, 's-Gravenhage; H. P. I. de Jonge, Souburg; H. Middeljans, IJzendijke; J. H. Noordeloos, 's-Gravenhage; P. A. de Ridder, Dordrecht; D. Timmermans, 's-Gravenhage; I. Warnaar, Den Hoorn.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachmeester:

Per 1-4-'60: W. H. Andree, Zieuwent; J. W. G. Bleumer, Millingen a.d. Rijn; A. Dijkstra, Angerlo; B. C. Elzinga, Arnhem; G. Hekman, Emst; H. Heijman, Heino; J. Jansma, Olst; A. Kramer, Zwolle; J. van Kuijk, Arnhem; C. M. Meijaard, Arnhem; J. P. Nienhuis, Hasselt, C. van Petersen, Hengelo (G.); N. Pronk, Zwolle; J. Renshof, Buren; J. W. F. Rhebergen, Druten; G. Urbach, Ermelo; F. van Vugt, Arnhem; R. Zelle, Dalflen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 1-3-'60: J. van Leeuwen, Someren.

tot opperwachmeester:

Per 1-4-'60: J. H. Th. Aerts, Koningsbosch; L. C. Bink, Bakel; J. van Eljk, Veghel; J. H. Fijnbergen, Breda; D. de Gast, Eethen; F. Godeschalk, Steenberg; R. Groenendijk, Volkel; J. C. Holtman, Boekel; J. J. van Hout, Loon op Zand; N. de Jong, Thorn; B. Klein, Waubach; J. v. d. Krol, 's-Hertogenbosch; M. W. de Kunder, Bostel; A. W. J. Leenen, Posterholt; C. Maas, Lieshout; H. Niessen, Udenhout; N. A. Olijslagers, Leur; C. W. Otter, Nieuwenhagen; G. L. A. Pril, Veldhoven; M. F. Schouren, 's-Hertogenbosch; H. G. G. Schuttelaar, Haalen; J. C. Setz, Ravenstein; A. v. Sintmaartensdijk, 's-Hertogenbosch; G. C. v. d. Stap, Ottersum; L. C. Toma, Arcen; H. J. A. Vereruijsse, Den Dungen; J. B. F. Verstegen, Beek en Donk; C. J. Vonk, 's-Hertogenbosch; B. Wielstra, Gilze; B. de Wilde, Budel; J. A. Wolter, Roggel; J. Wijnen, Spaubeek.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 1-1-'60: D. Versluis, Groningen (Staf District).

tot opperwachmeester:

Per 1-4-'60: J. Elzinga, Grijpskerk; P. Christiani, Staf T.I.; J. Klein, 2e Exloërmond; A. Bruinsma, Hallum; J. Nagelhout, Annen; E. de Vries, Anjum; R. Schuitema, Scharmer; E. J. de Graaf, Staf T.I. Bureau. Mat. Beh.; R. Hemkes, Terschelling; R. Tienstra, Staf Distr. Gron. Sportinstr.; M. Buurmeijer, Staf Distr. Heerenveen Distr.-Recherche; R. Bloembergen, Twijzel; H. Leupen, Midwolda.

tot wachmeester 1e kl.:

Per 1-3-'60: R. Zwaansra, Diever.

RIJKSPOLITIE TE WATER**tot opperwachtmeester:**

Per 1-4-'60: J. A. Th. v. Strien, Utrecht; K. Deinum, Lemmer; Th. J. Wissing, Delfzijl; J. E. Kuntzel, Dordrecht; E. J. van IJzendoorn, Amsterdam; H. M. Haverhoek, Zwolle; W. Leeuwestein, Dordrecht.

In dienst getreden**RESSORT AMSTERDAM**

Per 1-4-'60: C. B. H. van Dijk schrijver A op a.c., Amsterdam; J. G. Stronkhorst, schrijver A op a.c., Bilthoven.

RESSORT 'S-GRAVENHAGE

Per 7-3-'60: F. C. J. Brekelmans, transportgeleider, Dordrecht (park.groep).

RESSORT ARNHEM

Per 1-4-'60: Mej. J. S. M. de Wolff, typiste A, Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-3-'60: W. Hayema, schrijver in vaste dienst, Groningen T. I. Bureau Compt.; F. S. Dijkema, typiste A op a.c., Groningen T. I.

De dienst verlaten**RESSORT AMSTERDAM**

Per 1-4-'60: H. J. v. d. Heuvel, wmr., Utrecht; W. J. H. Goedhart, wmr. Iekl. Amsterdam; C. A. v. Kalkeren, adj., Amsterdam; C. Mos, wmr. 1e kl., Leusden; H. A. Quint, wmr. Iekl., Abcoude.

RESSORT 'S-GRAVENHAGE

Per 1-4-'60: F. Smidt, wmr. 1e kl., Giesenburg; D. v. d. Laan, ovmr., 's-Gravenhage (parketgroep); G. de Boer, wmr. 1e kl., Leidschendam.

RESSORT ARNHEM

Per 1-4-'60: J. Janssen, ovmr., IJsselmuident; J. Th. van Maren, wmr. 1e kl., Herwijnen.

RESSORT 'S-HERTOGENBOSCH

Per 1-4-'60: G. Lokerse, adj., Oisterwijk; H. G. Meulendijks, wmr. 1e kl., Grave; W. P. M. Rijnders, wmr. Riel.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-3-'60: H. Haan, wmr. 1e kl., Grijskerk.

Per 1-4-'60: J. Bults, ovmr., Groningen

STAF ALG. INSPECTIE

Per 1-4-'60: A. Hordijk, wmr. 1e kl., 's-Gravenhage.

DIENST LUCHTVAART

Per 1-4-'60: P. Houssart, wmr. 1e kl., Amsterdam.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-4-'60: G. H. Kottink, H. Koers, H. van Dijk, H. J. van der Boom, allen aspirant te Arnhem.

Ambtsjubilea

Adj. M. ten Ham,
Arnhem
Opl.school Arnhem
25 jaar op 8-4-1960

Adj. H. Schimmel,
's-Gravenhage
Staf Alg. Insp.
25 jaar op 9-4-1960

Adj. M. C. de Jong,
Edam
ressort Amsterdam
25 jaar op 9-4-1960

Adj. J. A. van Driel,
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 9-4-1960

Adj. J. de Feijter,
School
ressort Amsterdam
25 jaar op 9-4-1960

Ovmr. J. C. Kooij,
Callantsoog
ressort Amsterdam
25 jaar op 6-4-1960

Adj. A. de Vries,
Buren
ressort Arnhem
25 jaar op 9-4-1960

Adj. H. Denekamp,
Vollenhove
ressort Arnhem
25 jaar op 9-4-1960

Adj. O. Kooistra,
Aalten
ressort Arnhem
25 jaar op 9-4-1960

Adj. P. Steinfort,
Staphorst
ressort Arnhem
25 jaar op 9-4-1960

Ovmr.
A. Marskamp,
Terborg
ressort Arnhem
25 jaar op 9-4-1960

Wmr. 1e kl.
B. J. Brummel,
Hulshorst
ressort Arnhem
25 jaar op 9-4-1960

Ovmr.
P. A. v. Waterschoot
Maastricht
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 16-3-1960

Wmr. 1e kl.
J. O. J. v. Kempen,
Made
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 29-3-1960

Wmr. 1e kl.
H. Broeren,
Rijen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 9-4-1960

Adj. E. Houwing,
Assen
ressort Groningen
25 jaar op 9-4-1960

Adj. E. Kruit,
Wildervank
ressort Groningen
25 jaar op 9-4-1960

Adj. M. Visser,
Metslawier
ressort Groningen
25 jaar op 9-4-1960

Wmr. 1e kl.
M. Schoonhoven,
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 10-4-1960

Adj.
P. van der Lippe
Enkhuizen
Rijkspol. te Water
25 jaar op 9-4-1960

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

1e JAARGANG No. 10 - JUNI 1960

In Venray gaan oud en nieuw wonderlijk samen

Industrialisatie en „piekenieren“

Belasting voor de straat-, de hond-, het huisvuil of het riool zijn in onze vaderlandse gemeenten best ingeburgerd, de aanslagbiljetten zijn reeds lang normale — zij het geen welkome — verschijningen geworden. De Noord-Limburgse gemeente Venray stuurt de omstreeks 3000 kostwinners van de hoofdplaats en de tien kerkdorpen op zijn omstreeks 140 hectare grote territoir ieder jaar echter ook een aanslag om voor de gemeente te komen werken, om hand-, span- of trekdiensten te komen verrichten en zo een belasting in natura te voldoen. De dokter en de notaris krijgen evengoed zo'n merkwaardige aanslag als de wachtmeesters en opperwachtmeesters van het Korps Rijkspolitie mitsgaders bakker, slager en kruidenier. Maar, stationschef M. W. van Vugt neemt het niet. Hij is de felste strijder tegen de belasting in natura. Hij ageert en protesteert onvermoeid. Met een handvol medestanders knutselde hij evenwel ook dit jaar onder toezicht van een gemeentewerkman aan een bospad, ondanks de spa hanterend, doch de gemeente Venray genoegeoning schenkend.

De dokter en de notaris en de wachtmeester of de bakker zagen wij niet spitten, want die hadden gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot afkoop. „Wie niet betaalt, moet werken. Het is dwangarbeid. Het lijkt een soort chantage.“ zei ons iemand,

Vanuit de poortjes, die toegang geven tot het groepsbureau, is het hart van Venray te overzien. Wmr. 1e kl. C. Prins maakte van die mogelijkheid gebruik, toen wij in Venray aankwamen.

maar het is wettelijk allemaal piekfijn voor elkaar en het is de vraag ook nog of het wel allemaal zo gek is als het schijnt. Dat het merkwaardig is, dat zal niemand kunnen ontkennen. Het stoelt allemaal op overoud gebruik: men moest een dag of een paar dagen komen werken en dat was alles.

Verordening

Maar, dat veranderde allemaal. In 1951 werd in Venray een verordening „Tot heffing en invordering van een belasting in natura bestaande in de verplichting tot het leveren van hand-, span- en trekdiensten“ ingesteld, waarin het oud gebruik nader werd geregeld, een verordening, die past in het kader van de gemeentewet (art. 276) en die nog in hetzelfde jaar koninklijk werd goedgekeurd. Op grond van het inkomen van de kostwinners, de omvang van hun bedrijf, het gebruik dat zij van gemeentelijke werken maken en het aantal paarden of tractoren, dat zij houden, worden de kostwinners aangeslagen tot het verrichten van arbeid voor de duur van variërend een halve dag tot een week.

„Vrijkopen“

Iedereen zou ook moeten verschijnen, als in dezelfde verordening niet mogelijk was gemaakt dat men zich kan „vrijkopen“.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

HAND- EN SPANDIENSTEN IN VENRAY

★

„Noord Limburg is voor de rest van Nederland eeuwenlang een vergeten gebied geweest. Daarom is het nu een waar reservaat van landschapsschoon zonder overcultuur, van oude landelijke gebruiken en van kerkelijke volkskunst.“ Dat staat in de folder „Venray ontsluit voor u haar schatten“.

De schatten hebben wij gezien: de bekens en urnen, de speerpunten, zwaarden en randhielbijlen, verlopen of achtergelaten door de oudste bewoners van de hoge gronden langs de Maas, die rondzwierven in bossen en moerassen, zo omstreeks 9000 jaar voor Christus, nadat hier de reuzenolifant en de aap hadden geleefd. Die herinneringen aan een oeroud verleden zijn te zien in Venray's fraaie raadhuis, waarin dezer dagen een van de oude landelijke gebruiken hoofden en handen bezighield, namelijk het gebruik van de merkwaardige hand-, span- en trekdiensten, die overigens niet door iedereen onder de in de Venrayse folder bedoelde oude landelijke gebruiken wordt gerekend en nogal wat stof heeft doen opwaaien. Kortgeleden is het „piekenieren“ zelfs in de Tweede Kamer aan de orde geweest, maar evengoed zijn dit jaar de principiële tegenstanders van de hand- en spandiensten weer in actie geweest. Voor de laatste maal? De stationschef M. W. van Vught, de felste opposant tegen de belasting in natura meent optimistisch, dat het naar zijn eind loopt.

Over deze merkwaardige diensten, stammend uit een ver verleden en een kort geleden vastgelegd in een gemeenteverordening, en over de Rijkspolitie in Venray vertellen deze pagina's.

vier gulden voor een dag handdienst, zes gulden voor een dag spandienst en acht gulden voor een dag trekdienst. Wie voor de oorlog niet betaalde en niet ging werken, werd wel eens vergeten, maar nu moet hij in dat geval 25% meer betalen, want Venray heeft dit met vooruitstrevendheid modern opgezet. Wie niet betaalt, krijgt prompt een oproep om op een bepaalde dag en plaats te verschijnen, voorzien van een „spade, schop, riek of ressenhak” voor de handdienst en voor de andere diensten een paard of tractor, voorzien van een behoorlijk voertuig, geschikt voor het vervoeren van minstens 1500 kg zand, klei, kiezel, stenen en andere materialen. En, wat doen de Venrayers? Ze betalen op een half procent van de aangeslagenen na en dat is ongeveer de stationschef met zijn aanhang, de aanhang, die tot vreugde van het gemeentebestuur niet groter is, want wat moet men met deze belastingplichtigen, die geen kaas hebben gegeten van de werkzaamheden, zoals die in artikel zes van de verordening zijn vastgelegd? „De diensten strekken zich uit tot het onderhoud en de verbetering der bestaande, alsmede tot het aanleggen van nieuwe straten, wegen, pleinen, voetpaden, beplantingen, waterlossingen en andere gemeentewerken en gebouwen, wier aanleg of onderhoud hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk ten laste der gemeente is, alsmede tot het aanvoeren van de daartoe benodigde bouwstoffen”, aldus lezen wij in een gemeentelijk stencil over de verordening.

Vuil opruimen

En daar stonden ze dan dit jaar 's morgens om hun schoppen door een toezichthoudend gemeentewerk-

man op deugdelijkheid te laten keuren. Ze hebben vuilnis geruimd en puin. Ze hebben gaten gegraven om het in te storten. Maar stationschef Van Vugt zei het niet te zullen nemen, omdat een en ander niet onder artikel zes valt. Later werkten ze aan een bospad als in een soort werkverschaffing en 's middags om vijf uur tekende de gemeentewerkman netjes de aanslagen ten teken, dat aan de verplichtingen was voldaan. Nee, boeren waren er niet bij. „Die kiezen eieren voor hun geld, want een dag met paard en kar of met trekker en wagen, om aan betaling van zes of acht gulden te ontkomen, dat kan niet uit,” zei men ons in het raadhuis.

Ruim f 20.000,—

En dat is dan ook waar de gemeente op rekt: dat men betaalt, niet dat men komt werken. „De gemeente kan de omstreeks f 20.000,— die de handen spandiensten opleveren, niet missen,” zegt men in het raadhuis. „We zouden dan andere belastingen moeten verhogen, bijvoorbeeld de straatbelasting of de rioolbelasting, maar die komt vooral ten laste van eigenaren van grond en gebouwen, dit is voor iedereen. „Bovendien,” zegt men in het raadhuis, „zijn er meer gemeenten met dergelijke verordeningen en er zijn toch ook plaatsen, waar men sloten moet slatten, dijken of polderwegen moet onderhouden! Nou dan? De verordening vindt dus zijn grondslag in artikel 276 van de gemeentewet, waarin staat, dat de artikelen 269 tot 274 over heffing en invordering ook van toepassing zijn op belasting in natura of verplichting tot arbeid of levering ten behoeve van aan de gemeente toebehorende werken.

In Venray's raadhuis worden niet alleen de aanslagen voor de hand- en spandiensten klaar gemaakt. Beneden worden ook verballen geschreven . . . .

.... Nooit ....!

De verordening is goedgekeurd bij Koninklijk Besluit, maar stationschef Van Vugt neemt het niet. „Nooit”, zegt hij en hij bracht de zaak in de publiciteit, zelfs zo, dat er in de Tweede Kamer vragen over gesteld werden: of het waar is, dat inwoners van Venray, waaronder vrouwen telkenjare worden opgeroepen en of de minister dat juist vindt. En de minister Toxopeus antwoordde, dat het waar is en dat hij het juist acht, hoewel het de vraag is of artikel 276 niet verouderd is en dat de zaak bij de algemene herziening van de gemeentewet „nader onder ogen zal worden gezien”.

Middeleeuws?

Het Kamerlid Beernink vermeldde dat een 57-jarige weduwe was opgeroepen om zich voorzien van een schop voor grondwerk te melden, maar dat de oproep haastig ongedaan werd gemaakt, toen bleek, dat de weduwe echt wilde komen. Hij zei, dat het de gemeente dus duidelijk alleen begonnen was haar de afkoop-som afhandig te maken. Hij noemde dit middeleeuwse praktijken. Stationschef Van Vugt schreef er nog eens een brief overheen aan minister Toxopeus, die antwoordde voornemens te zijn te overwegen om artikel 276 te laten vervallen. Stationschef Van Vugt is nu na het jongste „pickenieren” andermaal in de pen geklommen om te protesteren tegen het feit, dat men de pickenierders

De leden van de groep Venray hebben niets met de hand- en spandiensten te maken (behalve dan dat zij betalen om er af te komen) maar toch nam opperwachtmeester Peeters een kijkje bij het „pickenieren”. Het kan tenslotte ook voor de spandiensten komen . . . .

WWW.RJKSPOLITIE.ORG

Zestien leden van Korps Rijkspolitie „verzorgen” 140 kilometer Limburg

Venray en zijn tien kerkdorpen laten
„geen tijd om in de zon te zitten”

heeft laten puinruimen, papierprikken en vuilverbranden. „Dat heeft niets met hand- en spandiensten te maken en hiermee heeft de gemeente in eigen vlees gesneden. Ik wil uitdrukkelijk ernstig protesteren tegen deze aantasting van de menselijke waardigheid”, schreef de chef.

Rijkspolitie betaalt

Zo gaat het dus in Venray, waar men de industrialisatie propageert, waar een reeks uitstekende scholen is, waar recreatiemogelijkheden bestaan, op de rand van de oude Peel, waar de schutterijmuziek door de straten gaat en waar een stationschef protesteert tegen de wijze waarop een gemeente geld haalt uit een oud gebruik, dat in z'n aard een merkwaardig stuk folklore van oude oorsprong zou kunnen zijn, een gemeente, waar oud en nieuw wonderlijk samengaan. Overigens zou men ongetwijfeld vreemd opkijken wanneer Oostdongeradeel, Kollumerland en bijvoorbeeld Zoutkamp de gemeentenaren zouden oproepen om alvast als belasting in natura een begin te maken met het afsluiten of droogleggen van de Lauwerszee. In het kader van artikel 276 liggen er wellicht mogelijkheden in die richting. Hoe dan ook, de leden van het Korps Rijkspolitie in Venray betalen . . . ze hebben trouwens geen tijd om te „piekenieren” . . . .

Opperwachtmeester G. H. Peeters
en
wachtmeester H. F. Lierop,
terug van een rit door het
uitgestrekte gebied van Venray.

In de gewelven van Venray's raadhuis, onder de bureaux van het gemeentebestuur, — dat ondanks de protesten van malcontenten over het „piekenieren” waardig doorwerkt tot meerdere bloei van de gemeente — is het groepsbureau van de Rijkspolitie gevestigd. Daar zetelen de leden van groep en rayon Venray, die met een sterkte van (momenteel) slechts zestien man de hele gemeente Venray, de hoofdplaats en de tien kerkdorpen beheerst. Met de hand-, span- en trekdiensten hebben deze leden van het Korps Rijkspolitie niets te doen. Dat wordt allemaal met papier geregeld vanuit de bureaux boven hun hoofden en dat is mischien maar goed ook, want zij

hebben de handen vol aan de dagelijkse politietaak in deze gemeente, die een oppervlakte van 140 vierkante kilometer de grootste bezuiden de rivieren is. Bij een onverwacht bezoek, dat wij aan Venray brachten, hebben rayoncommandant opperwachtmeester G. H. Peeters en opperwachtmeester P. J. Mouthaan ons een inzicht gegeven in de Venrayse politie-activiteiten.

„De oppervlakte van de gemeente merken wij het best wanneer er ongelukken gebeuren of bosbranden zijn en vooral branden zijn geen zeldzaamheid. Verleden jaar was de warmteperiode nog nieteens afgelopen en toen hadden we al

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen

Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te 's-Gravenhage

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Ulsteraten-L.

Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Laan van Eik en Duinen 178
's-Gravenhage - Tel. 0 70 - 360145

Eindredactie:

Bos den Oudsten, journalist
Lekum 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Illustrator: Wmr. Te kl. L. J. Kiewiet

Uitgave

Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementenprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

1e JAARGANG

No. 10 — Juni 1960
VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

INHOUD o.a.:

Venray - hand- en spandiensten
Boete op straat
Makkumer aardewerk
Onderscheidingen Korps Rijkspolitie
Reorganisatie Papierenwereld II
Kamperen
Surinaamse deelname
aan vormingscursus
Moeder en Kind
Wereldgebeuren
Personalia

Foto omslag:

Minister mr. A. C. W. Beerman reikte de Inspecteur-Generaal J. Gerritsen de versierselen uit, verbonden aan de Ridderorde: Orde van de Nederlandse Leeuw; een eervol moment voor het gehele Korps Rijkspolitie!

meer dan zeventig bosbranden gehad. Soms waren er drie op een dag", zegt opperwachtmeester Peeters.

Kilometers

Behalve een rayoncommandant in IJsselstein en Oostrum en een postcommandant in de gemeente Wanssum, zijn alle mannen van de groep in Venray gevestigd. IJsselstein met een groot bewakingsgebied, waartoe een groot deel van de Peel behoort, ligt 8 kilometer van Venray, Castenray 7 kilometer, Merselo ongeveer 4, Veulen bijna 6 en Oirlo 4 kilometer. En dan zijn er nog Vredepeel, Meide, Leunen en Smakt.

Die kilometers gaan de mannen in de benen zitten, want het meeste werk gebeurt per fiets. Als er haast bij is wordt de beschikbare motorzjspancombinatie gebruikt, maar wanneer er op twee plaatsen iets aan de hand is, blijft in een geval de fiets het aangewezen vervoermiddel.

Nachtdiensten

Venray kan niet slechts bogen te liggen in een van de oudste bewoningsgebieden van ons land, op talrijke oude vondsten, op hand- en spandiensten en op een moderne aanpak ten behoeve van onderwijs en industrie, maar ook op de groep van de Rijkspolitie, die de meeste nachtdiensten doet in het Zuiden („Ik denk van heel Nederland", zei de opperwachtmeester Mouthaan voorzichtig). Burgemeester mr. A. H. M. Janssen van Venray stelt er prijs op, dat er van 's morgens zeven tot 's nachts een uur politie op straat is. Dat betekent een dubbelhoofdige dienst op gewone dagen, 's zondags van tien uur tot twee uur 's nachts zijn er twee ploegen van twee man op stap.

„Bromnozems"

Dat is op zondagen in Venray geen luxe, want de „bromnozems" komen zelfs uit Duitsland opdagen. Ze rossen door Venray's straten, zonder zich al teveel van verkeersregels aan te

stelt men weinig prijs op hen en treedt men in Venray vastberaden tegen hen op, dat wil zeggen; met pen en papier.

Nieuwe verordening

Niet slechts bromfietsen, ook auto's leveren soms problemen op. En wat in de meeste Limburgse plaatsen al gebeurd is, zal in Venray niet lang meer op zich laten wachten: het verbieden van het „buiten de bebouwde kom vertoeven in een vierwielig motorrijtuig voor personen van beiderlei kunne, niet met elkaar gehuwd zijnde" enz.

Verkeer: hoofdschotel

Het verkeerstoezicht is ook de hoofdschotel in het Venrayse politiemenu. Er is veel doorgaand verkeer, en ook Venray heeft geen gebrek aan Verkeersborden, waar de weggebruiker rekening mee dient te houden. Zo reilt en zeilt het Venrayse politieleven. Wachtmeester en oppers gaan door de uitgestrekte delen van dit rayon. Ze leggen burenrudies en twisten bij, ze houden toezicht op de jacht in de wijde uitgestrektheid van het Limburgs-Brabantse land, tenminste wanneer de tijd dat toelaat, want ook in Venray kan men maar een ding tegelijk. Als de motorzjspancombinatie naar een ongeval is, kan men er niet mee naar een brand.

Passen en meten

Het „loopt" allemaal prima, maar het is dikwijls passen en meten in de gewelven onder Venray's gemeentehuis, dat overigens de langste tijd het groepsbureau heeft geherbergd, want enkele weken geleden werd de eerste steen gelegd voor een nieuw groepsbureau. De omgeving, waarin de leden van deze groep werken zal dus radicaal veranderen, de hoeveelheid werk zal gelijk blijven. De mannen van de groep Venray hebben wij dan ook niet in de zon zien zitten. Wij hebben ze ook niet bezig gezien met het verrichten van hand- en spandiensten. Ze zouden het niet willen en ze hebben er trouwens nietsens tijd voor . . .

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Na proefperiode: in ruimer gebied transactie in handen van politie

Boete op straat prettiger voor velen en eenvoudiger voor politie-ambtenaar

Na een proefperiode van een jaar is het aantal gebieden, waar de „transactie in handen van de rijks- en gemeentepolitie” is gesteld sinds 1 juni uitgebreid. Het devies „boter bij de vis” oftewel direct betalen na de overtreding, geldt nu voor weggebruikers in de gehele arrondissementen Breda, Dordrecht, Den Haag, Leeuwarden, Maastricht, Rotterdam en Zwolle. Een en ander houdt in, dat het experiment, dat verleden jaar begon na uitgebreide voorbereidingen van een commissie onder voorzitterschap van Mr. A. Mulder —

raadsadviseur bij het departement van justitie — geslaagd is.

Van de omstreeks een miljoen zaken die jaarlijks door de kantongerechten worden behandeld, hebben er 700.000 betrekking op kleine verkeersovertredingen. Voor al die zaken echter op de groene tafel lagen, waarachter de rechter al dan niet vaderlijke vermaningen verstrekt als toegift bij de op te leggen boete, was op al die geconstateerde en te „honoreren” overtredingen als wat men noemt „vlijt gedaan”, om te beginnen bij de verbalisant, die op straat

al in weer en wind, bij nacht en ontij al vrij veel schrijfwerk te doen had. Daarin kwam verleden jaar verandering door een nieuw oproepings-systeem. Dat deed tegelijkertijd zijn intrede met de proef van de transactie in handen van de politie om een aantal proefgebieden, een systeem, dat bewezen heeft eveneens vereenvoudigend voor de politieambtenaar, ontlastend ten aanzien van de kantongerechten en preventief ten opzichte van verkeersovertredingen te werken.

In de proefperiode hebben zich eigenlijk maar weinig verrassingen voorgedaan en dat pleit voor de wijze waarop een en ander was voorbereid. Zowel bij de politie als bij het publiek werd een en ander gunstig ontvangen.

Cijfers

In maandelijkse rapporten van de activiteiten in de proefgebieden kwamen interessante gegevens naar voren.

In de eerste maand van de proeven werden er 5.797 transacties afgesloten en in juni 4.618 (opbrengst ruim f 52.000,—). Het aantal overtredingen dat direct werd beboet — globaal f 7.50 voor automobilisten, f 5,— voor motorrijders en bromfietzers en f 2.50 voor voetgangers en fietsers — bleek logischerwijs in de stad groter dan op het platteland en automobilisten bleken in mei de meeste overtredingen te hebben begaan, namelijk 1988, een aantal dat in juni terugliep tot 1432. In de eerste maand werden 1423 voetgangers een rijksdaalder lichter, een maand later 1216, fietsers begingen de minste overtredingen, namelijk 1059 in mei en 960 in juni. Het totale aantal

De „boete op straat” was in de N.O.P. al niet nieuw WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

steeg in die twee maanden tot boven het aantal verbalen dat ooit tevoren in eenzelfde periode werd opgemaakt en dit zou te verklaren zijn uit de gemakkelijker werkwijze. Immers, het uitreiken van een bon is ook in het donker al zeer eenvoudig. Nochtans kon en wilde men na die eerste maanden geen vaste conclusies trekken over het systeem. Intussen bleek al dat de overtreders in de vele gevallen graag de boete direct wilden voldoen, onder het motto: „Dan ben ik er maar af.” Psychologisch is het ook beter de „straf” direct na de zonde te geven. Opmerkingen als „Is dat inclusief”, dienden overigens meerdere malen te worden genegeerd. Overigens was en is men uiteraard niet verplicht direct te betalen. In de maand november 1959 zijn bijvoorbeeld bij de ingeschakelde politieonderdelen in totaal 14.854 „bekeuringen” gemaakt, waarvan in 4746 gevallen — dat is 32% — werd getransigeerd. In december werden er in de proefgebieden 11.822 bekeuringen gemaakt waarvan in 4017 gevallen het voorstel tot transactie werd aangenomen, hetgeen neerkomt op 34%. En in januari 1960 bedroeg het aantal bekeuringen — wellicht als gevolg van minder rijverkeer door weersomstandigheden — 11.399 waarvan 29,5% door de opsporingsambtenaren werd getransigeerd. Gedurende de proefperiode bleek, dat in de steden, dus door de gemeentepolitie steeds meer transacties van f 7.50 en op het platteland meer van f 2.50 werden afgesloten. Dat is een wel boeiend aspect. Zijn de overtreders met auto's op het platteland geringer in aantal, minder gemakkelijk te „vangen”, of voorzichtiger? In december 1959 werden door de gemeentepolitie in de bewuste gebieden 1037 kwitanties van f 2.50 uitgereikt, door de rijkspolitie 497 en voorts 375 kwitanties van f 5.— en 1787 van f 7.50 door de gemeentepolitie en respectievelijk 147 en 174 door de rijkspolitie.

Waarom niet?

De redenen waarom mogelijke transacties niet doorgingen waren vooral (en met name op het platteland) dat men geen (gepast) geld bij zich had. Voorts kwamen meerdere malen geen transacties tot stand omdat men he

Niet langer meer uren wachten bij voertuigen waarmee een overtreding werd begaan, doch waarvan de bestuurder in geen velden of wegen te bespeuren is.

niet eens was over de overtreding of omdat het bedrag te hoog werd gevonden. Sommigen wilden later betalen, anderen wilden een schikking afwachten. En dan waren er nog gevallen waarin men weigerde te betalen omdat het zondag was. Voorts was er in het district Zwolle iemand, die niet aan de politie wilde betalen omdat die „volgens de kranten corrupt” was. Tenslotte was er nog iemand, die niet op straat wilde betalen en een figuur, die het „hogerop” wilde zoeken en er eerst nog eens met de burgemeester over zou praten. Het feit dat eenmaal een transactie in handen van de politie mogelijk was, maar niet door kon gaan wegens agressief optreden van de verdachte, is wellicht ook nog het vermelden waard.

De proefperiode bracht nog de wenselijkheid van het vermelden van naam en adres van de „bekeurde” op de kwitantie en de doorslag aan het licht omdat bijvoorbeeld eenmaal iemand verdween voordat de opsporingsambtenaar de kwitantie kon uitreiken en een andere keer per vergissing twee kwitanties voor één betaling werden uitgescheurd, zonder dat de „extra” kwitantie achterhaald kon worden.

Dat intussen de transactie in handen van de politie vele voordelen heeft, blijkt alleen al door de uitbreiding,

Emmeloord

Teneinde de mening in het Korps Rijkspolitie te peilen, hebben wij nog een bezoek gebracht aan het groepsbureau te Emmeloord in de Noord-oostpolder. Ook de groepscommandant, adjudant K. van Leussen achtte een en ander een belangrijke vereenvoudiging. Het feit, dat er een extra zorg is ontstaan door de „bewaking” van het aantal kwitanties tot een aanzienlijk bedrag en dat steeds moet worden nagegaan of de zaak nog klopt, achtte ook hij van veel minder belang dan de betekenis van de ontlasting van politie-ambtenaar en kantongerechtigd.

„De politie-ambtenaar, die het druk heeft laat misschien weleens wat lopen maar dat doet hij niet, nu de transactie er is. Het toezicht is dus verbeterd. Bovendien weet het publiek dat een overtreding nu direct geld kan kosten en wat meer behoedzaamheid is tenslotte een te verwachten gevolg,” aldus de adjudant, die nu bovendien de overtreders van bijvoorbeeld het parkeerverbod op zijn bureau kan verwachten als gevolg van de „uitnodiging”, die zijn mensen op het voertuig, waarmee de overtreding werd begaan, achterlieten.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG even.

UITNODIGING

TOT BEZOEK AAN BUREAU

Het voldoen van boetes op straat is minder gemakkelijk wanneer het gaat om bijvoorbeeld verkeerd geparkeerde motorrijtuigen waarvan de bestuurder in geen velden of wegen te bespeuren is. In Emmeloord en Bolsward is nu sinds kort — in navolging van wat bij de politie in grote steden reeds gebruikelijk is — ook dat probleem opgelost. Aan het bewuste voertuig wordt een „uitnodiging” voor de bestuurder achtergelaten om op het groepsbureau te verschijnen, teneinde zich over een en ander nader te verantwoorden. Ook dit systeem zal waarschijnlijk tot andere groepen worden uitgebreid.

Nieuw is in Emmeloord (en in Bolsward) de „uitnodiging”, (zie cliché beneden). In dit geval bevestigt de wmr. 1e kl. G. M. Waringa het epistel tussen de ruitenwisser van een verkeerd geparkeerde wagen. De bestuurder kan zich vervoegen bij de wmr. 1e kl. H. Huisman, die juist plantondienst had.

KORPS RIJKSPOLITIE	
DISTRICT	<i>Kwalle</i>
GROEP	<i>Emmeloord</i>
Datum:	<i>29/3/60</i> Tijd: <i>14</i> uur.
Plaats:	<i>Emmeloord</i> Str.:
Kenteken:	<i>AT 89-14</i> Merk: <i>Ford</i>
Aangezien dit motorrijtuig op ..... wielen zich bevindt	
1. anders dan aan het uiterste rechterzijde van de rijbaan;	
2. ter plaatse waar een stopverbod bestaat;	
3. op een rijwielpad;	
4. op een voetpad;	
5. naast of minder dan 5 meter van een verkeersheuvel;	
6. langs de geblokkeerde markering bij ..... een bushaltebord;	
7. op minder dan 12 meter van ..... een bushaltebord;	
7. op de/een middenrijbaan;	
8. binnen 10 meter van een kruising of splitsing van wegen;	
9. op een viaduct;	
10. in een onderdoorgang;	
11. op of nabij het hoogste punt van een helling;	
12. anders dan gedurende de tijd die nodig was voor en gebruikt werd tot het onmiddellijk in- of uitstappen, of laden of lossen:	
a. ter plaatse waar een wachtverbod bestaat;	
b. op bovenvermelde plaats langer dan de krachtens een wachtverbod bepaalde tijd;	
c. voor een uitrit;	
heeft U zich schuldig gemaakt aan overtreding van art. 32 van het Wegenverkeersreglement.	
U wordt uitgenodigd U op de dag van constatering van de overtreding tot uiterlijk ..... uur te vervoegen op het bureau der rijkspolitie	
aan <i>Emmeloord</i> .	
Aldaar kunt U — onder overlegging van dit formulier — in de gelegenheid worden gesteld om door betaling van een bedrag van f 7,50 de strafvolgving te voorkomen.	
Indien aan deze uitnodiging geen gevolg wordt gegeven, zal terzake een proces-verbaal worden opgemaakt.	
De opsporingsambtenaar,	
.....	
(Handt. en naam in drukletters).	

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Kleine zonden

Voetgangers: voetballen op een weg, die openstaat voor het verkeer; het geen gebruik maken van het voetpad, geen gebruik maken van de oversteekplaats; aan de verkeerde kant van de rijbaan lopen (het euvel van de bij avond rechts in plaats van links lopende voetgangers!); anders dan haaks oversteken van de rijbaan, met fiets of brommer aan de hand onder dalende spoorbomen doorglippen.

Fietsers en brommers: zonder voor- of achterlicht rijden; geen bel; geen wit spatbord; rijden in verboden richting; rijden op een voetpad; niet rechts houden; links voorbij rijden van een verkeersheuvel of een verkeerszuil, die rechts gepasseerd moet worden; links inhalen van een tram; richtingveranderen zonder tijdig de hand uit te steken; afslaan in verboden richting; op de rijweg rijden terwijl er een verplicht fietspad is; voeten niet op de trappers hebben; overweg oprijden terwijl de bomen dalen en onbeheerd laten staan van fiets of brommer. Voor fietsers speciaal: zich laten voorttrekken anders dan door een fiets of brommer; met „losse handen” rijden; meer dan één persoon ouder dan tien jaar meevoeren.

Voor brommers speciaal: een ander voertuig voortbewegen; een dier geleiden; meer dan één persoon meevoeren; geen doel-

Boerenzoon stichtte drie eeuwen geleden aardewerkfabriek in Makkum

Bijna drie eeuwen geleden hebben de inwoners van het Friese Makkum samen een fabriek gebouwd voor de productie van wandtegels en grof aardewerk. Dat was in dezelfde tijd, waarin Makkum zich ontwikkelde van een „gering dorp” met omstreeks vijftig huizen tot een welvarende plaats met meer dan honderd kalkovens, met een bloeiende haven, een belangrijke botermarkt en een fraaie waag, een plaats, waar 2400 mensen werk vonden. En nu, driehonderd jaar later, nu alle plaatsen langs het IJsselmeer zijn achteruitgegaan, nu is Makkum het

Doorzetters riskeren proces-verbaal bij strijd voor nieuwe welvaart

enige dorp langs de Friese kust, waar het inwonertal stijgt. Dat komt door de activiteiten, die men daar nu, drie eeuwen na de eensgezinde bouw van het tichelwerk, nog kan opbrengen. Want het gaat in Makkum niet vanzelf.

Er zijn lieden, die met grote onverzettelikheden doordrijven wat zij in het hoofd hebben. Daar dankt Makkum onder meer een bloeiende scheepswerf aan, waar men doorzet ten koste van alles, als het moet ook in weerwil van een proces-verbaal.

Elan....

Bekend is het verhaal van de scheepsbouwers, die in de eerste jaren van onstuimige groei van hun werf door de rijkspolitie werden aangehouden omdat zij met de auto iets hadden gedaan wat beslist verboden was. „Nou en”, zeiden ze tegen de rijkspolitie-ambtenaar, „wat zou dat

allemaal? Man, praat niet langer, want we hebben net een schip aangenomen”. Dit is een feit, dat onjuist is, maar nochtans een zeker élan doet vermoeden.

En Makkum heeft doorzettingsvermogen nodig. Want, van de honderd kalkovens is er niet een meer, de haven is verstild, de botermarkt is weg en de waag wordt museum, een museum van Fries aardewerk. Dat heeft z'n reden, want het enige bedrijf dat uit de zeventiende eeuwse bloeiperiode overbleef is het oude tichelwerk, uitgegroeid tot aardewerkfabriek, nu precies 300 jaar oud.

Daar wordt op stoffige zolders gestreefd naar perfecte vormen,

direct beboet

matige zitplaats en geen voetsteunen voor passagier; rijden met ingeschakelde motor op rijwielpad waarop dat niet mag.

Automobilisten en motorrijders: rijden in verboden richting; rijden op linker van twee gescheiden, gelijkwaardige rijbanen of op een andere dan de meest rechte van meer dan twee naast elkaar liggende, gescheiden rijbanen; rijden op voetpad; links voorbij rijden van verkeersheuvel die rechts gepasseerd moet worden; niet tijdig aangeven van richtingverandering; afslaan in verboden richting; niet juist opstellen op plaatsen waar verkeer moet stilstaan.

Voor automobilisten speciaal: niet uiterst rechts parkeren of stoppen; parkeren of stoppen op plaats waar stopverbod is, op rijwielpad, op voetpad, naast of minder dan vijf meter van een verkeersheuvel, op minder dan 12 meter van een bushalte, op minder dan 10 meter van een kruising of splitsing, op een middenbaan, op een viaduct, in een onderdoorgang en op of bij het hoogste punt van een helling; het stoppen anders dan voor het onmiddellijk in- en uitstappen of lossen en laden op plaatsen waar een wachtverbod is, het parkeren voor een uitrit; het langer parkeren dan de krachtens een wachtverbod bepaalde tijd.

Ondanks alle zorgvuldigheid en toewijding is het bakken van het aardewerk en de tegels toch steeds nog vol verrassingen. Nieuwsgierig bekijkt men de inhoud van de oven

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG rdt opgehesen.

De oude trapdraaischijf is bij het vormen van Makkumer aardewerk nog in gebruik.

gestoeld op het oude ambacht. Uit de productie van tegels en grof aardewerk ontstond in de loop der eeuwen de wereldvermaarde fabriek van Makkumer aardewerk. De grondlegger voor de fabriek was ook een man met daadkracht, Freerck Jans, een boerenzoon uit Jorwerd, die geen zin had om boer te worden en wellicht omdat Makkum industrie had, dat daar zelfs de enige glasfabriek van Friesland stond en vooral omdat er kalkovens waren, naar de IJsselmeerkust trok.

Oude methoden

Die kalkovens brachten hem waarschijnlijk tot de productie van tegels en later noemde hij zich Tichelaar. Nóg zijn het de Tichelaars, die hier leven en werken, die leven voor vorm en kleur, maar het zijn de Tichelaars niet alleen. De ontwerper van dit bedrijf, de heer J. R. Steensma, die nu al ruim 72 jaar is, maakt de derde generatie Tichelaars mee. Hij jubileert na ruim vijftig jaar eigenlijk mee. Hij zoekt naar nieuwe vorm en kleur en zelfs naar klank. „Er zit muziek in”, zegt hij hoor maar en hij tikt tegen een fraaie schaal om het te bewijzen. In de Makkumer fabriek zijn de oude werkmethode bewaard gebleven. Er wordt eerst gevormd en gebakken en dan geglaazuurd, geschilderd en weer gebakken, net als vroeger met het Delfts aardewerk.

Verkeerde methode

De tegels maakt men er ook nog net als in 1660, als het moet met haarscheuren er in. Die scheuren geven de tegels een antiek karakter en inmiddels is er in Noord Holland enkele jaren geleden een fietsenmaker voor de groene tafel terechtgekomen omdat hij de tegels als echt antiek aan buitenlanders verkocht.

Eigenlijk is de Makkumer kleiwarenfabriek niet zomaar een fabriek. Het is een bedrijf, waar op stoffige zolders wordt gevochten tegen de kitsch. Het oude ambacht bleef, de décors van het aardewerk veranderden en aan die décors zit heel wat vast. Daar zijn schilders voor nodig en die moeten door het bedrijf zelf worden opgeleid. Niet voor niets is dit aardewerk dan ook, al zijn er maar enkele kleuren in verwerkt, bijzonder kleurrijk en over de gehele wereld beroemd. De Makkumer schotels met het visdecor zijn korte tijd in hotels gebruikt, maar niet voor niets hield men ermee op; ze werden namelijk door de gasten meegenomen.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

In Makkum klinkt op de scheepswerf de hamerklop van een nieuw tijdperk, in Makkum bleef ook het oude ambacht bewaard en in Makkum kan men in meerdere opzichten een potje „en een tegeltje” breken . . .

Vakmanschap en toewijding zijn onmisbare eigenschappen voor de schilders in de Makkumer aardewerffabriek.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

„De dwergstern is zeldzaam, maar hij broedt hier”, zegt opperwachmeister Scheepvaart.

Vogels, toe

Makkum: plaats van „mos

Een Amerikaan heeft kort geleden in een reisgids geschreven, dat de slingerweg langs de voet van de IJsselmeerdijk, die de kop van de Afsluitdijk met Makkum verbindt „the most lovely road in the world” is. Aan het eind van die weg ligt Makkum, een buitenbeentje onder de zeventenwintig dorpen van de Friese gemeente Wonseradeel, een plaats met een totaal ander karakter en met een bevolking, die geestelijk ook geheel anders is ingesteld dan de bewoners van andere plaatsen in de omtrek. De scheepswerf bracht personeel van buiten naar Makkum, de vissersvloot onderging invloeden van de Lemster visserij, het vreemdelingenverkeer neemt toe.

Een deel van de vissers is de hele week op de garnalenvangst in de Waddenzee en op de Noordzee en vooral 's zaterdags, wanneer de gehele vloot thuis is, zijn de café's vol. De taal van de vissers is weinig gekuisd en er wordt overvloedig gedronken, overigens zonder dat er dikwijls van openbare dronkenschap sprake is, want men kan er wel tegen. De werf en de visserij zijn economisch

van grote betekenis, maar het leven rond deze peilers van Makkum's welvaart is zacht gezegd nogal robuust. Makkum is eigenlijk een plaats van tegenstellingen, want tegenover het vissersbestaan met het passagieren als zaterdagsgenot, staat de activiteit in de aardwerkfabriek, waar lieden met kunstzinnige inslag in stilte werken.

Makkum is anders

En, wat is het, waarmee de driehoofdige post van de Rijkspolitie in Makkum te doen krijgt, behalve de dagelijkse zaken, die overal gewoon zijn? „Makkum is anders, het heeft een apart cachet,” zegt de postcommandant, opperwachtmeester A. Scheepvaart, die al twintig jaar in Makkum woont. „We hebben hier vrijwel geen doorgaand verkeer, maar wel een groeiend buitenlands verkeer. Er blijken veel Engelsen en Amerikanen op het kompas van de reisgids, die over „the most lovely road” spreekt,

want er wordt gewerkt aan de stichting van een recreatiecentrum.” De opper wijst uit het raam, naar het restaurant, dat gebouwd wordt op de plaats, waar een Makkum profijt van het vreemdelingenverkeer wil trekken. Daar komt een strand en er zullen bungalows worden gebouwd. De burgers in Makkum gaan nu al meer kamers verhuren en ook het toerisme zal — volgens opperwachtmeester Scheepvaart — Makkum een nieuw facet geven. In 1959 kwamen er op topdagen al drie tot vierduizend mensen verkoeling zoeken op het nog bescheiden Makkumer strand.

Conflicten

Dat brengt drukte mee, evenals de vele conflicten, die zo voor en na rijzen uit het grote individualisme van de Makkumers. Men kan soms heerlijk ruzie maken over een kleinigheid en de politie treedt dan bemiddelend op, zonder dat daar noodzakelijke strafzaken uit moeten groeien. Jawel,

De wmr. 1e kl. Nooitgedagt bij de oude sluis van Makkum, vanwaar de gehele haven te overzien is.

isten en uniform van Lars Urde ts van contrasten aan eind lovely road in the world”

te koersen en zo komen ze hier terecht. Trouwens: het toerisme als geheel zal nog wel meer toenemen,

Makkum is een plaats met contrasten en het feit, dat de bevolking religieus zeer gemengd is vraagt eveneens di-

plomatieke kwaliteiten en aanpassingsvermogen van de postcommandant en zijn twee wachtmeesters.

Vogels

Makkum is ook een plaats, die begrensd wordt door natuurreservaten als de Makkumerwaard die met nog enkele andere gebieden langs de kust een oppervlakte heeft van omstreeks twintig vierkante kilometer. Juist in deze dagen staan de Rijkspolitie-mannen van Makkum dikwijls op de dijk om met de verrekijker het landschap af te turen voor het toezicht in het kader van de jachtwet en de vogelwet. In deze tijd van het jaar is eierroof geen zeldzaamheid. „We hebben eens zwaneëieren van jongens afgepakt en ze weer teruggelegd in het nest. Er kwamen nog zwaantjes uit ook”, zegt de postcommandant. De kijker is slechts een hulpmiddel bij het toezicht op de Makkumer reservaten. Want, als de kijker aanleiding geeft tot de indruk dat er „iets aan de hand” is, dan volgt een tocht van vele uren door de sompige rietvelden om de vermoede dader van eierroof of stroperij te benaderen. De mannen van de post Makkum hebben het er voor over, want de zwanen en sterns, de visdiefjes, de scholeksters en de meeuwen staan er goed bij hen op. De opperwachtmeester Scheepvaart pakt een opgezette vogel van de kast: „Kijk dit is een dwergstern, een zeldzame vogel, maar hij broedt hier”, zegt hij. Is het eigenlijk een wonder, dat de mannen van de post Makkum soms in het voorjaar als de storm het water over de Waard stuwt, meehelpen met het redden van dieren? Niet slechts de vogels en de toeristen brengen werk aan de winkel. Ook de visserij heeft voortdurend de aan-

... Nou ja, en af en toe wordt de jas van Lars Urde afgeborsteld of knoopt de wachtmeester 1e kl. A. Bruinsma de glinsterende knopen dicht.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Lienden kan weer rustig slapen

door reserve-adjudant A. v. WEERT

In Lienden is aan de reserve-wachtmeester J. C. Brenkman een tevredenheidsbetuiging van de Algemeen Inspecteur uitgereikt, voor diens oplettendheid en accuratesse, waardoor een reeks inbraken werd opgelost. Door een schijnbaar eenvoudige tip, namelijk het doorgeven van het kentekennummer van een auto, die hem verdacht voorkwam, heeft de reserve-wachtmeester J. C. Brenkman te Lienden kort geleden het beroepspersoneel van het Korps Rijkspolitie in staat gesteld een berucht inbreker en drie medeplichtigen aan

MAKKUM

dacht en daarbij bestaat uitstekende samenwerking met de Rijkspolitie te Water en de Visserij-Inspectie.

Gevarieerd . . . .

Er is nog meer, waar de politie in een kleine plaats mee te doen krijgt. Bij ons bezoek aan het nieuwe postbureau op de dijk bij de haven van Makkum, kwam de wachtmeester 1e kl. R. Nooitgedagt binnen van patrouille door de straten, die hij op zijn duimpje kent, al was het alleen maar door de dubbelhoofdige surveillance op zaterdagavonden, waar een grote preventieve werking van uitgaat. „Ik heb die oude stakker ook weer geholpen, die lag weer uit bed en zijn vrouw kon niets met hem beginnen”, zegt de wachtmeester, die op zijn tocht door Makkum te hulp geroepen was om een invalide in bed te sjouwen. Zo gaat het in Makkum dikwijls. „Er is veel werk, maar een groot deel daarvan kan voor kennisgeving worden aangenomen,” zegt de postcommandant, die overigens wel voor deze weinig criminele streek verhoudingsgewijs veel verbalen wegens misdrijven door de handen krijgt.

Zweeds uniform

Makkum is een plaats met contrasten, met gevarieerde politie-activiteiten. Tot de contrasten kunt ge ook rekenen het uniform van Lars Urde van de gemeentepolitie in Stockholm, die eens in Makkum kwam en later uit erkentelijkheid voor de ontvangst als souvenir een kaalgesleten uniform stuurde, compleet met pet. Het hangt als curiosum in het postbureau en af en toe haalt men er een borstel over of knoopt de wachtmeester 1e kl. A. Bruinsma de glimmende knopen dicht . . . . .

te houden. Met deze arrestatie (binnen 24 uur na de tip) werden meer dan 50 inbraken opgehelderd en kon men in Lienden en andere plaatsen het hoofd weer rustig neerleggen.

De heer Brenkman trad vier jaar geleden als reserve-wachtmeester toe tot het Korps Rijkspolitie en heeft met zijn eenvoudige tip bewezen, dat de tijd, die hij als reservist opofferde en waarbij hij al te boek kwam te staan als een betrouwbaar mens en een goed reservist, niet verloren is geweest.

De tevredenheidsbetuiging werd hem uitgereikt door burgemeester mr. J. G. R. Vos van Lienden, nadat de districtscommandant Nijmegen, de majoor A. Cammaert, de heer Brenkman in een korte toespraak een goed reservist had genoemd en mede namens de Algemeen Inspecteur en de Territoriaal Inspecteur te Arnhem, de overste P. Oom, gelukwensen had uitgesproken. Burgemeester Vos hield een sympathieke toespraak waarin hij onder meer zei: „Nu kunnen deuren en ramen ook overdag weer open. Nu behoeft men 's nachts niet meer op te blijven en kan men weer rustig slapen.”

Deze uitreiking werd ook bijgewoond door de groepscommandant te Lienden, adjudant M. van der Wal en de reserve-adjudant toegevoegd A. van Weert.

J. C. BRENKMAN

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

BROKKENMAKERS

zijn vraagstuk

De „brokkenmakers” op de weg worden een wetenschappelijk object, een vraagstuk, dat niet af te doen is door simpel te stellen, dat de mensheid bestaat uit ongevalsvatbaren en niet-vatbaren. Prof. H. W. Ouwelen, hoofd van de psychologische dienst van de P.T.T. en buitengewoon hoogleraar aan de economische hogeschool te Rotterdam, heeft hierover zijn licht laten schijnen op de vijfde A.N.W.B.-politieverkeersleergang te Utrecht. Prof. Ouwelen verklaarde onder meer dat een ongeval zich pas voordoet bij een bepaalde constellatie van omstandigheden, waardoor de wetten der waarschijnlijkheid een rol gaan spelen. Het probleem van de „brokkenmakers” is tot dusver langs de statistische en de medisch-psychologische weg benaderd en de statische methoden hebben aangetoond, dat er bij de verkeersdeelnemers sprake is van een verschillende „ongevalsvatbaarheid”. De persoonlijke structuur van de weggebruikers speelt hierbij een rol. Aangezien evenwel de wetten der waarschijnlijkheid in het geding zijn is het niet zeker dat de chauffeur, die in een bepaalde periode bij meerdere ongevallen betrokken was, een sterkere ongevalsvatbaarheid heeft. De vraag of iemand een pechvogel dan wel een brokkenmaker is kan overigens wel sterker naar het laatste neigen naarmate de rijperiode langer en het aantal ongevallen tegelijkertijd groter wordt. Omtrent de persoonlijkheidsfactoren, die bij een verhoogde ongevalsvatbaarheid een rol spelen hebben medische en psychologische onderzoeken aangetoond, dat naast tekortkomingen in capaciteiten ook storingen in de algemene sociale ontwikkeling van het individu invloed op ongevalsvatbaarheid in later jaren hebben. Volgens prof. Ouwelen heeft het algemeen gedrag van de chauffeur thuis soms typerende kenmerken ten aanzien van de ongevalsvatbaarheid. In het psychiatrische vlak zijn het vooral de psychopaten, de prikkelbaren en de onbeheersten, die vaker bij een ongeval betrokken zijn. Prof. Ouwelen verklaarde dat in de „diepere lagen” van de persoonlijkheid neigingen aanwezig kunnen zijn, die de mens zelf niet kent, maar hem nochtans naar een ongeval drijven. Spreker kwam tot de conclusie, dat op dit terrein nog vele vragen bestaan en dat de wetenschap nog een bijdrage tot de oplossing van dit vraagstuk kan leveren.

Inspecteur Generaal Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw

De Inspecteur-Generaal, diens echtgenote, de kolonel T. J. Canter Visscher en de majoor F. M. C. Offermans voor de Algemene Inspectie tijdens een muzikale hulde, die de Rijkspolitiekapel bracht.
(Foto: Techn. Recherche 's-Gravenhage).

Van Commandanten, van Officieren en van ontelbare overige leden van het Korps Rijkspolitie en van hun echtgenoten ontving ik telegrammen, brieven en kaarten met gelukwensen bij mijn benoeming tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw ter gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin.

Mede voor de prachtige bloemenmand die ik van de Officieren van het Korps ontving, betuig ik voor de vele ontvangen gelukwensen langs deze weg aan allen mijn hartelijke dank.

De Inspecteur-Generaal,

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG overzicht geeft.

Vele Onderscheidingen voor leden van het Korps Rijkspolitie

De Inspecteur-Generaal van het Korps Rijkspolitie, J. Gerritsen is bij de jongste „lintjesregen” benoemd tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, een onderscheiding waarvan de versierselen hem door de minister van Justitie, mr. A. C. W. Beerman zijn uitgereikt. Deze benoeming betekent een onderscheiding voor de Inspecteur-Generaal persoonlijk maar is tegelijkertijd bijzonder eervol voor het gehele Korps Rijkspolitie, dat hierover uitermate verheugd is, hetgeen tot uitdrukking is gekomen in de serenade, die de Rijkspolitiekapel de Inspecteur-Generaal en mevrouw Gerritsen bracht voor het gebouw van de Algemene Inspectie en in vele gelukwensen, die de generaal mocht ontvangen. Al die gelukwensen waren aanleiding tot de hierbij afgedrukte dankbetuiging van de generaal, die zich overigens ook heeft verheugd over de vele onderscheidingen die tegelijkertijd aan leden van het Korps Rijkspolitie overal in het land werden toegekend en waarvan dit nummer van het Korpsblad eveneens een

Ondersc verleend

1

2

3

4

5

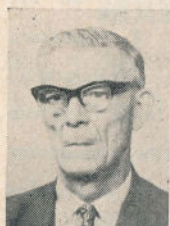
6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

STAF ALGEMENE INSPECTIE:

1. J. Gerritsen, Insp.-Generaal, 's-Gravenhage, ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw.

RESSORT 's-GRAVENHAGE:

2. A. C. van Gorkum, Dir. Officier 2e kl., Dordrecht, Officier Orde van Oranje-Nassau.
3. F. J. v. d. Akker, adjudant, 's-Gravenhage, Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
4. J. Zoer, adjudant, 's-Gravenhage, Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
5. B. Boogerd, oud-adjudant, Kloetinge, Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
6. Th. Brasser, adjudant, 's-Gravenhage, Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
7. J. Th. Ammerlaan, wmr. 1e kl., Pijnacker, Eremedaille in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
8. P. v. d. Broeke, wmr. 1e kl., Breskens, Eremedaille in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
9. D. M. Kuivenhoven, mag.knecht-vakman, 's-Gravenhage, Eremedaille in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

RESSORT GRONINGEN:

10. J. H. Wiersma, adjudant, Assen, Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
11. N. de Groot, adjudant, Leeuwarden, Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
12. K. Slik, owmr., Sleen, Eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
13. S. Krol, owmr., Balk, Eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
14. H. Worst, wmr. 1e kl., Heerenveen, Eremedaille in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

VERKEERSSCHOOL BILTHOVEN:

15. H. J. M. Houben, owmr., Bilthoven, Eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH:

16. D. J. de Groot, Hoofd administratie, 's-Hertogenbosch, Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

Van rechts naar links: A. J. v. Gemert, owmr., J. G. Maas, adjudant, H. H. Lousen, adjudant, M. H. Peeters, oud-adjudant en L. J. A. Simonis, adjudant, bij de uitreiking van de hen toegekende onderscheidingen.

(Foto: Tech. Recherche 's-Hertogenbosch)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Medaljes

30 april 1960

RESSORT ARNHEM:

17. D. v. d. Veer, adjudant, Doetinchem, Eremedaillie in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
18. R. Petter, adjudant, Holten, Eremedaillie in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
19. A. C. Maasdam, adjudant, Twello, Eremedaillie in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
20. J. W. Kokkelink, adjudant, Zaltbommel, Eremedaillie in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
21. J. H. A. Niels, ovmr., Huissen, Eremedaillie in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
22. W. H. M. Leeuwis, ovmr., Den Ham, Eremedaillie in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
23. J. Middelwijk, ovmr., Almelo, Eremedaillie in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
24. K. C. P. Hofman, wmr. 1e kl., Epe, Eremedaillie in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
25. B. J. Gerrits, wmr. 1e kl., Den Hulst, Eremedaillie in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

RESSORT AMSTERDAM:

26. J. J. v. d. Zande, adjudant, Utrecht, Eremedaillie in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
27. R. F. van Dijk, ovmr., Leusden, Eremedaillie in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
28. A. v. d. Ham, wmr. 1e kl., Renswoude, Eremedaillie in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

MINISTERIE VAN JUSTITIE (Dir. Politie):

29. G. Turk, oud-Comptabele, 's-Gravenhage, Eremedaillie in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

RIJKSPOLITIE TE WATER:

30. A. v. d. Brand, ovmr., Gouda, Eremedaillie in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.
31. G. M. Agterberg, adjudant, Amsterdam, Eremedaillie in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

29

30

31

In Amsterdam ontving de districts-adjudant van het district Amsterdam G. M. Agterberg zijn onderscheiding van de commandant van de waterspouwing te Water, de kolonel H. van Bostel.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Adjutant J. Schoneveld — de betere „standwerker“ — tijdens de administratiecursus. (Foto: Techn. Recherche Amsterdam).

REIS DOOR WERELD VAN PAPIER

Hierbij bieden wij onze lezers het tweede artikel aan over de reorganisatie van de administratie. Wij zetten daarmee onze reis door de papieren wereld voort onder leiding van een bekwame gids: Ook dit artikel maakte de wachtmeester 1e kl. G. W. Verbeek te Apeldoorn tot een geestig en tegelijk gedegen verhaal, waarin hij naar aanleiding van de cursus „Administratie Rijkspolitie“ ditmaal een beeld geeft van de groei van chronologische ordening tot het nieuwe (onontkoombare) registratuurplan en van de cursus. In een slotartikel zal de wachtmeester 1e kl. Verbeek in het volgende nummer nog speciale aandacht wijden aan de systematiek en de toepassing van het nieuwe dossierstelsel en bovendien zal hij enige minder zakelijke herinneringen aan de cursus de revue laten passeren.

Reorganisatie in papierenwereld II

Van chronologische ordening tot nieuw registratuurplan was lange weg

door wmr. 1e kl., G. W. VERBEEK te Apeldoorn

De baas wil direct de brief hebben over het bevestigen van het koordje van verkeersfluitjes. Op verschillende groepen blijken ze fluitjes te hebben gekregen en nou weet niemand hoe die dingen moeten worden vastgemaakt. D'r lopen er wat die het koordje aan de knoop van de borstzak hebben bevestigd, weer anderen aan de bovenste knoop van de jassluiting en vanmorgen heeft ie er één gezien, die had het spul aan de schouderbedekking vastzitten". „O, ik dacht van aan zijn sokkenophouders", zo werd de bureauchef door één van zijn satellieten onderbroken. „Nee, aan zijn achterlicht; is het nou goed?", reageerde de chef en onverstoort vervolgde hij: „Willen jullie die brief even opzoeken. Hij moet van een jaar of drie terug zijn". Met deze en andere opdrachten kwam onze stip terug van de grote baas. In de praktijk werden dergelijke problemen opgelost als volgt: „Ik geloof nooit, dat daar een brief van is. Op de groepen heb-

ben ze toch nooit van die dingen gehad".

„Zoek 'm maar rustig op. Als de baas zegt, dat er een brief van is, dan hoef je d'r niet aan te twijfelen. 't Is alleen nog de vraag waar dat ding zit".

„Zit ie niet in de B.W.?"

„Ik denk van in de was", luidde het commentaar, die er kennelijk op uit was verband te leggen met genoemde sokkenophouders.

„Die brief zal er toen wel gekomen zijn voor de verkeersgroepen veronderstel ik".

„Als we nou allemaal effies een klapper nemen".

Dat nemen was trouwens al niet meer nodig, want tegelijkertijd werd ons zo'n ding voor de neus gesmaakt. En drie man gingen zoeken.

„Zeg, jammer dat Dinges niet meer bij ons is. Waar zou hij dat geval onder hebben geklapperd? Ik heb gekeken bij de V van verkeersfluitje en de S van signaalfluitje, maar niets te vinden".

„Kunt U ook een bij klapper en

uitrusting zitten, denk ik. Je moet maar eens bij de K kijken".

Die veronderstelling bleek juist. De brief, overigens een jaartje ouder dan werd verondersteld, was alléén onder de K geklapperd. Hij was vermeld onder het trefwoord: Kleding — bevestiging fluitkoordje verkeersgroepen. Er was maar één brief van, die inderdaad uitsluitend betrekking had op de verkeersgroepen. De inhoud werd echter ook van toepassing verklaard op de overige onderdelen.

Dit geval, uiteraard ontdaan van de franje, is er één van de simpele soort. De brief werd in de klapper gevonden en ware dit niet het geval geweest, dan zou men enige brievenboeken en zonedig nog enkele portefeuilles met brieven hebben nagezocht.

Maar kunt U zich voorstellen hoe het ging, als een kwestie aan de orde kwam waarvan de stukken over enkele of een groter aantal jaren in het archief waren verspreid?

Registratuurplan:

Bevolkingsregister van het archief

U hebt, geachte lezer, ook uit het slot van het vorige artikel over de papieren winkel begrepen, dat het oude systeem van chronologische archiefordening slecht voldeed. Het was bijzonder moeilijk om de gerangschikte stukken, die men van een bepaalde zaak wilde raadplegen, terug te vinden. Ze waren immers over het gehele archief verspreid en konden slechts gemakkelijk worden opgespoord als hiervan de inschrijvingskenmerken bekend waren. En dat was nu de grote moeilijkheid. Men kon toch onmogelijk van alle stukken het nummer en de datum van inschrijving onthouden. Nummerregisters en klappers brachten evenmin uitkomst. Het werd na de eerste wereldoorlog, toen de overheidsbemoelingen met rasse schreden toenamen, nog erger. Met de uitbreiding van het bestuursapparaat nam

Zelfs het uiterlijk verraadt reeds de verbetering, die hier met stalen archiefkasten werd bereikt.

(Foto: Wmr. te kl. G. J. H. ter Braak, Apeldoorn)

Deze twee archiefverzorgers van de territoriale Inspectie te Arnhem kunnen trots zijn op de outillage voor hun archief

(Foto: Techn. Recherche Arnhem)

ook de hoeveelheid administratieve bescheiden toe. Men probeerde toen de moeilijkheden het hoofd te bieden met de toepassing van de methode van ordening naar de onderwerpen van de stukken.

Volgens dit zogenaamde rubriekenstelsel werden de stukken ingeschreven en geordend naar gerubriceerde onderwerpen. De dagtekening werd als ordeningskenmerk geheel los gelaten. Nu hanteerde men de feitelijke inhoud van het stuk. Ieder stuk op zichzelf werd beoordeeld en naar zijn onderwerp gevoegd bij andere stukken over dat onderwerp. De rubrieken, doorgaans zeer algemeen en vaag omschreven, waren in alfabetische volgorde naar trefwoorden ingedeeld. De onderwerps-omschrijving van de rubrieken liet veel te wensen over en bestond veelal slechts uit één woord. Omdat van vele stukken het onderwerp moeilijk onder één van deze woorden kon worden geklasseerd, kwam deze gewoonlijk terecht in de vergaarbak „Diversen”. De meesten Uwer kennen uit onze eigen rubriekenlijsten, die met grote onderlinge verschillen werden toegepast, bijvoorbeeld de P. 11 — „Politiezorg en -toezicht; handhaving van orde en rust”. Met recht iets om op te schieten!

Bekend is, dat de toepassing van deze methoden de verwarring op het gebied van de archiefverzorging alleen nog maar deed toenemen. Was er voordien nog sprake van enige lijn in de overheidsadministratie, naarmate dit stelsel werd toegepast was iedere eenheid volkomen zoek. Werd er dan niets gedaan om aan deze onthoudbare toestand een einde te maken? Ja zeker wel, zelfs omstreeks 1900 viel reeds waar te nemen, dat op de duur met de oude methoden van chronologische ordening en rubriekenstelsel zou worden gebroken. Opmerkelijk echter is, dat activiteiten uit de gemeentelijke administratie de stoot hebben gegeven tot de ontwikkeling van het huidige systeem van zaaksgewijs ordenen. Vooral de

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

vroegere gemeentesecretaris van Zaandam, de heer J. A. Zaalberg, verrichtte baanbrekend werk. Voor een groot deel is het aan zijn vasthoudendheid te danken, dat, omstreeks het „eeuwfeest” van het bestaan van het K.B. van 1823, het eerste registratuurplan voor collectief gebruik werd uitgegeven. Doch voor het zover was ging er nog een hevige strijd, tussen voor- en tegenstanders van deze ingrijpende vernieuwing, aan vooraf. Een brochure van Zaalberg in 1904, waarin hij zijn denkbeelden omtrent de toepassing van het dossierstelsel ontwikkelde, betekende „de vlam in de pan”. Vooral toen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten een commissie benoemde om een nieuw registratuurplan te ontwikkelen, begon het feest pas goed. De pennen kwamen heftig in beweging en nog menige boeiende brochure en vele andere publicaties zagen het licht. Vooral de archivarissen toonden zich felle tegenstanders en in een vergadering van hun vereniging verklaarden zij zelfs, dat de nieuwe methode ongeschikt was en strijdig met het wezen van het archief. Doch ook in deze kring kwamen in de loop der jaren invloedrijke figuren, waaronder de oud-rijksarchivaris Professor Fruin, tot de overtuiging, dat zij de nieuwe inzichten niet langer konden en mochten tegenhouden. Toen de grootste tegenstand was gebroken en de V.N.G. een registraturoffice instelde om het oorspronkelijke registratuurplan opnieuw te bewerken, ging het — helaas alleen voor de gemeenten — in snel tempo voorwaarts. Aanvankelijk werd de Code V.N.G. toegepast bij een vijftigtal gemeenten, thans wordt hij gebruikt door meer dan 1500 overheidsadministraties.

Bij de ontwikkeling van deze code werd als leidraad de Universele decimale classificatie gebruikt. Deze U.D.C., een algemeen wetenschappelijke groepering van de totaliteit van menselijke kennis, wordt hoofdzakelijk gebruikt voor de ordening van boeken tijdschriftartikelen, brochures enzovoort. Hij is bestemd voor internationaal gebruik en wil de totale menselijke kennis, ongeacht in welk land ter wereld deze ook werd ontwikkeld, toegankelijk maken en ter raadpleging beschikbaar stellen. De U.D.C., volledig in de Franse, Duitse en Engelse taal uitgegeven, is een schepping van de Amerikaan Melvil Dewey en dateert reeds van ... 1876!

De grondslagen van de U.D.C. zijn drieërlei: systematisch, universeel en decimaal.

Voor het door de V.N.G. ontwikkelde registratuurplan werd de indeling gebruikt van de rubriek 35 van de U.D.C., namelijk „Openbaar bestuur Administratie”. Hierbij werd de praktijk van de administratie als richtsnoer genomen en derhalve in gevallen, waarin de indeling minder bruikbaar was, daarvoor iets anders in de plaats gesteld. Uit dit registratuurplan, aanvankelijk slechts bestemd voor de gemeenten en later aangevuld ten behoeve van de provinciale en rijksadministratie, is tenslotte de Code voor de Overheidsadministratie ontstaan, die officieel aangenomen is als basis-code voor de rijksadministratie.

Het besluit post- en archiefzaken rijksadministratie (K.B. van 2 oktober 1950), gaf — helaas een halve eeuw te laat — te kennen, dat het oude K.B. van 1823 niet meer voldeed. Het stelde bovendien vast, dat snellere afdoening van zaken en grotere doelmatigheid van de archieven kon worden verkregen door bij de post- en archiefbehandeling gebruik te maken van de uitkomsten der organisatieleer en van de ontwikkeling op de gebieden van documentatie, registratuur en administratieve techniek. Als doel beoogt het:

- 1e eenheid te brengen in de administratieve organisatie;
- 2e algemeen bindende voorschriften te geven met betrekking tot de documentatie.

Dank zij deze voorschriften bezit ons Korps nu een modern registratuurplan, kortweg code genoemd en is afgestemd op de code van het ministerie van justitie. De bijbehorende instructie, gebaseerd op het K.B. van 1950, geeft in een aantal korte paragrafen een duidelijke onderscheiding van de onderdelen van de postbehandeling. De instructie is bovendien voorzien van een toelichting, waarin de gehele behandelingsprocedure zeer uitgebreid en prettig leesbaar is omschreven. Het geeft zelfs de belangstellende leek op dit terrein een goed beeld van de opzet van de nieuwe archiefadministratie.

Dit neemt niet weg, dat de praktische toepassing specialistische kennis vereist. Daarom is ondermeer voor degenen, die met de archiefverzorging zijn belast een cursus gegeven. De samenstelling der lessen was meer afgestemd op de praktijk van het Korps Rijkspolitie, dan op de algemene vorming tot documentalist (mooi woord voor archiefverzorger). De cursus kan dus worden gezien als een collectief inwerken in de nieuwe administratie. Een theoretische basis bij die studie mocht echter niet uit het oog worden verloren. Speciaal werd de nadruk gelegd op kennis van de beginselen van de systematiek van het ordenen. Voorts werd er aandacht geschonken aan stelsels en begrippen, die het vakgebied beheersen, alsmede aan de problemen op aanverwante gebieden, als administratieve organisatie, normalisatie en hulpmiddelen voor de administratie.

Ondanks de reeds omvangrijke taak van de Werkgroep Administratie Korps Rijkspolitie zag deze werkgroep kans een goede cursus op te zetten en nota bene nog zelf te doceren ook, op een manier waardoor de cursus in alle opzichten als geslaagd kan worden beschouwd. Niet alleen op een bijzonder prettige wijze, maar bovenal met vakmanschap hebben de docenten de cursisten in vele geheimen van de systematiek van het dossierstelsel ingewijd.

Zonder grondige voorbereiding van het betrokken personeel op haar taak zou de invoering van het nieuwe stelsel niet verantwoord zijn geweest. Dit houdt niet in, dat de zaak nu overal al in kannen en kruiken is, dat beslist niet. Maar het gaat de goede kant op. De praktijkervaring moet het doen, maar daarbij is op de cursus verworven kennis onmisbaar.

Ik kan dan ook instemmen met de regels van adjudant Bouwen, die heeft gezegd:

Aan de docenten heeft 't niet gelegen,

dat wij wat huiv'rig deden,

Zij lichtten ons goed in en

leidden onze eerste schreden

op het glibberige pad van de nieuwe administratie, van modern archiefbeheer en van centralisatie.

Hun lessen inmemo-techniek en classificeren ...

hebben ons de moed gegeven het óók te proberen!

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

SURINAAMSE DEELNEMERS VORMINGSCURSUS

In de jeugdherberg „De Grasheuvel” te Amersfoort is de 9e Vormingscursus voor Groepscommandanten gehouden.

Onder de cursisten bevonden zich dit keer twee leden van het Korps Gewapende Politie in Suriname, de hoofdagenten (majors) L. A. Koole en L. N. H. Vrij. Zij werden met bijzonder genoegen in de kring van de cursisten opgenomen en het spreekt vanzelf, dat over en weer ervaringen werden uitgewisseld.

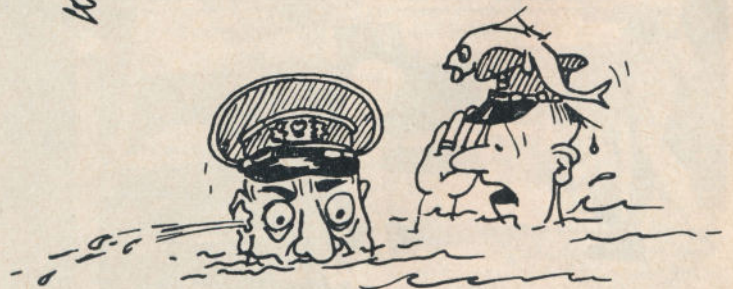
Ook nu weer had de Korpsleiding de medewerking verkregen van bekwame docenten, terwijl verschillende bedrijven en instellingen bereid waren de cursisten te ontvangen en van voorlichting te dienen.

Zij die de cursus hebben gevolgd, zijn weer naar hun standplaatsen teruggekeerd met vele nieuwe indrukken, zowel op het terrein van het eigen beroep als op dat van anderen.

Deze foto van de deelnemers aan de negende vormingscursus werd gemaakt voor het vertrek van de cursisten naar het Opleidingscentrum van de Militaire Inlichtingendienst te Harderwijk.

Van links naar rechts: De adjudanten T. W. Geense, M. H. Schraven, J. Beeke, B. Kloots, majoor L. N. H. Vrij, adj. S. Doornbos, majoor L. A. Koole, de adjudanten M. Visser, E. Kruit, H. J. van Son, K. van Leussen, C. de Ruiter, W. J. de Boer, D. Tichgelaar, D. Kluiwstra, M. Attema, kapitein J. Zijp, de adjudanten J. Bode, J. Ranselaar, A. Tj. de Boer, A. de Vries, W. Mudde, W. van Valkenburg.

Kluis

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG Bestels van uw orders overste?

PERSONALIA

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 11-4-'60: G. Th. v. Schijndel, wmr. 1e kl., van Driebergen naar Utrecht (parketgroep).
Per 15-4-'60: H. C. Spruijt, owmr., van Nederhorst den Berg naar Kortenhoeft.
Per 1-5-'60: J. B. v. Leersum, wmr., van Linschoten naar Vreeswijk (Rp. t. W.); O. v. d. Velde, owmr., van Haarlem (park.gr.) naar Leusden; J. Vermeulen, officier 2e kl., van Amsterdam (Staf T.I.) naar Leiden (Staf Distr.); G. Hazeleger, wmr. 1e kl., van Driebergen naar Elst; J. Dekker, wmr. 1e kl., van Landsmeer naar Linschoten en Snelrewaard; C. de Visser, wmr. 1e kl., van Woudenberg naar Bleiswijk (ressort 's-Hage); L. v. d. Woude, wmr. 1e kl., van Alkmaar (verk.gr.) naar Amsterdam (verk.gr.); G. P. Schothorst, wmr. 1e kl., van Alkmaar (Staf distr.) naar Amsterdam (Staf T.I.).

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-4-'60: F. Trapman, owmr., van Moordrecht naar Oude Tonge; C. A. Kluit, owmr., van Ouddorp naar Barendrecht; S. J. Visser, wmr. 1e kl., van 's-Hage (Staf Distr.) naar 's-Hage (Staf T.I., bur. Compt); J. W. J. Scheren, adm. ambt. C 3, van Staf T.I. (bur. Compt.) naar Staf T.I.
Per 11-4-'60: P. Verhoek, wmr. 1e kl., van Europort naar Rotterdam (parketgroep); J. W. Willemsen, owmr., van Rijpwetering naar Roelofarendsveen.
Per 15-4-'60: J. v. Beukelen, owmr., van Geervliet naar Klaaswaal.
Per 1-5-'60: H. v. Laar, officier 2e kl., van 's-Hage (Staf T.I.) naar Utrecht (Staf Distr.); W. H. L. v. Nijnanten, officier 1e kl., van 's-Hage (Staf T.I.) naar Breda (Staf Distr.); H. Verschoor, wmr., van Willemsdorp naar Ooltgensplaat; P. v. d. Giessen, wmr. 1e kl., van Westmaas naar Rhoo; P. M. Driessen, wmr. 1e kl., van 's-Hage (Staf Distr.) naar 's-Hage (Staf T.I., bureau Compt.); G. H. v. Bruchem, wmr. 1e kl., van Nieuwerbrug naar Ipendam; L. Jansen v. Rosendaal, wmr. 1e kl., van Krimpen a.d. IJssel naar Nieuwerkerk a.d. IJssel; J. v. Wees, schrijver A, van Staf T.I. naar Staf T.I. (bureau Compt.); L. Verzijl, wmr., van Leiden (verk.gr.) naar Eindhoven (verk.gr.); B. L. Hokke, wmr. 1e kl., van Middelburg (verk.gr.) naar Dordrecht (verk.gr.); A. Pronk, wmr. 1e kl., van Nootdorp naar 's-Hage (Staf Distr.).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 22-3-'60: P. A. v. Dommelle, wmr., van Woudrichem naar Werkendam.
Per 23-3-'60: A. Schout, wmr. 1e kl., van Werkendam naar Nieuwendijk;
Per 11-4-'60: C. A. Polderman, wmr. 1e kl., van Raamsdonk naar Europort (ressort 's-Hage); J. Schouten, wmr. 1e kl., van Made naar Alexanderpolder (ressort 's-Hage); J. A. v. Kuijk, wmr. 1e kl., van St. Geertruid naar Peij.
Per 13-4-'60: A. Aarts, wmr. 1e kl., van Zevenbergen naar Oud Gastel; A. Hartsra, wmr. 1e kl., van Kaatsheuvel naar Hooge en Lage Mierde.
Per 19-4-'60: J. F. A. Swebroek, wmr., van Uden naar 's-Bosch (parketgroep); G. T. Scholten, wmr. 1e kl., van Peij naar Echt.
Per 1-5-'60: W. D. Lanting, officier 2e kl., van 's-Bosch naar Middelburg; N. Over de Vest, wmr. 1e kl., van Sprundel naar Vessem; K. Koers, adj., van Eethen naar Winschoten (ressort Groningen); A. Gersie, wmr. 1e kl., van Eindhoven naar Alkmaar (verk.gr.); P. A. Kimmel, wmr. 1e kl., van

Breda naar Amsterdam (verk.gr.); G. Bakkers, wmr. 1e kl., van Eindhoven naar Roermond (verk.gr.); N. J. A. M. Vervaart, wmr. 1e kl., van Breda naar Nijmegen (verk.gr.) res. Arnhem; J. C. Holtman, owmr., van Boekel naar Leende; B. G. Lammers, wmr. 1e kl., van Eindhoven naar Apeldoorn (verk.gr.) res. Arnhem; P. Meijers, wmr., van Eindhoven naar Leiden (verk.gr.) res. 's-Hage; J. B. de Moor, wmr. 1e kl., van Breda naar 's-Hage (verk.gr.) res. 's-Hage; C. J. v. Treuren, wmr. 1e kl., van Tilburg naar Dordrecht (verk.gr.) res. 's-Hage; S. P. v. d. Velde, wmr. 1e kl., van 's-Bosch naar Middelburg (verk.gr.) 's-Hage; A. L. Schwarz, wmr. 1e kl., van Breda naar Dordrecht (verk.gr.) res. 's-Hage; C. de Vries, wmr. 1e kl., van Vierlingsbeek naar Oijen; J. K. Wever, wmr. 1e kl., van Maastricht naar Nijmegen (verk.gr.) res. Arnhem.

RESSORT ARNHEM

Per 11-4-'60: G. Hensens, wmr. 1e kl., van Almelo (verk.gr.) naar Nieuwolda (ressort Groningen).
Per 1-5-'60: G. J. Feijlbrief, officier 2e kl., van Arnhem (Staf res.) naar Assen (distr.); A. Denekamp, wmr. 1e kl., van Apeldoorn (verk.gr.) naar Amsterdam (verk.gr.); A. Aanstoot, wmr. 1e kl., van Stad Deiden naar Ittersum; K. Norden, owmr., van Apeldoorn (ber.gr.) naar Putten; C. de Bruyn, wmr. 1e kl., van Zwolle (verk.gr.) naar 's-Gravenhage (verk.gr.); P. Dijs, wmr. 1e kl., van Onna naar Vreeland (ress. wmr. 1e kl., van Groesbeek naar Den Amsterdam); A. W. J. v. Mullekom, Bosch (bureau pers.); G. W. Verbeek, wmr. 1e kl., van Apeldoorn (bur. pers.) naar Groningen (bur. pers.).

RESSORT GRONINGEN

Per 5-4-'60: B. Bijma, wmr. 1e kl., van Stiens naar Westergeest.
Per 12-4-'60: H. A. v. d. Horst, wmr. 1e kl., van Arum naar Boelenslaan.
Per 13-4-'60: C. Heidema, wmr. 1e kl., van Buinermond naar Smilde; J. Hofman, wmr., van Borger naar Buinermond.
Per 14-4-'60: R. H. Eleveld, wmr. 1e kl., van Dwingeloo naar Smilde; W. Kuilder, wmr., v. Odoorn naar Dwingeloo.
Per 19-4-'60: H. Wagenvoort, owmr., van Finsterwolde naar Nieuwe Pekela; P. A. Steendam, wmr. 1e kl., van Hardegarip naar Spoolde (ress. Arnhem); J. J. Engelkes, wmr. 1e kl., van Zuidwold naar Scheemda.
Per 20-4-'60: P. Hoek, wmr. 1e kl., van Zevenhuizen naar Opende.
Per 25-4-'60: J. Kraak, wmr. 1e kl., van Kloosterburen naar Middenmeer (ress. Amsterdam); K. Munting, wmr. 1e kl., van Siddeburen naar Odoorn; E. J. Woortman, wmr. 1e kl., van Usquert naar Siddeburen.
Per 27-4-'60: H. Postma, wmr. 1e kl., van Zoutkamp naar Zevenhuizen.
Per 28-4-'60: P. Klein, wmr. 1e kl., van Zweekoo naar Rolde.
Per 1-5-'60: L. P. Bergsma, officier 2e kl., van Assen (Staf Distr.) naar 's-Gravenhage (Staf T.I.); J. Booij, adj., van Beilen naar Assen (Parketgr.); J. Huisman, wmr. 1e kl., van Groningen (Verk.gr.) naar Amsterdam (Verk.gr., res. Amsterdam); K. U. Kroeze, wmr. 1e kl., van Groningen (Verk.gr.) naar Apeldoorn (Verk.gr., res. Arnhem); L. Frederiks, wmr. 1e kl., van Winschoten (Verk.gr.) naar Zwolle (Verk.gr., res. Arnhem); P. Reijneker, wmr. 1e kl., van Leeuwarden (Verk.gr.) naar Bilthoven (Verk.gr., res. Amsterdam); G. van den Berg, wmr. 1e kl., van Oude Pekela naar Arum.
Per 2-5-'60: G. Haandrikman, owmr., van Nieuw-
WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-5-'60: J. van Straalen, owmr., van Staf (bureau Comptabiliteit) naar Staf District Amsterdam (Chef de Bureau); J. E. Kuntzell, owmr., van Dordrecht naar Europort; J. D. Vink, owmr., van Ridderkerk naar Dordrecht.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

W. J. van Essen, tot chef de bureau te Dordrecht.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'60: Adj. J. Booij, tot Commandant v. d. Parketgroep Assen; Adj. K. Koers, tot Districtsadjutant te Winschoten.

Bevorderingen

STAF ALG. INSPECTIE

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: J. van 't Kruys, A. J. Fortuin te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

tot adjutant:

Per 1-1-'60: A. v. Walsum en J. Zweed te Amsterdam; D. Zwagerman, Hoogwoud.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjutant:

Per 15-3-'60: A. v. Bloois, Rozenburg; W. J. van Essen, Dordrecht.

Per 1-4-'60: H. Timmerman, Capelle a. d. IJssel; M. L. C. de Haan, Hendrik Ido Ambacht.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: G. v.d. Wal, 's-Gravenhage; C. A. Polderman, Europort; J. Schouten, Alexanderpolder; A. M. Westdorp, Tholen; C. J. Lernout, Kloosterzande.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjutant:

Per 1-1-'60: A. Kok, 's-Hertogenbosch.
Per 1-4-'60: A. A. van Uden, Oisterwijk; H. J. Sterenborg, Assen.

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'60: J. Moelker, Maastricht.
Per 1-4-'60: H. J. Westerhof, St. Odiliënberg; H. Peters, Alphen (N.B.); W. H. A. ten Tije, Sprundel; H. Burgering, Munstergeleen; J. A. van Kuijk, Peij; W. Kragting, Heeswijk.
Per 1-5-'60: A. Lucassen, Riel.

RESSORT ARNHEM

tot adjutant:

Per 1-1-'60: B. C. Blom, Zwolle.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: G. J. Smink, Huissen; F. A. Steendam, Spoolde; J. Stuit, Zwolle.
Per 1-5-'60: A. Aanstoot, Ittersum.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: J. Miedema, Appelscha.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-5-'60: K. Luinge, Boisward.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: J. v. Straalen, Amsterdam; J. D. Vink, Vlaardingen; A. Moust, Sneek.

Overleden personeel

Adj. P. Kraayeveld, Vlaardingen, R.P. te Water, † 18-4-1960.

In dienst getreden

RESSORT ARNHEM

Per 1-4-'60: Th. M. Boer, wachmeester, Vaassen.

Te werk gesteld

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'60: G. Strating, monteur-G (Groningen) bij Verk.gr. Apeldoorn; M. Wegerif, monteur-G (Apeldoorn) bij Verk.gr. Apeldoorn

Indeling

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-5-'60: D. André, T. Groen, J. van Wilgenburg, P. J. van Schaik, als technische kracht bij Verk.groep Utrecht. M. Zur Buchen, als schrijver op a.c. bij Staf T.I. Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-4-'60: C. B. de Ridder, als schrijver A op a.c. bij Verk.groep Dordrecht. Per 1-5-'60: P. J. Boer, G. C. Eggermont, G. Hendriksen, H. C. van Kampen, A. H. F. F. Valkenhoff, als technische kracht bij Verk.groep 's-Gravenhage.

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'60: J. G. v. Beek, D. Overeem, W. P. de Rijk, als technische kracht bij Verk.groep Apeldoorn. T. Vermaas, G. J. Vosmeijer, J. J. Willemssen, P. de Zeeuw, als technische kracht bij Verk.groep Nijmegen.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-5-'60: P. C. Nieuwland, owmr., Vreeland; H. A. de Vries, wmr., Amsterdam; W. G. Zijp, wmr. 1e kl., Zaandijk; L. v. Luijk, wmr., Diemen; H. J. Essers, adm. ambt. C 2e kl., Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-5-'60: N. M. W. v. Hartingsveldt, owmr., 's-Gravenhage; J. Janssen, wmr., Rhoon.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-4-'60: G. A. J. Langenhuisen, typiste A. 's-Hertogenbosch. Per 1-5-'60: J. G. Maes, adj., Tilburg; A. v. d. Wiel, wmr. 1e kl., Breda; H. S. Verreijen, wmr. 1e kl., Tilburg.

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'60: G. Nijman, owmr., Itersum; B. Kamp, owmr., Wierden; M. Poortinga, owmr., Putten; G. H. van Helden, dir. officier 1e kl., Arnhem; J. H. Hannink, wmr., Albergen. Per 10-5-'60: J. Visser, adj., Zwolle.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'60: J. H. Wiersma, adj., Assen; W. de Jong, wmr. 1e kl., Appelscha.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-5-'60: G. P. van Es, owmr., Amsterdam; C. Eishout, wmr., Harderwijk.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-2-'60: D. Overeem, adspirant, Arnhem.

Ambtsjubilea

Owmr. B. Kwak,
's-Gravenhage
Staf Alg. Insp.
25 jaar op 3-5-1960

Owmr.
C. P. de Leeuw,
Kampen
Rijkspol. te Water
25 jaar op 25-4-1960

Adj.
M. M. v. d. Werff,
Middelburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 9-4-1960

Wmr. 1e kl.
G. Kraaiveld,
Zwartsluis
Rijkspol. te Water
25 jaar op 9-5-1960

Wmr. 1e kl.
W. J. J. Evertse,
Tilburg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-5-1960

Owmr.
W. J. G. Bladergroen
Oegstgeest
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 10-4-1960

Wmr. A. S. G. C.
Weisenborn
's-Gravenhage
Staf Alg. Insp.
25 jaar op 16-4-1960

Transportgeleider
C. de Vries,
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 23-4-1960

Owmr.
A. J. Gruben
Donkerbroek
ressort Groningen
25 jaar op 3-5-1960

Wmr. 1e kl.
S. Volbeda,
Arnhem
ressort Arnhem
25 jaar op 6-5-1960

Adj. J. Koopmans,
's-Gravenhage
Staf Alg. Insp.
25 jaar op 25-4-1960

Adj. J. L. Boogaard
Terneuzen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 9-4-1960

Adj. C. de Ruiter,
Spijkensisse
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 9-4-1960

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG
1e JAARGANG No. 11 - JULI 1960

Veelzijdige en eervolle taak voor Rijkspolitie bij bezoek van 's Lands Vorstin aan Zeeland

Na afloop: „schouderklopje” van Commissaris der Koningin

door adjudant C. DEN OTTER te Middelburg

Twintig jaar geleden, op 17 mei 1940 werd een groot deel van Middelburgs binnenstad in een woestij van puin herschapen. De stad werd geteisterd door een hevig bombardement, waarbij ook het Abdijcomplex, met een historie, die teruggaat tot in het grijs verleden, werd verwoest. De Lange Jan stortte met donderend geweld naar beneden, Middelburg brandde, Middelburg werd geschonden. Precies twintig jaar later, op 17 mei 1960 kwam Koningin Juliana naar Zeeland om in een juichend en vlaggend Middelburg het nieuwe provinciehuis te openen, dat deel uitmaakt van de in 1940 verwoeste, doch herstelde Abdijcomplexen, waarin ook de bureaus van het district Middelburg en van de verkeersgroep zijn ondergebracht. Doch, niet alleen voor de opening van het provinciehuis reisde Koningin Juliana naar Zeeland.

Ook de Deltawerken hadden haar belangstelling. Kort tevoren, op 4 mei werd weer een mijlpaal bereikt bij de uitvoering van de Deltawerken: Noord-Beveland werd een stukje vasteland en werd als eiland uitgeluid door een oorverdovend concert van scheepshoorns en fluiten en door het gejuich van honderden toeschouwers, toen de twee sluitcaissons in de Zandkreek de dijk tussen Noord- en Zuid-Beveland sloten.

Veerse gat: dicht in 1961

Vrijwel op hetzelfde ogenblik werd in het Veerse Gat een groot caisson tot zinken gebracht voor de in aanbouw zijnde dijk tussen Vrouwenpolder op Walcheren en Kamperland op Noord-Beveland. Aan de Noord-Bevelandse kant is de dijk bijna 2 kilometer lang, aan de Walcherense zijde ongeveer 450 meter. Een breed stroomgat ligt nog open. Daarin zullen in 1961 zeven grote doorlaatcaissons tot zinken worden gebracht. Die geweldige betonnen caissons worden nu gebouwd in een poldertje bij Vrouwenpolder. Volgend jaar zal de dijk van het poldertje worden geopend en worden de caissons uit de

polder en in het stroomgat gevaren. Op het gewenste tijdstip worden de caissons gesloten en nadert weer een belangrijk werk van het Drie-Eilandenplan zijn voltooiing. Dit alles heeft de grote interesse van de vorstin, die immers meeleeft met alles wat haar volk en haar land beroert,

GLANSVOL BEZOEK

Een escorte van de Rijkspolitie heeft enkele weken geleden Koningin Juliana afgehaald aan de grens van Zeeland en Noord Brabant, waar een glorieus koninklijk bezoek begon, dat kleur kreeg door vlaggende dorpen en juichende bewoners, dat boeiend was door de vorderingen bij de Deltawerken en dat voor Zeeland vreugdevol was door het feit, dat Koningin Juliana het nieuwe Zeeuwse provinciehuis officieel in gebruik stelde. Dat het Korps Rijkspolitie nauw bij dit bezoek betrokken was, spreekt wel vanzelf. Adjudant C. den Otter te Middelburg schreef over dit glanzvolle bezoek van de vorstin aan Zeeland bijgaand artikel. De Technische Recherche te 's-Gravenhage maakte er de illustraties bij.

De Koningin in Kapelle. Op de achtergrond links de groepscommandant van Kruiningen, adjudant M. 't Jong, rechts de groepscommandant van Kapelle, adjudant G. Overbeek.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

waarbij een gigantische fase van Nederlands strijd tegen de zee: de uitvoering van het Deltaplan wel een zeer belangrijke plaats inneemt. Het sprak derhalve vanzelf dat de Koningin bij haar bezoek aan Zeeland, waarbij zij het nieuwe Provinciegebouw officieel in gebruik zou stellen, ook de werken in het Veerse Gat en de Zandkreek in ogenschouw zou nemen. Even vanzelfsprekend was het dat de Rijkspolite bij dit bezoek een (eervolle) taak zou hebben.

Triomftocht

Een escorte van de Rijkspolite haalde de vorstin op 17 mei door vlaggende dorpen en langs juichende bewoners naar Middelburg. Daar opende de Koningin het nieuwe provinciehuis, daar maakte zij een triomftocht door de stad in een phaeton — een honderd jaar oude Zeeuwse kar uit het land van Cadzand — in gezelschap van de commissaris der koningin, jhr. mr. A. F. C. de Casembroot. Boer Wisse uit Sint Laurens beleefde de dag van zijn leven toen hij als bestuurder naast de Koningin zat. De phaeton werd voorafgegaan door de Muzikvereniging E.M.M. uit Serooskerke en Con Affenzione uit Kwadendamme, drieënveertig ringrijders op ongezadelde paarden en een afdeling boogschutters, allen gestoken in Zeeuws kostuum. De phaeton werd gevolgd door een stoet van versierde oude Zeeuwse boerekarren en sjezen

Groot was ook de belangstelling toen Koningin Juliana na de lunch het verenigingsgebouw in Kruiningen verliet. De groepscommandant, adjudant M. 't Jong, en zijn mannen lieten duidelijk niets aan het toeval over.

met de inzittenden in de traditionele klederdrachten.

„A la Breughel”

In de Kloostergangen van de Abdij zat H.M. met vijfhonderd gasten aan aan een „Breugheliaanse” maaltijd waarbij onder meer aan het spit gebraden varkens werden geserveerd. De beroemde brader Noël Desloovere uit België had er zijn beste krachten aan gegeven en in de bureaus van de Rijkspolite hing die dag de geur van gebraden vlees.

Ringsteken

Na deze lunch heeft de Koningin op het Abdijplein het ringrijden op losse paarden en in sjezen en het boogschieten gadeslagen en meer dan dat. Tot enthousiasme van de toeschouwers nam de Koningin deel aan het ringsteken uit een sjees en later spande zij de boog.

Klankspel

's Avonds woonde de vorstin de première bij van het unieke klank- en lichtspel „Schrijn van zwaard en kruis”.

Op die dag verleende een groot detachement van de Rijkspolite assistentie aan de Gemeentepolite te Middelburg.

Spontane ontvangst

Tijdens een tocht door de versierde dorpen op Walcheren en een groot gedeelte van Zuid-Beveland, stelde de vorstin zich de volgende dag op de hoogte van de werken aan de afsluitdijk en van de visserijproblemen. Het was een goede dag voor de Rijkspolite. De onder leiding van de districtscommandant, majoor A. J. v. Thiel, getroffen maatregelen waren er op berekend een ongedwongen en spontane ontvangst van de Koningin te waarborgen. Door versierde dorpen met enthousiast juichende bewoners werd naar Vrouwenpolder gereden waar de vorstin de vorderingen van de enorme doorlaatcaissons en de afsluitdijk kon zien.

„Thoolse bot I”. V.l.n.r.: wmr. Te kl. A. G. van Poel, owmr. N. V. Eekman, adj. F. Eleveld, owmr. A. Piekart en wmr. Te kl. J. Meijer.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Rondvaart op R.P. 18

De overste P. C. Silver, districtscommandant van de Rijkspolitie te Water verwelkomde de Koningin daarna aan boord van de R.P. 18. De vaart door het Veerse Gat bood een gezicht op de bouw van de afsluitdijk. Vervolgens werd koers gezet naar de gereed gekomen afsluitdijk met brug en sluisen in de Zandkreek te Katseveer. Aan de Noord-Bevelandse zijde stapte de Koningin met de commissaris der Koningin en de betrokken burgemeesters in een open Landrover „De Wilhelminapolder”, bestuurd door ir. N. Biezeveld, hoofd-ingenieur A van de directie Delta werken.

De Landrover reed over de nieuwe dijk naar Zuid-Beveland en zo was de Koningin de eerste, die per voertuig de dijk overging, de dijk, die nog maar net wat geëgaliseerd was, zoals het provinciehuis voor de opening nog maar „net” klaar was.

In Wemeldinge bezocht de Koningin het Visserijlaboratorium waar haar de uitkomsten werden getoond van kunstmatige oesterkweekerij. Dit is een belangrijke zaak, want de oestertelt, een belangrijke bron van inkomen, dreigt danig in de knel te komen door de uitvoering van de Deltawerken.

„Zeeuwse” lunch

Te Kruieningen werd een lunch aangeboden waarbij uitsluitend Zeeuwse producten werden geserveerd, o.a.

vogeleieren, zeekraal, Thoolse bot en fruit.

Na een tocht over bochtige, hoge dijken door Zuid-Beveland werd de gehele stoet te Hoedekenskerke ingescheept op de grote veerboot „Prins Hendrik” en naar Terneuzen gevaren. De veerboot werd geëscorteerd door de R.P. 10 en de R.P. 18. In Terneuzen bleef de Koningin ongeveer een uur aan de wal om onder meer een openluchtspel te bewonderen, waarna op dezelfde wijze de terugtocht naar Zuid-Beveland werd gemaakt. Het was al donker toen Koningin Juliana, nog steeds begeleid door de Rijkspolitie, arriveerde op het vliegveld Woensdrecht om het laatste gedeelte van de terugreis naar Soestdijk af te leggen per Dakota.

Schouderklopje

Na afloop ontving de Commissaris der Koningin, jhr. mr. A. F. C. de Casembroot, alle Rijkspolitiemannen, die de Koningin hadden begeleid, in zijn ambtswoning. De commissaris, die de Rijkspolitie een warm hart toedraagt, is goed gastheer. Hij dankte voor de verleende medewerking, waardoor het bezoek vlot is verlopen en niet heeft nagelaten een diepe indruk op de vorstin te maken, aldus jhr. mr. De Casembroot. De wetenschap dat de Koningin verschillende onderdelen van het korps Rijkspolitie andermaal in actie heeft gezien en daarover tevreden was, heeft uiteraard de Zeeuwse leden van het Korps met trots vervuld.

„Thoolse bot II”. V.l.n.r.: Rijksrechercheur E. Knauer, adj. C. den Otter, officier der Rijkspolitie 2e kl. W. D. Lanting.

(Foto's: Techn. Recherche 's-Gravenhage)

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen

Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Ulestraten-L.

Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Laan van Eik en Duinen 178
's-Gravenhage - Tel. 0 70 - 360145

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekkuum 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Illustrator: Wmr. 1e kl. L. J. Kiewiet
Uitgave

Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111
Abonnementprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

1e JAARGANG

No. 11 — Juli 1960
VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

INHOUD o.a.:

Koningin Juliana bezoekt Zeeland
Rijkspolitievrouw constateert
misdrijf
Vierdaagse
Ruiters en paarden
Edelstenen, agaat en bergkristal
per mud
Afscheid Kolonel Van Helden
Moeder en Kind
Wereldgebeuren
Personalia

Foto omslag:

Koningin Juliana - aan boord van
de R.P. 18 - betuigt overste P. C. Silver,
districtscommandant Rijkspolitie te Water,
haar dank voor de vaart o.m. door het Veerse Gat.
(Foto: Techn. Rech. 's-Gravenhage)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

„KALLEMOOI“: feest voor eilanders

Op Schiermonnikoog werd de haan van de bakker gestolen

RIJKSPOLITIE STAK GEEN VINGER UIT . . .

Op het eiland Schiermonnikoog is op de dag voor Pinksteren, 's avonds laat een haan gestolen, de haan van Tjebbe Smids, een van de bakkers in het enige dorp van het eiland. Maar, niemand heeft zich er om bekreund; de twee leden van het Korps Rijkspolitie op Schiermonnikoog hebben er zelfs om gelachen en ofschoon zij wisten dat er zo'n gevederde kraaiër gestolen zou worden hebben zij geen hand uitgestoken om het te voorkomen en zij hebben toen het gebeurd was, geen stap verzet om de daders, mitsgaders de haan op te sporen. Welnee: de wachtmeesters eerste klasse J. Westra en A. Groen hebben er om gelachen, en dat nog niet eens zo stiekumweg, maar openlijk! Maar, niemand vond dat gek, want eerlijk gezegd heeft iedereen er om gelachen. En aangezien men op Schiermonnikoog tegen bakker Smids niet meer heeft dan iedereen tegen iedereen in een kleine gemeenschap, schijnt dit alles nogal merkwaardig, even merkwaardig als het feit, dat bakker Smids drie dagen later zo maar vanzelf weer een haan had en „een slukje“ heeft geschonken omdat hij zijn eigen haan terugkreeg van het enige gilde van dieven, dat het eiland ooit had en tot ieders vreugde nog bezit.

Het lijkt allemaal nogal ingewikkeld, maar het is eenvoudig: op Schiermonnikoog wordt namelijk ieder jaar een haan gestolen en na drie da-

Buit van eilander rooftocht

gen weer teruggebracht. Drie dagen en drie nachten vertoeft die haan in een mand, bovenin een bar hoge mast, die speciaal voor de haan vakkundig is gesjord en omhooggebracht. In die mand kraait hij 's morgens het dorp wakker en in die mand vraagt de haan zich misschien af waartoe dit alles dient. Datzelfde is waarschijnlijk hetgeen waarover de toevallige vroege vakantieganger op het eiland zich het moede hoofd pijnigt. En, als iemand hem zegt, dat dit nu het wezenlijke en onmisbare is, dat Kallemooi tot een feest maakt, dan zegt hij misschien dat er „niks an“ is, terwijl hij onverschillig de schouders ophaalt.

Voor eilanders

Dat is wel begrijpelijk, want Kallemooi is geen feest voor vakantiegangers, maar voor de eilanders onder elkaar, een feest dat met veel vreugde wordt gevierd, ook kent niemand de juiste betekenis er van, zelfs de edelachtbare heren van de Kalle-

Drie dagen vertoeft de haan hoog in de Kallemooimast.

moocommissie onder bezielende aanvoering van Jeppe Teensma niet. Ieder jaar komt de commissie aan de vooravond van Pinksteren bijeen in hotel Van der Werff. Daar zitten ze dan rond een tafel met kleine glaasjes er op, waarvan de inhoud het efficiënt nadenken over de vraag, waar ditmaal een haan vandaan gehaald moet worden, dient te bevorderen. De gesprekken rond die vergadering zijn verre van saai en dat is alleen al begrijpelijk als men weet, dat een figuur als Jeppe Teensma voorzitter is en dat Teun de Jong, de zoon van de jachttopziener ook al jaren lid is. Zo zaten ze ook ditmaal in vergadering bijeen, een vergadering zonder jaarverslagen of notulen, zonder bestuursverkiezingen en met een soort eindeloze rondvraag als enige agendapunt. Ze zaten compleet met de tekenen van hun waardigheid; de Kallemooilinten in de linker-rever, de hoge hoed op het hoofd. Er moest een haan worden geroofd, als vanouds, dat stond vast en daarover was iedereen het eens, maar welke

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

haan, dat bleek nog een strijdpunt. „Nou ja,” zeiden ze, „we hebben wel een haan op het oog, maar je weet nooit of we die te pakken krijgen, want juist nu passen de eilanders extra goed op hun kraaiers. Ze sluiten de kippenhokken af met levensgrote hangsloten of ze halen de haan in huis.”

Sport

Jawel, het gaat om de sport, om een eilander haanbezitter te slim af te zijn. „Het zit zo,” zegt Jeppe Teensma: „Als iemand zegt, dat we zijn haan wel kunnen halen, dan doen we dat niet, want dan is er niks an. We zoeken het altijd zo uit, dat we een haan krijgen van iemand, die hem niet wil missen of die nergens aan denkt. Maar ja, je moet wel uitkijken, want sommigen bewaken het kippenhok in hoogst eigen persoon en zijn niet te bang om er op te slaan. Maar we krijgen altijd een haan, dat is altijd nog zo geweest. Een keer hebben we zelfs een hok, dat we niet open konden krijgen zonder het te vernielen — want kapot maken is er natuurlijk niet bij — enfin, dat afgesloten hok hebben we helemaal uit de grond gegraven, om de haan te pakken te krijgen. Och man, dat was me een feest.”

Er zijn eilanders, die hun haan hoogst persoonlijk en „gewapend” bewaken . . . .

Vreemde figuren

Nou ja, het is altijd een feest, met vreugde en met spanning. Er slopen ook dit jaar weer vreemde figuren over vreemde Schiermonnikoogse erven. Vreemde handen morrelden aan sloten. Het was iets als een aanval van Indianen op een blanke nederzetting. Soms klonk een gesmoorde verwensing door het duister, een tak kraakte, een hek piepte, maar de haan kwam er: uit het hok van bak-

ker Tjebbe Smids. „’t Is een mooi beest, een beste,” zei Jeppe Teensma, toen hij het dier monsterde, voor het in een grote wasmand werd gestopt, bij voldoende voedsel en water om een haan drie dagen door te helpen. Als ieder jaar moest ook nu de kallemoimast voor twaalf uur omhoog staan, voordat Pinksteren zou beginnen. Die mast, zo om en nabij twintig meter hoog, wordt gesjord op vakkundige manier. Dat is de Schiermonnikogers wel toevertrouwd; zijn

Met de hanenroof zelf bemoeit de Rijkspolitie zich niet, maar wachtmeester Westra (rechts) was wel bij het nachtelijk overeind brengen van de hoge mast, omdat men nooit kan weten.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

DE MAN MET DE PET

Het personeel van een Groep van de Rijkspolitie in het Westland zocht reeds geruime tijd naar een persoon, wiens signalement luidde: „Lang plm. 1.70 m. middelbare leeftijd, droeg geen bril, baard of knevel, gekleed in lange zwarte lederen jas, droeg zwarte lederen pet met klep en opgeslagen oorkleppen. Hij was in het bezit van een twee-wielig motorrijwiel met rood gekleurde benzinetank; vermoedelijk merk „Jawa”. Deze persoon koesterde ten opzichte van eenzame vrouwelijke weggebruikers minder eerbare bedoelingen. Zo hij iemand van het zwakke geslacht zag naderen, trachtte hij haar op de meest geraffineerde wijze tot stilstand te brengen, waarbij hij niet schroomde als pseudo-politieman op te treden. Meerdere dames gaven dan aan zijn aanroep: „Halt, politie”, gevolg. Wanneer de kans dan schoon was, dwong hij zijn slachtoffer met geweld tot het plegen of dulden van ontucht, in het kader van artikel 246 van het Wetboek van Strafrecht. Deze man met de pet was een gevaar op de weg. Het was zaak hem zo gauw mogelijk in handen te krijgen, maar dat wilde niet erg vlotten en daarom besloot de betrokken groepscommandant om de weggedeelten waarop de feiten als regel in de morgenuren plaats vonden, extra te bewaken. Dit had tot resultaat, dat de terugkerende patrouille twee dagen achtereen meldde, dat zij een bekende motorrijder uit een naburige gemeente hadden staande gehouden, die met de motorfiets, geheel beantwoordde aan het uitgezonden signalement. Hoewel het merk van het motorrijwiel niet klopte, meenden de betrokken wachtheesters, die telkens de patrouille

hadden gevormd, de gezochte persoon te hebben ontdekt. Het kwam hun voor, dat uit hun controle het feitenmateriaal was voortgekomen, waarop de verdachte zou kunnen worden gegrepen. De groepscommandant was het volkomen met hen eens en op een avond werd de motorrijder aangehouden. Op hetzelfde moment, dat de Rijkspolitie bij zijn woning kwam, arriveerde per motorrijwiel de gezochte man. Hij werd overgebracht naar het dichtstbijzijnde postbureau, waar inmiddels vier slachtoffers wachtten. De confrontatie was zeer positief en bracht ten opzichte van de verdachte niet de minste twijfel. Aanvankelijk ontkende hij zijn schuld aan een en ander, doch toen hem gevraagd werd of de lederen pet die hij droeg een veelvuldig voorkomend model was, antwoordde hij zeer laconiek: „Niemand heeft zo'n pet als deze; ik heb deze zelf gemaakt en een tweede pet van dit maaksel is er nog niet”. Direct hierop slikte hij even en kleurde enigszins, als wilde hij zeggen: „Wat ben ik stom, dat ik dit antwoord geef. „Van zijn standpunt bekeken, was dit antwoord niet erg wijs gekozen. Niettegenstaande dit, was het feitenmateriaal van dien aard, dat ten opzichte van zijn schuld, de ontkenning geen nadelige invloed kon hebben. De verdachte begreep dat blijkbaar, waarom hij het dan ook beter vond, ronduit toe te geven. Hij bekende dertien gevallen van aanrandingen.

Mochten er binnen het District nog meerdere onopgeloste gevallen van bovenstaand karakter zijn, verstaat u dan met genoemde groepscommandant, misschien was het ook in die gevallen: „de man met de pet”.

Bromfietsen voor de Rijkspolitie

De Minister van justitie is accoord gegaan met een plan tot aanschaffing van ruim achthonderd bromfietsen voor het Korps Rijkspolitie. Nog dit jaar zullen tweehonderdvijfentwintig voor de landdienst plus twee voor de parketgroepen te Amsterdam en Den Haag in bedrijf komen, de rest in de komende twee jaar. De Inspecteur Motormaterieel en het Hoofd van de Politietechnische dienst hebben inmiddels de vele verschillende merken bestudeerd, waarna er vier bromfietsen van verschillende merken zijn besteld. Daarmee wordt intensief geëxperimenteerd en zodra het meest geschikte type is gekozen, wordt de eerste serie bromfietsen besteld. Voor de verdeling van dit materieel is een systeem gekozen, dat er op neerkomt, dat die posten en rayons, waar de inzet van een motorvoertuig economisch niet verantwoord geacht wordt, doch waar nochtans grote afstanden afgelegd moeten worden, de beschikking over een bromfiets zullen krijgen. Het totale aantal van ruim achthonderd bromfietsen zal in drie jaar tijd worden ingezet, zodra het programma in 1962 is voltooid.

Ruim 100 bestelwagens voor landgroepen

Nog dit jaar en in de komende twee jaar komen in totaal honderdvijftien FK 1000 bestelwagens in bedrijf bij de landgroepen als politievoertuig en ten behoeve van de mobiele eenheden. De wagens krijgen een speciale uitrusting, waartoe onder meer behoort een mobilfooninstallatie, een tweetonige hoorn, zwaailicht en een luidsprekerinstallatie. Nog dit jaar worden er drieënveertig wagens ingezet, waarvan er inmiddels reeds veertien gereedgekomen zijn. Het programma voor de inzet van motoren met zijspan voor personeelskernen van drie personen en meer, is evenals dat voor de FK 1000, in 1962 afgewerkt.

Rijkspolitie-vrouw constateerde misdrijf en organiseerde arrestatie

„Geen-heer” in Heer gegrepen

door wmr. Te kl. E. DE HEUS te Ulestraten

Op Pinkstermaandag fietste mevrouw F. Rouvroije-Gertsen, echtgenote van de Groepscommandant van de Rijkspolitie in Meerssen, van haar woning naar Berg en Terblijt. Door omstandigheden te zeer in gedachten verdiept om te kunnen genieten van het natuurschoon dat het Limburgse landschap biedt, fietste zij over een betrekkelijk eenzame weg in de gemeente Heer.

Op een van gemeentewege geplaatste bank zag zij een nog betrekkelijk jonge man, die schijnbaar geheel in de ban van dat natuurschoon gevangen was. Dit laatste bleek echter maar schijn, want toen mevrouw Rouvroije hem voorbij fietste, veranderde hij opzettelijk iets aan zijn kleding, waardoor niettegenstaande dat hij aldaar geheel in afzondering verbleef, het strafbare feit van artikel 239, onder ten 1e, van het Wetboek van Strafrecht ontstond.

KOEN

Ook in Meerssen woont een van die koene Rijkspolitievrouwen, die weten wat kordaatheid is, die de Rijkspolitiemannen zo nodig daadwerkelijk steunen waar mogelijk, waarmee zij hun echtgenoten veel tijd besparen en de gemeenschap een dienst bewijzen. Mevrouw F. Rouvroije-Gertsen te Meerssen leverde er nu het bewijs van, dat vele Rijkspolitievrouwen vol toewijding zijn ten opzichte van het beroep van hun man. De wachtmeester Te kl. E. de Heus te Ulestraten geeft in bijgaand verhaal dan ook terecht een beeld van wat mevrouw Rouvroije op een avond beleefde en deed.

Mevrouw F. ROUVROIJE—GERTSEN

Omdat mevrouw Rouvroije door het beroep van haar man tientallen malen over dergelijke feiten gehoord had, joeg het gedrag van die man haar geen angst aan, maar wel was zij danig geschrokken, nu zij zo onverwachts met een soortgelijk misdrijf werd geconfronteerd. Toen zij bij de eerstvolgende huizen aan die weg afstapte om wat op verhaal te komen en om te overleggen wat haar verder te doen stond, was die schrik blijkbaar nog aan haar te zien, want een vrouw en twee mannen, die buiten stonden, vroegen haar direct of er iets gebeurd was. Nadat mevrouw Rouvroije haar belevens had verteld, volgde prompt het advies om direct naar de politie te gaan. Als politievrouw ervan op de hoogte hoe tijdrovend het kan zijn om op aangifte de identiteit van dergelijke lieden te achterhalen en hoe moeilijk het dan soms nog kan zijn, om het bewijs van het gepleegde misdrijf te leveren, wees zij dat advies even prompt van de hand met de woorden: „Mijn man is zelf bij de politie, maar daar schiet ik nu niets mee op. Ik moet een getuige hebben,

want als die vent zegt dat hij het niet gedaan heeft, of een ander smoesje verzint, dan kan hij op de verklaring van mij alleen moeilijk gestraft worden”. Mevrouw Rouvroije vroeg aan die vrouw, of zij ook eens langs die man wilde fietsen. Aanvankelijk weigerde de vrouw, maar daarbij geholpen door beide mannen, die zeer waarschijnlijk door de kordaatheid van mevrouw Rouvroije angespoord werden tot daden, wist mevrouw Rouvroije het zo ver te krijgen, dat zij bereid was op de fiets te stappen. Zij stelde echter de voorwaarde dat de twee mannen zich zo dicht mogelijk in de nabijheid van die man zouden verbergen, zodat zij zo vlug mogelijk bij haar konden zijn wanneer zij gedwongen mocht worden om af te stappen.

Na een korte krijgsraad namen beide mannen onopgemerkt een strategisch punt in achter een heg in de nabijheid van de man, die nog steeds vanaf zijn houten zitplaats het natuurschoon scheen te bewonderen. De vrouw stapte hierna met bonzend hart op haar rijwiel, om via een korte omweg ook langs het individu te fietsen.

Zich niets bewust van de spiedende ogen, bracht hij andermaal de voor eerdergenoemd misdrijf vereiste kledingverandering tot stand. Nu vonden de bespieders het mooi genoeg en binnen de kortst mogelijke tijd werd de onverlaat als krijgsgevangene in optocht in de richting van het groepsbureau in Heer gevoerd, uiteraard onder aanvoering van mevrouw Rouvroije, die steeds de opmerking maakte als: „Denk er om geef hem geen kans”. En hij kreeg geen kans, want de stoet werd tegemoet gereden door de motor-zijspancombinatie van de groep.

Vierdaagse-festijn werpt voor Rijkspolitie zijn schaduwen ver vooruit

Plan de campagne voor verkeersregeling vergt uitgebreid overleg

door districts-adjudant J. G. JANSEN te Nijmegen

Niet alleen maar lopen

Eind juli worden voor de vierenvier-
tigste maal de internationale vier-
daagse afstandsmarsen gehouden,
georganiseerd door de Koninklijke
Nederlandse Bond voor Lichame-
lijke opvoeding. Dat de vierdaagse
niet uitsluitend een kwestie is van
alleen maar „lopen“ en dat het
Korps Rijkspolitie een belangrijk
aandeel heeft in het slagen van
deze tochten, moge blijken uit bij-
gaand artikel, dat de districts-adju-
dant J. G. Jansen te Nijmegen
schreef over de activiteiten van de
Rijkspolitie bij dit wandelfestijn.

Wie meent, dat de vierdaagse alleen
vermoedend is voor de vele honder-
den deelnemers, zit er naast: ook
voor het Korps Rijkspolitie levert dit
wandelfestijn de nodige inspanning
op en bij het Korps werpt de Vier-
daagse zijn schaduwen ver vooruit,
ook dit jaar. Reeds lang voordat de
praktische medewerking begint bij
een dropping van Belgische parachu-
tisten en begeleidingen daarheen en
aan de vlaggenparade, waarmee de
Vierdaagse ten aanschouwe van naar
schatting 40.000 kijkers wordt inge-
leid, zijn er grondige voorbereidin-
gen gaande, zelfs op internationaal
niveau. Niet slechts de verkeers-
maatregelen, maar ook de begeleidin-
gen van hoge autoriteiten, zijn de be-
langrijkste punten van bespreking.
Bij de organisatie van het verkeer,
waarbij wordt uitgegaan van de ge-
dachte, dat de weg voor de wandelaars is, mogen de belangen van an-

Al lopen er Schotten mee; het mag niet
schots en scheef tijdens de vierdaagse. . . .

dere weggebruikers toch niet uit het
oog worden verloren.

Beschermde beschermen . . .

Er dient bijvoorbeeld rekening te
worden gehouden met de vele ver-
zorgers en supporters: zij moeten hun
kansen hebben. De verzorging van de
wandelaars is van het grootste be-
lang voor hun prestaties. Doch als
men weet, dat zij die deze taak heb-
ben te verrichten de neiging hebben
om met grotere en kleinere voertui-
gen om hun „beschermelingen“ heen
te zwermen en te volgen, is het be-
grijpelijk dat de wandelaars op hun
beurt daartegen ook weer „be-
schermde“ moeten worden. Het mag
immers niet voorkomen, dat de lo-
pers, door de aanwezigheid van al-
lerlei voertuigen als het ware van de
weg gedrukt worden.

Operatie centraal

Een en ander vereist een goed over-
leg tussen de verschillende instanties,
te meer omdat de „slang“ van lopers,
die zich langs het parcours beweegt,
naar schatting ongeveer 25 kilometer
lang is.

De vierdaagse is ook een kijkspel geworden en dat brengt zo „enkele“ verkeersproblemen
met zich, voor de gemeentepolitie te Nijmegen, maar ook voor het Korps Rijkspolitie.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Bij meerdere besprekingen tussen de leiding van de marsen en de rijks-politie wordt hieraan grote aandacht besteed, waarbij de stafkaart nauwkeurig wordt geraadpleegd. In verband daarmee is reeds enige jaren de verzorging van de duizenden militaire deelnemers „in één hand”. De grote en kleine militaire rustplaatsen zijn nauwkeurig gepland, opdat er zo min mogelijk voertuigen op het parcours zijn. Aan dit systeem van verzorging is van militaire zijde de naam „operatie centraal” gegeven.

Andere belangen

In het belang van de wandelaars is het soms noodzakelijk, dat het verkeer vele kilometers wordt omgelegd. De economische en andere belangen komen daarbij om de hoek kijken. Omleidingen vragen meer benzine en geven tijdverlies voor hen, die part noch deel aan de Vierdaagse hebben. Het kan voorkomen, dat zakenlieden

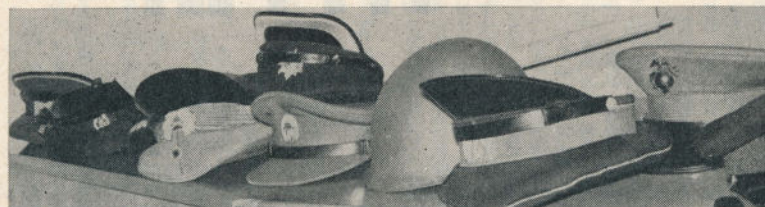
loop van elke dag, zowel de wandelaars als de ontelbare voertuigen moet opvangen en verwerken. Het overleg strekt zich uiteraard ook uit tot de wegbeheerders; rijkswaterstaat, wegschappen en gemeentebesturen.

Kijkspel

De vierdaagse is weliswaar voor de tippelaars, doch het geheel is, vooral na de oorlog ook een massaal „kijkspel” geworden. De enorme belangstelling draagt bij tot de echte en onvervalste Vierdaagse-sfeer. Duizenden kijkers scharen zich elke dag langs de route en verlustigen zich in gewoon „kijken”, maar ook in het aanmoedigen van de soms kleurrijke groepen. Vooral op de laatste dag, de gladiolendag, komt het voor, dat van Nijmegen tot Mook, zich rond een kwart miljoen toeschouwers langs de „route-triomfale” hebben opgesteld. De goede stemming uit

Verzorging: belangrijke zaak

. . . . . overleg op internationaal niveau . . . . .

tengevolge van een minder goede verkeersleiding verstek zouden moeten laten gaan bij belangrijke besprekingen. Ook kan het gebeuren dat treinen en bussen worden gemist, of dat bussen niet de normale routes kunnen rijden, waardoor aspirant-passagiers bij onbereikbare haltes moeten blijven staan.

Bij het overwegen van de verkeersmaatregelen moet er anderzijds ernstig rekening mee worden gehouden, dat het geheel niet „dood” wordt georganiseerd. Daarom zijn de maatregelen de laatste jaren in hoge mate gecoördineerd.

Iedere groepscommandant, door wiens ambtsgebied een gedeelte van een route gaat, is onder leiding van de districtscommandant te Nijmegen, bij een en ander betrokken en er is een nauwe samenwerking met de gemeentepolitie te Nijmegen, die na af-

zich bij de wandelaars in zang en muziek, vaak afgewisseld door humor van de zuiverste soort. De kijkers steken de wandelaars voor de laatste kilometers een hart onder de riem en munten uit in gulheid bij het uitdelen van bloemen.

Hoogspanning

De Rijkspolitiekapel verleent sinds enkele jaren daarbij haar medewerking en vele leden van het korps werken ook op deze dag onder hoogspanning. Want niet alleen moeten de wandelaars ongestoord hun laatste kilometers kunnen afleggen, doch ook de aan- en afvoer van de vele duizenden kijklustigen moet in goede banen worden geleid.

Hoewel in hoofdzaak manschappen van de landgroepen, aangevuld met personeel „van buiten” hun verdien-

stelijk werk verrichten, moeten we toch niet vergeten, dat de verkeersgroepen ook vele ambtenaren leveren om op de drukste knooppunten als regelaars op te treden. Op de laatste dag moet ook een beroep kunnen worden gedaan op de verkeersgroep om hoge autoriteiten te begeleiden en er voor te zorgen, dat zij zich langs de route kunnen verplaatsen. De vele tientallen leden van het Korps Rijkspolitie verrichten de vermoeiende diensten met plezier, maar toch gaat er een zucht van verlichting op, als op de laatste dag de berichten doorkomen, dat de verkeersmaatregelen etappesgewijs kunnen worden opgeheven . . . . .

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Goede resultaten van R.P. ruiters (en paarden) bij viering 60 jaar Bereden Politie Amsterdam

Opper P. K. de Kunder: beste ruiter van concours

Leden van de bereden groepen van het Korps Rijkspolitie hebben goede resultaten behaald bij de nationale politie-ruiterwedstrijden, die ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de Amsterdamse Bereden politie zijn gehouden in het Politie-Sportpark aan de Spaarndammerdijk in Amsterdam. Zo verwiëf de opperwachtmeester M. K. de Kunder een beker voor de beste ruiter.

Aan de wedstrijden werd deelgenomen door alle bereden afdelingen van Gemeente- en Rijkspolitie. Er werd een samengestelde wedstrijd verreden; dressuur - politie - dienstpaard proeven — individueel springen — patrouille springen. Voorts een open klasse dressuurproef en een individueel springconcours. Door de ruiters van de Rijkspolitie werd alleen deelgenomen aan de samengestelde wedstrijd.

De ruiters en paarden van de Rijkspolitie zijn op zes verschillende plaatsen in Nederland gestationeerd en het was derhalve niet zo eenvoudig de vijf voor deze bijzondere wedstrijd meest geschikte paarden uit te zoeken en te oefenen. Daarom werd een achttal paarden gedurende de laatste 14 dagen vóór de wedstrijd samengebracht te Bilthoven voor een eenvoudige training.

De regeling door de Bereden Afdeling der Amsterdamse Politie voor het concours, getroffen onder leiding van de hoofdinspecteur J. Valken, Commandant van de Amsterdamse Bereden afdeling, was voorbeeldig. De deelnemers kregen een uitstekend lunchpakket en het gunstige weer droeg eveneens bij tot meer kleur en een voortreffelijke stemming op het terrein. Een prachtig gereden carousel van de Amsterdamse Bereden Politie onder leiding van de brigadier

J. J. Das oogstte bij het talrijke publiek grote bijval. Aan het eind van deze sportieve hippische dag zaten de deelnemers en vele genodigden met hun dames aan een kostelijke maaltijd in een van de prachtig versierde bovenzalen van het Hoofdbureau van Politie. De Amsterdamse Bereden Afdeling kan ongetwijfeld met grote voldoening terug zien op

10.000 km.

T. P. W.

door adjudant D. F. A. VAN DEN BERG te Apeldoorn

Een kistje sigaren uit „eigen zak” heb ik aangeboden in ruil voor de eerste T.P.W., die ons in augustus 1959 te Utrecht als proefmodel werd getoond. Die ruil ging echter „om technische redenen” niet door en zo duurde het tot eind november 1959 voordat wij diezelfde T.P.W. een week of wat op proef kregen.

De wagen werd onmiddellijk in gebruik genomen en de daarbij opgedane ervaringen houden een belofte voor de toekomst in.

Dit rijdende Postbureautje van de Verkeersgroepen biedt zoveel praktische voordelen voor de uitoefening van de dienst, dat zowel het personeel van de landgroepen als wel van de Verkeersgroepen zich slechts gelukkig kan prijzen dat er uiteindelijk rollend materieel ter beschikking is, waarmee „men wat kan doen”.

Zoals op die bitter koude decembermorgen, toen de rijkspolitie kennis kreeg van een verkeersongeval op de IJsseldijk onder de gemeente Heerde. De ijzige wind sneed cnbarmhartig door de kleding van de assistentie verlenende politie-ambtena-

deze ruiterdag en daarmee op de viering van haar 60-jarig bestaan.

Door de Rijkspolitie werden de volgende resultaten behaald:

- a. 1e prijs dressuur: Owmr. M. K. de Kunder uit Boxtel op King II;
- 3e prijs dressuur: Wmr. N. Scheer uit Bilthoven op Bennie;
- 5e prijs dressuur: Adjudant J. v. d. Berge uit Boxtel op Ares.
- b. 2e prijs samengestelde wedstrijd.

De opperwachtmeester M. K. de Kunder ontving — zoals gezegd — een beker, als prijs voor de beste ruiter onder de vijfentwintig deelnemers.

ren. De ijskoude regen striemde de gezichten en de handen van hen, die ambtshalve ter plaatse aanwezig waren. Totdat de T.P.W. op afroep in korte tijd verscheen. Toen was het leed grotendeels geleden, omdat de Verkeerspatrouille de „bureau-ruimte” van de Technische patrouillewagen gaarne afstond aan de politie ter plaatse om de noodzakelijke verhoren te doen. Dan is het de moeite waard om in de verwarmde wagen, heerlijk droog op een stoel en aan een tafel te zitten voor het maken van de noodzakelijke notities. Dan is het gefluit van de snijdende wind en van de spetterende regendroppels buiten tegen de auto, plotseling gezellig. Het was dan ook geen wonder dat de Postcommandant, na afloop van het onderzoek, zijn welgemeende dank uitsprak over de verleende service.

Een andere patrouille ontdekte op zekere dag dat op de drukke verkeersweg Apeldoorn-Zwolle op een bepaald gedeelte van 200 m lengte gladheid door opvriëzing was ontstaan. Niemand rekende er op dat deze verkeersweg hier spiegelglad was, terwijl er verder „geen vuiltje aan de lucht” bleek te zijn. Per mobilfoon werd de dienst „gemeentewerken” gewaarschuwd. Maar om

(vervolg op pag. 22)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Reorganisatie in papierenwereld (slot)

Cursus archiefverzorging legde goede basis voor toepassing dossierstelsel

Opzet geslaagd

Bijgaand het derde en laatste artikel van onze — inmiddels tot opperwachtmeester bevorderde — medewerker G. W. Verbeek, die intussen naar Groningen is verplaatst, over de reorganisatie in de papieren wereld en ditmaal speciaal over de archiefverzorging. De artikelen over dit onderwerp laten niet na de belangstelling te wekken voor de administratieve vernieuwingen bij het Korps Rijkspolitie, zo hebben wij uit vele reacties geconstateerd, waarmee de opperwachtmeester Verbeek is geslaagd in de opzet van deze drie artikelen.

IDAR-OBERSSTEIN

de sieradenwinkels en kopen stenen en sieraden, die al naar gelang de prijs van echt goud zijn, met echte edelstenen, van zilver met halfedelstenen of van elektrisch geoxydeerd aluminium met namaakstenen, die ook gretig van de hand gaan omdat de wereld bedrogen wil worden. Maar, de toeristen gaan niet naar de steenkuilenberg en hebben geen idee van de veilingen, waarop de ruwe stenen per mud worden verhandeld, omdat zij niet met Fritz Vogt naar die merkwaardige berg gaan. Fritz Vogt is geen gids van beroep en hij heeft wel wat anders te doen, dan te spuwen op stukken bergkristal met amethyst of op brokken agaat en zo dan weer schoon te vegen met zijn mouw, van die stukken, zoals er nu bij ons in de vensterbank liggen als herinnering aan een avontuur in de steenkuilenberg bij Idar-Oberstein. Er zijn stukjes agaat bij zoals die waarmee het stamhoofd in de Soedan zich een vrouw koopt. „Bewaar het goed”, zei Fritz Vogt, „je kunt nooit weten.....”

Archiefordening is geen kwestie van opbergen maar van terugvinden

door opperwachtmeester G. W. VERBEEK te Groningen

De behoefte om de stukken reeds tijdens hun behandeling door de administratie bijeen te hebben en ze ook daarna in hun zakelijk verband te houden, heeft geleid tot het zogenaamde dossierstelsel. Dit stelsel beoogt de ordening van de stukken „naar hun zakelijk verband”. Paragraaf 3 van de Instructie Postbehandeling bepaalt dan ook: „Het archief moet zodanig zijn ingericht, dat alle stukken, welke op een zaak betrekking hebben, zowel gedurende als na afloop van de behandeling van die zaak verenigd blijven als een dossier.” Hieruit blijkt, dat de dossiervorming geheel wordt bepaald door het zakelijk verband tussen de stukken. Dit houdt in, dat er van het eerste stuk af tot aan het laatste, een onverbreekelijke samenhang moet bestaan. Een dossier is dus een verzameling stukken, die bijeenhoren omdat ze betrekking hebben op éénzelfde zaak. In de praktijk is het niet moeilijk aan te geven welke stukken tot een zaak behoren. Er moet bijvoorbeeld bijstand worden verleend bij de T.T.-races te Assen. Alle hierop betrekking hebbende stukken, ook al worden daarin uiteenlopende onderwerpen behandeld: inzet personeel, paarden en motorvoertuigen, vervoer, voeding, verblijfsvergoeding enzovoort, vormen gezamenlijk de zaak.

Voor de vorming van het dossier is dus niet het onderwerp van de afzonderlijke stukken van belang, doch het onderwerp van de zaak, namelijk het in 1960 verlenen van bijstand bij de T.T.-races te Assen. Dit dossier sluit andere bijstandsverleningen uit. Het begrip „zaak” mag hier niet identiek worden gesteld met het onderwerp. Er zullen immers wel meer dossiers worden gevormd met het onderwerp „bijstand”.

Rangschikking

Van belang is nu welke methode van rangschikking moet worden toegepast.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Volgens de leer van de „groten” in de archiefkunst wordt dit terzijde nogal generaliserend. Hoe kan het eigenlijk ook anders met nog een beeld voor ogen van een zo heterogeen gezelschap docenten; zelfs geen spoor van collocatie. Ja, ze waren wel „aan elkaar exclusief”, behalve bij het inachtnemen van de regels van het classificeren, daarbij dekten ze elkaar volkomen. Bijzonder raak was de docentanalyse, die de heer J. J. Plato ons eens in een spits toespraakje ten beste gaf. De „betere standwerker” heeft U in het vorig nummer kunnen aanschouwen. De hoedanigheden die aan de twee andere docenten werden toegekend waren eveneens niet mis te verstaan. Wat denkt U van Aristoteles en de Professor. Ja, onder de

NA-BESCHOUWEND ONDERONSJE

voor oud-cursisten

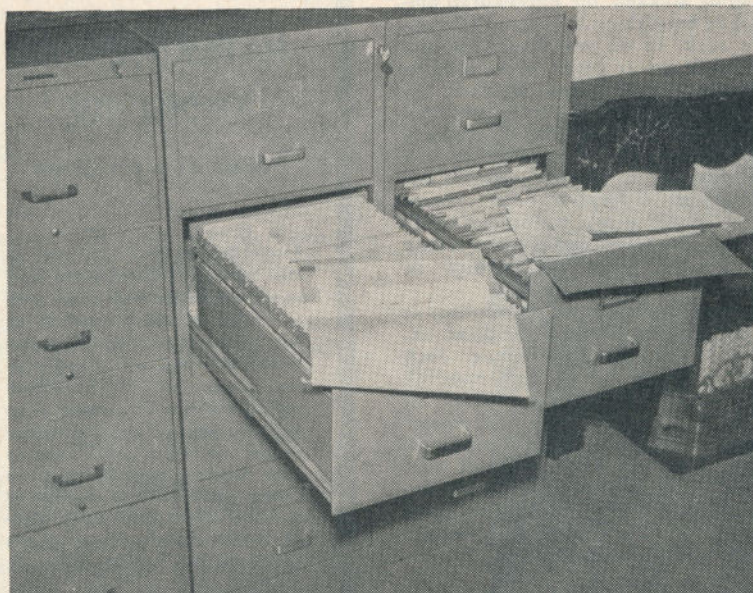
kopstukken van de C.A.R.P. was de intelligentia van het plein wel goed vertegenwoordigd. Kent U hun definitie van een „definitie” al? Er zit het latijnse „finis” in en volgens Aristoteles steunt een definitie op twee pilaren. Dat is wel een geruststelling nietwaar. Zo'n cursus levert toch nog wel wat op. Zo kwamen we ook het begrip „mens” aan de weet. Hoe hoog denkt U, dat zij ons hebben geklasseerd? Ik weet niet of het voor alle cursisten gold, maar de definitie luidde: „een levend wezen met een redelijk verstand”. Dank U!

Om de niet-ingewijden niet langer te vervelen met deze roerige krabbel, gaan we thans over tot de orde van . . . . . archiefordening.

stukken (dossier) over een bepaald onderwerp snel terug te vinden. Het besluit Post- en Archiefzaken schrijft onder meer voor: Rangschikking in de archieven van stukken (dossiers) moet zodanig geschieden, dat op eenvoudige wijze ieder archiefstuk (snel) kan worden teruggevonden, waarvan slechts bekend is óf enig onderwerp dat in het stuk is behandeld, óf wie de afzender is, zomede de datum en het nummer door hem aan het stuk gegeven, óf het nummer waaronder het stuk is ingeschreven."

Terugvinden

Hieruit blijkt, dat het bij de archiefordening primair gaat om het terugvinden van de stukken. Om hieraan te kunnen voldoen is vooraf een ordeningsplan (registratuurplan - code) opgesteld, waarin de onderwerpen, in de stukken behandeld, stelselmatig worden ingedeeld. Dit registratuurplan is decimaal ingericht en opgesteld volgens de systematiek der eerder omschreven universele decimale classificatie (U.D.C.). Het geeft een systematisch overzicht van de onderwerpen, waaronder zich dossiers kunnen vormen of waaronder verwijzingen naar documentaire gegevens kunnen worden gemaakt. Onder één onderwerp van de code kunnen meerdere dossiers worden gevormd. Het zal daarentegen ook voorkomen, dat onderwerpen van de code niet worden gebruikt. Om een overzicht te hebben van de „inhoud” van het archief wordt een inventaris bijgehouden, die eveneens volgens de systematiek van de code is ingericht.

In linkerlade dossier van één zaak, gehecht in omslag.

In rechterlade verzameling stukken van één-zelfde onderwerp, doch van verschillende zaken.

(Foto: Wmr. 1e kl. G. J. H. ter Braak, Apeldoorn)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

- P. 1. Prijsbeheersing.
- P. 2. Politie-radio-berichten.
- P. 3. Paarden.
- P. 4. Pensionkosten.
- P. 5. Politiebladen en -berichten.
- P. 6. Pensioenen, Pensionnering, Gepensioneerden.
- P. 7. Politiehonden.
- P. 8. Parketwacht en -diensten.
- P. 9. Politie te Water.
- P. 10. Persmededelingen.
- P. 11. Politiezorg en -toezicht; handhaving van orde en rust.
- P. 12. Politieke delinquenten.
- .... Proc.-verbaal (formulieren) zie F.3.
- .... Politieambtenarenreglement zie B.6.

Het vroegere rubriekenstelsel had wel zeer beperkte mogelijkheden.

Lees het zelf

Het is te enenmale onmogelijk binnen het bestek van dit artikel een volledige uiteenzetting te geven over de systematiek- en de vele facetten van de toepassing van het dossierstelsel. Wel kan ik U aanbevelen de code eens ter inzage te vragen van de groepscommandant. De materie is interessant genoeg om het doorlezen hiervan de moeite waard te maken.

Code

De code bevat groeperingen van bemoeiingen waarmee het Korps Rijkspolitie in aanraking komt. Het omvat onderwerpen met betrekking tot het orgaan als zodanig en onderwerpen behorende tot de taak van het orgaan (Korps Rijkspolitie). Het „orgaan” en de „taak” zou men kunnen onderscheiden in „wat het Korps is” en „wat het Korps doet”. Het is een onderscheid in de „handelingen” van het Korps, waarvan men de eerste als secundaire en de tweede als primaire handelingen kan aanduiden. Laatstgenoemde zijn ingericht op het doel, eerstgenoemde zijn middel. Van het „orgaan” zijn gescheiden de bemoeiingen met betrekking tot het personeel. De code is in feite een uittreksel uit de code voor het ministerie van justitie. Uit deze basiscode is alleen datgene overgenomen wat voor de rijkspolitie betekenis heeft doch de hoofdubrieken zijn alle overgenomen.

Systematiek

Om ten aanzien van de systematiek van de code enig inzicht te kunnen geven zou ik de archiefordening in grote lijnen willen vergelijken met het beheer van bijvoorbeeld een magazijn van een machinefabriek. Ook daar gaat het primair om het terugvinden en het ter beschikking stellen van „stukken”. Wandelt U zo'n magazijn binnen, dan ziet U het tot de nok toe gevuld met een overweldigende hoeveelheid werktuigen, gereedschappen en machine-onderdelen. Nieuwe draaibanken, boormachines, lasapparaten en tientallen andere werktuigen staan in verschillende

soorten en afmetingen gereed om oudere makkers, die aan de schrootbult toe zijn, te vervangen. U vindt er duizelingwekkende aantallen bouten, schroeven, klinknagels, vijlen en bijtels in verschillende soorten en afmetingen. Naast armdikke bouten treft U pietepouterige schroefjes van enkele millimeters op hun „tijdelijke rustplaats” aan. Alleen al de gedachte om zo'n magazijn te moeten beheren roept beelden op van chaotische toestanden en een verwijsbriefje naar een zenuwspecialist. Ik zie me al zoeken naar een $\frac{3}{4}$ " bout met kroonmoer en splitpen! Maar na enig rondneuzen constateren we met enige verwondering, dat de „stukken” systematisch zijn geordend in vele rijen rekken, die op hun beurt weer zijn onderverdeeld in vakken. Of er nu een complete draaibank of een 2 mm boortje wordt gevraagd, het kan onmiddellijk worden geleverd. Dit is alleen mogelijk met een vaste methode van stelselmatig ordenen. Daarom is die indeling vooraf vastgelegd in een plan, een registratuurplan zou men het kunnen noemen. Volgens dit plan heeft ieder magazijnstuk, hoe klein het ook mag zijn, een vaste plaats. Zelfs voor de goederen die tijdelijk niet in voorraad zijn blijft de indeling bestaan. Niets wordt maar ergens neergelegd, omdat daar toevallig een plekje vrij is. De rangschikking vond — evenals dit bij onze archiefordering wordt toegepast (onderwerp zaak) —

plaats volgens ordeningskenmerken. Die kenmerken zijn onder meer bestemming, soorten en afmetingen. Naast deze systematiek maken we in de archiefverzorging bovendien gebruik van het hulpmiddel „decimale notatie”. Hiermede wordt de rubrieken, klassen en onderklassen ten opzichte van elkaar een vaste plaats toegewezen. Een decimale notatie verdient de voorkeur boven een andere symboliek, omdat decimale cijfergroepen gemakkelijk in het geheugen blijven hangen (memotechnische werking). Deze wijze van coderen biedt een ruime mogelijkheid om nieuwe onderverdelingen toe te voegen, zonder dat de aanvankelijke orde wordt verstoord. De code kan dus zonodig worden aangevuld. De gehele classificatie (code — registratuurplan) is een samenstel van klassen en onderklassen, welke onder andere met gebruikmaking van ordeningskenmerken logisch is ontwikkeld. Hieronder ziet U een afbeelding van een onderdeelje van de rubriek Verkeer en Vervoer (—1.81). Van de algemene notatie (—1.81) is afgedaald (onderverdelen in klassen en onderklassen) naar de bijzondere (—1.811.122.5). Zoals U ziet is dit onderwerp nog verder onderverdeeld, waarbij nu de steeds te herhalen decimalen —1.811.122 zijn weggelaten. Wel duidelijk springen hierbij de beperkte mogelijkheden van het vroegere rubriekenstelsel in het oog.

BIJ T.T. TE ASSEN

Nieuw verkeerslicht op afstand te bedienen

Tijdens de T.T. in Assen - waarvoor reeds lange tijd voorbereidingen gaande waren - werd voor het eerst door het Korps Rijkspolitie een transportabel verkeerslicht gebruikt, dat op afstand bedienbaar is. Dit verkeerslicht, dat tot een afstand van een kilometer bediend kan worden, is in het buitenland reeds met veel succes in gebruik. In Hamburg werd het zelfs bediend vanuit een helikopter, die over verkeersknooppunten cirkelde. Juist bij gebeurtenissen als de T.T., waarbij een enorme verkeersstroom verwerkt moest worden, bood dit nieuwe technische hulpmiddel grote voordelen. De verkeersregelaar hoeft zelf niet op een levensgevaarlijk en voor een goed overzicht — zoals steeds voor een goed overzicht — ongunstig punt te staan, maar kan van een hoge standplaats, bijvoorbeeld het dak van een huis, een balkon of iets dergelijks met een beter overzicht van het verkeer, regelend optreden met behulp van dergelijke lichten, die overal incidenteel ingezet kunnen worden.

Niets uit dit blad mag worden veelevoudigd of gepubliceerd, door middel van druk, fotocopie of op welke andere wijze ook, zonder uitdrukkelijke schriftelijke goedkeuring van de redactie, zelfs niet, al zou een en ander geschieden met bronvermelding.

—1.811.122.5 MAATREGELEN EN VOORSCHRIFTEN m.b.t. WEGGEBRUIKERS

- .51 Inrichting, belading en verlichting v. voertuigen
Hier o.m.: gebruikstoestand v. stuur- en reminrichting en banden; voeren v. verlichting bij dichte mist.
- .53 Speciale maatregelen t.a.v. bepaalde categorieën
- .531 t.a.v. voetgangers, ruiters en bespannen voertuigen
Hier o.m.: oversteekplaatsen; knipperbollen.
- 533 t.a.v. motorrijtuigen en rijwielen
Hier o.m.: maatregelen m.b.t. bromfietsen; rijvaardigheids-, rij- en kentekenbewijzen; rijlessen op de openbare weg; vordering ingevolge art. 18, 1' lid. W.V.W.

Kolonel Van Helden

nu alleen maar rustend ereburger
van de stad Gorcum

*„Ik ga als een
gelukkig mens”*

De territoriaal-inspecteur in het ressort Arnhem, de kolonel G. H. van Helden, heeft afscheid genomen wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De kolonel weet, dat hij ambteloos burger werd, want hij nam vele malen afscheid, in Arnhem op het bureau van de Territoriale inspectie en in de districten. Overal zijn vele woorden van waardering gesproken tot de kolonel en zijn echtgenote en overal zijn geschenken aangeboden; evenzevele herinneringen en stoffelijke blijken van dank. Bij dit alles zijn ettelijke toespelingen gemaakt over Gorcum, waar de kolonel ereburger van is en waarvan enkele kunstprodukten zijn aangeboden.

De ondertoon van de vele toespraken, die zijn gehouden was: „Kolonel, jammer dat u zestig bent”, de kolonel zelf zei: „Ik heb hier tegenop gezien als tegen een berg, maar ik ga als een gelukkig mens.” Tijdens de onder leiding van de majoor F. M. C. Offermans in het bureau van de Territoriale Inspectie te

Arnhem gehouden bijeenkomst, zei de procureur-generaal, fungerend directeur van politie te Arnhem, mr. B. I. A. A. ter Veer, onder meer, dat de kolonel Van Helden er in is geslaagd de synthese van verstand en hart tot stand te brengen. Hij prees de menselijkheid in de kolonel en de mede daaruit voortgekomen goede samenwerking in velerlei verband. De overste N. J. Bijlsma, commandant van het district Almelo en waarnemend territoriaal-inspecteur sprak namens de officieren van het ressort en gewaagde ook van een eervolle 36-jarige loopbaan van de kolonel. De menselijkheid en de kwaliteiten van de kolonel als politiemans werden ook geroemd door de kolonel E. Meijer, territoriaal inspecteur in het ressort Amsterdam. Hij verklaarde dat met dit afscheid helaas de „gelederen van de drie musketiers”, kolonel Meijer—kolonel Van Boxtel en kolonel Van Helden —, die vrijwel tegelijkertijd in politiedienst kwamen en ook vrijwel tegelijk werden bevorderd, zijn verbroken.

Mr. J. van IJsendoorn, de officier van justitie sprak namens het arrondissementsparket, majoor jhr. B. W. F. de Beaufort sprak een persoonlijk woord van vriendschap en waardering. Voorts werd het woord gevoerd door de oud-officier van jus-

Afscheid in Nijmegen
... met scheerapparaat. . . .

titie mr. J. E. Th. C. baron Speyart van Woerden, — welkom in het leger van gepensioneerden —, de comptabele C. C. Westerbeek, die eveneens gewaagde van de humaniteit en rechtvaardigheid van de kolonel en van de oudejaarsbijeenkomsten, mitsgaders de adjudant A. Kranenburg die dank bracht voor de steun die de kolonel de S.R.G.A. verleende.

Het afscheid in de territoriale-inspectie, waarbij de kolonel een reeks van geschenken kreeg, werd voorts bijgewoond door de territoriaal-inspecteurs W. de Gast van het ressort 's-Gravenhage, J. F. M. M. Oor van 's-Hertogenbosch en A. S. Fogteloo van het ressort Groningen, de divisiecommandant van de Koninklijke Marechaussee te Arnhem, overste K. W. H. Brantjes, de districtscommandanten in het ressort Arnhem, de heer Nicaise, hoofdambtenaar voor bijzondere diensten toegevoegd aan de procureur-generaal te Arnhem, de heer J. G. Eckhardt, hoofd van de intendance, mej. mr. G. Rookmaker, officier voor jeugdzaken te Arnhem, mej. N. B. Olthof, officier voor jeugdzaken te Zwolle, de toegevoegd-officieren in de districten, de heer J. D. de Graas als vertegenwoordiger van de vereniging van hogere politicambtenaren, de hoofden van dienst van de territoriale inspectie en het voltallig personeel van de inspectie.

Het afscheid in de districten was niet minder hartelijk en uiteraard werd overal mevrouw Van Helden in de waardering en hulde betrokken.

Een van de „drie musketiers” aan het woord bij het afscheid in de T.I. bureaus te Arnhem.
... „Er blijven nog twee musketiers over”

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

(Foto's: Techn. Recherche Arnhem)

Onverstand

Het mag in deze wereld — waarin de oppervlakkige beschouwer de indruk krijgt — dat de intellectuelen over elkaar vallen, een wat boute bewerking schijnen, maar: het onverstand zegeviert omdat het in quantiteit voortdurend adembenemend groot blijkt, zo groot ongeveer als in het algemeen het verschil tussen de publieke opinie en de werkelijkheid, alle activiteiten voor een zo breed mogelijke volksontwikkeling ten spijt. Het volgende voorval heeft mij van deze (persoonlijke) stelling andermaal overtuigd. Een boerenknecht in het Noorden des lands, had zich kunnen verheugen in het voorjaar, dat hem gezien zijn aanvullige leeftijd van 24 jaren vele perspectieven bood, doch hij zag meer wijde horizonten in de alcohol. Hij dronk tien biertjes en zette zich vervolgens achter het stuur van zijn auto. Twee wachtmeesters, die het kort daarna nodig oordeelden hem erop te wijzen dat hij zijn auto verkeerd parkeerde, trokken uit 'smans professie niet de conclusie, dat het in de landbouw tegenwoordig blijkbaar niet zo slecht gaat. Zij maakten slechts enige zakelijke gevolgtrekkingen uit de mufte bierwalm, die uit het open portierraam de frisse buitenlucht inkringelde, en voorts uit enige niet passende opmerkingen mitsgaders de dwarse en agressieve houding van deze agrariër. De wachtmeesters vonden het nogal voor de hand liggen dat de man onder invloed achter het stuur zat en sloten hem in, „ter ontzuivering”, zoals dat heet. Voor echter de deur achter de verbalisanten in het slot viel, zei de boerenknecht: „Jullie krijgen van mij elk twee tientjes, dan wil ik van alles af zijn”. De wachtmeesters traptten daar

evenwel niet in, uiteraard ook niet toen de losprijs was opgelopen tot alles wat de man bij zich had, hetgeen neerkwam op ruim f 37.— de man. Kort en goed: de boerenknecht verscheen voor de groene tafel en hoorde twee maanden, waarvan een maand voorwaardelijk en ontzegging van de rijbevoegdheid voor een jaar, waarvan de helft voorwaardelijk met drie jaar proeftijd tegen zich eisen. En nu komt het: De verdediger meende dat de politie niet direct met het boekje moet klaar staan en dat de boerenknecht aan de drank was geraakt omdat hij zich niet voldoende kon amuseren. „Hij is een eenzame figuur” Dr. Kuyper heeft een boek geschreven waarin hij zegt: „In ons isolement ligt onze kracht”, maar de eenzaamheid heeft ook nadelen, aldus deze raadsman. Dat zijn citaat van Groen van Prinsterer is, maakt de eenzaamheid of het isolement niet anders en dat is geen kwestie van onverstand. Maar dat een verdachte ter zitting bij de beschuldiging van omkoping van twee wachtmeesters zegt: „Dat mag toch tegenwoordig, je kunt toch van alles afkomen door de politie te betalen?”, dat is adembenemend onverstand. Het is een geheel nieuw aspect in de voortdurende strijd tussen een klein brokje opinie van een hopelijk klein publiek en de werkelijkheid. Het is grappig als alleen die boerenknecht zo denkt, het is gevaarlijk als deze interpretatie van het onverstand omtrent de transactie in handen van de politie meer verbreid is en het is daarom dat dit werd signaleerd, met hoogachting voor de betrokken wachtmeesters, door uw

MOMUS.

ongelukken te voorkomen begon de patrouille direct met de in de auto aanwezige platte schop kwistig met zand te strooien, tot grote tevredenheid van juist passerende automobilisten, die met de duim omhoog en met een waarderende groet instemming betuigden met het optreden van deze verkeerspatrouille. En toen de wagen van de gemeente arriveerde was het grootste gevaar al bezworen. De zandauto heeft er nog een schepje bijgedaan, zodat het verkeer ongehinderd en veilig kon passeren over dit toch „verrassende” weggedeelte.

Een bromfietser met een hartkwaal werd op een gegeven moment onwel, kwam daarbij te vallen, ongelukkigerwijs precies in een boordevolle sloot langs de kant van de weg. De T.P.W., die juist passeerde stopte en de verkeerspatrouille heeft alles nog gedaan wat mogelijk was. Per mobilfoon werden politie ter plaatse en dokter gewaarschuwd. Er werd geholpen man en bromfiets uit het water te halen en nieuwsgierigen op een afstand gehouden. Helaas was de man overleden aan een hartaanval. Maar ook in dit geval bleek weer dat de mobiele T.W.P. op het ongeval „stootte” voordat politie ter plaatse was gealarmeerd. Na ontvangst van opdrachten per mobilfoon had deze T.P.W. gemiddeld 20 minuten nodig om op de plaats van verkeersongevallen te verschijnen.

Het publiek reageert gunstig op de nieuwe verschijning in het verkeer. Men stopt, vraagt om hulp en raad en men ziet in deze moderne verkeerspatrouille een vriend en helper. En zo moet het in feite ook zijn: de politie, in dienst van de gemeenschap.

Inmiddels zijn meerdere T.P.W.'s op het Nederlandse wegennet verschenen. De verwachtingen bij „vriend en vijand” zijn hoog gespannen. De praktijk leert dat de inzet van dit volledig uitgeruste materieel een belangrijke stap is in de richting van een geperfectioneerde vorm van assistentieverlening ten behoeve van Justitie, Politie en Maatschappij.

PERSONALIA

Verplaatsingen

STAF ALG. INSPECTIE

Per 16-5-'60: W. Hartsuiker, wmr. 1e kl. van 's-Gravenhage naar Apeldoorn (verkeersgroep).
Per 1-6-'60: J. H. F. Soetman, owmr., van 's-Gravenhage naar Arnhem (materieelbeheerder).

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-5-'60: A. J. v. Amstel, adjudant, van Mijdrecht naar Berlicum (ressort 's-Hertogenbosch).
Per 16-5-'60: H. v. d. Steen, wmr., van Bilthoven naar Breda (ressort 's-Hertogenbosch).
Per 1-6-'60: C. D. Compaan, wmr. 1e kl. van Den IJp naar Krommenie; M. Hermans, wmr., van Uithoorn naar Goedereede (ress. 's-Hage); Q. A. van Rijn, wmr., van Krommenie naar Volendam; J. W. Steen, owmr., van Westbroek naar Mijdrecht.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-5-'60: A. v. Dommelen, owmr., van Roelofarendsveen naar Rijnsburg; N. de Jong, wmr. 1e kl., van Nieuwpoort naar Langerak; W. Schrijvershof, wmr. 1e kl., van Bodegraven naar Nieuwerbrug; H. Scheurwater, adm. ambt. C. 3, van Staf T.I. (bur. compt.) naar 's-Gravenhage (staf district).
Per 10-5-'60: G. H. v. Engen, wmr. 1e kl. van Heinkenszand naar Bemelen.
Per 1-6-'60: A. Boere, owmr., van Middelharnis naar Ouddorp; H. Metselaar, wmr. 1e kl., van Capelle a. d. IJssel naar Krimpen a. d. IJssel; D. J. de Klerck, wmr. van Pijnacker naar Wateringen; A. Jalving, wmr., van Voorshotsen naar Pijnacker; H. J. A. Awater, adjudant, van Hulst naar Eindhoven (staf distr.); J. v. Es, wmr. 1e kl., van Hoedekenskerke naar St. Maartensdijk; W. Slob, wmr., van Leiden (verk.gr.) naar Dordrecht (verk.gr.).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 2-5-'60: G. J. Thijssen, wmr. 1e kl., van Ohé en Laak naar Geulle.
Per 7-5-'60: P. Oom, Dir. Officier 1e kl., van Eindhoven naar Arnhem (Staf T. I.).
Per 9-5-'60: G. J. Dörge, wmr. 1e kl., van Comptabele bureau 's-Bosch naar bureau Mat. Beheerder 's-Bosch; A. C. N. Huijser, owmr., van bureau Mat. Beh. 's-Bosch naar bureau Comptabele 's-Bosch; P. L. van Hout, wmr. 1e kl., van Neer naar Oostrum.
Per 10-5-'60: J. W. v. d. Linden, adjudant, van 's-Bosch naar Amsterdam (Staf T. I.); H. J. Westerhof, owmr., van St. Odiliënberg naar Neer.
Per 16-5-'60: N. D. Smits, owmr., van Breda naar 's-Hage (Verk.groep); C. A. Bruijs, adjudant, van 's-Bosch naar Baarle Nassau.
Per 1-6-'60: M. Wildschut, wmr., van Hank naar Vlaardingen (R.P. te W.); J. Liebers, adjudant, van Roermond naar Nijmegen (Staf Distr.); J. J. Naus, adjudant, van Arcen en Velden naar Roermond (Staf Distr.); L. A. Meijers, wmr. 1e kl., van Milheeze naar Westervolgen; G. Erkelens, wmr., van Maasbracht naar Bodegraven (ressort 's-Hage); G. A. Verbaan, adjudant, van Eindhoven naar Amsterdam (Staf District); W. van Gent, owmr., van Steenbergen naar Koudekerke (ress. 's-Hage); J. A. Kelleners, owmr., van Grevenbicht naar Roosteren; P. J. M. de Klerck, owmr., van Kruisland naar Drunen; C. v. Gessele, owmr., van St. Anthonis naar Oud Gastel; W. Kragting, owmr., van Heeswijk naar Lith.

RESSORT ARNHEM

Per 9-5-'60: K. J. M. v. Bindsbergen, wmr. 1e kl., van Zeddam naar 's-Heerenberg.
Per 16-5-'60: D. R. Piebes, wmr. 1e kl., van Arnhem (Staf T. I.) naar 's-Hertogenbosch (Staf T.I.); M. H. E. te Hoon- te, wmr. 1e kl., van Goor naar 's-Gravenhage (Staf Korps).
Per 17-5-'60: N. Hager, wmr. 1e kl., van Elspeet naar Heerde.
Per 19-5-'60: J. H. Hermse, wmr. 1e kl., van Elten naar Zeddam.
Per 23-5-'60: W. Boeijink, owmr., van Andelst naar Doesburg.
Per 1-6-'60: G. J. Smink, owmr., van Huissen naar Heteren; J. H. Keizer, wmr. 1e kl., van Aalst naar 's-Hertogenbosch (Staf Distr.); A. Marskamp, owmr., van Terborg naar Middelharnis (ress. 's-Gravenhage).

RESSORT GRONINGEN

Per 1-4-'60: P. Brouwer, owmr., van Marssum naar Menaldum.
Per 2-5-'60: J. D. Miedema, wmr., van Sexbierum naar Hardegarijp.
Per 9-5-'60: J. Tabak, wmr. 1e kl., van Sleen naar Zweeloo.
Per 16-5-'60: C. de Vree, adjudant, van Workum naar Koudum; H. Schriever, wmr. 1e kl., van Bolsward naar Arnhem (park-groep); J. Korringa, owmr., v. Wildervank naar Kornwerderzand.
Per 19-5-'60: R. Zwaanstra, wmr. 1e kl., van Diever naar Assen (parketgroep).
Per 1-6-'60: S. de Jong, owmr., van Gasselte naar Schiermonnikoog; T. v. d. Made, owmr., van Leeuwarden (park-groep) naar Witmarsum; J. Meinema, wmr., van IJlst naar Brandwijk (ress. 's-Hage); J. Roorda, adjudant, van Ten Boer naar Grouw; J. Forsten, wmr. 1e kl., van Kornwerderzand naar Hollum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'60: J. Kuipers, wmr. 1e kl., van Zaandam naar Gorinchem; A. van Gils, wmr., van Aalsmeer naar Zaandam; P. van der Lippe, adjudant, van Enkhuizen naar Vlaardingen (Staf District).

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-5-'60: Adj. A. v. Dommelen, tot groepscommandant te Rijnsburg.
Per 1-6-'60: Adj. A. Boere, tot groepscommandant te Ouddorp; Owmr. A. Marskamp, tot groepscommandant te Middelharnis.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-5-'60: Adj. A. J. van Amstel, tot groepscommandant te Berlicum; Adj. C. A. Bruijs, tot groepscommandant te Baarle Nassau.
Per 1-6-'60: Adj. J. J. Naus, tot districtsadjutant te Roermond; Adj. H. J. A. Awater, tot districtsadjutant te Eindhoven.

RESSORT ARNHEM

Per 7-5-'60: Dir. Off. 1e kl. P. Oom, tot Territoriaal Inspecteur te Arnhem.
Per 1-6-'60: Adj. J. Liebers, tot districtsadjutant te Nijmegen.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-5-'60: Adj. C. de Vree, tot groepscommandant te Koudum.
Per 1-6-'60: Adj. J. Roorda, tot groepscommandant te Grouw.
Per 1-6-'60: Adj. T. de Vries, tot chef de bureau te Heerenveen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'60: Adj. P. van der Lippe, tot districtsadjutant te Vlaardingen.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 1-4-'60: J. J. Pauw te Amsterdam.
Per 1-5-'60: J. W. v. d. Linden te Amsterdam.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: G. Aardema te Alkmaar; C. B. v.d. Bosch te Alkmaar; G. H. van Bruchem te IJpendam; A. Denekamp te Amsterdam; G. Hazeieger te Elst; J. Huisman te Amsterdam; P. A. Kimmel te Amsterdam; A. A. Lubout te Utrecht; M. Mastenbroek te Leersum; P. Reijneker te Bilthoven; J. Schot te Utrecht; L. v.d. Woude te Amsterdam; J. Dekker te Linschoten; J. Kraak te Middenmeer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 2e kl.:

Per 1-1-'60: A. J. van Thiel te Middelburg.

tot adjudant:

Per 1-5-'60: A. van Dommelen te Rijnsburg.
Per 1-6-'60: A. Boere te Ouddorp.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: C. de Visser te Bleiswijk; J. B. de Moor te 's-Gravenhage; C. de Bruijn te 's-Gravenhage; G. Oosterbroek te Leiden; A. L. Schwarz, C. J. v. Treuren en B. L. Hokke te Dordrecht; S. P. v.d. Velde te Middelburg; L. Pakvis te Wassenaar; N. D. Smits, S. Visser, A. Pronk en P. M. Driessen te 's-Gravenhage; J. F. Evers te Boskoop; J. v. Es te St. Maartensdijk.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-6-'60: B. G. v. Sermondt te Rotterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 16-5-'60: A. J. van Amstel te Berlicum; C. A. Bruijs te Baarle Nassau.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: A. C. N. Huijser te 's-Hertogenbosch; N. Over de Vest te Vessem; G. Bakkers te Roermond.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-5-'60: T. C. H. Timmermans en J. G. van Huizen te Bostel.

RESSORT ARNHEM

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 1e kl.:
Per 1-5-'60: P. Oom te Arnhem.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: L. Frederiks te Zwolle; H. Meijer te Almelo; C. J. Verhoeven, N. J. A. M. Vervaart, J. B. Kroesenbrink en J. K. Wever te Nijmegen; J. G. Pijkstra, B. G. Lammers en K. U. Kroeze te Apeldoorn.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 16-5-'60: C. de Vree te Koudum.
Per 1-6-'60: T. de Vries te Heerenveen.
Per 1-6-'60: A. Visser te Leeuwarden.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: J. Boxma, H. J. Helder en G. W. Verbeek te Groningen; J. Korringa te Kornwerderzand; G. v.d. Berg te Arum; E. J. Woortman te Siddeburen; S. de Jong te Schiermonnikoog.
Per 1-5-'60: J. Postma te Zuidwolde.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-6-'60: P. de Boer te Wildervank.

DIENST LUCHTVAART

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: J. van Amersfoort te Amsterdam (Schiphol).

In dienst getreden

STAF ALG. INSPECTIE

Per 16-5-'60: Mevr. J. Kouer, schrijver op a.c. en F. G. Th. Kroes, schrijver in tijd. dienst te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 23-5-'60: L. J. Ch. van Leeuwen, wachtmeester, Ipendam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 9-5-'60: Mevr. M. A. Veldman-Hesselberth, schrijver, 's-Hertogenbosch (Staf T. I.).

RESSORT ARNHEM

Per 1-6-'60: H. Keizer, schrijver A, Apeldoorn (verkeersgroep).

RESSORT GRONINGEN

Per 1-6-'60: P. Speulman, wachtmeester 1e kl., Diever.

De dienst verlaten

DIRECTIE POLITIE VAN HET

MINISTERIE VAN JUSTITIE

Per 1-9-'58: W. Krommenhoek, 's-Gravenhage, de dienst verlaten als adjudant der Rijkspolitie.

M.i.v. 1-9-'58 aangesteld tot administratief ambtenaar A 1e klasse in vaste dienst bij het Dienstvak d. Rijkspolitie Administratie ter standplaats 's-Gravenhage.

STAF ALG. INSPECTIE

Per 1-9-'58: J. Schoneveld, 's-Gravenhage, de dienst verlaten als adjudant der Rijkspolitie.

M.i.v. 1-9-'58 aangesteld tot administratief ambtenaar A 1e klasse in vaste dienst bij het Dienstvak d. Rijkspolitie Administratie ter standplaats 's-Gravenhage.

Per 1-6-'60: Th. F. Schulze, typiste te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-6-'60: H. A. Koops, wmr., Marken; W. Verhoef, wmr. 1e kl., Bilthoven.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 2-5-'60: J. Schouten, wmr. 1e kl., 's-Gravenhage (parket).

Per 1-6-'60: P. J. v. Dam, owmr., Hillegom; J. A. C. v. d. Horst, wmr. 1e kl., Hazerswoude; R. Reinders, owmr., Alexanderpolder.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 22-5-'60: H. G. Versteeg, wmr., Uden.

Per 1-6-'60: M. A. Jozen, owmr., Oud Gastel; C. Zorge, owmr., 's-Hertogenbosch; G. A. de Kluijs, wmr., Thorn; D. Deelstra, wmr., Goirle.

RESSORT ARNHEM

Per 1-6-'60: J. G. Jansen, adjudant, Nijmegen; H. te Brake, owmr., Ermelo; A. Blikendaal, owmr., Didam.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-6-'60: J. E. Klaassens, adjudant, Grouw; J. de Jonge, adjudant, Heerenveen; W. J. v.d. Meer, wmr., Bolsward.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'60: A. de Leeuw, adjudant, Leeuwarden.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-6-'60: J. J. Haumersen, U. Hoekstra, adspiranten, Arnhem.

Ambtsjubilea

Owmr. J. Kes,
Hoogkarspel
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-5-1960

Owmr. K. Gerssen,
Rhenen
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-5-1960

Owmr. K. Johannes,
Utrecht
ressort Amsterdam
25 jaar op 4-5-1960

Wmr. 1e kl.
H. E. van Bijnen,
Wilnis
ressort Amsterdam
25 jaar op 8-5-1960

Wmr. 1e kl.
J. Dekker,
Landsmeer
ressort Amsterdam
25 jaar op 8-5-1960

Wmr. 1e kl.
E. C. Hulsebosch,
Hillegom
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-6-1960

Wmr. 1e kl.
C. Leeuw,
Zierikzee
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 27-5-1960

Wmr. 1e kl.
J. Schurink,
Koudekerke
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 4-6-1960

Owmr.
E. Kamerbeek,
Sommelsdijk
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 4-6-1960

Owmr. J. Visser,
Vianen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 4-6-1960

Wmr. 1e kl.
R. Snijder,
Maarheeze
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-5-1960

Adj. L. J. Pisters,
Tudderden
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 3-6-1960

Wmr. 1e kl.
D. E. Th. Rijsemus,
Elsloo
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 4-6-1960

Owmr.
C. L. Kramer,
Gramsbergen
ressort Arnhem
25 jaar op 14-5-1960

Wmr. 1e kl.
B. Haarsma,
Nijland
ressort Groningen
25 jaar op 3-6-1960

Owmr.
M. J. de Jager,
Peize
ressort Groningen
25 jaar op 3-6-1960

KORPSBLAD **RIJKSPOLITIE**

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

1e JAARGANG No. 12 - AUGUSTUS 1960

Rijkspolitie heeft Urkers meer te bieden dan alleen celruimte...

Urk is een eiland op het droge. Dat is al jaren zo en dus is dat eigenlijk geen nieuws. Maar, het is nog steeds de kortste definitie van een vraagstuk. Want, wat is een eiland met een besloten gemeenschap van vooral vissers, sinds eeuwen van geslacht op geslacht vrije lieden tussen lucht en water, met een afgesloten eiland als thuis, een volk van vissers en van schippers naast God, dat een stukje vasteland wordt, zonder dat de bevolking daarom heeft gevraagd en waar langzamerhand andere maatstaven gaan gelden, waar de oude zeden en gewoonten worden aangetast door de invloeden van buiten en waar de jachtige twintigste eeuw gemakkelijker kan doordringen?

Urk is al sinds jaren een stuk vasteland, jawel, maar het is toch eiland gebleven. Men spreekt er nog altijd van „die van de vastewal” en toen wij er kwamen constateerde men: „alweer een vreemde snuut”. Urk is nu, vele jaren nadat de ringdijk van de Noordoostpolder gereed kwam en nu het buurland Noordoostpolder met Emmeloord als modern en nijver centrum met stadallure waarschijnlijk een gemeente zal worden, nog altijd bezig naar de nieuwe status „stukje vasteland” te groeien met alle problemen en conflicten vanden. De burgerlijke en geestelijke overheden moeten gezamenlijk zoeken naar een nieuw evenwicht voor een vrij volk, dat zijn vrijheid bedreigd zag door „vreemde snuuten”, maar het kost veel moeite om Urk door de overgangperiode heen te helpen. Rechters hebben over

Urk bittere woorden gesproken als over een late onwillige puber, die zijn te vroege nageslacht niet de baas kan, maar het zou onjuist zijn om over Urk alleen maar slechte dingen te zeggen, want er zijn ook grote waarden in deze gemeenschap. Daarom hebben overheid en bevolking dezer dagen op een misschien zelfs door velen op het eiland zelf ongemerkte symbolische wijze de basis gelegd voor een nieuw begin.

Op initiatief van de majoor A. W. de Vrieze, commandant van het district Zwolle van de Rijkspolitie, is de complete Rijkspolitiekapel met drumband naar Urk gereisd — een onderneming, waarbij ook geconcentreerd werd in Emmeloord en te Dalfsen. Dat concert op Urk was niet zomaar een van de vele manifestaties van de Rijkspolitiekapel, dat bleek alleen al uit de aanwezigheid van ondermeer de commissaris der koningin in de provincie Overijssel, ir. J. B. G. M. Ridder De Van der Schueren, de algemeen inspecteur van het Korps Rijkspolitie J. Gerritsen, de territoriaal-inspecteur in het ressort Arnhem, de kolonel P. Oom, vele andere autoriteiten van justitie en politie, de landdrost van de Noordoostpolder, de heer A. P. Minderhoud, vele burgemeesters en de garnizoenscommandant Kampen. De aanwezigheid van al die autoriteiten sprak voor Urk duidelijke taal: „Dit concert wordt gegeven om Urk te bewijzen, dat wij de Urkers ook nog iets anders hebben aan te bieden dan celruimte”, aldus verklaarde de majoor De Vrieze.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen
Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage
Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Ulestraten-L.
Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekum 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Illustrator: Wmr. 1e kl. L. J. Kiewit

Uitgave

Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111
Abonnementsprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

1e JAARGANG

No. 12 — Augustus 1960
VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

INHOUD o.a.:

R.P.-kapel op Urk en in Dalfsen
Zomer — Brandgevaar
PH—POL cirkelt boven bos en hei
De R.P. bij de T.T.
Admiraalzeilen . . . uniek festijn
Minicorso
Zeewaterdrinken is gezond
Afscheid Adjutant Kerkhove
Moeder en Kind
Wereldgebeuren
Personalia

Foto omslag:

Toen een van onze fotografen Lochem aandeed, lag daar juist een personenauto klaar om op te vegen, hetgeen zo z'n drukte met zich bracht, getuige deze foto.

Wie op doordeweekse dagen door de smalle Urker straten gaat, waarlangs de huizen-zonder-tuintjes tegen elkaar leunen, en wie de bolle broeken en het andere klassieke Urker witte en bonte goed op maandagen aan de hoge gedraaide touwlijnen ver omhooggestoken met stokken, feestelijk ziet wapperen in de wind, krijgt een indruk van rust, orde en stilte, een stilte, die slechts wordt verstoord door de klinkhamers op de werven, waar vissersboten in aanbouw zijn of worden omgebouwd, omdat Urk al vroeg heeft ingezien, dat het economisch noodzakelijk is de bakens te verzetten.

Economisch ja: maar, 's zaterdags en 's zondags, wanneer de IJsselmeer- en Noordzeevloot binnen zijn, dan is het allemaal anders, dan is er herrie en rumoer, dan zoekt oud en jong Urk, voor een groot deel voor 48 uur terug van een dagenlang verblijf tussen lucht en wolken, met de wind in de touwen en vis in de netten en met de ronkende scheepsmotoren onder zich, vertier.

Weekends: herrie

Om zes uur 's zaterdagsavonds luidt een kerkklok om naar oude gewoonte de mensheid te manen zich voor te bereiden op de zondag. Maar, bij oppervlakkige beschouwing komt daar niet veel van terecht, en die luidende klok is voor de leden van de post Urk een sein dat voorafgaat aan rumoer. De jeugd verzamelt zich in de Raadhuisstraat, flaneert op en neer, hangt in vensterbanken. De jongens roken en roepen soms weinig kuise taal tegen de meisjes en naarmate het uur vordert ontstaan er van die ondeugende en ontoelaatbare stoepartijtjes, die de meisjes zich giehelend laten welgevallen of niet toestaan en dan komen er soms moeilijkheden. Moeilijkheden komen er ook als de jeugd gaat spelevaren met andermans dure schip. Dat gebeurt niet zelden; ook al uit verveling. En aangezien er geen wetsartikel is dat op „joy-sailing” slaat is dat dan diefstal van motorolie. De gemoederen worden bij dit alles nogal wat verhit door alcohol. Tot tien uur zijn de café's open waar ook de ouderen dan in blauwe rook bijeenzitten en er meer dan één nemen en dan nog een paar om het af te leren. Vroeger kon dat tot elf uur, maar nu komen ze om tien uur de straat op. De vervroeging van het sluitingsuur heeft echter niet tot gevolg gehad dat er minder gedronken wordt, welnee.

Niet iedereen kwam zomaar binnen bij het concert op Urk. Sommigen bleven zelfs liever belangstellend in de regen staan . . . . .

Alcohol

Door de alcohol gecultiveerd lawaai beweegt zich door de duisternis naar de haven. Men drinkt verder in de kotters of in de even besloten kring bij particulieren en 's maandagochtends gaat de nog minder rijpe jeugd flessen zoeken op straat. De drank is niet alleen een vijand van vele oudere Urkers, maar ook van de jongeren, een vijand ook van alle goede verhoudingen. Brooddronkenschap of lichte roes, het is om het even, leiden tot ruzies, tot vechtpartijen en tot ingrijpen van de rijkspolitie, en die dan plotseling beide vechtende partijen tegenover zich ziet. De alcohol draagt bij tot slechter verhoudingen en daarbij genomen het feit, dat de Urkers veelal geen respect hebben voor gezag, hun eigen boontjes willen doppen, zich koning voelen op eigen bodem zoals op het eigen schip en bovendien zichzelf pienterder vinden, ligt het voor de hand, dat de taak van gemeentelijke overheid en rijkspolitie weinig eenvoudig is. Als er in de gemeenteverordening een slenterverbod is opgenomen en het wordt overtreden, als er vernield, getreiterd, geschreeuwd of gevochten wordt, moet de politie dan een straatje omgaan, moet rustig voortge-

gaan worden, alsof er niets is veranderd, sinds alles goed werd gevonden, moeten de leden van het Korps Rijkspolitie alles over hun kant laten gaan omdat ze „vremde snuten” zijn en zich niet met de eilander aangelegenheden mogen bemoeien? De postcommandant, de opperwachtmeester A. P. Velders wil er niet veel van zeggen: „Soepelheid is een

Fiets gevonden: dagelijks recept op Urk, waar ook joyriding per fiets in trek is.

grote deugd", zegt hij. Maar ook soepelheid heeft grenzen, uit het feit, dat er in 1959 achtendertig misdrijven werden gepleegd, voornamelijk door jeugdigen: diefstal, vernieling, zedenmisdrijven, blijkt wel iets. En, eigenlijk mag het bij dit alles niet verbazen, dat de celruimte op Urk geregeld bezet is, dat rechters bittere woorden spraken. Het komt allemaal voor een groot deel voort uit de verveling, uit het feit, dat menigeen met de hand op de Bijbel het scheppen van vrijetijdsbesteding als zijnde „zondig” tegenhoudt.

Langzaam, heel langzaam is Urk nu onderweg naar een andere tijd met alle botsingen vandiën. Er is een zaterdagvoetbalclub, die tijdens de wedstrijden de jeugd van de straat houdt, er is een gymnastiekvereniging, en 's winters worden er bioscoopvoorstellingen gegeven. Er zijn een paar zangverenigingen en het kerkelijk jeugdwerk komt op gang. Maar, het is allemaal nog te weinig voor een gemeenschap, die bezig is van eilandbevolking tot vastelanders te worden en die eeuwenlang op een typisch eigen wijze heeft geleefd op een stukje grond, dat nu een uithoek van een nieuwe polder is.

Hechte gemeenschap

Eigenlijk is Urk een wereld vol tegenstrijdigheden, want naast alle problemen is er veel goeds van Urk te zeggen. De Urkers vormen een hechte gemeenschap van hardwerkende lieden, een volk waarvan iedereen zo nodig voor iedereen klaar staat. Wanneer er een kotter op een mijn loopt bij Terschelling, omdat de schipper — eigenzinnig als alle vissers — de kortere weg door het mijneveld kiest, dan brengen twee andere kotters het gehavende schip binnen en de schippers laten er een dag besomming voor lopen, hetgeen wel iets zegt, wanneer men weet, dat een Urker vissersknecht niet zelden een jaarincome heeft, dat met vijf cijfers wordt neergeschreven. En, wanneer het geborgen schip dan gerepareerd moet worden, dan houden de Urkers een col-

Zo concerteerde de Rijkspolitiekapel in de
Geref. kerk te Urk
(Foto: Owmr. S. D. Mullender, Zwolle)

De meeste vrouwen in Urker dracht wendden
het hoofd af wanneer zij de camera op
zich gericht zagen.

(Copyright: B. den Oudsten, Leeuwarden)

Autoriteiten en Urkers zongen na afloop van
het concert in de volle kerk, samen het
volkslied.

(Foto: Owmr. S. D. Mullender, Zwolle)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Na afloop van het concert te Urk kwamen autoriteiten en andere genodigden bijeen in de Schouwburg te Emmeloord.

V.l.n.r.: de advocaat-generaal mr. A. W. Holsteyn, de officier van justitie mr. P. J. Stigter, de commissaris der koningin ir. J. B. Ridder de van der Schueren en mevrouw De van der Schueren—Helmisch, de generaal J. B. Gerritsen en mevrouw Holsteyn (echtgenote van de advocaat-generaal).

lecte en het schip vaart weer met de andere schepen, bij de Franse kust, in de Duitse Bocht, bij Noorwegen of waar ook. Wanneer er een Urker verdrinkt, gaan de vissers vrijwillig en met „groot materieel” zoeken. En ook in kleiner verband geldt de onderlinge bereidheid tot helpen, zulks naar oude trant, zoals het al eeuwen ging. Bij begrafenissen wordt de kist naar het kerkhof gedragen, de Urkers volgen te voet en bij geboorten helpt nog altijd de oude baakster Marie Ras, die half Urk op de wereld heeft geholpen.

Visserij vooruit

Maar veel is er veranderd. Toen de afsluitdijk gereedkwam, ging bijna overal de vissersvloot achteruit, maar op Urk zijn er nu meer mensen bij betrokken dan vroeger. Vierentwintig procent van de mannelijke beroepsbevolking vaart op de Noordzeevloot van Urk, zeventien procent op de IJsselmeervloot, dat is totaal 657 man en met de aan de visserij verwante bedrijven er bij gerekend, haalt 67 procent van de mannelijke beroepsbevolking een bestaan uit het water.

Economisch klopt het allemaal wel, want de Urkers hebben de ogen wel open, als het om vissen gaat. Maar verder zijn er problemen, vooral om de Urker jeugd, die het grootste deel van de week de harde hand van vader mist, terwijl moeder hem niet met zorgen om de kinderen wil lastig vallen als hij 's zaterdags thuiskomt en 41 procent van de bevolking is jonger dan vijftien jaar, 21 procent jonger dan dertig....

Nieuw begin

Urk is op weg naar een nieuwe tijd. Het gemeentebestuur, de predikanten, de opperwachtmeester Velder met zijn wachtmeesters J. Crezee, W. Bijl, W. J. Bouwman en H. Mulder, ze zijn allemaal bereid een steentje bij te dragen, evenals de autoriteiten van het Korps Rijkspolitie.

„Er moet heel wat gebeuren, voor Amerikaanse bladen ergens hun correspondenten op af sturen, maar op Urk zijn ze geweest, omdat er herrie was, waaraan trouwens niet alleen de jongeren schuld hadden, en omdat men herrie mooi schijnt te vinden. Misschien krijgt Urk nu de kans om ongemerkt een nieuwe tijd in te gaan”, zei ons iemand op het eiland, toen de meer dan vijftig „vreemde snuten” van de Rijkspolitiekapel de Bethelkerk binnen gingen om een aan de omgeving aangepast programma uit te voeren. Het concert zou aanvankelijk buiten worden gehouden, maar de regen bracht Rijkspolitie, autoriteiten en Urkers samen in de kerk. Sommige Urkers bleven wantrouwend bij de kerkingang staan, andere liepen bij nader inzien toch maar weg, omdat zij een concert in de kerk niet gepast vonden. Maar, terwijl de kerk bijna vol was en de Urker jeugd boven over de balustrade hing, legde dirigent H. Ch. Hoogervorst — nadat burgemeester J. Schipper en een predikant het woord hadden gevoerd — uit, dat muziek er ook is om God te prijzen.

Zowel bij het einde van het

(vervolg op pagina 18).

NIEUW VEST

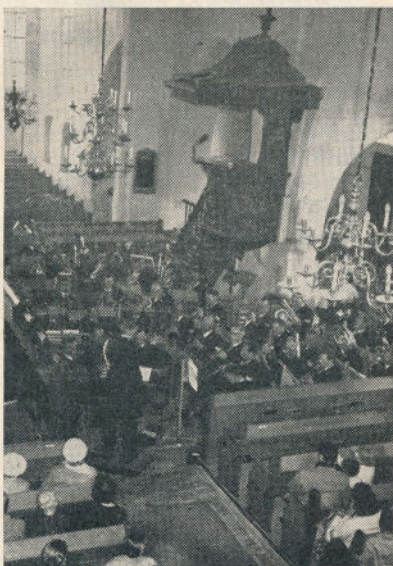
dient de veiligheid van de Korpsleden

Voorjaar en zomer zijn de jaargetijden, waarin de nieuwe mode z'n intrede doet, in kledingstukken van velerlei aard, van badpakken tot zomermantels, van pantalons met Italiaanse coupe tot colberts al dan niet met revers of split. Het nieuwste kledingstuk voor het Korps Rijkspolitie is bepaald geen modegril. De leden van het Korps, die bij verkeerscontroles in het donker worden betrokken, zullen daarbij de beschikking kunnen krijgen over een wit plastic vest, waarvan voor- en achterkant met riempjes aan elkaar bevestigd kunnen worden en dat voor en achter is voorzien van schuine scotchlightbanen. Dit vest zal ongetwijfeld de veiligheid van de leden van het Korps verhogen. Voor deze foto wordt het „geshowd” door de wachtmeester 1e kl. J. Lutter uit Assen.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De R.P. kapel in Dalfsen

Ook het optreden van de Rijkspolitiekapel te Dalfsen was een eclatant succes. De opperwachtmeester S. D. Mullender van de Verkeersgroep Zwolle maakte er bijgaande foto's van: hiernaast het concert van de kapel in de Ned. Herv. Kerk; midden de kapel op het Kerkplein, en op de foto beneden de burgemeester H. R. van Bruggen van Dalfsen, tijdens een toespraak bij de maaltijd.

P. H. KESSELS

. . . niet bang voor water . . .

Reservist redt drenkeling in Helden

door owmr. H. J. J. JONGEN te Meijel

Kort geleden raakte een 10-jarig jongetje te Helden-Beringe in het kanaal de Noordervaart, bij een hoge loswal waar bijna drie meter water staat. Een vriendje van het knaapje had de tegenwoordigheid van geest een nabijgelegen woning binnen te rennen, waar hij de bewoners vertelde wat er gebeurd was. In de woning bevond zich ook de reservewachtmeester Kessels, behorende tot de groep Helden-Panningen, post Meijel.

Onmiddellijk begaf Kessels zich naar het kanaal, waar ook al andere personen stonden. Een van hen had het knaapje een reddingsboei (zonder touw) toegeworpen, maar de drenkeling wist die niet te bereiken. Intussen was hij al voor de tweede maal in de diepte verdwenen.

Op de weg naar het kanaal had de reserve-wachtmeester Kessels zich reeds gedeeltelijk ontkleed en hij sprong zonder zich te bedenken in het water. Bij de plaats, waar het kind voor de tweede maal naar de diepte was gegaan, zwom hij moeilijk rond en toen het kind weer boven kwam gelukte het de heer Kessels het jongetje te grijpen en er mee bij de loswal te komen. Door handreiking werden reservist en drenkeling op het droge getrokken.

De jeugdige drenkeling heeft van het gebeurde, dank zij het moedig optreden van Kessels, geen nadelige gevolgen onderzonden.

Deze reservist is de zwemkunst amper machtig en derhalve mag hier gesproken worden van een zeer moedige daad.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Rijkspolitievliegtuig cirkelt ieder weekend boven bos en hei

P.H.-POL is belangrijke schakel in strijd tegen zomerse branden

door opperwachtmeester J. H. VERDELLEN

In de droge zomermaanden van 1959 en ook deze zomer cirkelt het Rijkspolitievliegtuig, de R.P. 200 vrijwel ieder weekeinde boven de staatsbossen in de provincie Utrecht. Er waren dagen dat wij van de ene naar de andere brand konden „fietsen”. De meeste branden kwamen voor in de omgeving van Soesterberg. Dit moet dan „ruim” genomen worden, want wij zien het vanuit onze hoog verheven post ook ruim en het fantastische overzicht vanuit een vliegtuig biedt vele voordelen. Het is meerdere malen voorgekomen, dat wij een brand eerder zagen — hoewel we er niet direct in de omgeving van vlogen — dan de uitkijkpost van de bosbrandweer, die er dicht bij stond. En dan klonk via het mobilfoonnet de boodschap naar het hoofdbureau van politie te Zeist, waar de mobilfoonpost dienst doet als schakel bij de berichtenwisseling tussen de R.P. 200 en de brandweer van het Staatsbosbeheer in de provincie Utrecht: „H.B. Zeist, hier de R.P. 200” . . . . Via de mobilfoonpost kunnen wij rechtstreeks spreken met de jeeps van de bosbrandweer, die ook met een mobilfoon zijn uitgerust en zo kunnen de brandweerauto's naar de brandhaard worden gedirigeerd, al blijkt dat dikwijls minder eenvoudig dan het schijnt. Het is meerdere malen gebleken, dat men op de grond moeilijk kan bepalen waar de brandhaard precies is. Er wordt dan wel een flinke rookzuil waargenomen, maar dat is niet voldoende. Dikwijls wijst de R.P. 200 dan ook de brandweerauto's de weg, zo ongeveer op de manier waarop een vliegtuig met radar wordt binnengepraat: „Nu

links af; ja goed zo, recht door maar en nu rechts; nee, nu bent u te ver; terug en dan de eerste weg links” . . . Dit is uiteraard niet het geval wanneer de brand is uitgebroken bij een markant punt, dat in een paar woorden glashelder kan worden omschreven.

Vreemde branden

Er is dikwijls gevraagd: „Kun je nou zien of er in sommige gevallen sprake is van opzettelijke brandstichting.” Nee, te zien is dat natuurlijk niet, daarvoor vliegen we te hoog om de handelingen van de mensen op de grond te kunnen onderscheiden en daarvoor zijn er bovendien ook te veel mensen in de bossen en op de wegen.

Daartegenover staat, dat wel eens vreemde situaties worden opgemerkt, die te denken geven en waarvan wij tenslotte zeggen: „Dit kan niet, dit moet aangestoken zijn.” Neem bijvoorbeeld een brand ten zuiden van Soesterberg, bij de zogenaamde „Kozakkenkuil”. We zagen deze brand direct bij het eerste begin, toen het eerste rookslertje omhoog ging. De direct door ons gewaarschuwde brandweer was in vijf of zes minuten terplaatse. In die tijd was het brandje echter al aangewakkerd tot een flinke brand. De brandweer en het publiek hadden de handen vol en er werd hard gewerkt om het vuur onder controle te krijgen. Plotseling brak in het bos aan de overkant van de weg, tegen de windrichting in, een tweede brand uit. Hier kon onmogelijk sprake zijn van overspringen van vuur. Deze tweede brand nam meteen

HIER DE R.P. 200

De zomer is niet slechts de tijd van de vakanties, maar ook van de bosbranden. Het rijkspolitievliegtuig speelt bij beide een rol. Het vliegt boven de drukste wegen om zo nodig een beeld van de verkeersstroom en dreigende opstoppingen door te geven en het patrouilleert boven bos en hei. Beide activiteiten zijn van zeer groot belang. In het afgelopen jaar hebben in ons land ongeveer 900 bos- en heidebranden gewoed op 3.600 hectare bos en hei. Uit deze cijfers blijkt dat er bij iedere brand gemiddeld een oppervlakte van 4 hectare betrokken was. Een derde gedeelte van alle branden deed zich voor op de Veluwe en over het gehele land werd een schade van ruim 840.000 gulden aangericht. Ook dit jaar hebben alweer tientallen branden gewoed en de R.P. 200 patrouilleert ieder weekend boven bos en hei. Deze patrouilles, waarbij goede en snelle verbindingen van het grootste belang zijn, hebben al zeer veel bijgedragen tot een spoedige ontdekking en snelle bestrijding van bosbranden en daarmee tot beperking van de schade. De opperwachtmeester J. H. Verdellen van de Dienst Luchtvaart op Schiphol, schreef het hierbij afgedrukte artikel, dat een beeld geeft van de bosbrandpatrouilles met de Auster PH—POL, waaruit al vele malen de boodschap klonk: „H.B. Zeist, hier de R.P. 200 . . . .”

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

een hevige vorm aan; het werd een grote brand waarbij — de daarop volgende nacht — militairen van de vliegbasis Soesterberg de wacht moesten houden.

Dat het niet altijd van een leien dakje gaat, moge blijken uit het volgende: Behalve de radio-mobilfoonverbinding van de waarnemer in het vliegtuig, heeft de vlieger radioverbinding met de verkeersleiding van de vliegbasis Soesterberg op een militaire frequentie.

Brandje werd brand

Op een zondag vlogen wij boven de bossen in de provincie Utrecht, toen ik plotseling over mijn radio een militair vliegtuig de verkeersleider van de vliegbasis Twente hoorde oproepen. De berichtenwisseling in de luchtvaart geschiedt in het Engels en de vlieger begon netjes in het Engels door te geven, dat hij een kleine brand had waargenomen even ten noorden van Neede, zoals hij zei. Hij verzocht aan de verkeersleider, politie en brandweer te waarschuwen en zei er nog eens opnieuw bij, dat het maar een klein brandje was. Even later kwam de vlieger met de mededeling dat hij zich enigszins in zijn positie had vergist en dat de brand meer ten westen van Haaksbergen moest zijn. Hij zou in de buurt blijven. Na verloop van een kwartier ging het hem echter zeker al vervelen, want toen hoorde ik de vlieger in onvervalst Nederlands aan de verkeersleider vragen: „Komt er nog iemand, dat brandje is onderhand een brand geworden. Ik ben laag over een boerderij gevlogen om de aandacht te trekken, maar ze staan alleen maar naar mij te kijken en begripen het niet. De verkeersleider beloofde nog eens te bellen. Er ging weer een kwartier voorbij, toen hoorde ik de vlieger weer: „Hoe zit dat nou, ik zie nog steeds niemand en het brand hier als de pieten.” De verkeersleider begreep er ook niets van. Er vond een „ongedwongen” gesprek plaats tussen de vlieger en de verkeersleider, waarin de vlieger op een gegeven moment zei: „Ze kunnen wel goed nummers van auto's lezen, maar als je ze hebben moet zijn ze er niet.” En dat vonden wij een on-nette opmerking. Ongeveer drie kwartier na de eerste melding, hoorde ik de vlie-

Vlieger en waarnemer in de R.P. 200 hebben een onovertroffen uitkijkpost, ook als het gaat om bosbranden.

ger weer: „Ik ga weg hoor, ik vertik het langer, er is nóg niemand.”

Hoe het tenslotte is afgelopen weten wij niet, want wij moesten landen om te tanken. Toen het zolang duurde hebben wij per mobilfoon de gemeentepolitie te Apeldoorn nog van deze brand in kennis gesteld, maar verder konden wij er ook niets aan doen.

Rechtstreeks contact!

Het is wel duidelijk hoe moeilijk het is wanneer een rechtstreeks gesprek met de bosbrandweer niet mogelijk is en wanneer het doorgeven van berichten afhankelijk is van derden.

Dat het staatsbosbeheer in de provincie Utrecht, verleden jaar niet-tegenstaande de droogte, betrekkelijk weinig schade heeft gehad in vergelijking met andere provincies, is in niet geringe mate te danken aan de doelmatige samenwerking. Bijzonder belangrijk is ook dikwijls de spontane hulp van het publiek, waardoor menige bosbrand in de kiem wordt gesmoord, vóórdat de bos-

brandweer met materieel ter plaatse is, hetgeen soms door verschillende factoren vrij lang kan duren. Vooral ook met het oog daarop blijven wij na de ontdekking van een brand boven die plaats cirkelen en dan stroomt het publiek toe om te blussen, uiteraard met beperkte middelen, zoals takken en zand, maar toch met succes, vooral bij een heidebrand. Zo is er door goede samenwerking tussen R.P. 200, bosbrandweer en publiek veel schade voorkomen en zo zijn de weekend vluchten van het Rijkspolitie-vliegtuig zeker niet een soort sportieve vrijetijdsbesteding.

Niets uit dit blad mag worden veelevoudigd of gepubliceerd, door middel van druk, fotocopie of op welke andere wijze ook, zonder uitdrukkelijke schriftelijke goedkeuring van de redactie, zelfs niet, al zou een en ander geschieden met bronvermelding.

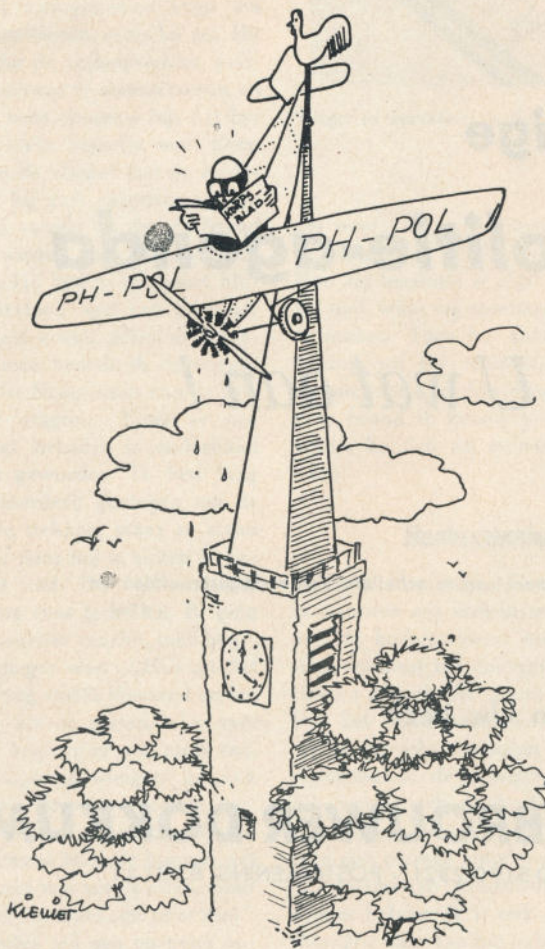
In Groningen ontsnapte gevangenen na een dag gegrepen

Karel Bauer uit Enschede en Piet Hoekstra uit Tzummarum, allebei 27 jaar oud en allebei gedetineerd in de strafgevangenis te Groningen omdat diefstal en inbraak hen niet vreemd zijn, hielden zich kort geleden voor de afwisseling eens met uitbraak be-

zig. Zij ontsnapten en verdwenen. Twee dagen later kwamen zij echter de gevangenispoort alweer binnen en dat alleen maar omdat de adjudant M. Monkel, groepscommandant van de groep 't Bildt, te Sint Annaparochie naar een bruiloft ging . . . .

De ontsnapping van Piet Hoekstra, die zes maanden uitzat en Karel Bauer, die bezig was drieënhalve jaar om te krijgen, was eigenlijk weinig spectaculair. Zij kregen opdracht de gevangenis te wieden en toen er geen bewaker in de buurt was, gebruikten zij de schoffels als gereedschap om over een vier meter hoge muur te komen, waarachter de vrijheid lokte, die hen niet veel perspectieven zou bieden.

Zij zwierven uit Groningen naar het westen, zetten een kraakje in de huishoudschool te Tolbert, met f 135,— aan spaargeld van de kinderen als buit en besloten de volgende dag om de nacht te gaan doorbrengen ten huize van Hoekstra te Tzummarum. Op het busstation in Leeuwarden kwamen zij met een grote sigaar in het hoofd en met een air van „wiedoet-me-wat” de bus binnen, die naar noordwest Friesland zou vertrekken. „Is dit de bus naar Tzummarum”, vroegen ze, hetgeen werd beaamd, maar tegelijk een sein van verscherpte waakzaamheid was voor de adjudant Monkel, die op weg was van een bruiloft in Sneek naar St. Annaparochie. Toevallig had hij een dag tevoren de telefonische verspreiding van de signalementen van de in Groningen ontsnapte gevangenen opgenomen. De adjudant stond onopvallend op, en bewoog de chauffeur nog even te wachten vanwege twee verdachte figuren in de bus. „Die ene ken ik wel, da's Hoekstra uit Tzummarum,” zei de chauffeur en daarmee was het pleit beslecht. De adjudant belde de Leeuwarder gemeentepolitie om assistentie en bij de tweede halte van de bus stond de adjudant op en sprak tot de verbaasde ontsnapten: „Bauer en Hoekstra, willen jullie even naar voren komen?” De adjudant assisteerde de leden van de gemeentepolitie met het overbrengen naar het politiebureau en die assistentie was niet overbodig, want de Tzummarumer — die duidelijk de stal had geroken — verzette zich. Zo zitten de twee gedetineerden, die beiden bijna hun straf hadden uitgezeten, doch wie nog een ter beschikking stelling van de regering boven het hoofd hing, weer in de gevangenis te Groningen, omdat een adjudant van een bruiloft kwam . . . .

De R.P. bij de T.T.

WAARDERING
VOOR
REGLING
VERKEER

Er is lof gesproken over de regelingen, die bij de afgelopen T.T. te Assen zijn getroffen voor de verkeersveiligheid en voor een vlotte aan- en afvoer van de bezoekers, die in drommen uit alle windstreken naar Assen reden en als aangestoken door snelheidsdrift weer huiswaarts raasden, in een totaal aantal, dat niet ver van de 100.000 afligt. Tientallen leden van het Korps Rijkspolitie — tot op grote afstand — van Assen delen in de waardering voor de wijze waarop het verkeer geregeld was.

De taak van de leden van het Korps Rijkspolitie is op een aantal punten aanzienlijk vereenvoudigd door het transportabele verkeerslicht, dat hier zo uitstekend beproefd kon worden en waar wij in het julinummer reeds over berichtten.

Enkele foto's, die nogeens duidelijk aantonen, dat het verkeer van een hoge standplaats, die een goed en vooral veilig overzicht biedt over kruispunten en verkeerssituaties, zijn hierbij nog afgedrukt. Op het dak van de T.P.W. van de verkeersgroep Assen was voor de opperwachmeester A. Warntjes een druk op de knop van een minuscul zendertje voldoende om de verkeersstroom tot stilstand of in beweging te brengen.

Maar soms moest ondanks het verkeerslicht toch nog een hardleerse weggebruiker teruggewezen worden tot achter de streep.

Links op de foto beneden het wagentje, waarop het verkeerslicht vervoerd kan worden, dat vele leden van het Korps, die in actie waren bij de T.T. heeft geholpen om ongelukken te voorkomen.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Leutig boek en beste encyclopedie waardevolle hulpen voor „kiekers en filmers“

Iedere fotohandelaar loopt zich speciaal in deze maanden het vuur uit de sloffen om alle filmpjesbrengers en camerakopers tevreden te stellen. De ontwikkelcentrales voor zwart-wit en voor kleurenfilms staan op springen en dit alles bewijst, dat nog altijd een groot deel van de mensheid meent, dat fotograferen een „tijdverdrijf“ is voor de zomer en dan bij voorkeur nog voor dagen waarop echt de zon schijnt. Die mening is even onjuist als de overtuiging, dat vader, moeder, opa en oma allemaal tegelijk op het portret geslingerd moeten worden met het gezicht recht tegen de zon in en dat dus de maker van het kunstprodukt beslist met zijn rug naar de zon moet staan. Een reeks van fotoboeken probeert de mensheid tot andere gedachten te brengen en het ene boek is in grote lijnen gelijk aan het andere, behalve de Nederlandse bewerking van Alexander Spoerl's „Mit der Kamera auf du“, bij Hollandia N.V. te Baarn verschenen onder de titel „Mijn vriendin de camera“ (prijs gebonden f 8,90). Dit boek is in staat menigeen bijna spelenderwijs op het goede foto-spoor te zetten. In een geestige, maar nochtans exacte taal schreef Spoerl in een paar dozijn hoofdstukken zo ongeveer alles wat de ernstige amateur, die niet tevreden is met wat onscherpe afdrukjes, weten wil en moet. Een serie schertstekeningen draagt ertoe bij, dat de lezers van dit boek dikwijls glimlachend tientallen tips opdoen over het motief, de film, de belichting, scherpste, diepte, lenzen, ontwikkelen, afdrukken, kleuren, kleuren en lenzen mitsgaders vele andere zaken, die er toe bijdragen, dat straks de plaatjes van vakantie, maar ook die van herfst en winter en de foto's bij nacht gemaakt, het bekijken waard zijn.

Wie aan dit boek dan nog niet genoeg heeft en wie behoefte heeft om nog meer te weten, om de oorzaak van fouten en mogelijkheden van bepaalde stoffen, films, objectieven en camera's exact na te gaan, kan terecht bij Elsevier, het huis van de encyclopedieën. Daar verscheen namelijk de voortreffelijke Encyclopedie voor Fotografie en Cinematografie in het W. P.-fonds (voor leden f 43,50, voor niet-leden f 47,50). In 900 pagina's met honderden illustraties geeft deze encyclopedie amateur en vakman, fotograaf of cineast een

all-round informatie. Men vindt hierin niet slechts een droge opsomming van naar alfabetische volgorde gerangschikte zaken. Er zijn namelijk

ook beschouwingen in opgenomen over de functie van de foto in onze cultuur, de taal van de fotografie, de historie van fotografie en cinematografie, over foto en film in Nederland en België, lichtbronnen, compositie, geluidsleer, kleurenfotografie, en een reeks andere onderwerpen. Bovendien is in deze encyclopedie bijna alles te vinden over fouten en storingen, literatuur, universele decimale classificatie, normalisatie en zijn er beknopte leergangen voor amateur-, kleuren- en flitsfotografie alsmede voor „het filmen“ opgenomen. Zo is deze encyclopedie een waardevolle aanwinst voor ieder, die serieus wil „tekenen met licht“.

B. den O.

15 jaar Korps Rijkspolitie

Dit jaar bestaat het Korps Rijkspolitie 15 jaar. Ter gelegenheid van dit derde lustrum is een herinnerings-schaaltje ontworpen door de sierkunstenaar-ontwerper van N.V. Tichelaar's Kleiwarenfabriek te Makkum, de heer J. R. Steensma. Het schaalte is een fraai stukje Makkumer aardewerk, uitgevoerd in vier kleuren: blauw, rood, wit en groen, en het heeft een doorsnee van 9 centimeter. Deze originele herinnering die als asbakje of bonbonschaaltje kan worden gebruikt, maar ook kan worden opgehangen, is voor abonnees van het Korpsblad Rijkspolitie verkrijgbaar voor f 3.50 (+ f 0.50 verzendkosten). Bestellingen kunnen tot uiterlijk 15 september worden gericht aan:

N.V. TICHELAARS'S KLEIWARENFABRIEK
TE MAKKUM

onder het motto: „15 jaar R.P.“ Na ontvangst van de verschuldigde kosten wordt het schaalte franco toegezonden.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

ASSISTENTIE BIJ UNIEK FESTIJN

De R.P. 49 uit Leeuwarden, de R.P. 61 van Grouw en de R.P. 45 uit Lemmer verleenden assistentie bij een uniek zeilfestijn op het Friese Pikmeer: het admiraalzeilen voor oude ronde- en platbodemjachten, van scheepstypen uit een voorbij tijdperk. Tachtig schepen uit de oude doos voeren voorbij het statenjacht Friso, tachtig bemanningen brachten een saluut aan de admiraal, de commissaris der koningin in Friesland, mr. H. P. Linthorst Homan. De Rijkspolitievaartuigen zorgden er voor, dat er geen andere schepen tussen de eskaders drongen, dat er geen ongelukken gebeurden en dat een in de wal gelopen schip vlot kwam. Het hele festijn zagen wij vanaf de R.P. 49 waarop de wachmeesters te kl. D. P. Kanis en P. Kramer om beurten het roer hielden en waarop de wachmeester Kanis uren achtereen bleek te kunnen vertellen over praktijkervaringen, over schepen met aardappelen, koeien en wapens in de oorlog, over het redden van drenkelingen en kortom: een halve politietewater-roman, als deze wachmeester alles op papier zette. Daar was bij het klassieke zeilfestijn, waarover de lezer hierbij een relaas vindt, trouwens bepaald geen tijd voor. „Daarginds gaat er een de wal in, moet je opletten,” zei hij en de wachmeester Kramer stond al bij een dikke tros, terwijl de R.P. 49 teruggdraaide en naast zijn eigen zog opvoer om te helpen in de nood. Een dag tevoren waren de R.P. 49 en de R.P. 43 van Sneek al in de weer geweest bij de vaart van de oude schepen naar en over het Sneekermeer.

Admiraalzeilen van boeiers en jachten . . . uniek schouwspel op het Pikmeer

Ronde schepen deden oud-nieuw herleven op Friese

Omstreeks tachtig boeiers en jachten, tjotters, Wieringer en Vollenhovensse bollen, tjalken, botters, aken en hoogaarzen hebben op het Sneekermeer en op het Pikmeer bij Grouw taferelen uit lang vervlogen tijden doen herleven. De onwetende toeschouwers, die de twee vloten van ronde- en platbodemschepen uit Friesland en die uit andere delen van

het land tot een treffen zag komen, mag het wellicht verbazen, dat De Eenhoorn en De Lachende Leeuw, De Witte Raaf en De Banjaard weer veilig zijn thuisgekomen. Schoten knalden uit de boordkanonnen, wolken kruitdamp trokken omhoog en vermengden zich met het water, dat hoog over de boeg opstoot.

Toch was dit tafereel een zeer vreedzame ontmoeting, waarmee een zelfs voor Friesland zeldzaam schouwspel van enkele dagen met vele beelden als van oude schilderijen, werd ingeluid. Er zijn stamboeken voor koeien, paarden, schapen en honden; er is sedert vijf jaar ook een stamboek voor zogenaamde ronde- en platbodemjachten, van oud-Nederlandse scheepstypen waarvoor de in 1955 opgerichte Stichting Stamboek ronde- en platbodemjachten de belangstelling zoveel mogelijk wil bevorderen. Het tot stand komen van deze organisatie was geen luxe, want met name de ronde schepen, waarvan de spanten gebogen zijn, zodat de lijn van het schip „nergens stilstaat”,

En tussen de bedrijven door sleepte de R.P. 49 nog een in de wal gelopen jacht vlot . . . . .

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

kwamen in het gedrang. De oude werven, zoals die van de vermaarde scheepsbouwers Eeltje Holtrop en Auke van der Zee in Joure hielden zich reeds lang met ander werk bezig. Diverse tjotters, boeiers en jachten lagen ergens in doodlopende stukjes water te rotten. Het Stamboek heeft niet alleen de nog bestaande schepen geregistreerd, maar zag ook kans afgetakelde schepen weer vaarklaar te maken. Zo was er alle reden tot een stijlvolle viering van het eerste lustrum en zo hebben zich op Sneekermeer en op het Pikmeer bij Grouw, unieke taferelen ontrold voor de verbaasde ogen van vele toeschouwers. Op het Pikmeer hebben de beide vloten, die aanvankelijk onder twee admirals voeren, de heer C. J. W. van Waning uit Rotterdam, initiatiefne-

zeer klassieke admiraalzeilen tot nieuwe kleur gebracht met het Friese statenjacht als admiraalschip, waarop mr. Linthorst Homan het saluut van de bemanningen van tachtig schepen beantwoordde. Met witgebolde zeilen scheerden de schepen als eeuwen geleden over Pikmeer en Wijde Ee, waar de vloot in de rietkraag meerde en waar de bemanning een oorlam nam. Nou ja, er was een schip, dat al eerder in de rietkraag terecht kwam door een onjuiste manoeuvre bij het door de wind gaan, maar de bemanning van de R.P. 49 van de Rijkspolitie te Water heeft voor zulke gevallen een dikke tros klaarliggen . . . En tenslotte was de legpenning, die prinses Beatrix, beschermvrouwe van de stichting beschikbaar had gesteld niet de inzet van het admiraalzeilen maar van een wedstrijd voor deze oude schepen.

Deze penning, ontworpen door de Amsterdamse beeldhouwster Katinika van Rood Limpers — in opdracht van de prinses, wier beeltenis er op is aangebracht — is bestemd om bij voorkomende gelegenheden uit te reiken. Het eerste exemplaar was beschikbaar gesteld voor de unieke zeilwedstrijden van ronde- en platbodemjachten, waarbij (een dag na het admiraalzeilen) opnieuw oude taferelen herleefden rond Grouw, waar in de stromende regen de leden van de groep Idaarderadeel de auto's van vele belangstellenden in de smalle straten in goede banen leidden . . .

MET 100 KM OVER DE KOP

De motorrijders bij het korps, die met begeleidingen te doen hebben, mogen over gebrek aan werk niet klagen. De Ronde van Nederland en de Tour Olympia, — waarover wegens plaatsgebrek in het volgende nummer meer — zijn slechts enkele gebeurtenissen, waarbij zij werden ingeschakeld. In dit verband dient ook de begeleiding van de Israëliëse premier Ben Goerion te worden genoemd, waarbij een van de motorrijders ter nauwernood aan de dood is ontsnapt. Op de weg Den Haag—Amsterdam is de wachtmeester J. Kuyn, motorrijder van het vaste begeleidingsdetachement, door de schuld van een weggebruiker, die zich niet aan de aanwijzingen hield, met een snelheid van 100 kilometer per uur geslipt en over de kop geslagen. Wonderlijk genoeg liep hij slechts een schram op . . . .

★

Pauze bij het admiraalzeilen betekende ook pauze op de R.P. 49 (rechts wmr. 1e kl. D. P. Kanis, links wmr. 1e kl. P. Kramer).

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Wmr. 1e kl. P. Grijpstra te Aalsmeer geestelijk vader van kleinste bloemencorso ter wereld

De wachmeester 1e kl. P. Grijpstra bespreekt nieuwe plannen met een bestuurslid van het Rode Kruis.

Corso rijdt zes maanden achtereen

Vele originele ideeën ontstaan op een uitermate eenvoudige manier: zo ook de gedachte voor Minicorso in Aalsmeer, die ontstond tijdens het theedrinken. Enkele jaren geleden zaten de directeur van de Aalsmeerse Vereniging voor Vreemdelingenverkeer, de heer C. de Gooyer en de wachmeester eerste klasse van het Korps Rijkspolitie, de heer P. Grijpstra aan de thee. Maar niet in de eerste plaats het V.V.V.-werk of de Aalsmeerse politieactiviteiten vormden het onderwerp van gesprek, welnee: op tafel stond een miniatuur bloemencorsowagen, produkt van vrijetijdsbesteding van de heer De Gooyer, die er meer dan honderd uren mee zoek had gebracht. Het wagentje was versierd met immortellen, met een soort strobloempjes, stuk voor stuk op een ijzerdraadje geplakt en bevestigd. Enfin, het resultaat mocht er zijn, daarover waren de heren het eens. Maar, in de ogen van de heer Grijpstra, oprichter en voorzitter van de Aalsmeerse afdeling van het Nederlandsche Rode Kruis kwam een peinzende uitdrukking. De wachmeester eerste klasse zag een soort

visioen; hij zag geld voor zijn Rode Kruis en hij heeft niet verkeerd gezien. Het visioen van de wachmeester Grijpstra is werkelijkheid geworden, maar het ging niet vanzelf. Er werd een oude bloemenkas gehuurd en door leden en vrienden van het Rode Kruis opgeknapt, omgespit en ingericht tot de ruimte waarin het

zo rijdt minicorso duizenden verbaasde toeschouwers voorbij.

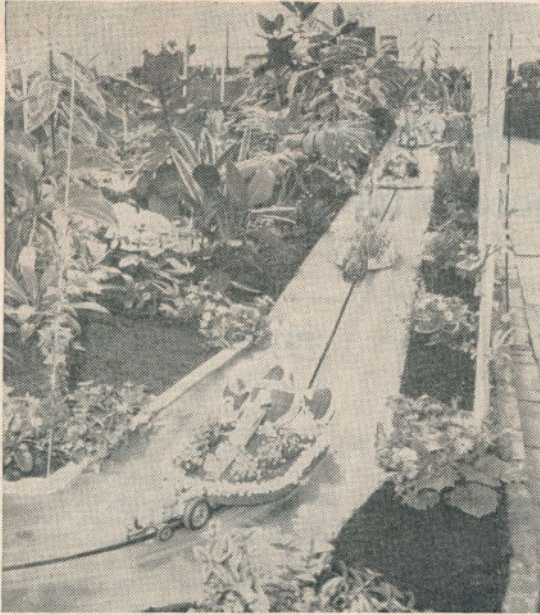
PLEZIER IN CORSO

Wanneer in het voorjaar het grote bloemencorso van Lisse is afgelopen, hebben vele leden van het Korps Rijkspolitie werkelijk „genoeg“ van een dergelijk festijn, waarbij de tienduizenden toeschouwers handen vol werk opleverden. In dezelfde contreien van ons land woont en werkt een lid van het Korps Rijkspolitie, dat nimmer genoeg krijgt van zijn eigen corso: het kleinste bloemencorso ter wereld, dat niet een dag, maar om en nabij zes maanden rijdt, waarvoor geen versterking van elders nodig is omdat het geen verkeersvraagstukken oplevert en dat nu al bijna zes jaar in bedrijf is ten dienste van het Nederlandsche Rode Kruis. Dat lid van het Korps is de heer P. Grijpstra, geestelijk vader en promotor van Minicorso in Aalsmeer, dat al maanden honderden bezoekers trekt, voordat begin september het grote Aalsmeerse bloemencorso in beweging komt, en dat al zes jaar lang geld opbrengt voor een groot en goed doel. Over Minicorso en zijn geestelijke vader vertelt bijgaand artikel.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

kleinste bloemencorso ter wereld: Minicorso zou gaan draaien. De Aalsmeerse bloemenkwekers zagen een en ander met welgevallen gebeuren, want tenslotte zou Minicorso ook propaganda maken voor Aalsmeer als wereldvermaard centrum van bloemenkwekerijen, en zij verleenden medewerking bij het tot stand komen van de decors, waarlangs het Minicorso zou rijden. Er werden muurtjes gemetseld en bloemen geplant, er werden tientallen zakken mos uit het bos gehaald en er werd gedokterd aan de oplossing van de vraag hoe 's werelds kleinste corso in beweging moest worden gebracht. Arrangeurs schikten tientallen variëteiten planten, vrijwilligers knutselden meer dan vierduizend uur aan ongeveer twintig corsowagentjes op een schaal van een op tien. Voor de garnering van het decor werden zelfs grillige stukken hout gehaald uit de verveningen bij Emmen.

Tijd speelt geen rol

Op tijd werd bij dit alles nauwelijks gekeken. Zeer velen werkten belangeloos mee en dat was nodig, want niet alleen de kas moest worden ingericht en aangekleed, maar bij minicorso konden aangeklede poppetjes niet ontbreken, de lopende band, waarop alle wagentjes voortgleden moest gemonteerd worden en daar waren weer lieden met een techni-

sche knobbel voor nodig. En, van het een kwam het ander.

Tijdens al die voorbereidingen kwam de vormgever van het grote corso binnenwandelen, Toon Noyons, die meteen inhaakte en wees op de mogelijkheden voor het aanleggen van een paar vijvers met goudvissen en fonteintjes en een paar paalwoningen tussen de cacteeën. Het kwam er allemaal weer bij en er komt nog steeds bij. Het Minicorso is niet alleen een kleurig bloemencorso, dat bijkans zes maanden rijdt, het is door het decor voor de stoet van praalwagens, tegelijk een permanente tentoonstelling van wat Aalsmeer heeft en kan. Er staan vetplanten in een fraaie collectie, orchideeën en passiebloemen en het corso rijdt. Nu reeds komen er bussen vol bezoekers, tot vreugde van heel Aalsmeer, dat z'n bezoekers 's middags niet veel meer kan laten zien dan lege veilinghallen en met deze miniatuurfloriade z'n naam kan vestigen bij de vele toeristen, die de naam van dit bloemen-centrum op hun officiële reischema hebben gevonden. Minicorso groeit en bloeit in tweërlei zin en zodanig, dat er plannen zijn voor uitbreiding. „Plannen genoeg”, zegt de heer Grijpstra, die wij overigens voor dit artikel nauwelijks hebben kunnen strikken omdat hij zegt: „Je kunt toch niet over jezelf praten. Ik kan zeggen, dat wij tevreden zijn, maar naar meer streven.”

concert op Urk, als na afloop bij een bijeenkomst in de Schouwburg te Emmeloord, is het woord gevoerd door de generaal J. Gerritsen. Op Urk dankte hij de kerkeraad voor het verlenen van schuilplaats en toevlucht in de kerk, waardoor het concert ondanks de regen toch gegeven kon worden. Hij verklaarde voorts, verheugd te zijn over het feit, dat de rijks-politie zich nu ook eens op andere wijze kon laten zien. In Emmeloord, waar de kapel in zijn geheel, met drumband, met groot succes optrad voor vele genodigden, werden andermaal zowel door de generaal als door de majoor De Vrieze woorden van dank gesproken aan allen, die tot het slagen van dit optreden van de kapel bijdroegen.

Vooruitlopend op de gemeentelijke indeling van de Noordoostpolder, die wellicht Rijkspolitie-gebied-af- wordt, sprak de majoor De Vrieze over het sluitstuk van het optreden van de Rijkspolitie in de polder. De generaal dankte namens hen die in de polder dienen voor de goede samenwerking.

Hoewel voor de Kapel een muzikale rondgang door Emmeloord en een optreden te Dalfsen voor de volgende dag op het programma stonden, heeft dat een aantal leden er niet van weerhouden om zonder inmenging van de dirigent in de pure amusementssector nog een aantal noten bij te dragen tot het welslagen van het bezoek van de Kapel en vele autoriteiten aan Urk en de Noordoostpolder, waarbij Urk en de wereldlijke overheden na vele strubbelingen op symbolische wijze opnieuw zijn begonnen . . .

Veelzijdige betekenis

Het corso rijdt de vele honderden verbaasde toeschouwers voorbij, zoals een groot corso, maar met veel meer details en veel rustiger. Het rijdt ten pleziere van de geestelijke vader de wachtmeester Grijpstra, ten pleziere van de bezoekers, van Aalsmeer en van het Nederlandsche Rode Kruis, hetgeen inhoudt, dat Minicorso een veelzijdige betekenis heeft en dus een veelzijdige belangstelling verdient, in het bijzonder ook uit kringen van het Korps Rijkspolitie, omdat een van de leden van het Korps jaren geleden een visioen zag dat werkelijkheid werd.

Nu, dat dacht Jaapje zelf ook. En zijn vader en moeder, zijn broertje Jan en zijn zusje Klaartje en Zwartje de hond, en Witje de poes, dachten dat ook allemaal.

Maar mis hoor!

Want toen Jaapje op zijn klompjes de weg af klepperde, zag hij opeens boer Kloris door zijn knollentuin hollen. Van links naar rechts, van rechts naar links, van vóór naar achter. Hij had er een vuurrood hoofd bij, zijn pet was helemaal scheef gezakt en hij riep voortdurend: „Ksst, ksst”

Wat was Jaapje nieuwsgierig, wat er daar op dat knollenveld gaande was. Jaapje klom op een hek, dat naar de knollentuin leidde en probeerde te weten te komen, wat er gebeurde.

Toen hij nóg niets zien kon zette hij z'n handen voor de mond en riep:

„Boer Kloris!” Meteen stond de boer stil, veegde met een grote rode zakdoek zijn gezicht af en antwoordde:

„O, Jaap, ben jij dat. Je komt net van pas, je kunt me mooi helpen.”

Dat wilde Jaap wel. Niet alleen omdat hij zo nieuwsgierig was, maar ook omdat hij boer Kloris zo'n aardige boer vond. Hij kreeg dikwijls een appel of een wortel van hem, och heden ja, zo vaak!

Hij liet zich dus aan de andere kant van het hek afglijden en liep op de boer toe. Nu kon hij zien wat er aan de hand was.

Tien jonge konijntjes waren uit hun hok ontsnapt en liepen nu in het knollenveld rond. Ze deden zich te goed aan de knollen. Dat was natuurlijk voor de konijntjes een echte feestdag, maar voor boer Kloris zeker niet.

Al die mooie knollen, die hij met zoveel moeite gepoot had, zag hij nu zo maar opeten door de konijntjes. Hij wilde ze dus vangen en dat had Jaapje gezien. De konijntjes liepen echter zo hard, dat boer Kloris ze in zijn eentje met geen mogelijkheid te pakken kon krijgen. Nu, met Jaap's hulp zou het beter gaan.

Dat was ook inderdaad zo. Het duurde niet lang of het eerste beestje was gevangen. Gelukkig had boer Kloris een mand meegebracht, waarin ze zolang gestopt konden worden. Nu weer verder op jacht. Jaap ging aan de ene kant van het land staan en de boer joeg de konijntjes dan naar hem toe.

Examen in Ziekenhuis

Er zijn in de warreling van gebeurtenissen in deze woelige wereld soms feiten, die zeer persoonlijk zijn maar toch ieder aanspreken. Daartoe behoort ongetwijfeld het examen, dat de zeventienjarige Egbert Sijnstra, zoon van de groepscommandant te Schoonebeek aflegde in het Aleida Kramer ziekenhuis te Coevorden. Enkele weken voordat Egbert examen moest doen voor het Ulo-B-diploma sprong iemand in het zwembad De Zandpol boven op hem. Egbert kwam met twee gebroken nekwervels in het Coevorder ziekenhuis terecht en de wereld zag er wel heel somber uit. Enkele weken later stonden de examinatoren drie avonden om zijn bed en nog later kwamen ze terug, met pa en ma Sijnstra, die er getuige van waren dat de voorzitter van de examencommissie tegen de herstellende Egbert zei: „Je krijgt hierbij het diploma niet uit medelijden, je hebt het verdiend”. En hij moet erbij gedacht hebben: „Taa! ras, die lui van de Rijkspolitie”.

Ze waren Jaap ook nog vaak te vlug af, maar na verloop van een half uurtje hield Jaap toch het vierde gevangen konijntje omhoog. Al bijna op de helft dacht Jaap, terwijl hij naar de mand liep. Wat schrok hij echter, toen hij daar aankwam. Er zat een gat onderin de mand en Jaapje kwam juist op tijd om het laatste konijntje weer uit de mand te zien verdwijnen. Als hij niet zo'n medelijden met boer Kloris had gehad, dan zou hij zeker niet verder meer geholpen hebben. Nu begon hij maar weer met frisse moed opnieuw.

Telkens als ze nu een konijntje gevangen hadden, brachten ze het maar meteen naar het hok, dat intussen gerepareerd was.

Zowel Jaap als de boer waren doodmoe, toen de beestjes eindelijk allemaal in hun hok waren opgeborgen. „Nou, Jaap, jongen,” zei de boer, als ik jou niet gehad had, dan was het me vast en zeker nooit gelukt om de

beestjes weer binnen te krijgen. Dank je wel, hoor!”

Hij gaf Jaapje zijn zakken vol appels en peren en hij trok ook nog een paar dikke wortels uit de grond. Jaap spoelde de wortels onder de pomp af, die at hij het eerste op. Knabbelend ging hij naar huis toe.

Net toen hij voor zijn huisdeur stond, schoot het hem te binnen, dat hij nog altijd niet naar de slager geweest was. Hij keerde dus om en holde het weggetje weer af. Maar toen hij langs de boerderij van boer Kloris kwam, zorgde hij er wél voor, dat hij nu een andere kant op keek.

Stel je voor, dat al die konijnen weer ontsnapt waren . . . . . en nu had hij toch echt geen tijd meer om te helpen. Dan zouden zijn vader en moeder, zijn broer en zusje, Zwartje de hond en Witje de poes denken: „Waar blijft-ie, waar blijft-ie” en ze zouden ongerust worden, en dat mocht niet.

Adjutant Kerkhove maakte voor pensioen nog oude zaak rond

door opperwachtmeester W. J. PETIET te AMSTERDAM

Generaal kwam met verrassing . . .

Het slotsucces uit de loopbaan van de adjudant G. Kerkhove, namelijk het tot klaarheid brengen van een reeds in 1951 te Purmer gepleegde roofoverval, was wel een directe aanleiding tot de aanwezigheid van de algemeen-inspecteur, de heer J. Gerritsen bij het afscheid van de adjudant, die nu op zijn lauweren kan rusten, doch van plan is om als plaatsvervangend hoofd van de B.B. in Weesp nieuwe activiteiten te gaan ontplooiën.

De overval in Purmer was een van de eerste zaken, waarmee de adjudant Kerkhove in het district Amsterdam te maken kreeg. Na een langdurig onderzoek wist hij wie de daders waren, doch zij bleven ontkennen en moesten worden vrijgelaten. Vergeten kon de adjudant de zaak niet, aldus verklaarde de districtscommandant, de overste H. A. Van Steenis. Intussen wist hij licht te brengen in diverse grote zaken, roofovervallen, autodiefstallen en diefstallen door middel van de telefoontruc, waarbij de adjudant op voorstel van de officier van justitie te Alkmaar met de leiding van het landelijk onderzoek werd belast. Tenslotte, enkele weken voor het einde van zijn politieloopbaan bracht de heer Kerkhove nog klaarheid in de zaak Purmer. Niet alleen de overste Van Steenis dankte de adjudant voor zijn vele goede werk, dat reeds in 1954 met een koninklijke onderscheiding is erkend.

Aan het begin van de bijeenkomst deelde de generaal mee, dat de minister van justitie in

het Purmer-succes aanleiding heeft gevonden een tevredenheidsbetuiging voor de grote daad, doortastendheid en vasthoudendheid, mitsgaders een gratificatie van f 200.— vrij van lasten. Zowel het een als het ander werd staande de receptie door de generaal overhandigd. De overste Van Steenis overhandigde als blijk van waardering het boek van de oud-politierechter mr. De Blecourt „De zitting wordt gesloten”, een symbolisch gebaar omdat „de zitting” voor de adjudant ook gesloten werd. Mevrouw Kerkhove kreeg als compensatie voor veelvuldig gemis van haar echtgenoot een doos bonbons.

Mr. W. P. Bakhoven, officier van justitie te Amsterdam sprak woorden van waardering mede namens zijn - ook aanwezige - ambtgenoten te Haarlem en Alkmaar. Namens alle groepscommandanten in het district werd het woord gevoerd door de adjudant K. Saal, groepscommandant te Landsmeer. Hij

gewaagde van prettige samenwerking en hulpvaardigheid en bood de adjudant een vulpenset, diens echtgenote bloemen aan. „Een vriend en een vader” van de districtrechercheurs, zo noemde de opperwachtmeester J. Bentem, de oudste van de districtsrechercheurs de scheidende adjudant, en hij bood een fraaie gasaansteker aan. De adjudant J. van de Brink, die het woord voerde namens de vertegenwoordigers van de Gemeentelijke politiecorpsen noemde ook de taak van de echtgenote van een rechercheur moeilijk. „Elke rechercheur, die het tot zijn pensioen zonder echtscheiding redt is een „bovenmeester”, aldus luidde zijn mening. Evenals hij bood ook de wachtmeester 1e kl. S. Syperda, die namens de Bond van Christelijke Politie Ambtenaren sprak, een kistje sigaren aan. De adjudant Kerkhove zei in zijn dankwoord: „U hebt mij op een voetstuk geplaatst, ik hoop dat ik er niet af zal vallen . . .”

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-7-'60: R. van Doorn, wmr., van Jutphaas naar Woudenberg; R. Jansma, wmr., van Koog aan de Zaan naar Baflo (ress. Groningen); J. W. Turenhout, wmr. 1e kl., van Maarssen naar Vinkeveen en Waverveen; C. Stekelenburg, wmr. 1e kl., van park.gr. Utrecht naar Staf Distr. Utrecht; A. de Winter, wmr. 1e kl., van Verkeersgr. Amsterdam naar Dienst Luchtvaart Amsterdam; I. J. Botman, owmr., van Volendam naar Eijsden (ressort 's-Bosch); H. Vos, adsp., van Haarlem (parketgr.) naar Koog aan de Zaan.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 3-6-'60: A. H. v. d. Doorn, wmr., van Sassenheim naar Roelofarendsv. Per 15-6-'60: J. F. Evers, owmr., van Boskoop naar Maarheeze (ressort Den Bosch); W. Redert, wmr., van Nieuwe Tonge naar Willemsdorp. Per 1-7-'60: J. v. d. Sande, wmr. 1e kl., van Brielle naar Nistelrode (ress. Den Bosch); L. Groenendijk, wmr., van Bodegraven naar Staf Distr. Leiden; J. de Wilde, wmr. van Terneuzen naar Middelburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 12-6-'60: W. A. H. Tiemissen, wmr. 1e kl., van Nuland naar Geffen. Per 13-6-'60: J. N. Aarts, owmr., van Well naar Vierlingsbeek. Per 15-6-'60: J. H. G. Janssen, owmr., van Obbicht naar Mook; H. J. Veltmeijer, wmr., van Distr.bur. Tilburg naar verkeersgroep Tilburg (adm. kr.); J. Th. Cortvriend, mag.knecht-vakm.,

van bur. mat. beh. 's-Bosch naar verkeersgroep 's-Bosch; C. Beijen, wmr., van Veghel naar Horst; F. J. J. Maes, wmr. 1e kl., van Meerlo naar Horst.

Per 20-6-'60: J. C. Schwartz, wmr. 1e kl., van Breda (staf distr.) naar 's-Hertogenbosch (bur. insp.).

Per 1-7-'60: G. Schrier, owmr., van Baarle-Nassau naar Rijen; A. A. Bliëk, owmr., van De Poort naar Moordrecht (ress. 's-Hage); J. H. Fincken, owmr., van Lottum naar Meerlo; G. J. Verbeek, owmr., van 's-Gravemoer naar Schagerbrug (ress. A.'dam); P. J. Kimenai, wmr., van Geffen naar 's-Bosch (parketgr.); J. H. Opgenoorth, wmr. 1e kl., van Maasbree naar St. Odiliënberg; L. M. Berkelaar, wmr. 1e kl., van Schoot naar Hekelingen (ress. 's-Gravenhage); A. Bakker, owmr. van Veldhoven naar Maasbree; J. Katuin, adsp. van Posterholt naar Heusden.

RESSORT ARNHEM

Per 9-6-'60: H. J. Nijhuis, wmr. 1e kl., van Ommen naar Wesepe. Per 15-6-'60: T. J. Karrenbeld, wmr., van Twello naar Hoevelaken. Per 22-6-'60: W. Derksen, wmr. 1e kl., van Heteren naar Randwijk. Per 28-6-'60: J. C. Feldkamp, wmr. 1e kl., van Buurse naar Lienden. Per 29-6-'60: H. J. van Loo, wmr. 1e kl., van Broekland naar Buurse. Per 1-7-'60: D. v. Veldhuizen, wmr., van Almen naar sub detachement veldpolitie Gorsell; J. A. v. Apeldoorn, wmr. 1e kl., van verk.gr. Doetinchem naar staf district Doetinchem.

RESSORT GRONINGEN

Per 13-6-'60: S. v. d. Laan, wmr. 1e kl., van Baflo naar Groningen (parketgr.); J. de Goede, wmr. 1e kl., van St. Anna Parochie naar Ried; K. de Boer, wmr., van Finsterwolde naar Oude Pekela; J. Westra, wmr. 1e kl., van Schiermonnikoog naar St. Anna Parochie. Per 15-6-'60: H. Schuiling, owmr., van Rolde naar Norg; H. Duut, owmr., van Blijham naar Finsterwolde; J. Wiering wmr., van Borger naar Hoozeveen (ber. groep). Per 22-6-'60: M. Zwart, wmr. 1e kl., van Nes (A.) naar Appelscha. Per 1-7-'60: L. Blink, wmr. 1e kl., van Hollum (A.) naar Kloosterburen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 21-6-'60: G. Verbaan, wmr. 1e kl., van Zwartsuis naar Vlaardingen. Per 1-7-'60: J. D. Vink, owmr. van Dordrecht naar Ridderkerk; J. E. Kuntzel, owmr., van Europoort naar Dordrecht; H. D. v. d. Graaff, adjudant van Ridderkerk naar Enkhuizen. Per 4-7-'60: D. Pruijm, wmr. 1e kl., van Groningen naar Terneuzen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Onderstaande adspiranten per 13-6-'60 van Opl.school Arnhem naar het:

ressort Amsterdam

H. Bos naar Abcoude; G. C. van Daatselaar naar Spakenburg; J. Gras naar Heiloo; H. C. C. Herber naar Landsmeer; G. Hoefakker naar Bunschoten; F. Hofman naar Heiloo; H. Hovius naar Maarssen; F. G. Klinkum naar Diemen; A. B. Knipper, naar Volendam; H. Prins naar Jutphaas; H. C. Sjakes naar Uithoorn; J. A. C. Spelt naar Diemen; H. Vos naar Haarlem; A. F. de Vries naar Heemskerk; G. Wijman naar Wormer en G. Zijlstra naar Koog aan de Zaan.

ressort 's-Gravenhage

J. Quaak naar Boskoop; T. A. Scheurwater naar Willemsdorp; H. Schult naar Bunnik.

ressort 's-Hertogenbosch

G. L. Boeijen naar Nistelrode; L. L. Botvliet naar Veldhoven; G. J. Bouter naar St. Michielsgestel; Z. Groeneveld naar Berkel-Enschot; J. Katuin naar Posterholt; J. H. Koedam naar Eijsden; J. A. Meijer naar Urmond; S. Posthuma naar Oirschot; A. Reinds naar Goirle; G. H. Rozendal naar Rosmalen; C. B. Ruigrok naar Maasbracht; G. J. Schönhage naar Thorn; G. Swets naar Hank; J. M. de Vos naar Raamsdonksveer.

ressort Arnhem

J. G. Alberts naar Brummen; H. de Haan naar Raalte en J. A. H. Withag naar Eibergen.

ressort Groningen

H. G. Nijmeijer naar De Wilp; J. Smit naar Leek; H. Panneman naar Loppersum; D. Slijkhuis naar Finsterwolde; M. Bosgra naar Tzummarum; M. Gerding naar Stiens en J. v. d. Tuin naar Holwerd.

Rijkspolitie te Water

J. Hulsman naar Amsterdam III; J. Kolkman naar Kampen en N. Smeltekop naar Vreeswijk.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 23-5-'60: Dir. Off. van Rijkspolitie 3e kl. M. de Ruiter, tot districtscommandant te Eindhoven. Per 15-6-'60: mag.knecht-vakm. J. Th. Cortvriend, tot adm. kracht bij verk.-groep te 's-Hertogenbosch; wmr. C. Beijen, tot speurhondgeleider te Horst. Per 1-7-'60: Hoofd van adm. D. J. de Groot, tot comptabele in het ressort 's-Hertogenbosch; owmr. A. Krijgsman, tot groepscommandant te Nuth.

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-'60: Adj. G. v. Bruggen, tot districtsadjutant te Doetinchem.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-6-'60: Adj. T. de Vries, tot chef de bureau te Heerenveen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-7-'60: Adj. H. D. v. d. Graaff, tot groepscommandant te Enkhuizen.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 1-7-'60: A. D. Viezee te Utrecht.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: G. P. Schothorst te Amsterdam. Per 1-6-'60: Ch. Broekhuizen te Andijk en J. Frijlink te Leusden.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-6-'60: H. v. Tent te Amsterdam. Per 1-7-'60: H. Riezebos te Nigtevegt.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 1-6-'60: A. Marskamp te Middelharnis.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: W. v. Gent te Koudekerke; A. C. L. v. Hove te Hansweert en W. Marchand te Hillegom.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-7-'60: J. J. Muste te Hulst.

OVERLEDEN PERSONEEL

Wmr. 1e kl.
H. Oppelaar
Hillegom
ress. 's-Gravenhage
† 27-6-1960

Wmr. 1e kl.
C. N. v. d. Zee
Insum
ressort Groningen
† 15-6-1960

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: A. A. Bliëk te De Poort; G. J. Verbeek te 's-Gravemoer; J. H. Fincken te Lottum en W. F. Spits te Oirschot.
Per 16-5-'60: D. R. Piebes te Den Bosch.
Per 1-6-'60: J. Th. Albers te Dussen.
Per 1-7-'60: J. v.d. Sande te Nistelrode.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-7-'60: A. Petersen te Breda.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-7-'60: N. P. van Huët te Heurne.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 1-6-'60: T. de Vries te Heerenveen.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: H. Schuiling te Norg.

In dienst getreden

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-7-'60: C. T. Struiwig v. Rees, schrijver op a.c., Staf T.I. 's-Hage.

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-'60: Mej. A. J. Gast, schrijver op a.c., Zwolle.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-6-'60 onderstaande adspiranten: J. G. Alberts, H. G. Bevers, H. Bischoop, L. Bosma, J. Boterhoek, Th. J. Brouwer, H. Dobben, A. P. van Doremalen, K. J. Dijkstra, H. D. J. Frieling, A. J. M. Gansner, E. J. Hulsman, P. C. J. de Jongh, M. C. van der Kamp, R. de Klerk, A. Koning, J. A. N. Koopman, J. N. van Kooten, J. G. van Koten, F. F. J. Kramer, L. Kroeze, W. P. Kuijsten, Th. M. M. van Leeuwen, P. Lute, G. Mantingh, A. H. Oomkens, J. G. Otten, W. I. J. Oud, D. de Ruiter, D. Stam, A. Verwoert, J. J. Voerman en M. Walsweer.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-7-'60: G. Kerkhove, adjudant, Amsterdam; J. v. d. Zande, adjudant, Utrecht; G. Bokma, wmr. 1e kl., Utrecht; N. v. d. Woening, wmr. 1e kl., Alkmaar.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-7-'60: A. Smitshoek, wmr. 1e kl., Strijen; L. C. Lokker, wmr. 1e kl., Rotterdam; G. J. Helmendach, wmr., Bruinisse.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-7-'60: H. H. Lausen, adjudant, Nuth; J. A. M. Guns, owmr., Nistelrode; M. van Hulst, adjudant, Boxtel; J. J. H. de Goede, hoofd van administratie, 's-Bosch; A. J. G. Schlösser, wmr., Koningsbosch; H. de Boer, wmr., Nistelrode.

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-'60: D. v. d. Veer, adjudant, Doetinchem.

RESSORT GRONINGEN

Per 7-5-'60: H. C. G. de Vries, adm. ambt. C 2, Groningen.

Ambtsjubilea

Adjudant
F. v. Vlaanderen
Langedijk
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-6-1960

Adj. Ch. J. Verduin
Bergen
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-7-1960

Owmr. C. Erkelens
Meerkerk
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-7-1960

Owmr.
L. M. de Jager
Kamperland
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 15-6-1960

Owmr.
G. P. A. Gerdingh
Groot-Ammers
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-7-1960

Owmr. D. de Gast
Eethen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 15-6-1960

Wmr. 1e kl.
C. A. v. d. Hoven
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 17-6-1960

Owmr.
H. J. v. Kempen
Breda
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 23-6-1960

Adj. G. Beek
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-7-1960

Owmr. T. Hubbers
Schaesberg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-7-1960

Owmr. M. J. Dierks
Bergeijk
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-7-1960

Owmr. H. Toebak
Ossendrecht
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-7-1960

Adj. P. J. Koppen
Ulf
ressort Arnhem
25 jaar op 1-7-1960

Adj. A. Deij
Menaldum
ressort Groningen
40 jaar op 2-7-1960

Owmr. K. Boonstra
Giekerk
ressort Groningen
25 jaar op 1-7-1960

Adj. J. C. A. Zwaag
Sneek
Rijkspol. te Water
25 jaar op 1-7-1960

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

2e JAARGANG No. 1 - SEPTEMBER 1960

Thorn: oase van Limburgse rust temidden van woelige wereld

door opperwachtmeester-rayoncommandant N. DE JONG te Thorn

(Foto's: Techn. Recherche, Roermond)

Bezoek aan het „Witte Stadje” Thorn

Het witte stadje Thorn — in werkelijkheid een dorp — ligt in Limburg tegen de grens van het Brabantse land. Witgekalkte huizen sluimeren rond de oude abdijkerk alsof er sinds eeuwen niets nieuws onder de zon is. Thorn is zuinig op die sfeer, bewaart oude gebouwen en ziet liever romantische gaslantaarns dan zakelijke natriumlampen. Maar, de stropers werken er liever met lichtbakken dan met strikken, hoewel de snoeken bij voorkeur worden „geprik”, waarbij de bevolking meer op de hand is van de stropers, dan van de drie rijkspolitie-ambtenaren, die in Thorn werken. Het mag zo zijn, dat deze mentaliteit zo van tijd tot tijd problemen oplevert, maar toch is Thorn anderzijds gastvrij. Kort geleden zijn zes inwoners van Leiden, Oegstgeest, Zwolle en Geldermalsen, die Thorn heten, een dag te gast geweest in dit witte stadje dat een dorp is, zulks op uitnodiging van V.V.V. De lezers van het Korpsblad Rijkspolitie worden door Thorn en zijn historie geleid door de opperwachtmeester N. de Jong, rayoncommandant in Thorn, die bijgaand boeiend artikel schreef over de plaats waar de adjudant G. Lutters, de aspirant G. J. Schönhagen en hijzelf leven en werken.

Ieder, die in de historie en de aardrijkskunde van de lage landen aan de Noordzee niet zeer diep heeft gegraven, zal van de Nederlandse gemeente Thorn weinig of niets weten. Uit de adressering van brieven blijkt herhaaldelijk, dat velen menen dat Thorn in de provincie Noord-Brabant ligt. Bij het opslaan aan een encyclopedie viel het mij op, dat bijvoorbeeld wel de Poolse stad Thorn (Pools Torun) was vermeld en dat kleine plaatsen als Swalmen, Drunen en Hattem waren opgenomen, doch dat Thorn was vergeten of geen bescheiden plaatsje waardig was geacht. Daarom zij ook hier vermeld, dat — sinds België van Nederland werd afgescheiden en een staatkundige hand haar grillige lijnen trok — Thorn er is en ligt weggedrukt tegen de Nederlands-Belgische grens, juist westelijk van de Maas in de provincie Limburg.

Eens Vorstendom met macht tot Breda

Thorn vierde onlangs zelfs zijn 1000-jarig bestaan en kreeg daarbij de bijnaam „Het witte stadje” maar is met zijn ongeveer 2300 inwoners in feite niet meer dan een dorp, al heeft de oude kern ook het karakter van een stadje. Duizend jaar is een hele tijd en Thorn teert nog op een roemrijk verleden van klein Vorstendom met een hoogadellijke abdij. Zoals het geschiedde met veel andere roemrijke of roemruchte steden en rijken, trok vader Tijd ook over het vorstendom Thorn het kleed der vergankelijkheid. Eigenlijk was het de uit het zuiden aanrollende wals der Franse revolutie, die de roem van dit vorsten-

dom met vernietigend geweld verpletterde.

Historie

Het is niet mogelijk de hele geschiedenis van dit witte plaatsje kort te beschrijven. Maar wat is een stad zonder zijn geschiedenis? Een aantal monumenten leggen getuigenis af van een groots verleden en schragen de historische kennis en de fantasie van degenen die Thorn bezoeken. De vroegere abdijkerk is zeker het voornaamste monument. Iedere bezoeker zal iets gewaar worden of voelen van wat de Engelsen noemen „something of a ruling class”.

Ansfried

Het was inderdaad een leidende klasse die het vorstendom Thorn grondvestte en het aanzien gaf. Na het verval van het door, de ons allen uit de geschiedenis bekende, keizer Karel de Grote gestichte Frankische Rijk, ontstonden Duitsland en Frankrijk. Van 919 tot 1024 heerste in Duitsland het Saksische koningshuis. Tijdens de regering van de uit dit huis stammende keizers Otto I en Otto III, bewoonden graaf Ansfried of Aufried en zijn gemalin Hilsondis het kasteel van het toenmalige Cassalum (thans Kessenich) enkele kilometers zuidelijk van Thorn gelegen. Ansfried was de gunsteling van genoemde keizers Otto en ontving van hen munt- en tolrecht en rechtsmacht te Cassalum. Nedermaasland, waartoe de streek van Thorn behoorde werd hem in eigendom gegeven. Omtrent 985 stichtten Ansfried en Hilsondis in het dorp Thorn een abdij — waaraan Thorn zijn roem zou danken — op het einde van een zich vanuit IJtvoort uitstrekkende hoge landrug, zodat men uitzicht had over de lage landen naar het noorden, oosten en

Achter de dorpspomp, langs één van de met maaskeien geplaveide straten, staat de stal van de Thornse Bokken...

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

zuiden. Ansfried en zijn gemalin befigtigden het klooster met de rijkste bezittingen. Zo kreeg het de dorpen Thorn, Ittervoort, Beersel, Ell, Stramproy en andere in eigendom en later nog tal van plaatsen van Sint Geertruidenberg tot Breda. De dochter van Ansfried en Hilsondis werd eerste abdis van dit dubbel-klooster, voor mannen en een voor vrouwen onder eenzelfde bestuur. In één gebouw verbleven de priesters, in het andere de abdis en de andere kloosterzusters. De abdij groeide slechts langzaam in zielental, want uitsluitend hoogadellijke personen hadden er toegang: veeltijds dochters van regerende vorsten. Als vanzelf ontwikkelde zich uit de kleine kern in de 12e eeuw een onafhankelijke staat, een klein vorstendom, dat alle rechten der groten bezat en op de steun van keizer en adel kon rekenen.

„Vrij” kloosterleven

Het woord „klooster” doet ons direct denken aan strenge leefregels, zoals eeuwige kuisheid en volkomen gehoorzaamheid. Zulke bedoelingen schijnt de abdij van de middeleeuwen niet te hebben gehad. Alleen de abdis legde de gelofte van kuisheid af. De anderen verplichten zich slechts, gedurende één jaar ongehuwd te blijven. Uiteindelijk voerde ieder een eigen huishouding. Dat niet al de tijd werd besteed aan bidden en de plechtige viering der hoogtijdagen is mij

Beek bij oude watermolen; ideale plaats voor snoekstekers

twee „alste joffrouwen”. De abdis beschikte over leven en dood van haar misdadige en niet-misdadige onderdanen. Het muntrecht werd door haar voornamelijk in de 16e eeuw uitgeoefend. Een leger hield zij er niet op na. Voor de handhaving der gewone orde zorgden de volkschutterijen, waarvan er heden ten dage in Thorn nog twee bestaan. Dat de vorstin-abdis zich haar waardigheid niet altijd geheel bewust was,

waaruit blijkt dat vele leden des kapittels en andere respectabele personen voor dit gerecht hadden getuigd dat het hun zeer goed bekend was, hoe twintig jaar tevoren, de Abdis Margaretha van Brederode enige mijnwerkers had laten komen met boorwerktuigen te Thorn, Stramproy, Ittervoort, Grathem en andere plaatsen, en dat lood-, tin-, koper-, ijzer- en zilvererts was gevonden en tenslotte de werkzaamheden door inval van water en de dood der Abdis waren gestaakt.”

Zuinig op verleden - liever gas dan natrium - eerder hulp aan stropers dan (aan drie) leden van Korps Rijkspolitie

gebleken uit een historische beschrijving van Thorn, die vertelt dat een Roermondse bisschop in een memorie aan de paus te Rome de toestand in het Thornse kapittel ongunstig afschilderde.

Eigen rechtbank

Tot op het einde van de 18e eeuw regeerde over Thorn een abdis, die zowel geestelijk als wereldlijk bestuurster was. Het geestelijk bestuur was bij haar alleen, ofschoon zij werd bijgestaan door een dekanes. Het wereldlijk bestuur oefende zij uit met de raad en de medezeggingschap van het kapittel. Het vorstendom had een eigen rechtbank, waarvoor schepenen en laatbanken werden opgericht. De hoogste rechtspraak werd uitgeoefend door de vorstin-abdis en de

heb ik gelezen in de vorenbedoelde geschiedbeschrijving, waarin ik las: „Abdis Josina van der Marck begreep zo weinig haar waardigheid en karakter als abdis, dat zij zich niet ontzag haar Thorns hoofdgerecht tot de schandelijkste leugens te verleiden of te dwingen. Nadat namelijk onder het bestuur van Margaretha van Brederode herhaaldelijk tegen de muntverordeningen des Duitsen Rijks was gehandeld en munten van te licht allooi geslagen, werd eindelijk, in oktober 1589, door de muntraad des Duitsen Rijks de abdis verboden elders dan in de vier officiële plaatsen geld te doen slaan, tenzij voldoende bergwerk werd gevonden in het land van Thorn, dat is metaalmijnen. Nu liet Josina van der Marck 21 april 1590 door haar voornoemd Thorns gerecht een akte opmaken,

Macht en bezit

Na het doorwerken van de middeleeuwse geschiedenis van Thorn is bij mij de indruk achtergebleven, dat de adellijke luiden twee hoofdbezigheden hadden: het verdedigen en zo mogelijk uitbreiden van de aardse

Het interieur van Thorn's oude abdijkerk

macht en het aardse bezit met het zwaard in de hand en zonodig met leugen en bedrog zoals door onderscheidenen werden gepleegd en het op luisterrijke wijze vieren van kerkelijke plechtigheden, waarbij er vooral voor werd gezorgd, dat het grootste deel van de luister, die naar de mensen kwam, ook toekwam aan de hoogstgeplaatsten. Het moet bepaald frappant worden genoemd, met welke gemoedsrust en welk gemak die beide bezigheden werden gecombineerd. Zulks terwijl de Christelijke Godsdienst er een is van liefde, vrijwillige armoede, nederigheid en geweldloosheid. Het heeft mij getroffen, hoe roerend in veel boekwerkjes wordt geschreven over graven en andere adellijken, hun ontmoetingen en hun verdere wel en wee, doch hoe weinig er verhaald wordt van de massa van de eenvoudige lieden, die met lijf en goed afhankelijk waren van de „ruling class”.

Toen het getergde en uitgebuite Franse volk op het einde van de 18e eeuw met geweld een einde maakte aan de machtswaan, de protserige praal en de verkwisting aan hoven en hofjes, luidde ook over de vorstelijke abdij van Thorn, welke rijkdommen bij miljoenen en welke inkomsten bij honderdduizenden werden geschat, de doods-klok. De bewoners der paleizen vluchtten naar Duitsland. Hun goederen werden verbeurdverklaard in 1797, de vereniging werd ontbonden en een geluk mag het heten, dat enkele kanunniken het Franse bestuur wisten te bewegen om de prachtige collegiale kerk, die ter verwoesting stond opgeschreven, te vervuilen tegen de mooie maar kleine parochiekerk. Daardoor is dit pronkstuk van middeleeuwse kunst voor vernietiging gespaard gebleven.

Schilderachtig

Het Thorn wordt weleens een oase van rust in een jachtige wereld genoemd. Voor schilders is het een geliefkoosde plek en gezien de vele oude, witgekalkte gebouwen, nauwe straatjes en eeuwenoude straatbedekking van Maaskeien, mag dat niet verbazen.

Gedurende de laatste jaren wordt er met grote zorg naar gestreefd, voor het nageslacht te behouden wat behouden kan worden. Vooraan gaat daarbij zeker de nog jonge mr. J. G. Smeets, die sinds enkele jaren in Thorn burgemeester is. Door verbod van afbreken of verbouwen van en door restauratie en onderhoud aan gebouwen, muren en wegen wordt hetgeen uit het verleden is overgebleven zo veel mogelijk in zijn oorspronkelijke toestand bewaard. Niet tegengegaan kan worden, dat, waar in vroeger eeuwen de door paarden getrokken koets reed en de adellijke vrouwenvoetjes schuifelden, thans een grote landbouwtractor met krakend geweld een zwaar met mest be-

Op sommige plaatsen schilderachtig als Brugge

laden aanhangwagen naar de vruchtbare akkers brengt. Met betrekking tot de straatverlichting schakelt Thorn terug op gasverlichting. Op de oudste plekjes zijn oude gaslantaarns geplaatst, die sfeer en romantiek in het oude Thorn versterken.

Rijkspolitie in Thorn

Vroeger zorgden de schutterijen voor handhaving van orde en rust, nu doen dat drie ambtenaren van het Korps Rijkspolitie, die er sinds ongeveer een jaar wonen. Unaniem zijn wij van mening, dat een deel van de bevolking van Thorn een bepaalde ongezeglijkheid niet kan worden ontzegd, maar dat is misschien nog als een trek in het volkskarakter, overgebleven van het „liberté” van de Franse revolutie. De criminaliteit is overigens in Thorn bijzonder laag en baart de politie beslist geen zorgen. Verkeersproblemen zijn er niet, al

neemt het toeristisch verkeer meer en meer toe.

Stropers

De Jacht-, Vogel- en Visserijwet hebben in Thorn aardige facetten. Elke herfst en winter flikkert bij nacht in het Thornse het licht van de lichtbakstroker. In de afgelopen winter lukte het een stroper met acht stuks wild te vatten. In een beek met een watermolen gaan visstropers elke lente met hooi- en mestvorken de snoeken te lijf, die vanuit de grote beken komen om kuit te schieten en de watermolen niet voorbij kunnen. Na vele uren posten in een perceel elzenhout werden ook twee clandestiene vogelvangsters gesnapt, die bij de vuilnisstortplaats beschermde vogels verschalkten met behulp van lijmstokken en andere vangmiddelen. Het is overigens treffend met hoeveel schranderheid de snoekstekers en vogelvangsters te werk gaan en hoe moeilijk het is, hen bij hun illegale bedrijvigheid te betrappen. Een van de minder prettige aspecten van Thorn is dat de snoekstekers, vogel-

Witte huizen langs stille straten, zo is het Thorn van nu

Oase van rust

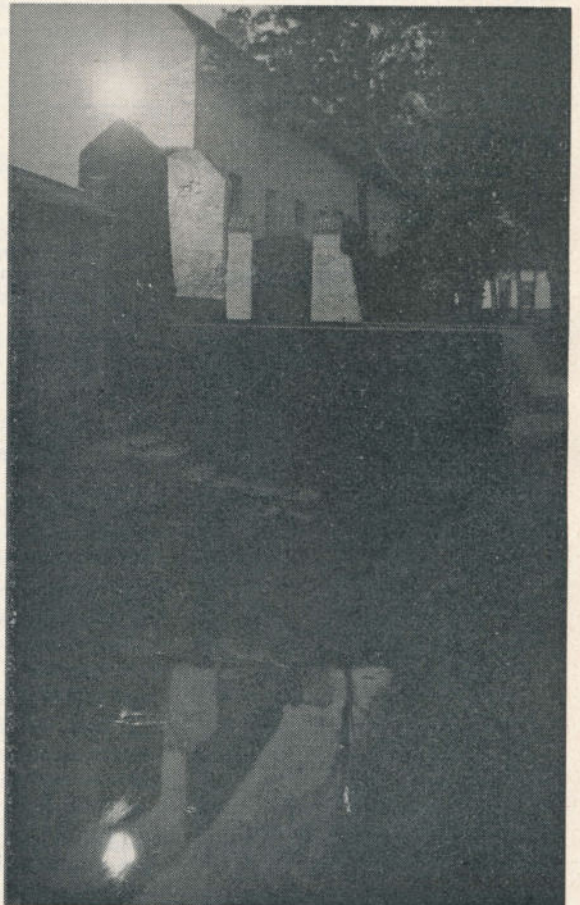
vangers en stropers de medewerking van de bevolking hebben en niet de leden van het Korps Rijkspolitie, maar dat komt vaker voor.

Het stille Thorn heeft nochtans iets boeiends, voor de politie-ambtenaar ondanks de problemen van deze kleine gemeenschap en zeker voor de bezoeker. Er zijn geen spectaculaire dingen, daarvoor moet ge zijn in de haven van Rotterdam of in het Botlekgebied. Het kunstminnend oog van een zoekende beschouwer vindt in Thorn echter iets te doen. Na afloop van een rondgang door de plaats zal een koel biertje op een zonnig terrasje of een hartige hap in een der kleine hotels zeker smaken. En wie geluk heeft zal kunnen luisteren naar een concert van een der twee tot in verre omtrek bekende harmonieën, die Thorn rijk is, die elkaar met gezonde naijver beconcurreren en het volk van Thorn in twee helften verdeelt.

Geiten en Bokken

De ene helft heeft zijn hart verpand aan de Kerkelijke Harmonie en noemt zich de „Geiten”. De andere helft volgt door dik en dun de Koninklijke Harmonie en laat zich de „Bokken” noemen. De scheiding tussen Geiten en Bokken is een splinging in het volksleven van Thorn geworden, die zich soms tot in het lachwekkende doortrekt. Zo heeft men mij als de waarheid voorgehouden, dat de twee melkslijters van Thorn niet, zoals te doen gebruikelijk, de gemeente in wijken hebben verdeeld, doch dat de ene melk brengt bij de Geiten, de andere bij de Bokken, die achter de dorpspomp hun stal hebben. Deze perikelen brengen echter meer kleur aan het leven in het witte Thorn, de oase van rust in een jachtige en woelige wereld.

En 's avonds
wanneer ouderwelse
lantaarns branden,
is het alsof
figuren uit het
verleden, uit de
tijd waarin Thorn
nog vorstendom
was, zullen
terugkeren.

Vroeg bezoek . .

Volgens een krantenbericht zijn de leden van een Rijkspolitiepost in het Noorden kort geleden op een ochtend in alle vroegte verrast door het bezoek van een 50-jarige automobilist. Hij verscheen doornat en met een alcoholgeur in de keel. „Ik ben”, zo zei hij, „te water gereden met mijn auto. Ik zag de vaart voor een weg aan en heb er ternauwernood het leven afgebracht”. Veiligheids halve — men kan tenslotte nooit weten — werd de bewuste vaart afgezocht naar een verdronken auto, maar het resultaat was nihil. Toen dat de automobilist werd verteld zei hij laconiek: „Nou ja, dan zal ik er wel in-gelopen zijn”. En hij stapte op in zijn natte pak. „Hij had geen strafbaar feit gepleegd en dus liet men hem gaan”, aldus het krantenbericht. „Allah, maar 't zou toch wel aardig zijn geweest de man nog even vast te houden om uit te zoeken of hij er misschien ingefietst was”, denkt

MOMUS.

Bij het begin van de tweede jaargang

U leest nu in het eerste nummer van de tweede jaargang van het Korpsblad Rijkspolitie. Twaalf nummers zijn er verschenen nadat twaalf maal schrijfmachines en zetmachines hebben gerateld en de persen hebben gesnord. Twaalf maal reisden de leden van de redactie-commissie naar Den Haag of naar Arnhem, om de komende nummers te bespreken, om alles te doen teneinde het Korpsblad Rijkspolitie tot een graag gelezen blad met een eigen cachet te maken. En nu maken wij de balans op over een jaar activiteit, activiteit van velen, die in pen of schrijfmachine klommen en bijdragen leverden, activiteit van anderen, die de redactie „tipten” omtrent aangelegenheden, waaraan in de kolommen aandacht diende te worden besteed, activiteit ook van menigeen die op andere wijze het Korpsblad steunde. Al diegenen verdienen lof en dank, hen hierbij toegezwaid.

Na een jaar kan voorts duidelijk worden vastgesteld, dat het Korpsblad Rijkspolitie in een grote behoefte blijkt te voorzien. Het is een bindend element geworden, een medium tot beter begrip omtrent wat er in het Korps omgaat, een blad waarnaar iedere maand door duizenden wordt uitgekeken. Dit alles komt ook tot uitdrukking in de toename van het aantal abonnementen. Toen het eerste nummer in september 1959 verscheen, waren er 5743 abonnees. Nu zijn er 6580, een stijging van 837 lezers of een toename van ruim 2 abonnees per dag. Dat zijn resultaten, die tot tevredenheid stemmen. Anderzijds blijkt, dat er nog steeds vele Korpsleden en reservisten zijn, die de kat nog eens uit de boom kijken en zich nog niet als abonnee hebben opgegeven. Het aantal abonnementen stijgt nog steeds en daaruit blijkt dat de gelederen van de twijfelars uitgedund worden, zulks tot versteviging van de economische positie van het Korpsblad, dat voor alle korpsleden en reservisten bedoeld is en derhalve ook door het gehele Korps gedragen en gesteund dient te worden, zowel door abonnementen als ten aanzien van bijdragen voor de inhoud van dit blad. Bepaald kwalijk is, dat een groot aantal van de huidige abonnees nog steeds z'n abonnementsgeld niet betaald heeft, een feit dat zo snel mogelijk uit de wereld moet worden geholpen. Voor het overige blijft er tevredenheid over de gang van zaken tot dusver.

En, terwijl de uitgeverij Schaafsma & Brouwer werkt aan een speciale band (blauw met zilveropdruk) voor de eerste jaargang, gaan wij de tweede jaargang in met het vertrouwen, dat wij er met veler steun in zullen slagen het Korpsblad Rijkspolitie nog verder uit te bouwen tot een blad met een eigen karakter, met een steeds boeiender inhoud en een nog verder toenemend aantal lezers.

Namens de redactie-commissie:
G. VAN DIJK

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen
Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Ulestraten-L.

Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekum 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Illustrator: Wmr. 1e kl. L. J. Kiewiet

★

Uitgave

Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

2e JAARGANG

No. 1 — september 1960

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

INHOUD o.a.:

Thorn: oase van Limburgse rust

R.P. te Water „altijd vakantie”

Politie in Luxemburg

Reservisten fanfarekorps in
district Roermond

Nachtelijk ruoer in Warder
Deuren geven voorlichting in
Vollenhove

Moeder en Kind

Wereldgebeuren

Personalia

Foto omslag:

Niet alleen op drukke verkeers-
aders, op stille landwegen of in de
lucht doen leden van het Korps
Rijkspolitie hun plicht, maar ook op
vaarten, meren, kanalen en in zee-
gaten, in de blikkering van fel licht
op woelig water . . .

De R.P. te water heeft altijd vakantie zegt de outsider

Ook RP te water-medaille heeft een keerzijde

„Heerlijk, altijd varen met zo'n moderne boot. 't Is zoiets als een heel jaar vakantie en 't lijkt wel interessant ook," zeggen outsiders meer malen tegen leden van de Rijkspolitie te Water. En nu zijn de varende collega's niet bepaald martelaren van hun beroep, maar het is niet allemaal goud wat er blinkt. Wanneer de opperwachtmeester J. J. H. van Aerssen, bureauchef van het district Nijmegen van de Rijkspolitie te Water en dus veelal bezig met „het rangschikken en ordenen van documenten volgens het registratuurplan en instructie postbehandeling voor het Korps Rijkspolitie" — de belangstellende lezer raadplege desgewenst een en ander mitsgaders het rapport voor de classificatie van (administratieve) politiefuncties — wanneer hij opmerkingen als deze hoort, denkt hij steeds aan de dag waarop hij als „bureauman" een dienstje meevoert. Een van de (vele) activiteiten van de Rijkspolitie te Water is het verlenen van assistentie bij watersportfeestviteiten. En bij de tocht, die de opperwachtmeester Van Aerssen meemaakte moest er geassisteerd worden in Boxmeer. Hij ervoer van nabij, dat de mannen van de R.P. te Water niet alsmat in de zon zitten op het achterdek om te wuiven tegen de zwogers op de wal. Uit zijn hierbij afgedrukte herinnering wordt weer duidelijk, dat dienst doen op zo'n moderne politieboot toch stellig niet zoiets betekent als: het hele jaar vakantie . . .

Maar: het is niet allemaal goud wat er blinkt

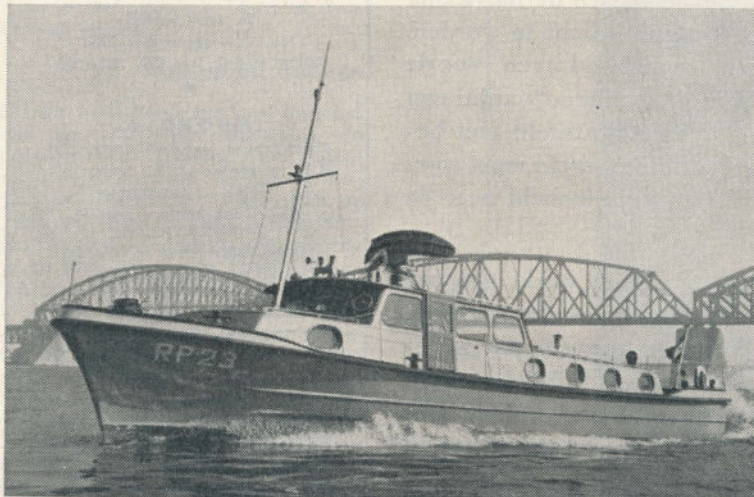
door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

Het verhaal begon op een heerlijke zondagmorgen, een fantastische zomerdag in de maand augustus. De R.P. 23, het vlaggeschip van het district Nijmegen der Rijkspolitie te Water, moest ter assistentie naar door de V.V.V. Boxmeer in de Maas georganiseerde watersportfeestviteiten. De „bureauman" werd op de loswal onder Hatert in het Maas-Waalkanaal opgepikt. Zittend in een gemakkelijke stoel op het achterdek, terwijl de bemanning in de stuurhut gezellig zat te knevelen en de aroma van een heerlijk kopje koffie uit de kombuis hem in de neus kriebelde, had hij al de neiging om de mensen die het „varen met zo'n bootje" zo heerlijk vinden, gelijk te geven. Ook de assistentie bij de watersportfeesten was niet van: 's sjonge jonge, wat hebben die lui een beroerd leven.

In samenwerking met de Rijkswaterstaat werd de scheepvaart geregeld, er werd toegezien op mogelijke ongerechtigheden op het water en langs de oevers en tussen de bedrijven door fungeerde het politievaartuig als startboot en manusje-van-alles. Bedrijvigheden, waarover burgemeester J. Nolet van Boxmeer, die zich met de groepscommandant, adjudant G. J. Kok, aan boord had begeven, zijn bewondering en waardering niet onder stoelen of banken stak.

Een bepaald aantrekkelijke bezigheid, die dienst op het water. Maar midden in de algemene feestvreugde begon de keerzijde van de medaille zichtbaar te worden.

Via de mobilfoon kwam het bericht, dat in de Waal boven Nijmegen twee mensen waren verdronken. De gemeentepolitie Nijmegen vroeg assistentie van de politie te water. Haastig spoedde de groepscommandant, die per motorrijwiel naar Boxmeer was gekomen, zich met de schipper Van Huuksloot derwaarts. De R.P. 23 moest het dan maar met een man minder doen. Het watersportfeest ging verder, al was er toch wel even een zekere ontsteltenis te bespeuren na het bekend worden van het bericht, dat elders twee jonge mensenlevens werden afgesneden. Doch nauwelijks een uur later kwam een tweede bericht. „Hallo R.P. 23, hier R.P. te Water Nijmegen. In de Maas bij Cuyk zijn twee mensen verdronken, U wordt verzocht zich onmiddellijk daarheen te begeven". Als bij toverslag veranderde het beeld op de R.P. 23. Nadat burgemeester Nolet aan de wal was gezet, zagen duizenden toeschouwers het ranke vaartuig met de motoren op volle kracht verdwijnen in de richting Cuyk. Vastberaden stuurde de bootcommandant, schipper De Groot, het vaartuig over de rivier, terwijl hij tegelijkertijd per luid-

De R.P. 23: Vlaggeschip van het district Nijmegen van de Rijkspolitie te Water in actie op de Waal.

(vervolg op pag. 20)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

LUXEMBURG: kleinste politiemacht en meeste ongevallen van Europa

Ook in Groothertogdom problemen bij werving politiepersoneel

Johan T. van Minnen, redacteur-omroeper van Radio Luxemburg en journalist, schreef bijgaand artikel over de politie in Luxemburg. Compleet met alle boeiende en humorrijke aspecten hieraan verbonden, is dit een onderwerp, waarmee de heer Van Minnen dagelijks is geconfronteerd, sinds hij zich enkele jaren geleden in de stad Luxemburg vestigde, na jarenlang als journalist in Nederland te hebben gewerkt. De schrijver van dit artikel is afkomstig uit Noordwolde en ontplooidde zijn journalistieke activiteiten onder meer vanuit Leeuwarden, Groningen, Utrecht en nu dus ook vanuit Luxemburg.

Het gaat over een land, te groot voor het servet en te klein voor het tafellaken. Geen echte miniatuurstaat, als Andorra en Liechtenstein en Monaco, geen gelegenheidsgebied als Vaticaanstad, maar beslist ook geen mogendheid, waar wij Nederlanders hoog naar moeten opzien, zoals met de meeste onzer partners het geval is. Nee, voor Nederlandse begrippen is het Groothertogdom Luxemburg een provincie, geheel in de orde van grote als Friesland vallende. Maar voor Luxemburgers is hun groothertogdom weliswaar jammer genoeg geen echt koninkrijk, maar dan toch een volwaardig land met een vorstin aan het hoofd, een regering aan de touwtjes, een parlement op het vinketouw, een raad van state en een sociaal-economische raad, een ambassadeurscorps zó volwaardig dat men zou denken hierin elke ambitieuze Luxemburger wel een broodwinning te kunnen zien vinden — én natuurlijk een politiecorps, dat er evenmin om liegt.

Ik ben voor u eens gaan praten met een van de Autoriteiten van dit illustere corps. Met commissaris Eugène Bertrand die mij weliswaar ontving in een soort huiselijk kantoorjasje, maar die zijn vrouw dan toch daarop trots de onderscheidingstekenen had doen naaien, welke de onmiskenbare waardigheid zijner positie aangaven. Hij heeft nog slechts drie commissarissen onder zich, en dan is het uit met de hiërarchieke rangorde. Och, in de beperking toont zich de meester.

Tenslotte is de hoogste gezagsdrager in het nauwelijks tweeduizend man sterke Luxemburgse leger, een kolonel, en toch hebben de plaatselijke kranten vorig jaar witgloeiend gestaan van al de herrie over de aankoop van materialen, die niet aan de eisen voldeden. Wanneer ik een artikel met voetnoten schreef, dan zou daarin met een mooi sterretje nu komen te staan: vgl. Nederlandse helmenaffaire.

Maar we dwalen af, zij het niet zo erg ver. Want in een land als Luxemburg zijn politie en leger nauw met elkaar verbonden, veelal ook op elkaar aange-

wezen, bij opleiding en kaderwerving.

Moeizame werving

Om bij de politie te kunnen komen, moet men in Luxemburg bij het leger hebben gediend. En toen commissaris Bertrand voor de oorlog, zo in de crisisjaren, zijn kansje op een pensioengerechtigde, veilige staatsbetrekking bij de politie wilde wagen, moest hij zo om en bij de vier jaar wachten, alvorens aan bod te raken, en intussen voor één franc per dag zijn voorlopige staatsdienst maar voortzetten.

Kleinste politiemacht

Ach, toentertijd was het aanbod groter dan de vraag, en moest het geheel worden berepen in enkele honderden soldaten-vrijwilligers, douanebeambten, gevangenisbeambten en politiebeambten.

Nu heeft dat zich wel enigszins uitgebreid, tot bijna zeshonderd man gendarmerie en politie samen, en dan praten we niet meer over de enkele gevangenisbeambten — die overigens in-

tensief in dienst zijn, omdat b.v. de enkele levenslang veroordeelden nooit op jaren gesteld en voorwaardelijk vrijgelaten worden — en over de paar duizend jonge Luxemburgers in het leger, die in deze zekere tijden er niets meer voor voelen na afloop nog eens bij de politie te gaan dienen, waar er zoveel lucratievere functies voor het grijpen liggen in dit land, dat absoluut geen werkeloosheid kent.

Nee, het is met de personeelswerving bij commissaris Bertrand en de zijnen al even treurig gesteld als in het elfmaal grotere Nederland, en daarbij, bekent de commissaris, krijgen we eenvoudigweg geen grotere kredieten los, om wat meer armslag te nemen. We zijn en blijven percentsgewijs genomen zelfs het land, dat de geringste politiemacht van alle andere beschaafde staten op de been brengt.

Meeste ongevallen

Men vergelijkte inderdaad: zeshonderd man op een bevolking van driehonderdduizend inwoners, in een waar centrum van Europa, waar dagelijks meer vreemdelingen doorheen rijden dan Luxemburgers.

Gelukkig echter, kan commissaris Bertrand hieraan toevoegen, gebeuren er bij ons verhoudingsgewijs ook de minste misdaden, maar daar staat dan weer tegenover, dat Luxemburg het droeve record draagt, steeds in verhouding natuurlijk, de meeste verkeersongevallen van Europa op zijn naam te voeren. Ja, daarvan kan de buitenstaander meepraten. De enige moord, die wij hier al die anderhalf

stal, en, ja dan al die mysterieuze branden, waar je er nooit een van ziet, maar waarheen je steeds de brandweer hoort uit-

gen regelingen", waar de Luxemburgers erg sterk in zijn, omdat ze allemaal immers verplicht „groen" verzekerd zijn. Men deelt in zo'n geval broederlijk op: jouw maatschappij veertig percent, de mijne zestig omdat ik eerlijk gezegd een beetje minder uitkeek dan jij. Geen wonder dat wij het allemaal in de premie voelen: driehonderd gulden per jaar alleen voor een klein wagentje in de W.A.-verzekering is normaal. En nog zeggen de verzekeringsmaatschappijen deze premies eigenlijk te moeten verhogen, wat ze dan maar niet doen, de goeierds, omdat de andere premies het tekort wel weer dekken.

VOOR OVERTREDINGEN EENHEIDSTARIEF:

10 francs contant . . .

jaar van ons verblijf hebben gekend, geschiedde in een hotelkamer, waar de ene Belg de andere met een mes doorstak. En daarvoor kunnen die Belgen dan toch beter in eigen heem blijven, zeggen ze dan bij de Luxemburgse politie mokkend. Italiaanse arbeiders, bij duizenden in de hoogovens en de bouwnijverheid van het land werkzaam, mogen nog wel eens voor dramatische hoogtepunten zorgen, daarmee is het dan ook wel bekeken. Een beetje dief-

rukken, met zulke gierende sirenes, dat onze Nederlandse brandweerchauffeurs er jaloers op zouden kunnen worden.

„Eigen regelingen"

Maar de verkeersongelukken vormen een wérkelijk drama van de eerste orde. Dodelijke ongelukken: jaarlijks zo'n tachtig. Gewonden: meer dan duizend. Blikshade: enkele duizenden gevallen, afgezien nog van de niet gerapporteerde „ei-

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Gezien het hoge aantal ongelukken, hebben de mannen van de verkeerspolitie in Luxemburg een uitermate belangrijke en voor een deel ook ondankbare taak. De verkeersman op deze foto gekleed in licht zomeruniform staat bovendien op een gevaarlijke plaats.

Te weinig plaats

Voor de politie zit er aan het verkeer hier een bijna hopeloze taak vast. Een land, waar iedereen, maar dan ook bijna iedereen een auto heeft en berijdt, en liefst steeds een groter model dan buurman bezit, is in dit opzicht practisch niet te regelen.

De wegen zijn goed, uitstekend zelfs, vooral in vergelijking met België. In de kommen heerst zestig kilometer maximumsnelheid, maar er is eenvoudigweg geen plaats genoeg.

Als ik niet eens ergens, waar mijn werk me roept, in de letterlijke zin vlak om de hoek parkeerde, kwam ik er nooit. En het ligt niet aan de persoonlijke relatie met commissaris Bertrand, dat ik dan niet steeds het traditionele bonnetje krijg met het hier geldende eenheids-tarief van honderd francs (zeven gulden vijftig) à contant te betalen, voor zowel overschrijdingen van de maximumsnelheid als ook overschrijdingen van de stopstreep met slechts één centimeter.

Als de politie tijd heeft

Dit krijg je dus alleen, wanneer er een „razzia” wordt gehouden, wanneer de politie tijd heeft en gelegenheid en — naar boze tongen beweren — lust. Het is overigens wel gemakkelijk, een dergelijk eenheidstarief, je weet, wat je waard bent. Concludeert u uit deze ietwat lichtvoetige opmerkingen nu niet, beste lezers, dat het probleem zélf niet zwaar genoeg wordt genomen. Aan de verkeersopvoeding van de Luxemburgers wordt noest en nimmer aflatend gewerkt, al blijft het resultaat wel wat beneden peil.

Zeker, men kent het rijbewijs, naar zeer strenge normen uitgegeven, men biedt zo zeldzaam correct voorrang, dat je er in blind vertrouwen van op aan kunt (wat je natuurlijk nooit moet doen), maar men botst niettemin tegen elkaar aan bij duizenden per jaar. En dat dan,

dan optreedt, meestal van een vertegenwoordiger uit de verkeersverbruikerswereld vergezeld. Tien minuten, waarin zondaars genadeloos op de hak worden genomen. Die meneer daar bij Dudelingen, die toen en toen geen groot licht op had — nou, het nummer ontbreekt er nog maar aan, om de goeie man voor eeuwig in deze kleine gemeenschap ten schande te maken. Er komen veel brieven — soms wel eens duizend — op deze uitzending, vooral in tijden van acties, zoals toen ze de lichten controleerden, en iedereen enkele weken met een certificaat op moest rijden om aan te tonen, dat de zaak in orde was. Let echter wel: dat geschiedt enkele weken per jaar, en wordt dan weer tot het volgende seizoen vergeten.

Het verkeer is eveneens het natuurlijke raakpunt met de supra-nationale mensen van de kolen- en staalgemeenschap. Moorden doen die uiteraard niet, uit stelen gaan behoeven ze evenmin, maar aan de verkeersintensiteit hebben ze wel het hunne bijgedragen, en de Luxemburgse politie prijst zich wel eens een enkele keer gelukkig, dat in een stad met verhoudingsgewijs de meeste CD-wagens ter wereld, niet iedereen zich op die immuniteit kan beroepen, om bepaalde capriolen te rechtvaardigen.

Politie-organisaties

Laten we echter nog eens een ogenblikje stil staan bij de interne organisatie van het Luxemburgse politiewezen. Ofschoon men er bij bepaalde verantwoordingen niet voor terug-

„Razzia” als politie tijd heeft ...

ondanks de prachtige voorlichting van de zijde der verkeerspolitie, die de kinderen op de scholen les geeft en mooie kleurboekjes uitreikt, en die nu al sinds 1951 elke week tien minuten voor de radio praat in „de uitzending van de verkeerspolitie”

Die meneer bij Dudelingen

Het is onze meergenoemde commissaris Bertrand, die hierin

deinst, tot in de middeleeuwen terug te gaan, is de Luxemburgse politie, als zodanig, nog vrij jong. Ze stamt namelijk eerst uit 1930, toen de verschillende gemeentelijke „koddebeïëreien” werden samengevoegd onder één directoraat van politie. Bij dit directoraat ook bekleedt commissaris Bertrand zijn functie, aan het bureau gezeten, vaak de ene telefoon opleggend om de andere af te haken, en daar tussendoor de boodschappenjongen nog te woord te staan. In een

Eugène Bertrand, vroeger hoofd van de Verkeerspolitie in Luxemburg, nu commissaris van politie, is — zo vernamen wij bij het ter perse gaan van dit nummer — tot hoofdcommissaris benoemd.

kleine organisatie moet je van alle markten thuis zijn. Overigens, in al deze engheid heeft de Luxemburgse politie in de „grote steden” (plaatsen met meer dan drieduizend inwoners) thans toch commissariaten, zestien in totaal, met in Luxemburgstad dan nog de hoofdcommissaris.

De agenten zijn bij lange na nog niet zo gespecialiseerd als elders: je hebt een verkeersgroep, je hebt een speciale „Kriminalpolizei”, die hoofdzakelijk voor Interpol werkt, maar iedereen, heeft zijn „Bezirk”, zijn „wijk”, en iedere agent moet overal zijn „vaststellingen” kunnen doen, zijn „proces-verbaal” kunnen opmaken, om het in goed ambtelijk Nederlands uit te drukken. Een jong agent kan dus 's middags op het snijpunt van de Grand Rue en de Avenue de la Porte-Neuve het verkeer staan te regelen, in de mooie afgemeten zwaaien, die ze van buiten de grens hebben afgekeken, en 's avonds een moord staan op te nemen — gesteld dus, dat het dit moment, — eens in de zoveel jaar — is, waarop die Luxemburgse moord plaats grijpt!

Die eigenlijke politie, voor veertig procent slechts door de staat en voor de andere zestig procent door de stad gefinancierd, heeft een duidelijk civiel karakter, ressorteert ook onder de

burgemeester als directe chef, en uiteindelijk onder het ministerie van Justitie. De gendarmerie, die men verder kan zien optreden, heeft een duidelijk militair karakter, hoort bij het ministerie van Defensie en is te vergelijken met onze „marcheaussee”. Voor wie getallen interesseert: er zijn 360 politiemannen (inbegrepen de recherche van de „Kriminalpolizei”) en 230 man gendarmerie, die op de wegen patrouilleren en de grenzen bewaken. Bij deze gendarmerie hoort nog een soort parketdienst voor de openbare veiligheid en dan hebben we het stramien van de Luxemburgse politie, in al zijn verscheidenheid, wel zowat compleet.

Internationaal contact

Wij willen nu echter geen afscheid nemen uit het knusse kantoortje van de directiecommissaris Bertrand, zonder te hebben gewaagd van de vele internationale activiteiten, waar aan de Luxemburgse politie zich in verenigingsverband „schuldig” maakt. Ze organiseerde nog zeer onlangs een „Dag voor de Vriendschap tussen de Franse, de Belgische en de Luxemburgse politie”, een dag met voetbal en dansbal. Ze zal zich geen politiemaniëfestatie in Maastricht laten ontgaan, en eens, zegt commissaris Bertrand, die deze vrijetijdsbesteding presideert, eens waren we zelfs al bij de collega's te Rotterdam, echt hartelijke jongens...

Valhelm

Een bezoek aan commissaris Bertrand in Luxemburg zou ook niet volledig zijn zonder dat enkele onderdelen van het „handhaven van orde en wet” niet nader ter sprake kwamen. Daarbij behoort echter het nuttige Europese pionierswerk, dat het voor de berijders van tweewielige motorvoertuigen verplicht is, een valhelm te dragen.

Fietswet

Daar wordt weliswaar niet zo streng de hand aan gehouden als misschien wel wenselijk ware, maar men loopt toch de kans, zelfs zijn brommer te verspelen, indien men daar blootshoofds op toert. En onverbiddeijk zijn de Luxemburgse politielui op het handhaven van hun Fietswet, die beslist enig in zijn soort zal blijven, en waaruit ik u nog een klein resumeewil geven:

— beneden zes jaar mag een kind onder geen beding een fiets bestijgen of berijden;

— een kind tussen zes en tien jaar mag fietsen, maar alleen naar school en naar de kerk, en dan alleen nog, wanneer vernoemd kind verder dan een kilometer van vernoemde school of kerk woont en er naar meergenoemde school of kerk, voor meergenoemd kind, geen openbaar vervoermiddel aanwezig is;

— een kind, jonger dan acht jaar, mag nog wel achter op een fiets zitten maar dan slechts, wanneer op dit rijwiel een speciaal zitje met speciale voetsteunen aanwezig is;

— een kind tussen zes en tien jaar mag ook anderzins een rijwiel bestijgen of berijden, maar dan uitsluitend onder begeleiding van een ouder persoon van minstens vijftien jaar;

— een kind boven de acht jaar,

om van volwassenen nog maar te zwijgen, mag dus nooit en te nimmer achter op de fiets. Het staat allemaal zo beschreven in artikel 74 van de Luxemburgse wegenverkeerswet. En artikel 74 is gloednieuw, van na de oorlog. Ik heb commissaris Bertrand maar niet eens gezegd, dat wij omstreeks die tijd in Nederland zelfs toestonden, dat er wel twee kinderen achterop de fiets mochten. Want zo iets kan men zich onmogelijk voorstellen in een land, waar de auto troef en de fiets taboe is. Ik zou commissaris Bertrand maar hebben gechoqueerd. En het is heus een aardige man en een aardige collega. Gaat u hem maar eens opzoeken wanneer u met vakantie in het groothertogdom bent. Hij zal u graag verwelkomen in zijn directoraat, wanneer hij tenminste niet teveel werk om handen heeft op dat ogenblik.

Een gemotoriseerde verkeersbeambte helpt schoolkinderen in de stad Luxemburg bij het (veilig) oversteken van een drukke verkeersweg.

Reservisten-Fanfarekorps in district Roermond is waardevol medium voor binding en ontspanning

Het begon allemaal heel simpel in 1956 in Arcen

Dat het Korps Rijkspolitie een eigen muziekkorps heeft is algemeen bekend. Dat echter ook de Reserve-Rijkspolitie een muziekkorps bezit, is ongetwijfeld nieuws voor velen.

Maar dat muziekkorps is er: in het district Roermond, ruim twee jaar oud, 43 man sterk en onmisbaar.

Het begon allemaal in 1956 in Arcen, een der Noordelijke groepen in Limburg, en met 33 reservisten, een van de sterkste groepen van het district Roermond. Wanneer u weet, dat half Limburg op de een of andere wijze aan muziek doet, dan is het duidelijk, dat alleen deze

groep al een groot percentage levert voor de fanfare. Een twaalfstal reservisten, allemaal leden van een plaatselijk muziekkorps, kwam op het idee om een eigen Reserve Rijkspolitiekapel op te richten. Zij staken de koppen bijeen en al „spoedig was men zover, dat een nummertje kon worden gegeven”. Maar de districtscommandant Roermond zag, nadat hij en alle reservisten van het district deze kapel hadden gehoord op een in januari 1957 te Venlo gehouden Bindingsavond, in deze optimisten nog meer dan een groepskapelletje. Hij polstte de animo voor een eigen muziekkorps in het gehele district en van heinde en verre kwamen de muzikanten opdagen. Het was een complete verrassing. Maar met goede wil alleen komt toch geen muziek-

korps tot stand. De moeilijkheden overtroffen ver het enthousiasme. Muzikanten moeten instrumenten hebben en ook een dirigent. Er moet centraal gerepeteerd worden en ook nog regelmatig, waarbij de aspirant

door
res.-adjutant F. DE JAGER
te Roermond

muzikanten naar de oefenplaats vervoerd moeten worden. Instrumenten kosten veel geld en dat was nu juist het enige wat ontbrak. Op de eerste vergadering kwamen veel ideeën naar voren om op de een of andere manier gelden bijeen te brengen. Maar: „oud ijzer en flessen” te verzamelen, behoort nu eenmaal niet tot de „standing” van de Rijkspolitie. Het Rijk was niet te overtuigen, dat

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

een muziekinstrument tot de uitrusting van een reservist behoorde, dus „doe het zelf”, werd het parool. Een grenzeloos optimisme deed evenwel wonderen en daarmee zijn de financiële moeilijkheden overwonnen, nou ja èn met een vrijwillige periodieke bijdrage van alle reservisten in het district, een gezonde loterij houden, waarvoor de Minister van Justitie en de gemeente Arcen en Velden gaarne toestemming gaven en tenslotte met spontane bijdragen van veel gemeentebesturen in het district die tevens een jaarlijkse subsidie toezegden onder het motto: het zijn ook onze reservisten.

Een dirigent was spoedig gevonden in de bekwame beroepsmusicus A. Partouns te Roermond. Het geluk diende het district ook verder, doordat een bestaande fanfare er mee ophield muziek te maken. Het gehele instrumentarium werd voor een niet te hoge prijs op de kop getikt. Nu kon er begonnen worden, als . . . er nog een oplossing gevonden werd om zeggende en schrijvende het gezelschap van toen 30 man, verspreid over 15 groepen in het district eens per 14 dagen te vervoeren van de woonplaats naar de bakermat Arcen. Toen kreeg men de steun van „de grote baas”: eenmaal in de 14 dagen vrij vervoer naar Arcen. Ook de celwagen mocht worden ingeschakeld. Toen is het gezelschap een echte fanfare geworden. Beschermheer werd de districtscommandant de majoor P. J. van Boon, voorzitter reserveadjutant F. de Jager, ere-leden de burgemeesters Ch. Strens van Swalmen en L. Kirkels van Horn. Van beide deskundige muzikliefhebbers is veel daadwerkelijke steun ontvangen. Helaas, is burgemeester Kirkels kort geleden overleden. Tenslotte waren er 30 spelende leden. Dirigent A. Partouns, wist zijn, door het gehele district verspreide muzikanten, en tot diverse andere muziekkorpsen behorende reservisten in een verenigingslokaal samen te

smeden tot een fanfare die zeer beslist gehoord mag worden.

Het eerste optreden in het openbaar, de Bindingsavond op 11 januari 1958 in de concertzaal „De Prins van Oranje” te Venlo was een overweldigend succes. Zo is het doorgegaan bij de volgende Bindingsavonden en andere gelegenheden als: de wandeltocht van de Limburgse Jagers (waar de fanfare met het beroepsmuziekkorps van de Limburgse Jagers het défilé verzorgde; een concert voor de burgemeesters in het district Roermond; muzikale opluistering tijdens de muziekweek in Roermond (het Eurobaken) met een mars door de stad; bij de opening van het nieuwe districts-bureau van de Rijkspolitie te Roermond, waarbij de Algemeen Inspecteur met andere autoriteiten aanwezig was en woorden van lof en bewondering sprak tot het fanfarekorps van de reservisten. Dit laatste terecht, want achter de muzikale prestaties gaat een stuk verheugende activiteit schuil. 's Zaterdags om de veertien dagen trekken de korpsleden dikwijls over afstanden van veertig of vijftig kilometer naar de repetities in Arcen. Ze gaan direct na hun werk op stap en komen 's avonds om acht of negen uur terug in de huiselijke kring. In het begin van dit jaar heeft het korps de Bindingsavond verzorgd van de reserve Rijkspolitie in het district 's-Hertogenbosch te Cuyk.

Het korps groeide uit tot 43 leden en is ook in andere zinnen steeds „Crescendo” gegaan en onvervangbaar geworden in het district Roermond. Trots vele moeilijkheden, zal de fanfare van de Reserve Rijkspolitie in het district Roermond blijven doorgaan al het schone te bieden wat een muziekkorps, bestaande uit idealisten in de dubbele zin van het woord te bieden heeft in een harmonieuze combinatie van twee waardevolle factoren: binding en ontspanning.

Onder de rook van Edam ligt het plaatsje Warder, verloren langs een schier eindeloze dijk waarmee de eertijds gevreesde Zuiderzee haar krachten zo dikwijls heeft gemeten. Ooster stormen hebben het onvervalste zeewater over de dijk gezwiept en ook in Warder heeft de torenklok vaak voor naderend onheil moeten waarschuwen.

Hoe anders is het daar in de loop der jaren geworden. In Warder behoeft men niet meer in ongerustheid te verkeren over het lot van dorpsgenoten die in hun vissersboten door een storm worden overvallen. De torenklok wordt er nu alleen nog maar geluid voor kerkdiensten en bij begravingen. Alles ademt een vredige rust. Warder heeft het zelfs veertig

NACHTELIJK

„Willen

.. FOEI . . . PAPS . . . !

jaar zonder gemeenteraadsverkiezingen kunnen stellen doordat de bewoners het goed met elkaar eens waren en gezamenlijk één lijst indienden. Een groot deel van het ruim 500 zielen tellende dorpje vindt zijn dagelijkse werk in de veehouderij en het leven kabbelt er rustig voort.

Geen bijzonderheden

In het spoorboekje zal men tevergeefs naar de naam Warder zoeken en ook de ondernemers van andere openbare vervoermiddelen hebben er nog steeds geen lucratieve aspecten in gezien om het dorpje in hun dienstregeling op te nemen.

Voor medische-, geestelijke- en politieke bijstand is men aangewezen op naburige gemeenten. Tot voor enkele jaren woonde er een plichtsgetrouwe en steeds parate wachtmeester, die ten behoeve van zijn rapportenboek een stempel had laten maken waarmee de „altijd geruststellende” woorden „Geen bijzonderheden” konden worden geproduceerd. Behalve dan die ene dag aan het eind waarvan in het bewuste boek werd vermeld: „Vandaag heerste er in deze gemeente een enorme verkeersdrukte. Er zijn 4 fietsers, 2 bromfietzers, een auto, een mestwagen en een hondkar gepasseerd. Geen persoonlijke ongelukken of materiële schade. Wel hebben enige koeien hun melk verlopen.” Deze wachtmeester heeft uiteindelijk bij gebrek aan emplooi die praktijk vaarwel gezegd en is sindsdien in het nabij gelegen Oosthuizen te consul-

teren. Kortom: Warder heeft nog nooit frontpagina-nieuws gemaakt. Er werd nimmer een vijfling geboren, een gat ontdekt of een raket afgeschoten. Men bemint er de rust en was hieraan gewend totdat . . . . . Op een nacht, kort geleden rinkelde de telefoon op het bureau van de commandant van de zeer uitgestrekte — en behalve Warder nog acht andere gemeenten omvattende — groep Beemster. Nauwelijks had de opgeroepene de hoorn in zijn hand of aan de andere kant liet een opgewonden mannenstem een stortvloed van woorden los . . . . . heel Warder staat op z'n kop, kunt U alstublieft gauw komen want er blijft geen heel meer over. Ik heb de politie in Oosthuizen al gebeld maar de een is ziek en de

even terug naar het jaar 1931 toen hij als agent van politie in Delft met enkele collega's een stierengevecht ten beste had gegeven waarbij een gerenommeerde torero zich duim en vinger zou hebben afgelikt. In de om zijn Blauw beroemd geworden stad heeft de stier van die dagen weliswaar het onderspit ge-Delft, maar niet zo goedschiks. Na een bezoek aan de markt, alwaar de sadist enkele kramen wist te torpederen liep hij vervolgens met z'n dolle kop door een geopende poort van een kolenopslagplaats. Gretige handen sloten de poort en men slaakte een zucht van verlichting dat het ondiel in ieder geval van de weg af was. Van een dak van een kolenloods kon vervolgens rustig het vuur geopend wor-

stier in Delft . . . ! Toen in Delft was het klaarlichte dag en had de Commissaris van Politie de verantwoording. Nu in Warder was het aarde-donker en had hij de verantwoording.

Krijgsplan

Na een haastig in elkaar gezet krijgsplan nam de Escamillo uit de dertiger jaren de telefoon weer ter hand en ondanks het zeer ongunstige uur wist hij in korte spanne tijds te bereiken dat: ten eerste de elektrische straatverlichting in Warder opnieuw zou worden ontstoken welke handeling op een veilige afstand van de gevaarlijke zone kon geschieden en dat voorts een Warderse noodslachter zich in staat van paraatheid hield terwijl een vijftal RP-ers zich per dienstmotor, brom- en trapfiets naar het huis van de inmiddels thuisgekomen postcommandant in Oosthuizen spoedden. Ook was er voor gezorgd dat zich bij deze functionaris de plaatselijke taxichauffeur zou melden, aan wie de raad was gegeven een auto voor te rijden, die een stootje zou kunnen en mogen verdragen. Alles verliep volgens de berekeningen en nadat de zes matadors de eigenlijk onsportieve daad hadden begaan om een even zo groot aantal karabijnen te laden, stapte de ene helft in de taxi om door de andere helft per motor met zijspan te worden gevolgd. Met een snelheid die ver beneden het toegestane maximum lag reed het gezelschap de eenzame polderweg in naar het plaza de toros te Warder, zo'n drie kilometer van Oosthuizen verwijderd.

In de arena . . . .

Langzaam reed de gesloten eenheid Warder binnen. Midden in de arena werd gestopt. Helaas, geen Willem te bekennen, zelfs geen Carmen om geestelijke bijstand te verlenen. Ter verduidelijking diene, dat het betreffende beest in het register van de stierenburgerlijke stand onder no. 47173 staat ingeschreven en de naam draagt van: „Willem van Thijs”. Zijn roepnaam is echter kortaf: „Willem.”

Hoewel alle zes strijders van enige omgang met stieren waren gespeend, wilden ze stuk voor stuk dit rendez-vous met Willem niet graag missen en daarom ging het in vlot tempo naar een boerenerf waar opeens een angstige mannenstem klonk: „Frans kijk uit, denk om je leven . . .” Frans bleek echter ware doodsverachting te bezitten en liep heel voorzichtig in de richting van een zwaar snuivende kolos in welke de zes RP-matadors ondanks het duister een stier meenden te onderkennen. Het gevaarte had zich met een restant van een balk, dat hij aan een koptouw door z'n neusring torste, vastgelopen

K RUMOER IN WARDER . . .

an Thijs" zaaide doodsangst

ander heeft dienst zegt z'n vrouw, niemand durft hier naar buiten, hij brult en snuift om een hartverlamming van te krijgen . . . . .”
„. . . . . Ja, praat nu eens even rustig, jullie zijn daar toch niet bang voor een dronken kerel, als het nou, laten we zeggen een wilde stier was . . . . .” betoogde de groepscommandant adjudant M. H. Nebbeling kalmerend. Ja meneer de commandant, dat is het nu juist, het is inderdaad een losgebroke dolle stier. Hij is stapel. Ik hoor hem hier in huis brullen en de boel afbreken, ach komt U toch gauw. Ik zou U wel even willen halen met m'n auto maar ik mag voor mijn vrouw de arena niet in, ik bedoel de deur niet uit . . . . .” De adjudant beloofde hem spoedige bijstand, hing de hoorn op en mompelde: „De geschiedenis herhaalt zich.”

Geschiedenis herhaalt zich

Zijn gedachten gingen in ijltempo

den. Het heugde de adjudant echter nog goed, dat bij de eerste schoten het dier hoe langer hoe wilder werd. Toch werd er niet herhaaldelijk misgeschoten zoals de kranten aanvankelijk meldden. Daags na de schietpartij werd zijn kop in de agentenwacht tentoongesteld. Deze vertoonde verscheidene schotwonden. Het dier bleek geen eierschaalschedel gehad te hebben, want verschillende kogels zaten tussen de schedel en het vlies. Niettegenstaande de vele treffers bleef het dier nog lang leven. Het maakte de gekste capriolen. Als hij achter één der voorbenen door het hart was geschoten dan was hij vrijwel meteen gevallen verzekerde een onzer districtscommandanten. Verschillende malen had de adjudant nadien een koe dood moeten schieten. In die gevallen waren er geen moeilijkheden geweest. Bij het eerste schot meteen goed. Maar die

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

WARDER

tussen twee in de grond staande palen. Van zes karabijnen bleven de haanpallen naar rechts liggen want toen het Frans met veel moed, beleid en „touw” en met schoorvoetende assistentie van enkele RP-matadors was gelukt de bul een zogenaamd kniestel aan te leggen was het nog maar een kwestie van „jongens nou even rustig” en „kom maar mee Willem” om het wild kijkende en verwaarloosd snuivende Zodiac-dier in een stal te loodsen of zo men wil: in een loods te stallen. Zijn eigen stal gaf de indruk of er met dynamiet gestoeid was. Tussen uit elkaar geslagen balen kunstmest en balen hooi lagen brokstukken van de toegangsdeur en een verkreukelde fiets. Twee marmotjes liepen te zoeken naar nog vier van hun soortgenootjes, die ook een onverwachte vrijheid gekregen hadden doordat „Ome Willem” van hun verblijven kachelhoutjes had gemaakt.

„Ja, we zullen eens zien hoe Willem zich de komende dagen zal gedragen” zei de eigenaar, boer Van der Graft „en wil het niet met hem dan moet hij maar naar de slager. Ik heb al meer last met hem gehad maar nooit zó. Willem was „woeg”. Op een vraag om het woord „woeg” in het hoog-Nederlands te vertalen, kwam hij via „doenig” op „ongedurig”. Boer Van der Graft heeft aardig wat kaas gegeten van stieren maar met Willem heeft het nooit willen boteren.

De zes rijksambtenaren ontladden hun karabijnen en zochten met zeer gemengde gevoelens de aan hun bewaking toevertrouwde gebieden op, echter niet dan nadat zij nog even een blik hadden geslagen in een verblijf waar ettelijke nakomelingen van vader Willem bedremmeld stonden te kijken. „Jullie vader heeft vannacht zijn waardigheid behoorlijk vergooid,” zei een onzer. „Boe” loelden de kalveren instemmend. Ze lieten hun koppen hangen want het is niet prettig als er zoiets over je vader gezegd wordt. Ze schaamden zich zichtbaar en men kon ze horen denken: „. . . . . Foei . . . . . paps. . . . . wat heb je je aangesteld . . . . . !” In het rapportenboek staat vermeld: „Operatie Woeste Willem goed verlopen.”

In Warder is de rust teruggekeerd.

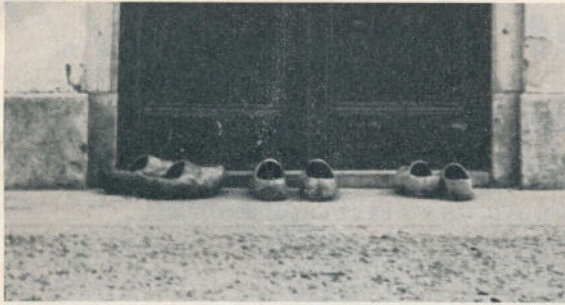
„Old Ruitersborgh” het raadhuis met de bordjes . . . .

Deuren geven voorlichting in Vollenhove

Het gemeentebestuur van de ruim 5000 zielen omvattende gemeente Vollenhove zetelt in het buiten Old Ruitersborgh. Daar kan Vollenhove terecht voor burgemeester mr. J. G. Krol, voor gemeentewerken en sociale zaken, voor de ontvanger en ook voor de groepscommandant en de postcommandant van de Rijkspolitie, die daar eveneens zetelen.

Enkele jaren geleden werd er bovendien in dit gebouw les gegeven aan de leerlingen van enkele klassen van de protestants-christelijke lagere school. Daarvoor had burgemeester Krol zijn kamer afgestaan omdat het niet meer mogelijk was in de oude school les te geven. En tenslotte is de stad Vollenhove een onderwijscentrum voor een uniek stuk Overijssel. Intussen zijn de ergste onderwijsvraagstukken opgelost en burgemeester Krol zit weer in zijn eigen kamer.

Wie er nu allemaal nog in Old Ruitersborgh verkeren, daaromtrent wordt de bezoeker voorgelicht door een reeks bordjes, waarmee de toegangsdeuren zijn versierd. Vollenhove houdt van bordjes blijkbaar. Binnen afzienbare tijd zullen

. . . . klompen uit alstublieft . . . .

er drie borden worden verhangen, want er is inmiddels een begin gemaakt met de stichting van een nieuw groepsbureau. Wie derhalve de deuren van Old Ruitenborgh nog in vol voorlichtend ornaat wil zien, haaste zich. De huwelijksafkondiging op diezelfde deuren is een temidden van de andere borden en schilden merkwaardige toegift. Wat wij niet kunnen ophelderden is of de mededeling: „'s middags gesloten” betekent dat de Rijkspolitie in Vollenhove ook slechts halve dagen in functie is.

Op de borden staat ook waar u eventueel na bezoek terecht kunt om thee, al is het niet zeker, dat zulks de bedoeling is. A propos, vergeet u vooral niet uw klompen uit te trekken . . . ?

De strijd om het recht

Het geeft altijd voldoening wanneer een politie-onderzoek met gunstig resultaat wordt bekroond. In vele gevallen kan een outsider zich geen beeld vormen van het veelomvattende werk dat moest worden verricht om tot dit doel te geraken. Is het eenmaal zover, dan is men tevreden en dan is het alleen aan de betrokken opsporingsambtenaar om in stilte na te denken, over al de hindernissen die hij had te overwinnen.

Wij noemen dit „praktische ervaringen”, maar wij zouden het ook kunnen noemen „de strijd om het recht”, want daar komt het toch in hoofdzaak op neer. De moeilijkheid begint

---

**Voorval te Leidschendam
bewees opnieuw:
vrijwel elke diefstal
ambtshalve vervolgbaar**

---

veelal bij het ontkennen door en de zwijzaamheid van de verdachte, doch ook bij de terughoudendheid van de getuigen en de directe benaedeelden, hoe merkwaardig dat laatste ook mag schijnen.

Het is vooral de laatste categorie die om bepaalde redenen meent te moeten zwijgen en misplaatste soepelheid te betrachten. Dit komt neer op het „eigen rechter spelen” en daarin juist ligt de kiem van veel kwaad. Een en ander ondervond de groepscommandant te Leidschendam, toen bij hem bericht binnenkwam, dat een arbeider van de Nederlandse Kogel- en schroevenfabriek in deze gemeente, zich aan eigendommen van de fabriek had vergrepen en op het punt stond het onrechtmatig verkregen bezit weg te voeren. Er werden onmiddellijk maatregelen genomen door het zenden van een opsporingsambtenaar naar de plaats waar het vervoer zou plaats vinden: bij de uitgang op het fabrieksterrein, waar in de fietstassen van de verdachte een

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Ontmoeting met de „T.P.W.“

hulp voor verongelukte en onderzoek naar leesgewoonten . . .

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

Linia recta van dealer in sloot . . . .

Leidschendam

hoeveelheid koper- en bronsgruis werd gevonden. Bij informatie bleek, dat het gruis — een gewild artikel voor de opkoper — niet in het bezit van de vervoerder mocht zijn en daarom werd het, op grond van gepleegde diefstal, inbeslaggenomen. De verdachte werd naar het bureau te Leidschendam geleid, waarna een onderzoek in zijn woning volledige klaarheid bracht in de praktijken van deze man. Daar werd niet alleen soortgelijk gruis, maar ook massief bewerkt koper aangetroffen. Bij het onderzoek bleken niet alleen meerdere diefstallen te zijn gepleegd door de verdachte, maar ook dat meerdere personen zich aan heling hadden schuldig gemaakt. De Directie van het bedrijf vond dit uiteraard niet prettig en wilde geen aangifte doen om de gearresteerde moeilijkheden te besparen. De Officier van Justitie dacht anders en gaf bij voorbaat al fiat aan de verlenging van het bevel tot in verzekeringstelling. Vermelding van dit voorval brengt nog eens duidelijk naar voren, dat over het algemeen iedere diefstal ambtshalve vervolgbaar is en dat het politie-optreden in geen enkel opzicht afhankelijk mag zijn van de gevoelens van de benadeelde.

De Winterswijker, die op een druilerige zondagmiddag zijn eerste ontmoeting met de „T.P.W.“ beleefde, zal die wellicht zijn leven lang niet meer vergeten. Genoeglijk reed hij met vrouw en kind over de verkeersweg Nijmegen — 's-Hertogenbosch in zijn hagelnieuwe stationcar en de wereld leek, ondanks het laag hangende wolkendek, wonderschoon. Het lot, of zo gij wilt het noodlot, schijnt er echter behagen in te scheppen de vredige stemming te verstoren, want hoe het feitelijk gebeurde, kan de Winterswijker nu nog niet vertellen. Feit is, dat plotseling zijn auto weigerde langer naar het stuur te luisteren, en zich van elke dwang bevrijd, neer te vlijen in een diepe sloot langs de weg, zoals er onder Wychen bij dozijnen zijn te vinden. Nu mag het voor een auto behaaglijk zijn, om op de kop in een sloot tot rust te komen, voor de bestuurder is dat nogal onprettig, zodat de Winterswijker met vrouw en kind danig onder de indruk raakten van de vreemde escapades, ook al was er slechts sprake van schrik en een onbeduidend schrammetje aan het hoofd van de bestuurder. Het was de T.P.W. van de verkeersgroep Nijmegen, bemand met de wachtmeesters 1e klasse J. B. Schraven en J. B. Krosenbrink, die de ongelukkige reizigers in hun benarde omstandigheden steun kwam verlenen. Want zo zal ongetwijfeld de

Winterswijker het ook hebben aangevoeld, de T.P.W.-bemanning kwam niet in de eerste plaats als de wrekende gerechtigheid, maar meer als een verlosser in nood. De wachtmeester 1e kl. Krosenbrink, onderwierp om te beginnen het inwendige van de auto, die toch niet helemaal bestand leek tegen de Wychense klei, aan een inspectie om de oorzaak van het ongeluk uit te vorsen.

Zo ontmoette dus de Winterswijker de T.P.W. en zo ontmoette ook ik de T.P.W. voor de eerste maal in de praktijk tijdens de reis met vrouw en kind van Nijmegen naar kennissen in Wychen. „Wat is dat voor rare wagen van jullie“, zei mijn vrouw toen zij de nieuwe aanwinst langs de weg zag staan. Waarop ik alleen maar verbolgen kon antwoorden, dat zij in het vervolg het Korpsblad eens wat nauwkeuriger moest lezen, daar dit blad alles omtrent deze wagens in den brede had uitgemeten. Waarop als repliek klonk, dat de pennevruchten van Marlies haar meer interesseerden, dan alle T.P.W.'s samen. Waarmede maar is bewezen, dat een ontmoeting bij de een lang niet dezelfde indrukken achterlaat als bij de ander en dat het optreden van de T.P.W. bij een simpel ongeluk zelfs tegelijk een bescheiden onderzoek naar de leesgewoonten van de korpsbladlezers kan opleveren . . .

Wachtmeester 1e kl.
J. B. Krosenbrink
probeert oorzaak
van ongeluk
uit te vorsen
(Foto's:
Verkeersgroep
Nijmegen)

Koppel uw dienst aan Ford !

Dan weet u zeker, dat u op een snelle en... veilige manier uw surveillerende taak kunt uitvoeren.

Opvallend in zijn klasse is in dit opzicht de Ford Zephyr met een motorvermogen van niet minder dan 90 bruto rem P.K. en een cilinderinhoud van 2553 cc.

Met de subliem schakelende 3-versnellingsbak trekt u razendvlug op en bij elke snelheid hebt u een veilige reservekracht „onder de voet”. Fantastisch ruim uitzicht en veel extra comfort vergemakkelijken uw dienst!

Waarom de voorkeur aan Ford?

betrouwbaar
snelle acceleratie
vaste wegligging
ruim uitzicht
en... altijd veilig

U DIENT DE GEMEENSCHAP,

FORD

DIENT U !

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

R.P. te water, altijd vakantie

(vervolg van pag. 6)

spreker de bemanning van de Waterstaatsboot verzocht het zaakje verder alleen te klaren. „Wat het zwaarst is moet het zwaarst wegen”, zei de schipper. En terwijl de brullende motoren het schip zijn uiterste snelheid bezorgden, maakten schipper Savelkouls en bootzman Sepers het dregmateriaal voor gebruik gereed. Ongeveer vijfhonderd meter beneden het Cuykse veer wees een mensenverzameling op de wal de plaats aan waar het ongeval moest zijn gebeurd. Daar waren ook de groepscommandant van de landdienst uit Gennep, adjudant Th. J. Ophelders en de postcommandant van Mook. Kort en zakelijk legde adjudant Ophelders het gebeurde uit. Twee jongens, broertjes van 12 en 14 jaar waren spelenderwijs uit een roeiboot gevallen... Twintig minuten later gaf schipper Savelkouls, die met een raamdreg aan boord van de R.P. 23 voorzichtig de rivierbodem aftastte, schipper De Groot aan het roer een teken. Onmiddellijk lag de R.P. 23 stil. Behoedzaam haalde schipper Savelkouls de dreg op. Zwijgend bogen de aanwezigen enige ogenblikken later het hoofd bij het ontzielde lichaam van de 14-jarige. En weer nauwelijks twintig minuten later herhaalde zich de droeve ceremonie, toen bootzman Sepers, die vlak onder de wal in een roeiboot een tweede dreg hanteerde, het 12-jarig broertje boven water haalde. Het gesprek aan boord van de R.P. 23 was wat geforceerd, toen het schip tegen achten huiswaarts keerde.

Op maandagmorgen, toen de „bureauman” opkeek van zijn documenten, zag hij de R.P. 14, het tweede in Nijmegen gestationeerde vaartuig, voorbijgliden. Aan het roer stond weer schipper De Groot. Op het achterdek was bootzman Sepers bezig het dregmateriaal op te bergen, waarmede hij een uur tevoren de stoffelijke resten borg van het 9-jarig jongetje, dat 's zondags in de Waal verdronk. Schipper Van Huuksloot had dezelfde zondagavond het andere daar verdronken slachtoffer, een 19-jarige militair, boven water gehaald.

Nee, het is toch niet allemaal goud wat er blinkt, niet een heel jaar vakantie op het achterdek van een modern schip..

*

Zo reikte de overste A. J. van Thiel, (links), de tevredenheidsbetuiging uit aan de wmr. 1e kl. J. Struijk. Rechts de adjudant M. A. Stegeman.

Wachtmeester I in Zierikzee redde kind uit poel van vuil

TEVREDENHEIDS- BETUIGING UITGEREIKT

De commandant van het district Middelburg, de overste A. J. van Thiel, heeft kort geleden namens de Algemeen Inspecteur een tevredenheidsbetuiging uitgereikt aan de wachtmeester 1e kl. J. Struijk van de groep Zierikzee, omdat hij enkele maanden geleden een tweejarig meisje uit de Brakke-gracht heeft gered.

Tijdens een patrouille hoorde de wachtmeester 1e kl. Struijk, dat er een kind in de Brakke-gracht was gevallen. Even moet in de wachtmeester de gedachte zijn opgekomen: „Waarom nou juist in de Brakke-gracht.” Die gracht staat namelijk niet vol met „gewoon water”, maar met een vieze substantie, afkomstig uit de riolering. Hij bedacht zich echter geen ogenblik; toen hij enkele luchtballen zag opstijgen dook hij onmiddellijk en het had niet veel later moeten gebeuren, zo bleek toen hij een tweejarig meisje bovenbracht, dat de verstikkingsdood nabij was. Het kind was spelenderwijs te water geraakt en werd met grote paraatheid gered.

Bij de uitreiking van de tevredenheidsbetuiging waren ook burgemeester mr. F. Th. Dijkmeester, de kantonrechter mr. W. E. van Vlooten, de adjudant-groepscommandant M. A. Stegeman, het overige personeel van de groep en uiteraard het geredde meisje met haar ouders aanwezig.

Zowel de overste Van Thiel als de burgemeester prezen de kordaatheid van de wachtmeester 1e kl. Struijk en ook de groepscommandant bleek trots dat een van zijn mannen een kind had gered uit een gracht, die bekend staat als een vergaarbak van vuil en waarvan het personeel van de groep al eens had gezegd: „Als daar iemand in valt, hoe moeten we die er uit krijgen.”

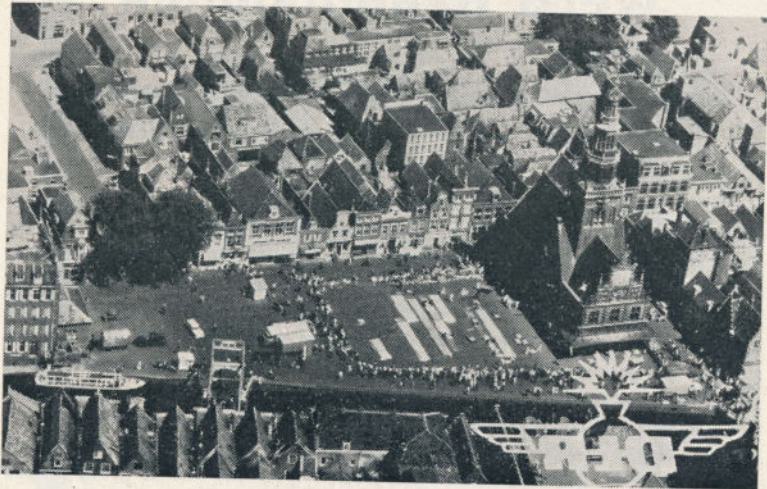
De wachtmeester Struijk demonstreerde het antwoord op die vraag: gewoon, er in springen . . . . .

Niets uit dit blad mag worden vervoelvoudigd of gepubliceerd, door middel van druk, fotocopie of op welke andere wijze ook, zonder uitdrukkelijke schriftelijke goedkeuring van de redactie, zelfs niet, al zou een en ander geschieden met bronvermelding.

Dienst Luchtvaart heeft nu ook een fotodienst

Bij een succesvol bezoek van de Rijkspolitiekapel aan de kaasstad Alkmaar heeft de overste J. R. Hoogkamer, commandant van het district Alkmaar het gemeentebestuur een fraaie luchtfoto van de kaasmarkt aangeboden als uiting van erkentelijkheid voor de goede verstandhouding tussen het stadsbestuur en het Korps Rijkspolitie. Die foto (ruim een vierkante meter groot) werd vervaardigd door de Dienst Luchtvaart van de Rijkspolitie, tijdens bijzondere opdrachten boven het district Alkmaar. De Dienst Luchtvaart, tot voor kort onmisbaar voor de verkeersregeling bij grote evenementen, staatsiebezoeken, bij bosbrandmeldingen en wat dies meer zij, beweegt zich sinds kort ook op het terrein van de luchtfotografie. De foto uit de lucht gemaakt is een voor de politie nog betrekkelijk nieuw, maar belangrijk hulpmiddel met vele mogelijkheden. Dat de resultaten die de Dienst Lucht-

vaart op dit terrein inmiddels heeft bereikt, er mogen zijn, bewijst de hierbij afgedrukte foto van de Alkmaarder kaasmarkt, die uit een oogpunt van representatie, het kweken van goodwill en met betrekking tot wat men public relations noemt, goede diensten heeft bewezen bij het bezoek van de Kapel aan Alkmaar.

NIEUW GROEPSBUREAU IN BOSKOOP

Hoewel volgens vage berichten op 14 juli de wereld zou vergaan, werd nochtans een dag later in Boskoop een reeds lang fel begeerd nieuw groepsbureau geopend door de burgemeester van Boskoop, mr. dr. E. P. Verkerk, die voor het gebouw de nationale vlag hees.

Tot nu toe genoot de groep Boskoop gastvrijheid in het gemeentehuis waar slechts een ruimte beschikbaar was, die nog dateerde uit de tijd waarin twee veldwachters met de politiedienst waren belast. Het nieuwe groepsbureau, aldus berichtte ons de opperwachtmeester H. Maders, omvat niet alleen een riante kamer voor de groepscommandant, maar ook voldoende ruimte waar de groepsleden rustig kunnen werken zonder elkaar te hinderen, een theoriezaal en twee moderne dienstwoningen. Bij de opening werd de commissaris der Koningin in Zuid Holland vertegenwoordigd door Mr. R. Galas, de (zieke) commandant van het district Leiden de majoor drs. L. J. van der Meulen door de luitenant J. Vermeulen.

Op bijgaande foto het hijsen van de vlag door burgemeester Verkerk. Links „achter het groen weg” onder meer de adjudant P. C. Groeneweg.

Adjutant Groeneweg achter 't groen weg

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Groepsbureau te Heiloo werd Kraamkliniek

Opper en Wachtmeester assisteerden bij (zeer voorspoedige) bevalling

„Wilt u straks even terugbellen, wij zijn namelijk juist bezig met een bevalling.” Dat merkwaardige verzoek kregen een adjudant en een groepscommandant uit het district Alkmaar, toen zij enkele weken geleden op een namiddag het groepsbureau der Rijkspolitie in Heiloo opbelden. En de mededeling die in hun verbaasde oren klonk was de zuiverste waarheid, want kort daarna zag een jongeling van zes pond in het groepsbureau het levenslicht; een opperwachtmeester en een wachtmeester 1e klasse hadden bij de geboorte geassisteerd; ten merkwaardig soort dienstverlening door de politie, dat echter bijzonder is gewaardeerd, zo bleek ook, toen zij enige weken later moeder en kind nog eens opzochten om te zien hoe het petekind van de groep Heiloo het maakte.

De middag scheen aanvankelijk te zullen verlopen als vele andere middagen. De opperwachtmeester J. de Boer en de wachtmeester 1e kl. C. Schut maakten het overvloedige „schriftelijke werk” af. Plotseling werd de rust verstoord door een voor het groepsbureau stoppende personenauto. Groot was hun verwondering toen een man uitstapte, naar de deur snelde en riep: „Mijn vrouw moet bevallen!” Goede raad was zeer duur! Uit de geluiden in de wagen

bleek dat de nood erg aan de vrouw was en dat er dringend hulp nodig was.

Terwijl opper De Boer de brancard te voorschijn haalde belde de wachtmeester Schut de aanwezig veronderstelde dokters af, maar niemand van hen bleek thuis te zijn. Inmiddels was de vrouw het groepsbureau binnengebracht en kwam aan het licht dat het echtpaar met een verloofd stel die dag met een auto uitrijden was gegaan. De vrouw van het gehuwde

Deze prent publiceerde een van de Gelderse dagbladen na de gebeurtenissen in Heiloo met het bijschrift: „Vrouwje ik ben bevorderd”. Kennelijk dacht de tekenaar al aan een brigade voor deze bijzondere diensten.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

paar verwachtte drie weken later een baby. Zij waren afkomstig uit Haarlem en op weg naar Giethoorn. Bij Joure gekomen voelde de aanstaande moeder zich onwel worden en werd besloten snel huiswaarts te keren aangezien thuis alles gereed gemaakt was voor de bevalling. Zo snel mogelijk reed men de Afsluitdijk af en de weg terug naar Haarlem. Toen zij echter door Heiloo reden bleek dat de woning niet meer op tijd gehaald kon worden. Langs de Rijksweg ontdekte men een bord van een hulppost van het Rode Kruis: het groepsbureau Heiloo. Snel handelen was noodzaak.

De mannelijke helft van het verloofde stel kreeg opdracht in de keuken van het bureau water op te zetten. Omdat het groepsbureau geen kraamafdeling heeft en de beschikbare ruimte zeer beperkt is, werden de aanwezige schrijfbureaus opzijgeschoven. Onderwijl had de wachtmeester Schut een soort bed gereed gemaakt, dat werd voltooid met twee lakens. Nauwelijks was dit geïmproviserde bed gereed of de baby meldde zich al. Er waren toen nog maar nauwelijks vijf minuten sinds de binnenkomst van de vrouw verstreken en de verloskundige zuster Mink, die

wel thuis was, kwam al binnen om het pleit te beslechten. Aangezien er op onze groepsbureaus geen commodes zijn met nuttige zaken als luiers, sluitlakens, kinderkleertjes en dergelijke werd het kind voorlopig in een schone rijkshanddoek en -deken gewikkeld en in een tochtvrij hoekje in de kamer van de groepscommandant op de grond gelegd. Wachtmeester Schut had zijn vrouw gemobiliseerd, die enige grepen in haar linnenkast deed en kwam aandragen met een grote hoeveelheid bepaald nuttige artikelen. Veiligheidsspelden bleken niet aanwezig en daarvoor moest de op het bureau aanwezige verbandtrommel uitkomst brengen. De baby bleek een welgeschapen jongen van zeker zes pond, zo raamden de beide rijkspolitiemannen met kennersblik en hun schatting bleek juist.

Tussen al de bedrijven door werd de telefoon bediend en ook het publiek dat aan de deur verscheen werd op een beleefde, doch besliste wijze tot een later tijdstip „afgepoeierd”.

Ondanks al deze drukte werden de wettelijke bepalingen terzake aangifte van geboorten ook niet uit het oog verloren en werd de vader er over ingelicht dat hij te Heiloo op het gemeentehuis aangifte van deze geboorte diende te doen. Voor deze bijzondere gebeurtenis werd bedacht dat ook het dagrapport moest worden bijgehouden zodat de burgemeester ook kennis kreeg van dit voorval in zijn gemeente. In het dagrapport stond ondermeer: „Op het bureau werd een vrouw binnengebracht, zij verkeerde in barensood en nauwelijks binnen bracht zij een kind van het mannelijk geslacht ter wereld.” De vrouw met haar kind werden per ziekenauto overgebracht naar haar woning te Haarlem.”

Er stond niet in, dat het verloofde paar zich inmiddels verdienstelijk had gemaakt door koffie te zetten en zelfs kans had gezien gebak te halen, waarmee de voorspoedige geboorte op het bureau werd gevierd.

Namens het Korps Rijkspolitie te Heiloo werd de volgende dag een bloemetje bezorgd bij de gelukkige ouders te Haarlem. De vader kwam daarna nogmaals zijn dank betuigen en uit het toegestuurde geboortekaartje bleek dat de jongen in het register der geboorten was ingeschreven onder de namen Rudolf Edgar en niet zoals een bepaald dagblad veronderstelde als „Herman(dad)”. Aangezien blijkbaar firma's in baby-artikelen de adressen waar kinderen geboren zijn van gemeentehuizen doorkrijgen, werd het groepsbureau te Heiloo de daarop volgende dagen overstroomd met folders over babyvoeding, kinderwagens en wat dies meer zij, en alles werd doorgezonden naar Haarlem.

Op een ochtend kort na vermelde bevalling, bleek de groepscommandant bij het openen van de post dat zich daarbij een „Aanvraagbon voor Verstreking van Materieel” bevond,

waarvan verondersteld werd dat zij door hem was ingezonden. De bovengemelde de volgende goederen:

Veiligheidsspelden ..	5 gros;
Luiers	36 st;
Navelbandjes	12 st;
Talkpoeder	1 bs;
Baby-poeder speciaal .	1 bs;
Zuigflessen Jenaglas .	2 st;
Baby-weegschaal	1 st.

De Materieelbeheerder had er de volgende opmerking onder geplaatst: „Bovenstaande goederen kunnen niet

door de Materieelbeheerder worden verstrekt.”

Er stond niet eens bij, dat het via het Rijksinkoopbureau moest .....

Uit vele reacties, die na het bekendworden van deze gebeurtenis in Heiloo werden ontvangen, is overigens duidelijk gebleken, dat deze bijzondere vorm van assistentieverlening zeer veel „goodwill” heeft gekweekt.

15 jaar Korps Rijkspolitie

Dit jaar bestaat het Korps Rijkspolitie 15 jaar. Ter gelegenheid van dit derde lustrum is een herinnerings-schaaltje ontworpen door de sierkunstenaar-ontwerper van N.V. Tichelaar's Kleiwarenfabriek te Makkum, de heer J. R. Steensma. Het schaalje is een fraai stukje Makkumer aardewerk, uitgevoerd in vier kleuren: blauw, rood, wit en groen, en het heeft een doorsnee van 9 centimeter. Deze originele herinnering die als asbakje of bonbonschaaltje kan worden gebruikt, maar ook kan worden opgehangen, is voor abonnees van het Korpsblad Rijkspolitie verkrijgbaar voor f 3.50 (+ f 0.50 verzendkosten). Bestellingen kunnen tot uiterlijk 15 september worden gericht aan:

N.V. TICHELAARS KLEIWARENFABRIEK
TE MAKKUM

onder het motto: „15 jaar R.P.” Na ontvangst van de verschuldigde kosten wordt het schaalje franco toegezonden. Het postrekeningnummer van de N.V. Tichelaar is: 80 55 36.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-7-'60: G. Boer, wmr. 1e kl., van Utrecht naar Jutphaas; G. Hoefakker, wmr., van Bunschoten naar Benschop. Per 18-7-'60: A. G. Brouwer, wmr. 1e kl. van Middenmeer naar Heiloo. Per 20-7-'60: J. v. d. Velden, wmr., van Maartensdijk naar Groenekan. Per 1-8-'60: Tj. Sieswerda, owmr., van Enkhuizen naar Castricum; Th. F. Harkema, owmr., van Kleine Sluis naar Amsterdam; H. J. Sas, owmr., van Houten naar Boxtel (ress. 's-Bosch); G. C. Huijsman, wmr. 1e kl., van verk. groep Utrecht naar parketgr. Utrecht; E. v. d. Starre, wmr. 1e kl., van Jutphaas naar Houten.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-6-'60: T. A. Scheurwater, adsp., van Willemsdorp naar Strijen. Per 1-7-'60: J. M. Mudde, wmr. 1e kl., van Oudewater naar 's-Gravenhage; W. Marchand, owmr., van Hillegom naar De Zilk. Per 13-7-'60: H. H. C. Langenhein, wmr. 1e kl., van Rijsdorp naar Hillegom. Per 15-7-'60: N. D. Smits, owmr., van 's-Gravenhage naar Breda; A. L. Schwarz, owmr., van Dordrecht naar Breda. Per 16-7-'60: A. Janse, wmr., van St. Laurens naar Zaamslag. Per 1-8-'60: J. J. Doddema, owmr., van Noordwijkerhout naar Lemmer; R. Simons, wmr. 1e kl., van Tholen naar Axel; W. Oppenhuis, wmr. 1e kl., van 's-Gravenhage naar Heerenveen; B. J. Wisse, owmr., van Aardenburg naar Zierikzee; J. Barendrecht, owmr., van Alblasserdam naar Hendrik-Ido-Ambacht; F. Meulbroek, wmr. 1e kl., van Ellewoutsdijk naar Heinkensand; P. Speijer, owmr., van Bodegraven naar Aardenburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-7-'60: C. Bijl, owmr., van Etten naar Kruisland. Per 15-7-'60: P. L. Heijboer, wmr. 1e kl., van Dinther naar 's-Bosch (parketgr.); J. Heesakkers, wmr. 1e kl., van Mill naar Dinther; P. Persoon, wmr., van Roosteren naar Limbricht; C. C. Helmons, wmr. 1e kl., van Etten naar De Poort; C. B. Ruigrok, wmr., van Maasbracht naar Horst; K. Jonker, wmr., van Swalmen naar Maasbracht; G. W. J. Ooms, wmr., van Noorbeek naar St. Anthonis; A. J. Stroobant, wmr., van Horst naar Stramproij; W. J. Stout-

hart, adj., van Uden naar Grave; W. J. Berghs, wmr. 1e kl., van Siebengewald naar Hunsel; G. A. M. Martens, wmr. 1e kl., van Stramproij naar Siebengewald; A. W. Schraaver, wmr. 1e kl., van Chaam naar Steenbergen.

Per 1-8-'60: J. Eikenhout, owmr., van Dinteloord naar Nederhorst den Berg; J. Scharn, owmr., van Overloon naar Veldhoven; J. Gerritsen, owmr., van Susteren naar Stein; C. van Gessele, owmr., van Oud Gastel naar St. Anthonis.

RESSORT ARNHEM

Per 8-7-'60: J. ter Burg, wmr., van Maurik naar Huissen. Per 14-7-'60: M. Kempes, wmr., van Veessen naar Nijkerk. Per 15-7-'60: W. G. Leerink, wmr. 1e kl., van Borne naar Goor; J. H. Denkers, wmr. 1e kl., van Borculo naar Geesteren; A. J. Beldman, wmr. 1e kl., van Goor naar Borne; J. Volkerink, owmr., van Nijkerk naar Uitgeest (ressort Amsterdam). Per 19-7-'60: A. Wentink, owmr., van Silvolde naar Terborg.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-7-'60: H. v. d. Woude, owmr., van Groningen (park.gr.) naar Heerenveen (Staf distr.); H. Vinke, owmr., van Stavoren naar Winnum. Per 5-7-'60: H. Weijer, wmr. 1e kl., van Harkema-Opeinde naar Marrum. Per 15-7-'60: G. te Velde, wmr., van Koudum naar Lemmer; M. F. Foeckema, wmr. 1e kl., van Lemmer naar Woudsend; S. F. Havenga, wmr. 1e kl., van De Wilp naar Wierum. Per 1-8-'60: L. J. Klinkhamer, wmr., van Siddeburen naar Aduard; J. Seidel, wmr. 1e kl., van Marum naar Siddeburen; G. Reinders, adj., van Gieten naar Beilen; A. van Kampen, wmr. van Aduard naar Marum.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-6-'60: Adj. G. A. Verbaan, tot districtsadjutant te Amsterdam. Per 15-7-'60: Adj. J. Volkerink, tot groepscommandant te Uitgeest. Per 1-8-'60: Owmr. Th. F. Harkema, tot districtsrechercheur te Amsterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-7-'60: Adj. W. J. Stouthart, tot groepscommandant te Grave.

RESSORT ARNHEM

Per 21-7-'60: Wmr. 1e kl. J. C. Feldkamp, tot rijksspeurhondgeleider te Lienden.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-8-'60: Adj. J. J. Doddema, tot groepscommandant te Lemmer; adj. G. Reinders, tot groepscommandant te Beilen.

Bevorderingen

DIRECTIE POLITIE VAN HET

MINISTERIE VAN JUSTITIE

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: A. C. de Jong te 's-Gravenhage.

STAF ALG. INSPECTIE

Per 1-7-'59: Mej. A. v. d. Bosch tot schrijver A te 's-Gravenhage.

SPEURHONDENSCHOOL

tot opperwachtmeester:

Per 1-7-'60: Ph. C. H. Somers te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

tot adjutant:

Per 15-7-'60: J. Volkerink te Uitgeest.

tot opperwachtmeester:

Per 1-7-'60: C. Stekelenburg te De Bilt.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-8-'60: A. M. Spanjer te Amsterdam; F. H. Stevens te Amsterdam en J. B. Leiten te Hoofddorp.

tot wachtmeester:

Per 1-7-'60: A. B. Knippers te Volendam; H. Ch. Sjakes te Uithoorn.

Per 2-7-'60: H. C. C. Herber te Landsmeer; F. Hofman te Heiloo; A. F. de Vries te Heemskerk.

Per 5-7-'60: J. Gras te Heiloo.

Per 7-7-'60: H. Hovius te Maarssen; G. Wijman te Wormer.

Per 8-7-'60: G. Hoefakker te Bunschoten.

Per 9-7-'60: H. Bos te Abcoude.

Per 10-7-'60: G. C. v. Daatselaar te Spakenburg.

Per 11-7-'60: J. A. C. Spelt te Diemen. Per 12-7-'60: G. Zijlstra te Koog aan de Zaan.

Per 13-7-'60: F. G. Klinkum te Diemen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjutant:

Per 1-7-'60: M. Oudeman te Leiden.

Per 1-8-'60: H. v. d. Berg te 's-Hage.

tot opperwachtmeester:

Per 1-7-'60: T. v. Opijnen te Leiden.

Per 1-8-'60: H. J. A. Baan te 's-Hage.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-6-'60: M. E. Hoijenbos te Bresskens.

Per 1-8-'60: E. Bezema, C. P. H. Evers, B. C. O. Weijenberg te 's-Hage;

tot wachtmeester:

Per 1-7-'60: J. Quaak te Boskoop.

Per 4-7-'60: T. A. Scheurwater te Strijen.

Per 10-7-'60: H. Schuit te Bruinisse.

tot adm. ambt. C 3 in vaste dienst:

Per 1-7-'59: H. Kitters te 's-Hage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjutant:

Per 1-7-'60: A. Krijgsman te Nuth.

Per 15-7-'60: W. J. Stouthart te Grave.

Per 1-8-'60: F. S. Weterings te Tilburg.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: J. Eikenhout te Dinteloord; L. Groffen te De Heen.

Per 1-7-'60: J. J. Evers te Kessel; C. Bijl te Kruisland.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-8-'60: J. van Es te Berghem.

tot wachtmeester:

Per 1-7-'60: G. L. Boeijen te Nistelrode; L. L. Botvliet te Veldhoven; G. Swets te Hank.

Per 3-7-'60: Z. Groeneveld te Berkel-Enschoot; G. H. Rozendal te Rosmalen. Per 4-7-'60: J. M. de Vos te Raamsdonksveer.

OVERLEDEN PERSONEEL

Adj. G. Beek
Roermond
ress. 's-Hert-bosch
† 3-8-1960

Wmr. 1e kl.
G. Bender
Arnhem
ressort Arnhem
† 26-7-1960

Wmr. 1e kl.
R. Zwaanstra
Assen
ressort Groningen
† 9-7-1960

Wmr. 1e kl.
H. W. Visser
IJlst
ressort Groningen
† 24-7-1960

de bèste beschuit
komt uit Friesland...

TURKSTRA
BESCHUIT
is geknipt voor
een gezellig
ontbijt
van het jonge
moderne gezin.
TURKSTRA
BESCHUIT
is smakelijk,
knisper-bros
en gezond.

*Beschuit zoals
Beschuit hoort
te zijn.*

TURKSTRA
de échte friese beschuit

A. WITZEL

**KANTONGERECHTSOPROEPING
EN TRANSACTIE IN HANDEN
DER POLITIE**

*Leidraad voor de opsporingsambtenaar
met een voorwoord van Mr. G. H. C. van Dijken,
substituut-officier van justitie te Utrecht*

Tekst wetsartikelen (met aantekeningen en jurisprudentie). De oproeping. De transactie in handen der politie. De kennisgeving van oproeping. De telastlegging in de oproeping. De nietigverklaring van de oproeping. Uitvoeringsvoorschriften. Formulieren.

Modellen van telastleggingen.

Losbladig met band compleet f 7.90

**SCHAAFSMA EN BROUWER
DOKKUM**

Postbus 10 - Telefoon 0 5190-2321 - Giro 83 31 11

Pijnlijke voeten?

Voor vakkundige en zorgvuldige

PEDICURE

dit adres onthouden: **Bata**

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Raalte vierde het feest van de dankbaarheid: Stöppelhaene

R.P. kapel bij overoud oogstgebruik

In Raalte hingen slingers van rogge en haver tegen de gevels van de huizen, er stonden poppen van koren in de tuintjes en menige verbaasde passant ontdekte, dat de dorpskom voor doorgaand verkeer hermetisch afgesloten was door gemeentelijke afsluitbomen, bewaakt door gemeentelijke werklieden, die op gemeenzame Sallandse toon verklaarden, dat dit alles regelrecht verband hield met het tiende Stöppelhaenefeast, dat Raalte die dag begon te vieren, maar dat drie dagen zou duren. En de slagbomen bleven dicht voor alle verkeer, dat dan maar op een andere manier verder moest zien te komen. De bomen gingen alleen open voor de Rijkspolitiekapel en drumband, die het feest extra glans zouden geven en voor een optocht van een paar dozijn fraaie oogstpraalwagens waarmee de bewoners van Raalte en alle buurtschappen van de gemeente luister bijzetten aan hun stöppelhaenefeast, dat een uiting van vreugde en dankbaarheid is voor de nieuwe oogst.

Voor tiende maal georganiseerd

Men sprak die dag over het tiende stöppelhaenefeast en voor een enkele buitenstaander, die toevallig bij de opvoering van een openluchttoogstspel op het Rhoda-terrein verzeild was geraakt heeft dat misschien de indruk gegeven, als stonden de dominee en de deken daar pas voor de tiende maal om zich namens de boeren te laten toe-

„Ja meneer, dit is nu een echte Stöppelhaan“

spreken en een reeks wagens graan te laten aanbieden ten bate van parochie en gemeente. Maar de leden van de groep Raalte van het Korps Rijkspolitie, die was versterkt met acht man van elders en de genodigden bij dit unieke feest wisten wel beter. Tot de autoriteiten, die dit feest meemaakten behoorden de commissaris der Koningin in de provincie Overijssel ir J. B. G. M. Ridder De Van der Schueren, de territoriaal inspecteur in het ressort Arnhem, de kolonel P. Oom en uiteraard de districtscommandant Zwolle, de majoor A. W. de Vrieze en de majoor F. M. C. Offermans.

Het stöppelhaenefeast is zo oud als Raalte zelf en nog ouder, maar niemand weet precies, waar het vandaan is gekomen. Het is vanouds zo geweest, dat de boeren feest vierden, wanneer zij het graan op zolder geborgen hadden en wanneer zij konden zeggen: „Ziezo, ik wòn d'r weer onder“. Ook is nog bekend, dat er zelfs al feest werd gevierd op het land, wanneer het aan het binnenhalen van de laatste schoven toe was. De boer ging dan met een grote kan jenever naar het veld en als hij thuis kwam, was de kan leeg en was niet zelden iedereen reeds lang vergeten, waarom het feest eigenlijk begonnen was, want ook de maaiers mochten immers zoveel uit de tinnen jeneverkan drinken als ze lustten.

Waar het feest vandaan komt

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen
Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage
Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Ulestraten-L.
Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

Indredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekku 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Illustrator: Wmr. 1e kl. L. J. Kiewiet

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111
Abonnementsprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

2e JAARGANG

No. 2 — Oktober 1960
VERSCIJNT 1 x PER MAAND

★

INHOUD o.a.:

Stöppelhaene: In Raalte feest van dankbaarheid
Verzetstrijders uit dozijn landen naar Buckingham Palace
St. Joris doodde draak van Beesel
Collecte in Serooskerke
Begeleiden van wielervedstrijden: . . . apart vak . . .
R.P. bij sluiting der Staten-Generaal
R.P. won „slag om de Kaag“
Polsstokverspringen in Friesland
Moeder en Kind
Wereldgebeuren
Personalia

Foto omslag:

Beredenen en aspiranten van het Korps Rijkspolitie bij de sluiting van de Staten-Generaal, tijdens de inspectie door de minister van binnenlandse zaken, mr. E. H. Toxopeus op het Binnenhof.

(Foto: Het Binnenhof, 's-Hage)

Lezers grijpen de pen

Kledingstuk

Ik zou even willen terugkomen op een artikeltje uit het Korpsblad no. 12 van augustus 1960, waarin op blz. 5 een nieuw vest voor ons werd „geshowed”. In het bij die show geschrevene werd onder anderen gezegd: „Het nieuwste kledingstuk voor het Korps Rijkspolitie is bepaald

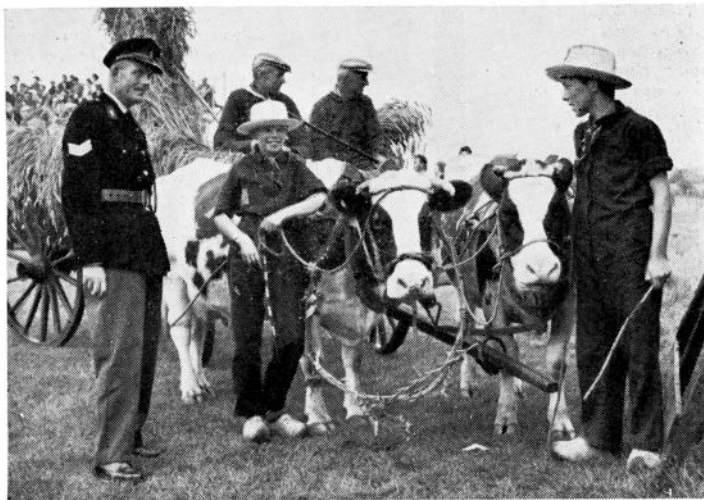
voor de oogst had gezegd: „Wat in vreugde begonnen is, moet ook in vreugde eindigen, daarmee doelend op het drankgebruik, dat bij stöppelhaene nog altijd niet te verwaarlozen is. Juist in deze dagen dient meer dan anders te worden toegezien op het sluitingsuur.

De adjudant H. J. Schouten, commandant van de dertien man tellende groep Raalte, de opperwachtmeester W. Lok en de wachtmeesters I. H. H. Ligtens en G. J. Veldman hebben er ons tussen de bedrijven door een indruk gegeven van de activiteiten in hun gebied. „Er zijn veel verkeersongevallen, een beetje jeugdcriminaliteit en nou ja, ieder buurtschap heeft zo zijn feest. Het verkeer vraagt veel tijd, deze maand waren er al zestien ongevallen”, zeiden ze, maar over de bevolking ver-

geen modegril.” Nu viel het mij daarbij op, dat het woord **kledingstuk** niet cursief gedrukt was. Nu hoop ik maar, dat men het mij niet euvel duidt wanneer ik mijn kritiek jegens „het geval” **vest** niet verhul. Naar het mij voorkomt is dat vest het preadicaat kledingstuk niet waard, temeer als men bedenkt, dat dit stuk onze uniform zal gaan ontzien, zo het al niet de kracht

klaarden de heren eendrachtiglijk, dat de gemiddelde Sallander uitermate gemoedelijk is. Alleen, hij drinkt soms een beetje veel. Er zijn 46 volledige vergunningen in deze gemeente van 15.000 zielen”.

Tijdens dit gesprek rolden de feestwagens van stöppelhaene 1960 ons voorbij, wagens, waaraan soms maandenlang is gewerkt. En in hotel De Zwaan werkte men aan de speciale „stöppelhaene”-diners, waaraan overigens geen haan maar een varken te pas kwam en waarbij geen jenever maar koffie werd geschonken, waarmee duidelijk wordt, dat uit het oude feest een nieuwe traditie, uit de oude roerige kermissen een net feest is gegroeid, dat dit jaar nog meer glans had dan anders door het optreden van de Rijkspolitiekapel.

De wachtmeester 1e kl. A. Krudde uit Wijhe, voor assistentie-verlening in Raalte, bij een klassiek oogsttafereel

en waardigheid er van zal ontnemen. Uiteraard ben ik er evenzeer van doordrongen, dat ons lichaam, welk lichaam geassocieerd is met het zijn van lid van het Korps Rijkspolitie, er recht op heeft, beschermd te worden. Elke suggestie in deze richting dient dan ook met warmte te worden ontvangen, aangezien het aan geen enkele twijfel onderhevig is, dat het leven van die collega's, die langs de weg opereren, talloos vele malen aan een zijden draad hangt. Of elke daartoe gedane suggestie voor verwezenlijking vatbaar is, blijft natuurlijk een vraag. Want, wij vormen weliswaar geen militair Korps, ons Korps is niettemin op militaire leest geschoeid en dat impliceert, dunkt mij, dat een en ander verplichtingen schept jegens onze uniform. Ik ontveins mij de gedachte niet, dat onze uniform, bedekt met zo'n vest, voor welke korte duur en met welk doel dan ook, schade wordt berokkend en dat moet mijns inziens voorkomen worden. Ik ben dan ook de mening toegedaan, dat onze leden en collega's op een andere, toch wel doelmatige wijze beschermd kunnen worden als zij bij duisternis optreden, al zal het zoeken hiernaar een wat groter probleem blijken te zijn dan de creatie van het vest. Welke vorm van beveiliging ook gevonden wordt, (velen zullen zich hiervoor willen inzetten, daar twijfel ik niet aan), het dient op zijn minst bij onze uniform te passen. Onze uniform vraagt dat niet alleen, zij eist dat. Bovendien heeft zij er recht op.

F. M. BRUGGEMANN,
Wachtmeester der Rijkspolitie,
behorende tot Verkeersgroep
Leiden.

3

De tijd dat men bij het Stöppelhaenefeast op het land jenever dronk uit glaasjes zonder voet, is voorbij. Het feest heeft zich verplaatst van het land naar het dorp en het programma was voor de eerste dag zo uitgebreid, dat men niet eens tijd had om jenever te drinken. De adjudant H. J. Schouten, de wachtmeester Te kl. H. H. Ligtenberg, de opperwachtmeester W. Lok en de wachtmeester Te kl. G. J. Veldman (v.l.n.r.) hadden dan ook tijdens de optocht ruim gelegenheid om ons, omtrent de Rijkspolitie bij Raalte's feest, in te lichten.

★

interesseerde eigenlijk toch al niet zoveel lieden meer. Niemand dacht meer aan het feit, dat in de haan van stöppelhaene de vruchtbaarheid verpersoonlijkt is, en dat het in Westfalen gewoonte is geweest, dat iedere boer zijn laatste voer rogge versierd met een uit hout gesneden haan naar de boerderij bracht. Wellicht zou het Raalter feest reeds lang zijn verdwenen, wanneer tien jaar geleden enige vertegenwoordigers uit het culturele en het verenigingsleven niet op de gedachte waren gekomen om het toen reeds tot een gewone kermis met vele daaraan verbonden drankgelagen een nieuwe traditie te vestigen rondom het oude stöppelhaenefeast. Het is duidelijk gelukt, enige duizenden bezoekers aan Raalte zijn er gedurende de drie

feestelijke dagen van dit jaar getuige van geweest. Het begon allemaal met het hijsen van de stöppelhaenevlag, met het openen van een pluimveetentstelling en een landbouw-expositie, waaruit blijkt, dat ook de middenstand een werkzaam aandeel heeft in dit feest, waarin uiteraard ook de Vereniging voor Vreemdelingenverkeer een belangrijke rol speelt, dit alles met steun van het gemeentebestuur en van burgemeester A. J. Ganzeboom, die ook dit jaar de feestelijkheden in het Rhodapark persoonlijk opende en samen met deken Oderkerk en dominee Poepjes een nummer-tje klassiek dorsen met de houten vlegel weggaf en zo een van de scènes in het openluchtspel vulden.

Pas na afloop daarvan, even voordat de versierde praalwagens het Rhodapark binnenkwamen, kwam nog even het oude karakter van het feest naar voren, toen de geestelijke verzorgers van Raalte de „tienden” van de oogst werden aangeboden; de laatste schoven van het land, de dag tevoren reeds bij de boeren opgehaald, een gast dat is acht garven of meer per boer, een gebaar, waarmee de dankbaarheid jegens de schepper voor de nieuwe oogst tot uitdrukking wordt gebracht. Bij dit alles was het optreden van de Rijkspolitiekapel en drumband zeer succesvol. 's Morgens kwamen deze vertegenwoordigers van het Korps Rijkspolitie met vliegende vaandels en slaande trom het dorp binnen voor een concert op de markt. 's Middags werd in het Rhodapark geconcerteerd en voor de tweede maal op de markt, nadat deken Oderkerk in zijn dankwoord

Burgemeester, deken en dominee slaan naar oud gebruik de dorsvlegels op het door de boeren aan de kerken geschonken koren.

St. Joris doodde de draak van Beesel

ten aanschouwe van 8000 mensen

24 R.P.-ers bedacht op noodsprong van monster in het nauw

Twee dozijn Rijkspolitiemannen hebben er in Limburgs rivierlandschap voor gezorgd dat de zevenjaarlijkse verschijning van een afschuwelijke, giftige draak geen onheil bracht over de meer dan 8000 bezoekers, die zich in Beesel ophielden, waar een koning afscheid zou nemen van zijn dochter om haar aan de draak te offeren. De leden van het Korps Rijkspolitie zorgden er bij de intocht van de draak voor dat er geen verkeersongelukken gebeurden en geen ordeverstoringen konden plaats vinden. Sint Joris verscheen om de draak te laten sneven, de koningsdochter te redden en daarmee in symbolische zin het goede over het kwade te laten zegevieren. En zo beleefde Beesel opnieuw het oude drakenfeest, waarin de draak steeds weer wordt gestoken, doch na zeven jaar de kop weer opsteekt tot vreugde van de Beeselaars overigens, die steeds weer de overwinning op de draak vierten met vier dagen kermis, waarbij menig glas „Trappiste“ gedronken wordt omdat „den giftigen draak“ weer werd geveld.

Het draaksteken van Beesel is een uniek folkloristisch feest, waarvan de oorsprong teruggaat tot oeroude tijden. Wellicht ligt de afkomst van de draak bij de Germanen, die op hun feesten ter bezinning en verering ook beelden van goden, reuzen en draken met zich droegen. Freyr, de zonnegod, voor wie op 25 december het joelfeest werd gehouden omdat het licht de duisternis had overwonnen, was in symbolische zin de triomfator over de reuzen en draken, over de kwade machten. Na de komst van het Christendom werd Freyr vervangen door Sint Joris, die soldaat was in het keizerlijke leger, doch in 303 op bevel

van keizer Diocletianus doodgemarteld werd en later de christelijke ridder bij uitstek werd.

Waar omtrent Sint Joris de legende begint of eindigt is niet bekend. Een feit is, dat hij al vroeg werd afgebeeld met een voet op een draak en een gekromde maagd aan zijn zijde. De legende zegt danook, dat hij een koningsdochter uit de klauwen van een draak redde en waarschijnlijk gaat het hier om een Babylonische mythe en is in dit verhaal de overwinning op de boze en de bevrijding van de aarde verzinnebeeld.

Slechts weinigen zullen daar bij het draaksteken aan hebben gedacht. Het drakenspel, uitgevoerd volgens een overoud „liedeken van den giftigen Draeck“, soo als dat selve — volgens de annalen — werd gesongen tot Bieslo aan die Maese“, liet nauwelijks lust tot historische bespiegelingen.

De duizenden wachtten om te beginnen op de diepbedroefde Koning, die volgens het lot zijn enige dochter zou moeten offeren aan de draak, die uit de Maas zou rijzen

om een mensenoffer te eisen. De spanning was groot en steeg met de minuut.

De aanwezige leden van het Korps Rijkspolitie grepen echter niet in, overtuigd als zij waren van de goede afloop, omdat zij Sint Joris in de buurt hadden gezien, die de lieflijke maagd wel voor verslinding zou bewaren dewijl dat zo al eeuwen vaststaat. Draak en Sint Joris hielden zich ook dit jaar aan de spelregels. Sint Joris temde het monster dusdanig, dat een visser het dier zonder moeite mee kon voeren in de optocht van de plaatselijke Schutterij Sint Georgius en Sint Sebastianus, de muziekcorpsen van Beesel en Reuver en vele anderen. De stoet trok in feeststemming naar het kasteel Nieuwenbroeck. En daar op de zevenhonderd kilo zware drakensteen zag men de draak sneven en er vloiede bloed, toen Sint Joris (alias H. Strous) toestak . . . De koning (H. Crijns) kreeg zijn dochter terug en riep: „Alomme heers' verblijdenis, nu de draak gestorven is.“ Temeer omdat Beesel nog het enige drakenfeest in ons land heeft, dat kan evenaren met dat in het Beierse Furth im Walde, heeft Beesel zich dat geen tweemaal laten zeggen en men vatte er nog een pint op . . .

St. Joris steekt de draak.

Collecte in Serooskerke

Het mysterie van de man

met de vier namen . . . .

In onze overigens geordende samenleving komen, zoals bekend, geregeld typen voor, die, met veel gebrek aan waarheidsliefde en gemeenschapszin, parasiteren op de portemonnee van hun medeburgers. Zij beschikken als regel over een grote dosis fantasie en vrijmoedigheid. Een dergelijk a-sociaal type dacht in het begin van het jaar voor zijn praktijken een gunstig werkterrein te hebben gevonden in de gemeente Serooskerke. Hij vroeg en kreeg in die gemeente een (onnodige) verklaring om te mogen colporteren met gedrukte stukken, getiteld: „Jeruzalem staat Israël”. Met een zelfgemaakte intekenlijst er bij, konden de personen, die hij bezocht, al of niet onder de indruk van zijn fantasie-verhaal intekenen. Het bedrag wat zij gaven was immers voor een goed doel, namelijk de Joodse emigratie.

Omdat de man met lijsten ging werken, kreeg hij een bekeuring want dat was in strijd met de gemeente-verordening. Aan de postcommandant gaf hij zijn personalia op als volgt: Gerard Jerome Hart, geboren te Rolde, 7 mei 1907, handelsvertegenwoordiger, wonende te 's-Gravenhage, Oranjeplein 11 en ingeschreven in het Centraal Bevolkings Register. In Den Haag werd zulks gecontroleerd, doch er deugde niets van, zodat het er veel op leek dat hij zich bezig hield met oplichterspraktijken. Natuurlijk werd dit nader bekeken. Het resultaat daarvan was dat de „handelsvertegenwoordiger” werd aangehouden. Het bleek, dat hij dezelfde praktijken had uitgeoefend in Axel, Hulst, Terneuzen, Souburg, Vrouwenpolder en Nieuw en St. Joosland.

Als het nodig was — zo bleek bij fouillering — kon hij zich ook nog wel op een andere wijze legitimeren, namelijk als Aron de Vries, geb. te Amsterdam, 11 augustus 1907, handelsvertegenwoordiger, wonende aldaar. De verdachte stond aldus met

een gezicht van: „Kun je ook zeggen wie ik ben?” voor de postcommandant. „Welnu, mijn juiste naam,” zo deelde hij eindelijk mede, „is Gerard Justin Hart, geb. te Rolde, 5 mei 1890, handelsvertegenwoordiger, ingeschreven in het Centraal Bevolkingsregister te 's-Gravenhage”. Een traan, die uit zijn toch al waterige ogen over zijn wang rolde, onderstreepte dit gebaar.

Doch, wat te doen wanneer een dergelijke figuur de volgende dag zegt: „Och, meneer, ik kan er nu niet meer van tussen en zal nu eerlijk zeggen hoe mijn naam is; Eduard Heijerman, geboren te Assen, 10 mei 1900, zonder beroep, ingeschreven in het Centraal Bevolkingsregister.” Kostelijk moet toen de gelaatsuitdrukking van

de wachtmeester 1e kl. Leijten zijn geweest . . . . .

Bij het verhoor bleek verder, dat de man met de vier namen ook in Dordrecht had gewoond. Hij is tenslotte, omdat zijn personalia toch moest worden vastgesteld, in laatstgenoemde gemeente geconfronteerd met vier getuigen en bij de vierde getuigenverklaring gaf hij pas toe te zijn: Gerard Justin Hart, geboren te Rolde, 7 mei 1890, ingeschreven in het C.B.R. Onnodig te zeggen dat hij niets te maken had met Joodse Emigratie, waarvoor hij collecteerde en colporteerde, zodat hij onder laatstgenoemde naam terecht kwam in het Huis van Bewaring te Middelburg wegens vermoedelijke oplichting. De man is, zoals later bleek, voor dergelijke praktijken reeds achttien maal veroordeeld, een oude bekende dus, die ook na zijn negentiende veroordeling waarschijnlijk niet van zijn praktijken kan scheiden.

G. J. Hart is derhalve een naam, waard om te onthouden. Pittig nader commentaar kan zo nodig gratis worden verstrekt door de postcommandant der Rijkspolitie te Serooskerke.

T.V. film

GAF INBREKERS EEN TIP . . . .

Een Engelse televisiefilm, die kort geleden in Scandinavië vertoond werd en het werk van Scotland Yard liet zien, gaf een inbrekersbende in Stockholm het juiste recept voor een grote inbraak in het kantoor van de gemeentetram.

De dieven wisten dat de lonen voor het trampersoneel zouden worden uitbetaald en namen daarom aan, dat de hiervoor benodigde drie miljoen kronen in de kluis van de maatschappij gereed lagen. Zij kwamen 's morgens met een vrachtwagen voor het gebouw, verkleed als monteurs, voorzagen de lift in het gebouw van een bordje met het opschrift „buiten dienst wegens herstelwerkzaamheden” en kropen, zonder dat iemand argwaan koesterde in de liftkoker, vanwaar zij met hamer en beitel een gat in de wand van de kluis hakten, dat na enkele uren zo

groot was dat zij zonder moeite het kantoor, waar de kluis zich bevond, binnen konden gaan en konden beginnen de kluis open te breken. Al hun moeite bleek tenslotte vergeefs: wat de dieven namelijk niet wisten was dat de tramdirectie juist besloten had, de lonen niet meer in contanten maar per post te laten uitbetalen, zodat er nauwelijks een bedrag van enige betekenis in de kluis lag. Bitter teleurgesteld over hun mislukte inbraak, die zij zo goed hadden voorbereid, namen de dieven de vlucht en de politie heeft ze nog niet te pakken kunnen krijgen.

Begeleiden van wielervedstrijden is geen sinecure maar apart vak

door opperwachtmeester J. VAN DER HEIDE te 's-Gravenhage

In de afgelopen maanden werden er in ons land twee belangrijke wielervedstrijden gehouden: de „Ronde van Nederland” voor beroepsrenners en „Olympia's Toer door Nederland” voor amateurs.

De „Ronde van Nederland” voerde de beroepsrenners over een afstand van ongeveer 1600 km van Amsterdam via de etappeplaatsen Heerenveen, Assen, Nijmegen, Sittard, Helmond, Vlissingen en Bergen op Zoom terug naar Amsterdam.

„Olympia's Toer door Nederland” bracht de amateurs („liehebbers” zoals de Belgen zeggen) eveneens van Amsterdam uit langs de etappeplaatsen Breda, Veldhoven, Valkenburg (L), Heerlerheide en Winterswijk weer in Amsterdam; deze laatste trip had een lengte van ongeveer 1100 km.

De dwangarbeiders van de weg, zoals men wegrenners, speciaal de fietsers om den brode, wel eens betitelt, legden daarbij afstanden af van soms ver over

de 200 km per dag. Mag dit dan voor de beroepsrenners hun dagelijkse „arbeid” zijn, voor de amateurs betekent een dergelijke wedstrijd een verzetje, een sportief genoegen. Deze jonge sterke kerels — 17, 18 jaar oud soms — weten van geen ophouden, zij kunnen tegen een stootje en hebben zich in het algemeen flink voorbereid op een dergelijke wedstrijd. Ze vinden het prettig zo hard mogelijk te fietsen en wanneer ze dan nog op één van de ereplaatsen eindigen, dan is dit voor hen reeds een genoegdoening.

Het gaat hard bij dergelijke wedstrijden. Door de amateurs werd met gemiddelden van ruim 40 km per uur gereden. Wanneer men bedenkt, dat dit gemiddelde soms gedurende meer dan 5 uren achtereen moet worden volgehouden, dan is dit geen peuleschil.

U zult zich afvragen, wie betaalt dit allemaal. Immers de profs moeten worden betaald,

terwijl voor de amateurs de verblijfskosten moeten worden vergoed. Om dit te kunnen bekostigen, worden diverse firma's, die graag wat reclame willen hebben, gevraagd (of misschien bieden ze zichzelf wel aan) een ploeg renners te adopteren. Tegen betaling van een — ik neem aan fiks — bedrag krijgen deze firma's dan het recht reclame te maken tijdens de wedstrijd. Zo zien we dus renners verschijnen in truitjes, broekjes en trainingspakken met daarop de merken van al dan niet bekende bier-, rijwiel-, banden-, grammofoonplaten-, wasmachines- en andere fabrikaten. Een speciale karavaan met reclameauto's gaat de renners ongeveer een half uur vooruit. Men speculeert er op, dat de wielrenners grote volksmassa's op de been brengen, die en passant de firmanamen lezen (of horen via de luidsprekers) en dan zullen besluiten dié krant te gaan lezen of dát merk stofzuiger te zullen gaan kopen.

De wedstrijden werden gehouden op „voor het openbaar rijk en ander verkeer openstaande wegen”. Artikel 24 der Wegenverkeerswet verbiedt het houden van wedstrijden op een weg of het deelnemen daaraan, maar opent tevens de mogelijkheid tot het verlenen van ontzetting van dit verbod. De organisatoren zorgden daar ook voor en kwamen via deze ontzettingen bij de Rijkspolitie terecht. Het was namelijk een voorwaarde, dat de Rijkspolitie de renners moest begeleiden. U moet zich voorstellen hoe zo'n wedstrijd verloopt. Een groep renners, ongeveer 70 man sterk, trekt gedurende enige dagen achtereen door ons land, van de ene plaats naar de andere. Deze renners hebben een hele karavaan voertuigen om zich heen. In deze volgauto's zitten de wedstrijdleiders, de ploegleiders, de persmensen, verslaggevers en verder ieder, die zichzelf belangrijk genoeg acht en door de organisatoren waardig gekeurd wordt om ook mee te rijden. In de karavaan rijden voorts ook nog mee de

Stoet op verkeerde route - de pet van een luitenant - handtekeningen van een wachtmeester....

materiaalwagens. De hele stoet verplaatst zich met een vrij hoge snelheid over wegen, waar ook het normale verkeer gebruik van maakt. Nu is het met die renners zo, dat deze knapen zich niet gedragen als bedaagde oude heertjes en netjes bij elkaar blijven. Neen, ze trachten elkaar uit de wielen te rijden — ze willen de wedstrijd graag winnen — en zwaaien daarbij van links naar rechts over de weg. Er zijn achterblijvers, er zijn uitlopers en soms valt het peloton in twee, drie stukken uiteen. Daartussendoor bewegen zich de volgauto's: ploegleiders geven hun renners aanwijzingen, journalisten, radio- en televisieverslaggevers volgen de loop van de wedstrijd het liefst van dichtbij, de auto's met filmoperateurs bewegen zich

van voor naar achter, de materiaalwagens spoeden zich naar renners met lekke bandjes of gebroken sturen, kortom de karavaan leeft, er is volop bedrijvigheid en dat het daarbij niet altijd even model toegaat is duidelijk. De op roem en eer beluste renners en de volgers in de auto's hebben alleen oog voor de wedstrijd en vergeten iedereen, en alles. Het zou belust onmogelijk zijn een dergelijke wedstrijd te houden, wanneer niet de . . . . Rijkspolitie er voor zorg droeg, dat een en ander ordentelijk en zonder ongelukken verliep.

Geen sinecure

Het begeleiden van wielervedstrijden als „Olympia's Toer door Nederland” en de „Ronde

"Tot uw dienst".... zei u

Waarom de voorkeur aan Ford?

betrouwbaar
snelle acceleratie
vaste wegligging
ruim uitzicht
en... altijd veilig

en tot uw dienst was die ongeëvenaarde Ford Zephyr, waarmee u zo snel en behendig manoeuvreerde.

Wat een verbazingwekkend felle acceleratie biedt de krachtige en toch zo soepele 6-cylinder motor! (90 bruto Rem P.K., 2553 cc.)

Wat laat de Ford Zephyr zich toch prettig en opvallend licht besturen.

Hoe geruststellend is de merkbaar vaste wegligging van deze betrouwbare wagen.

Het fantastisch royale uitzicht en de speciale sterke remkracht van de Ford Zephyr zijn een extra garantie voor uw veiligheid.

U DIENT DE GEMEENSCHAP,

FORD DIENT U !

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Achterblijvers in de Ronde van Nederland bij de spoorbanen te Leeuwarden. Rechts een R.P.-motorrijder, op achtergrond een T.P.W.

van Nederland" is waarlijk geen sinecure. Er wordt van de begeleidende politiemannen veel verlangd. Zij moeten — natuurlijk in de eerste plaats — hun taak als politiemann zien, dat wil zeggen: voorkomen dat er door de renners en de bestuurders van de volgauto's verkeers-overtredingen gepleegd worden. Zij hebben er op toe te zien, dat de voorwaarden van de onthefing worden nageleefd. Daar staat onder meer in, dat de renners rechts moeten rijden. Maar hebt U wel eens een wegwedstrijd gezien, waarbij de renners zich daar netjes aan hielden? Het zou niet mogelijk zijn, een zodanige wedstrijd zou juist het spannende element — zoals het plotseling uitwaaien van een renner, die probeert los te komen van het peloton — missen. De politiemannen moeten dan ook een ruim begrip hebben voor de sportieve inslag van de „course". Soms moeten ze diepgaand ingrijpen in het courseverloop, zoals bijvoorbeeld bij een overweg, wanneer een trein nadert. De renners willen, koste wat kost, de overweg nog vóór de aanstormende trein passeren, want elke sekonde tijdwinst kan de overwinning brengen of kosten. Dan moeten de begeleidende motorrijders onverbiddelijk zijn, ze mogen niet riskeren, dat de verblinde renners de spoorbaan opstormen en door de trein worden vermorzeld. Zo moeten ze — hoe vreemd het ook moge klinken — tientallen malen de renners tegen zichzelf beschermen. Maar daarnaast moet ook het publiek tegen de renners en — omgekeerd — moeten de renners tegen het publiek in bescherming genomen worden. De toeschouwers langs de route staan, om hun favorieten aan te moedigen, dikwijls in de baan van de hard fietsende renners.

Een botsing tussen een wielerman en een renner heeft reeds vaak fatale gevolgen gehad....

Routes

De door de renners te rijden routes — door de organisatoren in grote lijnen uitgestippeld en door de bevoegde autoriteiten nader vastgesteld — werden door de commandanten van de begeleidingsdetachementen — voor de „Ronde van Nederland" de luitenant J. J. de Kat Angelino en voor „Olympia Tour" de luitenant W. F. K. J. F. Frackers — met de ondercommandanten tevoren geheel gecontroleerd. Zij deden dit samen met de zogenaamde „ressortrijders", een drietal leden van verkeersgroepen uit het ressort, waardoor de route voerde en die geacht werden goed bekend te zijn. Deze mannen waren de „padvindende", degenen die aan de begeleidende collega's de juiste weg moesten wijzen.

Politie weet het

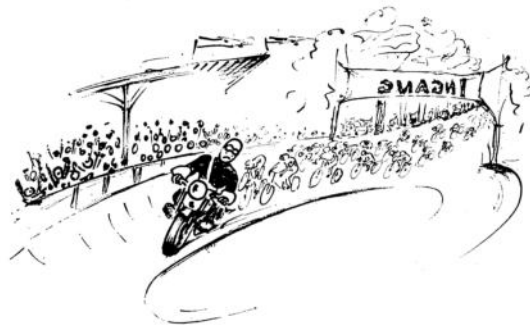
Voor het volgen van de juiste route richten de renners en de

volgers zich volkomen op de rijkspolitie. Wanneer deze verkeerd rijdt, dan gaat de hele meute de verkeerde weg op, met als gevolg dat er van de wedstrijd niets terecht komt. Alhoewel er in de voorschriften voor de renners staat, dat zij geacht worden de route te kennen, is er geloof ik niet één die het ook werkelijk weet. Ze rijden stomweg achter de politie aan, want „die weet het wel". De te volgen route wordt uiteraard tevoren ook aan de plaatselijke rijks- en gemeentepolitie bekend gemaakt. Die zorgt dan voor een al dan niet goede afzetting, speciaal binnen de bebouwde kommen, zodat de renners ongehinderd kunnen passeren en de goede route zullen volgen.

Het is echter wel eens voorgekomen, dat de routebeschrijving kennelijk voor tweërlei uitleg vatbaar was. Hieruit kunnen wel eens komische situaties voortkomen. Het volgende gebeurde namelijk tijdens „Olympia's Toer door Nederland" ergens in Limburg.

Pet....

De etappe Heerlerheide-Winterswijk werd die dag verreden, één der langste van de gehele Toer, namelijk 225 km lang. Als een reusachtige slang bewoog de karavaan zich door het gloeiende Limburgse land. Zoals gewoonlijk stond de luitenant recht overeind in zijn commandowagen. Hij reed aan de kop van het peloton dat op dat moment nog in een min of meer gesloten formatie reed. De luitenant had de stormband van zijn uniformpet om de kin, want de pet was hem al een keer of wat van het hoofd gewaaid. Ik geloof dat toen de hele karavaan er overheen gereden is en het pleit evenwel voor de deugdelijkheid van die pet, dat-ie niet aan flarden gereden was, want er was zo aan de buitenkant niets aan te zien en hij

Purmerend verwerkte (met Rijkspolitie)

200.000 bezoekers bij 550-jarig bestaan

door opperwachtmeester A. KOOPSTRA te Purmerend

Het Korps Rijkspolitie was ook vertegenwoordigd in de optocht . . . uiteraard buiten mededinging.

heeft tot Amsterdam toe nog dienst gedaan . . . (die pet dan natuurlijk).

Verkeerde weg

Hoe dat ook zij, zo aan het hoofd van de stoet rijdende en met een veldheersblik in het rond kijkend, merkte de luitenant plotseling, dat de karavaan in dat dorpje ten oosten van de Maas door de plaatselijke Rijkspolitie, in plaats van inksaf, in afwijking van de uitgestippelde route, rechtdoor werd gestuurd. De meute was niet te houden en reed prompt de verkeerde weg op. Schrikbeelden van een mislukte wedstrijd doemden op voor des luitenants geestesoog. Fluks sprong hij uit de commandowagen en rende op de regelende opperwachtmeester toe. Die was zich van geen kwaad bewust, maar het werd hem in weinige woorden duidelijk gemaakt, dat „Olympia's Toer” op de „verkeerde weg” zat. Teneinde de karavaan via een omweg weer op de juiste route te voeren, werd de verbouwereerde postcommandant achter op de motor van één der begeleidende politiemannen gepoot. Met zijn bekendheid van de streek moest dat wel gelukken. Inmiddels was de hele stoet echter al voorbijgereden, zodat die weer moest worden ingehaald. Nu was de weg, waarlangs de route voerde, niet bijzonder breed, maar hier kon alleen snel rijden de zaak nog redden. Gebruik makend van zijn ervaring met betrekking tot het inhalen van de volgers- en rennerskaravaan en met inzet van al zijn rijcapaciteiten begon de motorrijder de achtervolging.

Het als duopassagier achter op een 500 cc BMW zitten was voor de postcommandant kennelijk een volkomen nieuwe belevenis. Met „alle beschikbare handen” hield hij zich angstig vast aan zijn collega, die met een duizelingwekkende vaart langs de stoet auto's en wielrenners reed. Op het aanhoudend gefluit van de motorrijder weken zij prompt uit. In de bochten hing de duopassagier naar de verkeerde kant over, maar tenslotte konden de renners bij de eerstvolgende kruising weer op de goede weg worden gebracht. Het aanbod van de motorrijder om de postcommandant weer naar zijn standplaats terug te brengen werd afgeslagen . . . . .

Handtekeningen

Het gebeurde tijdens de „Ronde van Nederland”, dat één der jongere rijkspolitiemannen des avonds in een etappeplaats, omringd door een grote schare jeugdige bewonderaars, druk bezig was met vriendelijk gebaar handtekeningen uit te delen. Hij was in burger en werd aangezien voor één der grote wielercracks. . . . .

Dit zijn zo de grappige kanten van een wel zeer bijzondere taak van de Rijkspolitie: het begeleiden van meerdaagse etappewielervedstrijden. En deze taak, waarbij doortastendheid bij het optreden en het nemen van snelle beslissingen gepaard moeten gaan aan de nodige soepelheid en tact om het welslagen van de wedstrijden te verzekeren, is ook dit jaar weer uitgevoerd tot volle tevredenheid van de organisatoren en van de overheid.

Als dank voor de steun, die de verbannen Willem, oudste zoon van graaf Albrecht in Parijs ondervond van de rijke Amsterdamse bankier Willem Eggavit, werd de bankier tot edelman verheven en schonk Willem VI hem op 4 november 1410 de dorpen Purmerende en Purmerland. Purmerend werd plotseling van een onbeduidend dorp tot een „Heerlijkheit” met eigen beheer, zelfstandig bestuur en voorrechten met betrekking tot de rechtspraak. En, aangezien Purmerend voor wat betreft de chronologie de paasstijl van de Kanselarij van Holland volgde, waarmee het nieuwe jaar met Pasen begon, werd nu het 550-jarig bestaan van Purmerend gevierd. De groep Purmerend kreeg hiermee met assistentie van de omliggende groepen heel wat op te knappen tijdens langdurige diensten in feestrumoer.

Het programma van de feestelijkheden mocht er zijn: er was een schaaktournooi waarin twintig grootmeesters het opnemen tegen 550 schakers. Mr. P. J. Oud hield een herdenkingsrede in de Ned. Herv. Kerk. Dr. M. J. Prinsen, commissaris der Koningin in Noord-Holland opende een tentoonstelling over Purmerend. Voorts waren er een reünie van 300 schrikkeljarigen uit binnen- en buitenland, een allegorische optocht en nog talrijke andere gebeurtenissen, die Purmerend tot een trekpleister voor velen maakten.

Tijdens al dat feestgedruis brandde op de Kaasmarkt een door burgemeester mr. R. Kooiman ontstoken gasvlam, die overigens de stad niet behoefde te verlichten, aangezien er overal een fraaie versiering en illuminatie waren aangebracht. En dat alles om 550 jaar Purmerend, dat in de afgelopen eeuwen beter boerde dan in de periode daarvoor, toen Purmerend bezig was een echt dorp te worden.

Purmerend is ontstaan uit de ondergang van het vissersdorp Purmer, dat na de stormvloed van 1170 groeide in een gebied waar het water de grootste vijand van de mens was. In 1212 werd het dorp grotendeels door een stormvloed verwoest en de mens zocht een heen-

(vervolg op pag. 22)

Een traditie groeit

Het Korps Rijkspolitie heeft een belangrijk aandeel in het ceremonieel bij de sluiting en de opening van de zitting der Staten-Generaal. Naast de handhaving van rust en orde, die onopvallend geschiedt, treedt het Korps bij die opening en sluiting meer naar voren. Op deze pagina's geeft de luitenant W. F. K. J. F. Frackers een overzicht van de bij deze gebeurtenissen gegroeide traditie en de betekenis daarvan. De adjudant J. Ranselaar beschreef de sluiting van de zitting der Staten-Generaal en het aandeel van het Korps Rijkspolitie daarbij.

De drumband onder leiding van de wachtmeester 1e kl. B. Groeneveld bij het afmarcheren van het Binnenhof.

De wachtmeester 1e kl. E. Bezema in de wandelgangen bij het fraaie beeld van „David“

De opperwachtmeester H. J. A. Baan en Kamerbewaarder bij dienstoverleg.

Het Korps Rijkspolitie

Een ogenschijnlijk klein voorval, dat mogelijk aan de velen die daarbij tegenwoordig waren voorbij is gegaan, had plaats bij de tussentijdse sluiting van de Staten Generaal op 19 maart 1959. Kort nadat de statige voorzitter van het parlement, Mr. Jonkman, bij zijn aankomst een eerbewijs van de erewacht van het Korps Rijkspolitie had mogen ontvangen, arriveerde de oud-Minister President Prof. Mr. P. S. Gerbrandy om voor het laatst als kamerlid aanwezig te zijn. Hoewel dit mogelijk in strijd was met het ceremonieel bleef de erewacht de houding aannemen en bracht de commandant deze zo strijdbare en voor de verdrukte groepen telkens op de bres staande politicus de sabelgroet, die door deze vergrijpde volksvertegenwoordiger waardig beantwoord werd. Het was een symbolische ontmoeting tussen het parlement en het Korps Rijkspolitie, een ontmoeting, die voor de oorlog tot stand kwam door de Rijksveldwacht en het Korps Politietroepen, maar die in de vijftiger jaren door de Rijkspolitie werd gemaakt tot een langzaam groeiende traditie. Want ons korps dat belast is met

de handhaving van de rust en de orde op de publieke tribunes en soms, wanneer zeer spannende debatten worden verwacht, ook op de plaatsen van de ambtenaren, in de wandelgangen van de Eerste en Tweede Kamer en voor de ingangen op het Binnenhof die toegang geven tot de vergaderzalen, heeft een zeer tastbaar en thans nauwelijks meer weg te denken aandeel bij het ceremonieel van de jaarlijkse sluiting op de zaterdag onmiddellijk voorafgaande aan Prinsjesdag. Bereiden ere-escorte, erewacht, kapel en drumband van ons korps zetten ook dit jaar weer luister bij aan deze eenvoudige, maar stijlvolle plechtigheid.

Wij zien de hiervoor ontvangen opdracht als een gevolg van de goede betrekkingen, die allengs zijn gegroeid tussen wetgevende macht en de handhaver van het gezag, van het wederzijds vertrouwen, van de achtting die elk ten opzichte van de ander koestert, maar bovenal als onontkoombare consequentie van het feit dat de taak van het parlement en de politie voortvloeit uit de macht van en ten goede komt aan het nederlandse volk. En in het

licht van dit „contact” kunnen wij slechts met vreugde constateren, dat ons korps niet alleen door het ceremonieel bij de sluiting, maar vooral ook door welhaast dagelijkse aanwezigheid bij de zittingen van de beide kamers der Staten-Generaal meewerkt aan de bevordering van de positie die de nederlandse politie in het maatschappelijk bestel zal moeten gaan innemen. Want ook hier geldt de stelregel, dat wederzijds begrip moet groeien door bekendheid met alle facetten van de taak die de ander heeft te vervullen en dat daaraan vooraf dient te gaan de wil de ander te leren kennen.

De Staten-Generaal en het Korps Rijkspolitie werken in deze zin al jaren nauw samen en zullen in de toekomst de reeds nu stevig verankerde betrekkingen zeker nauwer aanhalen. En als symbool hiervan zal ieder jaar op de zaterdag voor de derde dinsdag in september een even eenvoudige als waardige ontmoeting plaats vinden voor het gebouw van de Eerste Kamer op het Binnenhof!

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

bij de sluiting van Staten-Generaal

Volgens artikel 113 van de Grondwet geschiedt de sluiting van de Staten-Generaal door de Koning of door een „commissie van zijentwege”. Nu is het merkwaardig dat sinds menschenheugenis deze sluiting nimmer is geschied door een „commissie”, maar door één persoon, nl. een Minister, meestal de Minister van Binnenlandse Zaken.

Reeds Minister Cort van der Linden (1846—1935) merkte hierover op: „De constitutionele praktijk berust nu eenmaal op conventies (= regels in maatschappelijk verkeer) en niet op etymologie (= woordafleidkunde).” De sluiting vindt gewoonlijk plaats op de zaterdag, voorafgaande aan de derde dinsdag in september en zo bood de Hofstad op 17 september j.l. weer de traditionele aanblik van een stukje parlementair gebeuren. Plaats van handeling was het oudste plekje van 's-Gravenhage — het Binnenhof — met in het midden de sierlijke fontein, bekrond met een verguld beeldje, van de stichter van 's-Gravenhage, Graaf Willem II.

In naam der Koningin en daartoe door Haar gemachtigd, sloot de Minister van Binnenlandse Zaken, mr. E. H. Toxopeus, de gewone zitting der Staten-Generaal, die — volgens de bepalingen van de Grondwet — onder voorzitterschap van mr. J. A. Jonkman in verenigde

vergadering der beide Kamers, bijeen waren gekomen.

Dit jaar vond de sluiting met wat meer ceremonieel plaats dan vroeger gebruikelijk was. Voor het gebouw van de Eerste Kamer was een ere-wacht opgesteld bestaande uit 2 pelotons Rijkspolitie van de Opleidingschool te Arnhem, daarbij in-

gedeeld de Rijkspolitiekapel met drumband, het geheel onder commando van de luitenant W. F. K. J. F. Frackers. Nadat de Minister, gezeten in een gala-berliner — voorafgegaan en gevolgd door een peloton Rijkspolitie te paard in gala-uniform, gecommandeerd door resp.

vervolg op pag. 17

De aspiranten van de opleiding 1960-II, op het Binnenhof.

De opleidingsschool op weg naar het Binnenhof onder commando van de luitenant W. F. K. J. F. Frackers.

Enkele weken nadat de wachtmeester J. Hoekman te Oosterland op Schauwen en Duiveland toestemming ontving zijn gecertificeerde bouwvier Carlo in de dienst te gebruiken, verschenen baas en hand in het nieuws, omdat door toedoen van de hand Carlo een visstropoer werd aangehouden, die reeds lange tijd straffeloos kon opereren, omdat hij een volmaakt visstroperskostuum gebruikte. Hij had echter wel aan vis en aan de politie maar niet aan Carlo gedacht, zo blijkt uit bijgaand verhaal.

Carlo kwam te voet . . .

Zeeuwse visstropoer opereerde in waterdicht rubberpak

door adjudant C. DEN OTTER te Middelburg

Al enige tijd was bekend, dat er in de buurt van Ouwkerk en Nieuwkerk in een kreek — een overblijfsel van de watersnood — op grote schaal vis werd gestroopt. Men vermoedde dat het gebeurde met fuiken, maar langs de oevers van de kreek werd nooit een fuik ontdekt en ze moesten dus ver van de kant in het diepe water staan. Hoe, vroeg de Rijkspolitie zich af, hoe kan iemand zonder boot zover het water in gaan om fuiken te plaatsen en te lichten?

Het zat de pachters van het viswater, het bestuur van de hengelsport-

vereniging „Oosterschelde” te Zierikzee, niet lekker, temeer omdat gefluisterd werd, dat het uitgerkend ook iemand uit Zierikzee zou zijn die hen schade berokkende door zijn nachtelijke werkzaamheden.

Urenlange patrouilles langs de kreek, die volgens het proces-verbaal „een binnenwater is in de zin van de Visserijwet” leverden niets op. De man die men verdacht van de nachtelijke visserij, bezit een visakke A en hij heeft viswater in de Zeeuwse stromen, op enige afstand van de bewuste kreek.

De hond Carlo zorgde ervoor, dat de stroper werd gevat. Op een nacht werd door enkele leden van het Korps Rijkspolitie weer verscheidene uren gepost in de nabijheid van het viswater. Het waren de wachtmeester 1e kl. M. van Schelven uit Nieuwkerk en de wachtmeester Hoekman met zijn hond Carlo, met de jachtopziener A. de Vlieger van Nieuwkerk. Toen ze uit een bosbeplanting de kreek naderden, bracht Carlo hen al spoedig naar een plaats waar een man in het water stond. Zij herkenden hem: Hij was het: de gezochte Zierikzeese visstropoer. IJverig was hij bezig op enige afstand van de kant aalfuiken uit te zetten. Tegelijkertijd werd ook het raadsel opgelost van de ver van de oever uitgezette fuiken. De man had een rubberpak aan waardoor hij tot zijn borst in het water kon lopen zonder nat te worden. Totaal verrast, kon hij niet anders doen dan sportief bekennen; maar hij bekende meteen ook de man te zijn, die met een mes de autobanden van zijn broer had stukgesneden. Hij had dat gedaan om te voorkomen dat broer hem per auto zou volgen op zijn vreemde nachtelijke tochten. Nou ja, Carlo kwam geruisloos te voet . . . !

Open brief over geboorte in groepsbureau

Aan de Districtscommandant der Rijkspolitie te Alkmaar.

Van deze gelegenheid wil ik gaarne gebruik maken om U even te wijzen op de voortreffelijke hulp, bij de geboorte van onze zoon Rudolf Edgar, van de opperwachtmeester De Boer en wachtmeester 1e klasse Schut.

Wat deze heren toen presteerden, grensde aan het ongelofelijke. Het strekt U tot een eer om zulke mensen, die meestal van de verkeerde kant worden bekeken, in Uw dienst te hebben. Wij hebben het aan de lijve ondervonden, dat de Rijkspolitie te Heiloo voor alle taken berekend is.

Ik hoop dan ook, dat U de heren De Boer en Schut een pluim op de pet wil steken voor hun uitstekende werk.

Haarlem

J. Peute en echtgenote.

Misdaad in de V. S.

In de Verenigde Staten wordt elk uur een moord gepleegd, elke 35 minuten een aanranding, elke zeven minuten een mishandeling, elke 46 seconden een inbraak, iedere minuut een diefstal en elke twee minuten een autodiefstal. De sombere waslijst komt naar voren uit het jaarverslag van het Federal Bureau of Investigation. Het hoofd van de F.B.I., J. Edgar Hoover deelt daarin mee, dat het aantal misdaden jaarlijks viermaal zoveel toeneemt als de bevolkingsaanwas en in de komende jaren onrustbarend hoog zal worden. In het afgelopen jaar werden ruim 1.590.000 ernstige misdrijven gepleegd, dat wil zeggen: één per drie minuten. Er werd voor een half miljard dollar gestolen en de helft werd door de politie teruggevonden. Meer dan 8500 mensen werden vermoord en er waren 119.000 aangiften van poging tot moord. Twaalf procent van alle gearresteerden was minderjarig en de voortdurend toenemende jeugdcriminaliteit eist een vastberaden optreden om de morele grondbeginselen te behoeden, zo zegt Hoover. Dit zijn cijfers van het afgelopen jaar, maar in de eerste helft van dit jaar is het aantal misdrijven ten opzichte van 1959 nog met negen procent gestegen.

sluiting Staten-Generaal

(vervolg van pag. 15)

de majoor Jhr. B. W. F. de Beaufort en de kapitein P. J. Plattel — voor het gebouw van de Eerste Kamer was aangekomen en uitgestapt, inspecteerde hij de ere-wacht. De Rijkspolitiekapel speelde de „Rijkspolitie-defileermars”. Op stramme wijze werden door de beredenen de sabels gepresenteerd, terwijl door de erewacht op correcte wijze het commando: in de arm — karabijn, werd uitgevoerd.

De verzorgde tenue's en de correcte houding van Rijkspolitiekapel, erewacht en ere-escorte, maakten op het publiek een uitstekende indruk. Afwisselend klonken marsmuziek en fanfares over het aloude Binnenhof. Het optreden van het geheel stemde ongetwijfeld tot voldoening van de Generaal, de Chef-Staf en overige Officieren en leden van het Korps Rijkspolitie, die door hun aanwezigheid blijk gaven van hun belangstelling voor een facet uit ons staatkundig bestel en hun medeleven met degenen, die op het Binnenhof van de Residentie het aanzien van ons Korps hoog mochten houden.

Wachtmeester organiseert viswedstrijd in verboden water

PAEDAGOGISCH VISSEN IN WOLPHAARTSDIJK

Waarin de jeugd van het Zeeuwse Wolphaartsdijk ook mag verschillen met die van andere plaatsen, ze heeft met de anderen gemeen dat ze graag vist in verboden water. In Wolphaartsdijk is dat de vijver achter het gemeentehuis waar karpers en andere vissen van ongekende afmetingen in moeten zwemmen.

Dit verboden vissen verdroot de wachtmeester le kl. J. Stroo al lange tijd. Het kwam zijn eer te na dat hij als gerenommeerd hondendresseur de jeugd in zijn standplaats in dit opzicht niet kon opvoeden.

Om radicaal een eind te maken aan het verboden vissen, organiseerde hij een . . . . . viswedstrijd voor de jeugd in de verboden vijver. Er was grote belangstelling voor dit evenement; 80 jongens van 4 tot 14 jaar namen hun plaatsen in langs de visrijke vijver. Ze zagen kans met zijn allen ruim 40 kg vis aan land te brengen.

Het verloop van de wedstrijd was spannend. Ook collega Stroo ging er volkomen in op en zelfs in onder. Onder grote hilariteit van de vissende jeugd dook hij te water om een karper te bemachtigen. De vis had zo hard aan het snoer waarin hij was vastgeraakt, getrokken dat de hengel was gebroken. Tot groot genoegen van de jeugdige deelnemer en onder grote belangstelling van de anderen, bracht Stroo de vis aan land.

De jury kon verscheidene mooie prijzen uitreiken aan de winnaars van deze viswedstrijd. De anderen kregen allen een zaklantaarn. Als de heer Stroo zijn zin krijgt wordt dit een jaarlijks evenement in Wolphaartsdijk en behoort het clandestien vissen tot het verleden.

De jongens van Wolphaartsdijk vinden wachtmeester Stroo „zo'n kerel” en ze steken de duimen omhoog.

Er is een tijd van werken en van rusten en bij de rust bedienden de leden van het detachement elkaar op hun wenken.

vaartuigen rechtstreeks met elkaar in verbinding konden treden, met de Piet Hein, met het detachement en de centrale vice versa, waardoor een perfecte en doelmatige verbinding en een prima samenwerking was verzekerd! Verder werd het detachement voorzien van een plastic roeiboot, van een luxe slaapzak, vervaardigd van een der nieuwste vullingen op dit gebied, waarover rapport moest worden uitgebracht na afloop van het detachement. Het detachement stond onder directe leiding van de luitenant J. Vermeulen van de Staf van het district Leiden, daarbij terzijde gestaan door de districts-adjudant D. W. van Amerongen. De algehele indirecte

leiding berustte vanzelfsprekend bij de districts-commandant te Leiden, de majoor drs. L. J. v. d. Meulen.

Stille . . .

Het detachement werd iedere avond versterkt door een wachtmeester van een naburige groep die daarvoor speciaal was uitgekozen en in burger, soms verkleed als „nozem” dus in spijkerbroek, trui en gymnastiekschoenen dienst deed. Deze had de niet gemakkelijke taak zich onder de nozems te mengen, het oor te luisteren te leggen en zijn ogen goed de kost te geven, opdat eventueel beraamde snode plannen spoedig bij ons bekend zouden zijn, zodat het geüniformeerde personeel met succes zou kunnen optreden. Deze maatregel bleek goed gezien te zijn; een plan van enkele radraaiers om het zeil van een grote, bij de sociëteit opgerichte danstent los te maken kon geen doorgang vinden door de oplettendheid van onze „stille” en de waakzaamheid van de aanwezige patrouille. De samenwerking was subliem, ook met de Rijkspolitie te Water. Iedere avond nam een Rijkspolitievaartuig — de R.P. 12 uit Vlaardingen — ligplaats voor de wal in de onmiddellijke nabijheid van de sociëteit voor het verlenen van assistentie. De aanwezigheid van dit vaartuig met zijn bemanning werkte ongetwijfeld preventief!

Vandalisme

Vanaf de R.P. 12 kon een gedeelte van het terrein van de sociëteit ge-

makkelijk worden overzien en toen dan ook op een avond een troep belhamels het nodig achtte de stoelen van het terras in het water te smijten, was de bemanning er spoedig bij om hen op onduidelzinnige wijze aan het (nog) beperkte verstand te brengen, dat dergelijke uitspattingen niet worden geduld. De landpatrouille maakte het tot gewoonte om zich zoveel mogelijk verdekt op te stellen en dat was door de met struiken en heggen begroeide smalle toegangswegen tot het feestterrein, niet moeilijk. Op een avond trachtte een troep vandalen stenen los te wrikken om die naar en op de langs de kant gemeerd liggende boten te gooien. Toen dat niet lukte omdat de stenen te vast zaten, rukten zij grote graspollen uit de grond en smeten die naar en in de boten. Een en ander ging gepaard aan felle en luide protesten van de op dat ogenblik weerloze booteigenaren en -gebruikers. Als uit het niet verzezen doeken toen twee levensgrote politiemannen uit het duister op, die in een ogenblik duidelijk maakten dat dergelijke smijtpartijtjes niet op prijs werden gesteld. Overigens ontdekten de vandalen toen pas dat de zolen van hun schoenen van hazenleer bleken te zijn.

Toen in het tentenkamp een groep kampeerders het nodig achtte om in het holst van de nacht in zuiver Mokums een aantal schunninge liederen ten beste te geven, vielen als sperwers tussen een troep mussen, twee Rijkspolitiemannen binnen dit illustere gezelschap en de troubadours stoven naar alle kanten uit-

Bij deze opname van het verblijf van het Kaag-detachement zal menigeen zich afvragen of de motorzjspan-combinatie en de Mercedes bij de normale uitrusting behoorden en of het detachement iedere dag twee bussen aan de weg had . . . .

(Foto's: Verkeersgroep Leiden)

een. De waarschuwing dat bij verder rumoer hun onderkomens ogenblikkelijk van het terrein zouden worden verwijderd had tot gevolg dat kort daarna zelfs het vallen van een speld zou zijn opgevallen.

Thee op bed

Toen het detachement nog maar pas was geïnstalleerd, stelde de luitenant Vermeulen zich persoonlijk op de hoogte over de gang van zaken, waartoe hij zelf een avond patrouille liep en de nacht doorbracht in de woonwagen. Dat persoonlijk medeleven werd door het detachement op hoge prijs gesteld en toen de „Luit” na een verkwikkende slaap ongedeerd het daglicht aanschouwde, werd hem als blijk van waardering een kop thee op bed geserveerd, hetgeen hem de uitroep ontlokte: „Ha, heerlijk, thee op bed. Dat is jaren geleden dat me zoiets is overkomen!”

Plastic-boot

Het was beslist een voordeel dat de detachements-commandant de beschikking had over twee potige medewerkers die met hoofd en schouder boven de gemiddelde Nederlander uitstaken. Deze krachtpatser konden hun waarlijk teutonische krachten botvieren op... de riemen van de plastic roeiboet, die, als door atoomkracht gedreven, de golven van het Zijp- en Kaagwater kliefd. Helaas echter werden de krachten a-symmetrisch verdeeld, waardoor het geheel — althans in het begin — meer weg had van een vleugellam geslagen vlieg die op zijn rug een noodlanding op het water heeft moeten maken en wervelend rondwiekt. Allengs werden de krachten echter gebundeld hetgeen niet wegnam dat bij een vliegende storm de menselijke kracht het moest afleggen tegen de natuur; de boot dreef af en kwam op een plaats die bij de „navigatie” nimmer aan de orde was geweest. Nochtans werd de bunkerplaats — de Kaag-sociëteit — bereikt, en na een uur van hard werken en zwoegen was het wankele vaartuig weer in goede haven gelooft, waarbij alle aangeboeren zeemanschap, doorzettingsvermogen, inzicht en leiding van de wmr. 1e kl. Caljouw — die tijdelijk het commando op deze clipper op zich had genomen — moest worden gemobiliseerd om het schip niet te doen stranden of, wat erger was, niet te pletter te doen slaan tegen de boegen van gemeerde zeil- en motorjachten.

Toen enkele dagen later bij het afvaren van de wal de wachtmeester 1e kl. Keller vergat de steiger los te laten, toen de boot reeds naar de andere oever dreef en hij nog slechts verbinding hield met het schip door

— net op tijd — met zijn tenen de punten van zijn schoenen te doen omkrullen achter het boord van het voortvarend vervoermiddel en hij als een levende geüniformeerde loopplank tussen wal en boot lag uitgestrekt, toen was het alleen maar zonde en jammer dat de fotografische dienst van ons Korps juist niet aanwezig was.

Vaar-dige opper

Ook de „opper” kreeg het zwaar te verduren toen de districts-adjutant bij een van zijn bezoeken aan het detachement er prijs op stelde om door hem naar de overkant van de Zijp te worden geroeid. Er stond een stevige bries en de verwachtingen van de districts-adjutant, noch van de beide andere leden van het detachement, waren hoog gespannen. De adjutant onthulde dat hij alle voorzorgsmaatregelen had genomen (testament enzovoort) voordat hij zich aan het zeemanschap van de opper ging overgeven. Uitgeleide gedaan door meewarig kijkende achterblijvers stak het gezelschap van wal. De adjutant had een zodanige strategische plaats in de roeiboet ingenomen dat hij een onbegrensd uitzicht had over de vloed en ogenblikkelijk het gevaar zag, wanneer des opperwachtmeesters krachten en vaarinzichten te kort zouden schieten, zodat hij terstond en met kennis van zaken de taak van de dan falende gezagvoerder zou kunnen overnemen. De angstige en niet van lichte spot gespeende blikken der toeschouwers veranderden echter allengs in bewonderende, toen zij zagen dat hun tijdelijke commandant met forse, gelijkmatige slagen de kostbare last rustig en zeker naar de plaats van bestemming voer. Niets voor niets voerde hij het devies: „Saevis tranquillus in Undis” en aan de overzijde van de stroom werd het schip op deskundige wijze met een dubbele mastworp door de adjutant vastgesjord.

De experimentele slaapzak beantwoordde aan alle denkbare eisen en liet met het Pullmanbed niets meer heel van de ijzere krib met strozak; wanneer voorbijgangers de woonwagen gevaarlijk zagen wiebelen, dan kwam dit niet direct door de zwakke veren waarop het karkas rustte maar veeleer door de vrolijke noten die daar binnen gekraakt werden.

Een uiting van levensvreugde overigens, die de buitenstaander niet voor mogelijk zou houden wanneer hij dezelfde rijkspolitie mensen in functie de kaag-orde zag handhaven.

De dienst was over het algemeen zwaar en lag voornamelijk in de avond- en nachturen. Het posthuis was voortdurend door een man bezet die de mobilfoon kon bedie-

nen en eventueel het posthuis — indien nodig — kon sluiten om de orde in het tentenkamp te handhaven. De beide andere leden patrouilleerden regelmatig bij de danstent en de sociëteit en staken zo nu en dan over om het tentenkamp te inspecteren. Deze dubbel-patrouille functioneerde uitstekend. Toen dan ook de Kaag-week voorbij was kon van een geslaagd experiment worden gesproken. De burgemeester van Warmond sprak er zijn tevredenheid over uit dat dit jaar de Kaag-week zo „rustig” was verlopen maar verklaarde dat hiermee toch in de toekomst politie-toezicht niet overbodig is geworden. Wij spraken vele ingewijden die er naar zij zeiden niets van begrepen dat het zo rustig was geweest. Wij hebben het wél begrepen.

Van pers tot boekenplank

Wat vliegt daar?

Tot kort voor de oorlog wist iedereen wel zo'n beetje wat er vloog: vogels en dan nog wat vliegtuigen van een beperkt aantal types. Over wat er nu allemaal vliegt is bij de Uitgeverij Hollandia te Baarn een boekje van bijna driehonderd pagina's verschenen, een door Hugo Hooffman gemaakte vertaling van „Wat is dat voor een vliegtuig?” oorspronkelijk in Engeland verschenen onder de titel „The observer's Book of Aircraft” en samengesteld door William Green en Gerald Pollinger, waarvan ieder jaar een nieuwe editie op de markt komt. In deze eerste (hopelijk niet de laatste) Nederlandse uitgave staan 148 vliegtuigtypen afgebeeld in 272 illustraties en voorzien van alle gegevens in Nederlandse maten en gewichten. Met dit boekje achter de hand weet ook de politie-ambtenaar wat er vliegt of kan vliegen, hetgeen zo z'n nut kan hebben. (Geb. f 4,90).

B. den O.

Rijkspolitiemannen reikten drenkelingen de hand bij unieke wedstrijden

Kampioensschap polsstokspringen in Friesland

Zomin als alle Nederlanders op klompen lopen, zomin hebben alle Friezen een polsstok naast het ledikant. Maar de polsstok staat in dit gewest sinds enkele jaren meer dan ooit in de belangstelling. Dit instrument, vervaardigd uit oregon-grenen is namelijk van hulpmiddel bij uitstek voor kievitseier-zoekers in het voorjaar tot onmisbaar uitrustingsstuk geworden voor de meest

PURMEREND

(vervolg van pag. 13)

komen in het hoger gelegen westelijk uiteinde van de Purmer, waar al spoedig een fiks dorp lag, dat in 1484 van Johan I, graaf van Egmond, het privilege verwierf om twee jaarmarkten en een weekmarkt te houden. Die weekmarkt is nog van grote betekenis, maar het bezoek weegt toch niet op tegen dat aan de feesten.

Daarbij trokken niet alleen in de historische optocht vele figuren uit Purmerends geschiedenis door de straten, maar bovendien 200.000 belangstellenden. Alleen al op de slotdag — compleet met vuurwerk — boemelden er 50.000 bezoekers door Purmerend. Het verkeer werd overigens zoveel mogelijk uit de binnenstad gehouden, die trouwens 's avonds was afgesloten gelijk vroeger de poort van Purmersteyn en het verliep allemaal zonder moeilijkheden. „t Was een geslaagd feest”, zeggen de mannen van de groep Purmerend.

Niets uit dit blad mag worden vervoelvoudigd of gepubliceerd, door middel van druk, fotocopie of op welke andere wijze ook, zonder uitdrukkelijke schriftelijke goedkeuring van de redactie, zelfs niet, al zou een en ander geschieden met bronvermelding.

Friese van alle wedstrijden; het polsstokverspringen en daarmee van de unieke springerij om het Friese Kampioensschap polsstokspringen, kort geleden voor de vierde maal in Winsum werd gehouden.

Die kampioenswedstrijden trokken omstreeks 3000 bezoekers naar de oevers van de omstreeks tien meter brede Winsumer vaart, waar ruim 100 springers en springsters van 13 tot 63 jaar overheen zouden springen na eerst nauwkeurig de polsstok te hebben klaargezet in de halve meter dikke laag modder op de vaartbodembodem en na een fikse aanloop. Inzet was onder meer een door Prins Bernhard beschikbaar gestelde medaille en een wisselbeker. Polsstokspringen is bij deze wedstrijden een zaak vol avontuur. Training alleen is niet voldoende, want op het hoogtepunt van de sprong, klommen de deelnemers snel naar het topje van de zwiepende stok. Velen raakten juist op het hoogtepunt uit de koers en gingen roemloos onder tot vreugde van het publiek, dat nauwelijks opmerkte hoe ambtenaren van het Korps Rijkspolitie menige springer tegen de kademuur op het droge trokken. Een 63-jarige deelnemer bracht het nog tot een sprong van ruim achtenhalve meter, maar de kampioen van de dag, de banketbakker J. Wynia, bracht het tot 12.26 meter. De enige, die (buiten mededinging) evenveel bijval oogstte, was de commissaris der Koningin in Friesland, mr. H. P. Linthorst Homan, die ook een succesvolle sprong over het drabbige nat ondernam, evenals onder meer de gedeputeerde en kamerlid J. L. Hoogland en twee Amsterdamse bezoekers.

Een ogenblik meenden wij ook de commandant van het district Heerenveen, de majoor G. van Dijk van de ere-tribune te zien opstaan doch in uniform kan zo iets nu eenmaal niet.

Maar in het kader van de harde bijstand zou dit polsstokspringen wellicht een goede training kunnen zijn, zo dachten wij bij een bezoek aan dit unieke sportgebeuren, toen wij een wachtmeester de zoveelste drenkeling de helpende hand zagen reiken....

Mr. H. P. Linthorst Homan
... representatieve sprong ...

Banketbakker J. Wynia
... helpende hand ...

... kampioenssprong ...

Cantharellen...

Er bestaan gezinnen, waar de vader 's zondagsmorgens vrolijk zijn bed pleegt uit te stappen, roepend: „Jongens, we gaan vandaag...” daarbij het gezin een weldoordacht en goed geordend plan voorleggend. Menige vrouw en menig kind zal watertandend denken: „Ach, had ik zo'n vader”. Doch een profeet wordt zelden in eigen land geëerd, en niet zelden roept de hele blijde kinderschaar in koor: „O, maar wij gaan niet mee hoor”, nog vóórdat vader kans heeft gezien zijn plan voor het voetlicht te brengen. Ze willen allemaal op eigen gelegenheid iets, voetballen of roeien of fietsen of zomaar gewoon lezen... Opvoeden is moeilijk, want als ze tenslotte wél meegaan, gaat het humeurig. En gaan ze niet mee, dar zijn vader en moeder echt samen op stap en beperkt hun conversatie zich tot: „Is 't niet mam?” en „Zeker, Va!”, wat niet direkt tot de uitroep: „Hé, we gaan gauw nog es” leidt. Enfin, op een dag wilde paps cantharellen zoeken en na veel vijven en zessen was het gezin compleet op stap. Henkje liep wel zó lande-

rig achteraan, tussen de bomen, dat niemand wist of ie nou wél of niet mee was, maar wie daar op let is een kniesoor. Er werd voor de eerste maal naar deze paddestoelen gezocht en er waren van tevoren zeer duidelijke instructies gegeven. Paps had bovendien nog een plaatje mee met een cantharel erop. Hij liep met het plaatje in de hand en vergeleek voortdurend. Menselijkerwijs gesproken kon het dus niet missen. Ze troffen het, dat ze toevallig in een bos terecht kwamen, waar het wemelde van de hanekammetjes. Al vroeg in de middag was er dan ook geen emmertje, zakje of tasje meer leeg en werd de terugtocht aangevaard. Pa zelf verdween meteen met een schort voor in de keuken, want hij had de dag tevoren beslag weten te leggen op een recept, welks bereiding hij aan niemand toevertrouwde. En er kan niet anders gezegd worden, dan dat het smaakte. Na het eten ging vader een poosje liggen om uit te rusten van de vermoeienissen. Hoewel hij het niet graag aan iemand zou willen bekennen, moet hij toch in slaap ge-

En ik zeg: je wordt ziek van die dingen . .

vallen zijn, want hij ontwaakte plotseling met een ellendig gevoel in zijn buik. Hij zat meteen met een schok rechtop in bed en dacht: „De cantharellen, tóch vergiftig.” Het is

Voor Moeder

ADVIEZEN VOOR MEISJES

anno 1910

Meen niet, dat de jeugd pas sinds kort het ouderhoofd en -hart voortdurend beroert en dat de jeugdproblemen allemaal nieuw en van deze tijd zijn. Een bekend Amerikaans weekblad voor dames schreef reeds vijftig jaar geleden over wat goed en wat slecht was voor het jonge meisje. Wanneer zij veertien is, moeten haar rokken tot halfweg de kuit reiken en op haar vijftiende moeten ze de kuit bedekken. Wanneer het meisje zestien is moeten de rokken de rand van de schoenen raken en op haar zeventiende moeten ze in elk geval ook de enkels blijven bedekken. Pas op achttienjarige leeftijd kan het meisje zelf beslissen, aldus het Amerikaanse standpunt van een halve eeuw geleden, toen een „net” meisje toch nimmer de rokken korter droeg dan tien centimeter boven de grond. Daarmee waren geluk en zaligheid van de Amerikaanse meisjes echter nog niet verzekerd. De „Moonlight Dance”, waarbij de lichten in de balzaal laag werden gedraaid, werd „vol sluimerende gevaren” genoemd en de ouders werd aangeraden op hun hoede te zijn. Mochten hun dochters ondanks alles te mager zijn of zich voortdurend nerveus voelen, dan moesten zij — zo werd in volle ernst geschreven — elke minuut een druif eten. 't Is allemaal aardig om nogeens te lezen en dan met een zucht te kunnen zeggen: „Waar is de tijd gebleven” of desgewenst: „nou ja, eigenlijk is er niets nieuws onder de zon, behalve met de rokken en de druiven. ....”

niet te beschrijven, wat hij in de volgende vijf minuten allemaal dacht. Omdat hij het gezin geprest had om mee te gaan, kon hij zijn zorgen moeilijk publiek maken. Hij vreesde en leed dus in stilte, wat zijn ellende bijna ondraaglijk maakte. Hij wankelde naar de kamer en ging zitten spieden, wie van het gezin het eerst symptomen krijgen zou. Vooralsnog waren ze met Elvis Presley op de pick-up bezig, maar vader had in zijn leven al wel geleerd, dat zoiets snel verkeren kan. Terwijl hij daar zo tobbend in zijn hoekje zat kwam moeder met een papiertje in haar hand aanwaperen. „Och”, zei ze opgewekt, „dat vergat ik je steeds te zeggen, er is al een paar maal iemand van een begrafenisverzekering aan de deur geweest, maar omdat je toch nooit voor zoiets voelt, is het me ontschoten”. „Dat is weer echt iets voor jou”, riep vader geagiteerd. Alles vergeet je. De belangrijkste dingen ontschieten je. Die man moet opgebeld, nu meteen!” Waarmee ik maar zeggen wil, dat zelfs het zoeken van cantharellen tot alles leiden kan.....

Marlies

POSTHUME ONDERSCHIEDING

voor moedige wachmeester Ossewaarde uitgereikt.

In alle stilte is kort geleden te Kapelle door de commandant van het district Middelburg, de overste A. J. van Thiel de Carnegie Heldenmedaille uitgereikt, die postuum is toegekend aan wijlen de wachmeester C. P. Ossewaarde.

De wachmeester redde in juni van het afgelopen jaar twee meisjes uit zee bij Cadzand en verdronk bij een poging nog twee andere meisjes op het droge te brengen.

Op 13 juni van het afgelopen jaar was een meisjesvereniging uit 's Heer Arendskerke naar het Vormingscentrum „Hedenesse" te Cadzand (ZVL) gereisd. De 25-jarige wachmeester C. P. Ossewaarde was meegegaan omdat zijn vrouw leidster van de groep was. Het werd de laatste tocht van deze

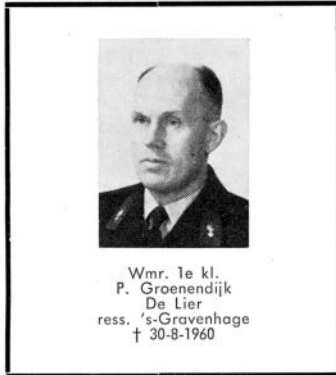
wachmeester. Bij het baden in zee raakten enkele meisjes in moeilijkheden. Zonder zich te bedenken ging Ossewaarde te water om hen te redden. Hij wist twee van de meisjes veilig aan land te brengen. Zij verkeerden reeds in levensgevaar. Bij pogingen om nog twee meisjes te redden, verdronk hij zelf voor de ogen van zijn vrouw en de anderen. Ook de twee meisjes die hij had willen redden, verdronken. Onder grote belangstelling van de bevolking werd het stoffelijk overschot van de jeugdige wachmeester — die nog maar twee jaar in politiedienst was — ter aarde besteld op de begraafplaats te Kapelle. Het Carnegie Heldenfonds vond in het moedige gedrag van Ossewaarde aanleiding hem postuum een onderscheiding toe te kennen. Omdat

zijn echtgenote inmiddels is gecmigreerd, werd de ere-medaille uitgereikt aan de vader van de wachmeester, de heer J. Ossewaarde te Kapelle. Het was een korte en aandoenlijke plechtigheid, temeer omdat vader Ossewaarde kort geleden weduwnaar werd. Slechts de burge-meester van 's-Heer Arendskerke (de standplaats van Ossewaarde) de heer D. M. Vermet en de groepscommandant aldaar, de adjudant J. J. de Bukviel, waren er bij tegenwoordig.

Adj. C. den Otter.

PERSONALIA

Overleden personeel

Wmr. 1e kl.
P. Groenendijk
De Lier
ress. 's-Gravenhage
† 30-8-1960

RESSORT ARNHEM

Met ingang van 22 augustus 1960 is aan de adjudant A. Kranenburg voor de duur van 1 jaar buitengewoon verlof verleend.

Officier 1e kl. C. H. Honcoop met ingang van 1-9-'60 ontheven van zijn tewerkstelling bij het Rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren te Hilversum.

Officier 2e kl. E. Spierenburg met ingang van 1-9-'60 tewerkgesteld bij het Rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren te Hilversum.

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 5-8-'60: S. J. Stet, owmr., van Schagen naar Didam (ress. Arnhem).
Per 15-8-'60: H. Hartigh, owmr., van Bunschoten naar Spakenburg; P. Hazewinkel, owmr., van Spakenburg naar Bunschoten; I. D. Okel, wmr. 1e kl., van Krommenie naar Volendam.
Per 19-8-'60: L. Kollen, wmr., van Assendelft naar Exloo (ress. Groningen).
Per 1-9-'60: A. J. Michel, wmr. 1e kl., van Amsterdam naar Alkmaar.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-8-'60: J. L. Herkemij, owmr., van Voorhout n. Noordwijkerhout; N. van Rijswijk, wmr. 1e kl., van Axel naar Tholen; D. Hamerslag, wmr. 1e kl., van Rozenburg naar Westmaas.
Per 8-8-'60: A. Koning, wmr. 1e kl., van Hellevoetsluis naar Nieuwenhoorn.
Per 1-9-'60: A. Eekhof, wmr. 1e kl., van 's-Gravenhage (verk.groep) naar Staf Korps Rijkspolitie (verk.school Bilt-hoven).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 9-8-'60: L. A. v. d. Klundert, wmr. 1e kl., van Loon op Zand naar Alphen-N.B.
Per 11-8-'60: P. M. A. Valckx, wmr. 1e kl., van Mook naar Lottum.
Per 15-8-'60: C. J. Noordijk, owmr., van Best naar Andelst (ress. Arnhem); G. Swets, wmr. van Hank naar Baarle-Nassau.
Per 20-8-'60: P. de Koning, wmr. 1e kl., van Best naar Veldhoven.
Per 1-9-'60: E. Bodde, adj., van Vlijmen

naar Eethen; J. M. C. Voets, wmr. 1e kl., van Vlijmen naar Jutphaas (ress. A'dam); R. P. A. M. Leussink, wmr., van Erp naar Apeldoorn (ber. groep); G. S. Schoots, wmr., van Aarle-Rixtel naar Apeldoorn (ber.gr.); J. G. Bron, wmr. 1e kl., van Susteren naar Waubach; J. W. G. Bechtold, wmr. 1e kl., van Schaijk naar Heeswijk; J. H. de Jong, owmr., van Amstenrade naar Waubach; J. J. A. de Leuw, wmr., van Deurne naar Best; B. Scheffer, wmr. 1e kl., van Veldhoven naar Susteren; P. J. Smeets, wmr. 1e kl., van Ospel naar Milsbeek; M. J. Zwart, wmr. 1e kl., van Rijsbergen naar Sprundel.

RESSORT ARNHEM

Per 8-8-'60: T. Eeninkwinkel, wmr. 1e kl., van Arnhem naar Aalten.
Per 15-8-'60: C. J. Brilman, owmr., van Doetinchem (bur. pers.) naar Doetinchem (distr. rech.).
Per 1-9-'60: G. v. Wijngaarden, owmr., van Lintelo naar Silvolde; A. de Vries, adj., van Buren naar Grootegast; J. J. H. Kloppenburg, wmr. 1e kl., van Arnhem naar Apeldoorn; H. J. Groenhout, wmr. 1e kl., van Huissen naar Aarle-Rixtel; C. H. Honcoop, off. 1e kl., van Nijmegen naar Apeldoorn.

RESSORT GRONINGEN

Per 9-8-'60: F. Douma, wmr. 1e kl., van Franeker naar Harkema-Opeinde.
Per 12-8-'60: C. Hospes, wmr. 1e kl., van Oude Bildtzijl naar Franeker.
Per 15-8-'60: A. Kluitert, owmr., van Scheemda naar St. Annaland (ress. 's-Hage); A. Maris, wmr. 1e kl., van Exloo naar Gasselte.
Per 16-8-'60: A. Ch. v. d. Veen, owmr., v. Schoonoord naar Bijlham; H. Schut, wmr., van Hallum naar Schoonoord.
Per 17-8-'60: P. A. de Jong, wmr. 1e kl., van St. Annaparochie naar Nes (A.).
Per 1-9-'60: H. de Groot, owmr., van Noordbroek naar Borger; W. Noordhof, wmr., van Dokkum naar Bilthoven (ress. Amsterdam, ber. groep).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-9-'60: A. C. Nieuwland, wmr., van Gorinchem naar Europoort; H. de Boer wmr. 1e kl., van Leeuwarden naar Groningen.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-9-'60: Adj. E. Bodde, tot groepscommandant te Eethen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-9-'60: Adj. A. de Vries tot groepscommandant te Grootegast.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.:
Per 1-9-'60: H. van Laar te Utrecht.

tot opperwachtmeester:

Per 15-8-'60: J. D. Okel te Volendam.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-9-'60: P. van den Hil te Amsterdam; W. J. Koenders te Driebergen; C. G. Mooij te Grootebroek.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.:
Per 1-9-'60: J. Vermeulen te Leiden; L. P. Bergsma te Den Haag.

tot opperwachtmeester:

Per 15-8-'60: P. Maat te Hillegom.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-6-'60: J. Meinema te Brandwijk; M. Hermans te Goedereede.
Per 1-9-'60: A. v. d. Velde; H. J. Kramer; P. C. v. d. Steen te 's-Gravenhage (Parket); H. J. Schenk te 's-Gravenhage (Verk.); W. Vos te Dordrecht (Parket).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 1-9-'60: E. Bodde te Eethen.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: J. C. Schwartz en A. W. v. Mullekom te 's-Hertogenbosch.
Per 1-9-'60: J. H. de Jong te Waubach; H. J. Groenhout te Aarle-Rixtel.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-6-'60: H. F. v. Lierop te Venraij; J.F.A. Sweebroek te 's-Hertogenbosch.
Per 1-8-'60: A. van Harberden te Someren.
Per 1-9-'60: J. C. Korremans te Dongen; A. J. Moerkens te Uden; M. de Visser te Breda.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 1-9-'60: J. Stoelhorst te Apeldoorn.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: G. v. Wijngaarden te Lintel.
Per 15-8-'60: C. J. Noordijk te Andelst.
tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-8-'60: J. D. G. W. Brüggemann te Zwolle.
Per 1-9-'60: J. E. M. Woltering; H. v. d. Mee en H. A. Hoogstraten te Arnhem; G. van Arragon te Elbergen; H. Niezing te Zetten; H. Oosting te Apeldoorn; G. J. te Brake te Oldebroek; A. Hofman te Wierden; H. Freriks te Brummen; W. Hoekstra te Almelo.

RESSORT GRONINGEN

tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.:
Per 1-9-'60: G. J. Feijlbrief te Assen.

tot adjudant:

Per 1-9-'60: H. Pastoor te Groningen (Staf T. I.).

tot opperwachtmeester:

Per 1-8-'60: A. Ch. v.d. Veen te Blijham.
Per 15-8-'60: R. J. Zuidema te Zeegse.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-9-'60: H. Kremer te Roodeschool.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: A. M. Hoogsteder te Amsterdam.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-7-'59: C. Boneveld te Vlaardingse

Benoemingen

RESSORT ARNHEM

Per 1-9-'60: M. P. C. Smits te Nijmegen, schrijver A in vaste dienst.

In dienst getreden

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 16-8-'60: A. M. v. Eijdsden, typiste op a.c., 's-Gravenhage (bureau T. I.).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-9-'60: R. Ouwens, mag.knecht A, 's-Hertogenbosch.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-9-'60: Jan de Jong, wmr., Sneek.

De dienst verlaten

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-9-'60: G. van Leerzem, owmr., Waubach; S. H. A. Maessen, wmr. 1e kl., Kessel; G. H. Philipsen, wmr., Echt; T. Duijm, wmr. 1e kl., Rosmalen; U. A. Geilleit, owmr., 's-Hert.bosch.

RESSORT ARNHEM

Per 1-9-'60: H. B. Smits, wmr. 1e kl., Blokzijl.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-9-'60: J. L. Niemeijer, adj., Grootegast; P. Speulman, wmr. 1e kl., Diever.

Ambtsjubilea

Owmr.
G. van Leerzem
Waubach
ress. 's-Hert.bosch
40 jaar op 27-8-1960

Owmr.
G. v. d. Weerden
Wychen
ressort Arnhem
25 jaar op 31-8-1960

Wmr. 1e kl.
C. Overgaauw
Gouda
Rijkspol. te Water
25 jaar op 9-9-1960

Adj.
K. Kok
Amsterdam
Rijkspol. te Water
25 jaar op 10-9-1960

de bèste beschuit
komt uit Friesland...

**TURKSTRA
BESCHUIT**
is geknipt voor
een gezellig
ontbijt
van het jonge
moderne gezin.
**TURKSTRA
BESCHUIT**
is smakelijk,
knisper-bros
en gezond.

*Beschuit zoals
Beschuit hoort
te zijn.*

TURKSTRA
de échte friese beschuit

240

Dat kun je niet

uit boekjes leren, zegt de oude geroutineerde rechercheur, als hij praat over de fijne kneepjes van zijn vak. En hij heeft nog bijna gelijk ook. Het was zo dat een aankomende rechercheur een jaar of vier, vijf nodig had om een goede, soms een héél goede speurder te worden. Dat bereikte hij dan door het samenwerken met oudere collega's, maar vooral door eigen ondervinding, door vallen en opstaan.

Maar hoeveel zaken heeft hij in die leerjaren niet opgelost door gebrek aan ervaring, verknoeid door het maken van tactische fouten?

CRIMINELE TAKTIEK

geschreven door de oud-recherchechef, later hoofdcommissaris van politie S. W. Moolenaar, geeft een gecompriëerd overzicht van de fouten die een goed rechercheur niet mag maken. Het is van uit de politiepraktijk geschreven, juist omdat de schrijver evengoed als die geroutineerde rechercheur weet, dat alle theorie maar hulpmiddel is en slechts praktische ervaring van een politieman een goede rechercheur kan maken.

Het boek is geschikt voor zelfstudie maar kan ook dienen als leidraad bij cursussen voor rechercheurs. En omdat iedere politieman, welke taak hem ook is opgedragen, op zijn tijd onderzoeken instelt en te maken heeft met het verhoor van getuigen en verdachten, is het ook voor de niet op recherchegebied gespecialiseerde lezame lektuur.

Dat de tweede druk vlot uitverkocht was mag als een aanbeveling gezien worden.

DE DERDE DRUK VAN CRIMINELE TAKTIEK

IS INMIDDELS VERSCHENEN

*Gebonden in donkerblauw linnen band
met goudopdruk*

f 7.90

UITGAVE
SCHAAFSMA & BROUWER
DOKKUM

UITGEVERIJ VAN WERKEN OP POLITIEGEBIED
TELEFOON 0 5190 - 2321 — POSTBUS 10

Ook in de boekhandel verkrijgbaar

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

1945 – 1960

15 jaar

Korps Rijkspolitie

Op 11 november 1960 bestaat ons Korps 15 jaren. De afsluiting van dit tijdperk brengt hen — die van de oprichting af bij het Korps gediend hebben — in herinnering de moeizame opbouw van de nieuwe Rijkspolitie-organisatie na de bevrijding van ons land.

Met inspanning van alle krachten waarover mijn ambtsvoorgangers beschikten en door de toewijding van alle commandanten en overige medewerkers, heeft het Korps Rijkspolitie langzamerhand terrein gewonnen en zich een zeker aanzien verworven bij het Nederlandse Volk.

Tegenslagen en individuele tekortkomingen zijn ons natuurlijk niet bespaard gebleven.

Een personeelstekort zoals zich — naar mij bekend — nog nimmer bij de Nederlandse Politie heeft voorgedaan, belemmert ons ernstig in onze ontplooiing en in onze uitoefening van de politiedienst.

Voorwaar geen opgewekt aspect bij een herdenkingswoord ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van het Korps Rijkspolitie.

Wat nu, bij de pakken neer gaan zitten? Dat is natuurlijk uitgesloten. Een orgaan als het Korps Rijkspolitie, dat een zo hoogst belangrijke taak heeft bij de handhaving van orde, rust en inwendige veiligheid van de Staat, zal — op welke wijze dan ook — het personeel en de middelen moeten krijgen om deze taak uit te voeren. De noden van het Korps zijn genoegzaam bekend. Ik hoop met U allen dat een oplossing ten goede niet al te lang op zich zal laten wachten.

Hoe de uitkomst ook zal zijn, van U allen blijf ik een houding van trouwe plichtsvervulling verwachten.

Met de hoop op een goed en sterk korps gaan we gezamenlijk een nieuw tijdperk tegemoet.

De Inspecteur-Generaal

J. Gerritsen

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

2e JAARGANG

No. 3 — November 1960

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen

Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Ulestraten-L.

Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie 's-Gravenhage
Gironummer 220273

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekku 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

INHOUD o.a.:

Strijd tegen wildstroperij
Ressort Atletiekkampioenschappen
Verband voor Veilig Verkeer
Van taxichauffeur tot adsp.-inbreker
Wachtmeester der R.P.: Centrale
figuur en ambassadeur
Unieke Zeeuwse zagers
Moeder en Kind
Wereldgebeuren
Personalia

Foto omslag:

Dit zijn de dagen van kortstondig licht en lange duisternis, dagen van nog meer ongelukken, waarbij leden van het Korps Rijkspolitie — veelal bij nacht en ontij — dienst doen.

„Vliegende Brigade“ te Hoog-Soeren beleeft 1e lustrum

In het pittoreske Veluwe plaatsje Hoog-Soeren in de gemeente Apeldoorn, midden in de bossen van het Kroondomein is het „Vaste Detachement Veldpolitie“ gevestigd, dat vijf jaar geleden het eerste was, dat werd ingezet tegen de wildstropen. Dit detachement, in de volksmond „de vliegende brigade“ genoemd, bestaat uit vier leden en is uitgerust met gemotoriseerde voertuigen, jeeps en motorzipspancombinatie, alsmede met surveillancehonden. De provincies Overijssel en Gelderland vormen het bewakingsgebied van dit detachement, dat tot taak heeft: de surveillance in de jachtvelden, het verlenen van assistentie aan rijks- en gemeentepolitie en jachtopziensers inzake jachtovertreedingen. Sinds dit detachement in 1955 werd ingesteld op last van de minister van justitie, om verdere uitmoording van het wild te voorkomen, zijn er nog twee detachementen bijgekomen, namelijk te Bostel en te Zundert. Alle detachementen staan onder algemeen toezicht van de majoor jonkheer B. W. F. de Beaufort. Het eerste lustrum van het detachement te Hoog-Soeren is aanleiding geworden tot het bijgaand artikel van de opperwachmeester C. J. Duivenvoorden, commandant van dit detachement, die hierin een beeld geeft van de activiteiten ter beteugeling van de stropen, van de geraffineerdheid van de stropers en van het hele terrein waarin list tegen list wordt gesteld.

*In één (gelukkige) nacht werden 3 lichtbakstropers gegrepen met als buit 2 hazen, 3 konijnen en 1 enkelloops jachtgeweer
V.l.n.r.: wmr. J. Wilkes, wmr. Te kl. P. Knook, owmr. Duivenvoorden*

2

Na de oorlogsjaren vierde de wildstropen, op en rond de Veluwe, hoogtij. Hoofdzakelijk de stropen op grof wild (herten en reeën) had zo'n grote omvang aangenomen, dat, indien er van overheidswege niet werd ingegrepen, spoedig het wild uit de jachtvelden verdwenen zou zijn. De stropers namen alle middelen te baat om de dieren te bemachtigen. Het meest werd gebruik gemaakt van het moorddadige middel „de strik“.

De bossen stonden vol wildstricken, vooral in die bossen waar geen jachttoezicht was. De stricken, vervaardigd van ijzer of staaldraad hebben een lange levensduur. De stropers lieten de stricken maanden staan en keken er later niet meer naar om, met het gevolg dat door vakantiegangers of wandelaars, verloederde dieren in de stricken werden gevonden.

De stropers zijn zeer brutaal en niet gemakkelijk te vangen. Het is meerdere malen voorgekomen, dat, wan-

Vijf jaar stropen

neer zij een hert, ree of wild zwijn hadden gevangen, de kop, lopers of ingewanden dusdanig deponeerden, dat ze beslist door derden gevonden werden. Er werden ook zeer grote wildklemmen aangetroffen, waarin grofwild gevangen kon worden. Karabijnen werden aan bomen of struiken bevestigd. Aan de trekker werd dan een draad bevestigd en wanneer de draad aan liep, ging de trekker over en werd het dier door een kogel getroffen. Het is duidelijk dat deze middelen ook zeer gevaarlijk waren voor de mensen.

Bij de jachtopziensers ging er dan ook een zucht van verlichting toen het detachement veldpolitie in het leven werd geroepen, dat krachtig tegen de wildstropers ging optreden. Al dan niet in samenwerking met de plaatselijke politie of jachtopziensers werden honderden vuurwapenen inbeslaggenomen en processen-verbaal opgemaakt wegens overtredingen der Jachtwet en Vuurwapenwet.

Ongrijpbaren gegrepen

Al spoedig werden zeer berucht staande wildstropers gegrepen; personen die de naam hadden dat zij ongrijpbaar waren. Mede dank zij de Justitie, die zeer zware straffen uitdeelde, kwam de schrik er al snel

in. Ook preventief gezien was het optreden dus van betekenis.

Inderdaad zijn er stropers, die zeer „slim” zijn en moeilijk te vangen, doch met geduld komen zij, vroeg of laat, ook „binnen”.

Wie eens een prachtig hert of ree in een strik heeft zien hangen, kan voor deze stropers geen goed woord meer over hebben. Wanneer zij strikken geplaatst hebben, kan het gebeuren dat zij pas na twee of drie dagen, soms nog later, de strikken komen controleren om te zien of er wild in gevangen zit. Dit controleren gaat dan ook nog heel geheimzinnig. Als er wild in de strik zit, dan halen de stropers het er niet direct uit, zij gaan eerst op hun gemak de gehele omtrek verkennen om te zien of er door politie of jacht-opzichters ook bij gewaakt wordt. Wanneer dan na enkele uren de omgeving afgezocht is en de stropers ervan overtuigd zijn dat alles veilig is, dan slaan zij pas toe. Er werd een berucht wildstroker

Inbeslaggenomen reekalf en een hoeveelheid grofwildstrikken.

voor de dag en schoot het betreffende dier neer. Direct na het schot liet hij het geweer weer in de koker zakken en dekte het met een deksel

doch men zag hem nooit met een geweer. Omdat wij ervan overtuigd waren dat hij het geweer in het veld had verborgen, vonden wij ten-

tegen wildstroperij

met drie vaste detachementen veldpolitie

door opperwachtmeester

C. J. DUIVENVOORDEN

te Hoog-Soeren

Foto's: Techn. Recherche Arnhem

gegrepen die zijn geweren in kokers in de grond had verborgen in de nabijheid van plaatsen waar het wild zich ophield. Wanneer hij een hert, ree of zwijn zag, opende hij zo'n koker, haalde een karabijn

met graszoden af. Meermalen werd hij bij het dood wild aangetroffen. Dan vertelde hij, dat hij een schot had gehoord en het stuk wild had gevonden. Men was er van overtuigd dat deze man hetzelfde deed,

slotte met behulp van een mijn detector, een tiental schuilplaatsen in het veld.

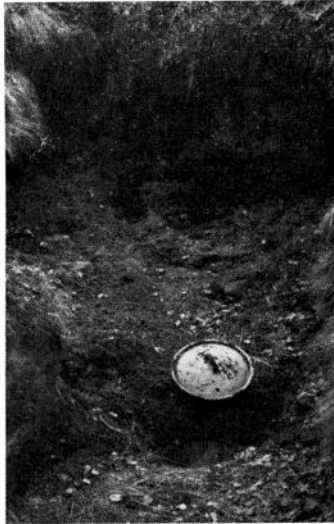
De meeste bossen zijn vrij toegankelijk voor wandelaars. Dat maakt het dikwijls nog moeilijker om de stropers „iets te maken”. Maar... met geduld en tact, worden zij toch allemaal „het haasje”

Dezo inbeslaggenomen wapens, vormen de oogst van één week.

Een krachtig wapen hebben wij thans verkregen. Dat is het arrest van de Hoge Raad, waarin wordt bepaald, dat het controleren van wildstrikken ook reeds strafbaar is. Reeds verschillende „onbestemde” figuren zijn hiervoor door het detachement geverbaliseerd en door de justitie gestraft. Men moet echter overtuigd zijn, dat de verdachte ook de steller van de strikken is, wanneer proces-verbaal wordt opgesteld. In het proces-verbaal dienen dan de feiten en omstandigheden goed omschreven te worden.

In de winter van 1958—1959, werden bijvoorbeeld in het midden van een laag maar dicht bosperceel zes stuks kleinwildstrikken gevonden. Ze stonden kort bij elkaar op konijnenwissels vangklaar gesteld. Een

Een ondergrondse bergplaats voor het geweer, gelegen in het jachtveld.

zevende wildstrik werd gevonden op veertig meter afstand van de andere. In deze strik zat een haas gevangen. Het dier was kennelijk al een dag dood. Nadat wij drie dagen bij deze strikken hadden gepost, verscheen 's middags om ongeveer vier uur eindelijk een man in dit overigens voor iedereen toegankelijk bosperceel. Hij ging het bos in en liep regelrecht naar de wildstrikken. Hij

controleerde ze en uit zijn houding bleek dat hij de strikken precies wist te staan. Daarna begaf hij zich regelrecht naar de zevende strik, waarin de haas gevangen zat. Hierdoor kwam vast te staan dat hij ook met deze strik goed op de hoogte was. Hij bekeek de haas aandachtig, zonder er echter aan te komen. Daarna bleef hij daar even staan en keek om zich heen, kennelijk om te zien of er bij gepost werd. Plotseling nam hij de vlucht. Bij een achtervolging werd hij staande gehouden. Hij verklaarde niets van de strikken af te weten. Hij had helemaal geen strikken zien staan. Wel had hij, toen hij door het bosperceel liep, een haas in de strik zien liggen. Hiervan was hij zo geweldig geschrokken dat hij de vlucht nam. De strikken waren niet van hem en hij had er echt niets mee te maken. Hij was eigenlijk naar het bos gekomen om zwammen te zoeken. Indien hij zwammen gevonden had, dan ging hij naar huis om een mandje te halen. Hij had zich heus nog nimmer aan wildstroperij schuldig gemaakt. De man werd evenwel gezien zijn „gezwam”, als verdachte aangehouden en voor nader verhoor en onderzoek overgebracht naar een jachthut in het veld. Telefonisch werd contact opgenomen met de plaatselijke politie in verdachtes woonplaats. Zo kwamen wij te weten dat de man in zijn omgeving als wild-

stroper bekend stond, doch dat hij hiervoor nog nimmer was geverbaleerd omdat hem niets bewezen kon worden. Hij was al meermalen betrappt bij het controleren van wildstrikken, maar omdat dit niet strafbaar was gesteld (men was kennelijk nog niet met het arrest op de hoogte), kwam de man steeds weer op vrije voeten. Hierna werd een speurhondgeleider met zijn speurhond ontboden voor een sorteerproef met de in het veld staande wildstrikken op de verdachte. Het resultaat was frappant. De hond wees verdachte tot viermaal toe aan als de persoon die aan de strikken was geweest of ze had opgesteld. Ondanks al deze bewijzen bleef verdachte hardnekkig ontkennen. Er werd toch proces-verbaal opgemaakt en hij werd gestraft met f 30,— boete en 14 dagen hechtenis voorwaardelijk.

Goed werk

Het detachement heeft prachtig werk verricht en de wildstroperij is thans zo goed als de kop ingedrukt. De wildstand is thans zeer groot, hetgeen uit het volgende moge blijken: in een jachtveld op de Veluwe, groot 2000 hectare, werden vóór de komst van het detachement niet meer dan 20 à 25 reeën geteld. Thans kent de jachttopzichter van het veld 157 reeën, zodat aangenomen wordt dat hij een reeënstand heeft van meer dan 200 stuks. Zo is het overal. Het is een lust om nu weer door de bossen te lopen.

Zware taak

De leden van het detachement hebben een zeer zware taak. Dag en nacht zijn zij in de weer om de wildstropers op te sporen. Niets is hen teveel en zij hebben er alles voor over. De samenwerking met de plaatselijke politie is over het algemeen goed, doch helaas zijn er nog politiemannen die het detachement zien als een groep lieden, die de zaken „bij hen weg willen halen”. Niets is minder waar dan dat! Het doel van het detachement is om in samenwerking, dus in team-work, de wildstroperij te bestrijden. Samenwerking is daarbij onontbeerlijk. De betrokken zaak blijft bij de plaatselijke politie en het detachement neemt niets af. Het is er om assistentie te verlenen en de tot nu toe bereikte resultaten rechtvaardigen de wens dat de samenwerking nog hechter zal worden.

In strik gevangen edelhart

Ressort Den Haag prolongeert kampioenschap bij korpsatletiekwedstrijden te Leiden

VAN DEN BERG (DEN BOSCH) VERBETERDE (EIGEN) R.P.-RECORD 3000 METER

Arnhem tweede

Verleden jaar heeft het ressort Den Haag te 's-Hertogenbosch bij de Korps-atletiekwedstrijden op forse wijze de hegemonie van Den Bosch en Arnhem doorbroken. Dit jaar heeft het ressort 's-Gravenhage met even forse resultaten het kampioenschap geprolongeerd in het sportpark Leidse Hout te Leiden.

Enige uren nadat de adjudant Th. F. Souer als voorzitter van Luctor de wedstrijden had geopend, kwam Den Haag met een overweldigend puntental van 91 als overwinnaar uit de strijd. Tweede werd het ressort Arnhem met 58½ punt, derde Den Bosch met 50 punten, vierde Amsterdam met 45 en Groningen werd met 43 punten vijfde.

Op de 100 meter ging het bij de finale tussen Den Haag, Arnhem en Amsterdam en Van Laatum (Amsterdam) eindigde slechts 0,1 seconde voor Spelt (Den Haag).

Op de 200 meter was er ook maar 0,1 seconde verschil tussen winnaar Van den Berg en Leurink (beide Arnhem), die respectievelijk in niet

schokkende tijden van 24.4 seconde en 24.5 seconde eerste en tweede werden.

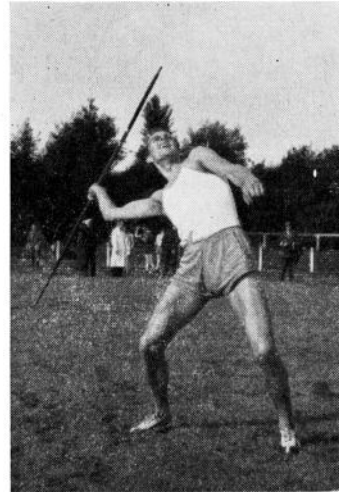
Engelaar (Den Haag) had in de finale op de 400 meter met 54.7 seconde niet veel moeite, (Bransbrabant kwam als tweede in 56 seconde) en ook op de 800 meter won Engelaar onbedreigd in 2 minuten 13.7 seconde.

Op de 1500 en 3000 meter was Van den Berg bepaald de glansrijke figuur, die niet alleen op de 1500 meter al spoedig leidde en eerste werd in 4 minuten en 33 seconden, doch ook op de 3000 meter van het begin af zijn hielen liet zien. Hij had zelfs adem genoeg voor een eindsprint en verbeterde met 9 minuten en 37.5 seconde zijn eigen R.P.-record.

Bij het verspringen werd het milimeterwerk. Zijlstra (Groningen) bleef namelijk slechts een halve centimeter achter bij de 6 meter van Van Laatum (Amsterdam) en bij het hoogspringen werd De Jong (Den Haag) met 1.60 meter geslagen door Van der Wal (Den Bosch), die het tot 1.65 meter bracht.

Zijlstra (Groningen) had ook pech bij de hink-stap-sprong, waarbij Kuiperij (Arnhem) hem met 12.31 meter vier centimeter voor bleef. Het speerwerpen was maar „zo-zo”. Nijenhuis (Groningen) won ruim met een worp van 42.49 meter.

Het discuswerpen gaf goede resultaten te zien, zoals van Smit (Den

De wachtmeester J. Kuijn (ressort 's-Gravenhage) in actie tijdens het speerwerpen.

Haag), die 38.04 meter genoteerd zag en die bij het kogelstoten nog eens won met 13.06 meter.

De 4 x 100 meter estafette beloofde spanning omdat er voor Den Haag kans was over de 100 punten te komen, voor Den Bosch kans op een tweede plaats en voor Groningen een kansje om de eer te redden. Groot waren de verrassingen: bij de tweede wissel ging een loper van Den Haag te vlug af, Den Haag moest opgeven, Groningen en Arnhem stonden elkaar naar de eer en tot grote verbazing van alle toeschouwers won Groningen.

De veteranen deden bij het hardlopen op de 100 meter niet voor elkaar onder — drie lopers noteerden 12.6 sec. — maar bij het verspringen won Grothausen (Den Bosch) onbedreigd met 5.41 meter. Het discuswerpen en het kogelstoten waren voor Van Opijnen met resp. 31.21 en 11.87 meter.

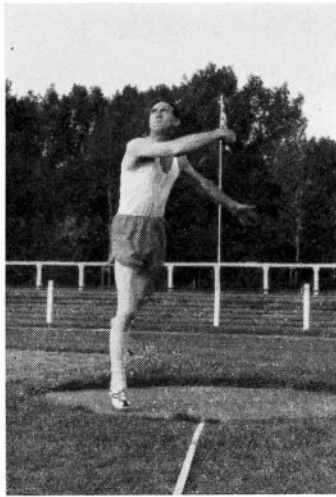
De resultaten van de veteranenwedstrijden telden echter niet mee voor het kampioenschap, dat door Den Haag werd geprolongeerd. Het is derhalve nu al duidelijk, dat Den Haag volgend jaar alles op alles zal zetten om de wisselbeker voor de derde maal te winnen en definitief in bezit te krijgen.

De betekenis van deze wedstrijden werd nog eens duidelijk naar voren

Beeld van een verkeerde wissel van Den Haag in de 4 x 100 m estafette. De derde loper van de Haagse ploeg ging te vroeg weg, kon niet bereikt worden en Den Haag gaf op.

De wachtmeester Te kl. Appel van het ressort Arnhem bij het discuswerpen.

gebracht door de generaal Gerritsen, die ook de prijzen uitreikte en de deelnemers gelukwensde met hun prestaties.

De wedstrijden werden bijgewoond door onder meer de Territoriaal Inspecteurs van Amsterdam en 's-Gravenhage, de kolonels E. Meijer en W. de Gast, de overste jhr. W. A. Gevers Deynoot, de overste A. C. van Gorkum en de majoor drs. L. J. van der Meulen alsmede door mej. L. J. M. Kleyn, officier toegevoegd voor jeugdzaken.

Uiteraard kregen de adjudant Th. F. Souer, voorzitter van Luctor en wedstrijdleder J. C. F. Coers met de andere medewerkers lof en dank te incasseren voor organisatie en verloop van deze wedstrijden, die 110 deelnemers in het sportief strijdperk brachten.

- 4. Dobma (Groningen) ..... 9,74 m.
- 5. Meijer (Den Haag) ..... 9,43 m.
- 6. Kuiper (Arnhem) ..... 9,27 m.

Speerwerpen

- 1. Nijenhuis (Groningen) .... 42,49 m.
- 2. Veenvliet (Arnhem) ..... 39,79 m.
- 3. Kuijn (Den Haag) ..... 38,95 m.
- 4. Woppenkamp (Groningen) .. 38,83 m.
- 5. Te Kolste (Arnhem) ..... 38,40 m.
- 6. v. Opijnen (Den Haag) .... 35,84 m.

Hink-stap-sprong

- 1. Kuiperij (Arnhem) ..... 12,31 m.
- 2. Zijlstra (Groningen) ..... 12,27 m.
- 3. Kuijn (Den Haag) ..... 11,67 m.
- 4. Vogelzang (Den Haag) .... 11,49 m.
- 5. v. d. Wal (Den Bosch) ..... 11,31 m.
- 6. v. Uffelen (Den Bosch) .... 11,29 m.

Finale 400 m hardlopen

- 1. Engelaar (Den Haag) ..... 54,7 sec.
- 2. Brandsbrabant (Den Bosch) 56,0 sec.
- 3. Zwemer (Den Haag) ..... 58,1 sec.
- 4. Heij (Amsterdam) ..... 58,4 sec.
- 5. Minor (Arnhem) ..... 58,5 sec.
- 6. Janssen (Arnhem) ..... 58,8 sec.

800 m hardlopen

- 1. Engelaar (Den Haag) . 2 m. 13,7 sec.
- 2. Philips (Amsterdam) .. 2 m. 18,0 sec.
- 3. Samson (Den Bosch) .. 2 m. 18,5 sec.
- 4. Obbes (Amsterdam) .. 2 m. 20,8 sec.
- 5. Boonman (Den Haag) . 2 m. 22,0 sec.
- 6. Evers (Den Bosch) .... 2 m. 33,9 sec.
- 7. Knevelbaard (Gron.) .. 2 m. 38,8 sec.

4 x 100 m estafette

- 1. Groningen 47,5 sec., 2. Arnhem 47,8 sec., 3. Amsterdam 48,2 sec., 4. Den Bosch 49,4 sec., Den Haag gediskwalif.

Volledige uitslagen van de ressort atletiekkampioenschappen

Finale 100 m hardlopen

- 1. v. Laatum (Amsterdam) .. 11,5 sec.
- 2. Spelt (Den Haag) ..... 11,6 sec.
- 3. v. d. Berg (Arnhem) ..... 11,8 sec.
- 4. Leurink (Arnhem) ..... 11,8 sec.
- 5. Vlot (Den Haag) ..... 11,9 sec.
- 6. Arntz (Amsterdam) ..... 12,2 sec.

Finale 100 m hardlopen (veteranen)

- 1. Oudeman (Den Haag), 2. Beintema (Arnhem), 3. Grothausen (Den Bosch).

Finale 200 m hardlopen

- 1. v. d. Berg (Arnhem) ..... 24,4 sec.
- 2. Leurink (Arnhem) ..... 24,5 sec.
- 3. Spelt (Den Haag) ..... 24,6 sec.
- 4. Arntz (Amsterdam) ..... 25,2 sec.
- 5. Vlot (Den Haag) ..... 25,8 sec.
- 6. Jonkers (Amsterdam) ..... 26,9 sec.

Verspringen.

- 1. v. Laatum (Amsterdam) .. 6,00 m.
- 2. Zijlstra (Groningen) ..... 5,99,5 m.
- 3. v. Uffelen (Den Bosch) .... 5,77 m.
- 4. Vogelzang (Den Haag) .... 5,70 m.
- 5. Kuijn (Den Haag) ..... 5,66 m.
- 6. Minor (Arnhem) ..... 5,51 m.

Verspringen (veteranen)

- 1. Grothausen (Den Bosch) .... 5,41 m.
- 2. v. Dalfsen (Groningen) ..... 5,07 m.
- 3. Kolkman (Amsterdam) ..... 5,00 m.
- 4. Beckers (Den Bosch) ..... 4,93 m.
- 5. Oudeman (Den Haag) ..... 4,90 m.
- 6. Tuininga (Groningen) ..... 4,88 m.

Hoogspringen

- 1. v. d. Wal (Den Bosch) ..... 1,65 m.
- 2. De Jong (Den Haag) ..... 1,60 m.
- 3. Meijers (Den Haag) ..... 1,55 m.
- 4. v. d. Meel (Den Bosch) ..... 1,55 m.
- 5. Smit (Groningen) ..... 1,45 m.
- 6. Boer (Arnhem) ..... 1,45 m.

Discuswerpen

- 1. Smit (Den Haag) ..... 38,04 m.
- 2. Tissingh (Groningen) ..... 36,39 m.
- 3. Theuwessen (Den Bosch) .. 36,04 m.

De Generaal J. Gerritsen reikte de prijzen uit. Op deze foto de derde prijs aan de adjudant Van Sluis van het ressort 's-Hertogenbosch.

(Foto's: Techn. Recherche 's-Gravenhage)

- 4. Nijenhuis (Groningen) .... 33,75 m.
- 5. Appel (Arnhem) ..... 33,75 m.
- 6. Schrijvershof (Den Haag) .. 31,27 m.

Discuswerpen (veteranen)

- 1. v. Opijnen (Den Haag) ..... 31,21 m.
- 2. Erkelens (Arnhem) ..... 30,79 m.
- 3. Keller (Den Haag) ..... 30,53 m.
- 4. v. Schooten (Arnhem) ..... 30,43 m.
- 5. Meijer (Den Haag) ..... 27,01 m.
- 6. Dobma (Groningen) ..... 26,07 m.

Kogelstoten

- 1. Smit (Den Haag) ..... 13,06 m.
- 2. v. Treuren (Den Haag) .... 12,32 m.
- 3. Erkelens (Arnhem) ..... 11,90 m.
- 4. Woppenkamp (Groningen) . 10,99 m.
- 5. Leidekker (Arnhem) ..... 10,76 m.
- 6. Lambrichs (Den Bosch) .... 10,67 m.

Kogelstoten (veteranen)

- 1. v. Opijnen (Den Haag) .... 11,97 m.
- 2. v. Schooten (Arnhem) ..... 10,44 m.
- 3. Beckers (Den Bosch) ..... 9,98 m.

1500 m hardlopen

- 1. v. d. Berg (Den Bosch) 4 m. 33,0 sec.
- 2. Assendelft (Den Haag) 4 m. 36,5 sec.
- 3. v. Gameren (Arnhem) 4 m. 37,8 sec.
- 4. De Bakker (Amst.dam) 4 m. 50,2 sec.
- 5. v. Atten (Den Haag) .. 4 m. 57,3 sec.
- 6. Obbes (Amsterdam) .... 5 m. 10,0 sec.
- 7. Mosk (Den Bosch) ..... 5 m. 18,0 sec.
- 8. Tiesinga (Groningen)

3000 m hardlopen

- 1. v. d. Berg (Den Bosch) 9 m. 37,5 sec.
- 2. Assendelft (Den Haag) 10 m. 30,0 sec.
- 3. v. Atten (Den Haag) .. 10 m. 31,0 sec.
- 4. De Bakker (Amst.dam) 10 m. 33,6 sec.
- 5. Jagt (Amsterdam) .... 11 m. 21,2 sec.
- 6. Mosk (Den Bosch) .... 12 m. 47,0 sec.

Einduitslag:

- 1. Den Haag ..... 91 punten
- 2. Arnhem ..... 58,5 punt
- 3. Den Bosch ..... 50 punten
- 4. Amsterdam .... 45 punten
- 5. Groningen ..... 43 punten

Veelzijdige activiteiten belicht

De lezers van het Korpsblad Rijkspolitie behoeven wij niets te vertellen over de betekenis van verkeersopvoeding en verkeersveiligheid. Vele leden van het Korps hebben ook buiten de „directe actieve dienst“ een daadwerkelijk aandeel in de verkeersopvoeding en de verkeersveiligheid staat op het dagelijks „menu“ bij het gehele Korps. Het verkeer vormt een groeiende taak en iedere bijdrage tot mogelijke verlichting daarvan moet worden toegejuicht. Een zeer belangrijk aandeel in de verkeersopvoeding heeft het Verbond voor Veilig Verkeer en het is derhalve geen wonder, dat er een goede verhouding en samenwerking bestaat tussen het Korps Rijkspolitie en het Verbond. De veelzijdige activiteiten van het Verbond en de (onmisbare) goede samenwerking worden boeiend en uitvoerig belicht in bijgaand artikel, dat voor het Korpsblad Rijkspolitie werd geschreven door mr. J. C. Hoofman, adjunct-directeur van het Verbond voor Veilig Verkeer.

8

Op de bres voor de verkeersveiligheid

De vooruitgang van de techniek en de daaruit logisch voortvloeiende ontwikkeling van het verkeer hebben onze samenleving veel goeds gebracht. Maar tegelijkertijd heeft deze ontwikkeling ons voor een probleem gesteld, waarvan zonder overdrijving gezegd mag worden, dat het een van de grootste chronische rampen is, waardoor wij ons belaagd weten. Wij behoeven de verschrikking van de dood op de weg voor de lezers van dit blad waarlijk niet te schetsen. Bijna dagelijks worden de mannen van de Rijkspolitie geconfronteerd met ongevallen, waarbij de verkeersdood op dikwijls onvoorstelbaar wrede wijze heeft toegeslagen. De macabere cijfers, die wij allemaal van tijd tot tijd lezen of horen, zijn nauwelijks meer in staat, om ons ook maar bij benadering te doen peilen hoeveel mateloze ellende en ontroostbaar verdriet er achter deze ogenschijnlijk zo nuchtere getallen schuilgaat. Wij nemen er kennis van, alsof het de beursberichten of de barometerstand betreft. Getallen vermogen ons tegenwoordig niet zo heel snel onder de indruk te brengen. Dit is misschien wel mede de oorzaak, dat de verkeersramp zo velen onberoerd laat. Het bericht van een enkele fietser, die onder het achterwiel van een zware truck een afschuwelijke dood sterft, staat in attentie-waarde bij de krantenlezer vèr achter in vergelijking tot massale opstanden, branden, vliegrampen en epidemieën, waarbij melding gemaakt wordt van tientallen of honderden slachtoffers.

Mooie maar moeilijke taak v

Goede samenwerking

Eendrachtige actie tegen

„langzaam werkende ramp“

Ieder jaar weer voltrekt zich over ons land een catastrofe, door H.M. de Koningin kortelings in een brief aan het Verbond voor Veilig Verkeer zo treffend „de langzaam werkende ramp“ genoemd. Van de 40.000 doden, die er jaarlijks in Europa bij verkeersongevallen te betreuren zijn, vallen er gemiddeld 1700 in ons land. Wat dát zeggen wil realiseert men zich eerst goed, wanneer men bedenkt, dat het — statistisch gesproken — dus zeker is, dat uit een familie met 10 kinderen er één kind in het verkeer om het leven zal komen of voor het leven deerlijk verminkt zal worden. Dit tezamen met het feit, dat er per jaar op onze wegen ongeveer 45.000 min of meer ernstig gewonden vallen en daarbij nog gevoegd de schatting, dat de verkeersongelukken ons jaarlijks 250 à 300 miljoen gulden aan materiële schade en verlies van produktiviteit kosten, is voldoende, om de lezers — zij het wellicht ten overvloede — nog eens te attenderen op de noodzaak van een doelbewuste en nooit-aflattende

strijd tegen de verkeersonveiligheid. Alvorens nu de vraag te stellen, wát er tegen deze ramp wordt gedaan of gedaan zou kunnen worden en in het kader daarvan iets te vertellen over taak en activiteiten van het Verbond voor Veilig Verkeer, is het dunkt ons goed, om zich te realiseren, dat er in het verkeer altijd ongelukken zullen blijven gebeuren. Overal waar mensen leven en werken worden fouten gemaakt en gebeuren — dikwijls ook door samenloop van wel zeer onvoorziene omstandigheden — ongelukken.

Kijken wij eens naar het bedrijfsleven. Sedert het einde van de vorige eeuw wordt intensief en deskundig gewerkt, om de veiligheid in fabrieken en bedrijven tot de hoogst mogelijke perfectie op te voeren. Er is een gedetailleerde Veiligheidswet tot stand gekomen en — mede dank zij het prachtige werk van het Veiligheidsinstituut te Amsterdam — is bij de meeste ondernemers begrip ontstaan voor de noodzaak van verdoorgeweerd veiligheidsmaatregelen. Niettemin gebeuren er jaarlijks in ons land gemiddeld 400.000 bedrijfsongevallen en was er in 1958 elke 4 uur en 48 minuten ergens in een fabriek of werkplaats een dode te betreuren . . . . . Het zou weinig reëel zijn, om te geloven, dat in het wegverkeer — waarvan een gedisciplineerde en met waarborgen omklede afwikkeling

van het „werk” in veel mindere mate sprake is en kan zijn — ooit een ongevalsrijke tijd zal aanbreeken. Daarvoor is het verkeer té dynamisch en vraagt het van de verkeersdeelnemer té veel improvisatie — en aanpassingsvermogen. Bovendien zullen ongevallen als b.v. die tengevolge van plotseling optredende onvoorzienbare technische mankementen aan het voertuig, van plotseling onwel worden van de bestuurder of van andere overmachtssituaties altijd blijven bestaan.

Niettemin geeft het feit, dat (naar algemeen in binnen- en buitenland wel aangenomen wordt) 70 à 80% van de verkeersongevallen is terug te voeren op menselijke fouten toch wel te denken. Zonder het bestaan van een onontkoombaarheidsmarge ook hierbij te willen ontkennen, mag wel gesteld worden, dat een belangrijk deel van de daarin begrepen ongevallen niet behoeft te gebeuren, dus vermijdbaar zijn. Hier nu ligt een grote en belangrijke taak. De taak namelijk, om langs wegen van opvoeding, propaganda en voorlich-

ting de weggebruiker — onverschillig of het nu een voetganger, een bromfietser, een automobilist of een scootrijder betreft — te leren, zich in het verkeer veilig en sociaal te gedragen. Het is deze mooie maar moeilijke taak, die aan het Verbond voor Veilig Verkeer is opgedragen.

Verkeersopvoeding primair

Binnen het doel, waarvoor het in 1932 opgerichte Verbond voor Veilig Verkeer zich krachtens zijn statuten gesteld ziet — „het bevorderen van de veiligheid van het verkeer in de meest algemene zin” — is de verkeersopvoeding van primair belang. Het Verbond voor Veilig Verkeer is vanaf zijn oprichting doende geweest, om het verkeersonderwijs op de scholen een plaats te doen geven. Al lang voor de oorlog stimuleerde het Verbond in nauwe samenwerking met de Politie het geven van vrijwillige verkeerslessen. Het was daarom een kroon op het werk van het Verbond

toen met ingang van 1 januari 1959 het verkeersonderwijs officieel aan de leerstof van de lagere scholen — evenals trouwens van de Kweekscholen — werd toegevoegd. Het Verbond organiseerde en organiseert ook nu nog een jaarlijks jeugdverkeers-examen, dat uit een schriftelijk-theoretisch en een praktisch gedeelte bestaat. Alleen al na 1946 hebben omstreeks 1.500.000 Nederlandse kinderen het zo vurig begeerde jeugdverkeersdiploma in ontvangst kunnen nemen. Het is goed, te constateren, dat Verbond en de jeugd hierbij veel te danken hebben aan de mannen van de Rijkspolitie in het gehele land, die in de voorbereiding tot en het afnemen van het jeugdverkeersexamen steeds een belangrijk en door het Verbond zeer gewaardeerd aandeel hebben. Intussen is het Verbond met de bereikte situatie geenszins volledig tevreden en streeft het met kracht naar een invoering van de verkeerslessen op de lagere school als apart vak en vanaf de eerste klasse, dus niet als onderdeel van de aardrijkskundeles en eerst vanaf het derde leerjaar.

Ook op andere terreinen van het Onderwijs vraagt het Verbond de aandacht voor de verkeersopvoeding. Onlangs heeft het Verbond aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, drs. G. Stubenrouch, een rapport overhandigd, waarin de wenselijkheid en de mogelijkheden van het verkeerson-

het Verbond voor Veilig Verkeer

het Korps Rijkspolitie

door mr. J. C. HOOFTMAN,
adj.-directeur Verbond voor Veilig
Verkeer

Ook bij de opname van de onlangs in vertoning gekomen automobilistenfilm van het Verbond, assisteerde de Rijkspolitie

Door het gehele land werken mannen van de Rijkspolitie mee bij het streven van het Verbond naar een zo breed mogelijke voorlichting.

derwijs in de sektor van het Voortgezet Onderwijs worden bepleit.

Jong geleerd . . .

Ook ten aanzien van de verkeersopvoeding gaat het gezegde op, dat „jong geleerd oud gedaan” is. Daarom richt het Verbond zich sinds kort ook met een speciale voorlichting tot de ouders en opvoeders van onze kleuters. Het is bewezen, dat men het jonge kind reeds de elementaire beginselen van veilig verkeersgedrag kan bijbrengen. Dit nu is voor het Verbond aanleiding geweest, om een speciaal boek te doen verschijnen („Kleuter en Verkeer”) en een speciale film aan dit probleem te wijden („Drie turven hoog”). Ook zijn er reeds voorlichtingsbijeenkomsten door of in samenwerking met het Verbond georganiseerd, waar de kleuterleidsters over dit nieuwe onderdeel van hun taak nader werden geïnformeerd.

Ten onrechte wordt er wel eens gemeend, dat verkeersopvoeding een aparte vorm van opvoeding is. Niets is minder waar. De opvoeding tot sociaal weggedrag moet in de gewone dagelijkse opvoeding van het kind worden geïntegreerd. Waar kan dit, neen moet dit eerder gebeuren dan in het gezin? Voorbeeld van en informatie door de ouders is in dit opzicht van grote betekenis voor het latere weggedrag van het kind. Uitgaande van deze gedachte, richt het Verbond zich door middel van talloze publikaties, met gebruikmaking van films en van de modernste media als radio en televisie tot de Neder-

landse gezinnen. In dit verband mag genoemd worden het door het Verbond uitgegeven gezinsblad „Wegwijs”, dat op het ogenblik in een oplage van 87.500 exemplaren wordt uitgegeven. Een groot deel van de jeugd wordt bereikt met de „Jeugdverkeerskrant, die in een oplage van 150.000 exemplaren iedere maand op lagere scholen worden verspreid. Daarnaast geeft het Verbond nog een officieel orgaan uit — het „Verkeerstijdschrift” — waarin onder meer voorlichting wordt gegeven ten behoeve van eigen kader, onderwijzers, enzovoort. Ook bij de totstandkoming van deze tijdschriften kan het Verbond van tijd tot tijd bogen op de medewerking van talloze functionarissen uit het Korps Rijkspolitie.

Vrijwilligers

Het Verbond voor Veilig Verkeer — waarvan Z.K.H. Prins Bernhard beschermheer is — is in de loop der tijden uitgegroeid tot een ongeveer honderdduizend leden tellende organisatie. Niet minder dan 450 plaatselijke verenigingen voor Veilig Verkeer maken deel uit van het Verbond. De besturen van deze plaatselijke afdelingen — waarin niet zelden functionarissen van rijks- of gemeentepolitie zitting hebben — werken nauw samen met lokale autoriteiten, middenstand en pers. Het Verbond weet zich op deze wijze in steden en dorpen gesteund door het werk van honderden, die — geheel vrijwillig en belangeloos — hun energie aan de bevordering van de verkeersveiligheid geven. Is de ontplooiing van talloze en veelsoortige lokale en/of regionale activiteiten op

deze wijze verzekerd, voor de coördinatie daarvan, alsmede voor het ontwikkelen van initiatieven op nationaal niveau, beschikt het Verbond over een Centraal Bureau te Utrecht. Hier wordt door een aantal gespecialiseerde medewerkers in nauw contact met reclamedeskundigen, artisten, journalisten, radio- en televisiereporters gewerkt aan de bevordering van de verkeersveiligheid. Zowel ten aanzien van de pedagogische als de propagandistische facetten van deze taak werkt het Verbond sedert kort nauw samen met het Nederlands Pedagogisch Instituut voor het Bedrijfsleven te Zeist, dat onder leiding van prof. dr. B. C. J. Lievegoed ten aanzien van sociaal-pedagogische en sociaal-psychologische aspecten van het Verbondswerk, alsmede over de organisatie daarvan, het Verbond adviseert. In nauwe samenwerking met het NPI zal het Verbond zich ook met wetenschappelijke bestudering van de ongevals-oorzaken gaan bezighouden. Research naar ongevalsoorzaken is immers dringend nodig voor een doelbewuste en verantwoorde propaganda.

Een grondige aanpak van de verkeersonveiligheid kost handen vol geld. Niet alleen voor het zo dringend nodige wetenschappelijk spuurwerk, maar evenzeer voor het praktische dagelijkse werk van een instituut als het Verbond. Wanneer men zich realiseert, dat een modern zéér kort televisie-filmpje — een 40 tot 60 seconden durende zogenaamde „spot” — een bedrag van ± tweeduizend gulden vergt en dat een éénmalige advertentie van een hele pagina in alle 100 Nederlandse dagbladen een bedrag van omstreeks 90.000 (negentigduizend!) gulden kost, dan

Wie kan er bij door het Verbond georganiseerd „verkeershersengymnastiek” beter vragen stellen dan een in het vak vergrijsde „opper”?

zal de lezer begrijpen, dat een budget van enkele tonnen nog té weinig mogelijkheden biedt, om tot jaarlijk grootse nationale voorlichtingscampagnes te komen.

Gelukkig begint de Overheid dit steeds meer in te zien en zijn de zo noodzakelijke subsidies aan het Verbond — dat als à-commerciële organisatie weinig of geen eigen inkomsten heeft — de laatste jaren reeds in gunstige zin herzien. Men mag slechts hopen, dat in dit opzicht het Nederlandse bedrijfsleven méér begrip zal gaan tonen voor de dringende noodzaak (ook economisch!) van de strijd tegen de onveiligheid op de weg. Op enkele gunstige uitzonderingen na — dankzij de medewerking van een aantal industrieën heeft het Verbond bijvoorbeeld in het verleden een aantal verkeersfilms en propaganda-auto's kunnen financieren — wordt er in Nederland verzeleken bij andere landen helaas nog altijd te weinig gedaan, om het werk van het Verbond de zo dringende noodzakelijke ruimere financiële basis te geven.

Niet stil

Niettemin — al is het dan ook met beperkte middelen, dus ook beperkte mankracht — zit het Verbond niet stil. Er worden landelijke acties gevoerd; een colonne van geluidswagens rijdt door steden en dorpen waar in het kader van „veilig verkeersdagen” filmvoorstellingen worden gehouden; in een hypermodern mobiel teststation worden de ogen van weggebruikers gratis getest; er worden radio-uitzendingen voorbereid; een aantal nieuwe TV-spots zijn in voorbereiding; de wedstrijd „Schadevrij rijden voor beroepschauffeurs” wordt verder uitgebreid; de anti-alcohol propaganda wordt krachtig ter hand genomen met lezingen en filmvoorstellingen op scholen, ouderavonden en congressen: er wordt — via de internationale organisatie La Prévention Routière Internationale”, waarvan voor Nederland het Verbond deel uitmaakt — contact onderhouden, ervaring en materiaal uitgewisseld met het buitenland; er wordt een jaarlijkse competitie in verkeerskennis georganiseerd voor jongelui van middelbare scholen in ons land; er worden door eigen verkeersdeskundigen van het Verbond tientallen vragen beantwoord, die iedere dag weer uit alle hoeken van het land in Utrecht binnenstromen . . . . .

Zo zouden wij kunnen doorgaan, want de terreinen, waarop het Verbond zich beweegt, zijn vele. Het moge voor de lezers van dit blad een stimulans zijn, te weten, dat het Verbond het welslagen van deze en nog vele andere activiteiten in het verleden en heden voor een belangrijk deel te danken heeft aan de daadwerkelijke steun van de leden van het Korps Rijkspolitie. Het behoeft geen betoog, dat wij in

Jenneke fietste in het water...

Jenneke was met vakantie, fietste te water en verloor haar bril. Een ambtenaar van het Korps Rijkspolitie bracht uitkomst en Jenneke bleek een dankbaar meisje, te dankbaar zelfs waardoor een groepscommandant de taak had haar onaantvaardbaar geschenk tactvol af te wijzen. Zo ontstond onderstaande aardige en voor zichzelf sprekende briefwisseling:

Aan de Comesares

Ik heet Jenneke. Ik was aan het logeren. En ging fietsen met een jongen ik reed toen van de dijk af ik remde te laat en reed het gras in en toen in de sloot in ik kwam er zelf weer uit. De fiets lag in de sloot, we vroegen aan een meisje of we eventjes haar touw mochten gebruiken, en de fiets trekten we uit de sloot, toen ging dat jongetje zijn vader halen, toen hij weg was dacht ik ineens dat mijn bril nog in de sloot lag, ik rende dat jongetje achterna maar die was al weg toen vroeg een mevrouw aan een politietie of die even wou helpen toen mocht ik achterop de fiets en toen we er waren vroeg die politietie aan een jongen of hij even even een hark ging halen daar mee viste hij die bril er mee op hij was niet kapot, toen fietste ik weer naar huis. Ik bedank de politietie voor al zijn zorgen, ik doe een rijksdaalder in de envelop daar kan hij een sigaret of een sigaar van kopen

Jenneke K.

☆☆☆☆☆

Beste Jenneke.

Vanmorgen had ik sigaren gekocht. Ze waren weer op. Maar nu heb ik weer genoeg. Ik denk, dat ik de hele week nu wel kan roken.

Zopas kreeg ik je brief. Ik vond hem heel mooi.

Jij kunt al heel goed schrijven. En ook duidelijk.

Dus jij bent hier geweest te logeren. Je vond het hier wel mooi is het niet? Vooral het vele water. Of was het slecht weer?

Ik hoop, dat je veel plezier gehad hebt. Je hebt wel gemerkt, dat het fietsen in Utrecht beter gaat.

In Utrecht ben je nog nooit in een sloot gereden.

Hier wel en dan je bril ook nog in het water. Dat was niet best. Stel je voor, want een bril is duur. Maar gelukkig heeft die politiemann hem weer opgevist en ook nog niet stuk. Bofte jij.

Die politiemann heeft lekker gelachen, toen hij jou had geholpen en dat je met je bril weer op de fiets kon zitten. Hij vond het fijn. En dat je hem bedankt stelt hij ook op prijs. Maar een rijksdaalder mag hij niet aannemen. Dat had je niet moeten doen. Maar je wist het niet hé? Je krijgt die terug. Vraag maar aan je ouders wat er mee moet gebeuren. De politie helpt toch wel. Die krijgt ook geld hoor. De groeten aan je ouders.

Dag Jenneke.

eendrachtige gemeenschapszin werkend voor de verkeersveiligheid in Nederland véél, héél veel zullen kunnen bereiken. Willen wij terrein winnen in de strijd tegen het gevaar, dat ons bedreigt, dan zullen wij geen middel onbeproefd mogen laten en ons door geen teleurstelling uit het veld mogen laten slaan. Dat het Ver-

bond zich daarbij ook in de toekomst, waar mogelijk, gesteund mag weten door de daadwerkelijke steun en deskundige hulp van de Rijkspolitie overal in den lande, is een omstandigheid, die het vertrouwen wetigt, dat gezamenlijk nóg meer bereikt zal kunnen worden in een strijd, die ons allen aangaat.

DE WACHTMEESTER DER RIJKSPOLITIE:

Centrale figuur en ambassadeur „ten plattelande“

door luitenant W. F. K. J. F. FRACKERS te Arnhem

Al geruime tijd bestond bij ons de neiging te gaan schrijven over de betekenis, die het woord „veldwachter“ in de loop der jaren gekregen heeft. Evenlang echter hebben wij gearzeld omdat wij ons er terdege van bewust zijn, dat een zeker chauvinisme ten opzichte van de wachtmeester der rijkspolitie, ons er toe zou kunnen brengen het verleden en daarmee vanzelfsprekend de veldwachter in een daglicht te stellen dat de positie en het gehalte van de vroegere politie-functionaris ten plattelande andermaal publiekelijk in discredit zou brengen. En dat is bepaald niet de bedoeling van dit artikel over de evolutie van veldwachter naar wachtmeester. Ook vroeger had Nederland vele voortreffelijke politie-ambtenaren.

De maatschappij en daarmee ook de verschillende politie-organen veranderden in de loop der jaren in een zeer snel en bijna angstwekkend tempo. Het is moeilijk voorstelbaar, dat nog maar nauwelijks 20 jaar geleden Nederland op het gebied van de politieke organisatie hopeloos verdeeld en verbrokkelde was. Als één van die consequenties van die verdeeldheid en verbrokkeling moest ons land ervaren, dat het aanzien van de vele voortreffelijke politie-ambtenaren bijzonder leed. Dat was mede een gevolg van kleinerende opmerkingen in de pers en voor de radio en de soms benauwde en benepen sfeer in plaatsjes en dorpen.

Die tijd ligt achter ons!

VAN VELDWACHTER TOT WACHTMEESTER

In bijgaand artikel signaleert de luitenant W. F. K. J. F. Frackers het merkwaardige verschijnsel, dat de veldwachter door een zeker soort propaganda tot een lachwekkende en stumperige figuur is geworden, waarmee én de goede veldwachter van vroeger én de wachtmeester der Rijkspolitie van vandaag te dikwijls en op krenkende wijze wordt vereenzelvigd. Dit artikel maakt duidelijk dat er een groot verschil bestaat tussen een veldwachter zoals die door verkeerde publiciteit voortleeft en de wachtmeester, maar het is tegelijk een bezinning op de taak die de wachtmeester - ondanks alles - volgens sommigen vervult.

Bijna vijftien jaar geleden werd opnieuw begonnen en wij kunnen met een zekere trots constateren, dat het in steeds snellere opeenvolging voltrekken van veranderingen door hen, die van de vooroorlogse organisaties moesten overstappen naar het Korps Rijkspolitie, begrepen en aanvaard is als een teken van een onontkoombare vernieuwing. Ook dienden zij met hart en ziel de nieuwe zaak en zetten zich ook nu nog steeds ten volle in om ons korps en daarmee de gehele Nederlandse politie op een hoger plan te brengen en waarborgen verschaffen voor een werkwijze „volgens een maatstaf van absolute onkreukbaarheid“ in dienst van hen die hulp van de politie behoeven, in dienst van de gemeenschap.

Zo heeft dan de rijkspolitieambtenaar er zelf aan meegewerkt zich

mogelijk weleens schoorvoetend maar toch elegant te ontdoen van het oude kledingstuk en heeft hij het nieuwe pak, ondanks het feit dat het hem aanvankelijk wat te nauw zal hebben gezeten, doelbewust aantrokken.

Maar hebben nu na 15 jaar het grote publiek en de pers van die vele veranderingen voldoende kennis gekregen, zodat de huidige stand van zaken bekend geacht mag worden?

Mogelijk is er wel bekendheid in die zin, dat een advertentie als deze nu wel voor onwezenlijk gehouden zal worden:

GEMEENTE-POLITIE.

Neven-betrekkingen.

Te St. - Pancras worden sollicitanten opgeroepen voor veldwachter, waaraan tevens verbonden zijn de betrekkingen van gemeentebode, opzichter der bouw-verordening en der begraafplaats en . . . doodgraver.

Nog meer herinneringen uit een voorbije tijd

Vacante Plaatsen.

Nieuwkoop (Z.-H.) Veldw.-Nachtwaker. Jaarw. f 450 en f 150 voor verz. straatverl. Pensioenst. 70/o. Stukken inzenden bij Burg.

Ammerzoden. Gem.-Veldw. Jaarw. f 500 en f 50 als gem.bode f 100 voor werkzaamh. aan de distributie en f 72 duurtetoelag. Leeft. ben. 36 j. Voork. marech. Stukken inz. bij Burg. vóór 15 Aug. a s., pers. aanm. op Maand. en Donderd.

Brouwershaven. Gem. Veldw.-Bode. Jaarwedde f 1050, unif.kl. f 125, pol.dipl. f 25, vrije woning en vrije geneesk. beh. Bij aanstelling tot marktmeester f 100 per jaar meer. Stukken inz. vóór 1 Oct. a.s. bij Burg.

Aalsmeer. Gem.-Veldw. Jaarw. f 1050 met inbegrip woninghuur, vergoeding van kleding, onderhoud rijwiel en diensten als gemeentebode, deurwaarder en aanplakker, Pensioenst. 80/o. Stukken inz. bij Burg. vóór 1 Mei. Gelegenh. tot pers. aanm. Dinsdags en Vrijdags van 10-12 uur v.m. en 1-3 uur n.m.

VACATURES

Rijswijk (Z.-H.) : seizoenagenten van 15 Mei tot 15 September. Salaris : f 120.— p.m.; uniform en verdere dienstuitrusting : vrij. Korting : 10 %. Eischen : goed zedelijk gedrag ; goede ontwikkeling. Voorkeur : pol.dipl. Schrift. soll. vóór 10 Maart aan burg. Geen pers. bez.

Ook zal een steeds grotere groep begrip krijgen voor de taak waarvoor wij ons gesteld zien en de moeilijke en zware omstandigheden waaronder gewerkt moet worden trachten te doorgronden evenals de betekenis van de preventieve taak van de politie. Of met andere woorden: de politie ontdekt en waardeert. Wij zijn daar gelukkig dagelijks getuige van.

Maar toch: dikwijls komt het weer naar bovendrijven, dat ene zo onzellige woord: veldwachter. Nee, niet rijksveldwachter, maar gewoon: veldwachter. De veldwachter leeft blijkbaar voort, maar ontdaan van alle franje, van elke eerbied die hem in het verleden voor functie en werk - zo vaak in eenzaamheid onder de moeilijkste omstandigheden volbracht - toch toekwam.

Het woord veldwachter is in de ogen van het grote publiek nog steeds synoniem met de goedige, sullige dorps hermandad, de man met de geringe kennis van zaken, het manusje van alles!

De veldwachter wordt ons nog steeds opgediend in toneel- en hoorspelen als de meest onbenullige overheidsdienaar die er maar te vinden is of als een komische figuur, die maar één taak heeft namelijk grollen en grappen te maken of als lijdend voorwerp zelf in het ootje genomen moet worden.

De veldwachter: in de nederlandse speelfilm „Fanfare” optredend zonder één vonkje zelfrespect in het uniform van wachtmeester der rijks-politie 1e klas. Dienstvoorschriften overboord gooïend, het wetboek van Strafrecht negerend, blijkt ook de zorg voor het wapen voor hem slechts een farce te zijn en bij alle bedrijvigheid, die onze filmwachtmeester ten toont spreidt, blijkt absoluut niet wat hij als politieambtenaar nu eigenlijk wel doet.

Hoewel wij bij deze speelfilm - die er, filmtechnisch gezien, zijn mag! - ook hartelijk gelachen hebben, is het ons echt niet mogelijk de loftrumpet over deze fanfare te steken.

Het volgende krantenknipsel is slechts een beperkte interpretatie van de betekenis die het woord veldwachter gekregen heeft, een interpretatie, die aan de mensen stelselmatig opgedrongen en door het grote publiek gretig geslikt wordt:

korps in Giethoorn (wiede genoemd) maar kon net zo goed de Harmonie u dorp zijn? Als we de burgemeester zien, denken we „gunst ik kan er niet zo direct opkomen, nou ja, van... Maar die veldwachter, dat weten wij zeker, dat is die jonge kerel van de parketwacht, die 'smogens de stukken voor de rechtbank haalt'. Het zijn allemaal echte mensen.

Is het een wonder, dat wij niet weten wie wij voor deze „feilloze” typering dankbaar moeten zijn?

Het onophoudelijk aan de Nederlander wijs maken, dat ook nu nog zo'n veldwachter schuil gaat in het uniform van de rijkspolitie is een voor elke politieambtenaar van ons korps wrang feit. Dat legt tevens een grote verantwoordelijkheid op zijn schouders, die hem er tenslotte toe zal bewegen daadwerkelijk mee te helpen in het doen vervangen van dat ene woord, dat zo onzalig van betekenis is geworden en dat tegenwoordig vereenzelvigd wordt met de politieambtenaar in minder gunstige zin. **Een en ander wil nu volstrekt niet zeggen, dat wij blind moeten zijn voor de fouten in het verleden en ook in het heden gemaakt: gelukkig zijn wij geen supermensen!**

Maar op een grotere steun van de zijde van de pers, radio en andere publiciteitsorganen mag voor een gezagsapparaat, dat veelal onder hoogspanning de meest uiteenlopende taken verricht, toch wel gerekend worden.

Artikel 28 van de politiewet noemt als één van de taken van de politie „het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven”. Slechts één van de vele opdrachten, die onder de algemene preventie vallen en die - ongeacht waaruit deze hulp bestaat - door elke politieambtenaar steeds met groot enthousiasme verricht

wordt. De politie zelf heeft ook behoefte aan hulp, waar het waardering voor haar werk en aanzien betreft, maar zij verwacht deze niet en zeker niet in de vorm zoals hierboven geschetst.

Zo nu en dan vinden wij in de pers gelukkig ook wel andere geluiden en ontdekken wij een betere kijk op het huidige politiewerk ten plattelande. Het volgende citaat uit het weekblad „De Spiegel” is daar een voorbeeld van.

„... want ook in een klein dorp vindt men momenteel geen „boerenveldwachters” meer. Een goede opleiding en een gespecialiseerde technische hulp laten in de regel het „politie-apparaat” in de kleine plaatsen even perfect functioneren als in welke grote stad dan ook.

Dit stemt ongetwijfeld tot voldoening, maar laten wij ons voornemen ons voortdurend bewust te zijn van het feit dat het korps wordt gemeten naar de gedragingen van elk onzer en dat het derhalve alleen aan onszelf zal liggen wanneer aan het woord veldwachter in de encyclopaedie nog slechts historische betekenis gehecht wordt.

De regering en de wetgever zijn ons daarin reeds voorgegaan door de opsporingsbevoegdheid te koppelen aan het „politieambtenaar zijn” als zodanig: geen proces-verbaal behoeft derhalve meer door een veldwachter opgemaakt te worden.

Het is derhalve zonder meer duidelijk dat van ons meer verwacht wordt dan het zonder meer politieambtenaar zijn. Onze activiteit binnen het eigen korps is mede bepalend voor de positie van het Korps Rijkspolitie in de maatschappij: een goed verzorgd uniform dat met zelfrespect gedragen wordt, een correcte houding en bovenal een oprecht vertrouwen in het beter willen en kunnen, zal meer nog dan voorheen doen blijken dat het de wachtmeester der rijkspolitie is, die centraal staat in het politiewerk ten plattelande en ter plaatse optreedt als ambassadeur van zijn Korps.

Voor hen, die alle uitzicht op perspectief en op de veelkleurigheid van het politie-ambt mochten hebben verloren moeten deze cursieve krabbels een hart onder de riem worden. Zodat ik dit keer tijd, inkt en papier verspilt aangezien dit dan een stukje voor de enkeling wordt. Maar allah!

Jawel: „Allah”, dat dacht onlangs ook een zeer bekende filmster in Hollywood, toen zij zich op weg naar een gemaskerd bal begaf, gekleed in een nogal erg opzichtig kostuum. Aangezien het fraai weer was, liet zij haar zeer dure auto's staan en besloot te wandelen. Al spoedig zag zij de grote problemen van wandelen. Zij werd omstuurd door voetgangers, die haar met grote verbaasde ogen aankeken. De filmster kon slechts aan het opdringerige publiek ontkomen door een bureau van politie binnen te vluchten. „Service” is geen holle klank bij de politie en dies werd de filmster een escorte van zes geüniformeerde politiemannen aangeboden. Bij aankomst op het gemaskerd bal werd de hele groep met groot gejuich ingehaald. En hoe overtuigender de politiemensen probeerden te vertellen dat het allemaal een misverstand was, hoe groter het gejuich werd. Want, iedereen nam aan, dat ook de politiemannen gemaskerd waren. Nou nee, over het demasqué is mij niets bekend. Ik wil alleen maar zeggen: als het allemaal zonder perspectief en kleur mocht schijnen, bedenk dan, gij eventuele vermoeders en pessimisten dat het zo snel kan verkeren in het leven: Zo bittere ernst, zó bal.....

MOMUS.

Korpsschietwedstrijden

In de ressorten Arnhem en Amsterdam wonen de beste schutters, althans te oordelen naar de uitslagen van de Korpsschietwedstrijden, die op het militaire schietterrein Waalsdorp te Den Haag werden gehouden. Het ressort Arnhem ging met het hoogste aantal punten naar huis, namelijk 369 voor het beroepspersoneel en 274 voor de reservisten. Amsterdam was op de

karabijn weliswaar iets beter dan Arnhem, maar bij het pistoolschieten stelden de Arnhemmers

	Karabijn	Pistool	Totaal	Res. Politie
Ressort Amsterdam	194	163	357	258
Ressort 's-Gravenhage	199	134	333	231
Ressort Den Bosch	144	133	277	208
Ressort Arnhem	191	178	369	274
Ressort Groningen	164	143	307	262
Politie te Water	153	143	296	—

het hoogste puntental veilig en Amsterdam werd tweede met 357 punten.

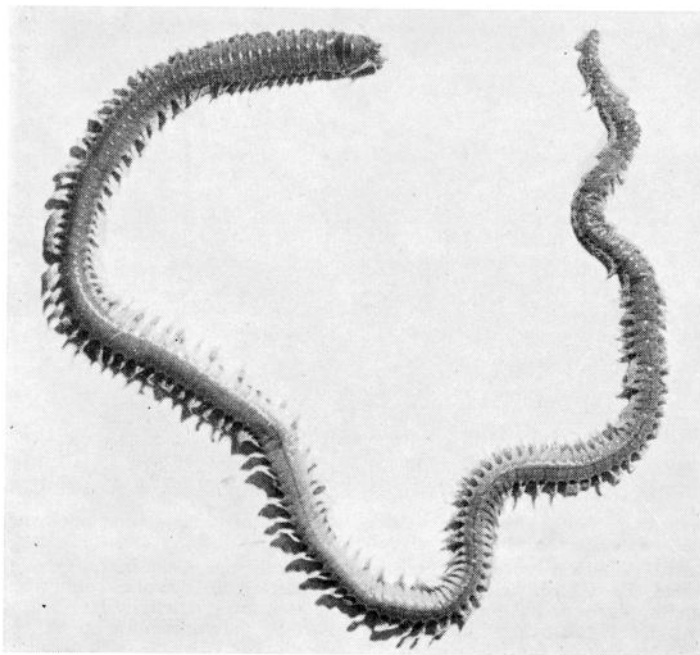
Bij het reservepersoneel werd het ressort Groningen tweede met 262 punten.

De totale uitslag was als volgt:

Wormstekige zaken belicht

Er is in Zeeland heel wat te doen geweest over de zagerspitters, die voor hun wormstekige activiteiten op de buitendijkse banken en slikken werden geverbaliseerd omdat zij geen vergunning hadden zich op die gronden te bevinden en de mosselcultuur schade zouden toebrengen. Wilde tonelen speelden zich af op die gronden en voor de groene tafel van het Middelburgse kantongerecht. Maar, alle verhalen, die omtrent zagers en hun even weerspannige belagers tot andere delen van het land doordrongen, bleven min of meer „Spaans“. Want, wat zijn zagers, waarom worden ze gespitt en waarvoor? Op al deze vragen aangaande deze interessante kwestie, waarmee leden van het Korps Rijkspolitie te maken kregen, een zaak, die wel actueel zal blijven zolang er zagers zijn, geeft de adjudant C. den Otter te Middelburg antwoord in bijgaand artikel.

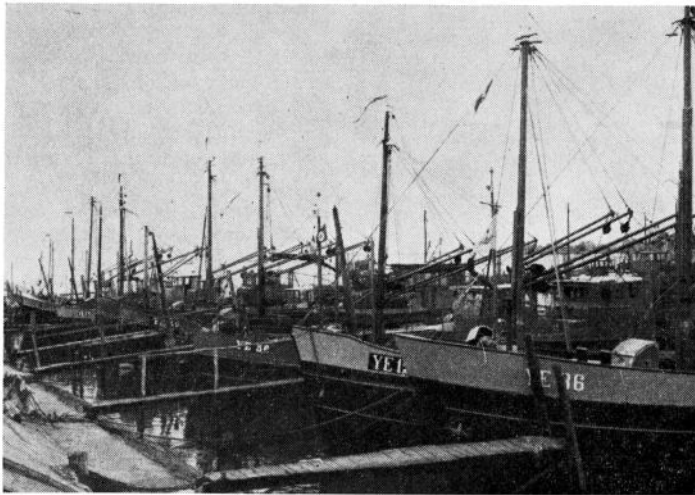
Zij zagen zagers steken. Zij, dat waren de ambtenaren in dienst van het Bestuur van de Visserijen op de Zeeuwse Stromen. En hun ontdekking was de inleiding tot een strijd die velen in beroering heeft gebracht, want de hengelaars vragen om zagers, hoe meer hoe liever, maar zagers komen er niet vanzelf, zagers worden soms duur betaald . . .

Unieke zeeuwse zagers inzet van boeiende rechtzaken

door adjudant C. DEN OTTER te Middelburg

„Er uit!“ sprak de kantonrechter gebiedend en dreigend wees zijn vinger naar de uitgang van de zaal. Mopperend liep de bokkige verdachte naar de deur en smakte die met een harde slag achter zich dicht. Nijdig verliet hij het statige Kantongerechtsgebouw aan de Balans te Middelburg. „Volgende zaak, deurwaarder!“ zei de rechter maar er zat weinig afwisseling in de rol. Voor de groene tafel verscheen weer een verdachte, die zich had schuldig gemaakt aan dezelfde overtreding. Een overtreding die de meesten onzer niet elke dag te behandelen krijgen: het spitten van zagers op gronden waar dat ingevolge het Baggerreglement, zonder vergunning verboden is.

Beide verdachten behoren tot een familie, naar men zegt de enige familie in Zeeland, die geheel leeft van de verkoop van zagers, die ze zelf spitten. Naar verluidt verkopen ze de zagers niet alleen in Nederland, maar exporteren ze die ook naar België. Het spitten van zagers zonder vergunning op bepaalde gronden heeft de laatste tijd enigen van deze familie een proces-verbaal opgeleverd. Tijdens een van de terechtzittingen verklaarden getuigen dat enkele spitters zelfs vermoed waren aangetroffen op de drassige schorren. Zo had een van hen een nylonkous over het hoofd getrokken en een ander getracht zich onherkenbaar te maken door zich als een Arabier een doek om het hoofd te winden . . . En dan te bedenken dat er zowel mannelijke als vrouwelijke spitters aan het werk waren! Het resultaat van dit alles was: ver-

De vissers van Yerseke hebben een grondige hekel aan zagerspitters, die op hun domein en mosselbanken opereren.

★

Daardoor kan directe schade worden toegebracht aan hun produkt, maar ook indirecte schade doordat een wijziging van het bodemprofiel verandering in de loop van het water kan teweegbrengen.

Begeerd aas

Edoch, de zagers zijn zeer in trek als vis-aas. Ze worden in stukjes van ongeveer 5 centimeter lengte gebroken en vormen dan een stug aas, dat uitstekend voldoet bij onder meer de vangst van paling. Levend kunnen de zagers 3 à 4 dagen worden bewaard in zand.

Geen wonder, dat er veel vraag is naar zagers. Bij laag water kan men in de Oosterschelde dan ook geregeld heel wat zagerspitters aan het werk zien om wat te verdienen. De zagers worden namelijk bij het gewicht verkocht. Zolang het spitten maar gebeurt op geoorloofde wijze op plaatsen, waar dat is toegestaan, gaat het wel, maar anders kan men licht in botsing komen met artikel zoveel van het Baggerreglement van 3 november 1934 en dan kunnen de voor ons land unieke Zeeuwse zagers inzet zijn van even unieke rechtzaken.

hitte debatten voor de groene tafel. Er vielen scheldwoorden en er werden dreigementen geuit. De tegenspelers van de zagers-spittende familie waren de Ambtenaren in dienst van het Bestuur van de Visserijen op de Zeeuwse Stroom. Zij hebben er op toe te zien dat de gronden welke in gebruik zijn bij de mossel- en oesterkwekers niet worden omgewoeld. En juist daar schijnen de beste en de meeste zagers zich schuil te houden.

Wat zijn zagers?

Eerlijk gezegd, we wisten ook het fijne van de zaak niet. Dat het een wormsoort is was bekend, maar verder . . . . . We hebben ons daarom om inlichtingen gewend tot het Hydrobiologisch Instituut, afdeling Delta-onderzoek te Yerseke. Dr. C. den Hartog, die als zoöloog aan dit Instituut is verbonden en studie maakt van de invloeden van de uitvoering van het Deltaplan op verschillende diersoorten, vertelde ons iets over de zagers, officieel bekend als *Nereis virens*.

Monsters

Wie meent dat het maar kleine dieren zijn, vergist zich. De assistent van dr. Den Hartog, de heer A. Sandee, toonde ons trots een vingerdikke door hem gevangen zager die ongeveer 50 cm lang was. Ze kunnen zelfs tot monsters van wel 80 cm lang uitgroeien, vertelde men ons. De lange exemplaren breken door hun eigen gewicht, wanneer ze aan de kop omhoog gehouden worden.

De *Nereis virens* komt hoofdzakelijk voor in de Oosterschelde, in de omgeving van Yerseke en

Wemeldinge. Ook in de Grevelingen en de Krabbekreek worze wel aangetroffen. Het water van de Oosterschelde heeft namelijk het hoogste en het meest constante zoutgehalte. In de Waddenzee wordt deze soort daarom niet gevonden. Het dier kruipt door de grond en houdt dan het kopgedeelte meestal in verticale stand. Het is zeer vlug in zijn bewegingen en het steken van zagers is daarom een werk dat snel handelen vereist.

De zagers voelen zich het beste thuis in zandige grond waar mosselen zijn geteeld en waar ze zich graag onder steentjes verschuilen. Ze voeden zich dan ook met de resten van mosselen. Men noemt hen niet voor niets de vuilnismannen. Wormen zijn, naar onze begrippen, wonderlijke dieren. De meeste soorten zijn zowel mannelijk als vrouwelijk. De *Nereis virens* is echter van gescheiden geslacht, naar de deskundigen beweren. Het gehele lichaam is aan de onderkant bezet met een soort pootjes en aan de bovenzijde met kieuwen. Ze „ademen” dus van kop tot staart. In het voorjaar, bij lichte maan, komen ze uit de bodem en begeven zich in het water. Het achterlijf wordt afgeworpen waardoor de eitjes vrij komen. De in het water drijvende eitjes worden bevrucht en na enkele dagen komen er larven te voorschijn die nu niet direct doen denken aan een wormsoort. De zagers houden zich wel tot op een halve meter diep in de bodem op. Om ze te spitten — het beste gaat dat met een drietand — moet men dus diep de bodem in. En dat is het juist wat de kwekers van oesters en mosselen verdriet, wanneer dat op bepaalde plaatsen gebeurt.

CORRESPONDENTIE

Nieuwe abonnees dienen hun opgave regelrecht te zenden aan:

Administratie
Korpsblad Rijkspolitie
Uitgeverij
Schaafsma & Brouwer
Postbus 10 - Dokkum

Ook andere correspondentie met betrekking tot de abonnementen, alles onder vermelding van groep, staf of onderdeel. Dit geldt ook voor adreswijzigingen.

ons de koplampen aan. In een oogwenk was een politicauto ons gepasseerd, die ons door een teken met een rode lamp tot stoppen maande. Heel tactvol kwam een van de rijkspolitie mannen bij mij, terwijl de andere bij het andere portier ging staan, duidelijk om ontvluchten te voorkomen. Na een voor mijn passagier onzichtbare hoofdknik, vroegen ze aan hem of die goederen van hem waren en hoe hij daar aankwam. Hij probeerde hen wijs te maken, dat hij die van zijn broer gekocht had, die in Heino woonde.

Toen begon het spel pas goed. Wij werden als compagnons gescheiden. Hij moest plaatsnemen in de jeep en de andere politiemann kwam bij mij zitten. Zo reden wij terug om de bewuste broer te bezoeken. Wij kwamen terecht in een kamp voor a-socialen en daar zijn wij met de postcommandant uit Heino die broer gaan opzoeken. Toen de postcommandant van Heino het verhaal hoorde, begreep hij meteen waar wij geweest waren want hij wist dat de bewoner van het bewuste pand in het ziekenhuis lag. Wij zijn in het bewuste huis nog even binnen geweest en stonden perplex van de chaos. Mijn ex-compagnon en ik keken elkaar aan met een gezicht van: „Nu zitten wij toch lelijk in de boot met ons beiden.” Hij wist nog steeds niet wie hem in die val had laten lopen. Vermoedelijk omdat er in Heino geen groepsbureau was, moesten wij naar Wijhe, waar de buit werd uitgeladen en wij verhoord werden. Eerst kreeg natuurlijk de mij nu ook van naam bekend geworden inbreker, een zeeman uit Zeeland, een beurt. Terwijl mijn „collega” dacht dat ik al tussen de vier muren verkeerde, zat ik bij de echtgenoot van de groepscommandant aan de koffie.

De klap op de vuurpijl kwam toen ik was binnengelaten in een kamer voor het verhoor. Na diverse vragen tot mij gericht te hebben, wilde hij nog iets aan de inmiddels opgesloten . . . inbreker vragen en verwijderde hij zich even. In minder dan geen tijd was hij weer terug. Aan zijn gezicht was te zien, dat er iets bijzonders aan de hand was . . . De inbreker was weg: in geen velden of wegen meer te zien. Hoe dat mogelijk is geweest, weet tot op heden nog niemand. Het resultaat van een hele middag en avond komedie-spelen eindigde met: inbreker weg, de 20 gulden welke ik hem had laten betalen in beslag genomen, omdat dit hoogstwaarschijnlijk ook van misdrijf afkomstig was en mooi laat thuis. Doch de rijkspolitie laat een dergelijke zaak niet varen: de inbreker werd een paar dagen later in Apeldoorn gegrepen.

Lof voor Rijkspolitie

IN EERSTE KAMER

Bij de opening van de eerste vergadering van de Eerste Kamer der Staten-Generaal voor het zittingsjaar 1960-1961, heeft de voorzitter, de heer Jonkman blijkens het verslag der handelingen van de Eerste Kamer aandacht besteed aan het aandeel van het Korps Rijkspolitie bij de sluiting van de vorige zitting. Hij zei daarbij onder meer:

„U zult hebben gezien en gehoord, dat de korte, sobere sluitingsplechtigheid dank zij de Rijkspolitie meer reliëf heeft gekregen. Daarvoor mogen wij inderdaad dankbaar zijn omdat dit parlementair gebeuren meer aandacht verdient; het kan licht de indruk maken van een formaliteit, hoewel het toch bij nadere beschouwing — en bij vergelijking met andere landen, in het bijzonder nu omtrent 1960 — belangrijke inhoud heeft. Opmerkelijk immers is de sluiting niet alleen omdat deze het

Staatshoofd een goede gelegenheid biedt de Volksvertegenwoordiging dank te zeggen voor de betoonde ijver en toewijding bij de behartiging van 's lands belangen, maar opmerkelijk ook omdat er in Nederland op mag worden gerekend — ik volg nu de tekst van artikel 113 van de Grondwet —, dat de Koning, hoewel hij de zitting twintig dagen na de opening zou kunnen sluiten — zal oordelen, dat pas in de loop van de laatste zaterdagmiddag vóór de volgende dinsdag van september het belang van de Staat niet meer vordert haar te doen voortduren. Dit betekent dus in het bijzonder dat in Nederland ministers bereid zijn — ik volg nu artikel 104 van de Grondwet — het gehele jaar door, (op twee dagen na) ook mondeling en in het openbaar het Parlement de inlichtingen te geven, welke het verlangen mocht. Men vergeet soms weleens te waarderen wat vanzelfsprekend lijkt.”

1^e
PRIJS

voor jeugdige R.P.'ers

Twee jeugdige Rijkspolitie mannen — naar lengte en leeftijd beslist ondermaats — ontvingen te Langeraar in de gemeente Ter Aar een eerste prijs voor hun deelname aan een jaarlijkse kinderoptocht met een motorzijspan-combinatie. De toekenning van de prijs drukte waardering uit voor het idee (van de vaders), en voor de uitvoering, waarin de driehoofdige post van

Ter Aar ook een aandeel had. De vaders van de kinderen maakten de zijspan-combinatie van en aan een jongensfiets. De leden van de post Ter Aar gaven adviezen, stelden kleding en knopen beschikbaar, waar een ijverige moeder uniformen voor de jongens uit maakte en zij kreeg er nog uniformstukken bij te leen als model. De verhouding politiepubliek wordt er niet slechter van, denken wij.

PERSONALIA

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 10-9-'60: J. Gras, wmr., van Helloo naar Wervershoof.
Per 1-10-'60: E. G. Verweij, owmr., van Oudorp naar Schagen; H. L. J. v. d. Burg, wmr. 1e kl., van Volendam naar Hoofddorp; P. v. d. Kamp, owmr., van Amsterdam naar Edam; W. C. Sukkel, wmr., van Groot naar Schoorl; M. J. de Leeuw, wmr., van Wervershoof naar Groet; K. A. Vroegindewij, owmr., van Oostzaan naar Landsmeer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-9-'60: C. de Regt, owmr., van Strijen naar Rozenburg.
Per 20-9-'60: C. Koster, wmr. 1e kl., van Stavenisse naar Hoedekenskerke.
Per 1-10-'60: G. J. Struijs, owmr., van Reeuwijk naar Wognum; G. P. Tieland, wmr. 1e kl., van Rotterdam (parketgroep) naar Utrecht (parketgroep); A. v. Leerdam, wmr. 1e kl., van Zoetermeer naar Capelle a.d. IJssel; L. A. Fluit, adj., van Axel naar Dordrecht (Staf Distr.); W. Caljouw, wmr. 1e kl., van Sassenheim naar Scherpenisse; A. de Jong, wmr. 1e kl., van Staf T.I. 's-Hage naar Parketgroep 's-Hage; J. Spaargaren, wmr. 1e kl., van Stelendam naar Rijpwetering.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-9-'60: M. Faessen, wmr. 1e kl., van Oisterwijk naar Loon op Zand; H. J. G. Ensink, owmr., van Klimmen naar Nuth.
Per 14-9-'60: W. F. A. van Rooij, wmr. 1e kl., van Heusden naar Oisterwijk.
Per 15-9-'60: A. C. Schuurmans, adj., van Mierlo-Hout naar Arcen en Velden; B. P. A. Voets, wmr. 1e kl., van Hooge en Lage Mierde naar Oisterwijk.
Per 22-9-'60: N. A. Olijslager, owmr., van Leur naar Oud Gastel; B. Koster, wmr. 1e kl., van Berkel-Enschot naar Hooge en Lage Mierde.
Per 27-9-'60: H. Bruggink, wmr., van Asten naar Albergen (ress. Arnhem).
Per 1-10-'60: H. J. Kloezeman, adj., van 's-Bosch naar Tilburg; C. A. L. van Veldhoven, owmr., van Veldhoven naar Deurne; L. Damen, wmr., van Baarle-Nassau naar Berkel-Enschot; J. G. H. Reintjes, wmr. 1e kl., van Vliederen naar Milheeze; G. v. d. Vliet, wmr. 1e kl., van Berlicum naar Veghel.
Per 3-10-'60: J. H. Koert, owmr., van Susterseel naar Susteren.

RESSORT ARNHEM

Per 12-9-'60: J. G. Alberts, wmr., van Brummen naar Epe.
Per 16-9-'60: H. v. d. Bund, owmr., van Nijmegen naar Groesbeek.
Per 1-10-'60: S. Braaksma, wmr. 1e kl., van Doornspijk naar Oudemirdum; G. Woudstra, wmr. 1e kl., van Apeldoorn naar Elspeet; A. Krudde, wmr. 1e kl., van Wijhe naar Didam; P. Jansen, owmr., van Terborg naar Doetinchem.

RESSORT GRONINGEN

Per 6-9-'60: K. de Vries, wmr., van Rinsumageest naar Oude Bildtzijl.
Per 9-9-'60: J. IJ. Jaarsma, wmr., van Franeker naar Rinsumageest.
Per 12-9-'60: M. Gerding, wmr., van Sleen naar Franeker.
Per 1-10-'60: E. Bierling, wmr. 1e kl., van Zoutkamp naar IJlst; R. J. Kroeger, owmr., van Warga naar St. Jacobi Parochie; A. Ballema, wmr., van Garrij naar Hoogeveen (ber. groep).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 10-9-'60: H. Lok, wmr., van Aalsmeer naar Ridderkerk.
Per 16-9-'60: Jan de Jong, wmr., van Sneek naar Grouw.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-10-'60: Adj. L. A. Fluit, tot districtsadjutant te Dordrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-9-'60: Adj. A. C. Schuurmans, tot groepscommandant te Arcen en Velden.

Per 1-10-'60: Adj. H. J. Kloezeman, tot bureauchef Staf district Tilburg.

RESSORT GRONINGEN

Per 8-9-'60: Adj. Tj. Holwerda, tot groepscommandant te Ten Boer.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjutant:

Per 1-10-'60: P. H. Kool te Alkmaar.

tot opperwachtmeester:

Per 15-9-'60: A. v. d. Ham te Duiven-drecht.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-10-'60: M. v. Maanberg te Amsterdam; J. H. Rietvink te Bergen aan Zee; N. Scheer te Bilthoven.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 1-10-'60: G. J. Struijs te Reeuwijk.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-10-'60: H. Kattestaart te 's-Hage (Parket).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjutant:

Per 15-9-'60: A. C. Schuurmans te Arcen en Velden.
Per 1-10-'60: H. J. Kloezeman te Tilburg; C. G. van Os te Eindhoven.

tot opperwachtmeester:

Per 1-10-'60: C. A. L. van Veldhoven te Deurne.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-10-'60: W. de Kwaadsteniet te Boxtel (ber. gr.); I. L. Blommert te Bergelijk; G. J. van Beusekom te Breda (park.groep); J. W. Verheijen te Boxmeer; B. J. Kronenburg te Vlijmen.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-10-'60: J. A. H. van Velzen te Alphen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-10-'60: J. Krijgsman te Millingen a.d. Rijn; F. Pelster te Wanneperveen; C. E. Tieben te Aalten.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: R. J. Kroeger te St. Jacobi Parochie.
Per 1-10-'60: S. Braaksma te Oudemirdum.

In dienst getreden

STAF ALG. INSPECTIE

Per 1-9-'60: J. van der Schee, arbeidscontractant, 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'60: J. J. Onstenk, schrijver A, Eindhoven (verk.groep); J. Schalks, schrijver A, Breda (verk.groep).

RESSORT GRONINGEN

Per 1-10-'60: H. Bosch, wmr. 1e kl., Vries; Ch. F. Jansen, adm. ambt. C 3e kl., Groningen (bur. Compt.); W. Jagersma, typiste A, Groningen (bur. T.I.).

De dienst verlaten

STAF ALG. INSPECTIE

Per 15-9-'60: Mej. J. C. H. de Geus, schrijver, 's-Gravenhage.
Per 1-10-'60: Mej. A. A. Sniphout, schrijver, 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-10-'60: J. van Dijk, owmr., Landsmeer; W. Verheul, wmr. 1e kl., Utrecht; J. W. Bleeker, wmr. 1e kl., Castricum; A. Th. v. Ruiten, wmr. 1e kl., Driebergen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-10-'60: M. Bilstra, adj., Staf district Dordrecht; G. J. Hazeborg, owmr. 's-Gravenhage; J. Hartevelt, garageknecht, Leiden.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'60: A. J. C. M. Cantrijn, adj., Tilburg; J. H. v. d. Elshout, wmr. 1e kl. Veghel; M. A. Veldman-Hesselberth, schrijver, 's-Hertogenbosch.

RESSORT ARNHEM

Per 16-9-'60: W. J. te Hoonte, wmr. 1e kl., Raalte.
Per 1-10-'60: N. P. van Huet, owmr., Heurne; G. S. Grobben, wmr., Didam; R. Koot, wmr. 1e kl., Bergharen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-10-'60: Mevr. G. F. Bos-v.d. Veen, schrijver, Groningen (bureau T.I.).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-10-'60: G. Venema, wmr. 1e kl., Amsterdam.

Overleden personeel

Owmr.
P. Groenendijk
† 30-8-1960

(niet zoals in het oktobernummer
abusievelijk werd vermeld wachtm.
doch opperwachtmeester)

Ambtsjubilea

Owmr.
A. Figeo
Apeldoorn
Intendance der R.P.
25 jaar op 8-10-1960

Adj.
M. Attema
Medemblik
ressort Amsterdam
25 jaar op 8-10-1960

Owmr.
W. J. Petiet
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-10-1960

Owmr.
H. C. Spruijt
Kortenhoeft
ressort Amsterdam
25 jaar op 8-10-1960

Owmr.
U. Meijer
Alkmaar
ressort Amsterdam
25 jaar op 7-10-1960

Wmr. 1e kl.
G. Kuhlman
Lopik
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-10-1960

Adj.
A. L. v. d. Sluis
Maarsse
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-10-1960

Adj.
H. v. d. Berg
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-10-1960

Owmr.
M. Plaisier
Krabbedijke
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 5-10-1960

Adj.
N. L. C. v. Genugten
Eindhoven
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 4-10-1960

Owmr.
H. den Broeder
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 7-10-1960

Owmr.
P. J. W. Boogerd
Schijndel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 3-10-1960

Owmr.
P. Northaus
Heerde
ressort Arnhem
25 jaar op 3-10-1960

Wmr. 1e kl.
H. de Jonge
Gielthoorn
ressort Arnhem
25 jaar op 1-10-1960

Owmr.
T. Oordt
Schalkhaar
ressort Arnhem
25 jaar op 3-10-1960

Wmr. 1e kl.
J. H. Beugelink
Groesbeek
ressort Arnhem
25 jaar op 8-10-1960

Owmr.
P.C.J. Noordmeester
Westervoort
ressort Arnhem
25 jaar op 3-10-1960

Owmr.
P. M. v. d. Breemen
Rijsen
ressort Arnhem
25 jaar op 3-10-1960

Adj.
P. Blom
Elburg
ressort Arnhem
25 jaar op 7-10-1960

Owmr.
C. Krijger
St. Anna Parochie
ressort Groningen
25 jaar op 7-10-1960

Owmr.
L. Muller
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 3-10-1960

Hoofd van Adm.
A. Ousen
Groningen
ressort Groningen
40 jaar op 27-9-1960

Adj.
B. Kloots
Vlaardingenveld
Rijkspol. te Water
25 jaar op 5-10-1960

Adj.
E. W. H. Meppelink
Amsterdam
Rijkspol. te Water
25 jaar op 8-10-1960

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RUKSPOLITIE.ORG

Zeebanketbakkers Yerseke

leveren bijdrage tot feestdagen in december

Vraag mannen van post Yerseke niet, wat een oester of een kreeft is . . .

door adjudant C. DEN OTTER te Middelburg

ZEEBANKET

Het is niet toevallig, dat onze (trouwe) medewerker adjudant C. den Otter te Middelburg in dit decembernummer van het Korpsblad licht laat schijnen over Yerseke, zijn oesters en zijn kreeften. December is niet alleen de gouden maand van het banket, van gevulde speculaas tot kersttulband, maar het is ook een bij uitstek goede maand voor de „zeebanketbakkers“ van Yerseke, wier in eigen land te onbekende en voor velen „griemel“-produkten als oesters en kreeften het zo goed doen op de kerstdis. Met de adjudant Den Otter wenst de redactie van het Korpsblad Rijkspolitie u prettige feestdagen, al dan niet met oesters of kreeften . . .

Het opvissen van oesters uit een oesterput.
(Foto's: Techn. Recherche 's-Gravenhage)

Er zijn maar weinig plaatsen in Nederland waar de bevolking zo intensief bij de visserij en wat daarmee verband houdt, betrokken is als de bewoners van deze 5000 zielen van Yerseke aan de Oosterschelde, de plaats waar niet slechts vakbekwame banketbakkers wonen, maar ook de „bakkers“ van het fijnste Nederlandse zeebanket.

Vanuit de lucht geeft Yerseke een ander beeld dan de meeste nederlandse vissersplaatsen. Behalve de dorpskern binnendijks, liggen uitgebouwd in de Oosterschelde de haven en een groot aantal oesterputten en kreeftenbewaarplassen, waar het Scheldewater naar behoefte kan door- of instromen.

Yerseke heeft zijn naam in de eerste plaats verworven met de oester- en mosselcultuur. De mossel is nog vrij goedkoop, de oester daarentegen — voor de liefhebbers een bijzondere delicatessé — behoort met de kreeft tot een exquis voedsel.

De oester is een weekdier en behoort tot de oudste bewoners der zee. Ook de oestervisserij is heel oud en werd reeds door de Romeinen beoefend, die er gevaarvolle tochten voor ondernamen. De oesters werden vroeger alleen gevestigd op natuurlijk gevormde oesterbanken. Omstreeks 1870 na een reglementering van de oestervisserij door de regering, waarbij percelen in de Schelde rond Yerseke in pacht werden uitgegeven, kon een begin gemaakt worden met het kweken van oesters. Men spreekt sindsdien over oestercultuur en oesterkwekers. Door de praktische ervaring van de kwekers aan te vullen met de kennis en controle der biologen is de kwaliteit van de kweekoester ver boven die van de natuur-oester gestegen.

Vruchtbaar

Een volwassen oester brengt in één broedseizoen circa 140.000 kleine oestertjes voort, die niet meer dan stofjes in een planktonwolk zijn. In dit stadium worden ondanks alle moeiten en zorgen van de kwekers 98% van deze jonggeborenen de open zee ingespoeld of zijn een prooi geworden van andere zeebewoners. De oestertjes verlaten met schelpje en trilhaarkussentje het moederdier

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

2e JAARGANG

No. 4 — December 1960
VERSCIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen

Luitenant A. C. Vogel

te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers

te Arnhem

Adjudant J. Ranselaar

te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester Te klas

E. de Heus te Ulestraten-L.

Res.-adjudant F. de Jager

te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie

's-Gravenhage

Gironummer 220273

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist

Lekku 135d bij Leeuwarden

Telefoon 0 5100-23361

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementprijs f 3.50 per jaar

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

INHOUD o.a.:

Zeebanketbakkers van Yerseke

Dank zij R.P. 19 kreeg Jan Toxopeus dochter en zeehondevelloodjes thuis

De vrede van Marten Postma

Door de stilte van midwinter

Diefstallen woon- en binnenschepen

Het monster van Loch Ness

Moeder en Kind

Wereldgebeuren

Personalia

Foto omslag:

Symbolen van vrede en hoop,
van orde en recht . . .

en dienen zich zo gauw mogelijk te kunnen vastzetten op een of ander voorwerp. Op de bodem van de zee-armen komen ruwe oppervlakken te weinig voor. De kweker helpt de baby-oester hierbij door het uitzetten van witgekalkte dakpannen. Op één enkele pan kunnen zich 100 of meer kleine oestertjes vastzetten. In de herfst worden de dakpannen uit de ondiepe broedpercelen gehaald en in tegen de vorst beschermde bassins opgeborgen. Wanneer de oesters 15 à 20 mm groot zijn worden ze van de dakpannen gestoken en teruggezet in zee. Het ene perceel leent zich beter voor jonge oesters, het andere is geschikter voor een oudere en grotere soort. In de loop van de tijd worden dus de oesters nog enkele malen opgevist en op andere percelen uitgezet. Dit opvissen gebeurt met kleine netten: „korren”.

Nullen

In totaal verlopen er 4 tot 5 jaar voor het stofje uit de planktonwolk is opgegroeid tot een zichzelf respecterende oester die de naam van „Imperiaal” draagt en zijn belangrijkheid ziet afgemeten naar het aantal nullen. Hoe groter nul (max. 6) hoe zwaarder en duurder. Hoe zwaar? Wel 1000 exemplaren van 6 nullen wegen 118 kg. Als de oester het voor de kweker gewenste gewicht heeft, worden ze gevist en overgebracht naar de open oesterputten die de natte pakhuizen van de oesterkwekers zijn. Vanuit deze bassins worden ze verpakt in de bekende witte tonnetjes en per expressetrein of auto naar vooral België en Frankrijk verzonden.

De vraag naar oesters is verschillend. De ware kenner geeft de voorkeur aan de wat jongere en malsere oester, anderen prefereren de grote oester: de *gustibus non disputandum*.

Kerstgerecht

Het oesterseizoen duurt van september tot mei waarbij de feestdagen rond Kerstmis begrijpelijkerwijs een topafname te zien geeft. De echte oesterliefhebber geniet de oester het liefst koel geserveerd zonder verdere bereiding, mits vers en de schelp kort tevoren geopend is. Toevoeging van enkele druppels citroen of wat peper verhogen de smaak. En naar

men zegt smaakt een glas Sherry hierbij beter dan water.

En dan is er nog dat vreemdsoortige dier — de vierde uit de tekens der dierenriem — de kreeft, van nature een bewoner van rotsachtige kusten, waar hij gemakkelijk een veilig hol kan vinden. Hoewel kreeften in hun stevige pantser onaantastbaar lijken, kunnen ze niet zonder schuilplaats. De moeilijkheden die deze geharnaste ridders ondervinden, schuilen juist in die zware stugge bepantsering, die het hun onmogelijk maakt geleidelijk te groeien. Als het oude pantser te krap wordt, barst het aan de rugzijde overlangs open en kruipt de „naakte” kreeft eruit, daarbij ook alle weke delen uit poten en scharen meenevend. Het spreekt vanzelf dat zo'n pas verschaalde kreeft zich niet kan verdedigen en een gemakkelijke prooi is voor allerhande rovers. Het duurt geruime tijd eer de groeiende zachte kreeft weer een nieuw pantser heeft afgescheiden dat even dik en stevig is als het vorige.

Lang groeiproces

De bevruchting van de vrouwelijke kreeft, gemakkelijk te herkennen aan haar brede achterlijf, vindt na de verschaling plaats. Later legt zij haar eieren en bevestigt ze aan de vele pootachtige aanhangsels van het achterlijf. Lange tijd, welhaast een jaar, worden de eieren zo rondgedragen (z.g. zaadkreeften), waarbij de moederkreeft er voor zorgt dat de

Een politiemann in Yerseke dient op de hoogte te zijn met oesters, mosselen en kreeft. De opperwachmeester Van Hoepen weet wat „kwaliteit” is. Leuk speelgoed, uitkijken dat ze geen hand geven.

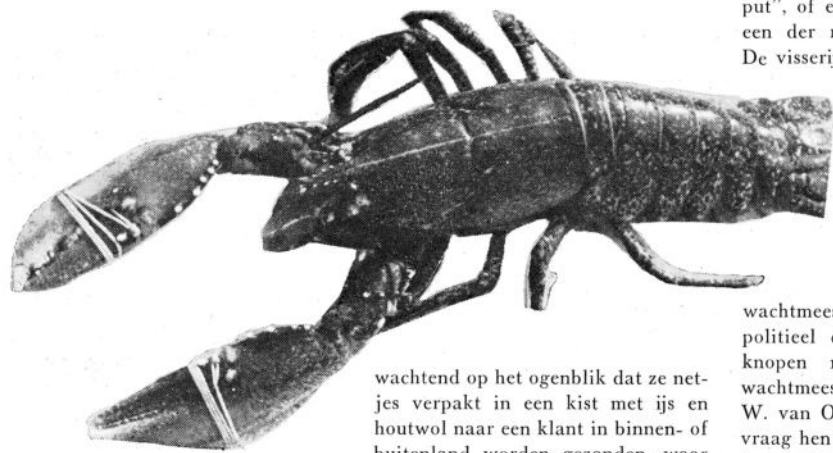
eieren steeds zoveel mogelijk in fris stromend water verblijven. Op een zomerdag komen de kleine kreeftenlarfjes uit de eieren. Enige tijd zwemmen ze vrij in het water rond om zich daarna op een veilig plekje op de bodem te vestigen. Vele jaren moet zo'n diertje op roof uit gaan. Pas als de kreeften er zes of meer jaren in slagen voldoende voedsel te

met zijn roofdierennatuur er geen been in ziet om zijn eigen soortgenoten aan te vallen en ze op zijn minst een pootje kleiner te maken. Een kreeftenpark is een groot bassin, onderverdeeld in met gaas gescheiden vakken, waar het zeewater vrij door heen kan stromen. In die vakken worden de kreeften — naar grootte gesorteerd — ondergebracht,

Voor de servering van kreeft zijn naast het geheel serveren mogelijkheden als verwerking tot ragout of in een Lobstercocktail.

Veel vreemdelingen

Veel vreemdelingen komen de geboortegrond der oesters bekijken om en passant een oestertje „vers van de put”, of een bijzonder visgerecht in een der restaurants te verorberen. De visserij-industrie, het drukke gedoe om de haven, de expeditie van visprodukten en de vele bezoekers bezorgen de politie natuurlijk ook het nodige werk. Ondanks de onderbezetting weet de postcommandant, de opperwachtmeester M. C. van Hoepen, politieel de touwtjes aanelkaar te knopen met de steun van de wachtmeesters Ie klas R. van Egdom, W. van Oosten en A. Walhout. En vraag hen niet wat een oester of een kreeft is, want zij weten dat als „maakten” zij ze zelf.

wachtend op het ogenblik dat ze netjes verpakt in een kist met ijs en houtwol naar een klant in binnen- of buitenland worden gezonden, waar ze levend en in goede staat moeten aankomen.

vergaren en hun vijanden te ontploopen kunnen ze door de kreeftenvisser als welkome buit worden beschouwd. De kunstmatige rotsen in de vorm van steenbestortingen aan de voet van de dijken in de Zeeuwse wateren vormen voor de kreeft een geschikt milieu.

Internationaal gezelschap

In de kreeftenparken van Yerseke vertoeven niet alleen de in eigen wateren gevangen kreeften maar tevens duizenden soortgenoten van vangplaatsen elders in Europa, zoals de Langouste, de grote kreeft die aan de Franse kusten wordt gevangen, maar ook zijn Noorse en Ierse familie. De kreeftenvangst mag in Zeeland namelijk slechts gedurende drie maanden uitgeoefend worden, de handel in kreeften echter gaat het gehele jaar door, zodat de kreeftenhandelaren gedwongen zijn uit het buitenland tienduizenden kreeften aan te voeren teneinde aan de vraag te kunnen voldoen.

Kreeftenparken

Zodra de kreeften gevangen zijn worden hun scharen zorgvuldig geboeid. Dit is nodig omdat de kreeft

Levend gekookt . . . .

De kreeft, die donkergrijs of bruin van kleur is wordt levend in kokend water gebracht. Na ongeveer 20 minuten is hij helderrood geworden en gereed om te worden opgediend.

Maar, of zij nu tijdens de feestdagen malse oesters of rood aangelopen kreeft zullen eten, dat is ons niet bekend: we hebben het eerlijk gezegd niet eens gevraagd want, mag een Rijkspolitieman ook zelf weten wat 'ie met Kerstmis eten wil . . . . ?

Oude vissers bezig met het afsteken van jonge oesters van de dakpannen.

Dank zij de R.P. 19 kreeg Jan Toxopeus zijn dochter thuis (en loodjes voor zijn zeehondevellen)

Strandvoogd van Rottumeroog : 25e maal Kerstfeest op eenzame post

Er was iets op Rottumeroog met zeehondevellen. Jan Toxopeus had er een paar, van op zijn strand overleden dieren, en hij zat er maar mee. Want, weliswaar is hij sinds bijna 25 jaar strandvoogd, mitsgaders hoofd van het enige gezin op het eiland, kustwachter, vogelhoeder en ongekroond koning van om en nabij vijf vierkante kilometer duin en strand, ergens op de grens van Wadden en Noordzee, maar hoewel zijn eiland zo noordelijk ligt, dat het net niet op de meeste kaarten van Nederland past en er slechts als inzet op voorkomt, hij valt toch onder de bepalingen van de Nederlandse wet. Hij heeft dus ook rekening te houden met het feit, dat robbevellen niet zonder loodjes enzo vervoerd mogen worden, zulks sedert enkele jaren, sinds het moment, waarop men tot de conclusie kwam, dat er op korte termijn iets gedaan moest worden, om het totale uitmoorden van de zeehonden langs onze stranden te voorkomen. Er kwam een soort afschot-regeling, waardoor aan enkele bonafide jagers vergunning werd gegeven een bepaald aantal zeehonden te jagen, waarvan de vellen slechts gemerkt en voorzien van een loodje vervoerd mogen worden. Zoveel merken maakt zoveel vellen, rekende men en dus was de zaak gezond en kon de aanwas van de zeehondenstand en de jacht in evenwicht worden gehouden. Helaas is er sprake van stroperij en helaas prefereren sommige zeehonden het hoofd neer te leggen op een door henzelf gekozen tijdstip en op een door henzelf te bepalen plaats, alvorens zij door een erkend en bonafide, van merken voorziene jager tot sterven worden gedwongen. Zo zijn er van tijd tot tijd weleens vellen voorhanden, waar geen stropersvuiltje aan kleeft, maar waar toch geen merken voor zijn. Niet alleen het toezicht op de jacht en het waken tegen stroperij is een zaak van de Rijkspolitie, maar ook de regeling van het vervoer van de vellen van der op eigen gelegenheid en zonder vergunning overleden dieren. Zo verliet de R.P. 19 op een prille ochtend de haven van Delfzijl voor een tocht naar Rottumeroog, een tocht naar de heerser over het noordelijkste stukje Nederland, op wiens strand enkele zeehonden de laatste adem hadden uitgeblazen.

Zo kwamen de familieleden van Jan Toxopeus aan land, nou ja, land. . . .

Die vellen waren voor Jan Toxopeus, da's strandrecht en de tijd waarin Rottumeroog over die rechten voortdurend ruzie had met Uithuizen, die tijd is reeds lang voorbij. Dat was in de veertiende eeuw, toen er op het eiland nog een abdijs stond en de bevolking tweehonderd zielen telde.

Dat oude Rottumeroog is al eeuwenlang verdwenen, de pakhuizen van rijke Groninger kooplieden, die er later stonden werden overspoeld en onderstoven door zand en zee. Het is allemaal zolang geleden, dat zelfs de laatste overleveringen over de Engelse graaf Clanricarty, die er als banneling geleefd moet hebben en die men om zijn vreemde manier van doen „de dollie graaf" noemde, reeds eeuwen zijn vergeten.

Rottumeroog, het nietige eiland tussen zee en wolken is al eeuwenlang het domein van strandvoogden. Zij delen er het bestaan met de zeevogels, die er ieder jaar bij vele duizenden neerstrijken om er te broeden. Dat was al zo toen in 1741 de eerste strandvoogd Jan Wybrandts op de rede van Rottumeroog verscheen en het is nog zo, nu Jan Toxopeus volgend jaar zijn zilveren jubileum als strandvoogd viert en zich misschien tijdens een wandeling door de broedkolonies zal herinneren, dat er 25 jaar verlieden, sinds hij zijn vader opvolgde, sinds Hendrik Jan Toxopeus de dertig jaar als strandvoogd zo tenaastebij had volgemaakt.

De zee is ook sedert de komst van de eerste strandvoogd de regelmaat van het leven op Rottumeroog blijven bepalen. Eb en vloed zijn er belangrijker dan de klok, de zee beheerst het leven op Rottumeroog tot op de dag van vandaag. De zee breekt af wat de strandvoogden opbouwen en dwingt de voogden van tijd tot tijd te verhuizen op eigen domein. Want, Rottumeroog „wandelt". Al eeuwenlang slaat het eiland in het westen af en in het oosten komt er weer een stuk bij. De afslag is zelfs dertig meter per jaar en zo ligt Rottumeroog nu veel meer oostelijk dan een paar eeuwen geleden; het eiland wandelt langzaam van de rand van de ondiepe Waddenzee naar de diepe Eemsmonding, waarbij men zich kan afvragen of het zijn ondergang tegemoet zal gaan. Deze verplaatsing maakte het al enkele malen nodig

In deze riante bungalow (met uitkijkpost) woont de familie Toxopeus op het eenzame Rottumeroog.

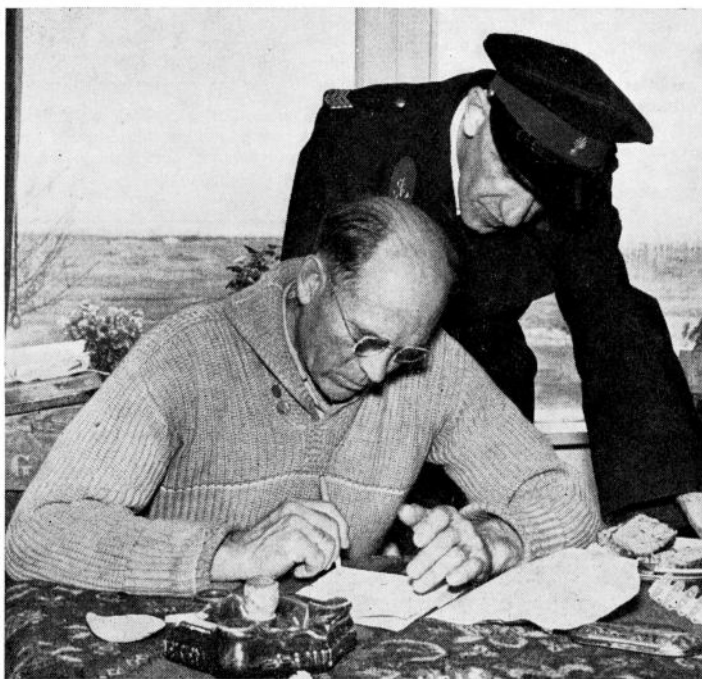
een nieuw huis voor de strandvoogden te bouwen. In 1799 werd het strandhuis voor de eerste maal verplaatst. Hendrik Jan Toxopeus kreeg tweemaal een nieuw huis, namelijk in 1919 en in 1931. En nu, nog geen dertig jaar later staat dat strandhuis met de koepel op het dak, waaruit een groot deel van het Groninger Wad te zien is, op de rand van zee en eiland. Sommige vertrekken zijn volgestoven, een deel van de fundamenten is al blootgespoeld en van de bijbehorende schuur is de noordpunt kort geleden weggeslagen op de plaats, waar de zee door de smalle duinenrij van het eiland is gebroken. Domeinen heeft het huis te koop aangeboden, maar niemand wil het hebben, want wie gaat er naar Rottumeroog om een huis af te breken? „De zee alleen,” zegt Jan Toxopeus. „De zee zal in de komende herfst of deze winter het huis wel slopen bij de eerste de beste flinke storm.” Jawel, de zee beheerst het leven op Rottumeroog. De zee heeft een groot deel van het werk van Toxopeus vernield, want waar eens de moestuin was, is nu een woestijn van zand. Waar hij jarenlang rijshagen plantte om verstuuving tegen te gaan of duinvorming te bevorderen, rollen nu golven op het strand. Waar eens zijn dochter Lumma haar broertje les gaf in een oude bunker uit de oorlog, die derhalve de meest merkwaardige en kleinste school van Nederland was, daar trok de zee een grillige inham in het eiland. De zee scheidt Toxopeus en zijn vrouw van de wereld, van drie van hun vier kinderen, die al zijn uitgevlogen zoals iedere zomer de vogels, die bij duizenden op het eiland broeden. Van die vogels zijn er in de afgelopen zomer honderden ver-

dreven door een stormvloed. Duizenden eieren spoelden weg, duizenden jonge vogels kwamen om. De visdiefjeskolonie van achthonderd paren verdween. De zee heeft de kinderen van Toxopeus geen kwaad gedaan. Ze groeiden voorspoedig op, terwijl de vloedlijn van jaar tot jaar het huis naderde, zij leefden vrij en onbedorven op nau-

welijks vier kilometer van het mondaine Duitse eiland Borkum, dat zij van het strand zien konden en dat met zijn hoge, witte hotels voor hen de bedriegelijke representant werd van de „bewoonde wereld”. Mina is nu getrouwd en woont in Delfzijl, Lumma is ook getrouwd en woont in Zwabenburg bij Amsterdam, Hendrik Jan is op de Technische school in Delfzijl en alleen Wiepke is nog thuis.

In de nieuwe pre-fab bungalow, die achthonderd meter oostelijk van het oude strandhuis is gebouwd bij de oude, roestige vuurtoren, kan zij uit haar kamertje Borkum zien liggen. En in een hoek van de huiskamer staat een schoolbank voor het raam, dat uitzicht geeft op het Wad met aan de horizon als een vage streep het vasteland. In die schoolbank krijgt Wiepke les van haar moeder. Wiepke heeft de school thuis, haar moeder is onderwijzeres, het schoolhoofd in Uithuizen heeft de supervisie. Zo zijn rekenen, lezen en schrijven voor Wiepke ook geen geheimen meer. Dit jaar werd ze tien en dit jaar ging ze over naar de vijfde klas, overigens in dezelfde kamer, in dezelfde bank en bij dezelfde juf. Zo is dat allemaal, nu Jan Toxopeus, die aanvankelijk zee-man was, bijna een kwart eeuw strandvoogd is.

En, wat doet nou een strandvoogd van Rottumeroog eigenlijk, behalve naar de zee kijken, naar de vogels

„Nou hier nog even tekenen voor die vellen en we zijn klaar,” zei opperwachmeester A. B. Spa.

5

en naar de einder? Jarenlang plantte hij rijshagen, maar dat is voorbij, want Rijkswaterstaat nam dat over. Maar. Toxopeus heeft er het toezicht op. „Eigenlijk hebben we het altijd druk,” zegt hij. En dat klinkt niet ongeloofwaardig, voor wie een beetje thuisraakt in het leven op dit eiland. Toxopeus houdt dus toezicht op het werk bij waterstaat. Hij probeert de broedkolonies een ongestoord leven te verzekeren door vergif te strooien voor zilvermeeuwen, die eieren en jongen van andere vogels opeten. Hij zit bij stormweer in zijn uitzichtpost op het dak van zijn huis als verlengstuk van de kustwacht en hij onderhoudt daarbij het contact met de vastewal via zijn mobilfooninstallatie, die de enige directe verbinding met de bewoonde wereld uitmaakt. Toxopeus gaat naar het vasteland om post en levensmiddelen te halen, aardappelen en groenten, zo goed als suiker en brood, want zijn worsteling om groenten te verbouwen in de nieuwe, zanderige moestuin is niet erg succesvol. En, buiten die gewone bezigheden is er eigenlijk altijd wat. Dan weer bespringt de zee het eiland en is waakzaamheid nodig, dan weer raakt zijn zeilboot Mina op drift.

Soms komen er in de zomer enkele vakantiegeeners naar het eiland, die de situatie uitbuiten, dat voor een bezoek aan Rottumeroog sinds enkele jaren geen speciale vergunning meer nodig is, maar dat het eiland nochtans een vergeten recreatiemogelijkheid is. Toxopeus haalt ze op van het vasteland en brengt ze weer weg. Strikt genomen mag iedereen naar het eiland, maar men is voor het vervoer aangewezen op Toxopeus, die niet „iedereen” op Rottumeroog wil hebben, al was het

alleen maar om verstoring van zijn broedkolonies te voorkomen. Nou ja, soms komen er overlopers over het Wad, wanneer het water heel laag is, maar die gaan dezelfde dag weer terug en zo'n wandeling is alleen voor kenners van het grillige Waddengebied.

En, soms ook komen de mannen van de rijkspolitie te water, die als het zo uitkomt Hendrik Jan meebrengen uit Delfzijl of zoals kort geleden dochter Lumma met kleinkind Henny, de kinderen, die niet meer naar het eiland terug zouden willen, omdat het zo anders is dan vroeger. Er zijn geen knechts meer, geen paarden, kocien en kippen. De radio is het enige vermaak en de televisie, die Jan Toxopeus sinds enkele maanden heeft zou een waardevolle bijdrage kunnen leveren om de eenzaamheid te verdrijven, wanneer de lichtinstallatie van Toxopeus maar bij machte was om er voldoende stroom voor te leveren. Zo gaat Jan Toxopeus zijn vijftienvintigste winter als strandvoogd in, de winter die af en toe een handvol dagjesmensen zal doen besluiten om het Wad over te gaan, die wellicht Rottumeroog zal isoleren en misschien als enige bezoekers weer enkele mannen van de Rijkspolitie te water zal toelaten, wanneer er weer robbevelen zijn, zoals kort geleden. De R.P. 19 koerste de haven van Delfzijl uit omdat er op Rottumeroog iets was met zehondevelen. De wachtmeester D. Frik stond aan het roer, ergens bij de motoren van het moderne schip stond de wachtmeester 1e kl. A. G. Frik (nee, geen broer), in de stuurhut zaten de opperwachtmeester A. B. Spa uit Groningen met loodjes voor robbevelen in zijn tas en de wachtmeester 1e kl. G. L. Leeuwerke, de waar-

Lieftalig „publiek” in de stuurhut van de R. P. 19.

nemend bootcommandant, die zei: „We doen hier alles samen”. Er ontstond een gesprek over de alledaagse dingen, die de gemeenschap op de R.P. 19 beroeren, over het toezicht op de zehondejacht, over vissersschepen zonder verlichting en over de voetangels en klemmen, die aan de visserij in het gebied van Eems en Dollard vast zitten. „Volgens de Duitsers,” zeiden ze, „was de hele Eems Duits gebied en de Nederlandse vissers werden opgebracht. Dat is allemaal nog niet precies uitgemaakt, maar er is wel een verdrag waardoor de Eems en een stuk van het Groninger Wad tot het Uithuizer Wad gezamenlijk visgebied zijn. Voor dat gebied geeft de Rijkspolitie te water vergunningen uit, maar toch „is er nog wel eens wat”. Deze zomer bijvoorbeeld, visten Nederlanders in Duits water op vulken omdat die visserij in Nederland gesloten was, maar ze werden weggestuurd. „Dat was niet juist”, zegt men aan boord van de R.P. 19. Want, met het vissen van zeezand is het juist omgekeerd, dat is in Nederlands gebied mogelijk als het in Duitsland niet mag en daar is ook wel eens wat over geweest, maar het is allemaal altijd weer geregeld. „Op de Eems kunnen wij trouwens niet zoveel doen, want het is nog altijd niet uitgemaakt wat Nederlands en wat Duits is. In de Dollard en op het Wad ligt dat gelukkig anders en de R.P. 19 is een bekende verschijning. Er is eigenlijk geen stuk Wad van betekenis of de R.P. 19 kan er komen, ondanks smalle, grillige geulen en bedrieglijke zandbanken. Dat is vooral te danken aan de zeekaarten, die de wachtmeester 1e kl. Leeuwerke zelf maakt. „De bestaande zeekaarten van het Wad, daar kunnen we niet op varen, het Wad verandert te

Jan Toxopeus hielp de wachtmeester 1e kl. G. L. Leeuwerke (te water) en de wachtmeester 1e kl. A. G. Frik bij het vlotbrengen van de vlet.

Den Haag voetbalkampioen 1960 op Bilderberg bij Oosterbeek

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN

Het was voor het ressort Amsterdam spijtig dat kolonel E. Meijer, territoriaal inspecteur in het ressort Amsterdam, als waarnemend inspecteur van het Korps, de wisseltrofee voor de hoogste voetbaleer van het Korps, moest overdragen aan de aanvoerder van het voetbalelftal van het ressort 's-Gravenhage. Maar — en de kolonel gaf dit zelf ook sportief en ruiterlijk toe —, Den Haag heeft zich dit jaar bij de op de „Bilderberg” bij Oosterbeek gehouden kampioenswedstrijd onbetwist de sterkste ge-

toond. Amsterdam, dat verleden jaar in

Heerenveen kampioen werd, bleek ook nu grote plannen te koesteren. Weliswaar werden de eerste twee wedstrijden (tegen Arnhem en Groningen) gelijk gespeeld, maar toen daarna eerst Den Bosch met 3—0 en achtereenvolgens de rijkspolitie te water met 5—0 werden overwonnen, waren de Amsterdammers de enige nog overgebleven concurrenten voor het favoriete Den Haag, dat achtereenvolgens de rijkspolitie te water (4—0), Den Bosch (2—1), Arnhem (1—0) en Groningen (1—0) aan zijn zegekar had gebonden.

De laatste wedstrijd tussen Den Haag en Amsterdam moest dus de beslissing brengen. Amsterdam moest winnen om zijn titel te kunnen prolongeren, terwijl Den Haag aan een gelijkspel voldoende had, om opnieuw (na 1958) kampioen te worden. Het is een spannende strijd geworden. Den Haag was het grootste deel van de wedstrijd in de meerderheid, maar de Amsterdammers verdedigden zich met een verkwikkend elan en de uitvallen van de Mokummers waren alerm minst van gevaar ontbloot. Ondanks hun overwicht begroetten de Hagenaars het laatste fluitsignaal van de scheidsrechter danook met een groot gevoel van opluchting. Geen der beide ploegen had kans gezien het vijandelijke doel te doorboren, waarmede dus Den Haag het meest was gebaat, daar het als nieuwe kampioen de arena kon verlaten.

Doch ook de Amsterdammers konden met opgeheven hoofd hun commandant tegemoet treden en uit zijn handen de — verdiende — tweede prijs in ontvangst nemen. Het was daarbij wel even een vermakelijk moment, toen kolonel Meijer direct na de uitreiking de prijs weer uit handen van de aanvoerder in ontvangst nam, om hem in „zijn” prijzenkast te kunnen zetten.

Het ressort Arnhem legde beslag op de derde plaats. Groningen werd vierde en Den Bosch vijfde. De rijkspolitie te water, die nu eenmaal altijd kwantitatief bij zijn „grote broers” in de minderheid is, sloot de rij, maar het pleit toch voor het uitstekende moreel van de „politie-marine”, dat zij in haar laatste wedstrijd Den Bosch wist te verslaan. Na zestien doelpunten tegen, was het enige doelpunt, dat hen twee winstpunten opleverde, een verdiende beloning voor hun moedig volhouden.

Nabeschuiving

Bij een nabeschuiving over het vertoonde spel in het algemeen, moet ons toch wel van het hart, dat het

(rijks)politievoetbal op een niet erg hoog peil staat. Het tegenwoordige politievoetbal in het algemeen heeft geen „cracks” meer. Wanneer men zo eens naar het Nederlands politieelftal van 1942, 1943 en 1944 kijkt, dan komt men daar de namen tegen van Anton v. d. Vegte (HBS), Jan Kolkman (Go Ahead), Jan Lodensteijn (NEC), Herman Gerrits (Quick Nijmegen), Knoef en Verheul (Sparta), allemaal spelers, die in de destijds hoogste klasse van de K.N.V.B. uitkwamen. Dit elftal kon het opnemen tegen sterke eersteklassers en nog in 1944 werd het Rotterdamse elftal (met Bas Paauwe, Kuppen, De Vroet, Seton, Van der Heijden, e.a.) met 2—1 verslagen. Ziet men daartegenover de „topspelers” van de tegenwoordige (rijks)politie aan het werk, dan valt een vergelijking wel erg in het nadeel uit van de huidige generatie. Waarbij dan nog blijkt, dat het juist de „oudjes” zijn, die nog het beste figuur slaan.

Goed, de wereld en ook de politie zal er niet aan ten onder gaan, maar sport neemt nu eenmaal een belangrijke plaats in in de huidige samenleving. De jeugd wordt aangetrokken door de sport met een hoge „top”. Zou een goede sportopleiding, met sprekende voetbalsuccessen en atletiekrecords, misschien een belangrijk argument kunnen vormen bij de werving??

Belangstelling

Bij de kampioenswedstrijd op de „Bilderberg” waren o.m. aanwezig, kolonel E. Meijer, kolonel P. Oom, overste A. C. van Gorkum, majoor W. C. Bijl de Vroe en majoor A. W. de Vrieze en voorts nog van iedere inspectie een stuk of wat „officials”, maar als we de totale „sterkte” op vijftig man schatten, dan zijn we aan de hoge kant.

De sportvereniging van het ressort Arnhem verdient waardering voor de organisatie van het toernooi, waarbij we willen eindigen met de woorden van kolonel Meijer „een toernooi als dit is niet alleen daarom zo belangrijk, omdat we elkaar kunnen leren waarderen als tegenstanders, maar ook omdat we er elkaar ontmoeten als medeleden van het Korps Rijkspolitie”.

Voor de statistiek tenslotte nog de einduitslag:

1. en kampioen ress. Den Haag 9 pt.
2. ress. Amsterdam . . . . . 7 pt.
3. ress. Arnhem . . . . . 5 pt.
4. ress. Groningen . . . . . 4 pt.
5. ress. Den Bosch . . . . . 3 pt.
6. Rijkspolitie te Water . . . . 2 pt.

ROTTUMEROOG

Wachtmeester D. Frik

. . . vaste koers op eigen kaarten . . .

snel,” zegt hij. Wanneer ze van de hydrografie geweest zijn, dan zijn de kaarten al verouderd voor ze verschijnen. Bovendien hebben we ook met onbetonde vaarwaters te doen. Er zijn tientallen onbetonde geulen, waarin gevist wordt en die wij dus ook moeten hebben, daarom maken we zelf een kaart.”

Maar, de vaarweg naar Rottumeroog weten de bemanningsleden van de R.P. 19 wel zonder kaart. Zo kwam die dag onverwacht bezoek voor de strandvoogd en vreugdevol bezoek, want dochter Lumma met haar echtgenoot en dochtertje Henny waren meegevaren. Met de sloep kwamen ze op het strand, waar vader Toxopeus hen afhaalde. Dank zij de mannen van de R.P. 19 kreeg hij zijn dochter op bezoek en loodjes aan zijn zeehondevellen . . . . .

meeste mensen voorbijliepen als ze op weg waren naar het in een helle lichtgloed badende winkelcentrum. Zij die zonder de driepoot te zien zich haastten inkopen te doen voor het kerstfeest, zonder zelfs te denken aan het feest van de armen, van de mensen zoals Marten Postma en zijn medebewoners van het onooglijke buurtje, niet eens zo ver van dat hellichte centrum gelegen. Zij dachten er zelfs niet aan, dat het kerstfeest een feest voor iedereen is en hoorden niet de vraag van Marten Postma om hun kerstviering mogelijk te maken door een gave in de pot te werpen.

Kort nadat Marten deze keer zijn taak voor de Heilsmensen had verricht, lag hij in bed in zijn benauwde kamertje. Bijna niemand keek naar hem om, want vrijwel niemand kende hem immers. Longontsteking had de dokter gezegd en de man had daarbij gedacht: „Deze man is totaal versleten . . . .”

Stil en eenzaam lag Marten in het kussen onder een dunne deken en naast het oude penantkastje, dat nog van zijn moeder was. Nu had hij tijd om rustig na te denken die oude Marten. Zijn gedachten gingen uit naar de voorbije kerstdagen. Hij wist immers, dat het ondanks alles voor iedereen kerstfeest is, met of zonder kerstgave, feest voor iedereen, die de vrede kan vinden in zijn eigen hart. En Marten glimlachte om heel die wereld buiten dat poortje en buiten zijn buurtje, de wereld, die nu andermaal stond op de grens van een oud en een nieuwjaar.

Drie weken na nieuwjaar werd Marten ten grave gedragen op een onopvallend plaatsje van het kerkhof. Toen zijn kist werd weggedragen uit het buurtje was de wind juist oost en dreef de geur van de palingrokerij over de huisjes. De kinderen keken naar de mannen in hun zwarte jassen en zeiden: „Die gane oek nog doad, se hewwe de swarte jassen al an . . . .”

De buurvrouwen keken nauwelijks op van haar werk en ook op straat keek bijna niemand naar de kleine rouwstoet. Toch waren er enkelen, die hem op zijn laatste tocht vergezelden en alleen zij wisten, dat Marten in zijn laatste ogenblikken geglimlacht had, geglimlacht om de vrede in zijn binnenste en omdat hij wist, dat hij straks nooit meer een achterbuurt zou zien, dat hij een plaats zou betreden, waar geen krotten waren en waar iedereen volmaakt gelukkig was. De wereld was Marten Postma al vergeten; die had hem niet eens gekend, geen tijd zelfs gehad om zich met hem en al die andere Marten Postma's in onooglijke buurtjes bezig te houden, met de Marten Postma's, die ondanks alles de vrede gevonden hebben en zullen blijven vinden, waar die te vinden is; in het eigen hart.

Band voor 1e jaargang Korpsblad

Bestellen tot 15 december mogelijk

Op veler verzoek is een proefband gemaakt waarin u de eerste jaargang van uw Korpsblad Rijkspolitie kunt laten inbinden. Het is een stevige en fraaie band van blauw linnen met in zilverdruk op voorkant en rug: „Korpsblad Rijkspolitie, eerste jaargang 1959-1960”.

Met deze band zal de eerste jaargang tot een sierraad in uw boekenkast worden. Wie deze band wil ontvangen kan dit vóór 15 december a.s. opgeven aan de correspondent van zijn district.

Daarna worden de banden zo spoedig mogelijk verzonden.

De prijs wordt maximaal f 1.95 per stuk en dient na ontvangst aan genoemde correspondent voldaan te worden.

Proef met Porsche op snelwegen

Eind november heeft het Korps Rijkspolitie bij wijze van proef een nieuw wapen ingezet ter bestrijding van verkeersovertredingen en de verkeersveiligheid op de snelverkeerswegen met dubbele rijbanen, namelijk een Porsche-sportwagen. Dit snelle voertuig, uitgerust met een mobilfoon-installatie, luidspreker, obstakelmateriaal, ongevalenkoffer, E.H.B.O.-uitrusting en een brandblusapparaat is bedoeld voor de zogenaamde inhalende surveillance, die vele tot nu toe onopgemerkte overtredingen aan het licht kan brengen en tot nu toe „ongrijpbare” overtreders geen kans meer geeft om te ontsnappen. Voor deze proef is de opperwachmeester J. van der Heide te Den Haag voor onbepaalde tijd gedetacheerd bij het Bureau Verkeerszaken. Het ligt wel voor de hand, dat bij het slagen van deze proef — waaromtrent gezien de in het buitenland bereikte resultaten geen twijfel mag bestaan — niet met een Porsche volstaan kan worden. Er zijn dan ook plannen om zo mogelijk een speciale brigade te formeren voor de surveillance op snelverkeerswegen met gescheiden rijbanen.

Kerstkaart

Korps Rijkspolitie

De tijd van Kerstmis en jaarwisseling heeft een aparte sfeer, de goede wensen, die wij voor deze hoogtijdagen zenden aan familie, vrienden en goede relaties behoren een eigen cachet te hebben. Daarom is er dit jaar een speciale kerstkaart ontworpen ten behoeve van leden van het Korps Rijkspolitie en voor de reservisten. Deze kaart, gedrukt op mat karton en in Oud Hollandse envelop, kan door de afzender worden voorzien van kerst- of nieuwjaarsgroet in eigen trant. Het ligt in de bedoeling om van de uitgifte van een speciale kerst-/nieuwjaarskaart een traditie te maken. Aangezien er dit jaar nog gesproken kan worden van een experiment, zijn er slechts 1000 kaarten aangemaakt, die voor f 0.20 per stuk (inclusief envelop) te bestellen zijn bij het Redactie-secretariaat Korpsblad Rijkspolitie, Velperweg 142, Arnhem, onder gelijktijdige overmaking van de kosten op de girorekening van de penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te s'-Gravenhage, nummer 220273. Het verdient om praktische redenen aanbeveling zo spoedig mogelijk en per groep te bestellen.

WERELDGEBEUREN

zou noodzakelijkerwijze gevoeld zijn als een bevestiging en voortzetting van het bewind Eisenhower, ook al zou Nixon waarschijnlijk op verschillende punten wel andere wegen bewandeld hebben.

Door Kennedy tot president te kiezen heeft de meerderheid van het Amerikaanse volk te verstaan gegeven, dat zij nu genoeg heeft van het slappe, weinig veerkrachtige beleid, dat de afgelopen acht jaar onder Eisenhower is gevoerd en een nieuwe koers verlangt, welke Amerika's tanende macht en aanzien in de wereld weer herstelt.

Meer actieve buitenlandse politiek.

Van de nieuwe Democratische regering-Kennedy kan op het gebied van het buitenlandse beleid een meer actieve, dynamische politiek verwacht worden, en dit is ook ten zeerste nodig.

In het verleden is de Sowjet-expansie veel te passief en incidenteel beantwoord door de vrije wereld. Het westen heeft zich tot dusverre uitsluitend bepaald tot een afweershouding tegenover de Sowjet-expansie. Al jarenlang werd van verschillende zijden tegen deze steriele, uitzichtloze politiek van louter afweer en steeds maar afwachten, wat de Sowjet-macht nu weer zou gaan uitvoeren, gewaarschuwd en werd het westen aangespoord tot een meer actieve, positieve en dynamische politiek.

Nu Kennedy president is geworden, ligt het in de lijn van de verwachting, dat er op het gebied van de buitenlandse politiek een nieuwe frisse wind gaat waaien; dat weer initiatieven worden genomen.

Vreedzame coëxistentie en binnenlandse politiek.

In de binnenlandse politiek is een heroriëntatie te verwachten in de richting van een sterkere accentuering der publieke voorzieningen en investeringen, m.a.w. in de richting van een verdere uitbouw van de welvaartsstaat, welke Roosevelt met zijn New-Deal politiek in belangrijke mate tot ontwikkeling heeft gebracht in Amerika. Tijdens de regering-Eisenhower zijn de publieke voorzieningen in bedenkelijke mate achtergesteld bij de particuliere consumptie. De Democraten zijn tegen deze achterstelling fel van leer getrokken. Onder de

Ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van het Korps Rijkspolitie en de eerste „verjaardag“ van het Korpsblad heeft de redactie de generaal J. Gerritsen en de chef-Staf, de kolonel T. J. Canter Visscher een Makkumer herinneringsschaaltje en (namens de uitgever) een gebonden jaargang van het Korpsblad aangeboden. Tijdens deze korte plechtigheid in het gebouw van de Algemene Inspectie, waarbij de redactievoorzitter de majoor G. van Dijk het woord voerde, sprak de generaal o.m. zijn waardering uit voor verzorging en inhoud van het Korpsblad.

regering-Eisenhower zijn juist die sectoren van het Amerikaanse leven sterk verwaarloosd, die van vitaal belang zijn voor het welzijn van het volk op langere termijn en die ook van kardinale betekenis zijn in de grote krachtmeting met de communistische wereld, waarvoor Amerika staat. Met de vreedzame coëxistentie-politiek, zoals Croetsjef die voorstaat, is het accent van de strijd tussen Oost en West n.l. komen te liggen op de vraag, welk maatschappelijk stelsel het beste is. Daarmede is ook het niveau van publieke voorzieningen zoals onderwijs, wetenschappelijke research (ruimtevaart), sociale voorzieningen, woningbouw, kunst enz. een belangrijke factor geworden in deze strijd.

Kennedy en zijn staf van medewerkers hebben in de verkiezingsstrijd er duidelijk blijk van gegeven, dat zij dit ten volle beseffen en hieraan dan ook alle aandacht zullen schenken. Door Kennedy tot president te kiezen heeft het Amerikaanse volk opnieuw het avontuur, het experiment gekozen, zoals het dat deed, toen het in 1932 Roosevelt in het zadel hielp. Laten we hopen, dat Kennedy er op zijn beurt in slaagt het Amerikaanse volk een nieuw élan en een nieuw perspectief te schenken zoals Roosevelt dat in de dertiger jaren heeft gedaan.

Minister van Justitie bezoekt R.P.-school te Arnhem

De minister van justitie mr. A. C. W. Beerman heeft in gezelschap van de secretaris-generaal van zijn departement mr. J. C. Tenkink, de directeur-generaal van de directie politie mr. J. C. van der Minne en de overste C. H. Koning een bezoek van ruim drie uur aan de opleidingsschool van het korps te Arnhem gebracht.

De commandant de majoor A. B. J. Proot lichtte de moderne wijze waarop de aanstaande wachmeesters opgeleid en gevormd worden uitvoerig toe. Een rondgang door het gebouw en het bijwonen van enkele lessen verschaftte voorts eveneens een duidelijk inzicht. Na afloop uitte de minister zijn tevredenheid over de „bakermat“ van het Korps Rijkspolitie.

Reeks diefstallen van woon- en binnenschepen hield Recherchegroep Zeehaven Amsterdam twee jaar bezig

door adjudant G. H. DOLMAN te Amsterdam

Bezoek van Geesje droeg bij tot arrestatie

Gedurende bijna twee jaar werd een groot aantal diefstallen gemeld van geld en sieraden, door braak en inklimming aan boord van binnenvaartuigen en woonschepen in de Amsterdamse haven. De dader klopte daarbij op een deur of raam van een schip, waarvan hij veronderstelde dat de bewoners niet thuis waren. Soms trof hij het minder goed en werd op zijn kloppen opengedaan. Hij diste dan een vlot en vrij overtuigend verhaal op. Hij zei bijvoorbeeld, op zoek te zijn naar een bepaald schip, waarvan de eigenaar een goede kennis van hem zou zijn. Niemand had daarbij argwaan en in de meeste gevallen werd de man vriendelijk te woord gestaan en werd hem zo mogelijk de weg gewezen. Een signalement, welneen, wie let daar nu op. De man opereerde hoofdzakelijk op donkere avonden en zorgde er wel voor, dat men hem niet nauwkeurig kon bekijken.

Dief met handschoenen

Kreeg hij op zijn kloppen geen gehoor, dan brak hij in en bleek daarbij een speciale voorkeur te hebben voor de koekoek om het schip binnen te komen. Bij de thuiskomst van de bewoners was dan alles overhoop gehaald. Geld en de sieraden waren verdwenen. Zelfs de kinderspaarpotten en soms missiebusjes waren niet ontzien. Na elke aangifte kwam de Recher-

chegroep Zeehaven Amsterdam in het geweer om te trachten om een spoor te vinden. Het dactyloscopisch onderzoek had steeds geen gunstig resultaat en het was wel zeker dat de man met handschoenen aan werkte.

politie te Amsterdam werden aan deze mensen getoond en extra avond- en nachtsurveillances werden verricht, doch alles bleef bij het oude. Om een geijkte term te gebruiken: „Wij tastten volledig in het duister”.

Duister . . . .

Onder het mom van: „Je kunt nooit weten”, probeerde men het vanzelfsprekend steeds weer, maar de resultaten waren weinig hoopgevend. Het zeer vage signalement, verschaft door schippers, die de man meenden te hebben gezien, gaf weinig houvast. Enige honderden foto's uit het verdachtensysteem van de gemeente-

Telefoontjes

Het was natuurlijk gauw in de schipperswereld bekend dat er iemand rond liep die het op hun eigendommen had voorzien en op de schippersbeurs was dit het gesprek van de dag. De overspannen geesten van de schippers zagen in elke vage, onbestemde figuur de dief en het regende bij de recherche telefoontjes. Dan

Verlaten binnenvaartuigen hadden de grote belangstelling. In de Houwhaven te Amsterdam is keus genoeg.

(Foto: Wmr. J. E. de Jong)

was de man hier gezien en dan weer daar, doch al het speuren leverde niets op.

Verdachte figuur

Op een avond troffen twee rijwielagenten van de gemeentepolitie een jongeman aan, die in het gras langs de Nieuwe Hemweg zat, in een omgeving waar vele woonschepen en binnenvaartuigen gemeerd liggen. Hij bleek bezig te zijn met het ledigen van een drietal kinderspaarpotten, die hij in een aktentas bij zich had. Zijn fiets lag naast hem in het gras. Toen de agenten vroegen wat hij eigenlijk uitvoerde, had hij direct een verhaal: „Ik woon hier aan de overkant op het woonschip „Wilhelmina“. Mijn dochtertje is morgen jarig en ik wil een cadeautje voor haar kopen. Ik maak nu hier haar spaarpotten open omdat zij het natuurlijk zelf niet mag weten, want het moet een verrassing blijven.” De agenten hadden toch wel een beetje argwaan en lieten dat de man duidelijk merken. Hij bleef echter in zijn rol en zei: „Gaat U maar even mee naar mijn woonschip dan kan mijn vrouw mijn verklaring bevestigen. Maar denkt U er om dat mijn dochtertje, die thuis zit te studeren, het niet merkt, want dat zou ik niet leuk vinden.” Nu zijn politiemensen in de ogen van sommigen wel naïef, maar het lukte de man niet om de agenten te overtuigen en zij verzochten hem om toch maar even mee naar het bureau te gaan. Het leek er op dat de man daar geen enkel bezwaar tegen had. Hij zat echter nauwelijks op zijn fiets of hij sprintte weg, achtervolgd door de vertegenwoordigers van de wet. Na korte tijd sprong de man plotseling van zijn fiets, die op de rijweg kletterde. Hij vluchtte via een spoorlijn in de duisternis en ontsnapte. De gehele omgeving werd door de politiemannen afgezocht, maar zij vonden de man niet.

Fietsentas . . . . .

Gelukkig hadden zij nog het rijwiel, benevens de aktentas met drie kinderspaarpotten plus inhoud, een paar wit-linnen handschoenen en een elektrische zaklantaarn als inhoud. In de tas stond vermeld: Gerda Meijer, aan boord „SPERA IN

DEO”. Het woonschip „SPERA IN DEO” was gauw gevonden, doch het enige resultaat was, dat het grote aantal diefstallen weer met één bleek te zijn gestegen.

Verkeerd spoor

Toch was er nu iets om na te pluizen, namelijk wie de eigenaar van de fiets was. Die bleek door de fabrikant te zijn verkocht aan een rijwielhandelaar te Westerbork, door wie het vehikel was geleverd aan een zakenman, aldaar. Deze zakenman had het rijwiel cadeau gedaan aan zijn pleegzoon, die machinist was op de grote vaart en: . . . . . woonde in Amsterdam. „Hoera, warm”, tenminste, dat scheen zo. Twee collega's trokken enthousiast naar het opgegeven adres. Wie schetst hun verbazing toen zij terecht kwamen bij de woning van: . . . . . een van de twee agenten die de man hadden willen aanhouden. De eigenaar van het rijwiel bleek inwonend te zijn bij de politiemans, doch had sinds kort aan boord van een zeeschip de Amsterdamse haven verlaten. „Honni soit qui mal y pense.” Jawel, maar het signalement van de zeeman kwam in grote lijnen overeen met dat van de inbreker en daarbij kwam nog dat na het vertrek van de zeeman ook de diefstallen ophielden.

Na terugkomst van de machinist

WAT DOEN ZE ?

★

Bij de Rijkspolitie te Water bestaat een afdeling „Recherchegroep Zeehaven Amsterdam”, waarover niet zelden de vraag wordt gesteld: „Wat doen ze, wat houdt dat allemaal in?” Bijgaand verhaal over een (langdurige) diefstal-affaire en de ontknoping daarvan, geeft slechts een summier beeld. Het is een overzicht van een onderdeel uit veelzijdige activiteiten, voor het Korpsblad Rijkspolitie geschreven door de adjudant G. H. Dolman. De recherchegroep houdt zich overigens voornamelijk bezig met misdrijven gepleegd aan boord van in het Amsterdamse havengebied gemeerde vaartuigen. Misdrijven, die tijdens de reis aan boord van zeeschepen worden gepleegd, komen alleen in behandeling wanneer de rederij, die eigenaresse van het schip is, statutair in de hoofdstad gevestigd is.

De koekoek bleek op vele schepen goede kansen te bieden om binnen te komen.

werd hij direct aan de tand gevoeld. Hij deed echter aangifte van diefstal van zijn rijwiel, dat, één dag voor het in politieheden kwam, was ontvreemd. Ook werd hij natuurlijk door zijn kostbaas en diens collega niet herkend als de ontvluchte inbreker. Geen dader dus, maar nog een diefstal.

Pauze

Van nieuwe diefstallen aan boord van schepen werd enige maanden niets vernomen, maar toen begon het weer: met de regelmaat van de klok! Op een zonnige zondagmiddag, begin maart 1960, liep de 11-jarige „Geesje”, die met haar ouders aan boord van een drijvende kraan in de Coenhaven te Amsterdam woont, naar het nabijgelegen sleepschip „Marta”. Haar bedoeling was, om — zoals zij wel meer deed — met het dochttertje van de schipper te gaan spelen. Het kind hoorde wel rumoer in het schip en riep „Is Corrie thuis?” „Nee, Corrie is er niet”, werd er geantwoord. Meteen kwam er een jongeman van ongeveer 25 jaar oud uit de geopende kockcock gekropen. Hij liep naar een in de nabijheid staande loods, waartegen een blauwe dames-sportfiets stond met een wit plastic handpompje. Over het stuur hing een donkere tweedjas. De man trok hem snel aan en fietste weg in de richting van de binnenstad. Ook de moeder van het meisje bleek de man te hebben gezien, maar kon hem niet aanwijzen uit een aantal foto's. Er was nu een uitgebreide lijst van diefstallen over een tijdvak van ruim twee jaar. Uit dat overzicht bleek, dat van 30 mei 1958 tot en met 13 juli 1959 geen aangiften van soortgelijke diefstallen waren binnengekomen. Die bijzonderheid was er de oorzaak van dat de dader kon worden ontmaskerd.

Door de Districtscommandant, de overste A. K. Holthuis, werd aan alle daarvoor in aanmerking komende instanties een dergelijk overzicht gezonden met het signalement van de verdachte en werd het verzoek gedaan om in de administratie na te gaan, wie als dader zou kunnen worden aangemerkt.

Die liekt er veul op ....

Als reactie hierop werd bericht ont-

Een verzameling woonschepen vormt een dorp in de Vlothaven te Amsterdam.

(Foto: Tech. Recherche Amsterdam)

vangen van de herkenningdienst der gemeentepolitie te Amsterdam, dat een zekere G., wiens uiterlijk beantwoordde aan het opgegeven signalement, in het besproken tijdvak gedetineerd was geweest, wegens diefstal door middel van braak, gepleegd te Zaandam. Door enkele leden der Rijkspolitie te Water werd de man gevolgd, waarbij bleek, dat hij een blauw dames-sportrijwiel bereed, dat was voorzien van een wit-plastic handpompje. Weer werden foto's getoond aan Geesje en haar moeder. De foto van G. was er nu ook bij. Er werden dertig foto's voor hen uitgespreid. De moeder reageerde niet, maar het meisje pakte direct de foto van G. tussen de andere uit en zei: „Die liekt er veul op”.

Net sloeg dicht

Waar de man werkte was gauw bekeken. Het bleek echter, dat hij juist een week tevoren ontslag had genomen als havenarbeider en daarbij als reden had opgegeven dat hij wilde gaan varen als matroos op een Noors schip. Het Noorse Consulaat te Am-

sterdam vertelde dat G. de volgende morgen om 11 uur was ontboden. Nu kon er iets gebeuren. Moeder en dochttertje werden met een auto gehaald en de wagen werd verdeckt opgesteld bij het consulaat, maar zo, dat al het naderende verkeer gezien kon worden. In een andere wagen zaten enkele rechercheurs om, na een signaal uit de eerste wagen in actie te komen. Het lukte allemaal prachtig. Toen G. na enige tijd op de blauwe damesfiets naderde, zeiden moeder en dochttertje bijna tegelijk: „Daar komt 'ie”. Het net werd dichtgeslagen. Na het afgesproken lichtsignaal gingen twee rechercheurs, die zich verdeckt bij het consulaat hadden opgesteld, tot arrestatie over. De tweede auto reed tegelijkertijd voor: G. kon meteen instappen. Kans om te ontsnappen kreeg hij niet meer. De twee rijwielagenten herkenden de verdachte niet, doch dat was nu ook niet meer zo belangrijk, hoewel G. „een harde” bleek. Toen de bewijzen zich echter voor hem opstapelden, koos hij „eieren voor zijn geld”. De rust in de schipperswereld was teruggekeerd .....

Reservisten rollen van theorie in praktijk

Een Westkappelse boerenzoon schrok op een avond in september toch wel even toen hij in de schuur kwam. In het hooi ontdekte hij een wildvreemde jongeman. Op zijn vraag wat hij daar moest, bromde de vreemdeling zoiets van: „La me nou met rust, ik wil hier slapen.” De boerenzoon meende echter dat zijn hooi nu niet bepaald de plaats voor nachtverblijf was en hij wees hem de (schuur)deur. Een poosje later ging hij toch even op straat kijken en toen zag hij de jongeman weer, nu met een oude fiets zonder licht. Toen werd de rijkspolitie gebeld.

Op dat moment gaf de groepscommandant, de adjudant C. Westveer, juist les aan de reservisten, die het telefonisch verhaal hoorden. De gegevens prenten ze alvast in hun geheugen terwijl de adjudant ze noteerde: lange jongeman met spijkerbroek, oude fiets zonder licht . . . De adjudant bepaalde dat allen een patrouille zouden maken door het dorp. Zoveel mogelijk gingen ze met een „beroeps” mee, de reservist L. Francke die met een bromfiets was gekomen, ging er alleen op af. Hij is het geweest, die de jongeman opspoorde. Op het bureau vernamen allen later het trieste relaas van de zwerfvende jongen. Twee dagen tevoren was hij op de L.T.S. uit de klas gestuurd en toen de brede veertien opgegaan. Had een nacht in het hooi geslapen, België bezocht en zo zwerfvend door Zuid-Beveland en Walcheren was hij in het dorp bij de Westkappelse zeedijk terecht gekomen en weer van een nacht kosteloos logies in het hooi wilde genieten. Toen moeder hem de volgende dag kwam afhalen verzekerde zoonlief dat hij direct weer zou proberen te verdwijnen, maar in West-Kapelle is hij in elk geval niet weer gezien. Voor de reservisten was het aardig te horen dat het telexbericht met het verzoek om opsporing op hun groep nog niet was aangekomen.

Res. wmr. G. de Visser, Westkapelle

Toegekende onderscheidingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 27-10-'60: Eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van de Witte Olifant (verleend door de Koning van Thailand) aan wmr. 1e kl. G. v. Osch, Dordrecht.

Verplaatsingen

STAF ALG. INSPECTIE

Per 1-11-'60: C. Knöps, owmr., van 's-Gravenhage naar 's-Hertogenbosch (staf district).

RESSORT AMSTERDAM

Per 4-10-'60: W. Mekenkamp, wmr. 1e kl., van Bunschoten naar Rijssen (ress. Arnhem).

Per 10-10-'60: C. Voogt, wmr. 1e kl., van Abcoude naar Maartensdijk; L. W. de Groot, wmr. van Maartensdijk naar Maarsse.

Per 15-10-'60: W. P. Wisse, wmr. 1e kl., van Oudkarspel naar Groet; G. Dragtsma, owmr., van Schermerhorn naar Enkhuizen.

Per 17-10-'60: J. Volkers, wmr. 1e kl., van Heemskerk naar Stad Delden (ressort Arnhem).

Per 26-10-'60: J. Bakker, owmr., van Obdam naar Oterleek.

Per 27-10-'60: J. Kuijper, wmr., van Wormer naar Heemskerk.

Per 31-10-'60: H. v. Tent, wmr. 1e kl., van Amsterdam (parketgroep) naar Heemskerk.

Per 1-11-'60: J. Buiskool, wmr. 1e kl., van Amsterdam (bur. Compt) naar Amsterdam (stafbur. ress.); C. Wiebenga, owmr., van Utrecht (verk.groep) naar Bodegraven (ressort 's-Hage); W. C. Sukkel, wmr., van Schoorl naar Oudkarspel; J. B. Waanders, owmr., van Utrecht (verk.groep) naar 's-Hertogenbosch (verk.gr., ress. 's-Bosch); M. de Vries, owmr., van Maarn naar Doorn; J. F. Ch. Roos, schrijver A, van Wormerveer naar Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-10-'60: W. v. Oosten, wmr. 1e kl., van St. Maartensdijk naar Yerseke; J. J. de Muijnck, owmr., van Zevenhuizen naar Rotterdam (parketgroep).

Per 1-11-'60: A. J. Schelfaut, owmr., van Stoppeldijk naar 's-Gravenhage (parketgroep); P. Goedegebure, owmr., van Numansdorp naar Ouddorp; Chr. Littl, wmr. 1e kl., van Gouderak naar Krimpen a/d IJssel; P. J. Goedendorp, wmr. 1e kl., van Krimpen a/d IJssel naar Gouderak.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 4-10-'60: J. G. H. Reintjes, wmr. 1e kl., van Vlierden naar Milheeze.

Per 6-10-'60: P. A. Pruijssers, wmr., van Oudenbosch naar Chaam.

Per 10-10-'60: A. Bleumink, wmr. 1e kl., van O.W. Middelbeers naar Oisterwijk; J. S. H. M. Giesberts, wmr. 1e kl., van Vlodrop naar Swalmen; L. Groffen, owmr., van De Heen naar O. W. Middelbeers.

Per 12-10-'60: A. v. Essen, wmr. 1e kl., van Oisterwijk naar Nootdorp.

Per 15-10-'60: P. J. v. Vught, wmr. 1e kl., van Megen naar Rosmalen; W. J. Beissman, wmr. 1e kl. van Merkelbeek naar Grevenbicht.

Per 20-10-'60: F. B. v. d. Aa, owmr., van Veldhoven naar Schaijk.

Per 31-10-'60: J. H. Francot, wmr. 1e kl., van Roggel naar Koningsbosch.

Per 1-11-'60: C. Mol, wmr., van Tilburg naar Almelo (verk.groep); J. O. J. van Kempen, owmr. van Made naar Leuth; H. L. W. Alberts, wmr. 1e kl., van Siebengewald naar Obbicht; D. Viergever, wmr. 1e kl., van Rijsbergen naar Ewijk; H. den Broeder, owmr., van 's-Bosch (verk.groep) naar Roermond (verk.groep).

Per 3-11-'60: S. M. Broere, wmr. 1e kl., van Sint Willebrord naar Zundert; H. J. Theunissen, wmr., van Rucphen naar Sint Willebrord; M. A. v. Gisteren, wmr., 1e kl., van Zundert naar Rucphen.

RESSORT ARNHEM

Per 1-11-'60: P. Steinfort, adjudant, van Staphorst naar Gieten; G. W. Verbeek, wmr. 1e kl., van Varsseveld naar Nes (A.); H. Melisie, wmr. 1e kl., van Oldebroek naar Oudorp; J. Knoop, owmr., van De Lutte naar Uden; G.J. v. Hoort, wmr. 1e kl., van Heilig Land naar Schoot.

RESSORT GRONINGEN

Per 4-10-'60: J. G. v. d. Haak, wmr. 1e kl., van Akkrum naar Warga.

Per 10-10-'60: H. Panneman, wmr., van Loppersum naar Dokkum.

Per 31-10-'60: B. A. Fröling, wmr. 1e kl., van Eenrum naar Oudehove; L. S. Carper, owmr., van Ezinge naar Zoutkamp.

Per 1-11-'60: E. Sijnstra, adjudant, van Schoonebeek naar Zutphen (parketgr., ress. Arnhem); G. Hensens, wmr. 1e kl., van Nieuwolda naar Almelo (verk.gr., ress. Arnhem); J. Blanken, wmr. 1e kl., van Roden naar Coevorden; A. Miedema, wmr. 1e kl., van Nes (A.) naar Hardegarijp.

OVERLEDEN PERSONEEL

Wmr. 1e kl.
A. W. Vermeulen
Waterlandkerkje
ress. 's-Gravenhage
† 21-10-1960

Wmr. 1e kl.
J. Vieroven
Waalre
ress. 's-Hert.bosch
† 14-10-1960

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-11-'60: W. J. Koenes, owmr., van Warmond naar Nijmegen; J. Postma, owmr., van Leeuwarden naar Harlingen; G. de Groot, owmr., van Harlingen naar Leeuwarden; R. Schenkman, wmr., van Vlaardingen naar Wemeldinge; J. Kamp, wmr. 1e kl. van Vlaardingen naar Europoort; C. Plug, wmr., van Wemeldinge naar Warmond.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-11-'60: Adj. E. Polak, tot groepscommandant parket te 's-Bosch; adj. J. B. Waanders, tot groepscommandant verkeer te 's-Bosch; adj. H. den Broeder, tot groepscommandant verkeer te Roermond.

RESSORT ARNHEM

Per 1-11-'60: Adj. E. Sijnstra, tot groepscommandant parket te Zutphen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-11-'60: Adj. P. Steinfort, tot groepscommandant te Gieten.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 1-11-'60: H. Mellis te Oudorp.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-11-'60: L. v. d. Beek te Alkmaar; J. Brecker te Koog a/d Zaan; S. Nieuwenweg te Soestdijk; J. H. Tellegen te Broek op Langedijk.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 1-10-'60: J. C. C. Beuzenberg te Hoek.

Per 1-11-'60: Th. Matton te Vianen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-11-'60: A. de Bijl te Tholen; H. de Vries te 's-Hage; I. J. Ekkenbus te Kloosterzande; J. Strijker te Nieuwekerk a/d IJssel; A. P. L. v. Paaschen te Rotterdam; J. M. Bartelse te Oostburg, tot adm. ambt. C 2 in vaste dienst; Per 1-2-'60: J. C. Kluppel te Leiden.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 1-11-'60: E. Polak te 's-Bosch; J. B. Waanders te 's-Bosch; H. den Broeder te Roermond.

tot opperwachtmeester:

Per 1-10-'60: J. M. L. v. d. Elzen te Hoogeloon; P. van Melsen te Breda. Per 15-10-'60: F. B. v. d. Aa te Schayk. Per 1-11-'60: W. A. Hagemans te Veghel; J. Cloin te Liempde; G. J. van Hooff te Schoot.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 15-9-'60: P. J. H. Otten te Gilze. Per 1-11-'60: A. Anemaat te 's-Bosch; A. Baan te Roermond; A. J. Daanen te Uden; E. Offerman te Raamsdonk; H. Th. Vos te Roermond; E. J. Vriezen te Roermond; F. Weide te Dongen; J. Wolters te Asten.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-11-'60: L. W. van Hal te Lent; J. O. J. van Kampen te Leuth; D. Viergever te Ewijk.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-10-'60: H. A. Boeijen te Ambt Delden N. Per 1-11-'60: P. J. Posthumus te Luttelgeest; M. J. Lückerath te Leuth; W. de Jong te Dinxperlo.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 1-11-'60: H. van Dijk te Groningen; G. van Ruiswijk te Groningen.

tot opperwachtmeester:

Per 1-9-'60: J. Monderman, Hooghalen. Per 1-11-'60: G. W. Verbeek te Nes (A.).

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-11-'60: A. van Kampen te Marum.

DIENST LUCHTVAART

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'60: C. Verberk te Amsterdam.

In dienst getreden

RESSORT GRONINGEN

Per 1-11-'60: A. G. Drent, wachtmeester, Slochteren.

De dienst verlaten

STAF ALG. INSPECTIE

Per 1-11-'60: J. Krol, adj., 's-Gravenhage.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-11-'60: N. K. v. Hermon, owmr., Middelburg; G. J. Berfelo, owmr., Ter Aar.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-11-'60: L. F. Hoekstra, adj., Den Bosch; J. Hubbers, adj., Den Bosch; A. Uitterlinden, wmr. 1e kl., Hoge Zwaluwe; J. H. A. Brouwer, wmr., Best. Per 2-11-'60: J. A. J. Remmers, wmr. 1e kl., Den Bosch.

RESSORT ARNHEM

Per 1-11-'60: J. A. v. d. Heijden, owmr., Lent; J. v. d. Hoeven, adj., Zutphen; W. v. Ooijen, adj., Lochem; J. H. Beuglink, wmr. 1e kl., Groesbeek; J. H. Janssen, wmr., Groesbeek.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-11-'60: IJ. Kempenaar, wmr., Dokkum; E. Berga, wmr. 1e kl., Murmerwoude.

Ambtsjubilea

Herplaatsing
wegens fouteve
rangvermelding

Adj.
U. Meijer
Alkmaar
ressort Amsterdam
25 jaar op 7-10-1960

J. Goedbloed
Hoofd van de Adm.
Compt.
ress. 's-Gravenhage
40 jaar op 1-10-1960

Wmr. 1e kl.
R. J. van Laar
Westbroek
ressort Amsterdam
25 jaar op 12-10-1960

Adj.
J. J. Pauw
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 13-10-1960

Owmr.
G. Dragtsma
Schermerhorn
ressort Amsterdam
25 jaar op 19-10-1960

Wmr. 1e kl.
M. J. Moerland
Middelharnis
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 9-11-1960

Wmr. 1e kl.
H. Brandenburg
Woudrichem
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1960

Owmr.
L. J. Paulssen
Nieuwenhagen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-11-1960

Owmr.
A. G. Prins
Hoogkerk
ressort Groningen
25 jaar op 4-11-1960

Owmr.
G. Poldervaart
Gorinchem
Rijkspol. te Water
25 jaar op 1-11-1960